

BUTLLETÍ OFICIAL DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

VIII legislatura

Quart període

Número 196

Dimecres, 16 de gener de 2008

S U M A R I

4.	INFORMACIÓ		
4.70.	Comunicacions del president de la Generalitat i del Govern, i d'altres òrgans		
4.70.05.	Documentació tramesa en compliment de lleis i altres normes		
	Informe sobre política lingüística corresponent a l'any 2006, en compliment de l'article 39.3 de la Llei 1/1998 (tram. 334-00038/08). Presentació.	p. 3	
	ÍNDEX	p. 3	
	Dictamen	p. 4	
I.	Objectius i principis generals	p. 21	
II.	Noves dades sobre el coneixement i l'ús del català	p. 40	
III.	La qualitat de la llengua: eines i recursos per a la comunicació	p. 63	
IV.	Campanya de foment de l'ús del català adreçada a la joventut	p. 85	
V.	L'ensenyament i la llengua catalana	p. 99	
VI.	La immigració i la llengua com a factor d'inclusió social	p. 137	
VII.	L'ús del català a les administracions de Catalunya	p. 155	
VIII.	El món del dret	p. 165	
IX.	Els mitjans de comunicació	p. 182	
X.	El llibre, la cultura i les arts	p. 214	
XI.	El català en el sector del cinema a Catalunya	p. 231	
XII.	Les tecnologies de la informació i la comunicació	p. 247	
XIII.	L'activitat econòmica i social	p. 257	
XIV.	La projecció exterior	p. 282	

NOTES

Els documents publicats en el Butlletí Oficial del Parlament de Catalunya (BOPC) són una reproducció fidel dels documents originals entrats al Registre. La reproducció de l'Informe sobre política lingüística corresponent a l'any 2006, respecta també la compaginació de l'original.

La numeració del Butlletí Oficial del Parlament de Catalunya no està necessàriament vinculada a una sola data.

Aquesta publicació és impresa en paper ecològic (definició europea ECF), en compliment del que estableix la Resolució 124/III del Parlament, sobre la utilització del paper reciclat en el Parlament i en els departaments de la Generalitat, adoptada el 30 d'abril de 1990.

4. INFORMACIÓ

4.70. COMUNICACIONS DEL PRESIDENT DE LA GENERALITAT I DEL GOVERN, I D'ALTRES ÒRGANS

4.70.05. DOCUMENTACIÓ TRAMESA EN COMPLIMENT DE LLEIS I ALTRES NORMES

Informe sobre política lingüística corresponent a l'any 2006, en compliment de l'article 39.3 de la Llei 1/1998

Tram. 334-00038/08

Presentació: Conseller del Departament de la Vicepresidència

Coneixement: Mesa del Parlament, 09.01.2008

A LA MESA DEL PARLAMENT

D'acord amb el que estableix l'article 39.3 de la Llei 1/1998, de 7 de gener, de política lingüística, us trame-to, en nom del Govern de la Generalitat, l'informe sobre política lingüística corresponent a l'any 2006 en format CD.

S'inclou també en aquest CD, el text del dictamen emès sobre aquest informe pel Consell Social de la Llengua Catalana, d'acord amb les funcions que li atribueix l'article 2.a) del Decret 116/2005, de 14 de juny, del Consell Social de la Llengua Catalana.

Atentament,

Barcelona, 21 de desembre de 2007

Josep-Lluís Carod-Rovira
Vicepresident

INFORME SOBRE POLÍTICA LINGÜÍSTICA CORRESPONENT A L'ANY 2006

ÍNDEX

Dictamen

- I. Objectius i principis generals
- II. Noves dades sobre el coneixement i l'ús del català
- III. La qualitat de la llengua: eines i recursos per a la comunicació
- IV. Campanya de foment de l'ús del català adreçada a la joventut
- V. L'ensenyament i la llengua catalana
- VI. La immigració i la llengua com a factor d'inclusió social
- VII. L'ús del català a les administracions de Catalunya
- VIII. El món del dret
- IX. Els mitjans de comunicació
- X. El llibre, la cultura i les arts
- XI. El català en el sector del cinema a Catalunya
- XII. Les tecnologies de la informació i la comunicació
- XIII. L'activitat econòmica i social
- XIV. La projecció exterior

DICTAMEN DEL CONSELL SOCIAL DE LA LLENGUA CATALANA EN RELACIÓ AMB L'INFORME DE POLÍTICA LINGÜÍSTICA 2006

D'acord amb les seves funcions, el Ple del Consell Social de la Llengua Catalana, reunit amb aquesta finalitat el dia 21 de novembre de 2007 ha aprovat el dictamen que tot seguit es transcriu en relació amb l'Informe de política lingüística 2006 elaborat pel Govern de la Generalitat, que va ser formalment lliurat pel secretari de Política Lingüística a la Comissió Permanent del Consell Social de la Llengua Catalana el dia 25 de juny de 2007 la qual va acordar encarregar a la vocal senyora Maria Alba Agulló i Cervera l'elaboració del dictamen.

1. Marc i antecedents

L'article 39.3 de la Llei 1/1998, de 7 de gener, de política lingüística estableix que el Govern de la Generalitat de Catalunya ha d'informar anualment el Parlament sobre les actuacions de política lingüística i els resultats que ha obtingut en aquest camp, d'acord amb els plans establerts. En aquest sentit, el pla que fa al cas és el Pla d'Acció de Política Lingüística 2005-2006, *El català, llengua europea del segle XXI*, que és el que comprèn mesures per aplicar durant el 2006, que és l'any objecte d'avaluació.

Aquest informe ha de ser avaluat pel Consell Social de la Llengua Catalana d'acord amb l'article 2 del Decret 116/2005, de 14 de juny. Un dictamen anual contindrà aquesta avaluació. Amb aquesta finalitat, el 26 de juny del 2007, el secretari de Política Lingüística de la Generalitat, Miquel Pueyo, va lliurar a la Comissió Permanent del Consell Social de la Llengua Catalana l'*Informe de Política Lingüística del 2006*. Aquesta comissió va aprovar que Maria Alba Agulló fos la ponent del dictamen corresponent a l'avaluació d'aquest període.

El 24 d'octubre del 2007, la ponent designada presenta a la Comissió Permanent del Consell Social de la Llengua Catalana la proposta de dictamen perquè sigui sotmesa a la consideració dels membres d'aquesta comissió i a la incorporació de les seves aportacions, i, si s'escau, a la seva posterior aprovació per part d'aquesta comissió i també del Ple del Consell Social de la Llengua Catalana. Aquest mateix dia, la Comissió Permanent el va aprovar.

En aquest dictamen tindrem en compte que durant el període avaluat, concretament el 9 d'agost, va entrar en vigor la Llei orgànica 6/2006, de 20 de juliol, de modificació de l'Estatut d'autonomia de Catalunya. És rellevant també que, per primera vegada, la Direcció General de Cooperació Autònoma del Ministeri d'Administracions Públiques va demanar a les comunitats autònomes amb llengua pròpia que fessin un informe sobre l'aplicació de la Carta Europea de les Llengües Regionals o Minoritàries a Espanya. En aquest sentit, un estudi del Dr. Santiago J. Castellà assenyala la idea que el Comitè d'Experts del Consell d'Europa a què al·ludim més endavant remarca que hi ha falta d'informació en la població que viu en parts d'Espanya on no es parla cap llengua regional o minoritària.¹

L'acció governativa en matèria de política lingüística descrita en l'informe que ens han fet a mans cau de ple en una de les quatre fases del procés d'estandardització lingüística definit per E. Haugen el 1983. L'etapa en qüestió és l'anomenada d'*extensió del coneixement i de l'ús*. En aquesta fase, el poder polític "anirà usant tots els seus instruments legals, jurídics i burocràtics per tal de fer possible el coneixement i l'ús de la nova varietat" codificada pels gramàtics, d'acord amb Bastardas (1996: 101).² També s'inclou de ple en aquesta fase la difusió social. Aquesta és la missió de mesures com els articles que regulen la llengua en el nou Estatut, en la mateixa llei de política lingüística o, més concretament, en el pla d'acció 2005-2006. Però l'acció governativa en matèria de política lingüística va més enllà, perquè el Govern, per mitjà dels seus programes, promou, subvenciona i ajuda institucions que desenvolupen, en qualitat d'especialistes, un paper en alguna de les quatre fases del procés d'estandardització

¹ CASTELLÀ SORRIBAS, Santiago J. (2006): *Cap a un estat plurilingüe*. Barcelona: Observatori de la llengua catalana, núm. 11.

² BASTARDAS, Albert (1996): *Ecologia de les llengües. Medi, contactes i dinàmica sociolingüística*. Barcelona: Proa <<Biblioteca universitària>> 33.

del català, per exemple, l'Institut d'Estudis Catalans (selecció i codificació) o el TERMCAT³ (elaboració funcional), entre d'altres.

2. Objectiu, estructura i metodologia del dictamen

2.1 Objectiu

D'acord amb l'article 2 del Decret 116/2005, de 14 de juny, aquest dictamen té la finalitat d'avaluar els objectius i els resultats de la política lingüística portada a terme pel Govern de la Generalitat durant l'any 2006 i, en especial, l'informe de política lingüística elaborat per aquesta institució. Això no obstant, aquest document no té la voluntat de quedar-se en aquest requisit legal, sinó que, a més, vol orientar, de manera constructiva, la política lingüística governativa en els períodes posteriors. I encara reforça la utilitat d'aquest document l'adscripció social i professional dels ponents que han realitzat l'informe fins avui, que provenen de camps tan diversos com la sociolingüística, òrgans representatius de la joventut i –en l'ocasió actual– els mitjans de comunicació.

D'aquest darrer àmbit és d'on prové Maria Alba Agulló, que ha rebut l'encàrrec d'elaborar el dictamen del 2006, com s'ha dit anteriorment. Com que representa la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió en el Consell Social de la Llengua Catalana, ha volgut reforçar la seva mirada professional amb la perspectiva acadèmica que hi ha aportat Daniel Casals, professor de la Universitat Autònoma de Barcelona vinculat a l'estudi de les varietats lingüístiques de TV3 i de Catalunya Ràdio des de fa més d'una dècada.

La versió darrera d'aquest dictamen s'ha beneficiat de les aportacions i dels comentaris dels membres de la Comissió Permanent Marta Cànovas, Miquel Àngel Pradilla i Maria Àngels Viladot, a qui agraïm els seus suggeriments.

2.2 Estructura

Aquest dictamen s'articula en cinc blocs. El primer s'ocupa del marc i els antecedents d'aquest document avaluatiu (1). El segon bloc n'explica l'objectiu, l'estructura i la metodologia (2). L'avaluació pròpiament de la política lingüística descrita en l'informe del 2006 (3) serà l'objectiu del tercer bloc. Aquesta part inclou, d'una banda, la valoració de les accions del Pla 2005-2006 (3.1) i, de l'altra, altres àmbits que també són objecte de política lingüística (3.2). Hi incloem, quan ha calgut, els punts que han de ser objecte de seguiment posterior i, a més, el repàs dels aspectes que els dictàmens anteriors indicaven que eren d'acció preferent. Hem volgut dedicar un apartat a les polítiques a favor de l'occità de la Vall d'Aran, perquè aquesta llengua ha aconseguit situar la seva oficialitat a rang estatutari justament l'any 2006 (4). El cinquè i últim apartat recull les conclusions (5).

2.3 Metodologia

Les dades que avalua aquest dictamen són les que conté l'*Informe de Política Lingüística de l'any 2006*. En algunes ocasions, la missió avaluativa ha requerit l'ampliació d'aspectes, que s'han demanat a la Secretaria de Política Lingüística per garantir l'homogeneïtat de les referències i així s'ha pogut dictaminar amb més precisió. En el bloc tercer d'aquest dictamen, en l'avaluació pròpiament, hem operat en tres eixos: a) l'exposició sintètica de les dades de l'esmentat informe (el lector que les vulgui ampliar pot consultar l'informe mateix); b) la valoració argumentada de les dades obtingudes, i c) les recomanacions d'actuació per a l'exercici següent.

En el punt 3.2 d'aquest dictamen ens hem cenyit a valorar els resultats de la política lingüística en els sectors més rellevants que quedaven fora del Pla d'acció 2005-06 de la Secretaria de Política Lingüística. Per la repercussió social i la importància que desenvolupen en el procés d'estandardització, hem atès l'ensenyament (3.2.1), els mitjans de comunicació (3.2.2) i

³ El Termcat és un Consorci en què participen la Generalitat de Catalunya, l'Institut d'Estudis Catalans i el Consorci per a la Normalització Lingüística.

l'administració pública (3.2.3). S'ha treballat també en altres àmbits més específics com ara el judicial, i també ens hem referit a l'actuació del Govern en la projecció exterior de la llengua (3.2.4), la indústria cultural (3.2.5), les tecnologies de la informació i la comunicació (3.2.6) i l'Oficina de Garanties Lingüístiques (3.2.7).

3. Avaluació de la política lingüística del 2006

Aquest bloc té dues parts: la primera s'ocupa de les mesures del Pla d'acció 2005-2006 (3.1) i la segona, dels aspectes de política lingüística acabats de descriure en l'apartat anterior (3.2).

3.1 Actuacions del Pla

En aquesta part seguirem la distribució del *Pla d'acció de política lingüística 2005-2006*, les actuacions del qual es preveien que s'havien de dur a terme entre el juliol del 2005 i el desembre del 2006. Per tant, s'ajusta al període avaluat. Abans d'avaluar les actuacions fem una relació dels objectius previstos. De manera sintètica, són aquests:

- a) reforçar la condició de pròpia del català i les garanties per al seu ús normal
- b) fomentar l'ús social en l'àmbit de la joventut
- c) reforçar la capacitat d'acolliment de la població adulta nouvinguda
- d) millorar la qualitat dels serveis d'assessorament lingüístic institucional i coordinar-los amb altres entitats
- e) desplegar la primera fase d'un curs de català en línia interactiu per a adults
- f) elaborar un programa de tecnologia de la informació i de la comunicació, i gestionar el multilingüisme
- g) definir i adoptar mesures de promoció del cinema en català i doblat o subtitulat al català
- h) afavorir la disponibilitat de productes comercials, atenent sobretot a l'etiquetatge i als webs
- i) incrementar relacions i actuacions amb la Catalunya del Nord i l'Alguer
- j) participar en l'esforç per garantir un tracte igualitari per a les diverses llengües de l'estat espanyol

Aquests objectius es concreten en les deu actuacions següents, que repassem i avaluem a continuació:

Actuació 1

Programa de foment de l'ús social del català en l'àmbit de la joventut (15-29 anys)

La motivació d'aquest programa és l'evidència que les ofertes de lleure no han avançat tant com el sistema educatiu i la constatació que hi ha una contraposició entre les formes de diversió juvenil i les connotacions de correcció social vinculades al català. Segons l'IPL, s'han realitzat estudis per obtenir dades sobre el comportament en les situacions d'oci juvenil. S'ha fet també una campanya de foment de l'ús i s'han promogut subvencions per a iniciatives adreçades a fomentar els usos interpersonals entre els joves. Els resultats obtinguts indiquen que el català és la llengua que predomina en la lectura de llibres (52%) i en l'audició de la ràdio (53,7%). En la resta d'àmbits ho és el castellà: visita de webs (70,6%), diaris (56,0%), televisió (70,7%) i cinema (94,1%). Pel que fa a les campanyes de foment de l'ús del català, *Dóna corda al català* i *El català va amb tu*, han estat ben rebudes pels joves i pels professionals, especialment la imatge de la Queta.

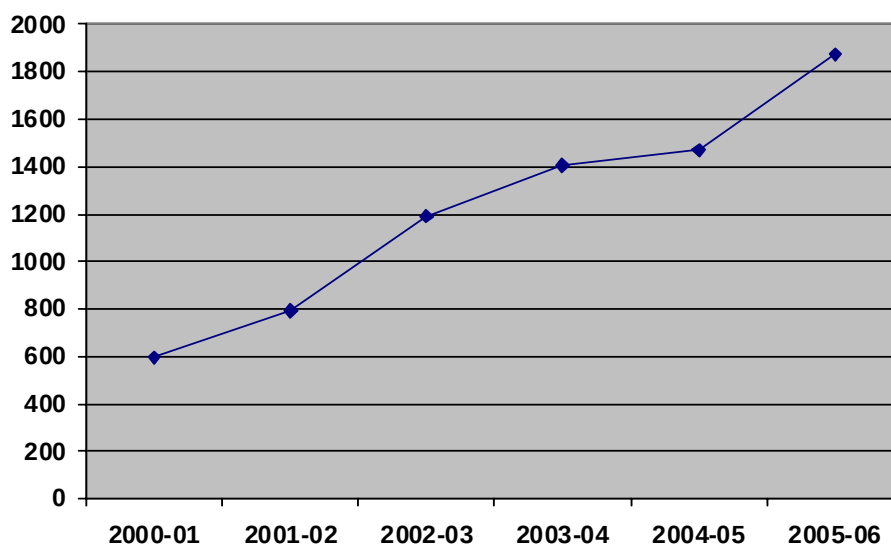
Remarquem que s'han aplicat molts recursos per desenvolupar consciència lingüística i per promoure la interacció del jovent. Considerem molt carregat de significació l'eslògan *Dóna al català el ritme que vulguis*, perquè la campanya es proposa fomentar els usos interpersonals i informals, i desfà la contraposició entre la llengua de l'oci i el català com a llengua d'ús formal. Recomanem que es continuï i que s'intensifiqui aquesta línia, i que s'atenguin les reticències exposades en l'informe: que cap persona parli en català durant la seqüència, que hi ha falta d'identificació dels joves castellanoparlants amb els personatges de l'anunci, que un anunci no és un element suficient per al canvi de llengua, que la campanya s'hauria d'adreçar també al públic adult, i que, segons els professionals, s'hauria d'incidir més en els continguts i en l'ús. Seria molt productiu que les futures recollides de dades tinguessin en compte diferents franges

per al jovent i que s'exploressin enfocaments etnogràfics en l'estudi de les informacions aplegades.

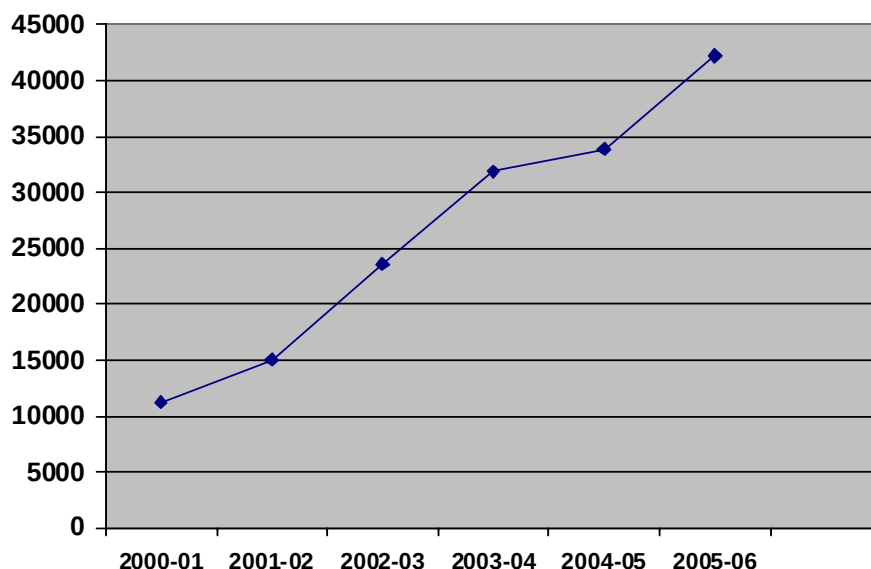
Actuació 2

Programa d'acollida i capacitació lingüística de la població adulta nouvinguda a Catalunya

Aquest programa té l'objectiu d'ensenyar el català com a eina de cohesió social, com a requisit imprescindible per arrelar-se a Catalunya. També vol coordinar al màxim els agents públics i privats. La realitat de Catalunya a final del 2006 mostra que 999.371 persones (el 13,8% de la població) són de nacionalitat estrangera, hi ha 180 nacionalitats representades i més de 200 llengües parlades. Entre les accions desenvolupades, es compten els 22 plans d'acolliment lingüístics posats en marxa des del mateix nombre de centres del Consorci per a la Normalització Lingüística i l'oferta formativa que s'ha posat en marxa per ensenyar català als nouvinguts, amb aportacions de la Secretaria de Política Lingüística i del Departament de Benestar i Família. A més, es van donar subvencions als ens locals que oferissin programes d'acollida i d'integració. L'oferta formativa va augmentar significativament respecte del 2005. Ho podem veure en el gràfic que exposem a baix. Com podem veure, el nombre de cursos ha continuat la línia ascendent des del curs 2000-01.

Aquest augment també s'ha registrat en el cas dels estudiants matriculats als cursos de català, tal com ho posa de manifest el segon gràfic que aportem:

També cal destacar que l'oferta formativa de català de primer nivell va augmentar un 34% gràcies al fet que es va crear el Centre d'Acolliment Lingüístic de Barcelona. Una altra dada que considerem rellevant és l'augment de la continuïtat dels alumnes en aquestes activitats formatives. Una nota de la Secretaria de Política Lingüística subratlla l'augment del 16,57% entre el 2006 i el 2007 en el nombre d'alumnes estrangers que es matriculen als cursos inicials i en línia del Consorci per a la Normalització Lingüística i del Departament d'Educació. Volem subratllar també els plans educatius d'entorn, la posada en funcionament dels quals requereix l'acció coordinada dels diversos agents del territori i el compromís dels autòctons. Creiem que això suposa un repte i que cal seguir-ne l'evolució en pròxims dictàmens.

Volem afegir que aquest apartat és molt ric en actuació governativa i les dades de l'informe – sistematitzades i profuses – situen molt bé el que representa la llengua en la integració de les persones nouvingudes. No obstant això, l'avaluació precisa i correcta de l'augment objectiu que reflecteix l'informe demana la comparació amb les xifres de persones que arriben cada any. Una dada que ens preocupa és que en l'univers de l'alumnat no hi ha representades totes les nacionalitats dels immigrants en la mateixa proporció amb què participen de la realitat. Això ens mena a recomanar campanyes de sensibilització especialment adreçades als col·lectius menys permeables a les polítiques lingüístiques d'acolliment.

Actuació 3

Programa Voluntaris per la llengua

Cal destacar que l'any 2006 s'ha difós el programa *Voluntaris per la llengua* en els sectors sindical, laboral i empresarial. Els resultats d'aquest període registren 4.496 parelles lingüístiques a Catalunya. Segons les dades extretes d'una enquesta feta a una mostra d'aprenents després de 10 hores de conversa el 48% d'aprenents ha adquirit l'hàbit de conversar en català i el 34% n'ha incrementat la freqüència. Així com aquestes dades permeten observar una millora, creiem que el desglossament d'aquests percentatges permetria fer-ne una anàlisi més rigorosa.

Actuació 4

Servei Unificat d'Assessorament Lingüístic

L'objectiu d'aquesta actuació és crear un servei que concentri les consultes de llengua que fan particulars, professionals, etc. i també les corresponents resolucions. El seu propòsit és aglutinar els serveis de consultes de la Secretaria de Política Lingüística, del Consorci per a la Normalització Lingüística, del TERMCAT i de l'Institut d'Estudis Catalans. Com assenyala l'Informe 2006, actualment només entre les dues primeres institucions s'han registrat 33.884 actuacions entre resolució de consultes i revisió de documents. Aquesta eina ha de garantir l'aplicació de la normativa de l'Institut d'Estudis Catalans i l'ús de la terminologia que elabora el TERMCAT. Durant l'exercici 2006, és significativa l'adjudicació del contracte a l'empresa Everis Spain SL, amb la finalitat desenvolupar aquest servei unificat. D'altra banda, com a eina normalitzadora i d'utilitat social, s'ha adjudicat a la Universitat Pompeu Fabra el desenvolupament d'un corrector d'estil de programari lliure. I la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió va concebre la idea d'utilitzar-lo com a base per a un corrector d'estil adaptat a les necessitats de redacció de les emissores de ràdio i televisió i als webs d'aquest ens públic. A finals del 2006 es va tenir el primer contacte amb la UPF.

Com que aquest tràmit té data del 19 de desembre del 2006, aquest projecte es desenvoluparà previsiblement durant l'any 2007. És per això que serà el dictamen d'aquest exercici el que haurà d'avaluar la posada en marxa i l'eficàcia d'aquesta eina, sobretot si s'assumeixen les 50.000 consultes que s'han previst. Compartim amb l'informe 2006 que amb un servei com el projectat s'optimitzen els recursos i s'unifiquen els criteris, i també es facilita la feina de l'usuari i se l'estimula perquè en faci més ús. Remarquem, però, que en les respostes s'incorpori el component didàctic, tal com assenyala l'Informe 2006, un aspecte que valorem molt positivament, perquè permet dotar l'usuari de més autonomia a l'hora de resoldre els seus dubtes. Valorem també bé la creació d'un únic portal web de consultes que ofereixi recursos i eines en línia.

Actuació 5

Elaboració i presentació dels nivells 1 i 2 del curs de català en línia

L'objectiu d'aquesta actuació és elaborar una eina d'aprenentatge basada en la metodologia del document del Consell d'Europa *Marc europeu de referència per a les llengües*. El Pla 2005-2006 preveia tenir disponibles el nivell inicial i l'elemental el quart trimestre del 2006. L'abril de l'any passat es va adjudicar el projecte i a continuació es van acabar de redactar els materials dels itineraris de gèneres textuais, de patrons discursius, de continguts lingüísticotextuais del nivell de suficiència i s'han editat en l'entorn virtual. Segons l'informe del 2006, la Secretaria de Política Lingüística supervisa les tasques d'elaboració dels materials i l'entorn virtual que ha d'allotjar el curs. És significativa la inversió del Govern en aquests curs perquè dels 800.000 euros aportats el 2005 es va passar als 2.200.000 del 2006.

A la vista d'aquestes dades i dels objectius previstos que consten en l'Informe del 2006, es pot observar que aquest projecte es troba en una fase incipient. És per això que és necessari concloure les etapes d'elaboració dels materials i de construcció de l'entorn virtual, en primer lloc, i de posada en funcionament del curs, en segon lloc, per començar a avaluar-ne la recepció i el seguiment.

Actuació 6

Programa de tecnologies de la informació i la comunicació per a la llengua catalana

L'objectiu d'aquest programa és que les operadores de telefonia i els fabricants de telèfons incorporin menús i prediccions en català. I també, pel que fa a les tecnologies de la llengua, que facilitin eines lingüístiques als ciutadans i a les empreses. Entre les que es proposava adoptar el 2006, hi havia convocar premis per crear jocs de telèfon mòbil; oferir un traductor automàtic català-castellà-català i català-anglès-català; oferir un corrector gramatical en codi obert que sigui multiplataforma; oferir un banc d'enregistrament de veu; presentar traductors automàtics català-francès-català, català-occità-català i castellà-occità-castellà; i oferir, per mitjà del TERMCAT, recursos i eines als diferents sectors professionals i tècnics.

Durant el període del 2006 s'han posat en funcionament els traductors català-castellà-català, català-anglès-català i català-francès-català, un projecte adjudicat a l'empresa Translendum SL el 16 de gener del 2006. Segons fa constar l'Informe del 2006, s'han superat les previsions establertes. Trobem a faltar la referència en l'informe sobre un traductor automàtic català-occità-català i castellà-occità-castellà, previst, en el Pla d'acció 2005-06, per al quart trimestre de l'any avaluat.

Actuació 7

Programa de promoció del cinema en català i doblat o subtitulat en català

L'objectiu d'aquest programa és incidir activament en els àmbits de l'exhibició cinematogràfica en català i impulsar iniciatives perquè tots els productes que se'n deriven incorporin el català, d'acord amb el Pla d'acció 2005-2006. Per aconseguir que els doblatges siguin rendibles socialment, convindria que altres formats com el DVD les incorporin, a més de la televisió. Un altre propòsit derivat de la comercialització és la necessitat d'integrar en una única unitat les versions en diferents llengües, perquè sigui més fàcil trobar-les als punts de venda. El present programa pretén també reforçar la promoció de les pel·lícules doblades o subtitulades en català a internet, negociar amb distribuïdors i exhibidors perquè anunciïn les versions en català, etc.

Durant el 2006 s'ha promocionat el cinema en català dins de la campanya *Dóna corda al català*. S'ha publicat bàners d'informació de les pel·lícules al *3xl.net*. També s'ha publicat una cartellera de cinema actualitzada permanentment al web de Televisió de Catalunya. I ha continuat el suport a l'exhibició, sobretot l'any 2006. D'altra banda, dins del Servei Català de Doblatge s'han doblat 124 títols i se n'han subtitulat 109. D'aquests títols, el Servei Català de Doblatge en va editar 24 per incorporar-los a DVD. A més, aquest servei ha cedit productes cinematogràfics doblats a mitjans de comunicació (Tele-taxi, City TV, BTV + Xarxa TV locals, Consorci TV locals) i distribuïdores.

Pel que fa a la valoració, destaquem l'augment de pel·lícules estrangeres doblades al català i també de llargmetratges de producció catalana exhibits en català, per bé que se n'ha registrat una disminució del nombre d'espectadors. Vistes les dades exposades, s'imposa adoptar noves estratègies de sensibilització envers el cinema doblat o subtitulat al català. Les dades

exposades revelen un descens de la fidelitat del públic de pel·lícules doblades o subtitulades al català. En aquest sentit, des del Departament de Producció Aliena de Televisió de Catalunya s'està elaborant un estudi comparatiu de les versions catalana i castellana d'una mateixa seqüència d'una pel·lícula i de totes dues respecte de l'original per poder confirmar o desmentir la percepció d'un sector de l'opinió pública que el doblatge al català és poc creïble. Els resultats es coneixeran entre finals del 2007 i començaments del 2008. L'informe de política lingüística del 2008 hauria d'incloure també la proporció de cinema en català respecte del total.

Aquest descens de la fidelitat, respecte de les versions originals en català i les doblades, creiem que es pot deure a diversos factors, alguns lligats als hàbits de consum cultural. Com a exemple que encara hi afegeix dificultat, tenim que un bon gruix de DVD que inclouen versió catalana es presenten al públic sota un únic títol en castellà, cosa que pot fer pensar al consumidor que no existeix una versió en català d'aquell producte. L'anunci que estan fets en altres llengües es presenta, en força ocasions, a la tapa del darrere i en un lloc no gaire destacat. A tall d'exemple, la sèrie dels *Teletubbies* s'anuncia en castellà al davant de cada DVD i en el revers s'hi pot trobar la informació de les llengües de les versions que conté el DVD.

Insistim que l'actitud és un factor que pot invertir la tendència minoritària del català en els productes cinematogràfics, al costat naturalment de la consecució d'acords governatius amb les empreses distribuïdores de pel·lícules estrangeres, perquè aquests productes es doblin o se subtitulin en català sempre. I un altre factor que és molt important és assegurar la distribució a tot el territori d'aquests productes doblats i subtitulats al català, a més a més de promocionar-los i fer-los visibles amb tots els recursos possibles.

Actuació 8

Augment de l'oferta i la demanda de productes i serveis en català

L'objectiu d'aquesta actuació és afavorir l'oferta i la demanda de productes i de serveis en català, sobretot en el comerç i també en l'etiquetatge i l'ús en els webs. La principal conclusió que es deriva d'aquest estudi és que la llengua importa més al consumidor en els productes culturals i és secundària en els productes de consum quotidià i també en l'àmbit audiovisual, cinema i DVD. Cal constatar també l'acció de la Plataforma per a la llengua amb mesures com l'exposició *La llengua en l'etiquetatge de les grans marques internacionals*, perquè estan editades en les respectives llengües dels estats plurilingües. I s'ha millorat la versió de l'Indexplà, un programa informàtic que permet conèixer la situació lingüística d'una empresa o entitat. El Consorci per a la Normalització Lingüística ha continuat activant la firma de convenis amb empreses privades de diferents sectors per fomentar-hi l'ús del català. El programa *Català a taula!* vol formar determinats col·lectius d'immigrants que treballen en l'hostaleria i en la restauració.

D'altra banda, d'acord amb els resultats que consten a la taula "Percentatges d'usos lingüístics per sectors econòmics" feta sobre tots els anuncis d'ens públics i privats publicats a la premsa generalista diària de Catalunya, es detecten percentatges extrems d'ús del català (100%) en els sectors de la joguina, de les begudes alcohòliques, les editorials i la seguretat privada. Com a mostra de l'activitat sancionadora per faltes de caràcter lingüístic, l'*Avui* del 12 d'agost del 2007 donava la informació que durant el 2006 havien estat sancionades 170 empreses, sobretot per no aplicar o per no fer servir el català en cartes de menús, contractes, etc.

Pel que fa a l'estudi sobre la llengua de l'atenció telefònica i de la retolació als comerços i serveis, feta a Cornellà de Llobregat, l'Hospitalet de Llobregat, Girona, Mataró i Tortosa, mostra dades rellevants que obliguen a establir mesures correctores, aplicables en l'àmbit de l'enquesta. Però, al mateix temps, creiem que, si bé pot ser representatiu pel que fa al nombre d'enquestats, li caldria una mostra més representativa de ciutats de tot Catalunya i alhora de municipis de menys població. Recomanem també que es vetlli pel sector de les grans empreses que ofereixen serveis públics, com és el cas de *Telefónica*, entre altres, per veure com hi avança o retrocedeix l'ús del català en l'atenció al client.

Pel que fa als resultats de l'etiquetatge, el percentatge més baix, caldria adoptar mesures que l'equiparessin a l'ús més elevat, que es registra en les comunicacions escrites, 50%. Recomanem que l'acció governativa vetlli perquè els ajuntaments informin de la normativa lingüística en la tramitació administrativa dels permisos per als establiments oberts al públic.

J. M. Canyelles, en el document *La matèria lingüística en el marc de la responsabilitat social de les empreses*, encarregat l'any 2006 i publicat, al 2007, al número 39 de la revista *Llengua i ús*, diu que ara és un moment bo per consolidar internacionalment models i estàndards que es vinculin a aquesta responsabilitat civil. En aquest sentit caldria aprofitar aquesta bona perspectiva per definir com i quan cal incentivar aquesta consciència de responsabilitat social.

D'altra banda, la novetat legislativa que suposa l'article 34 del nou Estatut en recollir que els consumidors tenen el dret a ser correspostos en la llengua oficial d'elecció del mateix consumidor ofereix una nova perspectiva d'avenç del català en l'àmbit del consum. És per això que instem al desplegament d'aquesta mesura legislativa i a la fixació d'instruments de control de la seva aplicació.

També són destacables totes les accions en l'àmbit del turisme, de l'hostaleria i de la restauració per fer avançar l'ús del català i alhora per neutralitzar reaccions refractàries com la que hem vist recentment protagonitzada per la Taula de Turisme, que afirma que l'ús de la llengua pròpia de les comunitats autònomes en cartells i senyals dificulta la comprensió dels missatges i, com a conseqüència d'això, el flux turístic. Tot i que considerem positives mesures com les descrites, creiem també que, tal com hem advertit en el cas de l'audiovisual, en aquest àmbit la llengua catalana no ocupa el paper que li pertoca, entre altres motius per les inèrcies dels consumidors. Per això, creiem que les polítiques de correcció d'aquesta tendència s'han d'ocupar, a més de potenciar la llengua entre els empresaris d'aquest àmbit, d'estimular un canvi d'hàbits entre els consumidors. Per a l'apartat del programa *El català a taula!* suggerim un seguiment continuat dels resultats, perquè en aquest sector es registra molt poc ús del català i l'eficàcia de la formació es posa en dubte per l'existència d'una mobilitat molt alta entre el personal que hi presta serveis.

Actuació 9

Relacions amb els territoris de parla catalana

L'objectiu és cooperar amb les institucions territorials amb la Catalunya del Nord i amb l'Alguer i reforçar acords amb les administracions de la resta del domini lingüístic. Entre les mesures proposades hi ha la publicació d'una estadística d'usos lingüístics dels diferents territoris del domini lingüístic, la promoció dels acords per mitjà de la Casa de la Generalitat de Catalunya a Perpinyà. Entre les mesures preses, es detecten accions a tots els territoris de parla catalana de fora de Catalunya. Els àmbits objecte d'acció van des del sector empresarial fins a la formació, passant per les col·laboracions econòmiques amb institucions i entitats, el foment de les trobades de serveis lingüístics, l'elaboració conjunta d'eines de treball i de consulta, l'organització d'exposicions, la Universitat Catalana d'Estiu i la difusió del cinema en català.

En aquest sentit, creiem que la difusió institucional d'aquestes mesures està assolida, però, en canvi, no s'ha aconseguit una consciència social que existeixen aquestes accions, perquè probablement en fa falta una difusió més àmplia. Aquesta difusió ajudaria a fer conèixer la realitat del que comprèn els Països Catalans i de l'esforç que suposen per al Govern de la Generalitat les polítiques d'ajuda al català fora de Catalunya en els territoris catalanòfons. Amb mesures d'aquest tipus s'hauria de caminar cap a la identificació amb Catalunya dels catalanoparlants d'aquests indrets i dels de Catalunya envers els d'aquelles zones, si cal amb la difusió en altres llengües, com s'ha fet en francès, alemany i anglès per promocionar la campanya *Aquí, també parlem català!*, feta a la Catalunya del Nord. Pensant amb l'objectiu de crear espais sectorials comuns dins del domini lingüístic, és recomanable el foment dels acords institucionals amb altres territoris catalanòfons que creïn relacions en què el català sigui la llengua d'ús normal. Un exemple el podria constituir la creació d'una xarxa de col·laboració entre els diferents centres emissors audiovisuals del domini lingüístic amb la finalitat que s'atengui informativament tots els territoris i que la població s'hi senti identificada, amb la vista posada a caminar cap a un espai catalanoparlant de comunicació. En aquest punt, per l'experiència d'un quart de segle de tecnologia i de recursos, al servei de la comunicació i de la llengua, a més de disposar d'un marc juridicolingüístic favorable, els mitjans de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió estan cridats a desenvolupar-hi un paper fonamental.

Actuació 10**Adequació de l'estatus de la llengua catalana a la seva realitat legal, demogràfica, política i cultural**

L'objectiu d'aquesta actuació és garantir un tracte igualitari per a les diverses llengües de l'estat espanyol i adequar l'estatus de la llengua catalana a la seva realitat legal, demogràfica, política i cultural. Aquest objectiu es concreta en l'àmbit de l'Administració de l'Estat, de la Justícia, de l'Administració perifèrica i dels organismes i de les empreses públiques que en depenen. Les mesures proposades, que s'emmarquen en la Unió Europea, són reforçar acords amb altres comunitats amb llengua pròpia i coordinar esforços per obtenir resultats davant el govern de l'Estat. També es pretén reforçar les relacions amb la Delegació del Govern de la Generalitat davant de la Unió Europea. I, tal com hem avançat en l'apartat introductori, l'any 2006, les comunitats autònomes de l'estat espanyol, com a titulars de les competències sobre normalització lingüística de les llengües pròpies, han col·laborat en l'informe que l'estat espanyol ha d'enviar al Comitè d'Experts del Consell d'Europa que avalua la CELROM.

Durant el 2006, la política del Govern de la Generalitat ha establert línies generals d'actuació amb els governs d'altres comunitats autònomes que tenen llengua pròpia diferent del castellà. S'ha continuat el programa de cooperació en matèria de planificació lingüística amb el govern del Quebec. I s'ha fet el seguiment de la *Carta Europea de les Llengües Regionals o Minoritàries a l'estat espanyol*. Valorem positivament aquestes col·laboracions i les experiències que es relacionen amb campanyes de sensibilització lingüística, però constatem que el 2006 encara no s'ha aconseguit l'oficialitat del català a la Unió Europea, sinó que només se n'han aconseguit acords per al seu ús, com ara les intervencions orals en les institucions i els organismes comunitaris, les comunicacions escrites dels particulars amb les institucions i els òrgans de la UE (amb la mediació d'un organisme de l'Estat que s'encarregui de la traducció) i la publicació de disposicions oficials de la Unió Europea. Justament aquesta mediació no té només un significat burocràtic, sinó que també és simbòlica, perquè posa en relleu la dependència del català respecte del castellà. En la taula que hi ha a continuació representem la prescripció d'ús del català en les diferents institucions i òrgans de la Unió Europea:

Unió Europea		
Institució / Organisme	Acord	Estatus
Consell de Ministres	13.06.2005	Per escrit: a) els ciutadans que ho vulguin poden adreçar-s'hi per escrit i rebre'n la resposta amb un organisme mediador; b) traduccions jurades, a petició de l'estat espanyol. Oralment: els representants de la delegació espanyola que ho demanin 7 setmanes abans.
Comitè de les Regions	16.11.2005	Per escrit: a) els ciutadans que ho vulguin poden adreçar-s'hi per escrit i rebre'n la resposta; b) traduccions jurades, a petició de l'estat espanyol, amb un organisme mediador. Oralment: els representants amb avís previ al Secretariat General.
Comissió Europea	21.12.2005	Per escrit: a) els ciutadans que ho vulguin poden adreçar-s'hi per escrit i rebre'n la resposta en català, fins i tot prescindint del l'organisme mediador; b) traduccions jurades, a petició de l'estat espanyol. Oralment: ús no reconegut.
Comitè Econòmic i Social	07.06.2006	Per escrit: a) els ciutadans que ho vulguin poden adreçar-s'hi per escrit i possibilitat de resposta directa sense mediador; b) traduccions jurades, a petició de l'estat espanyol, amb un organisme mediador. Oralment: ús no reconegut.
Mesa del Parlament	20.07.2006	Per escrit: a) els ciutadans que ho vulguin poden adreçar-s'hi per escrit i possibilitat de resposta directa sense mediador (en les anomenades llengües addicionals). No s'especifica si hi ha

		d'haver mediador i en quina llengua es donarà la resposta; b) els serveis del Parlament es faran càrrec de les traduccions. Oralment: ús no reconegut.
Defensor del Poble	30.11.2006	Per escrit: a) els ciutadans que ho vulguin poden adreçar-s'hi per escrit amb intermediació i n'obtindran la resposta per mitjà de l'intermediador; b) el Defensor del Poble farà una comunicació de confirmació del tràmit directament en llengua original al ciutadà; c) per internet ofereix les versions dels diferents formularis en les diverses llengües cooficials.

Per això recomanem que els punts més òptims dels acords establerts pel que fa a l'ús del català siguin estesos a la resta d'institucions europees i que es camini cap a l'eliminació de l'existència d'un organisme mediador de l'estat espanyol en les comunicacions directes dels ciutadans amb la Unió Europea.

3.2 Altres àmbits objecte de política lingüística no previstos en el Pla 2005-2006

3.2.1 Ensenyament

Al nostre criteri, aquest punt de l'Informe és molt ric en dades. L'avaluarem en dos subapartats: l'ensenyament no universitari (3.2.1.1) i l'universitari (3.2.1.2).

3.2.1.1 No universitari

Les xifres d'alumnat posen de manifest la tendència a l'alça d'incorporació al sistema educatiu d'alumnes de nacionalitat estrangera. L'alumnat que hi domina, des del curs 2001-02, és el centreamericà i el sud-americà. En aquest sentit, les dades que ofereix la Generalitat permeten conèixer, al Govern en general i a l'escola en particular, com evoluciona anualment la incorporació d'alumnat nouvingut al sistema escolar de Catalunya. I amb aquesta informació, el sistema es pot adaptar millor a aquest alumnat. En l'apartat d'avaluació de l'actuació núm. 2 del Pla d'acció 2005-06 ens referim a la política d'acollida d'alumnat nouvingut i als plans educatius d'entorn (vegeu pàg. 4 d'aquest dictamen). En aquest punt, suggerim que caldria el màxim suport i els recursos de l'administració a les aules d'acollida per la important funció que desenvolupen i també una formació professional adequada per als professors que se n'encarreguin. D'altra banda, valorem positivament la política de centres d'autoaprenentatge de català en alguns dels centres penitenciaris. I destaquem la funció important i la qualitat de Linguanet Europa, un centre de recursos multilingüe en línia, per a l'aprenentatge de llengües. Pel que fa a la formació per a adults, s'ha continuat la tendència a l'alça del nombre de cursos de català de diferents nivells de coneixements. El total de matriculats va ser 54.043 alumnes; el 37,4% dels quals era estranger, és a dir, 20.207, que corresponien a un nivell d'alfabetització. D'aquí que valorem positivament la funció social d'aquesta formació, perquè va més enllà de la transmissió de coneixements i contribueix a desaccentuar la marginalitat.

L'informe *El tractament de la llengua catalana als llibres de text de secundària*⁴ adverteix que els llibres de text d'aquest nivell exposen situacions diferents de la llengua catalana segons si estan redactats en castellà (que consideren que la cooficialitat ja està prou reconeguda en la Constitució del 1978) o en català (que consideren que la situació és molt millorable). És per això que recomanem una vigilància perquè no es produeixin aquestes visions diferents de plantejament.

Pel que fa a la lectura en català, seria interessant de saber, per al pròxim informe, el percentatge de llibres que s'han llegir en matèries de caràcter obligatori i els que l'estudiant pot llegir per elecció pròpia.

⁴ PASCUAL Ester i Toni JAIMEZ (2005): *El tractament de la llengua catalana als llibres de text de secundària*. Barcelona: Observatori de la llengua catalana.

Entre les mesures adoptades el 2006 per subvencionar projectes destinats a contractar treballadors, s'estableix que els coneixements bàsics d'entendre i parlar el català han de ser tinguts en compte a l'hora de seleccionar els projectes. Valorem positivament una mesura com aquesta, però es requereixen dades per veure'n el grau de compliment. Instem, doncs, el pròxim informe perquè ofereixi els resultats de l'aplicació d'aquesta mesura.

El fet que la majoria de l'alumnat creu que ha de saber castellà, català i anglès per trobar una bona feina ens confirma que les hiperllengües –sobretot el castellà– competeixen amb el català amb una competència molt més gran de la que respresenten les llengües petites, que a l'àrea de Barcelona són unes 200, segons l'informe esmentat. Els nous desplaçaments migratoris, com assenyala Albert Bastardas, “són d'esdeveniments prou importants per impactar els antics equilibris i per posar en qüestió els paradigmes i les representacions clàssiques de molts distints fenòmens de la realitat”⁵. Amb les allaus migratòries que rep Catalunya, doncs, s'imposa pensar sobre la manera com s'ha de vetllar per la realitat cultural catalana davant d'aquest impacte. Per això, ens hem de plantejar una reflexió sobre les polítiques que s'han d'engegar per protegir aquesta realitat (local) davant , d'una banda, les hiperllengües i, de l'altra, el gran nombre de llengües de la nova immigració (global), per bé que no amb tanta força com les anteriors, com hem dit més amunt.

El gran repte de fer avançar el català en les situacions de lleure i de col·loquialitat veu una aliada en l'ampliació del coneixement dels registres i dels dialectes en tots els nivells de l'ensenyament, especialment a secundària, perquè l'alumne sigui conscient que el català té diversitat de registres i, per tant, que en té un per als usos col·loquials. A més, el coneixement de les variants geogràfiques, socials i generacionals pot fomentar en l'estudiant la militància (i no l'abandonament) dels seus trets genuïns i pot fer, així mateix, que els alumnes de diferents zones reconguin les variants que no els són pròpies com a elements lingüístics catalans.

3.2.1.2 Universitari

S'han impulsat mesures de foment del català en l'edició i difusió de llibres de text o manuals, projectes i activitats de normalització lingüística i la col·laboració en la Primavera de la llengua, i a les jornades de formació per als tècnics de les àrees de dinamització i per als actes de commemoració de Joan Coromines. N'és un exemple la Jornada que la Universitat Autònoma va dedicar a aquest filòleg el 13 de desembre del 2006. La política governativa ajuda en l'edició de tesis doctorals en català i en projectes i recursos de diferents universitats (Universitat Autònoma de Barcelona, Universitat Politècnica de Catalunya, Universitat de Barcelona, Universitat Pompeu Fabra, Universitat de Girona, Universitat Oberta de Catalunya i Universitat Rovira i Virgili) per garantir el coneixement, la difusió i l'ús del català. Un exemple n'és el projecte *Minerva*, que trobem especialment remarcable perquè facilita als estudiants el coneixement del català a partir del que saben d'una o més llengües romàniques, o el material didàctic *EuroRom 4*, de la Universitat Autònoma de Barcelona, que es basa en l'ensenyament simultani d'idiomes d'un mateix tronc lingüístic. La Generalitat de Catalunya ha firmat convenis amb l'Administració de l'Estat per crear productes tecnològics en català.

Pel que fa a l'ús del català a les tesis doctorals, s'ha de posar de manifest el desequilibri que hi ha entre algunes universitats catalanes. De manera que s'imposen mesures per mirar d'augmentar el percentatge de tesis doctorals escrites en català de les universitats que presenten índexs més baixos (vegeu la taula 2 que hi ha a la pàgina 26, del capítol I). Quant a la docència universitària, les dades que presenta l'informe corresponen a períodes diferents, per la qual cosa l'anàlisi comparativa de les dades resulta difícil. Suggerim que el pròxim *Informe de Política Lingüística* inclogui resultats homogenis referits al curs 2006-2007.⁶ En aquest punt seria desitjable disposar de dades sobre la proporció de l'ús de l'anglès i del castellà en la redacció de tesis doctorals.

Un altre aspecte important és l'increment del nombre de lectors de llengua i literatura catalanes en universitats de l'estat espanyol i de l'estranger.

⁵ BASTARDAS, Albert (2007): *Les polítiques de la llengua i la identitat a l'era <<global>>*. Barcelona: Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació. Institut d'Estudis Autònòmics.

⁶ Sabem que el 2007 les universitats de la Xarxa Lluís Vives han passat una enquesta als estudiants de totes les universitats que en formen part.

El Decret 3/2006, de 17 de gener, fixa que la Secretaria de Política Lingüística deixa de fer les proves per obtenir els certificats de coneixements específics i les circumscriu a altres organismes o institucions que imparteixen aquesta formació. Aquesta mesura presenta avantatges si la seva execució respecta uns nivells homogenis per a totes les institucions que la portin a terme. Creiem que aquests criteris els hauria de fixar la Secretaria de Política Lingüística, que és l'organisme que s'ha ocupat d'avaluar fins a l'entrada en vigor de l'esmentada disposició.

Recomanem que s'estudiïn les possibilitats d'acció conjunta entre els gabinets de llengua catalana de les universitats de Catalunya amb l'Oficina de Política Lingüística, adscrita al Comissionat per a Universitats i Recerca. En aquest sentit, valorem positivament que el 2006 aquest organisme hagi publicat materials de llengua catalana per a estudiants d'intercanvi. En aquest punt cal recordar que algunes universitats ofereixen cursos de llengua catalana als estudiants d'intercanvi amb matrícula gratuïta. I també hi ha matèries, en diverses universitats de Catalunya, que proporcionen a l'estudiant nouvingut una visió sumària de la realitat catalana.

3.2.2 Mitjans de comunicació

En aquest apartat avaluem la política lingüística del Govern en l'àmbit dels mitjans de comunicació públics (3.2.2.1) i privats (3.2.2.2).

3.2.2.1 Públics

En primer lloc esmentarem i valorarem positivament l'elevació a rang estatutari de la regulació de l'ús lingüístic als mitjans de comunicació públics. L'article 6.1 d'aquesta norma estableix que el català és llengua d'ús normal i preferent. Valorem positivament mesures impulsades des dels mitjans públics audiovisuals de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió, com ara l'aparició del portal <http://esadir.cat>, que conté el llibre d'estil dels mitjans d'aquest ens. Durant el mes de desembre de l'any 2006 ha rebut 14.800 visites. És a dir és un web lingüístic que difon els criteris lingüístics de la CCRTV: topònims, lèxic, transcripcions fonètiques, arxiu de so, etc. També incorpora les recomanacions sobre traducció i doblatge amb la preocupació d'acostar els doblatges al llenguatge del carrer mantenint la qualitat dels mitjans. Respecte al corrector ortogràfic i gramatical del català (3.2 de l'informe del 2006), hem de dir que la CCRTV va concebre la idea d'utilitzar-lo com a base per a un corrector d'estil adaptat a les necessitats de redacció de les emissores de ràdio i de televisió i als webs d'aquest ens públic. A finals del 2006 es va tenir el primer contacte amb aquest objectiu.

És destacable també la posada en marxa d'ICat FM, emissió en digital, dins del grup d'emissores radiofòniques de la CCRTV. A partir d'una necessitat real detectada per TV3 i Catalunya Ràdio, van començar els treballs de construcció del projecte del *Curs de locució aplicat a la publicitat* (CLAP), coorganitzat per la CCRTV i la UAB, amb l'objectiu, i amb la voluntat de servei públic, de formar especialistes en la locució d'anuncis i de crear, amb els estudiants que superin aquesta formació, una borsa de treball d'aquests professionals a la qual puguin recórrer tots els mitjans de comunicació i empreses vinculades al món de la publicitat audiovisual. En aquest punt encara cal treballar per corregir el dèficit d'ús del català en subsectors com el de la publicitat de les joguines. La voluntat d'accessibilitat es posa de manifest també en aquest exercici amb la traducció d'alguns programes a la llengua de signes catalana. Pel que fa a la presència de l'occità d'Aran a la televisió de Catalunya destaquem la col·laboració amb el Conselh Generau per crear una base de dades de dobladors i un conjunt ampli d'espais en aquesta llengua, per exemple gags del *Club Super3* o espais informatius de TV3 i Catalunya Ràdio. Una altra actuació significativa emmarcada en els mitjans de la CCRTV és tota la formació per als professionals de la informació encaminada a tractar amb sensibilitat i rigor el fenomen social de la immigració, especialment els aspectes lingüístics. A aquesta mesura s'hi ha d'afegir la participació en la *Jornada de Bones Pràctiques* organitzada per Linguamón, el juny del 2006.

Pel que fa a la xarxa de televisions locals, aquesta és la primera ocasió en què l'informe de política lingüística ofereix un seguiment molt complet d'aquest sector. Aquests seguiments reflecteixen que el 2006 s'ha resolt el concurs dels canals privats i s'han adjudicat als municipis que ho han sol·licitat els operadors públics. En aquest punt demanem un seguiment d'aquest

sector en l'arribada del procés de TDT pública a les diferents demarcacions, tant pel que fa als operadors. Aquests punts originen preocupació i per això han de ser objecte de seguiment en pròxims informes de política lingüística. Valorem molt positivament la previsió per al 2007 de treballar per una televisió pública pròxima i per emetre en l'estàndard adaptat a les diferents varietats dialectals.

3.2.2.2 Privats

En aquest punt destaquem l'actuació del *Baròmetre de la Comunicació* com a instrument de mesura de les audiències del mitjà de parla catalana. Des de l'ICIC s'han dut a terme polítiques d'ajut a la producció, a projectes de consolidació de l'àmbit del periodisme. També han rebut atenció econòmica projectes en occità d'Aran. La premsa gratuïta editada per entitats ha estat objecte d'atenció preferent, amb paràmetres que permetin revisar la qualitat del català, entre altres aspectes. En el cas de setmanaris o altres publicacions de proximitat escrites, l'exercici 2006 registra un descens en el rànquing de difusió del 14,9%. Suggerim, doncs, polítiques de correcció d'aquesta tendència perquè en l'àmbit periodístic de proximitat i en el de les especialitzades és on l'ús del català es manté majoritari.

D'altra banda, per al pròxim informe, seria interessant disposar de dades sobre l'ús del català en les programacions de la Sexta i Quatre. En aquest sentit, i davant de la importància que té en l'actualitat, el pròxim informe de política lingüística hauria d'estendre la seva mirada a tot el sector audiovisual.

3.2.3 Administració pública

En aquest apartat avaluem la política lingüística en els àmbits de l'Administració de la Generalitat de Catalunya (3.2.3.1), de l'Administració de l'Estat (3.2.3.2), de l'Administració de Justícia (3.2.3.3) i de l'Administració Local (3.2.3.4).

3.2.3.1 Administració de la Generalitat

El nou Estatut de Catalunya, en l'article 6.1, eleva a rang estatutari la regulació de l'ús lingüístic a les administracions de Catalunya. En aquest sentit, el català esdevé la llengua d'ús normal i preferent. El desembre del 2006, la Secretaria de Política Lingüística passa a formar part del nou Departament de la Vicepresidència. El 27 de desembre es va crear la nova Direcció de Planificació i Foment, amb el rang de direcció general. Amb aquest breu període de temps no és possible valorar la repercussió del nou organisme en la política lingüística. Correspondrà al dictamen del 2007 avaluar la idoneïtat d'aquestes dues reestructuracions orgàniques.

L'article 33.3 i 33.4 del nou Estatut d'autonomia estableix que tots els treballadors al servei de l'Administració de la Generalitat de Catalunya han d'acreditar un coneixement adequat i suficient de les llengües oficials.

En relació amb el foment de l'ús del català en l'activitat econòmica, l'*Informe de Política Lingüística del 2006* diu que "la finalitat d'aquesta mesura [...] és utilitzar la força de la demanda pública per generar una oferta de productes i serveis en català que després puguin ser posats a disposició dels ciutadans i de les ciutadanes" (capítol 7, pàg. 10). En aquest sentit, apostem perquè s'incrementi la inclusió de clàusules d'obligació lingüística en els contractes d'empreses amb l'administració com a primer pas perquè aquests proveïdors incorporin la llengua catalana com a instrument de comunicació habitual amb els ciutadans.

3.2.3.2 Administració de l'Estat

Els certificats de coneixements de llengua catalana es valoren en l'apartat de mèrits, però no en el de requisits. Recomanem que en les converses Estat-Generalitat s'avanci en l'exigència com a requisit del coneixement de català per als treballadors de l'Estat que prestin serveis a Catalunya. En particular, que s'inclouï en l'Informe del pròxim exercici informació sobre l'ús lingüístics en l'administració de les loteries estatals.

Demanem que es fomenti, d'acord amb el caràcter plurinacional de l'Administració central, que tota la publicitat als mitjans de comunicació sigui en català.

3.2.3.3 Administració de justícia

Destaquem la posada en marxa d'un pla d'acollida per als jutges, secretaris i fiscals que arriben a Catalunya. S'hi afegeix la formació en llengua catalana general i en llenguatge jurídic del personal al servei de l'administració de justícia, a més de l'adaptació d'un curs d'autoaprenentatge al nou disseny del web del Departament de Justícia. Una altra dada destacable de l'acció del govern en aquest àmbit és el Pla pilot de qualitat lingüística –iniciativa de l'Associació de Juristes en Defensa de la Llengua Pròpia– als despatxos d'advocats de Girona. Però, des que es va suspendre el Pla pilot, hi ha hagut un descens considerable de resolucions en català. A més, s'ha dut a terme també el *LexCat*, un projecte de traducció de lleis al català, que s'ha revelat insuficient per atendre les necessitats del sector, segons l'informe 2006. Per mitjà de l'Entitat Autònoma del Diari Oficial i Publicacions s'ha continuat la línia de publicacions *Quaderns de legislació*, que integra conjunts de disposicions legals en català. I és rellevant també l'augment lleu dels documents notarials redactats en català.

No obstant els avenços, als jutjats, és preocupant la dada d'estancament de l'ús del català en aquests àmbits de treball i, en particular, és significatiu el retrocés en el percentatge de sentències en català al 18,13%, inferior al del 2004. Pel que fa a la constitució de societats laborals, és preocupant la dada que els estatuts presentats en castellà constitueixen el 67% davant del 33% que han estat redactats en català.

Volem remarcar que la traducció al català de les disposicions jurídiques i administratives publicades al BOE es retarda considerablement respecte de la versió en castellà. Per la qual cosa demanem que es faci un seguiment del període que va de la publicació de l'una a la publicació de l'altra, amb la finalitat de reduir-lo tant com es pugui.

Hi hem d'afegir que l'administració de justícia no s'ha adaptat a l'estructura descentralitzada de l'Estat, i en matèria lingüística això ha suposat el manteniment de la marginació de la llengua pròpia en aquest àmbit. És imprescindible l'aplicació efectiva dels articles 6 i 33 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya del 2006, de la Llei de política lingüística del Parlament de Catalunya 1/1998 i de la Carta Europea de les Llengües Regionals o Minoritàries. De fet, tal com assenyalava l'informe de 2006, "les mancances de la presència de la llengua catalana a l'Administració de justícia han estat reconegudes enguany per les mateixes institucions europees" (pàg. 2, capítol VII). I encara hi ha accions pendents de modificació legislativa i reglamentària: reformes de la Llei orgànica del poder judicial, l'admissió del català com a llengua oficial en el Consell General del Poder Judicial i el desenvolupament dels Consells de Justícia de Catalunya per descentralitzar la justícia.

3.2.3.4 Administració local

Tot i que les conclusions de l'Informe elaborat pel Grup de Treball de Llengua i Administració Local mostren que el Decret 161/2002, d'11 de juny, sobre l'acreditació del coneixement del català i de l'occità d'Aran, exposa que aquesta disposició s'aplica correctament en gairebé totes les convocatòries, suggerim que l'Informe del 2007 inclogui un extracte d'aquestes conclusions, cosa que permetrà avaluar la situació real i estudiar quins passos s'han de fer a partir d'aleshores.

3.2.4 Projecció exterior

Les bases de la cooperació amb altres territoris de parla catalana queden reflectides en l'article 6.4 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya del 2006 i en la disposició addicional segona de la Llei de política lingüística. Segons aquesta legislació, s'han de promoure convenis amb les comunitats autònomes aragonesa, balear i valenciana, i amb els estats andorrà, francès i italià per fomentar l'intercanvi cultural entre territoris de parla catalana. En aquest sentit destaquem les actuacions amb l'Institut Ramon Llull (IRL), que és l'organisme avaluador dels coneixements de la llengua catalana fora del domini lingüístic català. L'IRL promou la difusió de la llengua i la cultura catalanes a les universitats d'arreu del món, facilita recursos didàctics per a l'aprenentatge del català i forma professorat especialitzat en l'ensenyament del català com a llengua estrangera. I també destaquem l'actuació amb Linguamón - Casa de les Llengües, com a organisme que promou les llengües del món i té la missió de difondre la diversitat lingüística del planeta com a patrimoni de la humanitat.

3.2.5 Indústria cultural

L'informe de política lingüística aporta una gran quantitat de dades referides a l'exercici 2005, en comparació amb les que s'ofereixen del 2006. Reflecteixen un manteniment de l'ajut a la producció d'especial interès cultural en català o en occità d'Aran respecte de l'exercici anterior. Per mitjà de l'ICIC, s'han concedit ajuts a projectes de difusió editorial i d'internacionalització, en particular per a l'organització de fires i simposis del sector com ara la Setmana del Llibre en Català, el Saló del Llibre de Barcelona, la Fira del Llibre d'Ocasíó Antic i Modern, el Saló Internacional del Còmic, la Fira del Llibre i de l'Autor Ebrenç, la Fira del Llibre de Muntanya i el Mercat del Llibre Vell de Poesia de Folgueroles. S'ha continuat l'acció del Servei d'Adquisició Bibliotecària i s'ha concedit un ajut a l'Àrea de Biblioteques per a la col·lecció *Vull saber* de l'Editorial de la UOC. És rellevant també el suport, també a través de l'ICIC, al teatre i al circ en català, a la música en català (en particular a les partitures) i a les arts visuals en aquesta llengua, amb una línia nova de subvencions. També creiem necessari valorar si és positiu atorgar, amb caràcter general, subvencions per a la promoció i per a l'edició de grups musicals només pel fet que s'expressin en català, sense tenir-ne en compte la qualitat.

Creiem fermament en la consolidació d'aquestes polítiques d'ajut a l'edició en català, a les quals suggerim que s'incorporin accions de sensibilització del sector editorial perquè editi originals i traduccions d'àrees temàtiques que presenten un dèficit clar en català, com ara els manuals universitaris i els llibres de caràcter pràctic. Tanmateix, veiem necessària una radiografia completa del sector editorial referida a l'any 2006, que ha de renovar el Gremi d'Editors de Catalunya. Per això, recomanem que en futurs informes es recullin el màxim de dades d'aquest sector, de la mateixa manera que se'n radiografien d'altres en què cal observar l'evolució de l'ús de la llengua.

3.2.6 Tecnologies de la informació

Cal remarcar la novetat legislativa que suposa l'article 17 del Decret 480/2006, de 5 de desembre, segons el qual la Secretaria de Telecomunicacions i Societat de la Informació ha d'impulsar accions de promoció del català en les tecnologies de la informació i la comunicació, amb la finalitat d'evitar una fractura digital lingüística. En aquest sentit s'haurien d'atendre els productes en què es detecta dèficit d'ús del català com ara els jocs en línia, els jocs d'ordinador i les consoles, entre d'altres. D'altra banda, valorem positivament la difusió de productes informàtics en català i el suport a la seva existència. Pel que fa a internet, també valorem bé que se'n mantingui l'ascens, però caldria analitzar quines són les causes que han conduït al fet que se'n moderi l'ús en empreses del país. Un cop detectades les raons, caldria incorporar aquestes correccions en les polítiques per motivar les empreses, si cal amb més ajuts perquè cada vegada més s'elaborin més webs en català, a més dels que ja hi ha lligats a ajudes com ara les del Departament de Comerç. En aquest sentit, caldria atendre els sectors més deficitaris com l'automòbil i les motocicletes, els electrodomèstics i la fotografia i la neteja, la perfumeria, la cosmètica i l'adrogueria. I suggerim que aquest àmbit sigui objecte de control preferent en el pròxim dictamen. No podem passar per alt de subratllar l'aprovació del domini .cat, que ha ofert un balanç de 19.693 peticions el 2006. Cal remarcar que l'esmentada Secretaria de Telecomunicacions i Societat de la Informació ha encarregat el projecte *Llengua.org* a la Fundació Observatori de la Societat de la Informació perquè dinamitzi el projecte, que té com a finalitat promoure l'ús del català a la societat de la informació, i conté recursos i eines en català. Pel que fa a la Fundació, caldria preveure en pròxims dictàmens quin és el grau de compliment dels seus objectius. Caldria incentivar, d'altra banda, les empreses productores de GPS i les de telefonia mòbil que facin versions en català dels productes.

3.2.7 Oficina de Garanties Lingüístiques

Aquesta Oficina es va crear l'any 2005, període en el qual va registrar 2.134 peticions. Durant tot el 2006 se n'han computat 1.648, i s'ha de tenir en compte que el descens s'accentua perquè el 2006 és el primer any complet d'actuació d'aquest organisme. Aquesta davallada pot ser conseqüència d'una política no prou efectiva per donar a conèixer als ciutadans els serveis de l'Oficina. És per això que recomanem al Govern que prengui mesures per fer conèixer als ciutadà els seus drets lingüístics i sensibilitzar-lo per exigir-ne el compliment.

4. L'occità de la Vall d'Aran

L'actual Estatut d'autonomia, que va entrar el vigor el 9 d'agost del 2006, reconeix el caràcter d'oficial de l'occità d'Aran, una disposició que fins ara no tenia rang estatutari perquè només estava reconegut per la Llei 16/1991. Aquesta novetat suposa que l'EAC no només protegeix el català i en garanteix l'oficialitat, sinó que també ho fa amb la varietat occitana parlada a la Vall d'Aran. El nou estatut estableix, igualment, que correspon al Govern de la Generalitat i al Conselh Generau d'Aran la competència exclusiva en matèria de llengua pròpia, que inclou, en tot cas, la determinació de l'abast dels usos i els efectes jurídics de la seva oficialitat i també la normalització lingüística del català.

En l'àmbit de la política educativa, el Pla d'impuls a l'aprenentatge de llengües garanteix el reforç de programes d'immersió lingüística i de la utilització i de l'ús de l'occità d'Aran com a idioma vehicular de l'ensenyament, amb especial èmfasi en el secundari. D'altra banda, l'occità d'Aran forma part també del projecte de traducció automàtica de codi obert per al català.

Pel que fa als mitjans de comunicació, continuen vigents les exigències legislatives en matèria de protecció de la diversitat cultural i lingüística occitana. En aquest sentit, la Llei 1/1998, en l'article 25 diu que la CCRTV ha de garantir l'ús de l'occità d'Aran de manera regular en part de la programació televisiva que s'emet a la Vall d'Aran. Així, les emissores de radiodifusió i de televisió han de garantir que en la programació de la música cantada hi hagi una presència adequada de cançons produïdes per artistes catalans i que com a mínim el 25% siguin cançons interpretades en llengua catalana o en occità d'Aran. En aquest sentit, són destacables els programes en desconexió que fan els *media* de la CCRTV, com esmentem en l'apartat de mitjans de comunicació públics. D'altra banda, el 2006 va ser el primer any complet en què el Consell de l'Audiovisual de Catalunya, en virtut de la Llei 22/2005, tenia atribuïdes noves competències, entre les quals n'hi ha de lingüístiques, amb capacitat sancionadora.

Valorem positivament la política de concessió d'ajuts a la producció editorial en català i en occità d'Aran i per a l'edició de partitures de compositors catalans, a més de l'ajut a la producció editorial d'especial interès cultural en català i occità d'Aran.⁷

Ara que l'occità d'Aran ha aconseguit aquest estatus, és un moment òptim per desenvolupar reglamentàriament una política de normalització d'impuls d'aquesta llengua. Demanem que els successius informes de política lingüística recullin els resultats de les possibles accions governatives en aquesta matèria. Així mateix, creiem que aquest aspecte ha de ser objecte de seguiment en els pròxims dictàmens.

5. Conclusions

Arribats en aquest punt, a continuació enumerem les diferents conclusions que es desprenen del dictamen sobre l'*Informe de política lingüística del 2006*. Són aquestes:

1. L'informe aporta dades per a una radiografia completa que facilita la missió avaluativa que té el dictamen. En aquest sentit, destaquem la profusió de dades que proporcionen el capítol sobre la immigració, sobre l'ensenyament i sobre els mitjans de comunicació, especialment l'esforç que s'ha fet per poder aportar dades de la Xarxa de Televisions Locals. Al mateix temps, convindria completar alguns apartats amb la finalitat de tenir-ne una visió més àmplia, com ara el del llibre, la cultura i les arts o homogeneïtzar temporalment les dades, un dèficit que trobem en el capítol dedicat de la docència universitària.
2. Un aspecte que es va destacant al llarg de l'informe és l'acció necessària per part del Govern de normalitzar l'ús de la llengua en l'àmbit col·loquial. En aquesta línia, s'han engegat mesures molt productives: en relació amb el jovent, amb els nouvinguts, amb el lleure... Els mitjans de comunicació públics fa anys que han obert una porta a la

⁷ Destaquem que el 2007 s'ha creat una Oficina per promoure l'occità a Catalunya, que depèn de la Vicepresidència de la Generalitat.

presència del col·loquial perquè, d'una banda, l'audiència comprovi que el català és llengua de la quotidianitat i té una gran diversitat de registres, i, de l'altra, que es desfaci l'equació que el català està exclusivament associat a les situacions comunicatives formals.

3. L'informe del 2006 il·lustra que l'acció governativa ha atès molts àmbits i diversos, i s'hi han consolidat polítiques lingüístiques efectives en molts casos. En alguns punts l'efectivitat, però, depèn encara de l'increment o de la modificació d'aquestes accions, com ara en el cas del cinema en català. Tanmateix, queden alguns sectors que encara no han estat objecte de prou atenció. En serien exemples, les instruccions farmacèutiques i d'electrodomèstics, o bé la indústria eròtica i les publicacions del cor.
4. La lectura de l'informe avaluat ens ratifica en la convicció que les polítiques governatives en matèria lingüística han d'incloure un component de sensibilització directament adreçat a canviar actituds i inèrcies. Es tracta d'al·ludir a la corresponsabilitat, de ciutadans i d'administracions, en matèria de sensibilitat lingüística. A més dels que fa en virtut de l'acció governativa catalana, cal estar amatents als avenços que la llengua pròpia de Catalunya registra en els àmbits que són competència d'altres administracions. En aquest punt remarcuem l'existència de l'informe sobre l'aplicació de la Carta europea de les Llengües Regionals o Minoritàries a Espanya, al qual ens hem referit en aquest dictamen. Els resultats d'aquest document, del doctor Castellà, permeten, d'una banda, veure quin és grau d'acció de l'Estat a favor de les altres llengües oficials en el seu territori i, de l'altra, detectar els punts en què cal avançar. D'altra banda, a partir de les dades, també ens refermem en la idea que no tots els avenços depenen d'una dotació pressupostària o d'una administració: és l'actitud del ciutadà de Catalunya la que té l'última paraula.

Per acabar, suggerim que l'Informe de 2007 de política lingüística podria comentar què aporta el nou Estatut en matèria de política lingüística. És de preveure que l'Informe de la Generalitat es redacti després de la sentència del Tribunal Constitucional. A més, seria interessant disposar de dades relatives al coneixement i l'ús del català en el sector laboral.

I. OBJECTIUS I PRINCIPIS GENERALS

1. Els objectius de la política lingüística a Catalunya

1.1. Objectius generals

L'Estatut d'autonomia estableix que el català és la llengua oficial i pròpia de Catalunya, per bé que comparteix el caràcter d'oficial amb el castellà i l'occità d'Aran. Disposa, igualment, que correspon al Govern de la Generalitat la competència exclusiva en matèria de llengua pròpia, que inclou, en tot cas, la determinació de l'abast dels usos i els efectes jurídics de la seva oficialitat i també la normalització lingüística del català. Aquest reconeixement estatutari de la competència exclusiva de la Generalitat suposa una novetat a destacar en relació amb el redactat de l'anterior Estatut del 79, que no feia atribució explícita de competència exclusiva a la Generalitat.

Per la seva banda, la Llei 1/1998, de 7 de gener, de política lingüística, té com a objectius bàsics emparar i fomentar l'ús social del català; fer-ne efectiu l'ús oficial; normalitzar-lo en els àmbits de l'Administració, l'ensenyament, els mitjans de comunicació social, les indústries culturals i el món socioeconòmic; estendre'n el coneixement a tots els ciutadans i ciutadanes, i garantir els drets i deures lingüístics a la ciutadania en relació amb el coneixement i l'ús del català.

1.2. Objectius per a la legislatura

El 14 de desembre de 2003 es va subscriure l'acord de govern entre les forces parlamentàries del Partit dels Socialistes de Catalunya - Ciutadans pel Canvi (PSC-CpC), d'Esquerra Republicana de Catalunya (ERC) i d'Iniciativa per Catalunya Verds (ICV), conegut com a Acord del Tinell en referència al fet que es va signar al Saló del Tinell. En aquest acord, les tres forces polítiques van establir els principis programàtics que haurien d'inspirar les polítiques a aplicar pel nou govern de coalició.

La llengua catalana i, en general, el tractament del plurilingüisme estatal és present a l'acord esmentat. Tot seguit es transcriuen els compromisos i declaracions més directament relacionats amb la política lingüística i amb la normalització de la realitat plurilingüe de l'Estat que, d'acord amb el pacte, haurà de desenvolupar el Govern al llarg d'aquesta legislatura.

Al primer capítol, dedicat a l'aprofundiment de l'autogovern i l'elaboració d'un nou Estatut, hi trobem el compromís següent:

“Pel que fa al reconeixement de la plurinacionalitat de l'Estat i dels seus aspectes simbòlics i culturals, les parts adoptaran les iniciatives legislatives i polítiques necessàries per tal de:

- Incorporar al currículum estatal en tots els nivells de l'ensenyament obligatori les matèries que expressen la diversitat cultural i lingüística.
- Prendre les iniciatives polítiques i legals que portin al reconeixement de la realitat plurilingüística de l'Estat en la seva denominació oficial, en els registres públics, l'emissió de moneda i segells, el DNI i el passaport i l'etiquetatge de productes.
- Promoure la declaració del català i de la resta de llengües de l'Estat com a llengües cooficials en tot el seu territori i la seva declaració com a llengües oficials de la Unió Europea (UE).
- Impulsar per via legislativa i política la creació d'un consell de les cultures, encarregat de dur a terme les funcions previstes en l'art. 149.2 de la Constitució espanyola (CE), i al qual s'aniran transferint aquestes funcions per part del govern de l'Estat.
- Establir el requisit d'utilització de les diverses llengües cooficials en les condicions de les concessions administratives per a la comunicació audiovisual.
- Fomentar per part de la Generalitat l'activitat cultural en les llengües reconegudes a l'EAC.”

En l'àmbit de la societat de la informació i la comunicació, l'acord assenyalava els objectius següents:

“3. Liderar la modernització de les administracions públiques catalanes i implementar plenament l'Administració Oberta de Catalunya transparent, en xarxa, moderna, propera i integrada al servei de la ciutadania.

”3.5. Fomentar la producció de programari lliure i la corresponent documentació d'ús en català.

”3.6. Utilitzar per part de la Generalitat de Catalunya, els organismes autònoms públics, les empreses públiques i les de capital mixt sota control majoritari de la Generalitat de Catalunya preferentment en els seus sistemes i equipament informàtic programari lliure en català.

”4. Promoure i donar suport al desenvolupament de la indústria catalana del sector.

”4.1. Promoure i donar suport a la indústria catalana d'elaboració de programari i a la del tractament de la llengua (traductors, reconeixadors de veu, cercadors, etc.). Permetre l'accés a tothom amb llicències lliures a la propietat intel·lectual dels recursos lingüístics fets amb fons públics.”

En l'àmbit de la política educativa, i pel que fa a la llengua, per l'Acord del Tinell les forces del Govern es comprometen a:

“18. Elaborar i executar el Pla d'impuls a l'aprenentatge de llengües, amb l'objectiu de garantir a tot l'alumnat el coneixement del català, el castellà i l'anglès, així com l'optativitat per iniciar-se en el coneixement d'altres llengües. Aquest Pla contemplarà:

- Català: nou impuls i reforçament dels programes d'immersió lingüística i de la utilització i ús del català com a idioma vehicular de l'ensenyament, amb especial èmfasi en el secundari. Garantir-ne les competències bàsiques. Mesures idèntiques per a l'aranès a la Vall d'Aran.
- Castellà: garantir el domini comunicatiu del castellà amb un nivell adequat d'expressió i de comprensió oral i escrita.
- Anglès: iniciar-ne l'aprenentatge a l'educació infantil; classes amb grups reduïts a secundària; possibilitar el seu ús com a llengua vehicular; augment de places públiques a les escoles oficials d'idiomes; pla específic de formació del professorat.
- Segon idioma estranger: optativitat i impuls de l'ensenyament a secundària.”

Finalment, en el capítol dedicat pròpiament a la política lingüística, l'Acord per a un govern catalanista i d'esquerres preveu el següent:

“La situació actual de l'ús social de la llengua catalana necessita una resposta urgent i decidida del Govern de la Generalitat, en els seus diversos àmbits d'actuació, que es formularà a través d'un Pla d'acció i suport de la llengua catalana, que es concretarà en els eixos següents:

”1. La prioritització de l'ús social del català, centralment en el comerç i en l'etiquetatge, a través de mesures d'acció positiva, entre les quals les referents a les compres i la contractació pública de la mateixa Generalitat.

”2. La prioritització de la presència del català en els àmbits de les noves tecnologies, els mitjans de comunicació i l'audiovisual, amb la voluntat d'assolir la plena normalització del català en l'àmbit del cinema.

”3. La prioritització de l'ensenyament de les llengües en l'àmbit de l'educació obligatòria, per tal d'aconseguir les competències bàsiques pel que fa al català, el castellà i l'anglès, així com el coneixement d'una altra llengua estrangera.

”4. Garantir el coneixement del català per part del personal al servei de l'Administració de l'Estat i de l'Administració de Justícia.

”5. La prioritització de l'aprenentatge de la llengua per a les persones provinents de l'emigració des de la concepció que la llengua és un dret social per a tota la ciutadania.

"6. Garantir la unitat de la llengua establint la necessària col·laboració amb la resta de territoris de parla catalana.

"7. Aquestes priorititzacions aconsellen de manera urgent avaluar el compliment de la Llei de política lingüística per tal d'assegurar que s'adapta a la realitat social i, en conseqüència, modificar els aspectes que s'hagin revelat inoperants.

"8. Amb la mateixa voluntat, el Govern reformarà i reforçarà el Consorci per a la Normalització Lingüística, per tal de dotar-lo dels recursos necessaris per poder fer front als reptes de l'ús social del català i al que li encomani el Pla d'acció i suport.

"9. Impulsar la presència del català en el terreny universitari i acadèmic:

"a) Institut Ramon Llull: Enfortiment del seu treball amb les universitats europees i espanyoles. Millora dels seus programes. Potenciació, si s'escau, dels convenis de col·laboració del Govern de Catalunya amb les administracions educatives i entitats d'altres territoris de llengua catalana.

"b) Institut d'Estudis Catalans (Secció Filològica): retornar-li la funció de preservació i de millora de la funció acadèmica de la llengua."

2. Objectius específics del Pla d'acció de política lingüística 2005-2006

El Pla d'acció 2005-2006 de la Secretaria de Política Lingüística (SPL), presentat el mes de juliol de 2005, és un conjunt de deu actuacions concretes que aquest organisme es proposa realitzar directament, a més de mantenir i promoure la coordinació amb les que impulsin els departaments. Aquestes actuacions s'han d'executar en el període comprès entre juliol de 2005 i desembre de 2006.

En l'informe corresponent a l'any 2005 ja es van detallar les actuacions realitzades en aquell període. Tot seguit, es detallen de manera sintètica les mesures impulsades durant el 2006 en execució de les actuacions incloses al Pla d'acció. En tot cas, en els capítols corresponents d'aquest informe es pot trobar informació més detallada de les actuacions relacionades amb cadascun dels seus punts.

Actuació 1. Programa de foment de l'ús social del català en l'àmbit de la joventut

S'han elaborat estudis per obtenir dades sobre les normes de comportament lingüístic de la joventut i sobre els usos lingüístics en les activitats d'oci juvenil a Catalunya. En trobareu informació al capítol II d'aquest informe.

S'ha realitzat una campanya de foment de l'ús de la llengua catalana en l'àmbit de la joventut. En trobareu més informació al capítol IV d'aquest informe.

També en el marc de l'ordre de subvencions per a iniciatives adreçades a promoure els usos interpersonals de la llengua catalana durant l'any 2006 s'han potenciat les actuacions que s'adrecen al jovent. En trobareu més informació al capítol XIII d'aquest informe.

Actuació 2. Programa d'acollida i capacitació lingüística de la població adulta nouvinguda a Catalunya

Trobareu informació sobre aquesta actuació al capítol VI d'aquest informe.

Actuació 3. Programa "Voluntaris per la llengua"

Trobareu informació sobre aquesta actuació al capítol VI d'aquest informe.

Actuació 4. Servei unificat d'assessorament lingüístic

Trobareu informació sobre aquesta actuació al capítol III d'aquest informe.

Actuació 5. Elaboració i presentació dels nivells 1 i 2 del curs de català en línia

Trobareu informació sobre aquesta actuació al capítol V d'aquest informe.

Actuació 6. Programa de tecnologies de la informació i la comunicació per a la llengua catalana

Trobareu informació sobre eines de tecnologia lingüística al capítol III d'aquest informe.

Actuació 7. Programa de promoció del cinema en català i doblat o subtitulat en català

Trobareu informació en relació amb aquesta actuació al capítol XI d'aquest informe.

Actuació 8. Augment de l'oferta i la demanda de productes i serveis en català

Trobareu informació sobre un estudi qualitatiu impulsat per l'SPL quant al paper de la llengua en el consum en el capítol II d'aquest informe. Igualment, en el capítol XIII d'aquest informe trobareu informació en relació amb l'activitat econòmica.

Actuació 9. Relacions amb la resta de territoris de parla catalana

Trobareu informació sobre aquesta actuació al capítol XIV d'aquest informe.

Actuació 10. Adequació de l'estatus de la llengua catalana a la seva realitat legal, demogràfica, política i cultural

Trobareu informació en relació amb els convenis subscrits amb altres comunitats amb llengua pròpia, per tal d'aplegar esforços i crear canals estables de comunicació i treball per assolir propostes conjuntes davant l'Administració i el Govern de l'Estat, en l'apartat 2.5 del capítol XIV d'aquest informe. Igualment, en l'apartat 3 del mateix capítol XIV trobareu informació en relació amb l'impuls del reconeixement del català davant les institucions europees.

2.1. La llengua al nou Estatut

El dia 20 de juliol de 2006 el Butlletí Oficial de l'Estat i el Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya van publicar simultàniament la Llei orgànica 6/2006, de 19 de juliol, de reforma de l'Estatut d'autonomia de Catalunya (EAC).¹ La revisió estatutària, atès el seu caràcter general, ha comportat la substitució completa de les anteriors prescripcions lingüístiques de l'EAC de 1979² per una regulació nova.

L'EAC de 1979 va fixar el règim de doble oficialitat lingüística i ha constituït fins a la seva reforma el marc legal bàsic en el procés de normalització de la llengua catalana en diferents sectors de la realitat. Les previsions lingüístiques de l'EAC de 1979 (d'altra banda, similars a les d'altres estatuts d'autonomia coetanis) van emparar un desplegament progressiu del règim lingüístic a Catalunya: inicialment contingut a la Llei 7/1983, de 18 d'abril, de normalització lingüística i, més tard, substituït i ampliat pel règim de la Llei 1/1998, de 7 de gener, de política lingüística. Tanmateix, l'experiència acumulada durant aquest temps havia permès detectar diversos dèficits o insuficiències del marc normatiu, que contribuïen a subratllar la importància de l'oportunitat de la reforma estatutària per a reformular les bases del règim lingüístic vigent a Catalunya.

El primer canvi que es constata en aquesta reforma estatutària, en matèria de llengua, és la major extensió i complexitat de les previsions lingüístiques que hi trobem en relació amb les previsions lingüístiques de l'anterior EAC de 1979, ja que mentre aquest darrer dedicava a la llengua dos articles i una disposició addicional, el nou Estatut de 2006 hi consagra, ja sigui de manera expressa o indirecta, una vintena llarga d'articles (5, 6, 11.2, 12, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 44.2, 50, 62.2, 65, 101.3, 102.1, 102.3, 102.4, 143, 146.3, 147, 151 i 155.2.b), a més de la referència en el preàmbul.

L'augment de l'extensió dels articles que tracten sobre la llengua i els drets lingüístics comporta, correlativament, una ampliació de la regulació en matèria de llengua, que es nodreix tant de l'elevació a rang estatutari de la legislació preexistent, concretada bàsicament en la Llei 1/1998,³ com de la introducció d'aspectes nous com ara el deure de coneixement del català o el reconeixement d'una competència exclusiva en matèria de llengua pròpia.

¹ Podeu consultar els articles que es refereixen a aspectes lingüístics a <http://www6.gencat.net/llengcat/legis/estatut.htm>.

² Podeu consultar els articles de l'Estatut reformat que es referien a aspectes lingüístics a http://www6.gencat.net/llengcat/legis/docs/ng_lleiorg4_1979.pdf.

³ <http://www6.gencat.net/llengcat/legis/cat/lpl.htm>.

Sintèticament, les novetats més remarcables del nou Estatut d'autonomia són les següents:

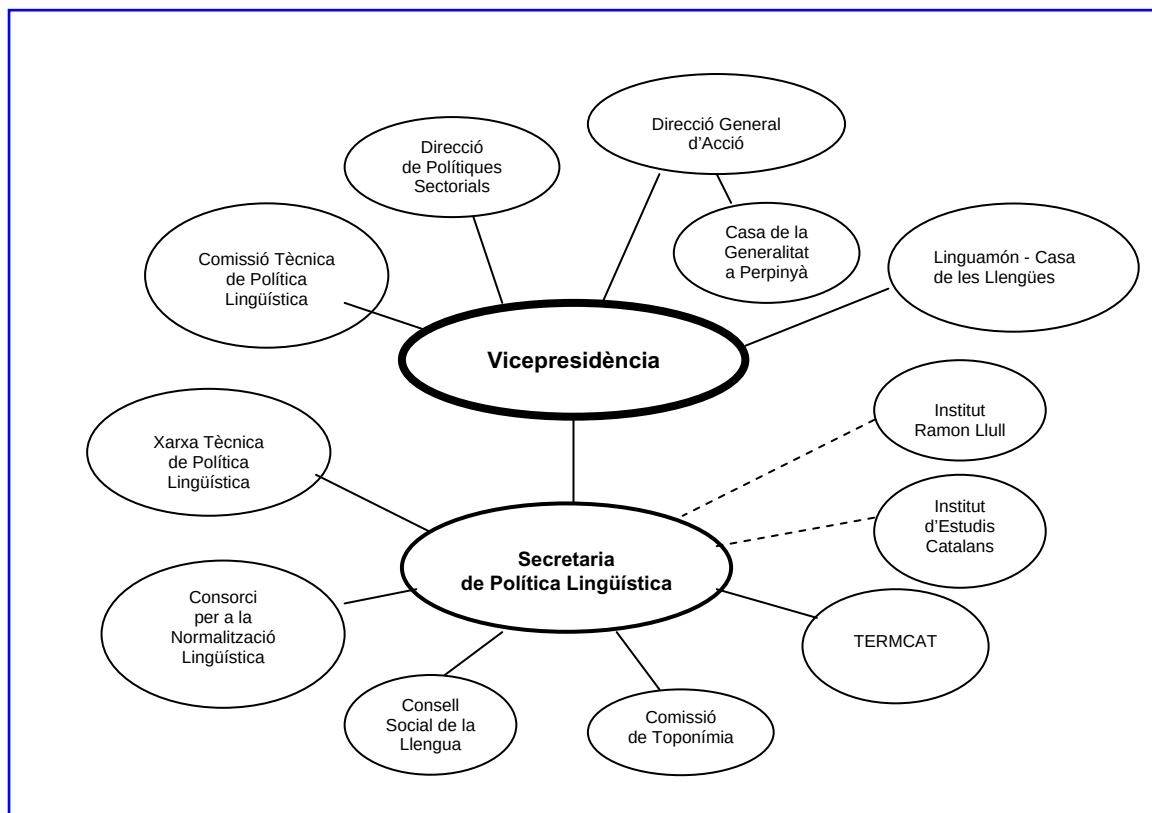
- L'elevació al rang estatutari dels principis bàsics de la legislació lingüística preexistent: 6, apartats 1, 2, 3 i 4 (reguladors dels principis de propietat i oficialitat); 12 (es refereix als territoris amb vincles històrics, lingüístics i culturals amb Catalunya); 33 (regulador dels drets lingüístics davant les administracions públiques i les institucions estatals), 34 (que es refereix als drets lingüístics dels consumidors i usuaris), 35 (que es refereix als drets lingüístics en l'àmbit de l'ensenyament) i 50 (sobre el foment i difusió del català).
- *La inclusió de matèries que són objecte de la reserva estatutària que no havien estat incloses en l'EAC de 1979.* Es tracta d'aspectes directament connectats amb la remissió efectuada als estatuts per l'article 3.2 de la Constitució espanyola, anteriorment inexistents o bé dotats d'una base normativa més feble. S'han de llegir en aquesta clau els articles: 6.2 (deure de conèixer el català); 6.5 (oficialitat de la varietat aranesa de la llengua occitana, anteriorment reconeguda per la Llei 16/1990, de 13 de juliol, sobre del règim especial de la Vall d'Aran); 143 (competència en matèria de llengua, que es deduïa abans de l'article 3.3 de l'EAC de 1979); com també certs preceptes que projecten el règim lingüístic de doble oficialitat sobre les institucions estatals (*art. 33 —en diversos apartats—, 50.7, 101 i 102*), atès el fonament reforçat que els proporciona el caràcter dual de la norma estatutària (com a norma institucional bàsica de la comunitat autònoma i llei orgànica estatal).
- El reforçament de les obligacions lingüístiques de l'Administració general de l'Estat, de la de justícia, dels notaris i dels registradors, i la regulació de drets lingüístics davant dels òrgans constitucionals i jurisdiccionals d'àmbit estatal en els art. 33, 37.1, 50.7, 101.3, 102.1 i 147.
- La regulació del coneixement del català al personal de l'Administració general de l'Estat, la de Justícia, als notaris i als registradors, d'acord amb una llei posterior (art. 33.3, 33.4, 102.1 i 147).
- La referència a l'aranès, *varietat aranesa de la llengua occitana*, amb declaració del seu caràcter d'oficial a tot Catalunya (per bé que el contingut d'aquesta oficialitat es deriva a una regulació legal posterior) i la seva clara adscripció a la llengua i a la realitat occitanes (art. 6.5, 11.2, 36, 50 i 143.2).
- L'elevació a rang estatutari de la *conjunció lingüística a l'ensenyament* no universitari per evitar-hi la separació lingüística, establint-hi l'ús normal del català, el dret a l'ensenyament en català i l'ensenyament del català i el castellà (art. 35).
- El reconeixement del dret a la *disponibilitat* lingüística en els establiments oberts al públic, si bé d'acord amb una llei posterior (art. 34).
- El reconeixement de la *llengua de signes* catalana en l'art. 50.6.

3. L'organització del Govern en matèria de política lingüística

3.1. Organigrama

Els departaments de la Generalitat de Catalunya, i els organismes i empreses que en depenen, per mitjà de diferents unitats, porten a terme l'aplicació sectorialitzada de la política lingüística del Govern, i procuren la concertació i la implicació dels sectors socials i d'activitat del seu àmbit de competències.

En l'esquema següent es mostren els diferents organismes públics de Catalunya amb competències en matèria de política lingüística, i al llarg d'aquest Informe es recullen les actuacions més destacades que han dut a terme durant l'any 2006.

Gràfic 1.1. Organismes amb competències en matèria de política lingüística

3.1.1 Secretaria de Política Lingüística

La Secretaria de Política Lingüística, amb rang orgànic de secretaria general, va estar adscrita al Departament de la Presidència fins al 5 de desembre de 2006, data en què es va adscriure al nou Departament de la Vicepresidència (Decret 478/2006, de 5 de desembre, d'estructura del Departament de la Vicepresidència). Va ser creada l'any 2004 a fi d'exercir més eficaçment l'impuls i la dinamització de la política lingüística del Govern, i inicialment va assumir l'estructura i les funcions de l'anterior Direcció General de Política Lingüística.

La Secretaria de Política Lingüística té les funcions i l'estructura que determinen el Decret 216/2005, d'11 d'octubre, d'estructura orgànica de la Secretaria de Política Lingüística, i el Decret 632/2006, de 27 de desembre, pel qual es modifica l'estructura orgànica de la Secretaria de Política Lingüística.

El 2005, tenint en compte els canvis tecnològics, sociolingüístics, migratoris i polítics esdevinguts en els darrers anys, es va adaptar l'estructura orgànica de l'SPL per poder respondre amb més eficàcia a les noves realitats i demandes de la societat catalana i per millorar i reforçar la coordinació interdepartamental de la política lingüística del Govern. Amb aquesta finalitat, es va aprovar el Decret 216/2005, d'11 d'octubre, d'estructura orgànica de la Secretaria de Política Lingüística.

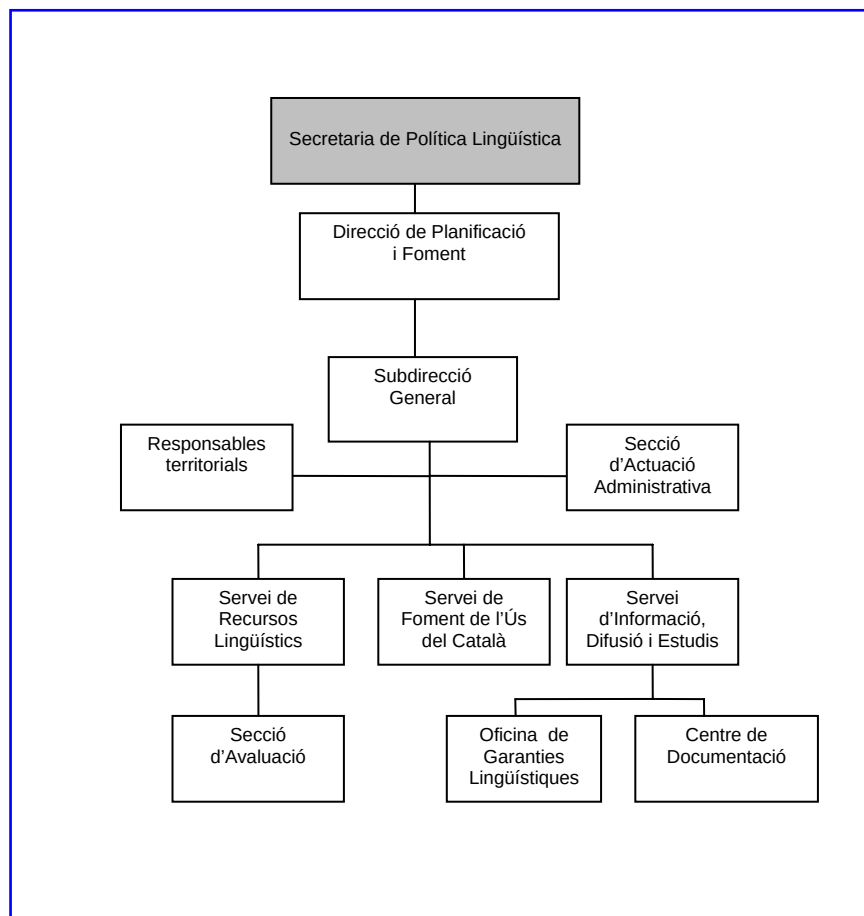
L'estructura orgànica aprovada en el Decret 216/2005 es va simplificar respecte a l'estructura anterior, amb l'objectiu d'augmentar la flexibilitat en el treball per projectes dins de cada servei. Com a unitats dependents dels serveis, es van mantenir únicament amb rang orgànic de secció les unitats que afecten interessos de terceres persones: la Secció d'Avaluació (que convoca les proves per obtenir els certificats de català), l'Oficina de Garanties Lingüístiques (que atén consultes i queixes sobre drets lingüístics) i el Centre de Documentació (d'accés públic).

El 2006, d'acord amb l'objectiu del Govern de fomentar la política lingüística com a política pública transversal i amb la finalitat de promoure les actuacions en matèria de política lingüística dels diferents departaments i organismes adscrits a la Generalitat, i reforçar la

coordinació de l'SPL amb aquests organismes, des del punt de vista sectorial, i també amb el Consorci per a la Normalització Lingüística, des del punt de vista territorial, s'ha considerat necessari modificar l'estructura orgànica establerta el 2005 i, mitjançant el Decret 632/2006, de 27 de desembre, pel qual es modifica l'estructura orgànica de la Secretaria de Política Lingüística, s'ha creat una nova Direcció de Planificació i Foment, amb rang orgànic de direcció general, sota la dependència directa de la persona titular de l'SPL.

També cal tenir en compte que, amb la finalitat d'aplicar la política lingüística del Govern de forma descentralitzada, l'SPL té responsables territorials a les delegacions del Govern de Girona, Lleida, Tarragona i les Terres de l'Ebre.

Gràfic 1.2. Estructura orgànica de la Secretaria de Política Lingüística

Pel que fa a les competències, l'SPL és l'òrgan de direcció, planificació, coordinació i execució de la política lingüística de la Generalitat de Catalunya. Té com a objectiu impulsar el desplegament de la legislació lingüística derivada de l'Estatut d'autonomia i vetllar per l'aplicació de la política lingüística que estableix el Govern. Exerceix les funcions següents:

- Planteja a la persona titular del Departament a la qual està adscrita les mesures adequades en matèria de política lingüística i de foment de la llengua catalana i, quan escau, les executa.
- Elabora propostes legislatives i reglamentàries relacionades amb la política lingüística i amb el foment de la llengua catalana, i informa sobre els projectes normatius de caràcter general que s'hi relacionen que promouen els departaments de l'Administració de la Generalitat de Catalunya.
- Coopera amb la Comissió Tècnica de Política Lingüística, impulsa i coordina les mesures i projectes dels departaments de l'Administració de la Generalitat de Catalunya relacionats amb

la política lingüística i el foment de la llengua catalana i els dóna suport tècnic en matèria de política lingüística.

d) Impulsa i coordina, quan escau, per mitjà de la participació en el Consorci per a la Normalització Lingüística de Catalunya, les actuacions relacionades amb la política lingüística i amb el foment de la llengua catalana que emprenen els ens locals de Catalunya.

e) Estableix i desenvolupa polítiques tendents a fomentar els usos de la llengua catalana en tots els àmbits de la societat i la disponibilitat de productes i serveis en català.

f) Promou, a través de la participació en el Consorci per a la Normalització Lingüística de Catalunya i altres iniciatives, l'ensenyament de la llengua catalana a la població adulta de Catalunya i vetlla per l'adequat aolliment lingüístic de la població nouvinguda a Catalunya.

g) Convoca i administra les proves i expedeix els certificats de coneixement de català en el territori de Catalunya i els certificats d'interpretació i traducció jurades d'altres llengües al català i viceversa.

h) Impulsa i coordina, a través del Centre de Terminologia TERMCAT, les activitats terminològiques relacionades amb la llengua catalana i vetlla per la difusió i l'aplicació de la terminologia que elabora el centre esmentat.

i) Col·labora amb l'Institut d'Estudis Catalans per facilitar i impulsar l'aplicació de la normativa lingüística. En el cas de la toponímia, actua a través de la Comissió de Toponímia creada pel Decret 59/2001, de 23 de gener, pel qual s'estableix la Comissió de Toponímia i es modifica el Decret 78/1991, de 8 d'abril, sobre l'ús de la toponímia.

j) En col·laboració amb el Consell Social de la Llengua Catalana, promou el diàleg social en matèria de política lingüística i l'assoliment d'un consens favorable a l'ampliació dels usos del català en tots els àmbits de la societat catalana.

k) Promou el diàleg i la cooperació i procura la coordinació amb altres institucions competents en matèria de política lingüística, especialment en l'àmbit territorial de la comunitat lingüística catalana.

l) Facilita suport al Consell General d'Aran, quan aquest ho sol·licita, en matèria de política lingüística i de foment de la varietat aranesa de la llengua occitana.

m) Coopera amb l'Institut Ramon Llull en la seva tasca de projecció i difusió de la llengua catalana fora del domini lingüístic.

3.1.2 Comissió Tècnica de Política Lingüística i Xarxa Tècnica de Política Lingüística

Amb l'objectiu de coordinar l'aplicació de la política lingüística del Govern, de manera que es garanteixi una direcció única compatible amb l'aplicació sectorialitzada a través dels departaments competents en cada matèria, s'han creat dos òrgans interdepartamentals: la Comissió Tècnica de Política Lingüística i la Xarxa Tècnica de Política Lingüística.

La Comissió Tècnica de Política Lingüística és l'òrgan col·legiat encarregat de garantir l'aplicació homogènia per part de tots els departaments de la Generalitat de la normativa lingüística i dels acords que adopti el Govern en aquesta matèria.

Composició:

- conseller o consellera de la Vicepresidència (presidència)
- secretaris i secretàries generals de tots els departaments de la Generalitat
- secretari o secretària de Política Lingüística.

La Xarxa Tècnica de Política Lingüística és un òrgan col·laborador de la Comissió Tècnica de Política Lingüística i de la Secretaria de Política Lingüística per a l'aplicació de la política

lingüística del Govern als departaments de la Generalitat i als organismes i empreses que en depenen. Està formada pel personal que fa tasques de planificació lingüística als diferents departaments de la Generalitat, tant als serveis centrals com a les delegacions territorials.

3.1.3 Direcció de Polítiques Sectorials

La Secretaria de Coordinació Interdepartamental, adscrita al Departament de la Presidència, era la unitat encarregada de donar suport a les accions de normalització lingüística i a l'ensenyament de la llengua catalana en els altres territoris del domini lingüístic fins al juliol de 2006. Posteriorment aquestes funcions es van assignar a la Secretaria General de la Presidència, fins al desembre de 2006, en què van ser assignades a la Secretaria General de la Vicepresidència. A partir d'aquesta data, la Direcció de Polítiques Sectorials, sota la dependència directa de la Secretaria General de la Vicepresidència, és la unitat encarregada d'impulsar i coordinar les polítiques de foment i de suport a les entitats que fan una tasca de defensa, promoció i difusió de la llengua i la identitat catalanes dins el seu àmbit lingüístic.

3.1.4 Casa de la Generalitat a Perpinyà

Entre els organismes que porten a terme actuacions en els altres territoris en què es parla la llengua catalana, cal destacar la Casa de la Generalitat de Catalunya a Perpinyà, inaugurada el 2003, com a representació oficial del Govern català a la Catalunya del Nord. Al gener de 2005, dins la Casa de la Generalitat, es va crear el Servei de Difusió de la Llengua Catalana, amb l'objectiu de donar suport i recursos a les iniciatives i projectes de promoció del català i oferir assessorament a institucions, empreses i associacions. Des del desembre de 2006 la Casa de la Generalitat a Perpinyà depèn de la Direcció General d'Acció Departamental, adscrita al Departament de la Vicepresidència.

3.1.5 Linguamón - Casa de les Llengües

Linguamón - Casa de les Llengües és un organisme creat pel Govern de la Generalitat amb la finalitat de promoure les llengües del món com a vehicle de comunicació i de diàleg. Té els objectius següents:

- Promoure la preservació, l'ús, el reconeixement i l'aprenentatge de les llengües del món (sostenibilitat lingüística).
- Afavorir la presència de les llengües a Internet i impulsar recursos tecnològics per facilitar les comunicacions multilingües (multilingüisme i ciberespai).
- Projectar internacionalment models d'èxit que facilitin la convivència de les llengües en un mateix territori o entre un mateix grup de persones (gestió del multilingüisme).

És un consorci integrat per la Generalitat de Catalunya, el Centre UNESCO de Catalunya i la Fundació Fòrum Universal de les Cultures, i presidit pel conseller de la Vicepresidència.

3.1.6 Consorci per a la Normalització Lingüística

El Consorci per a la Normalització Lingüística (CPNL) té com a finalitat fomentar el coneixement i l'ús de la llengua catalana en tots els àmbits. Amb aquest objectiu, organitza cursos de català per a persones adultes, i ofereix un conjunt de serveis i recursos a empreses, organitzacions, ens locals i particulars, per facilitar-los l'ús del català.

El CPNL està format per la Generalitat de Catalunya, vuitanta-un ajuntaments (el 31 de maig de 2006 s'hi va incorporar l'Ajuntament de Berga), trenta-set consells comarcals de Catalunya i la Diputació de Girona. Els òrgans centrals de gestió del CPNL són el Ple i el Consell d'Administració, en els quals la Generalitat té el 51 % dels vots.

Composició del Consell d'Administració:

- secretari o secretària de Política Lingüística (presidència)
- sis representants de la Generalitat de Catalunya
- cinc representants dels ens locals.

El CPNL presta els seus serveis de forma descentralitzada a través d'una xarxa territorial formada per vint-i-dos centres de normalització lingüística (CNL), distribuïts d'acord amb les necessitats sociolingüístiques del territori, tal com disposa l'article 38 de la Llei de política lingüística. Els CNL tenen autonomia funcional i són governats per uns consells de centre que presideix una persona representant de les corporacions locals consorciades, les quals tenen sempre majoria per formar decisió a escala territorial. Segons l'extensió territorial a la qual presten servei, els centres tenen adscrits serveis comarcals o serveis locals de català, amb competències en una extensió territorial més reduïda. Els vint-i-dos CNL són els que figuren en la taula següent.

Taula 1.1. Centres de normalització lingüística

CENTRES DE NORMALITZACIÓ LINGÜÍSTICA
CNL de l'Alt Penedès i el Garraf
CNL de l'Àrea de Reus Miquel Ventura
CNL de Badalona i Sant Adrià
CNL de Barcelona
CNL Ca n'Ametller (Molins de Rei)
CNL de Cornellà de Llobregat
CNL Eramprunyà (Sant Boi de Llobregat)
CNL de Girona
CNL L'Heura (Santa Coloma de Gramenet)
CNL de l'Hospitalet
CNL de Lleida
CNL del Maresme
CNL Montserrat (Manresa)
CNL d'Osona
CNL del Prat de Llobregat
CNL Roses (Sant Feliu de Llobregat)
CNL de Sabadell
CNL de Tarragona
CNL de Terrassa i Rubí
CNL de les Terres de l'Ebre
CNL Vallès Occidental 3 (Cerdanyola del Vallès)
CNL del Vallès Oriental

3.1.7 TERMCAT

El Centre de Terminologia TERMCAT té com a finalitat coordinar les activitats terminològiques relatives a la llengua catalana, promoure i dur a terme l'elaboració de recursos terminològics i garantir-ne la disponibilitat, i promoure el desenvolupament de productes d'enginyeria lingüística en què la terminologia té una especial incidència. És un consorci integrat per la Generalitat de Catalunya, l'Institut d'Estudis Catalans i el Consorci per a la Normalització Lingüística.

Composició del Consell de Direcció:

- secretari o secretària de Política Lingüística (presidència)
- president o presidenta de l'Institut d'Estudis Catalans (vicepresidència)
- director o directora del TERMCAT (secretaria)
- quatre representants de la Generalitat de Catalunya
- un representant de l'Institut d'Estudis Catalans
- un representant del Consorci per a la Normalització Lingüística.

3.1.8 Consell Social de la Llengua Catalana

El Consell Social de la Llengua Catalana, creat l'any 1991, és l'òrgan d'assessorament, consulta i participació social en la política lingüística desenvolupada o impulsada pel Govern de la Generalitat de Catalunya. L'any 2000 es va modificar el decret de creació d'aquest òrgan amb la finalitat d'adaptar-lo al marc normatiu establert per la Llei 1/1998 i l'any 2005 es va reformar novament mitjançant el Decret 116/2005, de 14 de juny, del Consell Social de la Llengua Catalana, que en regula les funcions, la composició, els òrgans i el funcionament actuals.

Composició:

- president o presidenta de la Generalitat de Catalunya (presidència)
- conseller o consellera de la Vicepresidència (vicepresidència primera)
- secretari o secretària de Política Lingüística (vicepresidència segona)
- president o presidenta de l'Institut d'Estudis Catalans (vicepresidència tercera)
- subdirector o subdirectora general de Política Lingüística (secretaria)
- trenta-quatre vocals representants de diferents entitats i organismes
- entre trenta i quaranta vocals a títol individual, de competència i prestigi reconeguts en l'àmbit de l'estudi de la llengua catalana o del foment del català, en qualsevol activitat de la societat.

3.1.9 Comissió de Toponímia

La Comissió de Toponímia és l'òrgan d'assessorament, consulta i proposta en matèria de fixació oficial dels topònims de Catalunya.

Composició:

- secretari o secretària de Política Lingüística (presidència)
- director o directora de l'Institut Cartogràfic de Catalunya (vicepresidència)
- director o directora de l'Oficina d'Onomàstica de l'Institut d'Estudis Catalans (vicepresidència)
- funcionari o funcionària de la Generalitat adscrits a qualsevol dels departaments integrants de la Comissió (secretaria)
- representants de diversos departaments de la Generalitat de Catalunya (Departament de la Presidència, Departament de Política Territorial i Obres Públiques, Institut Cartogràfic de Catalunya, Institut d'Estadística de Catalunya, Direcció General d'Administració Local)
- representants de diverses institucions i entitats (Institut d'Estudis Catalans, Consell General d'Aran, Associació Catalana de Municipis i Comarques, Federació de Municipis de Catalunya, Consorci per a la Normalització Lingüística).

3.1.10 Institut d'Estudis Catalans

L'Institut d'Estudis Catalans és una corporació acadèmica, científica i cultural que té per objecte l'alta recerca científica i principalment la de tots els elements de la cultura catalana. Per portar a terme les seves funcions s'estructura en seccions.

La Secció Filològica apleix la funció d'acadèmia de la llengua catalana que l'Institut té encomanada. Aquesta funció comporta l'estudi científic de la llengua, l'establiment de la normativa lingüística i el seguiment del procés d'aplicació d'aquesta normativa en l'àmbit que li és propi: les terres de llengua i cultura catalanes.

Des de l'any 1988 la Generalitat de Catalunya col·labora amb l'Institut en el desenvolupament i finançament de prestacions i de programes de recerca i promoció científica. Per al període 2005-2008, s'ha formalitzat un contracte programa entre l'Institut i la Generalitat, mitjançant diversos departaments.

3.1.11 Institut Ramon Llull

L'Institut Ramon Llull és un consorci integrat per la Generalitat de Catalunya i l'Institut d'Estudis Catalans que té com a objectiu principal la projecció exterior de la llengua i la cultura catalanes. Desenvolupa les seves activitats per mitjà de les àrees de Llengua, Creació, i Humanitats i Ciència.

L'Àrea de Llengua promou la presència, l'estudi i l'aprenentatge de la llengua catalana i la seva realitat a les universitats i altres centres d'arreu del món. Així mateix, facilita els recursos lingüístics i didàctics necessaris per a l'estudi de la llengua catalana, impulsa la formació del professorat especialitzat en l'ensenyament del català com a llengua estrangera, i convoca i administra les proves per a l'obtenció de certificats de coneixements de llengua catalana fora del domini lingüístic.

La persona titular de la Secretaria de Política Lingüística forma part del Patronat de l'Institut, que està presidit pel president o la presidenta de la Generalitat, i del Consell de Direcció, que està presidit pel conseller o la consellera de Cultura i Mitjans de Comunicació.

3.2. El pressupost destinat per la Generalitat al foment de l'ús del català

El pressupost aprovat de la Secretaria de Política Lingüística per a l'any 2006, sense comptar el capítol primer, destinat a remuneracions de personal, va ser de 27.030.240 euros.

En la taula següent es mostren els increments del pressupost de la Secretaria de Política Lingüística aprovat, sense comptar el capítol primer, durant els últims anys. Es pot observar que els increments dels últims anys han estat molt considerables i que el pressupost corresponent al 2006 és més del doble que el de l'any 2000.

Taula 1.2. Evolució del pressupost de la Secretaria de Política Lingüística. 2000-2006

Exercici	Pressupost aprovat	Increment respecte a l'any anterior	Increment acumulat des de l'any 2000
2000	12.578.769		
2001	12.698.972	0,95%	0,95%
2002	13.462.250	6,01%	7,02%
2003	14.660.391	8,90%	16,54%
2004	17.517.149	19,48%	39,25%
2005	21.715.035	23,96%	72,63%
2006	27.030.240	24,47%	114,88%

A aquest pressupost de la Secretaria de Política Lingüística cal afegir 2.811.830 euros de despeses de personal i al voltant de 3.000.000 d'euros més corresponents a transferències fetes per altres administracions públiques a la Secretaria de Política Lingüística per diferents conceptes. Per la seva banda, la resta de departaments de la Generalitat de Catalunya han destinat 85.275.800 euros a accions de política lingüística. Aquesta xifra correspon a actuacions adreçades a difondre el coneixement de la llengua catalana i fomentar-ne l'ús social; així doncs, no s'hi han comptabilitzat, per exemple, despeses de formació del personal propi de l'Administració de la Generalitat, costos d'equipaments i infraestructures, o actuacions fetes en català, pel sol fet d'emprar aquesta llengua, si no responen específicament a les finalitats esmentades (per exemple, publicacions editades en català).

Per tant, la quantia global que la Generalitat va destinar a actuacions de política lingüística durant l'exercici 2006 va ser de 119.652.564 euros.

En la taula següent es desglossa, per departaments, el pressupost de la Generalitat corresponent a 2006 destinat a incrementar l'ús social de la llengua catalana.

Taula 1.3. Pressupost destinat al foment de l'ús del català. 2006

Departament⁴	Pressupost (euros)
Vicepresidència (Secretaria de Política Lingüística)	34.376.764
Vicepresidència (altres unitats)	4.086.227
Presidència	85.000
Acció Social i Ciutadania	1.167.994
Agricultura, Alimentació i Acció Rural	33.154
Cultura i Mitjans de Comunicació	19.119.313
Economia i Finances	262.766
Educació	48.162.895
Governació i Administracions Públiques	1.967.213
Innovació, Universitats i Empresa	7.351.100
Interior, Relacions Institucionals i Participació	353.096
Justícia	1.658.244
Medi Ambient i Habitatge	170.479
Política Territorial i Obres Públiques	85.052
Salut	734.205
Treball	39.062
Total	119.652.564

A continuació es detallen les actuacions més rellevants des del punt de vista pressupostari. Ateses les dificultats per determinar la part corresponent al foment de l'ús del català de determinades partides pressupostàries, es comenten alguns aspectes i particularitats que cal tenir en compte en aquest càlcul pressupostari global.

3.2.1 Secretaria de Política Lingüística

Del pressupost de la Secretaria de Política Lingüística destaquen el finançament del Consorci per a la Normalització Lingüística i el Consorci TERMCAT, i les despeses relacionades amb les actuacions següents:

Campanya de foment de l'ús del català en l'àmbit de la joventut
 Subvencions a actuacions de foment de l'ús interpersonal del català
 Promoció del cinema i altres productes audiovisuals en català
 Curs de català en línia *parla.cat*

⁴ Les denominacions dels departaments, que han variat al llarg de l'any 2006, són les que corresponen a final de desembre. Igualment, els pressupostos de les unitats que han canviat de departament al llarg del 2006 s'han inclòs en el departament al qual estaven adscrites a final d'any.

Desenvolupament d'eines de traducció automàtica
Projecte de servei unificat d'atenció de consultes lingüístiques
Acreditació de coneixements de llengua catalana

3.2.2 Departament de la Vicepresidència

En el pressupost del Departament de la Vicepresidència destaquen les despeses corresponents a les subvencions per a iniciatives destinades a difondre i prestigiar la cultura, la llengua i la identitat catalanes dins del seu àmbit lingüístic, i les relatives al finançament de l'Institut d'Estudis Catalans.

3.2.3 Departament d'Acció Social i Ciutadania

Pel que fa al Departament d'Acció Social i Ciutadania, podem destacar les aportacions destinades a finançar cursos d'iniciació al català per a la població immigrant, que s'afegeixen als organitzats directament pel Consorci per a la Normalització Lingüística.

3.2.4 Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació

Cal tenir en compte que en el pressupost del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació s'inclou també l'activitat de l'Institut Ramon Llull, l'activitat de la Institució de les Lletres Catalanes i les diferents subvencions atorgades per mitjà de l'Institut Català de les Indústries Culturals (ICIC) per al foment d'activitats artístiques i culturals, d'acord amb els criteris que es detallen tot seguit.

- De les actuacions gestionades directament pel Departament, destaca la línia d'ajuts organitzada a través del sistema d'adquisició bibliotecària, que té com a objectiu el suport a l'edició en català i en aranès mitjançant el foment de la lectura i una major presència de les novetats editorials a les biblioteques públiques de Catalunya.
- De l'Institut Ramon Llull, s'hi han inclòs les despeses de l'Àrea de Llengua, destinades a la promoció exterior de la llengua catalana, com ara les següents: retribucions del personal; acreditació de coneixements de català; subvencions a lectorats, universitats, casals i associacions; organització d'actes, jornades i exposicions.
- En relació amb la Institució de les Lletres Catalanes, cal remarcar que atesa la dificultat de separar les despeses corresponents al foment de la llengua de les corresponents al foment de la literatura, s'hi ha inclòs el total destinat a remuneració de personal i a béns corrents i serveis, els ajuts a la creació literària i a la traducció al català d'obres en altres llengües, i els ajuts a la promoció i la difusió de la literatura catalana.
- Respecte del pressupost de l'ICIC per al suport a la creació, producció, promoció i difusió cultural, cal remarcar les subvencions següents:
 - A la producció editorial en català i aranès.
 - A projectes per a la consolidació d'empreses periodístiques i per a l'extensió de la premsa en català o aranès.
 - A l'edició i comercialització de publicacions periòdiques en català o aranès.
 - A la producció en versió original catalana i l'estrena en versió catalana de llargmetratges cinematogràfics i produccions de gran format.

També s'hi ha inclòs el total d'altres subvencions atorgades per l'ICIC que, tot i que no es destinen exclusivament a actuacions en llengua catalana, persegueixen l'objectiu de fomentar la presència del català en les expressions culturals i artístiques:

- Per a sales privades de teatre amb programació estable (El percentatge d'espectacles en català no pot ser inferior al 50% de la programació.)
- Per a l'adaptació a d'altres llengües d'espectacles estrenats en català (Els espectacles s'han d'haver estrenat o tingut en explotació en català durant l'any 2005 i s'ha d'haver previst adaptar-los al llarg del 2006.)

- Per a projectes de producció teatral o de circ de caràcter professional (Les empreses de producció teatral o de circ han de preveure almenys el 50% de la seva producció en llengua catalana.)
- Per a empreses gestores de sales de teatre amb producció pròpia (Aquestes empreses han de programar un mínim del 50% dels espectacles en llengua catalana.)
- Per a la difusió del cinema d'autor contemporani en sales d'exhibició (Si s'exhibeix en versió original catalana o versió original subtitulada al català, tenen dos punts addicionals que se sumen a la baremació final de la subvenció.)
- Per a l'edició i promoció de fonogrames (L'import de les subvencions és de 2.500 euros per projecte i de 3.500 euros en el cas que es tracti de música en català. Es consideren edició en català els fonogrames que tenen un mínim del 60% dels temes o del total de la duració en llengua catalana.)
- Pel que fa als mitjans de comunicació, s'ha inclòs també el pressupost destinat a subvencionar emissores de ràdio i televisió i empreses periodístiques editores de premsa digital en català o en aranès, de gestió privada.

3.2.5 Departament d'Educació

En el pressupost del Departament d'Educació destaquen les despeses de l'àmbit d'actuació de la Subdirecció General de Llengua i Cohesió Social: inclou les aportacions destinades a les aules d'acollida de l'alumnat nouvingut i als plans educatius d'entorn, i el pressupost ordinari del Servei d'Ensenyament del Català.

Altres conceptes remarcables en el pressupost d'aquest Departament són les despeses relatives al personal docent que atén l'alumnat de llengua catalana inscrit en els centres i aules de formació de persones adultes i al que imparteix classes de català a les escoles oficials d'idiomes.

3.2.6 Departament de Governació i Administracions Públiques

En el pressupost del Departament de Governació i Administracions Públiques s'han inclòs les despeses destinades al foment del català de l'Escola d'Administració Pública de Catalunya i les de la Secretaria de Telecomunicacions i Societat de la Informació.

3.2.7 Departament d'Innovació, Universitats i Empresa

El pressupost corresponent al Departament d'Innovació, Universitats i Empresa, inclou les transferències a l'Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca per a la convocatòria d'ajuts a les universitats catalanes per a projectes i activitats de normalització lingüística i per a la publicació i edició de manuals i llibres de text universitaris en llengua catalana, i les aportacions del Comissionat per a Universitats i Recerca destinades a altres actuacions de foment de l'ús del català dutes a terme per les universitats catalanes, com ara organització d'actes i jornades, elaboració de recursos per a l'aprenentatge, edició de materials o desenvolupament de projectes relacionats amb les noves tecnologies.

Pel que fa a l'àmbit del comerç i l'empresa, destaquen les subvencions atorgades a 1.020 petites empreses per a la millora, la renovació o l'ampliació de les instal·lacions dels espais d'atenció al públic, amb la condició que per poder sol·licitar aquest ajut havien de tenir prèviament o instal·lar a través de l'actuació subvencionada el rètol exterior en llengua catalana.

Cal tenir en compte que no s'hi han inclòs les despeses derivades de les actuacions de l'Agència Catalana del Consum en relació amb la defensa dels drets lingüístics de les persones consumidores i usuàries.

3.2.8 Departament de Justícia

En el pressupost que el Departament de Justícia destina al foment de l'ús del català destaquen les retribucions del personal que fa dinamització lingüística a les oficines judicials: suport i assessorament lingüístic als òrgans judicials, actuacions per introduir el català en el funcionament ordinari de la justícia i organització de la formació lingüística del personal judicial.

3.3. El Consell Social de la Llengua Catalana

El Consell Social de la Llengua Catalana és el màxim òrgan d'assessorament, consulta i d'implicació i participació social en la política lingüística de la Generalitat. És presidit pel president o la presidenta de la Generalitat, i en són membres nats les autoritats següents:

- vicepresidència primera, el conseller o consellera competent en matèria de política lingüística
- vicepresidència segona, la persona titular de la Secretaria de Política Lingüística
- vicepresidència tercera, el president o presidenta de l'Institut d'Estudis Catalans
- secretaria, la persona titular de la Subdirecció de Política Lingüística
- un nombre de vocalies designades de la manera següent:
 - trenta-cinc representants de diferents entitats
 - entre trenta i quaranta a títol personal, designades pel conseller o la consellera competent en matèria de política lingüística, atesa la seva trajectòria professional.

El Consell Social de la Llengua Catalana es va crear l'any 1991, i des d'aleshores s'ha modificat en dues ocasions: la primera, l'any 2000, per adaptar-se a l'actual Llei de política lingüística. Concretament, aquella reforma li va atribuir, a més de les tasques d'assessorament i de consulta abans esmentades, una funció de control del Govern, en la mesura en què el Consell ha d'emetre un dictamen al voltant de l'informe que cada any el Govern elabora sobre els objectius perseguits i els resultats obtinguts de les actuacions en matèria de política lingüística en qualsevol àmbit d'aplicació. Aquest dictamen preceptiu del Consell Social de la Llengua Catalana s'envia al Parlament de Catalunya, juntament amb l'informe del Govern, de manera que té una repercussió directa i evident en el judici que la Cambra fa de l'activitat de planificació lingüística del Govern.

La segona modificació es va produir l'any 2005 amb l'aprovació del Decret 116/2005, de 14 de juny, del Consell Social de la Llengua Catalana, i responia al convenciment del Govern que calia renovar-ne la composició a fi que pogués respondre millor al seu objectiu de ser un canal estable de participació i implicació social en la política lingüística de la Generalitat. Aquesta reforma va suposar un pas endavant en la paritat de gènere dels seus membres, ja que el nou Decret preveia explícitament l'objectiu d'assolir, almenys, un 40 % de membres de cada gènere entre les persones que nomena directament el Govern. Actualment, de les 40 vocalies designades a títol personal, 17 les ocupen dones i 23, homes, la qual cosa suposa un avenç molt substancial respecte de l'anterior composició, en què solament hi havia 2 dones, nomenades aleshores pel conseller de Cultura, sobre un total de 28 persones designades pel Govern.

Les seves funcions són les següents:

- a) Avaluar els objectius i els resultats de la política lingüística del Govern de la Generalitat i, en especial, l'informe anual que preveu l'article 39.3 de la Llei 1/1998. Amb aquesta finalitat, el Consell elabora anualment un dictamen sobre les actuacions realitzades o impulsades l'any anterior pel Govern de la Generalitat.
- b) Estudiar i analitzar, a instància del Govern, les qüestions relacionades amb el foment i la promoció de la llengua catalana en tots els àmbits de la societat.
- c) Dictaminar sobre els projectes d'instruments de planificació lingüística general que hagin de ser aprovats pel Govern.

d) Proposar al Govern l'elaboració d'estudis i dictàmens, i l'adopció de mesures adequades als objectius generals de la Llei de política lingüística.

e) Qualsevol altra que les lleis o els reglaments li atribueixen.

Són òrgans del Consell:

- El Ple, que es reuneix almenys un cop l'any per aprovar el dictamen sobre l'informe anual de política lingüística que elabora el Govern i que, un cop superat aquest tràmit preceptiu, ha de ser tramès al Parlament de Catalunya.
- La Comissió Permanent, presidida per la persona titular de la Secretaria de Política Lingüística i integrada per setze vocalies (almenys vuit de les quals han de ser ocupades per representants d'entitats), que es reuneix almenys tres cops l'any.
- Ponències sectorials i especials, quan es creïn.

Per la Resolució PRE/2738/2005, de 21 de setembre, publicada al DOGC de 26 de setembre, en representació de les entitats especificades a continuació, són membres del Consell Social de la Llengua Catalana les persones següents:

En representació de les organitzacions sindicals, a proposta del Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya, el senyor Josep M. Álvarez Suárez i el senyor Santiago Campo i Haro.

En representació de les organitzacions empresarials, a proposta del Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya, el senyor Javier Ibars i Alvaro i el senyor Jordi Roig i Bonet.

En representació del Consell Escolar de Catalunya, el senyor Pere Darder i Vidal.

En representació del Consell Interuniversitari de Catalunya, el senyor Albert Rossich i Estragó.

En representació de l'Escola d'Administració Pública de Catalunya, la senyora Rut Carandell i Rieradevall.

En representació del Consell Interdepartamental de Recerca i Innovació Tecnològica, la senyora Marta Aymerich i Martínez.

En representació de l'Associació Catalana de Municipis i Comarques, la senyora Àngels Ponsa i Roca.

En representació de la Federació de Municipis de Catalunya, el senyor Xavier Sáez i Bellobí.

En representació de la Institució de les Lletres Catalanes, el senyor Josep Maria Benet i Jornet.

En representació del Consell Nacional de Dones de Catalunya, la senyora Mireia Bofill i Abelló.

En representació del Consell Nacional de Joventut, el senyor Josep Maria Martorell i Rodon.

En representació de l'Associació Catalana de Radiodifusió Privada, el senyor Francesc Robert i Agell.

En representació de la Federació de Ràdios Locals de Catalunya, el senyor Manel Ramon i Ferré.

En representació de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió, el senyor Oriol Camps i Giralt i la senyora Maria Alba Agulló i Cervera.

En representació de l'Ens Públic de Radiotelevisió Espanyola, la senyora Anna Maria Bordas i Julve i el senyor Joan Tàpia i Nieto.

En representació de les organitzacions de defensa de les persones consumidores i usuàries, a proposta del Consell de les Persones Consumidores de Catalunya, el senyor Àngel Tarrés i Castellsaguer.

En representació de les entitats que promouen l'ús del català en les noves tecnologies, a proposta de la Secretaria de Telecomunicacions i Societat de la Informació, el senyor Jordi Mas i Hernández, de Softcatalà.

En representació de les entitats que actuen en l'àmbit de l'acolliment i la integració de les persones immigrades, a proposta de la Secretaria per a la Immigració, el senyor Mamadou Bocar Sam, de l'Associació de Senegalesos de Catalunya.

En representació de l'Institut Català de les Indústries Culturals, el senyor Xavier Marcé i Carol.

En representació de la Societat General d'Autors i Editors, el senyor Ramon Muntaner i Torruella.

En representació de la Mesa de Televisions Locals, la senyora Maria Bruguers Jardí i Anguera i el senyor Josep Maria Torrent i Urpí.

En representació del Consell General de Cambres Oficials de Comerç, Indústria i Navegació de Catalunya, el senyor Jaume Fàbrega i Vilà.

En representació del Col·legi Oficial d'Enginyers Industrials de Catalunya i de l'Associació d'Enginyers Industrials de Catalunya, el senyor Jaume Martí i Llobet.

En representació del Centre Internacional Escarré per a les Minories Ètniques i les Nacions (CIEMEN), el senyor Aureli Argemí i Roca.

En representació d'Òmnium Cultural, el senyor Josep Camps i Roca.

En representació de l'Institut Joan Lluís Vives, el senyor Antoni González i Senmartí.

En representació dels col·legis professionals i de les entitats associatives representatives d'interessos vinculats amb l'àmbit jurídic i judicial, respectivament, a proposta del Departament de Justícia, la senyora Marta Cánovas i Bordes, del Consell de Col·legis d'Advocats de Catalunya, i la senyora Matilde Aragó i Gassiot, de l'Associació de Juristes en Defensa de la Llengua Pròpia.

En representació del Grup Català de Sociolingüística, el senyor Emili Boix i Fuster.

Igualment, en reconeixement a la trajectòria professional i al seu compromís amb la llengua, són vocals del Consell Social de la Llengua Catalana les persones següents:

Senyora Najat El Hachmi, senyora Sònia Llinàs i Martí, senyora Montserrat Duch i Plana, senyora Mercè Otero i Vidal, senyora Remei Sipi i Mayo, senyora Mavi Dolz i Gastaldo, senyora Teresa Cabré i Castellví, senyora Maria Purificació Pinto i Fernàndez, senyora Salwa L'Aouaji El Gharbi, senyora M. Àngels Viladot i Presas, senyora Isabel-Clara Simó i Monllor, senyora Eulàlia Lledó i Cunill, senyora Mònica Bernabé i Fernàndez, senyora Elisenda Roca i Palet, senyora Dolors Miquel i Abellà, senyora Emma Vilarasau i Tomàs, senyora Anna Cabré i Plà, senyor Joan Rigol i Roig, senyor Joan Laporta i Estruch, senyor Joan Solà i Cortassa, senyor Lluís García i Sevilla, senyor Oriol Bohigas i Guardiola, senyor Miquel Àngel Pradilla i Cardona, senyor Josep Gifreu i Pinsach, senyor Ramon Sistac i Vicén, senyor Màrius Serra i Roig, senyor Francesc Xavier Lamuela i Garcia, senyor Antoni Bassas i Onieva, senyor Albert Bastardas i Boada, senyor Miquel Strubell i Trueta, senyor Lluís Gendrau i Julià, senyor Josep Alcover i Quílez, senyor Vicent Partal i Montesinos, senyor Josep Maria Puig Salellas, senyor Isidor Marí i Mayans, senyor Albert Roig i Antó, senyor Joan Martí i Castell, senyor Joan Triadú i Font, senyor Miquel Calçada i Olivella i senyor Joan Solana i Figueras.

3.4 L'activitat del Consell Social de la Llengua Catalana durant el 2006

Al llarg de l'any 2006 el Consell Social de la Llengua Catalana s'ha reunit en Comissió Permanent en dues ocasions, i una més en sessió plenària. Tot seguit se'n relacionen sintèticament els continguts.

3.4.1 Reunió de la Comissió Permanent de 28 de juny de 2006

En aquesta reunió el secretari de Política Lingüística, Sixte Moral i Reixach, va formalitzar el lliurament de l'Informe de política lingüística de 2005 als membres de la Comissió Permanent.

La Comissió Permanent va designar el senyor Josep M. Martorell i Rodón, vocal representant del Consell Nacional de la Joventut, per a l'elaboració del dictamen de l'Informe de política lingüística de 2005.

D'altra banda, el senyor Sixte Moral va informar que el 2006 l'Estat hauria de presentar l'informe triennal 2002-2005 sobre l'aplicació de la Carta Europea de les Llengües Regionals o Minoritàries (CELROM) a Espanya. En aquesta ocasió, i per primer cop, la Direcció General de Cooperació Autònoma del Ministeri d'Administracions Públiques (MAP) va demanar a les comunitats autònomes amb llengua pròpia un informe a partir del qual s'elaboraria l'informe global, atès que són precisament les comunitats autònomes les que tenen les competències sobre política lingüística de les seves respectives llengües. L'informe es demana, doncs, de cada govern autonòmic en relació amb les polítiques lingüístiques desenvolupades en el seu territori per al foment d'algunes de les llengües minoritàries a l'Estat, i no pas en relació amb una llengua.

L'òrgan encarregat d'elaborar l'informe relatiu a Catalunya és la Secretaria de Política Lingüística, i amb aquesta finalitat es demana als membres del Consell Social de la Llengua Catalana aportacions amb el compromís de recollir-les a l'informe que es remeti al MAP.

3.4.2 Reunió de la Comissió Permanent de 21 de setembre de 2006

El senyor Josep Maria Martorell i Rodón, designat per a l'elaboració del dictamen de l'Informe de política lingüística de 2005 en la reunió de la Comissió Permanent de 28 de juny, va presentar el projecte de dictamen que a finals de juliol havia tramès a la resta de membres de la Comissió Permanent, va detallar les consideracions que a partir d'aquest text havia rebut i, molt especialment, va explicar com havia incorporat cadascuna de les aportacions que amb caràcter previ a la reunió li havien fet arribar el senyor Joan Martí, la senyora M. Alba Agulló, el senyor Oriol Camps, el senyor Pere Darder, la senyora Sònia Llinàs i la senyora Maria Àngels Viladot. Després d'un torn de paraules, el dictamen es va aprovar amb la finalitat de ser sotmès a votació a la propera reunió del Ple del Consell Social de la Llengua Catalana.

3.4.3 Reunió del Ple del Consell Social de la Llengua Catalana de 29 de setembre de 2006

El president de la Generalitat i president del Consell Social de la Llengua Catalana, Pasqual Maragall i Mira, va obrir la sessió plenària i va fer balanç dels avenços més destacats que, en matèria de llengua catalana, s'havien produït en el decurs de l'any 2006.

El senyor Sixte Moral, com a secretari de Política Lingüística, va presentar l'Informe de política lingüística del Govern corresponent a l'any 2005, que prèviament havia estat tramès a les persones vocals.

El vocal ponent del dictamen, senyor Josep M. Martorell, va sotmetre a la consideració del Ple del Consell Social de la Llengua Catalana la proposta de dictamen sobre l'Informe de política lingüística de l'any 2005, que havia elaborat i aprovat prèviament la Comissió Permanent en la reunió de 21 de setembre.

Es va dur a terme el debat del dictamen sobre l'Informe de política lingüística 2005 i s'hi van incorporar les observacions efectuades per diverses persones vocals. Amb aquestes modificacions, es va sotmetre el text del dictamen a votació, el qual va quedar aprovat per unanimitat.

D'altra banda, es va aprovar també la memòria d'activitats del Consell Social de la Llengua Catalana corresponent al 2005.

Finalment, es va lliurar als presents l'informe sobre l'aplicació de la Carta Europea de Llengües Regionals o Minoritàries (CELROM) elaborat per l'SPL amb col·laboració dels diferents departaments, i que el conseller de la Presidència havia tramès al director general de Cooperació Autònoma del MAP, d'acord amb el procediment i els terminis fixats.

II. NOVES DADES SOBRE EL CONEIXEMENT I L'ÚS DEL CATALÀ

En aquest capítol trobareu els principals resultats dels estudis promoguts per la Secretaria de Política Lingüística durant l'any 2006, o en què ha col·laborat, i que proporcionen noves dades sobre la situació de la llengua catalana. D'una banda, hi trobareu estudis de caire quantitatiu: sobre l'atenció telefònica i la retolació de comerços i serveis de les ciutats de Cornellà de Llobregat, Girona, l'Hospitalet de Llobregat, Mataró i Tortosa; i sobre els usos i les actituds lingüístics de l'alumnat dels centres de secundària. Així mateix, s'avancen els primers resultats de l'estadística sobre la presència del català a la xarxa Internet, que forma part del Pla estadístic de Catalunya 2006-2009. D'altra banda, hi trobareu els resultats de dos estudis de caire qualitatiu: el paper de la llengua entre els consumidors i l'informe sobre el paper de la llengua en el marc de la responsabilitat social de les empreses.

El capítol es tanca amb una proposta de sistema d'indicadors lingüístics: un conjunt de dades sobre ús i coneixement de les llengües de Catalunya en diferents sectors, extreïdes de les diferents estadístiques oficials i, per tant, actualitzables periòdicament, que ens permetran tenir anualment una radiografia de la situació de les llengües a Catalunya, especialment la catalana.

Finalment, cal remarcar que en el capítol dedicat a la campanya "El català va amb tu", capítol IV, es recull l'estudi avaluatiu d'aquesta campanya.

1. La llengua de l'atenció telefònica i de la retolació als comerços i serveis de Cornellà de Llobregat, l'Hospitalet de Llobregat, Girona, Mataró i Tortosa

1.1. Objectius i metodologia

L'estudi sobre la llengua de l'atenció telefònica i de la retolació als comerços i serveis a les poblacions de l'Hospitalet de Llobregat, Cornellà de Llobregat, Mataró, Girona i Tortosa ha estat promogut pel Consorci per a la Normalització Lingüística i la Secretaria de Política Lingüística, amb l'objectiu de mesurar els usos lingüístics en la retolació i l'atenció telefònica d'una mostra de comerços i empreses de servei d'aquestes poblacions. L'estudi l'ha dut a terme l'empresa Opinòmetre.

L'anàlisi de l'atenció telefònica es refereix a la llengua inicial, també anomenada d'identificació, utilitzada per la persona que contesta al telèfon, seguida de la llengua de resposta, o d'adequació, la qual indica la llengua en què l'interlocutor respon un cop se li formula una pregunta en català.

L'univers està conformat per 11.367 comerços i empreses distribuïts entre les poblacions de l'Hospitalet de Llobregat, Cornellà de Llobregat, Mataró, Girona i Tortosa. Les trucades telefòniques es realitzen a partir de la mostra de comerços i empreses de serveis, que es fixen de forma aleatòria mitjançant un cens promocional privat. El marge d'error no supera el 4,64 % en els resultats per a cadascuna de les poblacions d'estudi, amb una fiabilitat del 95 % i en el supòsit de màxima indeterminació, quan $p = q = 50 \%$. Per poblacions la mostra ha estat: l'Hospitalet de Llobregat, 402 comerços; Cornellà de Llobregat, 401; Mataró, 401; Girona, 401, i Tortosa, 400.

Les trucades s'han realitzat amb el suport del sistema CATI (Computer Assisted Telephone Interview).

L'anàlisi de la retolació se centra en l'observació de la llengua utilitzada en el rètol principal (retolació identificativa), i la retolació informativa, la qual aporta informació sobre els horaris i els tipus de serveis que ofereix l'entitat.

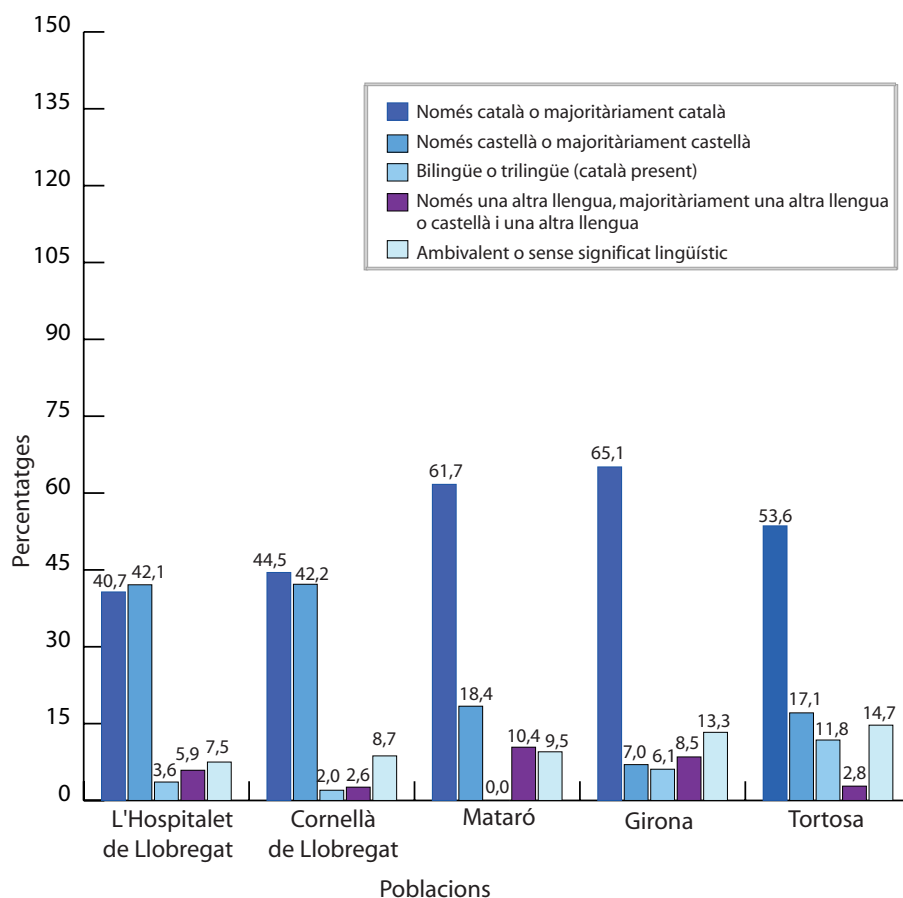
En aquest cas, amb un univers d'11.367 establiments, s'obté una mostra de 2.253 establiments observats. Per poblacions les mostres han estat: l'Hospitalet de Llobregat, 439 comerços; Cornellà de Llobregat, 450; Mataró, 441; Girona, 501, i Tortosa, 422.

La mostra s'obté a partir de zones estratègiques amb una gran concentració de comerços. En aquestes rutes s'observa la retolació identificativa i informativa dels comerços, la publicitat al carrer i la senyalització.

1.2. Resultats principals pel que fa a la retolació

Els resultats obtinguts per a les poblacions de l'estudi mostren que la *retolació identificativa* en català predomina a les poblacions de Girona, amb un 65,1 % dels comerços; a Mataró, amb un 61,7 %, i a Tortosa, amb un 53,6 %, mentre que és més igualitària amb el castellà a l'Hospitalet de Llobregat i Cornellà de Llobregat. Cal destacar que Mataró presenta el percentatge més alt de comerços amb retolació identificativa en llengua estrangera, i Tortosa presenta el percentatge més alt de comerços amb retolació identificativa ambivalent o sense significat lingüístic.

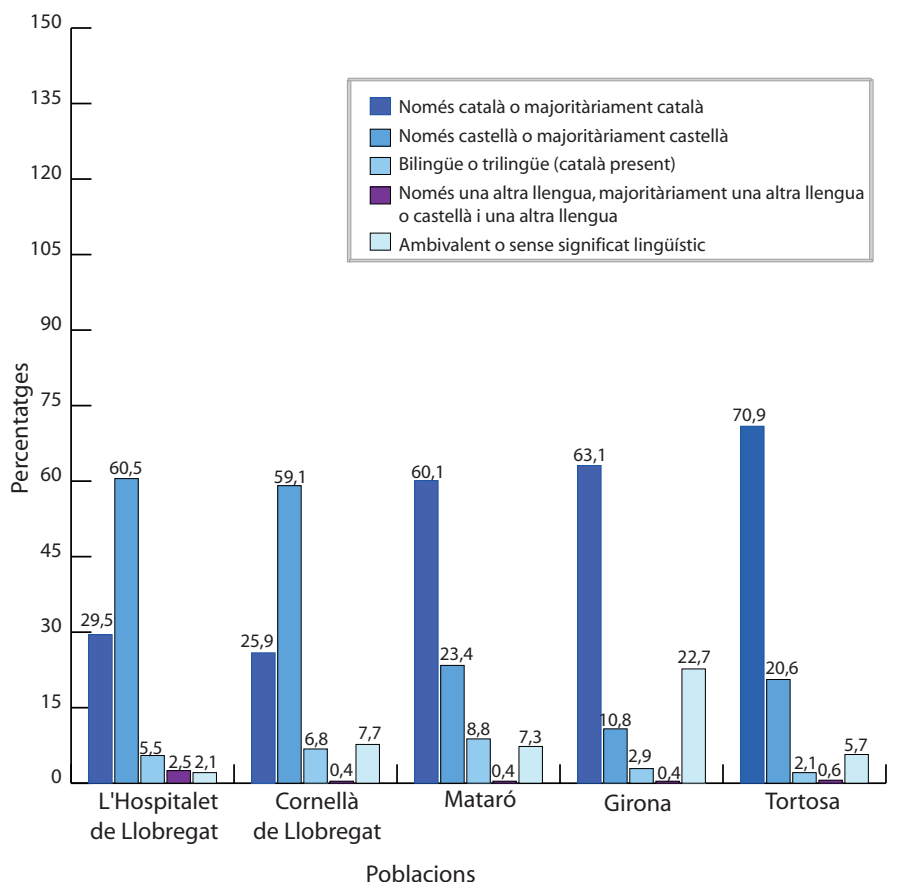
Gràfic 2.1. Llengua del rètol d'identificació

* Representació gràfica de la llengua del rètol d'identificació dels comerços i empreses de serveis en les poblacions de l'Hospitalet de Llobregat, Cornellà de Llobregat, Mataró, Girona i Tortosa

Pel que fa a la *retolació informativa*, destaquem que a l'Hospitalet de Llobregat i Cornellà de Llobregat la utilització del castellà és a l'entorn del 60 % i la del català per sobre del 26 %. Contràriament, a Tortosa, a Mataró i a Girona el percentatge de comerços amb retolació de caràcter informatiu en català és superior al percentatge d'establiments amb informació en castellà. De la mateixa manera, a Mataró destaca el fet que el percentatge de comerços amb retolació ambivalent o sense contingut lingüístic és pràcticament el mateix que el percentatge de comerços amb retolació en castellà. En el cas de Girona és molt superior.

Gràfic 2.2. Llengua del rètol d'informació

Representació gràfica de la llengua del rètol d'informació dels comerços i empreses de serveis en les poblacions de l'Hospitalet de Llobregat, Cornellà de Llobregat, Mataró, Girona i Tortosa

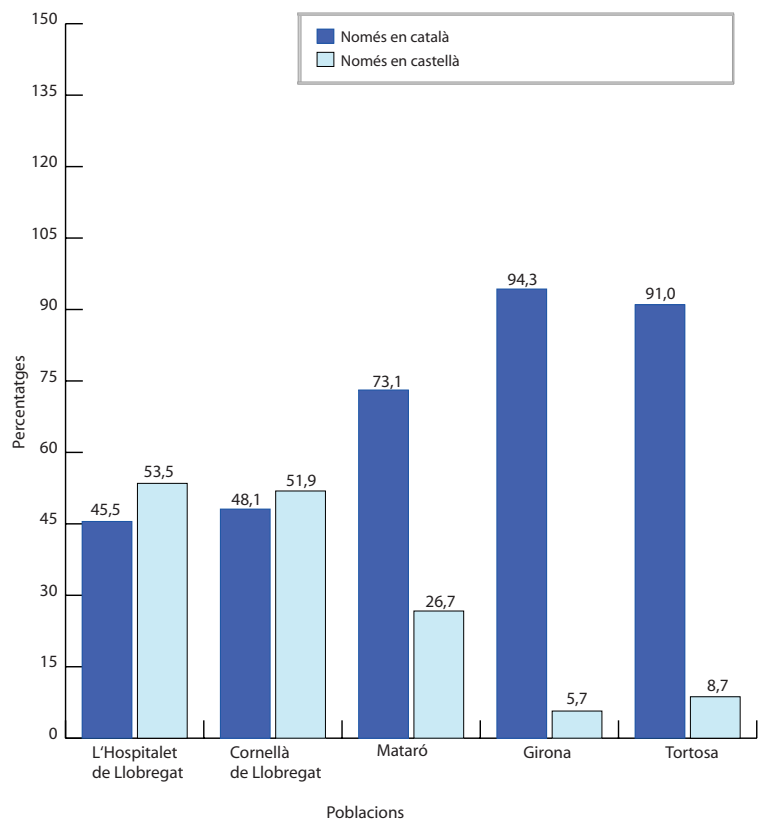
Així doncs, en general i a la vista dels dos gràfics, podem concloure que quan el percentatge de comerços amb retolació identificativa en català i en castellà és molt semblant, en la retolació informativa és predominant la llengua castellana. En cas contrari, quan predomina el català en la retolació identificativa, aquest es manté en la retolació de caràcter informatiu, és a dir, quan el percentatge de comerços amb retolació identificativa en català és molt superior al de comerços amb retolació identificativa en castellà, el percentatge de comerços amb retolació informativa en català també és molt superior a la resta.

1.3. Resultats principals pel que fa a l'atenció telefònica

L'objectiu de l'enquesta telefònica és conèixer el comportament quant a la utilització de la llengua tant de les persones usuàries o clients com de les persones responsables de l'atenció al públic dels comerços o empreses de serveis. Per això, es realitza una enquesta telefònica adreçada a les persones que atenen el públic demanant-los en quina llengua ho fan, la llengua de la clientela i recollint la seva llengua de resposta.

Pel que fa a la *llengua inicial*, observem que a les poblacions de Mataró, Girona i Tortosa predomina el català com a llengua més utilitzada inicialment per part del personal d'atenció al públic, ja que el 73,1 %, el 94,3 % i el 91 % de les persones entrevistades, respectivament, utilitzen aquesta llengua en respondre al telèfon. En el cas de l'Hospitalet i Cornellà els resultats han estat bastant igualats entre el català i el castellà, tot i que aquest últim és una mica superior.

Gràfic 2.3. Llengua inicial de la persona entrevistada segons la població

Representació gràfica de la llengua inicial de la persona entrevistada en les poblacions de l'Hospitalet de Llobregat, Cornellà de Llobregat, Mataró, Girona i Tortosa. Les categories *Alternativa català i castellà* i *Només en una altra llengua* no són representades en el gràfic ja que obtenen percentatges inferiors a l'1 % en totes les poblacions

Gràfic 2.4. Llengua habitual de la persona usuària o client amb la persona entrevistada

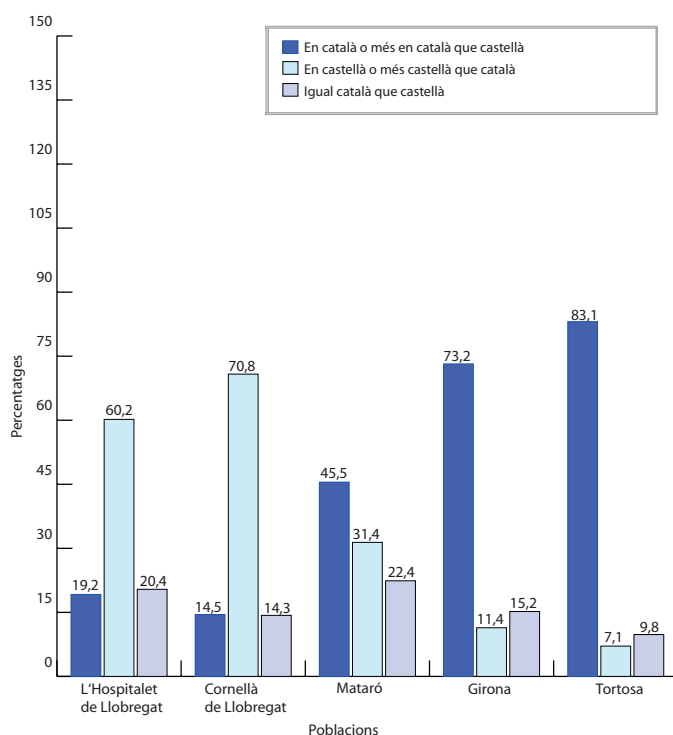

Figura 4. Representació gràfica de la llengua habitual de les persones clientes o usuàries amb la persona entrevistada en les poblacions de l'Hospitalet de Llobregat, Cornellà de Llobregat, Mataró, Girona i Tortosa. Les categories *Només una altra llengua* i *No ho sap / No contesta* no són representades en el gràfic ja que obtenen percentatges inferiors a l'1 % en totes les poblacions

Pel que fa als resultats per a la *llengua habitual utilitzada per la clientela* amb la persona encarregada de l'atenció al públic de l'establiment, primerament observem que el comportament dels usuaris i usuàries respecte a la llengua d'ús a l'Hospitalet de Llobregat i Cornellà de Llobregat és totalment diferent del comportament de la clientela a Girona i Tortosa. És a dir, a les poblacions de Girona i Tortosa la llengua dominant de la clientela, per adreçar-se a les persones d'atenció dels establiments, és el català, amb un 73,2 % i un 83,1 %, respectivament. Un 19,2 % a l'Hospitalet de Llobregat i un 14,5 % a Cornellà de Llobregat declaren que la seva clientela hi utilitza la llengua catalana.

En una situació intermèdia es troba la població de Mataró, on, tot i que la utilització del català (45,5 %) per part de la clientela amb les persones entrevistades és superior a la del castellà (31,4 %), presenta percentatges molt semblants. Cal afegir que un 22,4 % declaren que la seva clientela utilitza tant el català com el castellà.

Quant als resultats sobre la *llengua habitual de la persona d'atenció al públic amb la seva clientela*, obtenim que, majoritàriament (més del 50 % per a totes les poblacions), les persones entrevistades declaren que parlen o s'adeqüen a la llengua de la clientela. En general, hi ha dos comportaments sociolingüístics: les persones que parlen majoritàriament català i les que ho fan en castellà. Com en el cas anterior, tenim els dos tipus: Girona, amb un 42,6 % de persones entrevistades, i Tortosa, amb un 37,5 %, que declaren que la seva llengua habitual amb la clientela és el català; i l'Hospitalet de Llobregat, amb un 36,6 %, i Cornellà de Llobregat, amb un 42,1 %, que declaren que és el castellà la llengua habitual que parlen amb la clientela.

Gràfic 2.5. Llengua habitual de la persona entrevistada amb la persona usuària o client

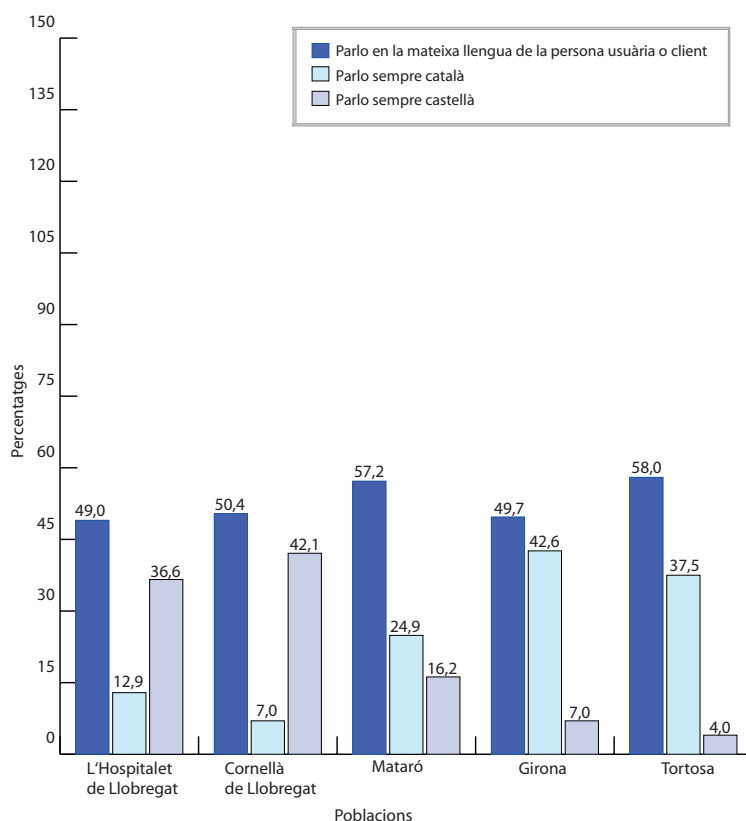

Figura 5. Representació gràfica de la llengua habitual de la persona entrevistada amb les persones clientes o usuàries en les poblacions de l'Hospitalet de Llobregat, Cornellà de Llobregat, Mataró, Girona i Tortosa. Les categories *Parlo en una altra llengua diferent del català i castellà* i *No ho sap / No contesta* no són representades en el gràfic ja que obtenen percentatges inferiors al 2 % en totes les poblacions

Al mig d'aquests dos tipus se situa Mataró, ja que el 24,9 % de les persones encarregades d'atendre el públic declaren que sempre parlen en català amb la clientela i el 16,2 % declaren que és el castellà la llengua que habitualment utilitzen.

Finalment, s'analitzen els resultats sobre la *llengua de resposta o d'adequació* de les persones entrevistades en formular-los les preguntes del qüestionari telefònic. A les poblacions de Tortosa, Girona i Mataró, el percentatge que utilitza el català com a llengua de resposta és superior al 77 %. En el cas de l'Hospitalet de Llobregat i Cornellà de Llobregat, els percentatges d'ús del català (51,7 % i 48,9 %) i del castellà (33,6 % i 41,6 %) són semblants tot i que el percentatge de persones entrevistades que fan servir o s'adeqüen al català és superior al del castellà. Cal destacar, també, que un 14,5 % per a l'Hospitalet de Llobregat i un 9,5 % per a Cornellà de Llobregat alternen les dues llengües a l'hora de respondre i, per tant, intenten adequar-se a la llengua de la persona entrevistadora.

Gràfic 2.6. Llengua de resposta o adequació de la persona entrevistada

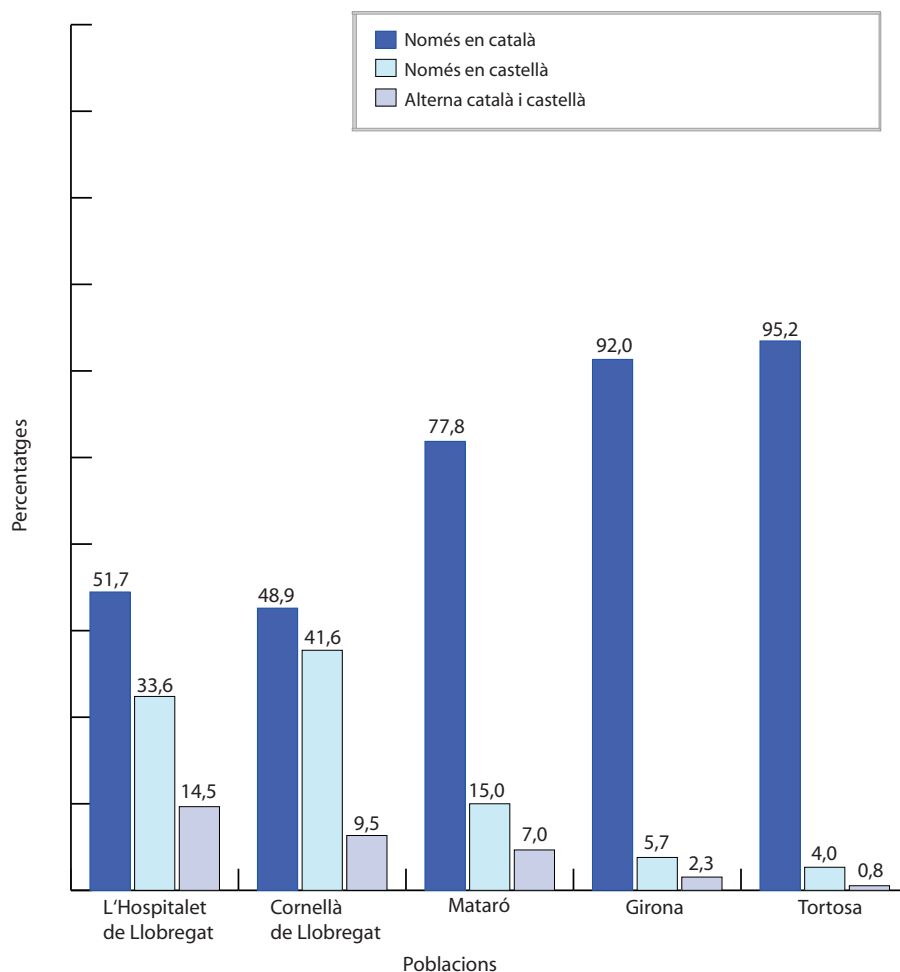

Figura 6. Representació gràfica de la llengua de resposta o adequació de la persona entrevistada en les poblacions de l'Hospitalet de Llobregat, Cornellà de Llobregat, Mataró,

Girona i Tortosa. La categoria *Només en una altra llengua* no es representa en el gràfic ja que obté percentatges inferiors al 2 % en totes les poblacions

2. Usos i actituds lingüístics de l'alumnat dels centres de secundària

2.1. Objectius i metodologia

El Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu del Departament d'Educació, en col·laboració amb la Secretaria de Política Lingüística, ha dut a terme una enquesta sociodemogràfica i lingüística que proporciona indicadors socials, econòmics i d'usos lingüístics de l'estudiantat de secundària amb l'objectiu d'obtenir dades sobre el perfil sociocultural de cada persona.

L'estudi s'ha fet a una mostra aproximada de 1.500 individus, procedents de 51 centres de Catalunya. Cal remarcar que a la selecció de la mostra s'ha exigít que l'alumnat faci un mínim de dos anys que estigui escolaritzat a Catalunya, la qual cosa ha exclòs de l'avaluació l'alumnat d'incorporació tardana.

L'instrument per recollir la informació és un qüestionari passat a l'alumnat amb cinquanta-una preguntes dividides en cinc blocs. El primer conté vint-i-una preguntes referides a dades personals i familiars. El segon conté setze preguntes sobre el consum cultural de l'alumnat (Internet, llibres, diaris, cinema, televisió, etc.). El tercer conté vuit preguntes sobre els estudis i el temps lliure. El quart pregunta sobre els coneixements de llengües que l'alumnat considera que té i l'últim bloc són cinc preguntes sobre representacions sociolingüístiques.

2.2. Resultats principals

El 36 % de l'alumnat considera el català com la seva llengua, el 34 % hi considera el castellà i el 28 % ambdues llengües. Si es comparen aquestes dades amb les obtingudes en la pregunta sobre quina és la llengua primera de l'alumnat, constatem que els percentatges tant de català com de castellà disminueixen, encara que en proporcions diferents. En canvi, el percentatge d'alumnat que s'identifica bilingüe (28 %) és el doble del que es declarava bilingüe inicial (14 %).

Taula. 2.1 Llengua dels pares i mares, llengua primera de l'alumnat i llengua d'identificació (%)

	Català	Català i castellà	Castellà	Una altra llengua
Llengua entre mare i pare	31,9	7,4	56,9	3,7
Llengua primera de l'alumnat	39,4	14,0	43,2	3,3
Quina és la teva llengua?	36	28,0	34,0	2,0

Lectura horitzontal (les files sumen 100 %)

* La categoria *català* és la suma de les categories *només en català* i *sobretot en català*. La categoria *castellà* és la suma de les categories *només en castellà* i *sobretot en castellà*.

La transmissió intergeneracional del català ha augmentat tant en els usos monolingües com en els bilingües. El català com a llengua de transmissió als fills és 7,5 punts percentuals (39,4 %) per sobre del català com a llengua en què parlen mare i pare entre ells (31,9 %). En el cas dels pares i mares que afirmen tenir les dues llengües (7,4 %), la transmissió de les dues llengües arriba al 14 %.

El bloc de consum cultural de inclou dades sobre l'ús d'Internet, dels mitjans de comunicació (premsa, TV, ràdio) i sobre els hàbits de lectura de l'alumnat que acaba l'ESO, així com la llengua amb què habitualment porta a terme aquestes activitats.

Quant a la lectura de llibres (52 %) i l'audició de la ràdio (53,7 %), la llengua predominant és el català. En la resta d'àmbits la llengua majoritària és el castellà.

Taula 2.2. Llengua de consum cultural de l'alumnat (%)

	Català	Castellà	Una altra llengua
Pàgina web més visitada	23,0	70,6	6,4
Diari que acostuma a llegir	43,3	56,0	0,6
Últim llibre que ha llegit	52,7	44,7	2,6
Canal de televisió	28,4	70,7	0,9
Emissora de ràdio	53,7	45,9	0,4
Última pel·lícula al cinema	4,9	94,1	1,1

Lectura horitzontal (les files sumen 100 %)
Base: realitza aquest consum cultural.

Taula 2.3. Activitats extraescolars que realitza de manera més habitual l'alumnat segons la llengua que hi parla (%)

	Només o sobretot català	Igual en català que en castellà	Només o sobretot castellà	Un altra llengua
Activitats esportives	38,8	27,1	33,9	0,3
Classes d'idiomes	12,1	12,3	6,6	69,0
Classes de reforç	43,9	27,8	23,4	4,9
Classes de música, teatre, dansa	59,3	17,2	22,6	0,9

Lectura horitzontal (les files sumen 100 %).
Base: participa a aquestes activitats.

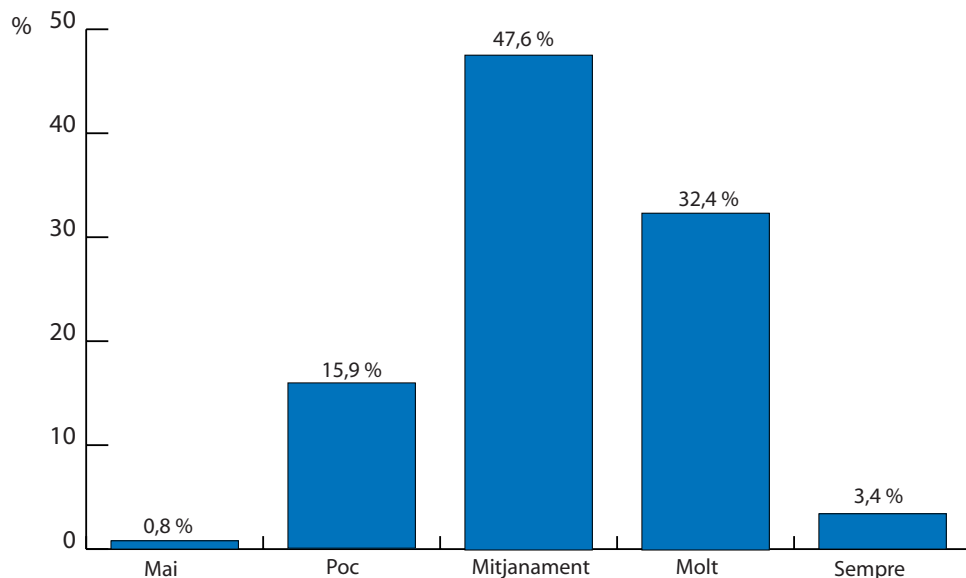
Quant als coneixements que l'alumnat considera que té del català, el castellà i l'anglès, s'observa que el coneixement passiu de la llengua és més elevat que l'actiu, tant en català com en castellà. Els percentatges de la valoració del coneixement de l'anglès baixen de manera espectacular.

Taula 2.4. Percentatge d'alumnat que considera que té un domini 10 de les diverses habilitats de la llengua (%)

	Català	Castellà	Anglès
Entendre'l	84,5	87,4	5,5
Parlar-lo	63,4	73,6	2,5
Llegir-lo	73,9	79,7	8,5
Escriure'l	42,1	47,3	4,5

Pregunta múltiple.

Les dades del bloc dedicat a les representacions fan referència a les opinions sociolingüístiques de l'alumnat enquestat. Un 80 % pensa que actualment el català s'usa entre mitjanament i molt.

Gràfic 2.7. Ús del català segons l'opinió de l'alumnat

Quant a la percepció de l'ús actual i el desig en el futur, cal destacar que és molt més alt el percentatge d'estudiants que desitjarien un augment de l'ús en els propers cinc anys (53,8 %) que el percentatge que preveu que augmentarà (30,4 %).

Taula 2.5. Evolució de l'ús del català segons l'opinió de l'alumnat (%)

	Menys	Igual	Més
En general, l'alumnat pensa que el català s'usa: menys, igual o més que fa 5 anys	27,0	33,5	39,5
Creu que en els propers 5 anys el català s'usarà: menys, igual o més que avui dia	29,3	40,3	30,4
Li agradaria que el català en els propers 5 anys s'usés: menys, igual, més	9,9	36,3	53,8

Lectura horitzontal (les files sumen 100 %).

Finalment, la majoria de l'alumnat considera que l'anglès i el castellà són molt importants per aconseguir una bona feina, mentre que menys de la meitat considera que ho és el català.

Taula 2.6. Percentatge d'alumnat que considera molt important conèixer el català, el castellà i l'anglès per trobar una bona feina

	% d'alumnes que considera que és molt important
Català	48,9
Castellà	68,3
Anglès	63,3

3. Estadística sobre la presència del català a la xarxa d'Internet

3.1. Objectius i metodologia

L'Institut d'Estadística de Catalunya (Idescat), amb la col·laboració de la Fundació Observatori per a la Societat de la Informació (FOBSIC), el Centre d'Aplicacions d'Internet de la UPC, la Secretaria de Política Lingüística i la Casa de les Llengües, du a terme una estadística oficial en fase de desenvolupament amb la finalitat de mesurar la presència de la llengua catalana a Internet. En el procés d'obtenció de dades sobre la llengua catalana també es pot recollir

informació sobre la presència d'altres llengües, amb la qual cosa el projecte té una transcendència dins l'àmbit internacional. La metodologia que es fa servir són els sistemes habituals d'enquesta en l'estadística oficial, basats en un mostreig aleatori efectuat sobre una base de dades o cens d'individus que cobreixi exhaustivament els llocs web d'Internet d'acord amb els noms de dominis registrats.

El nombre de pàgines que es baixen de cada nom de domini seleccionat a la mostra està al voltant de dues mil. A banda, es va obtenint un cens de tots els noms de domini que contenen el català, a fi de donar solidesa a les dades d'idiomes que va subministrant.

L'anàlisi de la llengua es basa inicialment en les indicacions de les llengües que hi ha a les pàgines de text i, en el cas que no n'hi hagi, s'analitza la pàgina i s'observa amb quin joc de caràcters és compatible. En les llengües codificades en alfabet llatí hi ha algorismes, és a dir, grups de tres lletres consecutives que presenten unes pautes regulars d'acord amb la llengua de què es tracti, que identifiquen clarament la llengua, sempre que tinguin una dimensió de text suficient (el recompte es fa a partir de cinquanta paraules). Aquest aspecte permet diferenciar les llengües connectades estretament, com és el cas del català amb altres llengües llatines.

3.2. Resultats principals

Els resultats principals s'han basat en la primera mostra que es va fer el juliol del 2006, que contenia un total de 682.728 noms de domini amb identificació. En el cas de l'anglès, s'han exclòs les pàgines o noms de domini que tenen exclusivament una cinquantena de paraules en anglès d'ús corrent en qualsevol idioma (*software*, *homepage*, etc.).

En aquesta mostra de 682.728 noms de domini, el català té un 0,16 % de les pàgines i un 0,27 % de noms de domini. En el cas del castellà aquests percentatges serien d'1,29 % i d'1,48 %, respectivament.

4. El paper de la llengua catalana entre els consumidors i les consumidoras

4.1. Objectius i metodologia

Aquest estudi ha estat promogut per la Secretaria de Política Lingüística amb l'objectiu de conèixer els comportaments lingüístics generals en els processos de compra o la contractació de serveis. S'hi ha utilitzat una metodologia qualitativa, basada en els grups de discussió. S'han organitzat sis sessions amb sis grups de discussió, formats per vuit persones cadascun de l'Àrea Metropolitana de Barcelona.

En la primera fase, s'ha dut a terme un test de producte o envàs de tres formes de presentació d'un producte de consum habitual (aigua envasada) i d'un producte de consum cultural (DVD). En la segona fase, s'han organitzat i desenvolupat els grups de discussió. La composició dels grups ha estat la següent: dos grups de persones catalanoparlants, tres grups de persones bilingües i un grup de persones no catalanoparlants.

4.2. Resultats principals

Quant als productes de consum quotidià, de l'estudi es desprèn que la llengua no és un criteri que es té en compte a l'hora de triar un producte de consum quotidià. En aquest àmbit, només interessa satisfer el consum. L'ús de la llengua catalana en els productes de consum quotidià és molt residual.

Pel que fa a l'etiquetatge en català, l'estudi assenyala que, principalment, s'associa als productes típics de Catalunya o fets per empreses catalanes i, secundàriament, a les marques blanques dels supermercats.

La gran majoria pren posició a favor d'un bilingüisme actiu, amb l'ús igualitari del català i el castellà, i exclou la possibilitat que el català figuri com a llengua única.

El criteri que predomina en l'ús de la llengua en els serveis i en l'atenció a la clientela és que aquesta tingui l'opció d'escollir la llengua que vol utilitzar, en condicions d'igualtat.

Pel que fa a la llengua en el consum cultural, hi ha posicions diverses respecte del tipus de producte. Així, per exemple, en el cas del cinema i el DVD, gairebé tots els grups opten pel castellà, perquè no els agrada el doblatge o per la manca de costum de doblatge en català. En el cas del cinema infantil i, especialment, en els dibuixos animats, opten pel català.

Entre els factors extralingüístics que influeixen en l'adquisició d'un DVD hi ha l'empaquetament, el tiratge i la publicitat.

La tria de la llengua pel que fa al consum de televisió és inexistent. L'ús de la llengua catalana es restringeix als programes de dibuixos animats, de contingut infantil i als relacionats amb el Barça. En canvi, determinats programes d'esports de motor es relacionen amb l'ús de la llengua castellana.

La ràdio és el mitjà de comunicació que es consumeix més en llengua catalana, fins i tot en el grup de castellanoparlants. En els programes musicals, predomina l'anglès per sobre del castellà. La música en català és una opció minoritària en tots els grups.

Quant a la literatura, predomina el consum de llibres en castellà. En els grups bilingües analitzats la lectura de llibres en castellà és més generalitzada que en els altres grups.

La tendència general observada en tots els grups és llegir premsa en castellà, encara que tots els grups mostren una actitud favorable al fet que hi hagi premsa en català, perquè és un instrument per practicar l'ús de la llengua i millorar-lo. Es relaciona l'ús de la llengua catalana a la premsa amb els temes de caràcter més local i proper.

L'actitud davant la normativa lingüística en qüestions de consum depèn del grup analitzat. Així, per exemple, el jovent participant catalanoparlant i bilingüe opina que la situació del català és fràgil i que cal adoptar mesures per protegir-lo, i no només per part de l'Administració, sinó que també demana la implicació d'altres àmbits. Preveu que el català té un futur ple de dificultats.

Els grups bilingües, el jovent no catalanoparlant i una part del jovent catalanoparlant assenyalen una consolidació progressiva del català i preveuen un futur favorable a la llengua catalana.

En general, la normativa lingüística en els grups observats s'explica per contrarestar la persecució i la prohibició de la llengua catalana durant el franquisme, encara que s'observen matisos diferents d'acord amb els grups investigats.

Tots els grups són partidaris d'una normativa en què el consumidor tingui l'opció de triar la llengua, i per tant consolidi un bilingüisme real, és a dir, l'ús compensat de les dues llengües. La posició favorable a la normativa s'observa en els grups catalanoparlants i en les persones joves i adultes bilingües. En canvi, la posició contrària a la normativa en aquest sector s'observa en els grups no catalanoparlants i bilingües, en les franges que abracen des de les persones més joves fins a les més grans, perquè l'associen a imposició. Tenen la convicció que l'establiment d'una normativa pot provocar reaccions negatives i efectes no desitjats. La tendència predominant és el desconeixement en relació amb la normativa lingüística en matèria de consum.

La gran majoria de participants dels grups adapten l'ús de la llengua a les circumstàncies i al context. Consideren el bilingüisme un factor diferenciador de la societat catalana.

4.3. Conclusions

La llengua té una incidència diferenciada segons el tipus de producte i els processos de compra i de consum. La dimensió de la llengua en els productes de consum quotidià és secundària. En canvi, en els productes de consum cultural, a excepció de l'àmbit audiovisual, cinema i DVD, la llengua catalana és un factor de primer ordre.

5. L'ús del català de la publicitat de la premsa diària

L'any 2006 s'ha concedit, mitjançant una resolució del conseller de Comerç, Turisme i Consum, una subvenció al Col·lectiu Esbarzer, entitat sense afany de lucre, per dur a terme l'elaboració i publicació de l'estudi *L'ús del català de la publicitat de la premsa diària*.

5.1. Objectius

Els objectius generals d'aquest estudi eren analitzar:

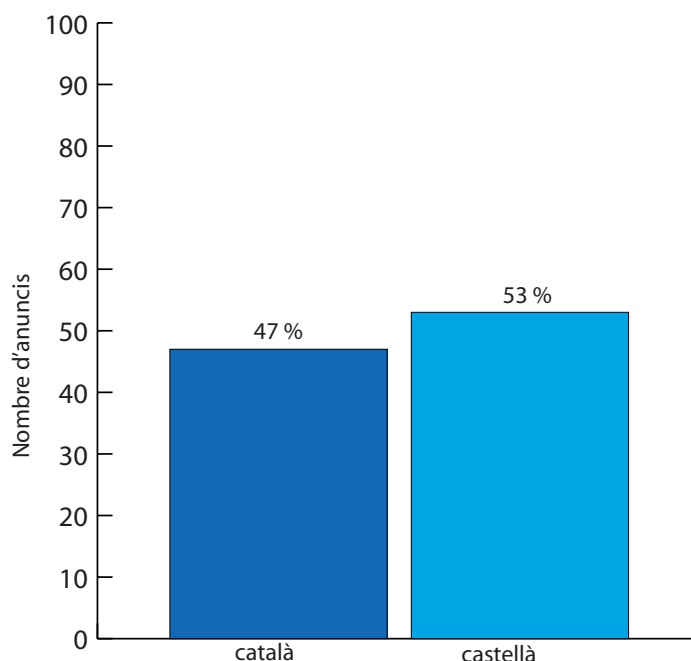
- L'evolució dels usos lingüístics i les pràctiques lingüístiques als anuncis publicitaris a la premsa generalista diària.
- L'avenç o retrocés objectiu de la llengua catalana, com a llengua emprada en els anuncis publicitaris als mitjans de premsa escrita diària.

L'univers de l'estudi van ser els anuncis d'ens públics o d'ens privats publicats a la premsa generalista diària a Catalunya, i l'observació es va basar en la totalitat dels anuncis publicats, en qualsevol llengua.

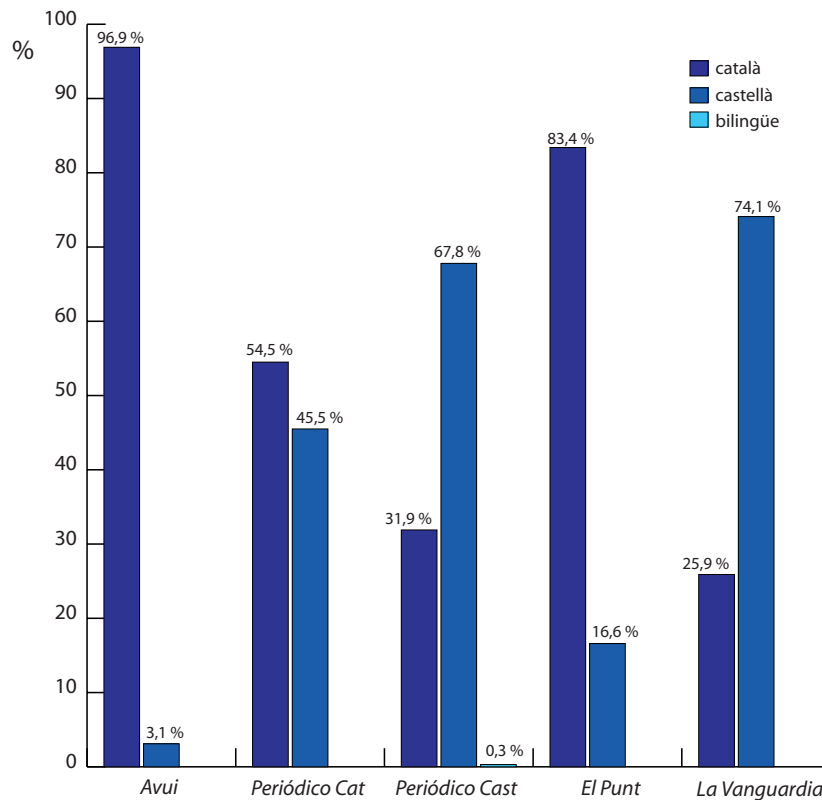
5.2. Conclusions

De la mostra realitzada, s'infereix que una mica menys de la meitat del total dels anuncis publicats a Catalunya es fan en català: 46,81 %, davant d'un 53,18 % que es publiquen en castellà. El relatiu equilibri percentual, pel que fa a l'ús del català i del castellà als anuncis de la premsa diària, es fonamenta en el fet que la llengua del mitjà condiciona en bona mesura la llengua que empra l'anunciant per dirigir-se a les persones destinatàries.

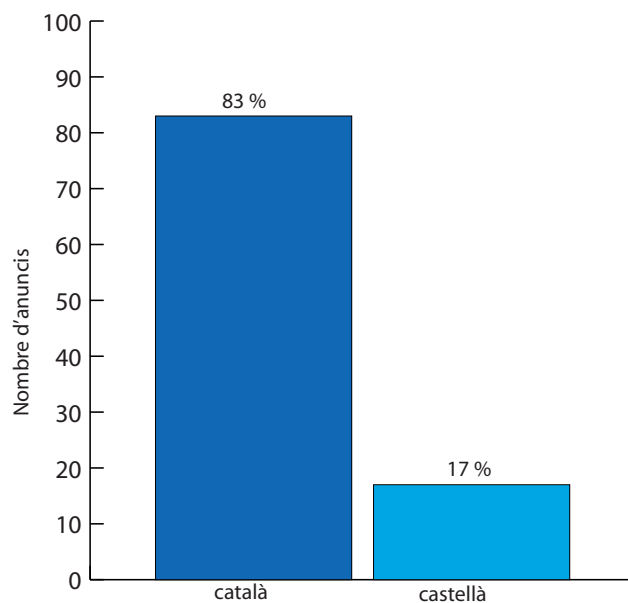
Gràfic 2.8. Percentatges globals de l'ús del català

A continuació es presenten les dades de l'ús del català o del castellà desglossades segons els diaris.

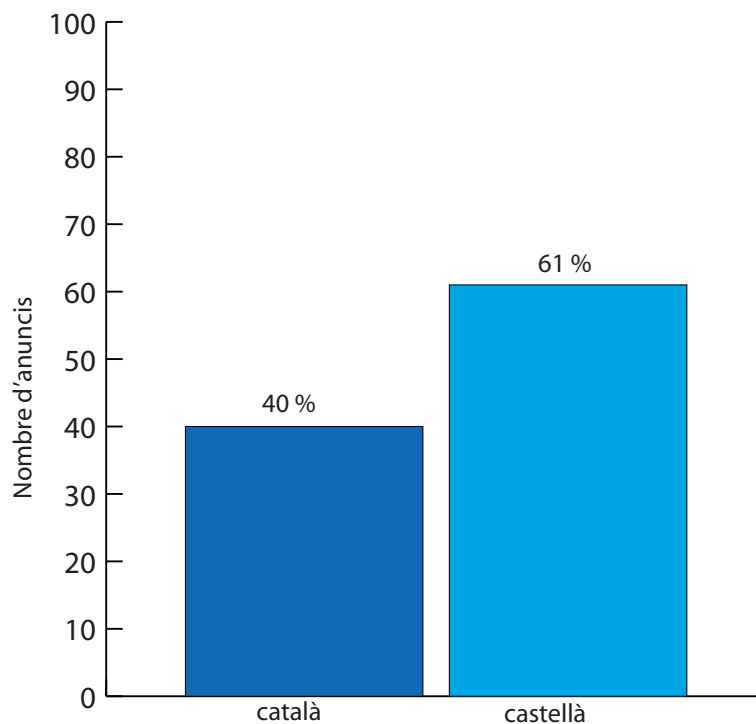
Gràfic 2.9. Percentatges d'usos lingüístics dels anuncis

Una altra dada important és la relativa a l'ús del català per part de les administracions públiques local i autonòmica en els seus anuncis, que és materialment del 100 %. D'altra banda, pràcticament tota la publicitat que l'Administració central ha publicat a la premsa catalana ha estat en castellà (24 anuncis de 25), un 96 %. També hi ha algun anunci d'alguna administració local en castellà, sobretot quan actuen de manera consorciada en l'organització d'esdeveniments amb empreses privades, ja que tot i que les patrocinen no en gestionen directament la difusió.

Gràfic 2.10. Percentatges corresponents als anuncis de les administracions públiques

Pel que fa a l'ús global del català en els anuncis dels ens privats, les dades palesen un dels condicionants principals que les empreses anunciantes tenen a l'hora de triar la llengua en què es dirigiran al públic: la llengua en què està escrit el mitjà. Això fa que, com que els diaris de més tirada són escrits en llengua castellana, la llengua majoritària dels anuncis en la premsa escrita sigui el castellà.

Gràfic 2.11. Percentatges corresponents als anuncis dels ens privats

L'estudi també observa com en determinats sectors econòmics es mostren uns percentatges d'ús més baixos. Sectors amb una baixa representativitat del català al món de la publicitat són, per exemple, l'alimentació (87 % en castellà) i la seguretat privada (100 %), així com també l'àmbit editorial, les begudes alcohòliques (exceptuant vins i caves) i les línies aèries de baix cost.

No obstant això, la valoració és globalment positiva, ja que sectors d'un pes econòmic essencial tenen com a llengua majoritària el català. Aquest seria el cas d'àmbits com el dels mitjans de comunicació de ràdio (66 %), televisió (96 %), cultura (83 %), bancs i serveis financers (53 %) i l'ensenyament (72,2 %).

S'observa que la major o menor presència del català en un sector econòmic determinat depèn de factors com ara els següents:

- La tradició o arrelament que té aquell sector en l'àmbit social català.
- El fet que l'empresa sigui catalana o una multinacional que fa molts anys que desenvolupa les activitats al país.
- El grau de desenvolupament i el pes que té el concepte de marca o de responsabilitat corporativa per a les empreses del sector en qüestió.

Taula 2.7. Percentatges d'usos lingüístics per sectors econòmics

Sectors	Castellà (*)	Català (*)	Total d'anuncis / (%) respecte del total d'anuncis
Joguina	100,0 % (5)	0 %	5 (0,4 %)
Begudes alcohòliques	100,0 % (8)	0 %	8 (0,6 %)
Editorials	100,0 % (5)	0 %	5 (0,4 %)
Seguretat privada	100,0 % (4)	0 %	4 (0,3 %)
Línies aèries de baix cost	95,2 % (40)	4,8 % (2)	42 (3,4 %)
Alimentació	87,5 % (7)	12,5 % (1)	8 (0,6 %)
Jocs d'atzar	85,7 % (6)	14,3 % (1)	7 (0,6 %)
Línies aèries	85,7 % (18)	14,3 % (3)	21 (1,7 %)
Joieria	80 % (8)	20,0 % (2)	10 (0,8 %)
Mitjans de comunicació premsa	77,8 % (7)	22,2 % (2)	9 (0,7 %)
Indústria de l'automòbil	77,3 % (99)	22,7 % (29)	128 (10,3 %)
Exhibició cinematogràfica	74,6 % (50)	25,4 % (17)	67 (5,4 %)
Diversos	69,6 % (16)	30,4 % (7)	23 (1,8 %)
Sector immobiliari	68,8 % (42)	31,1 % (19)	61 (4,9 %)
Serveis sanitaris	66,7 % (28)	33,3 % (14)	42 (3,4 %)
Perfumeria	66,0 % (4)	33,0 % (2)	6 (0,5 %)
Agències de viatges, turisme i	64,8 % (94)	35,2 % (51)	145 (11,6 %)
Centres comercials i grans	57,1 % (36)	42,8 % (27)	63 (5,1 %)
Serveis funeraris	56,1 % (37)	43,9 % (29)	66 (5,3 %)
Òptiques	50,0 % (1)	50,0 % (1)	2 (0,1 %)
Bancs i serveis financers	46,3 % (38)	53,7 % (44)	82 (6,6 %)
Sector del moble	45,4 % (10)	54,5 % (12)	22 (1,8 %)
Esdeveniments i convocatòries	42,8 % (9)	57,1 % (12)	21 (1,7 %)
Tercer sector	40,7 % (24)	59,3 % (35)	59 (4,7 %)
Assegurances	41,7 % (5)	58,3 % (7)	12 (0,1 %)
Sector vitivinícola	38,9 % (7)	61,1 % (11)	18 (1,4 %)
Equipaments, informàtica i electrodomèstics	37,2 % (19)	62,7 % (32)	51 (4,1 %)
Telecomunicacions	35,7 % (10)	64,3 % (18)	28 (2,2 %)
Mitjans de comunicació ràdio	33,3 % (7)	66,7 % (14)	21 (1,7 %)
Ensenyament	27,8 % (10)	72,2 % (26)	36 (2,9 %)
Restauració	23,1 % (3)	76,9 % (10)	13 (1,0 %)
Cultura	16,4 % (19)	83,6 % (97)	106 (8,5 %)
Mitjans de comunicació i TV	4,0 % (2)	96,0 % (48)	50 (4,0 %)
Sector energètic	0,0 %	100,0 % (4)	4 (0,3 %)
Total			1.245 (100 %)

* Entre parèntesis s'indica el nombre absolut d'anuncis.

En gris aquells sectors on la presència del català és igual o inferior al 50 %.

6. Informe sobre la matèria lingüística en el marc de la responsabilitat social de les empreses (RSE)

6.1. Objectius

La globalització, pel que fa a les llengües, ha tingut una conseqüència àmpliament reconeguda: l'extensió de l'anglès i d'altres llengües importants en detriment de les llengües de demografia mitjana com és el cas de la llengua catalana. Si una de les conseqüències de la globalització ha estat la consolidació, a escala internacional, de pràctiques de responsabilitat social de les empreses que inclouen, entre d'altres, el respecte per la diversitat cultural, per què no s'hi inclou el respecte per la diversitat lingüística? Cada vegada més consumidors i consumidores s'adonen que el respecte als valors socials és imprescindible per contribuir a una societat més justa, equilibrada i sostenible. I estan començant a reclamar de les empreses aquesta actitud.

A més, el multilingüisme suposa un repte per a moltes organitzacions i empreses alhora que, en el cas de Catalunya, el repte de la cohesió social i la integració de les persones novingudes també té en la llengua un canal fonamental. Per això la Secretaria de Política Lingüística ha considerat estratègic estudiar com integrar la matèria lingüística dins el concepte de la RSE. Per aquest motiu, ha encarregat a l'empresa Responsabilitat Global l'informe *La matèria lingüística en el marc de la responsabilitat social de les empreses*.

6.2. Conclusions

En una primera aproximació, que caldrà concretar en estratègies de treball de com integrar la llengua en la RSE, de l'informe es poden extreure les conclusions següents.

Com a estratègia d'una organització socialment responsable, la política lingüística corporativa és la que conjumina l'ús de les llengües de treball o funcionals de l'organització amb el de les llengües del territori on presta serveis. Des del punt de vista de la cohesió social, el paper de les empreses pot ser fonamental per ajudar a fer front al repte de la plena integració a la societat d'acollida. Per aquests motius, la matèria lingüística hauria de ser més àmpliament considerada dins les polítiques de RSE.

Cal, doncs, situar la matèria lingüística dins el marc conceptual de la RSE, és a dir, en les guies, normes i estàndards internacionals que es van generant de manera abundant sobre aquest enfocament de gestió. Tanmateix, sembla més viable, perquè tingui una millor acceptació, que aquest posicionament l'impulsin els agents econòmics més que els promotors de la llengua. Per aquest motiu és important saber treballar la transversalitat i les sinergies per fer veure que la llengua pot formar part d'un procés de desenvolupament econòmic i cohesió social.

També cal fer veure a les empreses les oportunitats que la diversitat social i lingüística comporta per a la gestió dels equips humans. Per mirar d'introduir aquesta qüestió, en la línia de transversalitat que s'ha esmentat abans, es proposa d'organitzar jornades i seminaris de divulgació dels conceptes. També, que arran d'aquestes jornades es puguin consolidar grups de treball per aplicar els conceptes a la gestió habitual de l'empresa. Pot ajudar a convèncer les empreses identificar i difondre les bones pràctiques empresarials en què el factor llengua com a vinculació a la comunitat hagi estat una clau d'èxit i se'n pugui fer transferència.

L'actitud dels consumidors i consumidores és clau en la gestió de la RSE. Per aquest motiu, es proposa donar a conèixer a la ciutadania aquelles organitzacions i empreses que afavoreixen l'ús de polítiques de RSE, dins les quals, com un criteri més, aparegui el respecte per les llengües del territori i pel multilingüisme.

7. El Sistema d'indicadors lingüístics

El Sistema d'indicadors lingüístics (SIL) té com a finalitat descriure i mesurar la situació de les llengües a Catalunya mitjançant un conjunt de dades sobre ús i coneixement de les llengües extretes d'estadístiques oficials del Govern de la Generalitat. L'objectiu final és disposar

periòdicament d'una radiografia de la situació de les llengües amb les dades més actualitzades de cada sector. L'any 2006 és el primer que es realitza aquest recull.

El SIL recull dades lingüístiques relatives a set àmbits: la població, l'administració pública, el sistema educatiu, els mitjans de comunicació i les indústries culturals, el món socioeconòmic, el món associatiu i les institucions sanitàries.

7.1. Llengua i població

Pel que fa al català, a Catalunya les habilitats receptives (entendre i llegir) tenen en nombres absoluts i en percentatge els valors més elevats, per sobre del 90 %, mentre que les habilitats productives (parlar i escriure) tenen valors més baixos: el 84,8 % de la població adulta el sap parlar i el 62,3 % el sap escriure.

Destaca el fet que hi ha 143.000 persones que no entenen el català (2,6 % de la població) i més de 836.000 persones que no el saben parlar (15,2 %), de les quals 681.000, gairebé el 82 %, es concentren a l'àrea metropolitana.

La meitat de la població catalana usa la llengua catalana i s'hi identifica i poc menys de la meitat ho fa amb la llengua castellana. A l'entorn del 5 % de la població adulta usa les dues llengües i s'hi identifica.

Taula 2.8. Primera llengua, llengua d'identificació i llengua habitual a Catalunya 2003

	Primera llengua	Llengua d'identificació	Llengua habitual
Català	40,4	48,8	50,1
Castellà	53,5	44,3	44,1
Ambdues	2,8	5,2	4,7
Altres combinacions	3,2	1,7	1,1

* Font: *Estadística d'usos lingüístics a Catalunya 2003* (EULC 2003)

L'ús del català en els àmbits interpersonals oscil·la entre el 35 % en les notes personals i el 44 % amb els membres de la llar. En els àmbits de consum i serveis l'ús del català oscil·la entre el 46 % al gran comerç i el 58 % a les entitats financeres.

Taula 2.9. Usos lingüístics segons els àmbits d'ús 2003

	Català	Castellà	Ambdues	Altres situacions
Àmbits interpersonals				
Membres de la llar*	44,3	44,3	9,0	2,4
Amistats	42,3	37,4	18,4	1,9
Veïns	40,1	41,1	17,2	1,5
Companyes de feina*	43,5	32,9	20,6	3,0
Notes personals	35,2	55,7	6,4	2,7
Àmbits de consum i serveis				
Petit comerç	50,7	33,4	15,5	0,4
Gran comerç	45,9	38,2	14,3	1,5
Entitats financeres	57,8	31,7	8,8	1,7
Personal mèdic	50,8	36,9	11,6	0,7

*Població que viu a llars de dos membres i més

*Població ocupada

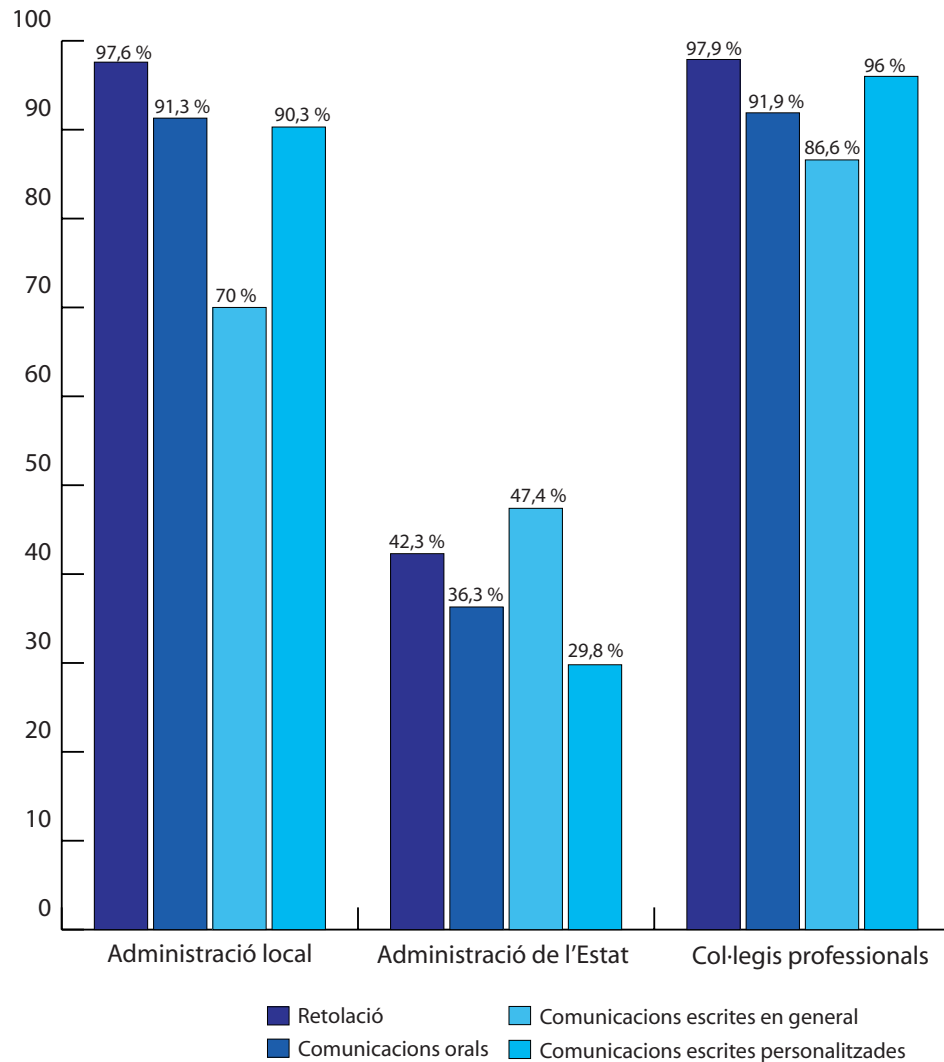
*Font: *Estadística d'usos lingüístics a Catalunya 2003* (EULC 2003)

7.2. Administració pública

Les dades de 2004 d'administració i institucions públiques reflecteixen que l'Administració local i els col·legis professionals han adoptat el català com a llengua pròpia. Les dades de l'Administració de l'Estat, tot i tenir una mostra menys representativa, indiquen una tendència a usar molt menys el català.

S'ha previst recollir dades de l'Administració de la Generalitat, de justícia i d'empreses públiques al llarg del 2007.

**Gràfic 2.12. Ús del català en la documentació i comunicacions.
Administració pública**

Font: *Estadística d'usos lingüístics a institucions públiques 2004 (EULIP 2004)*

7.3. Educació

Segons els resultats de l'informe de competències bàsiques del Departament d'Educació relatiu al curs 2002-2003, a l'ensenyament secundari els resultats en expressió escrita han estat superiors al 70 % en llengua castellana i més baixos en llengua catalana, especialment en el component discursiu, probablement a causa de la complexitat del text expositiu-argumentatiu en la prova en català mentre que en la prova en llengua castellana era un text descriptiu més senzill.

En relació amb el curs 2001-2002, en llengua catalana hi ha hagut un augment del domini de la correcció en l'expressió oral i escrita i una disminució del discurs en la producció escrita. En llengua castellana els dominis són similars.¹

¹ Informació extreta del Sistema d'indicadors d'ensenyament de Catalunya, del Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu del Departament d'Educació.

Taula 2.10. Competència en llengua. Ensenyament secundari. Curs 2002-2003.
Percentatges

	Comprensió i interpretació	Expressió oral		Expressió escrita	
		Discurs	Correcció	Discurs	Correcció
Català	65,0	62,0	88,0	43,0	63,0
Castellà	64,0	65,0	87,0	72,0	74,0

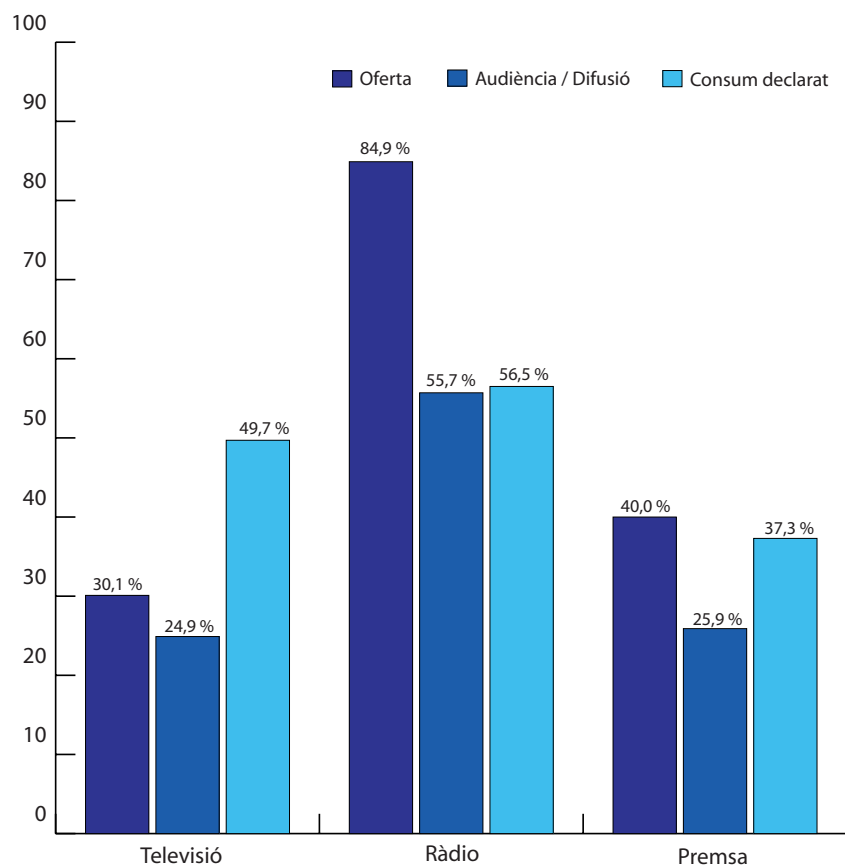
*Font: Departament d'Educació, *Competències bàsiques. ESO Primer cicle, 2004*

7.4. Mitjans de comunicació i indústries culturals

En aquest sector, cal diferenciar l'oferta (nombre d'hores de programació de televisió i ràdio o de capçaleres de premsa) de l'audiència (telespectadors/ores, oients i nombre de diaris difosos) i del consum declarat (dades d'enquesta).

A Catalunya el mitjà de comunicació amb una presència majoritària de català és la ràdio. La televisió i la premsa estan per sota del 40 % en els tres aspectes (oferta, audiència i consum declarat). En general, sembla clar que una major oferta fa augmentar l'audiència i el consum.

Gràfic 2.13. Presència del català en els mitjans de comunicació

Fonts sobre televisió. Oferta: *Gabinet Tècnic de la Secretaria de la Presidència*. Audiència: *Anuari Estadístic de Catalunya 2006, Idescat*. Consum: *EULC 2003*.

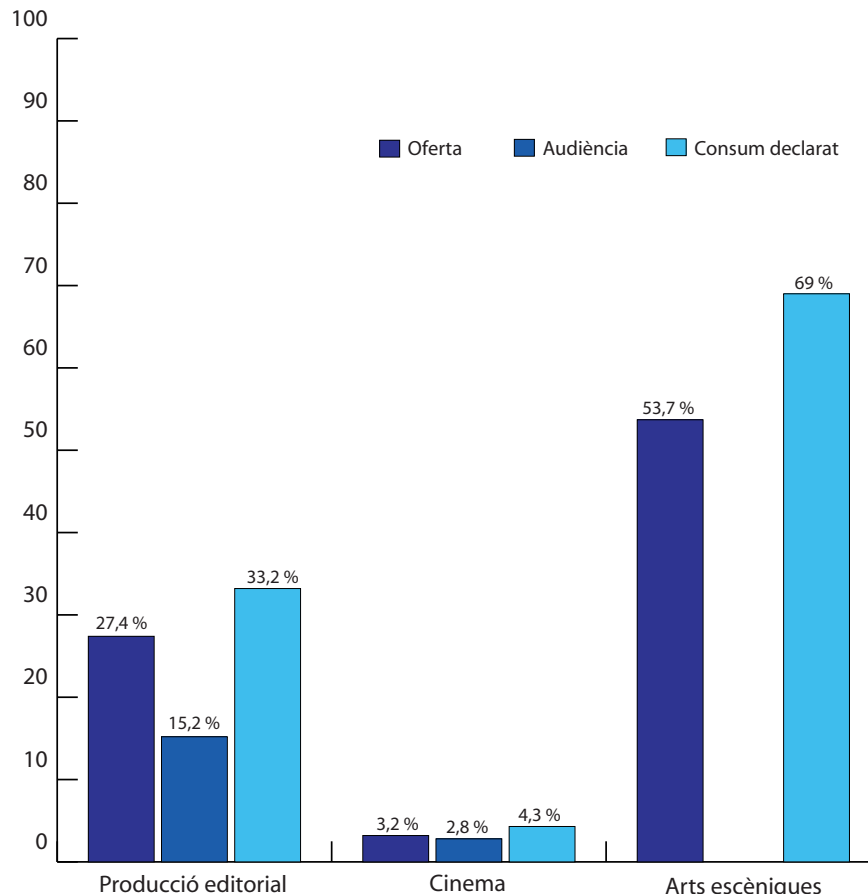
Fonts sobre ràdio. Oferta: *Direcció General de Comunicació i Serveis de Difusió Audiovisuals*. Audiència: *Estudi General de Mitjans, 2005*. Consum: *EULC 2003*.

Fonts sobre premsa. Oferta: *OJD, Estadístiques Culturals a Catalunya 2005, Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació*. Audiència: *Estadístiques Culturals a Catalunya 2005*. Consum: *EULC 2003*.

Pel que fa a les indústries culturals, cal diferenciar l'oferta (nombre de títols de llibres, nombre de sessions de cinema i de representacions d'arts escèniques) de l'audiència (nombre d'exemplars editats, nombre d'espectadors/ores de cinema) i del consum declarat (dades d'enquesta del darrer llibre llegit, pel·lícula i obra teatral).

A les arts escèniques és on es troba una presència majoritària de català. Seguidament trobem la producció editorial, en què el català està per sota del 35 %, mentre que al cinema la presència del català és testimonial. En tot cas, de nou l'oferta està estretament vinculada a l'audiència i al consum declarat.

Gràfic 2.14. Presència del català a les indústries culturals

Fonts sobre producció editorial. Oferta i audiència: *Informe de comerç interior en Catalunya 2004*, Precisa research. Consum: *Estadística de Consum i Pràctiques culturals 2001 (ECPC 2001)*.

Fonts sobre cinema. Oferta i audiència: *Estadístiques Culturals de Catalunya 2005*. Consum: *ECPC 2001*.

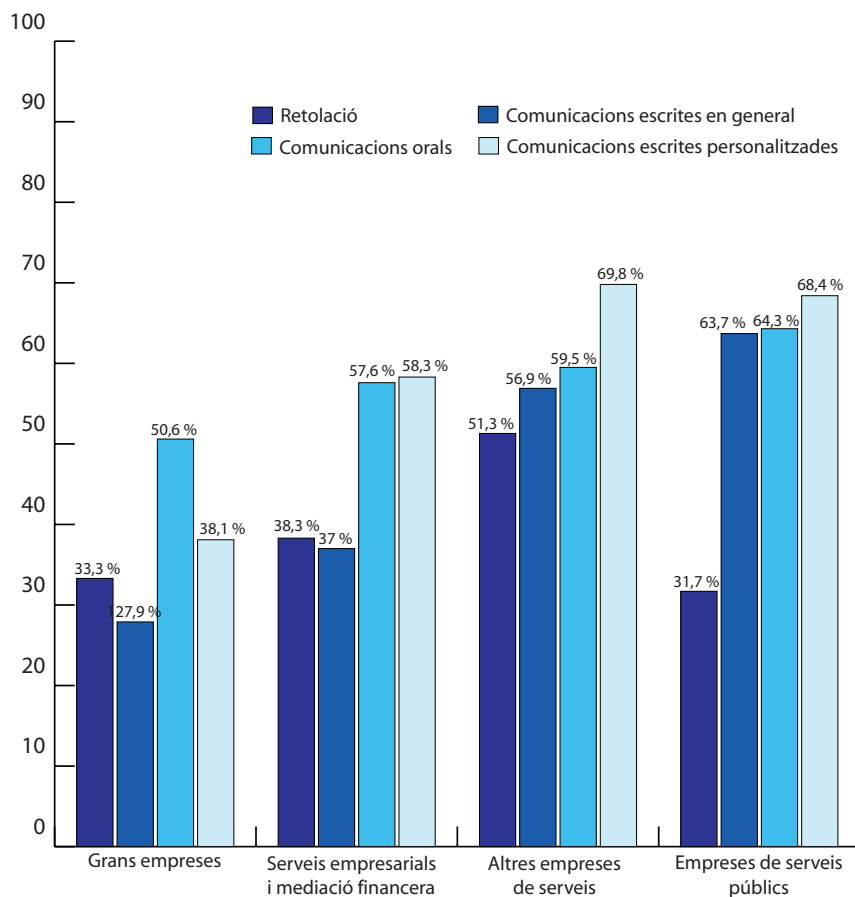
Fonts sobre arts escèniques. Oferta: *Estadístiques Culturals de Catalunya 2005*. Consum: *ECPC 2001*.

7.5. Món socioeconòmic

Segons les dades de l'estadística a empreses realitzada el 2006, l'ús del català és majoritari (més del 58 %) en les comunicacions escrites personalitzades. En segon lloc, també és majoritari (més del 50 %) l'ús del català a les comunicacions orals. Quant a les comunicacions escrites generals, hi ha més diversitat de casos segons el tipus d'empresa: a les grans empreses i a les empreses de serveis empresarials i mediació financera l'ús del català és inferior al 40 %. Finalment, la retolació és l'aspecte amb l'índex d'ús del català més baix, entre el 32 % i el 51 %.

S'ha previst recollir dades de les empreses de comerç, hotelaria i transports al llarg del 2007.

Gràfic 2.15. Ús del català en la documentació i les comunicacions a empreses

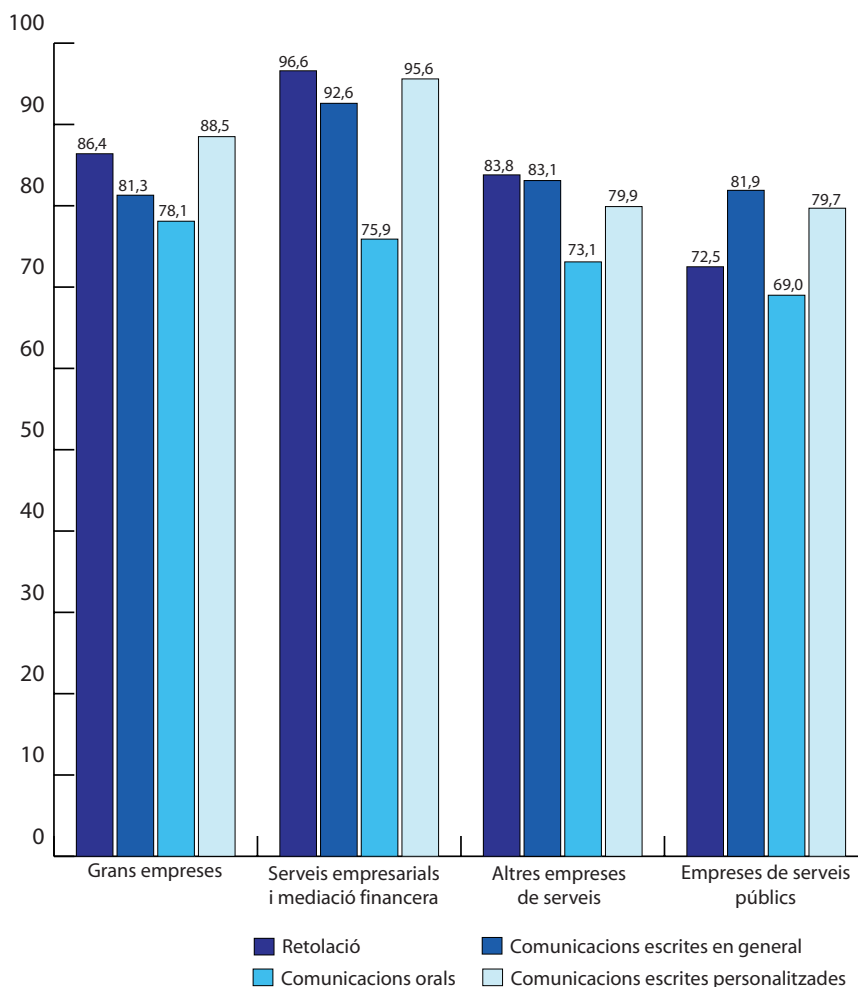

Font: *Usos lingüístics a les grans empreses amb vocació internacional presents a Catalunya l'any 2002*.
Enquesta d'usos lingüístics a empreses (EULE 2006) i *Enquesta d'usos lingüístics a institucions públiques* (EULIP 2004).

7.6. Món associatiu

L'ús del català a les federacions d'entitats, a les federacions esportives i als clubs esportius de més rellevància i a la resta de clubs esportius és superior al 70 % en tots els aspectes relacionats amb les comunicacions i la documentació. Cal destacar que l'ús del català és una mica més baix entre els clubs esportius.

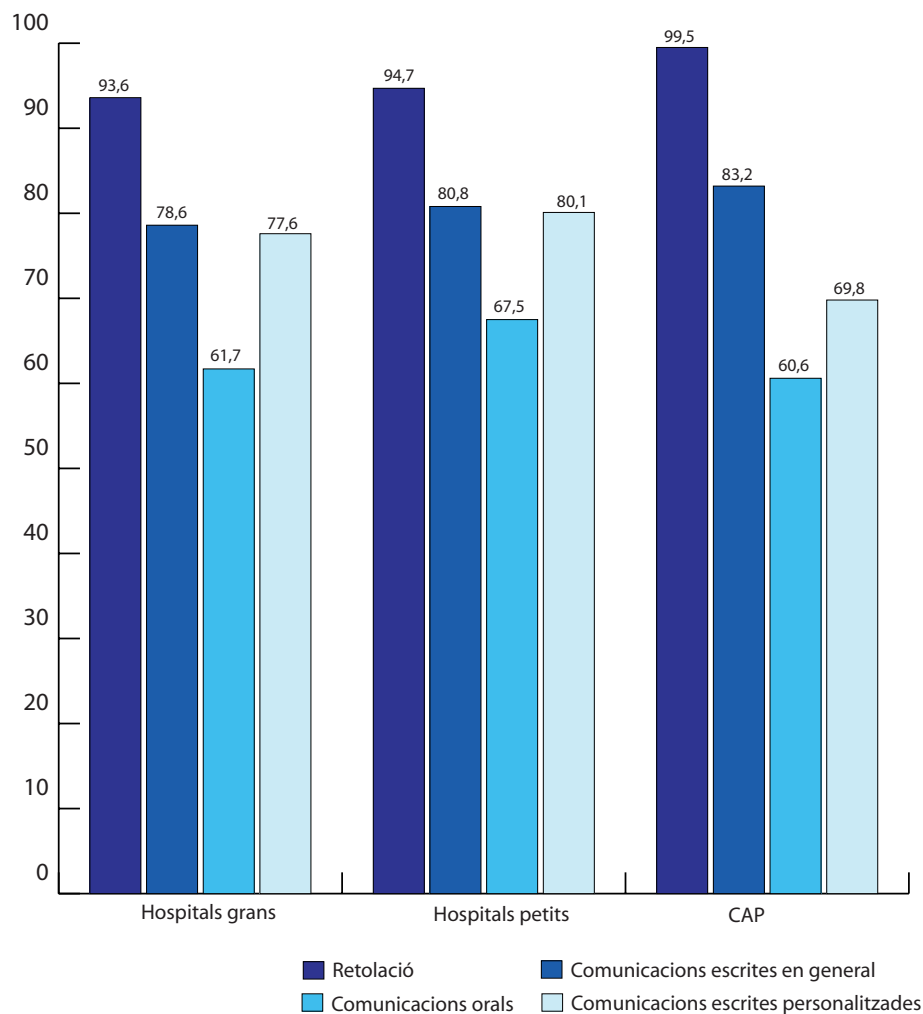
Gràfic 2.16. Ús del català en la documentació i les comunicacions a entitats i associacions

Font: *Enquesta d'usos lingüístics a institucions públiques (EULIP 2004)* i *Enquesta d'usos lingüístics a federacions i clubs esportius 2006*

7.7. Institucions sanitàries i socials

En l'àmbit sanitari destaca per sobre del 90 % l'ús del català a la retolació. Seguidament per sobre del 70 % es troben les comunicacions escrites generals i personalitzades. L'índex d'ús del català més baix el tenen les comunicacions orals, que estan entre el 60 % i el 67 %.

Gràfic 2.17. Ús del català en la documentació i les comunicacions als centres sanitaris

*Font: *Enquesta d'usos lingüístics a centres sanitaris* (EULSanitat 2003)

III. LA QUALITAT DE LA LLENGUA: EINES I RECURSOS PER A LA COMUNICACIÓ

Un dels principis d'aquesta legislatura ha estat fer fàcil l'ús del català. Per això s'ha impulsat el desenvolupament d'eines i recursos que faciliten la comunicació en català. Aquestes eines, a més, incideixen en un dels altres objectius fonamentals de la política lingüística del Govern: aconseguir que els textos orals i escrits en català siguin de qualitat.

En aquest capítol es descriuen els serveis, les eines i els recursos per facilitar la comunicació en català en què s'ha treballat durant l'any 2006:

- Elaboració del projecte d'implementació d'un servei unificat d'atenció de consultes lingüístiques.
- Els serveis actuals d'atenció de consultes de la Secretaria de Política Lingüística, del Consorci per a la Normalització Lingüística i del TERMCAT.
- Les eines de base tecnològica com, per exemple, la posada en funcionament d'un sistema de traducció automàtica català-castellà-català, català-anglès-català i català-francès-català i el desenvolupament d'un corrector ortogràfic i gramatical de català.
- Els recursos com ara Plats a la carta, una aplicació informàtica que facilita la confecció de cartes i menús de restaurant, i l'elaboració de reculls de recursos lingüístics en línia.

També s'hi descriu l'activitat d'òrgans i organismes que treballen per la qualitat de la llengua com ara la Comissió de Toponímia de Catalunya, el TERMCAT i l'Institut d'Estudis Catalans.

1. L'assessorament i els serveis d'atenció de consultes lingüístiques

Tant el Decret 36/1998, de 4 de febrer, com el Decret 216/2005, d'11 d'octubre, modificat pel Decret 632/2006, de 27 de desembre, d'estructura orgànica de la Secretaria de Política Lingüística, atribueixen a la Secretaria de Política Lingüística les funcions de vetllar per l'ús correcte de la llengua catalana a tots els departaments de la Generalitat, a més de garantir-hi l'aplicació de la normativa de l'Institut d'Estudis Catalans i l'ús de la terminologia que elabora el TERMCAT.

Aquestes funcions s'exerceixen mitjançant la prestació d'assessorament als departaments, que ofereixen serveis lingüístics a càrrec dels membres de la Xarxa Tècnica de Política Lingüística, que coordina la Secretaria. La Xarxa Tècnica rep el suport, en matèria de llengua, del Servei de Recursos Lingüístics de la Secretaria i també del Centre de Terminologia TERMCAT, al qual correspon prestar l'assessorament terminològic als departaments i coordinar-ne les activitats terminològiques.

1.1. Projecte d'implementació d'un servei unificat d'atenció de consultes lingüístiques i creació d'un portal de la llengua catalana

La Generalitat de Catalunya sempre ha posat un interès especial en la prestació d'un servei d'atenció de consultes lingüístiques adreçat a les empreses i a la ciutadania en general, i també als i les professionals de la llengua. Així doncs, des que es va crear la Direcció General de Política Lingüística, una de les preocupacions fonamentals d'aquella Direcció i de l'actual Secretaria de Política Lingüística (d'ara endavant, SPL) ha estat la difusió de criteris, eines i recursos que facilitin a la població en general un ús correcte de la llengua catalana.

Actualment el servei d'assessorament lingüístic el presten descentralitzadament quatre organismes públics amb funcions, especialitats, canals i dimensions diverses: l'SPL atén les consultes de serveis lingüístics privats, de professionals de la llengua i de persones i empreses de fora de Catalunya; el Consorci per a la Normalització Lingüística (d'ara endavant, CPNL) o el Centre de Terminologia, TERMCAT, han establert, al llarg de la seva trajectòria, sistemes

d'atenció de consultes lingüístiques adreçats a la ciutadania i a les empreses, en el primer cas, i als i les professionals especialistes en terminologia, en el segon; l'Institut d'Estudis Catalans (d'ara endavant, IEC), en qualitat d'acadèmia de la llengua, també disposa d'un servei d'aquestes característiques. Amb aquest projecte es pretén millorar el servei actual i establir-ne un d'únic.

Per tal de facilitar als usuaris i usuàries d'aquests serveis els interlocutors adequats, s'ha intentat, en diverses ocasions, que cada un dels organismes implicats atengués un públic objectiu determinat relacionat especialment amb la tasca objecte de cada institució. Les disfuncions bàsiques de la prestació del servei actual, detectades en una fase prèvia de diagnòstic, són les següents.

En primer lloc, el sistema actual crea confusió en els usuaris i usuàries a causa de la complexitat que implica l'especialitat o la responsabilitat de cada organisme. Això genera consultes a òrgans no competents i una subsegüent canalització de consultes entre òrgans, dificultats dels usuaris i usuàries per trobar les eines d'autoservei dels diferents òrgans als portals web i un ús abusiu del canal telefònic per fer consultes de resposta senzilla, repetitiva i immediata, que es podrien resoldre per la via de l'autoservei.

En segon lloc, la dedicació actual als serveis d'atenció de consultes lingüístiques limita la capacitat dels diferents organismes implicats per dinamitzar i formar en l'ús del català. En el cas del CPNL, per exemple, cal tenir en compte que l'increment de població immigrada d'aquests últims anys ha obligat a destinar molts recursos a l'acolliment lingüístic de les persones nouvingudes, la qual cosa comporta que les consultes lingüístiques no es puguin atendre adequadament. Així, els recursos humans alliberats per mitjà d'aquest projecte es poden aprofitar per focalitzar les actuacions en la dinamització de l'ús, per detectar les necessitats dels diferents sectors o grups d'usuaris i usuàries i poder donar-hi resposta.

Davant d'aquesta situació, la Secretaria de Política Lingüística, amb la col·laboració del CPNL, el TERMCAT i l'IEC, s'ha plantejat l'estructuració d'un servei unificat d'atenció de consultes lingüístiques que té com a objectius bàsics millorar el servei i rendibilitzar els recursos humans i econòmics disponibles. Per assolir aquests objectius, les mesures que cal adoptar són les següents:

- Ampliar els horaris d'atenció.
- Fomentar l'autoservei sempre que sigui possible i proporcionar als usuaris i usuàries els procediments i els recursos per accedir-hi fàcilment.
- Homogeneïtzar els criteris d'atenció i de respostes.
- Contractar una empresa d'atenció de consultes que tingui personal qualificat professionalment.

El nou servei d'atenció de consultes lingüístiques preveu oferir, en un únic portal web, els principals recursos i eines disponibles en línia, per facilitar l'ús correcte de la llengua catalana. A més, en aquest portal es posarà a disposició dels usuaris i usuàries un sistema d'atenció de consultes lingüístiques automatitzat que facilitarà la resolució de consultes a través de l'autoservei. Des d'aquest entorn, s'accedirà també a una bústia de correu web i un número de telèfon, de pagament, que permetran fer consultes de manera personalitzada.

Aquest servei atendrà totes les consultes tipificades que li arribin i canalitzarà cap a un segon nivell les que només poden resoldre els organismes competents: l'IEC i l'SPL, pel que fa a qüestions no resoltes per la normativa, i el TERMCAT, pel que fa a la creació de nous termes.

Dels tres canals esmentats (autoservei, bústia i telèfon), es fomentarà, sempre que sigui possible, l'ús de l'autoservei. Per això, el nou servei ha de disposar de les eines necessàries per oferir als usuaris i usuàries un sistema d'autoservei potent i eficaç, i per incentivar-ne l'ús en detriment del telèfon, que serà de pagament.

La previsió és que aquest servei pugui atendre un volum aproximat de 50.000 consultes anuals.

L'SPL ha considerat convenient assumir el finançament de la posada en marxa d'aquest servei, que es prestarà a través del portal de la Generalitat.

El 19 de desembre de 2006 es va adjudicar el contracte, tramitat mitjançant procediment negociat, per desenvolupar i implementar les aplicacions necessàries per a la posada en funcionament d'aquest servei d'atenció de consultes lingüístiques a l'empresa Everis Spain, SL, per un import d'1.311.000 euros (IVA inclòs).

1.2. El servei actual d'atenció de consultes de la Secretaria de Política Lingüística

El servei d'atenció de consultes actual de la Secretaria de Política Lingüística es cobreix amb un sistema automatitzat que s'ofereix des de l'apartat Assessorament lingüístic del Web de la llengua catalana (<http://www.gencat.cat/presidencia/llengcat>) i un servei personalitzat que s'ofereix per telèfon i correu electrònic als serveis lingüístics privats i públics, al sector de professionals de la llengua i a les persones i entitats de fora de Catalunya.

Durant l'any 2006 hi ha hagut un total de 107.219 visites a l'apartat d'Assessorament del Web de la llengua catalana (un 29,63 % més respecte del 2005) i 1.426 consultes d'atenció personalitzada per telèfon o per correu electrònic (un 44,66 % menys respecte del 2005).

De les 1.426 consultes ateses personalment durant el 2006, el 28,3 % han estat d'empreses i particulars, el 14,7 % dels serveis lingüístics, el 25,1 % de professionals de la correcció i de la traducció, el 3,4 % de l'Administració, el 0,6 % de persones i empreses de fora de Catalunya i el 19,6 % d'usuaris i usuàries de correu electrònic sense identificar. Segons les àrees temàtiques, les consultes es distribueixen com segueix: el 0,6 % de fonètica, el 2,7 % de morfologia, el 18,4 % de sintaxi, el 15,3 % de lèxic, l'1,5 % de fraseologia i refranys, el 3,8 % d'ortografia, el 16,5 % de convencions (majúscules i minúscules, abreviacions, tractaments protocol·laris), el 2,3 % de criteris de traducció, l'1,7 % de toponímia, el 8 % d'antroponímia, el 3,1 % de llenguatge administratiu i jurídic, l'1 % de terminologia i el 24,4 % d'informació (bibliografia, eines lingüístiques informàtiques, serveis i professionals de la llengua, tarifes de correcció i traducció, procediment de canvi de nom o de cognom). Si tenim en compte el canal de comunicació, el 80,4 % de les consultes han estat ateses per telèfon i el 19,6 %, per correu electrònic.

Taula 3.1. Consultes lingüístiques ateses personalment per grups d'usuaris i usuàries. 2006. Total: 1.426 consultes

Administració	3,4 %
Fora de Catalunya	0,6 %
Secretaria de Política Lingüística	7,8 %
Empreses i particulars	28,3 %
Professionals de l'ensenyament	0,1 %
Professionals de la correcció i la traducció	25,1 %
Consorci per a la Normalització Lingüística	7,3 %
Serveis lingüístics dels mitjans de comunicació	0,1 %
Serveis lingüístics sectorials	3,9 %
Serveis lingüístics universitaris	0,0 %
Xarxa Tècnica de Política Lingüística	3,4 %
Internautes	19,6 %

Taula 3.2. Consultes lingüístiques ateses personalment per àrea temàtica. 2006

Fonètica i prosòdia	0,6 %
Morfologia	2,7 %
Sintaxi	18,4 %
Lèxic	15,3 %
Fraseologia i refranys	1,5 %
Ortografia	3,8 %
Convencions	16,5 %
Criteris de traducció	2,3 %
Toponímia	1,7 %
Antroponímia	8,0 %
Llenguatge administratiu i jurídic	3,1 %
Altres llengües	0,7 %
Terminologia	1,0 %
Informació	24,4 %

Pel que fa a la revisió i la traducció de textos, la Secretaria de Política Lingüística ha revisat i traduït 474 pàgines de textos d'àmplia difusió, xifra que suposa una disminució d'un 51,88 % amb relació al nombre de textos revisats i traduïts el 2005. S'han atès sol·licituds de diverses empreses, d'entitats de fora de Catalunya, d'organismes de l'Administració pública, com ara la Delegació del Govern a Catalunya o AENA. S'ha utilitzat el sistema de traducció automàtica entre el català i el castellà per al 52,02 % dels textos traduïts.

La disminució del nombre de revisions i traduccions es deu al fet que des del 2005 la Secretaria de Política Lingüística ha anat deixant de prestar aquest servei a empreses privades i ha recomanat l'ús de la base de dades de professionals de la correcció, la traducció i la interpretació.

S'ha continuat fent, a petició de les persones interessades, la confrontació de textos administratius o legals en català amb les versions traduïdes corresponents, que calia presentar davant un organisme oficial. S'han expedit 13 certificats de traducció literal (129 fulls), un 15,17 % més que l'any anterior.

1.3. El servei d'atenció de consultes del Consorci per a la Normalització Lingüística

L'objectiu del Consorci per a la Normalització Lingüística respecte de l'assessorament és afavorir l'autonomia lingüística de l'usuari o usuària. S'informa els usuaris i usuàries dels recursos que tenen a l'abast i se'ls forma en l'ús d'aquests recursos per tal que siguin cada vegada més autosuficients. De forma temporal, s'atenen les consultes i es revisen les comunicacions, però sempre des del punt de vista didàctic.

Des de diversos centres de normalització lingüística s'editen fulls lingüístics sectorials i específics i es col·labora en espais lingüístics de publicacions locals, com a eina complementària de l'assessorament lingüístic.

El CPNL no fa traduccions, com a norma general. S'informa els usuaris i usuàries dels sistemes de traducció automàtica.

En les taules següents s'indiquen les dades sobre consultes ateses i documents revisats durant l'any 2006.

Taula 3.3. Consultes ateses. 2006

	Consultes lingüístiques	Consultes sobre recursos
Ús oficial i normativa legal	7.945	589
Educació, recerca i joventut	472	35
Mitjans de comunicació i indústries culturals	4.933	160
Àmbit socioeconòmic	9.200	493
Institucions sanitàries i socials	2.861	163
Usuaris i usuàries particulars	7.070	3.299
Total	32.481	4.739

Taula 3.4. Documents revisats. 2006

	Revisats en paper	Revisats en línia
Ús oficial i normativa legal	8.843	13.600
Educació, recerca i joventut	231	387
Mitjans de comunicació i indústries culturals	2.041	3.470
Àmbit socioeconòmic	4.573	5.527
Institucions sanitàries i socials	1.815	3.684
Usuaris i usuàries particulars	1.487	951
Total	18.990	27.619

2. Recursos per a la comunicació: eines i tecnologies de la llengua

Amb la voluntat de posar eines lingüístiques a disposició de la ciutadania i de les empreses, i d'acord amb els objectius per a l'impuls de la llengua catalana en l'àmbit de la societat de la informació inclosos en el Programa de tecnologies de la informació i la comunicació per a la llengua catalana del Pla d'acció de política lingüística 2005-2006, la Secretaria de Telecomunicacions i Societat de la Informació i la Secretaria de Política Lingüística, amb el suport tècnic del Centre de Telecomunicacions i Tecnologies de la Informació, han dut a terme els projectes següents:

- Subministrament i implementació d'un programari de traducció per als parells de llengües català-castellà, català-anglès i català-francès, en ambdós sentits de traducció, per a ús de la Generalitat de Catalunya i de les empreses i la ciutadania.
- Preparació del concurs per a l'adjudicació del contracte del desenvolupament i la implementació d'un sistema de traducció automàtica català-alemany, en ambdós sentits de traducció, per a ús de la Generalitat de Catalunya i la ciutadania.
- Desenvolupament d'un corrector ortogràfic i gramatical de català per a ús de la Generalitat i de les empreses i la ciutadania.

Pel que fa a la traducció automàtica, i també en el marc del Programa de tecnologies de la informació i la comunicació per a la llengua catalana del Pla d'acció de política lingüística 2005-

2006, la Secretaria de Telecomunicacions i Societat de la Informació ha finançat un projecte de desenvolupament de sistemes de traducció automàtica de codi obert per al català (TACOC).

En el marc d'aquest Programa, el centre de recerca TALP de la Universitat Politècnica de Catalunya, amb el suport de l'antic Departament d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació, ha dut a terme el projecte de creació d'un banc d'enregistraments de veu en català que es podrà posar a disposició de les empreses que fan aplicacions de veu en l'àmbit de la telefonia mòbil, la telefonia fixa, el sector automobilístic i el del consum. L'objectiu principal de generar aquests recursos lingüístics és posar el català al nivell d'altres llengües europees, adaptar tecnologies desenvolupades en llengües diverses al català, atreure empreses tecnològiques per crear productes en aquesta llengua i promoure la recerca en el camp del processament de la llengua i la parla també en català.

A l'apartat 4.3 del capítol v es pot trobar informació sobre altres projectes i recursos desenvolupats per les universitats catalanes per garantir el coneixement, la difusió i l'ús del català.

2.1. Traductor automàtic català-castellà-català, català-anglès-català i català-francès-català

Durant l'any 2005 es va fer un concurs públic per a la contractació del subministrament i la implementació d'un programari de traducció català-castellà-català, català-anglès-català i català-francès-català. El 16 de gener de 2006 es va adjudicar a l'empresa Translendum, SL, amb un pressupost de 250.000 € (IVA inclòs).

Amb aquest servei s'ha volgut cobrir la necessitat de traducció automàtica de la Generalitat entre els parells de llengües català-castellà, català-anglès i català-francès, i oferir a les empreses i la ciutadania un servei gratuït, accessible des del web de la Generalitat <http://www.gencat.cat>, que permet traduir en línia textos breus (aproximadament 2.500 caràcters) i pàgines web, i ofereix la possibilitat que qui administri un web pugui incorporar-hi uns botons de traducció.

Des que el 22 de setembre de 2006 el servei obert a la ciutadania es va posar en funcionament fins al 14 de desembre de 2006, s'han traduït 80.140.000 paraules; en aquest temps hi ha hagut 782.000 peticions de servei, entre les quals destaca el gran volum de traducció de textos curts (710.000 peticions).

La taula següent mostra el volum de paraules traduïdes per direcció de traducció.

Taula 3.5. Volum de paraules traduïdes per direcció de traducció

Direccions de traducció	Nombre de paraules traduïdes
català > castellà	25.533.996
castellà > català	12.761.016
català > anglès	17.826.101
anglès > català	18.052.455
català > francès	2.932.238
francès > català	3.042.479

La direcció de traducció més sol·licitada és del català al castellà. Destaca també el volum de traducció de l'anglès al català i del català a l'anglès. L'ús del servei de traducció del català-francès, encara que menor, també és important.

L'èxit del servei ha superat les previsions pel que fa a volum de peticions de traducció. Així doncs, la valoració del resultat del producte i de l'ús que se n'ha fet és positiva.

2.2. Traductor automàtic català-alemany-català

Com a continuació del projecte anterior, el 21 de desembre de 2006 es va publicar al DOGC número 4785 l'anunci del concurs per a l'adjudicació del contracte del desenvolupament i la implementació d'un sistema de traducció automàtica català-alemany, en ambdós sentits de traducció, per a ús de la Generalitat de Catalunya i la ciutadania. El sistema s'ha de desenvolupar i implementar durant el 2007.

2.3. Corrector ortogràfic i gramatical de català

Durant l'any 2005 es va fer un concurs públic per a la contractació del desenvolupament i la implementació d'un corrector ortogràfic i gramatical de català. El concurs es va adjudicar el 16 de gener de 2006 al Grup de Recerca en Lingüística Computacional (Universitat Pompeu Fabra) per un import de 270.000 € (IVA inclòs).

L'objectiu d'aquest projecte és oferir a la ciutadania i les empreses un corrector ortogràfic i gramatical gratuït i multiplataforma, és a dir, que funcioni en diverses plataformes (Windows i Linux, com a mínim) i pugui donar servei principalment als programes de tractament de textos (el Word, el Writer d'OpenOffice, etc.), però també a d'altres (navegadors d'Internet, com ara l'Explorer, el SeaMonkey o el Firefox; clients de correu electrònic com, per exemple, l'Outlook o el Thunderbird, i altres aplicacions específiques).

Durant el 2006 s'ha dut a terme el desenvolupament del programari d'aquest projecte, en programari lliure, d'acord amb el compromís de foment de l'ús del programari lliure i els estàndards informàtics oberts que es deriva de l'*Acord per a un govern catalanista i d'esquerres a la Generalitat de Catalunya*, signat el 14 de desembre de 2003.

2.4. Traducció automàtica de codi obert per al català

L'objectiu d'aquest projecte és el desenvolupament de sistemes de traducció automàtica de codi obert per a la traducció entre el català i altres llengües. La Universitat d'Alacant i la Universitat Pompeu Fabra l'han dut a terme per un import de 235.649 € (IVA inclòs).

Aquest projecte ha comportat el desenvolupament de les dades lingüístiques dels demostradors per a l'occità (aranès), el francès i l'anglès. Aquestes tres llengües constitueixen exemples de diferents graus de similitud amb el català i representen diferents models de dificultat en el desenvolupament de sistemes de traducció automàtica.

El programari resultant de TACOC serà accessible de manera gratuïta a partir de 2007 a <http://xixona.dlsi.ua.es/prototype/>. L'objectiu és donar la infraestructura d'una acció dinamitzadora que fomenti l'ús d'aquestes tecnologies de suport al multilingüisme en el teixit econòmic, administratiu i social de Catalunya i d'altres territoris de parla catalana; és a dir, el fet que es posi el codi i la metodologia de creació de sistemes de traducció automàtica a l'abast d'usuaris i usuàries finals d'ampli espectre i que es doni la possibilitat que aquests usuaris i usuàries puguin adaptar-lo a les seves necessitats, farà que n'augmenti l'ús i que el multilingüisme no es percebi com un factor negatiu.

Una part de la feina es basa en la ja realitzada pel grup Transducens de la Universitat d'Alacant en el marc del projecte PROFIT, finançat pel Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç en col·laboració amb altres universitats de l'Estat espanyol (FIT340101-2004-0003); en particular, partirà del sistema de traducció automàtica de transferència sintàctica parcial i de codi obert per a llengües emparentades anomenat Apertium (apertium.sourceforge.net), disponible des del 29 de juliol de 2005). Per a aquest sistema ja hi ha dades lingüístiques per al parell de llengües castellà-català.

3. Els criteris lingüístics: altres recursos

Plats a la carta: programa informàtic per confeccionar cartes de bars i restaurants en català

Amb l'objectiu de facilitar al sector de la restauració la confecció de cartes i menús en català, la Secretaria de Política Lingüística, en col·laboració amb el TERMCAT, ha continuat gestionant l'aplicació informàtica Plats a la carta, que inclou, a més, la possibilitat de traducció al castellà, l'alemany, l'anglès, el francès i l'italià. L'aplicació es pot fer servir gratuïtament des de l'adreça <http://www.gencat.net/platsalacarta>. (Vegeu l'apartat 4.3.3 del capítol XIII, dedicat a l'activitat econòmica i social.)

Reculls de recursos lingüístics en línia

Des del Servei de Recursos Lingüístics de la Secretaria de Política Lingüística s'ha continuat donant suport a projectes d'elaboració de reculls de recursos lingüístics per a sectors específics, com ara el professorat de formació viària (en col·laboració amb el Servei Català de Trànsit, del Departament d'Interior, i en el marc de la formació d'aquest professorat), que s'han difós en paper o en suport electrònic (CD).

Tercera edició, revisada, del Curs de correcció de textos orals i escrits: pràctiques autocorrectives. Vic: Eumo Editorial, 2006. Acompanyat d'un CD-ROM. (Llengua i Text; 2)

Aquest llibre, publicat en primera edició l'any 1998 i en segona el 2001, és el resultat de l'adaptació per a l'autoaprenentatge d'un curs de formació de professorat de correcció elaborat i impartit als anys noranta des de la Direcció General de Política Lingüística. Atès que Eumo Editorial va comunicar a la Secretaria de Política Lingüística que la 2a edició d'aquest llibre, de l'any 2001, s'havia exhaurit i que hi havia força demanda, des del Servei de Recursos Lingüístics s'ha coordinat la feina de revisió i actualització del llibre per poder-ne fer una nova edició.

4. L'onomàstica

4.1. Toponímia

El 1983, amb la Llei 7/1983, de 18 d'abril, de normalització lingüística a Catalunya, va quedar establert que la forma oficial dels topònims és la catalana, tret de la Vall d'Aran, en què ho és l'aranesa. Aquest principi es manté amb l'actual regulació legal que en fa l'article 18 de la Llei 1/1998, de 7 de gener, de política lingüística.

4.1.1. La Comissió de Toponímia de Catalunya

La Comissió de Toponímia (<http://www.gencat.net/toponimia/>) fou creada formalment mitjançant el Decret 59/2001, de 23 de gener, com a òrgan d'assessorament, consulta i proposta en matèria de fixació oficial dels topònims de Catalunya. El 2 d'abril de 2001 es va constituir formalment.

D'acord amb el decret esmentat, correspon presidir-la al secretari o secretària de Política Lingüística. Les vicepresidències s'atorguen als titulars de la direcció de l'Institut Cartogràfic de Catalunya i de la direcció de l'Oficina d'Onomàstica de la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans. En són membres les persones titulars de la Direcció General d'Administració Local, de la Direcció de Serveis del Departament de Política Territorial i Obres Públiques i de la Direcció de l'Institut d'Estadística de Catalunya i representants del Departament de Cultura, de l'Institut Cartogràfic de Catalunya, de l'Institut d'Estudis Catalans, del Consell General d'Aran, de l'Associació Catalana de Municipis i Comarques, de la Federació de Municipis de Catalunya i del Consorci per a la Normalització Lingüística.

Els projectes desenvolupats al llarg de l'any 2006 han estat els següents:

a) Ampliació del *Nomenclàtor oficial de la toponímia major de Catalunya*

El projecte d'ampliació del *Nomenclàtor oficial de la toponímia major de Catalunya* té com a finalitat donar continuïtat a l'obra i ampliar el nombre de topònims oficialitzats i incorporar la transcripció fonètica d'alguns topònims, concretament, la de tots els caps de municipi i entitats de població de Catalunya (aproximadament 4.000 ítems). També s'estudia la possibilitat d'adjuntar un arxiu digital de so amb la pronúncia original del nom de cada municipi, de les capitals municipals quan aquestes no es corresponguin amb el nom del municipi i el de les comarques (1.070 arxius).

El *Nomenclàtor* actual té 39.661 entrades, mentre que la base toponímica de Catalunya 1:50.000 és de 55.189 entrades. L'objectiu és, doncs, cobrir l'oficialització de la totalitat d'aquesta base toponímica. Els treballs es van iniciar el febrer del 2005 i està previst que finalitzin a mitjan 2007.

Durant el 2006 s'han enllestit nou comarques (el Baix Camp, el Baix Ebre, la Conca de Barberà, el Garraf, el Montsià, el Priorat, la Ribera d'Ebre, el Tarragonès i la Terra Alta). Dels 15.000 topònims, ja n'hi ha 5.068 de revisats. Les demarcacions de les Terres de l'Ebre i de Tarragona ja estan gairebé enllestides.

S'ha normalitzat la toponímia de l'Hipermapa (Atlas electrònic de Catalunya), que és l'instrument corporatiu de la Generalitat per presentar a Internet la informació georeferenciada d'una forma integrada i sistemàtica.

b) Criteris de toponímia municipal

La Comissió de Toponímia ha elaborat uns criteris que serveixin de pauta, sobretot a les administracions locals, a l'hora d'adequar o denominar la toponímia municipal (carrers, nous barris, nuclis, polígons industrials...) de manera correcta lingüísticament i adequada al patrimoni històric, geogràfic o cultural de cada indret. Aquests criteris lingüístics han de servir de guia per a tots els agents implicats en el procés d'oficialització dels nous noms de llocs de l'àmbit municipal.

El juliol de 2006 es va enllestir la publicació de l'opuscle *Criteris per a la toponímia d'àmbit municipal*, que es va presentar durant el mes d'octubre. El tiratge d'aquesta edició en català ha estat de 3.500 exemplars i el de l'edició en occità d'Aran, titulada *Crítèris entara toponímia d'encastre municipau*, de 500 exemplars. Se n'ha fet una tramesa a tots els ajuntaments i consells comarcals de Catalunya (i a Barcelona, a més, a cada districte de l'Ajuntament). Per tal que la difusió sigui més àmplia, també s'ha publicat en format PDF a la pàgina web de la Comissió, la qual cosa s'ha comunicat a les entitats municipalistes (Associació Catalana de Municipis i Federació de Municipis de Catalunya), que n'han fet enllaços a les seves pàgines web.

La publicació d'aquests criteris permetrà dur a terme la tasca de normalitzar l'inventari de carrers que hi ha en la Guia de carrers de Catalunya consultable en línia des del portal corporatiu de la Generalitat (www.gencat.net).

c) Exposició "Mots amb arrels"

La Comissió de Toponímia i la Fundació Caixa Sabadell van organitzar l'exposició "Mots amb arrels. Els noms de lloc ens parlen", que es va presentar al Palau Robert el 10 de febrer del 2005. El comissari de l'exposició va ser el senyor Joan Avellaneda.

"Mots amb arrels. Els noms de lloc ens parlen" és una exposició que ofereix les claus per desxifrar els escenaris del passat i per comprendre la fesomia dels paisatges actuals. L'objectiu és fer conèixer i ajudar a preservar un patrimoni lingüístic i cultural tan ric i que de vegades està en perill de desaparèixer o tergiversar-se. La desvinculació del medi rural i la indiferència que sovint demostrem per la pròpia llengua, augmenten la fragilitat d'una llengua minoritzada com la nostra. Per tant, cal fer front a la mundialització cultural amb una reafirmació del que és propi. Aquesta exposició, altament visual, parla de les alteracions de la toponímia sota les

dictadures, de la creació de nous topònims sota la modernitat, amb moltes deformacions en indrets turístics i urbanitzacions de segona residència, i també, de la microtoponímia, formada pel conjunt de noms propis d'indrets molt locals, com fonts, torrents, paratges singulars, coves, cases, que potser només resten a la memòria de pagesos, pastors i pescadors.

Després d'estrenar-se al Palau Robert l'any 2005, la mostra va iniciar una itinerància que la va posar a l'abast de diferents municipis de Catalunya i que ha continuat durant tot l'any 2006. S'ha mostrat a les poblacions de Blanes (719 visitants), Tàrraga (94 visitants), Súria (747 visitants), Arbúcies (1.219 visitants), Amposta (400 visitants), Tarragona (870 visitants), Sant Joan de Mediona (120 visitants), Castellbisbal (370 visitants), Olot (655 visitants), Lleida (550 visitants) i Figueres (400 visitants). A Tarragona també s'ha mostrat en el CEIP Sant Salvador en el marc dels plans educatius d'entorn que planteja el Departament d'Educació (850 visitants). El nombre total de persones que han visitat aquesta exposició ha estat de 6.994.

Al mateix temps que l'exposició original iniciava aquesta itinerància, la Diputació de Barcelona i la Comissió de Toponímia van signar un conveni de col·laboració que permetia a la Diputació fer una adaptació del format original per tal d'oferir-la a la seva xarxa de biblioteques.

4.1.2. La retolació de les vies interurbanes

La toponímia catalana és l'oficial en la senyalització de les vies interurbanes, d'acord amb la Llei de política lingüística i la Llei 7/1993, de 30 de setembre, de carreteres. Pel que fa als topònims no catalans (els exotopònims), es designen en català quan hi tenen una denominació tradicional. El català té, igualment, una presència destacada en la senyalització informativa, si bé aquesta segueix la normativa internacional.

El Departament de Política Territorial i Obres Públiques va iniciar durant el 2004 un pla de renovació de la senyalització viària per millorar la retolació d'orientació, a fi d'informar els conductors i conductores de manera més completa i entenedora i guanyar en seguretat viària i qualitat de la conducció. Aquest pla preveu millorar la senyalització d'unes 2.982 cruïlles amb la instal·lació d'uns 29.000 nous rètols. Durant la primera fase d'execució, que ha conclòs durant el 2006, s'ha actuat en un total de 1.090 cruïlles i s'han instal·lat 8.860 rètols de senyalització. La segona fase, que va començar l'octubre de 2006 (i que té una durada de dotze mesos) afectarà les comarques de l'àmbit metropolità, les comarques gironines, les Terres de l'Ebre, l'Alt Pirineu i Aran i les comarques del Priorat i el Solsonès, i s'actuarà en un total de 1.107 cruïlles amb la instal·lació d'11.230 senyals. Aquest pla també inclou una millora de la qualitat lingüística dels textos de la senyalització viària.

Durant l'any 2006 s'han redactat i supervisat 270 rètols d'obra pública corresponents a les obres públiques del Departament de Política Territorial i Obres Públiques que són gestionades per Gestió d'Infraestructures, SA i l'Institut Català del Sòl.

Amb relació a les vies urbanes, cal destacar que durant l'any 2006 des de la Secretaria de Política Lingüística s'han expedit 67 certificats d'equivalències entre formes diverses (castellanes, abreujades, etc.) de noms de carrers de poblacions catalanes. Respecte de l'any passat hi ha hagut una disminució del 55,4 %. Aquests certificats han servit per acreditar que la denominació antiga que consta en documentació oficial es correspon amb la denominació actual. La Secretaria va començar a rebre sol·licituds d'aquest tipus de certificat, relacionades amb processos d'adopció, el 2003 (vint-i-un certificats). Aquestes dades corresponen als mesos de gener a juny, perquè a partir del 12 de juny l'Institut Català de l'Acolliment i l'Adopció, que és l'organisme competent a Catalunya en matèria d'adopció internacional, s'ha fet càrrec d'atendre aquest tipus de sol·licitud. Els motius són que la verificació de l'equivalència de formes diferents no requereix un coneixement lingüístic específic i que la tasca està totalment integrada en els tràmits d'adopció internacional.

4.2. La correcció lingüística de noms i cognoms

La formalització en el Registre Civil de formes castellanitzades i incorrectes de noms i cognoms catalans al llarg del darrer segle ha estat força estesa. L'article 19 de la Llei 1/1998 i el desplegament que en fa el Decret 208/1998, de 30 de juliol, pel qual es regula l'acreditació de la correcció lingüística dels cognoms, estableixen un procediment legal senzill al qual es poden

acollir totes les persones que vulguin inscriure en el Registre el seu cognom d'acord amb la grafia correcta.

Aquest procediment consisteix en la simple manifestació de voler l'adaptació a la forma normativa del nom o el cognom efectuada per la persona interessada o el seu representant legal davant la persona encarregada del Registre Civil, sense cap més requisit que l'aportació d'un certificat que acrediti la correcció lingüística de la forma proposada.

La legislació estatal s'ha adaptat a la catalana, cosa que permet l'aplicació dels mateixos criteris als altres territoris de parla catalana. Així, en l'àmbit de l'Estat la Llei 40/1999, de 5 de novembre, sobre noms i cognoms i el seu ordre, incorpora les prescripcions de la Llei de política lingüística pel que fa a la substitució del nom i a la regularització de les formes normativament correctes dels cognoms.

Per la seva banda, el Reial decret 193/2000, d'11 de febrer, de modificació de determinats articles del Reglament del Registre Civil en matèria relativa als noms i cognoms i el seu ordre, estableix específicament que "la substitució del nom propi pel seu equivalent onomàstic en qualsevol de les llengües espanyoles requereix, si no és notori, que s'acrediti pels mitjans oportuns aquesta equivalència i la grafia correcta del nom sol·licitat". També estableix el mateix pel que fa als cognoms. Per tant, aquesta regulació del Registre Civil fa possible l'adaptació dels cognoms a la forma normativa, fins i tot sense el certificat quan la forma normativa és notòria, cosa que a la pràctica s'ha entès que es dona quan en el mateix Registre ja s'ha acreditat per a altres persones un mateix cognom.

Durant l'any 2006 s'han expedit 363 certificats acreditatius de la correcció lingüística dels noms i els cognoms: 117 de noms (un 50,6 % menys que l'any anterior) i 246 de cognoms (un 6,5 % més que l'any anterior), perquè les persones interessades puguin demanar al Registre Civil que els modifiqui les formes incorrectes amb què consten inscrites. Pel que fa als certificats de noms, el 44,4 % corresponen a tràmits d'adopció en què cal verificar que formes diferents d'un mateix nom que apareixen en documents diferents, com ara la forma abreujada i la forma sencera, són equivalents. Pel que fa als certificats relacionats amb processos d'adopció, les dades corresponen als mesos de gener a juny, perquè, com s'ha exposat anteriorment, a partir del 12 de juny l'Institut Català de l'Acolliment i l'Adopció, que és l'organisme competent a Catalunya en matèria d'adopció internacional, s'ha fet càrrec d'atendre aquest tipus de sol·licitud.

Els ciutadans i ciutadanes que volen corregir els seus noms o cognoms ho poden demanar per telèfon, per correu electrònic i per mitjà del Web de la llengua catalana. També ho poden fer a través de l'Institut d'Estudis Catalans.

5. La normalització i la difusió de la terminologia

5.1. La terminologia i la política lingüística

L'any 1985 el Departament de Cultura, com a òrgan competent en matèria de política lingüística, i l'Institut d'Estudis Catalans, com a institució responsable de la normativa de la llengua, van constituir el Centre de Terminologia TERMCAT (www.termcat.cat). Des de 1994, el TERMCAT és un consorci integrat per la Generalitat de Catalunya, l'Institut d'Estudis Catalans i el Consorci per a la Normalització Lingüística. Actualment es regeix pels Estatuts aprovats pel Decret 199/2005, de 27 de setembre, que especifiquen que la finalitat del Centre és la coordinació general de les activitats terminològiques relatives a la llengua catalana, la promoció i l'elaboració de recursos terminològics garantint-ne la disponibilitat social, i la col·laboració en la promoció i el desenvolupament de productes d'enginyeria lingüística en què la terminologia té una especial incidència. A més, té encomanada la fixació i normalització dels neologismes terminològics catalans, i la prestació del suport necessari a l'Administració en matèria de terminologia.

La Generalitat, a través de la Secretaria de Política Lingüística, garanteix el finançament del Consorci TERMCAT i, d'acord amb les consignacions pressupostàries previstes amb aquest

objecte, l'any 2006 hi ha fet una aportació ordinària d'1.500.000 euros. A més, la Secretaria de Política Lingüística ha fet una aportació extraordinària de 30.000 euros per a la gestió terminològica de l'aplicació Plats a la carta i una altra de 205.344 euros destinada a projectes de tecnologies lingüístiques, procedent d'una subvenció extraordinària del Ministeri d'Indústria i Energia de l'Estat espanyol.

Durant l'any 2006, en virtut de la tasca que té encomanada, el TERMCAT ha continuat vetllant per la coordinació de les activitats terminològiques en llengua catalana, organitzant la normalització dels neologismes catalans i desenvolupant els criteris de referència i els recursos en matèria terminològica que necessita la societat, a fi de contribuir a la difusió i la implantació de la terminologia científica i tècnica en els diferents llenguatges d'especialitat.

5.2. La normalització dels neologismes catalans i la seva difusió

a) La normalització i el TERMCAT

El TERMCAT té encomanada la normalització dels neologismes terminològics en llengua catalana, és a dir, la fixació de les formes catalanes més adequades per referir-se als nous conceptes que sorgeixen en els àmbits científics i tècnics. La normalització es duu a terme per mitjà del Consell Supervisor, l'òrgan que s'ocupa del vessant formal de la terminologia, amb la participació de membres de l'Institut d'Estudis Catalans i del TERMCAT. També hi participen de manera permanent dos membres assessors vinculats a les àrees científiques i tècniques, i compta amb l'assessorament d'especialistes dels diferents àmbits del coneixement per als aspectes conceptuals i sociolingüístics dels termes.

L'any 2006 el Consell Supervisor ha dut a terme amb periodicitat quinzenal un total de vint-i-una sessions, en què s'han estudiat més de 300 termes. En total durant l'any s'han normalitzat 284 denominacions catalanes corresponents a termes neològics, que es difonien per mitjà de formes manllevades o bé que presentaven algun tipus de dificultat lingüística o conceptual. Els termes corresponen especialment a àrees temàtiques en què des del TERMCAT s'està elaborant algun material específic (*Diccionari general de l'esport*, *Diccionari de telecomunicacions*, *Diccionari de psiquiatria*, *Terminologia del comerç electrònic...*). Destaca també la presència d'un important grup de termes corresponents a l'àmbit de la física de partícules, que responen a una petició de normalització del Servei de Llengües de la Universitat Politècnica de Catalunya; aquests termes s'inclouran en un lèxic d'acceleradors de partícules en què treballa actualment aquest organisme. També hi tenen presència altres àrees temàtiques que es caracteritzen per una notable vitalitat neològica, com ara l'economia, la indústria o les ciències de la vida.

Els àmbits més treballats han estat les telecomunicacions i el comerç electrònic, sectors en què la llengua anglesa té també un pes molt significatiu (amb formes com *script*, *adreça de servei*, *política de comptes*, *descaminament*, *anunci emergent*, *anunci latent* o *bàner*); la psiquiatria, amb termes d'ús molt especialitzat (com ara *debriefing*, *abusament* o *trastorn somatomorf*), però també d'ús més general (per exemple, *trastorn límit de la personalitat*, *psiquiatria infantil i juvenil* o *distractibilitat*), i finalment, dins l'àmbit esportiu, el patinatge artístic (amb la fixació de noms d'elements diversos com ara *àguila*, *àngel*, *bràquet* o *papallona*), l'hoquei sobre gel (amb denominacions de diferents accions i jugades: *pressió en defensa*, *pressió en atac*, *càrrega de cos*, *presa amb l'estic*, etc.) i els esports de motor (amb formes que tenen una gran incidència en els mitjans de comunicació, com, per exemple, *stop-and-go*, *línia de boxs*, *aturada a boxs* o *cotxe de seguretat*, entre d'altres).

Aquest any s'ha organitzat una sessió de normalització dedicada a la terminologia de l'hoquei sobre gel i s'ha preparat el material de treball per a una segona sessió. En el curs de l'elaboració del *Diccionari general de l'esport* que el TERMCAT està preparant es va detectar que en la terminologia de l'hoquei sobre gel hi havia un nombrós grup de termes que es designaven amb formes manllevades o que presentaven algun altre tipus de vacil·lació en la denominació, ja fos estrictament denominativa (termes argòtics, termes amb diverses designacions, etc.) o bé conceptual. La sessió ha aplegat experts de l'àmbit de l'hoquei sobre gel: jugadors, àrbitres, entrenadors i representants de la federació catalana corresponent,

lingüistes i terminòlegs. S'hi han tractat 38 casos terminològics, i amb la sanció del Consell Supervisor s'han aprovat els termes catalans corresponents. En són exemples casos com *càrrega amb l'estic*, *flip*, *pressió en atac*, *pressió en defensa*, *servei neutral*, etc.

Per a la normalització conceptual de tots aquests termes, i també per a l'elaboració dels projectes de terminologia en què participa, el TERMCAT ha consultat més de 380 assessors especialistes adscrits a organismes diversos representatius dels diferents sectors socials, com ara les universitats, l'Administració pública, les associacions i federacions, les empreses, etc.

A més, fruit del conveni de col·laboració signat l'any 2005 entre l'Agència Espanyola de Normalització i Certificació (AENOR) i el TERMCAT per a la traducció oficial catalana de les normes UNE/ISO de terminologia, l'any 2006 han estat editades les primeres normes UNE en català. La versió definitiva d'aquestes normes ha estat validada pel Consell Supervisor i també per especialistes de referència en aquests sectors. Aquest any també s'ha treballat en la traducció d'altres normes seleccionades tenint en compte la seva actualitat i criteris de representativitat de sectors socioeconòmics diversos.

Durant l'any 2006 el TERMCAT ha establert dues línies de col·laboració amb dues universitats (la Universitat Pompeu Fabra i la Universitat de Barcelona) per a l'inici d'estudis sobre la implantació dels termes normalitzats. Aquest és un terreny en què no hi ha metodologies o teories acceptades per la comunitat científica que permetin avaluar de manera rigorosa l'ús social dels termes.

En aquest sentit el TERMCAT ha volgut promoure, conjuntament amb les universitats esmentades, unes primeres recerques que puguin donar com a resultats propostes metodològiques per abordar científicament aquestes qüestions. D'una banda, doncs, s'ha preparat el conveni de col·laboració amb el grup de recerca IULATerm, de l'Institut Universitari de Lingüística Aplicada de la Universitat Pompeu Fabra, per elaborar un programari específicament dissenyat per fer aquest seguiment d'una manera semiautomatitzada. De l'altra, durant aquest any també s'ha iniciat una relació estable amb la Universitat de Barcelona, i concretament amb el Centre Universitari de Sociolingüística Catalana (CUSC), per dur a terme una altra línia d'estudis amb una metodologia més pròxima a la dels estudis sociolingüístics. S'ha elaborat ja un primer estudi experimental sobre la terminologia de l'escalada esportiva i un altre sobre la terminologia de l'hoquei sobre patins, i durant l'any 2007 es farà una altra anàlisi també de temàtica esportiva.

b) La difusió

Per difondre els neologismes que va normalitzant, el TERMCAT actualitza periòdicament la Neoloteca, el diccionari en línia de termes normalitzats disponible des del seu web. A més, aquests neologismes es donen a conèixer per mitjà de les resolucions que es fan públiques al *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya* cada quadrimestre (l'any 2006, al DOGC núm. 4542, de 2 de gener; al DOGC núm. 4639, de 23 de maig, i al DOGC núm. 4727, de 27 de setembre) perquè els departaments de la Generalitat i els organismes que en depenen els emprin en la seva documentació tècnica i administrativa, tal com estableix el Decret 162/2002, de 28 de maig, de regulació de les llengües oficials per part de l'Administració de la Generalitat de Catalunya.

L'any 2006 s'ha pogut presentar el projecte més ambiciós relacionat amb la difusió de la terminologia normalitzada durant els vint anys d'història del TERMCAT, un nou recull de tots els termes normalitzats pel Consell Supervisor titulat *La normalització terminològica en català: criteris i termes 1986-2004*, i que pretén esdevenir una obra de referència en aquest àmbit. Aquest nou recull se singularitza per una extensa introducció teòrica on es detallen la metodologia i els criteris que sostenen el treball de normalització i ha estat coeditat pel TERMCAT i les Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

c) Criteris i mètodes

En el marc de les actuacions relacionades amb la qualitat i la disponibilitat de continguts terminològics, durant el 2006 s'ha elaborat, s'ha sotmès a l'aprovació del Consell Supervisor i

s'ha publicat una obra que explicita els criteris que es tenen en compte en l'elaboració dels dossiers de normalització, l'eina bàsica de treball sobre la qual descansa la feina que es duu a terme en cadascuna de les propostes de normalització terminològica. El llibre resultant, titulat *Recerca terminològica: el dossier de normalització*, ha estat publicat com a segon número de la col·lecció "En Primer Terme", coeditada amb Eumo Editorial, amb la qual el Centre difon els criteris i materials que elabora en el marc del seu treball de recerca però que no són reculls terminològics.

d) L'Antena de Terminologia

L'any 2001 el TERMCAT va constituir l'Antena de Terminologia, amb representants dels principals mitjans de comunicació escrits i orals en llengua catalana, amb la finalitat d'establir un sistema àgil d'intercomunicació per identificar les necessitats reals de creació de nova terminologia, per intercanviar informació sobre la viabilitat dels neologismes en l'àmbit comunicatiu i per facilitar-ne la difusió i la implantació social. Durant l'any 2006, ha continuat coordinant el projecte, ha realitzat trameses d'informació específica d'actualitat atenent les necessitats terminològiques d'aquests mitjans. A finals de l'any, els mitjans de comunicació i altres grups relacionats que participen en l'Antena de Terminologia són: Agència Catalana de Notícies, Agència EFE Catalunya, Associació Catalana de Comunicació Científica, *Avui*, COMRàdio, Catalunya Ràdio, Televisió de Catalunya, Consorci per a la Normalització Lingüística, *Diari de Balears*, *Diari de Barcelona*, *Diari de Sant Cugat*, Secretaria de Política Lingüística, *El 3 de Vuit*, *El 9 Nou*, *El Periódico de Catalunya*, *El Punt*, Grup Estrader Nadal, Grup Flaix (Flaix FM, Ràdio Flaixbac, Flaix TV), Grup Llengua i Mèdia de la Universitat Autònoma de Barcelona, Observatori de Neologia de l'Institut Universitari de Lingüística Aplicada de la Universitat Pompeu Fabra, Ona Catalana, Ona Música, Periodisme Audiovisual de Catalunya (Td8, RAC1, RAC 105 FM), Premsa Andorrana, Ràdio i Televisió d'Andorra, TERMCAT, Tele 5, VilaWeb i Xarxa de Televisions Locals de Catalunya.

5.3. L'elaboració de terminologies i la seva difusió

a) L'elaboració de terminologies

Per contribuir a la sistematització i a la difusió de la terminologia científica i tècnica, el TERMCAT elabora recursos terminològics multilingües de naturalesa diversa. Durant el 2006, s'ha treballat en una cinquantena de projectes terminològics, de format molt divers: diccionaris terminològics, terminologies, lèxics multilingües, materials de divulgació, productes en línia... i adreçats a sectors diversos. En alguns d'aquests projectes ha comptat amb la col·laboració i el suport de diversos departaments de la Generalitat, com els d'Economia i Finances, d'Educació, d'Innovació, Universitats i Empresa, de Salut, de Vicepresidència, etc.

Entre els diversos projectes terminològics treballats, destaquen l'edició i la presentació de *La normalització terminològica en català: criteris i termes 1986-2004* i del *Diccionari d'arquitectura romànica catalana*; el tancament del *Diccionari de psiquiatria* i del *Diccionari de telecomunicacions*, que han quedat enllestits per a l'edició, i els avenços que s'han dut a terme en l'elaboració d'obres cabdals com seran la *Classificació internacional de malalties (CIM-9-MC)*, el *Diccionari de l'educació*, el *Diccionari general de l'esport*, el *Lèxic multilingüe de la indústria*, el *Diccionari de la borsa* i el *Recull de noms catalans de plantes*. Tots aquests projectes, elaborats directament des del TERMCAT o amb el seu assessorament, s'han editat en col·laboració amb entitats i especialistes representatius de cada àmbit, i s'han difós de manera específica perquè arribin als col·lectius d'usuàries i usuaris més interessats. A més a més, el TERMCAT ha continuat oferint també assessorament terminològic, metodològic i documental a l'Administració, les empreses i altres organitzacions per a l'elaboració d'altres productes terminològics.

Pel que fa a la col·lecció "Terminologia Oberta", que ofereix repertoris terminològics que es poden baixar lliurement des del lloc web del TERMCAT, en un format estàndard, i que s'acullen a una llicència d'ús flexible que garanteix el seu manteniment com a recurs lliure, aquest any s'ha continuat ampliant el nombre de títols disponible; concretament se n'han publicat sis reculls. També s'ha mantingut la col·lecció "Diccionaris en Línia", que potencia la difusió de la

terminologia d'un àmbit temàtic d'actualitat a través del web. Per exemple, coincidint amb la celebració del Mundial de Futbol a Alemanya s'hi va difondre un recull de la terminologia pròpia d'aquest esport.

Finalment, convé fer un esment particular de l'inici dels treballs de revisió de la *Metodologia del treball terminològic*, obra de referència per als treballs de recerca sectorial del Centre, que significaran una actualització profunda dels mètodes de treball emprats en el treball terminològic en general i, més especialment, en l'elaboració de diccionaris.

b) L'assessorament terminològic

Pel que fa als serveis d'assessorament que el TERMCAT posa a disposició de la societat, durant el 2006, el Cercaterm, el servei automatitzat d'atenció de consultes terminològiques en línia, ha tornat a destacar per segon any consecutiu com el mitjà preferit per a la resolució de consultes terminològiques de qualsevol àmbit d'especialitat. Seguint la línia dels anys anteriors, s'han continuat promovent actuacions per donar a conèixer aquest recurs terminològic i potenciar l'autonomia dels usuaris i usuàries mitjançant l'ús del Cercaterm. L'increment d'un 31,6 %, respecte de les dades del 2005, de consultes terminològiques rebudes a través d'aquest canal i l'augment de 3.757 nous usuaris registrats al Cercaterm (en total ja sumen 18.680 usuaris) consoliden aquesta eina com a via preferent d'atenció i resolució de les qüestions terminològiques adreçades al TERMCAT.

El Servei de Consultes del TERMCAT ha atès de manera gratuïta 4.842 consultes terminològiques adreçades per mitjà del telèfon, el correu electrònic o el Cercaterm. Pràcticament la meitat de les consultes provenen dels professionals lingüístics (un 15 %, dels del Consorci per a la Normalització Lingüística i un 34 % dels professionals de la llengua i la traducció), mentre que el 51 % restant corresponen a universitats i centres docents, empreses, mitjans de comunicació i particulars. Pel que fa als àmbits temàtics més consultats, destaquen les àrees de les ciències humanes i socials (19 %), les ciències de la vida (15 %), la indústria (14 %), les noves tecnologies (12 %), l'alimentació (11 %), l'economia (10 %) i les ciències de la salut (10 %).

Com en anys anteriors, el TERMCAT ha assessorat també organitzacions sectorials, empreses i mitjans de comunicació per a la redacció i la traducció al català de normatives tècniques i obres especialitzades que contenen terminologia científica i tècnica. En són un exemple les *Normes de jardineria i paisatgisme*, del Col·legi Oficial d'Enginyers Tècnics Agrícoles i Perits Agrícoles de Catalunya, i les *Directrius per a l'accessibilitat al contingut web*, del World Wide Web Consortium (W3C). El TERMCAT ha continuat atenent, amb caràcter prioritari, totes les consultes terminològiques plantejades durant la preparació per a l'edició del *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya* (DOGC) i, especialment, en l'elaboració de la versió catalana del *Butlletí Oficial de l'Estat* (BOE). Durant aquest any s'ha intensificat la col·laboració amb la Secretaria de Política Lingüística per al manteniment i actualització de les dades contingudes a l'aplicació informàtica Plats a la carta, que ofereix a restaurants i bars la possibilitat de confeccionar les cartes i els menús, en català i en altres llengües, de manera ràpida per mitjà d'Internet.

També ha continuat oferint assessorament a les institucions, les empreses i els organismes que treballen en la localització de productes informàtics o que desenvolupen programari en llengua catalana. En aquesta línia destaca la finalització de l'assessorament prestat a l'empresa Microsoft per a la versió catalana del paquet de programes Microsoft Office 12, o la col·laboració pel que fa a la terminologia utilitzada en la versió catalana de l'escriptori de programari lliure KDE.

c) Les actuacions de difusió

Durant l'any 2006, s'ha iniciat l'elaboració d'un pla de comunicació que englobarà tota la comunicació externa del Centre i que permetrà de manera progressiva interactuar òptimament amb els diversos públics del TERMCAT i amb les organitzacions homòlogues catalanes i internacionals, i que es preveu de continuar durant el 2007.

S'han mantingut els habituals circuits de difusió dels termes (diccionaris, Servei de Consultes, Cercaterm i Neoloteca, publicació al DOGC, articles en publicacions especialitzades...) i s'han continuat organitzant els actes de presentació pública dels diccionaris editats. També s'han dut a terme actuacions de continuïtat per garantir la difusió d'informació d'interès terminològic mitjançant l'elaboració de materials sectorials, la tramesa d'informació a diferents llistes de distribució, el manteniment de les pàgines web del Centre, etc., amb l'objectiu de fer arribar la informació terminològica a tots els usuaris interessats, de manera sistemàtica i orientada.

En relació amb el web, una de les primeres actuacions del TERMCAT ha estat l'activació del domini .cat (www.termcat.cat), el domini de la comunitat lingüística i cultural catalana a Internet. Aquest domini ressalta en l'àmbit internacional l'existència de la cultura catalana. Durant aquest any, s'ha continuat treballant en la inclusió de continguts dinàmics al web relacionats amb l'actualitat social, en l'actualització periòdica i en la millora de l'accessibilitat i la usabilitat, en el posicionament òptim de les seves pàgines web i en l'establiment de noves eines de mesura del lloc web, que permeten conèixer amb més profunditat el comportament dels usuaris i usuàries.

El nombre de sessions ha augmentat respecte a l'any anterior en un 69,95 %: s'ha passat d'1.035.581 a 1.760.022 aquest any, amb un nombre brut d'accessos amb èxit al web de més de 57 milions (57.312.681). D'altra banda, fruit dels esforços del Centre per situar òptimament el seu lloc web i difondre les seves activitats per mitjà del web, un 68,17 % de les visites provenen directament de la URL, un 20,19 % de motors de cerca gratuïts i la resta d'enllaços d'altres webs. Les visites al Cercaterm han suposat un 40,64 % del total i de les pàgines més consultades cal destacar el diccionari en línia sobre la renda.

Durant aquest any, el web del TERMCAT s'ha consolidat com a lloc web de referència internacional en terminologia en llengües llatines. Ha augmentat el nombre d'usuaris i usuàries que utilitzen el web del Centre i les seves eines en la seva activitat professional diària, i a més el web del TERMCAT ha guanyat el segon lloc en el concurs Meliores, destinat a distingir els millors llocs web en terminologia i que ha estat organitzat pel portal temàtic multilingüe Terminómetro, dedicat a la terminologia i sostingut per la Unió Llatina.

D'altra banda, amb la voluntat de difondre l'activitat terminològica del Centre, s'han desenvolupat i posat a disposició dels usuaris i usuàries per mitjà del web diferents aplicacions terminològiques relacionades amb l'activitat social. En aquest sentit, la col·lecció "Diccionaris en Línia" s'ha ampliat amb els títols següents:

Fustes exòtiques
Terminologia dels esports d'aventura
Diccionari de futbol
Diccionari de procediments culinaris
Gastronomia del Pròxim Orient
Gastronomia japonesa
Diccionari de jocs i joguines.

Durant el 2006, el TERMCAT també ha continuat ampliant el nombre de títols disponibles de la col·lecció Terminologia Oberta, iniciada l'any anterior, que presenta repertoris terminològics d'interès general, procedents de treballs de recerca terminològica, que es poden baixar lliurement, amb els títols següents:

TO Surf de neu
TO Arts gràfiques i edició
TO Begudes
TO Materials de la construcció
TO Sida
TO Termes normalitzats. Versió revisada i ampliada.

El TERMCAT també ha col·laborat amb institucions diverses que tenen com a objectiu la promoció i la difusió de la llengua catalana, com és el cas de l'Institut Ramon Llull, per mitjà de la cessió de publicacions i la preparació de materials específics de difusió, i ha estat present en

diverses exposicions internacionals organitzades en el marc d'esdeveniments relacionats amb la llengua i la terminologia.

Com cada any, el TERMCAT ha continuat participant en publicacions periòdiques especialitzades per donar a conèixer la terminologia i els criteris lingüístics que s'hi apliquen, com ara en les revistes del Col·legi Oficial de Metges de Barcelona, de la Societat Catalana de Biologia de l'Institut d'Estudis Catalans, del Departament de la Presidència, del Centre de Supercomputació de Catalunya, i de la Secretaria de Política Lingüística i del Consorci per a la Normalització Lingüística, entre d'altres.

5.4. Les relacions de cooperació

El TERMCAT ha desenvolupat i potenciat les relacions amb altres organismes i institucions que s'ocupen de la terminologia o d'activitats que s'hi relacionen i ha impulsat l'establiment de nous convenis de col·laboració, i ha participat en congressos, jornades i esdeveniments d'interès terminològic, tant en l'àmbit català com en l'internacional.

En l'àmbit català, el TERMCAT ha continuat mantenint durant el 2006 relacions de cooperació amb les diverses organitzacions que s'ocupen de la llengua i del treball en terminologia, i especialment amb les xarxes de normalització lingüística de l'Administració autonòmica, local i de les universitats, tant de Catalunya com del País Valencià i de les Illes Balears.

En aquest sentit, el TERMCAT ha participat a les reunions de coordinació i de seguiment amb la Secretaria de Política Lingüística de la Generalitat de Catalunya, conjuntament amb el Consorci per a la Normalització Lingüística, per tal d'integrar les actuacions en matèria terminològica en el pla de normalització lingüística que desenvolupen les administracions catalanes. Paral·lelament, el TERMCAT també ha mantingut la col·laboració amb l'Institut d'Estudis Catalans, i especialment amb la Secció Filològica, mitjançant reunions de coordinació i l'intercanvi regular de publicacions i d'informacions.

Pel que fa a la cooperació amb les universitats, durant el 2006 el TERMCAT ha continuat desplegant el conveni signat amb l'Institut Joan Lluís Vives l'any 2003 i ha mantingut contactes regulars amb la Subcomissió de Terminologia d'aquest institut per a la cooperació en l'elaboració de productes terminològics d'abast universitari. A més, durant el 2006 el TERMCAT ha col·laborat amb la Universitat Politècnica de Catalunya en la revisió i la normalització de dos diccionaris enciclopèdics (*Diccionari d'enginyeria civil* i *Diccionari de telecomunicacions*).

D'altra banda, com ja s'ha exposat en l'apartat 5.2 d'aquest capítol, el TERMCAT ha proposat d'establir un acord marc de col·laboració a l'Institut Universitari de Lingüística Aplicada (IULA) de la Universitat Pompeu Fabra per desenvolupar conjuntament un projecte de recerca pel que fa al seguiment de la implantació de la terminologia normalitzada. També ha iniciat una col·laboració amb la Universitat de Barcelona, concretament amb el Centre Universitari de Sociolingüística Catalana (CUSC), per desenvolupar una altra línia de recerca en aquesta mateixa temàtica. Igualment, s'han establert amb la Universitat Oberta de Catalunya les bases per a un proper acord de col·laboració i d'intercanvi en matèria terminològica i d'enginyeries lingüístiques.

En l'àmbit estatal, el TERMCAT ha participat en les activitats de l'Associació Espanyola de Terminologia (AETER), de la qual és soci fundador, ha continuat la col·laboració amb l'Associació Espanyola de Normalització i Certificació (AENOR) i ha col·laborat amb altres centres de terminologia com ara el basc (UZEI) o el gallec (TERMIGAL).

Així mateix, el TERMCAT ha col·laborat amb organismes d'àmbit internacional com són Infoterm (Centre Internacional d'Informació en Terminologia), l'Associació Europea de Recursos Lingüístics (ELRA), l'Associació Europea de Terminologia (EFT), la Unió Llatina, la Xarxa Iberoamericana de Terminologia (RiTerm) i la Xarxa Internacional de Terminologia (TERMNET). De manera especial i en clau europea, cal destacar que, en el marc de la cimera europea de terminologia, que va tenir lloc a Brussel·les durant el mes de novembre, el TERMCAT va ser escollit membre del nou equip directiu de l'Associació Europea de Terminologia, xarxa que aplega tots els organismes i institucions que, en l'àmbit europeu, duen

a terme activitats terminològiques. Aquesta és una fita que, pel seu valor referencial, contribueix de manera directa al prestigi i la difusió de la llengua catalana en l'àmbit internacional.

També s'han dut a terme projectes i activitats amb organismes com l'Institut d'Estudis Occitans, l'Institut d'Estudis Aranesos, l'Oficina de la Llengua Occitana Chambre d'Oc, el Departament de Llengua Espanyola de la Direcció General de Traducció de la Comissió Europea, l'Associació Alemanya de Comunicació Tècnica (TEKOM) i el Comitè Europeu de Normalització (CEN). Convé destacar l'estada del TERMCAT, durant el mes de maig, a dos organismes que s'ocupen del treball terminològic al Canadà: l'Oficina Quebequesa de la Llengua Francesa i l'Oficina de la Traducció del Govern Federal del Canadà, en el marc dels convenis de col·laboració vigents entre el Centre i aquests dos organismes. Aquesta visita ha permès establir les bases de la col·laboració futura, centrada en projectes terminològics concrets de l'àrea de les tecnologies de la informació i la comunicació i en l'intercanvi de coneixements i criteris metodològics.

Durant l'any 2006 el TERMCAT ha mantingut la seva activitat de formació en aspectes aplicats del treball terminològic, tant a requeriment d'organismes externs com en qualitat de centre de pràctiques per a estudiants de terminologia, lexicografia, traducció, documentació i informàtica provinents de centres de recerca i institucions universitàries. Concretament, s'han dut a terme actuacions amb les universitats següents:

Universitat Autònoma de Barcelona
Universitat d'Alacant
Universitat de Cluny-ISEIT
Universitat de Girona
Universitat de les Illes Balears
Universitat de Lille 3 (França)
Universitat de Metz (França)
Universitat de València
Universitat Jaume I de Castelló
Universitat Pompeu Fabra
Universitat Rovira i Virgili.

També s'ha ofert un curs en el marc de l'Escola d'Estiu de l'Estudi General Lul·lià, en conveni amb la Universitat de Barcelona.

Com en les edicions anteriors, el TERMCAT ha mantingut la seva col·laboració en el Pla de formació de l'any 2006 adreçat al personal de la Xarxa Tècnica de Política Lingüística, als serveis lingüístics sectorials i als tècnics de la Secretaria de Política Lingüística. Alguns d'aquests cursos formen part de l'oferta de l'Escola d'Administració Pública de Catalunya.

6. L'autoritat normativa de l'Institut d'Estudis Catalans

Exigència científica, catalanitat i obertura són els valors que guien l'activitat de l'Institut d'Estudis Catalans. Fundat per iniciativa d'Enric Prat de la Riba el 1907, l'Institut d'Estudis Catalans és una corporació acadèmica, científica i cultural que té per objecte l'alta recerca científica i principalment la de tots els elements de la cultura catalana. La corporació té la seu central a Barcelona i delegacions dins el seu àmbit geogràfic d'actuació, que són les terres de llengua i cultura catalanes (Perpinyà, Castelló de la Plana, Alacant i Lleida).

El català és, des dels inicis, la llengua de l'Institut, i un dels objectius de la corporació ha estat de normalitzar-ne i normativitzar-ne l'ús com a vehicle de l'alta recerca cultural i científica. Això no obsta perquè hagin estat admeses en les seves publicacions totes les llengües romàniques i l'anglès i l'alemany com a llengües pròpies dels col·laboradors no catalans. I aquesta obertura respecte a la llengua de cadascú, així com l'atenció especial cap a la catalana, s'ha mantingut fins avui.

L'Institut té una dilatada història. L'any 1922 fou admès a la Unió Acadèmica Internacional, fundada poc temps abans, i hi col·labora en diverses empreses internacionals de recerca. Durant l'època franquista la Diputació es va quedar els seus locals, que va deixar totalment abandonats, i va suprimir el Patronat de la Biblioteca. El nou règim no podia veure amb bons ulls una institució que basava la seva actuació ensems en el rigor científic, en la catalanitat i en l'obertura internacional. Tot i la repressió, la corporació prosseguí el seu continu creixement, especialment quan la repressió era més feble.

El Reial decret 3118/1976, de 26 de novembre, signat pel rei d'Espanya, Joan Carles I, atorgà "reconeixement oficial a l'Institut d'Estudis Catalans com a corporació acadèmica, científica i cultural [...], l'àmbit d'actuació de la qual s'estendrà a les terres de llengua i cultura catalanes". El Conveni amb l'Ajuntament i amb la Diputació de Barcelona, el 12 de juliol de 1977, refeia el Conveni del 1931 i retornava a l'Institut la Casa de Convalescència, la seva antiga seu. La Diputació barcelonina anà concedint anualment una subvenció important. I també les altres diputacions del Principat i alguns ajuntaments, sobretot el de Barcelona, li donaren suport econòmic. Els ministeris de Cultura i d'Educació i Ciència del Govern de l'Estat feren, així mateix, aportacions per a obres d'infraestructura. Cal mencionar, encara, les aportacions de persones o entitats privades, com Òmnium Cultural i la Fundació Noguera, que eren aplicades a activitats concretes. La inclusió de l'Institut d'Estudis Catalans en els pressupostos de la Generalitat de Catalunya des de l'any 1980 a través de partides directes i, indirectament, per mitjà de subvencions, per a cursos i per a llibres, concedides per la Comissió Interdepartamental de Recerca i Innovació Tecnològica, garantí a l'Institut el suport de la més alta institució acadèmica del Principat.

El paper de l'Institut d'Estudis Catalans dins de la comunitat científica i la societat en general s'ha consolidat en els darrers anys i la institució ha agafat un nou impuls amb la incorporació de membres numeraris. Es pot dir que l'Institut acull avui una bona part de l'elit científica de l'àmbit lingüístic català, la qual cosa genera confiança en els poders públics i configura el paper d'una institució amb un fort grau d'influència en la societat catalana.

6.1. Els seus programes de recerca en matèria de llengua catalana

L'Institut és legalment l'autoritat lingüística per a la llengua catalana, funcions que delega en la Secció Filològica, la qual s'organitza en comissions permanents de treball, que són la de Lexicografia, la de Gramàtica, la d'Onomàstica, la del Català Estàndard (integrada per les subcomissions de Lèxic i de Sintaxi), la de Transcripció i Transliteració de noms propis i la de Publicacions. Algunes d'aquestes comissions tenen associades unitats de treball com són les Oficines Lexicogràfiques, l'Oficina d'Onomàstica i l'Oficina de Gramàtica.

Segons consta a la *Memòria de l'IEC. Secció Filològica. 2006*, els programes més rellevants de caràcter permanent en curs són:

- **Atles lingüístic del domini català.** Es tracta de l'elaboració d'una base de dades que contingui les respostes a un qüestionari lingüístic de 2.452 preguntes, en formes codificades convertibles a transcripció fonètica i en formes ortogràfiques, corresponents a 190 poblacions de tot el domini lingüístic. Es preveu la publicació de nou volums, dels quals ja n'han aparegut tres i la implementació en xarxa de les dades dels nou volums cartografiats. Durant l'any 2006 s'ha procedit a la preparació dels materials corresponents al IV volum.
- **Cooperació en Neologia Catalana:** desenvolupament d'una plataforma de treball en xarxa via Internet. L'any 2006 s'ha creat una plataforma d'accés a la informació multilingüe que permet incorporar la informació recollida pels observatoris de neologia d'altres llengües romàniques i facilitar materials per a l'actualització del Corpus de la llengua. També es desenvolupa una plataforma web de treball en neologia multilingüe en xarxa via Internet.
- **Diccionari del català contemporani - Diccionari descriptiu de la llengua catalana (DCC-DDLC).** La finalitat d'aquest programa de recerca és elaborar un diccionari descriptiu del català sobre la base dels recursos constituïts en la primera fase del projecte

(Corpus textual informatitzat de la llengua catalana, CTILC). El diccionari descriptiu és l'obra lexicogràfica que té com a objectiu la definició de les unitats lèxiques de la llengua, des del punt de vista del contingut i la utilització real sense restriccions basades en criteris prescriptius. Durant l'any 2006 s'ha assolit la xifra de 33.449 articles de diccionari redactats, que es distribueixen en 24.325 articles principals i 9.124 articles secundaris.

- Epistolari de Josep Sebastià Pons. Edició de les cartes trameses o rebudes per Josep Sebastià Pons que reflecteixen les seves relacions amb els escriptors i gent de cultura dels Països Catalans i d'Occitània.
- Estudis Romànics. La revista *Estudis Romànics*, fundada el 1947, és una publicació anual dedicada a la lingüística, la filologia, la crítica literària i les literatures de la Romània sense limitacions de tema, de metodologia ni de cronologia. Acull aportacions globals i particulars de cada llengua. L'any 2006 se n'ha publicat el número 28.
- Glossarium Mediae Latinitatis Cataloniae (ab anno DCCC usque ad annum MCXXXI). El programa és un recull lèxic que apareix en fonts catalanes entre el segle IX i el XII i conté una àmplia informació lingüística sobre el llatí medieval i el català preliterari juntament amb notes de caràcter arqueològic i sociocultural. És prevista la informatització i digitalització del corpus documental. Aquest programa es realitza conjuntament amb la Institució Milà i Fontanals del Consell Superior d'Investigacions Científiques i la Universitat de Barcelona.
- Laboratori de Fonètica. Projecte de caracterització de la fonètica dialectal del català, amb especial referència a les propietats articulatòries de contacte linguopalatal i acústiques del valencià i del mallorquí. En bona part, aquesta recerca ha estat portada a terme al Laboratori de Fonètica de l'Institut d'Estudis Catalans. Els resultats han aparegut a revistes internacionals especialitzades. Han estat estudiats, entre d'altres, els temes següents: la naturalesa sil·làbica o no sil·làbica de la líquida i la presència o absència de vibracions glotals durant l'oclusiva en grups finals oclusiva + líquida del mallorquí (arregl 'arreglo', m'assembl 'm'assemblo'); els factors contextuals i prosòdics que incideixen en la realització especialment oberta de /j/ intervocàlica en mallorquí (paia 'palla'); la proximitat articulatòria entre les fricatives i africades alveolars i palatals en valencià, i les diferències de durada de l'element oclusiu de les africades mallorquines i valencianes (e. g., ratxa, viatge); les diferències fonètiques entre les vocals del valencià, el mallorquí, l'oriental i l'occidental, i el grau de dispersió dels espais vocàlics d'aquests dialectes; les característiques articulatòries dels al·lòfons palatals de les oclusives velars en mallorquí, i els factors contextuals i de posició que propicien l'aparició d'aquells al·lòfons; les diferències fonètiques entre la /l/ fosca del mallorquí i la /l/ clara del valencià en funció de la posició i del context.

També han continuat les investigacions sobre els mecanismes de producció fonètica amb ús de l'electropalatografia, la magnetometria, la laringografia i la màscara de Rothenberg per a l'adquisició de dades aerodinàmiques i de pressió intraoral. En particular, s'han estudiat els efectes coarticulatoris en grups de consonants, i entre vocals i consonants en seqüències VCV, en català en el marc del model DAC (*degree of articulatory constraint*). Darrerament s'ha donat un impuls considerable als estudis sobre producció i percepció de sons per part de parlants bilingües anglès-català.

Els treballs de recerca resumits més amunt han permès de proposar algunes explicacions plausibles d'alguns canvis fonètics i d'alguns processos fonològics, com ara l'epèntesi vocàlica en grups consonàntics amb líquida, l'elisió, vocalització, aspiració i lenició de consonants intervocàliques i finals de síl·laba, i les assimilacions en grups consonàntics. També han propiciat la formulació d'hipòtesis sobre canvis fonètics que han tingut lloc en les llengües romàniques i germàniques, com ara la palatalització i l'africació de velars, la diftongació de vocals tòniques i l'anomenat rotacisme de /s/.

- Llengua i territori a Ponent i l'alt Pirineu (I). El patrimoni etnicolingüístic al Pirineu i al Prepirineu occidentals i al nord de la Franja. El programa és un inventari patrimonial lingüístic i un estudi de la incidència dels canvis en la geografia humana i física (construcció de pantans i despoblació) sobre el dialecte autòcton al territori del piemont pirinenc central, inclosa la zona de frontera administrativa entre Catalunya i Aragó (Ribagorça). Estudi de la transformació dels grups socials implicats, investigació toponímica i estudi dialectològic i sociolingüístic que permeti analitzar la dinàmica dels dialectes de frontera/transició. Inventari d'història oral i literatura popular d'una generació a punt de desaparèixer. Durant l'any 2006 ha continuat la tasca de recollida de dades dialectals i onomàstiques, la gravació digital i posterior transcripció ortogràfica d'etnotextos en diferents poblacions de la Llitera, la Noguera, la Baixa Ribagorça, el Pallars Jussà i l'Alta Ribagorça. A la vegada, ha estat realitzada la georeferenciació i mapificació sobre ortofotomapa dels termes d'alguns municipis.
- Notes personals de Manuel Milà i Fontanals sobre els dialectes. Transcripció, digitalització i catalogació de les notes personals de Manuel Milà i Fontanals sobre els dialectes catalans conservades a la Biblioteca Menéndez y Pelayo de Santander.
- PatRom: contribució a l'elaboració del diccionari d'antroponímia catalana: normalització de materials. La seva finalitat és constituir un corpus de materials antroponímics catalans que seran la base per a la redacció del futur diccionari de cognoms de les llengües romàniques i del futur diccionari de cognoms del català. La redacció del diccionari d'antroponímia catalana és fruit de la investigació duta a terme per col·laborar en el projecte panromànic.
- Publicació de l'Obra gramatical d'Antoni Febrer i Cardona. Després de la publicació del primer volum, han continuat els treballs.
- Revernacularització del català a la ciutat d'Alacant. A la ciutat d'Alacant el català fa anys que ha deixat de ser una llengua d'ús familiar entre els sectors d'edat mitjana i joves. Els programes d'educació bilingüe (català/castellà) que s'hi apliquen (en el millor dels casos des de fa vint anys) haurien d'haver contribuït en alguna mesura a revernacularitzar el català entre les generacions que ja no l'han rebut per via familiar. El projecte consistirà a passar una enquesta a una mostra de tres estaments del sistema educatiu (pares i mares, alumnat i professorat) dels centres docents on s'apliquen els programes bilingües (11 del nivell primari i 6 del secundari) per tal de verificar si la llengua ha passat de l'escola al seu entorn social o bé si hi continua reclosa. El projecte es clou en aquest nivell descriptiu perquè les conclusions seran analitzades en una jornada d'estudi i reflexió (a la seu de l'IEC a Alacant) per tal de proposar una reconducció dels programes bilingües si es verifica que no han donat els fruits esperats. Així mateix, es veurà la conveniència de suggerir mesures de foment de l'ús social de la llengua a les zones urbanes afectades.
- Vocabulari de la llengua catalana medieval de Lluís Faraudo de Saint-Germain. L'objectiu del programa de recerca és processar les 40.000 fitxes que componen el Vocabulari de la llengua catalana medieval de Lluís Faraudo de Saint-Germain i publicar a Internet els resultats de les consultes que es fan a la base de dades on s'introdueixen. La informatització és també necessària per preparar-ne l'edició en paper. Totes les dades fins ara introduïdes són consultables per Internet.

6.2. Obres completes de Pompeu Fabra

Les obres de Pompeu Fabra no es troben a disposició del públic ni dels erudits o estudiosos de la llengua, tot i el seu innegable interès per al prestigi de la llengua catalana i la utilitat que tenen per al seu estudi i per a la romanística internacional. Atesa la importància de l'obra de Fabra en el procés de codificació del català modern i les circumstàncies que concorren en aquest procés, s'ha realitzat un estudi científic acurat amb l'objectiu d'editar posteriorment, amb caràcter d'edició nacional, les obres completes de Pompeu Fabra. Participen en el projecte la Generalitat de Catalunya i el Govern de les Illes Balears, que han donat suport institucional a

l'Institut contribuint en el finançament del projecte i promovent el coneixement i el prestigi de la llengua i la consciència d'unitat lingüística entre tots els territoris de parla catalana. Durant l'any 2006 se n'han publicat els volums II i III.

6.3. Les societats filials

La Secció Filològica compta amb dues societats filials: la Societat Catalana de Llengua i Literatura i la Societat Catalana d'Estudis Clàssics. Ambdues organitzen cada curs acadèmic sengles congressos, simposis i conferències. Editen dues revistes de projecció i interès científic internacional: la revista *Llengua i Literatura*, de la Societat Catalana de Llengua i Literatura, i *Ítaca*, de la Societat Catalana d'Estudis Clàssics.

6.4. Les oficines

- Oficina de Gramàtica. Ha prosseguit les tasques relatives a l'elaboració de la Gramàtica de la llengua catalana.
- Oficina d'Onomàstica. Ha continuat l'atenció i la resposta a les consultes onomàstiques, tant de toponímia com d'antroponímia. Es treballa en la preparació de versions més avançades del *Nomenclàtor oficial de toponímia major de Catalunya* de caràcter interactiu. Durant aquest curs, s'ha acabat de confegir un nomenclàtor toponímic de la Catalunya del Nord, que inclou, a més de les formes catalanes dels topònims nord-catalans, la transcripció fonètica dels més significatius.
- Oficines Lexicogràfiques. Les tasques han estat centrades en la recollida de materials per a l'ampliació de la nomenclatura del *Diccionari de la llengua catalana* (DIEC) per a la segona edició, que es publicarà el 2007.

6.5. El suport financer de la Generalitat a l'Institut d'Estudis Catalans

Com a acadèmia de la llengua i institució de recerca, l'Institut d'Estudis Catalans rep el suport institucional de la Generalitat, el Govern de la qual també li garanteix el finançament ordinari, d'acord amb el conveni marc signat l'any 1988 i modificat el 1996.

Les aportacions financeres de la Generalitat es recullen en el contracte programa entre la Generalitat i l'Institut, signat al Palau de la Generalitat el mes de gener de 2006. Aquest contracte programa agrupa les fonts de finançament en dos grans blocs: un primer, anomenat finançament bàsic, que inclou totes les partides que de manera recurrent els diferents departaments de la Generalitat aporten a l'IEC, i un segon en què s'especifiquen les aportacions extraordinàries que corresponen al contracte programa amb una previsió anual fins al 2008 i desglossades per als tres departaments que han assumit aquestes aportacions: el Departament d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació, el Departament de la Presidència i el Departament de Cultura.¹ El 2006 la comissió de seguiment del contracte programa s'ha reunit durant el mes de juny i ha realitzat una primera avaluació dels indicadors previstos, que ha resultat positiva.

¹ A final de 2006, a causa de la reestructuració dels departaments de la Generalitat de Catalunya, el compromís d'aquestes aportacions ha passat al Departament d'Innovació, Universitats i Empresa, al Departament de la Vicepresidència i al Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació.

IV. CAMPANYA DE FOMENT DE L'ÚS DEL CATALÀ ADREÇADA A LA JOVENTUT

Un any després que el Govern de la Generalitat de Catalunya posés en marxa la campanya de foment de la llengua catalana "Dóna corda al català", es va plantejar la possibilitat de prosseguir amb una actuació com la que s'havia dut a terme fins a aquell moment, és a dir, amb una gran campanya de sensibilització col·lectiva que, d'una banda, actués com a nexa de les diverses accions de foment de la llengua catalana que es duguessin a terme des del Govern i que, de l'altra, fos capaç d'atreure i involucrar en aquest projecte tant les persones destinatàries com els agents implicats.

Per tal de valorar la conveniència d'aquesta actuació, es partia dels estudis d'avaluació de la campanya "Dóna corda al català" del 2005, que permetien extreure conclusions d'aquesta actuació, i també dels diversos estudis sociolingüístics duts a terme, que proporcionaven dades sobre els usos lingüístics en les relacions interpersonals de la població de Catalunya.

En primer lloc, les dades extretes dels diferents estudis sobre la campanya del 2005 indicaven uns punts forts i uns altres de febles d'aquesta acció passada. La mascota i el missatge principal de la campanya ("Parla català") havien arribat al públic, i a més s'havia presentat la qüestió de la llengua d'una manera fresca, divertida, no impositiva i gens acadèmica o institucionalitzada. La imatge transmesa per l'espot, els materials o les diverses actuacions dutes a terme era valorada positivament perquè era moderna, informal, atractiva i generava empatia i proximitat emocional. A més, s'havia aconseguit aglutinar, sota un mateix eslògan ("Dóna corda al català") i una mateixa imatge (la Queta), iniciatives diverses que s'havien posat en marxa tant des de les administracions com des de la societat civil catalana. No obstant això, es detectava que hi havia hagut una excessiva saturació de missatges, que havien generat pèrdua de contingut (no havien arribat a les persones destinatàries). El fet que la campanya anés dirigida a un públic objectiu molt ampli (de totes les edats i heterogeni pel que fa a l'ús de les llengües), havia provocat que alguns missatges arribessin distorsionats a la població i que es tingués la percepció que la campanya anava únicament adreçada a aquelles persones que no parlaven o no s'atreuen a parlar català, però no pas a les que ja el parlaven habitualment.

Pel que fa a les dades sobre els usos de la llengua catalana, l'Estadística d'usos lingüístics a Catalunya 2003 (EULC03), que conté dades sobre els usos lingüístics en les relacions interpersonals orals de la població de 15 o més anys de Catalunya l'any 2003, havia posat de manifest un fet paradoxal. D'una banda, l'evolució de la societat catalana durant els darrers vint-i-cinc anys ha capacitat la població de menys de 30 anys per viure en català. Gràcies al sistema educatiu, les competències en llengua catalana d'aquestes generacions són pràcticament completes i el contrast entre els coneixements de català de la població jove i de la resta de població és prou significatiu: un 95,4 % de la població que té entre 15 i 29 anys sap parlar català, davant d'un 84 % del total de la població. Malgrat aquestes xifres, però, la població jove no fa servir tant el català com es podria esperar, d'acord amb els alts coneixements d'aquesta llengua que manifesten: només un 44,4 % de la població que té entre 15 i 29 anys usa habitualment el català, tot i que la mitjana del total de la població de Catalunya que l'utilitza normalment en les seves relacions orals és del 50,1 %. Calia afegir a aquestes dades que, entre aquest segment de població jove que sap català (95,4 %), n'hi ha gairebé un terç que no l'utilitza mai o gairebé mai, especialment en l'àrea metropolitana de Barcelona i en el Camp de Tarragona (on es concentra, d'altra banda, més del 75 % del total de la població de Catalunya). Socialitzada en unes condicions més favorables per al català i capacitada per usar aquesta llengua en tots els àmbits i contextos, la caracterització sociolingüística d'aquesta població jove mostra usos lingüístics inferiors als esperats.

En una altra direcció, els estudis també aportaven dades que indicaven que la norma d'ús lingüístic dominant entre els catalanoparlants és renunciar a la llengua pròpia davant d'un interlocutor castellanoparlant, encara que se sàpiga que aquest darrer entén i, fins i tot, sap parlar català: un 70,6 % de la població canvia de llengua davant d'una persona que parli castellà. Aquesta norma, que es constata com molt arrelada entre els parlants habituals de català (i que no es justifica si tenim en compte les dades de coneixement de català actuals) s'estén, també, a les interrelacions d'aquests amb les persones procedents de la nova immigració.

Tenint en compte les dades i conclusions exposades, el Govern de la Generalitat es va adonar de la necessitat de desplegar urgentment un dels objectius del Pla d'acció de política lingüística 2005-2006: el foment de l'ús social de la llengua catalana en l'àmbit de la joventut (15-29 anys).

Així, es va plantejar la necessitat de posar en marxa una campanya de sensibilització dirigida específicament al jovent amb l'objectiu d'estimular i reforçar actituds favorables a l'ús de la llengua catalana entre aquest col·lectiu i propiciar, d'aquesta manera, un canvi de valors, de sensibilitats, de comportaments socials en relació amb l'ús de les llengües a Catalunya entre aquest sector de la població.

Els resultats de la campanya global de sensibilització "Dóna corda al català" del 2005 oferien un escenari propici que calia aprofitar. Aquesta campanya havia arribat a la població, havia convertit la Queta en una imatge consolidada, popular i simpàtica i l'havia associat amb els aspectes més positius de l'ús de la llengua, tal com demostraven els estudis d'avaluació de la campanya. Havia generat, a més, i de manera espontània, un gran nombre d'iniciatives populars que l'havien legitimat. D'altra banda, els estudis d'impacte revelaven uns alts percentatges de record per part de la població i especificaven que, malgrat això, la campanya no estava esgotada, no havia originat cansament en la societat. Tot això va fer que es decidís continuar amb la imatge de la campanya com a marc general i de referència i com a fil conductor de les actuacions de planificació lingüística que es plantegessin per al 2006.

1. La presentació

El 20 de març de 2006, simultàniament a Barcelona, Girona, Lleida, Tarragona i Tortosa, es va fer la presentació pública de la campanya "Dóna corda al català. El català va amb tu", que, amb un pressupost de creativitat i de producció de 248.240 euros, es va plantejar com una evolució de la campanya global del 2005, centrada enguany en el foment dels usos lingüístics interpersonals del jovent, el qual es va convertir en el principal destinatari de les accions programades. La mateixa naturalesa d'aquest projecte, per al desplegament del qual era necessari que s'hi involucressin tots aquells agents directament relacionats amb aquest col·lectiu, va fer que es plantegés com una acció conjunta amb la Secretaria General de Joventut, que, al costat de la Secretaria de Política Lingüística, va presidir els actes de presentació.

2. Objectius

L'objectiu fonamental de la campanya del 2006 ha estat, doncs, fomentar els usos interpersonals i informals de la llengua catalana especialment en l'àmbit de la joventut i involucrar les persones catalanoparlants com a element actiu i generador d'ús del català.

A més, la campanya ha tingut també uns objectius secundaris:

- Estimular i reforçar actituds favorables a l'ús de la llengua catalana i fomentar-ne l'associació amb els valors que són especialment atractius per a la joventut.
- Trencar amb l'estereotip del català com a llengua formal, llunyana, artificial, estrictament normativa i institucional (la llengua de l'ensenyament i de l'Administració) i fer que la joventut la identifiqui com una llengua propera i flexible. Promoure els factors emocionals que poden vincular més intensament la població jove i adolescent a la llengua catalana.
- Associar l'ús de la llengua catalana amb els valors de modernitat i avantguarda i allunyar-la de les connotacions de llengua folklòrica o de resistència.
- Incrementar la percepció del català com una llengua transgressora, que serveix per a activitats lúdiques i que permet modular una imatge personal atractiva i moderna.
- Potenciar els valors del català com a llengua útil en tots els contextos, que obre portes, que facilita les coses: des de l'èxit professional a les relacions personals.

3. Públic objectiu

La destinatària principal de la campanya ha estat la població entre 15 i 29 anys que pot parlar en català, tant la que el considera la seva llengua pròpia com la que l'ha après com a segona llengua, sigui o no la seva llengua habitual.

De fet, es tracta de la gran majoria de la població d'aquesta franja d'edat, ja que el sistema educatiu català ha permès a aquest jovent adquirir els coneixements necessaris per tal de tenir una competència completa en aquesta llengua.

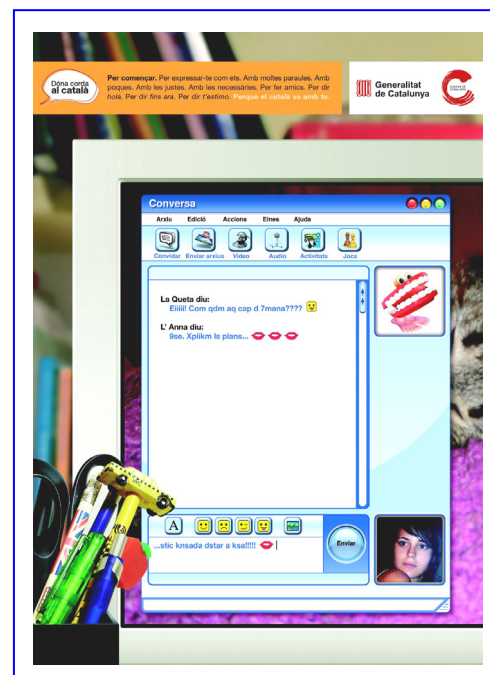
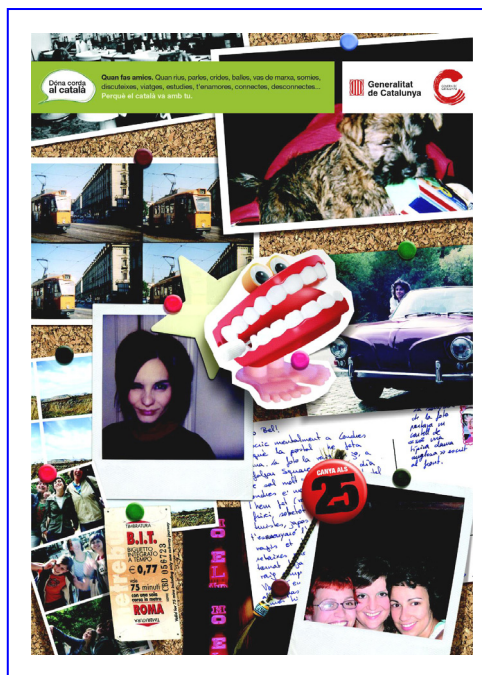
4. Eslògan i missatges

Aquesta campanya es plantejava com una evolució de la campanya global "Dóna corda al català" del 2005, per la qual cosa es va mantenir aquest mateix eslògan, tot i que al costat d'un nou lema, "El català va amb tu", que es va potenciar sobretot en les accions que tenia el jovent com a destinatari. Es tractava de destacar que la llengua catalana forma part d'aquest jovent i

que, per tant, la pot fer servir en qualsevol moment, situació o context. El jovent és qui ha de decidir quina és la llengua que vol fer servir en cada àmbit i també la que vol usar en les seves relacions personals. Al costat d'això, s'ha volgut subratllar també que aquest col·lectiu, com a catalanoparlant, pot decidir si ofereix a les persones interlocutores (i en les interaccions amb persones desconegudes, en què s'ha posat de manifest que el castellà funciona com a llengua normal de comunicació) la possibilitat de parlar el català i els espais per poder-lo practicar.

Amb l'objectiu d'arribar a la població juvenil, de modificar comportaments lingüístics, d'associar l'ús del català a les activitats de lleure i diversió de la joventut (la música, l'esport, l'oci nocturn, les noves tecnologies, les sortides amb les amistats...), de fer que el català sigui present en els entorns i contextos més informals en què, tal com han demostrat els estudis, no apareix de manera habitual, es van perfilar els missatges de la campanya:

- "Dona corda al català"
 - **Quan fas amics.** Quan rius, parles, crides, balles, vas de marxa, somies, discuteixes, viatges, estudies, t'enamores, connectes, desconnectes...
 - **Perquè el català va amb tu**
-
- "Dóna corda al català"
 - **Per començar.** Per expressar-te com ets. Amb moltes paraules. Amb poques. Amb les justes. Amb les necessàries. Per fer amics. Per dir hola. Per dir fins ara. Per dir t'estimo.**Perquè el català va amb tu**

- “Dóna corda al català”
- **Quan et diverteixes.** Quan pactes amb els tons greus i aguts el ritme que marcarà la nit. Fes que el color i la música siguin tan especials com tu. Dóna al català el ritme que vulguis.
- **Perquè el català va amb tu**

5. La imatge

La imatge de la campanya ha continuat sent la Queta, la boca saltadora que simbolitza la llengua a la qual cal donar corda perquè camini.

D’acord amb el concepte de partida (aquesta campanya naixia a partir de la campanya global “Dóna corda al català” del 2005 i es plantejava com una evolució d’aquesta), amb els resultats que palesaven els estudis (la Queta s’havia convertit en una imatge consolidada, en un personatge reconegut i associat als aspectes més positius de la llengua catalana) i tenint en compte el nou públic destinatari principal de la campanya, es va decidir mantenir la mascota, però al mateix temps donar-li una aparença més juvenil, més dinàmica, més comunicativa, més pròxima. Així la nova Queta mirava cap endavant, picava l’ullet i tenia més moviment (fins i tot en alguns materials es van dibuixar les petjades de la Queta per simbolitzar que caminava endavant).

Aquesta evolució de la Queta també va arribar a l’espot que es va passar per diferents canals televisius. La mascota de la campanya es va dissenyar en tres dimensions, amb la qual cosa

es va aconseguir dotar-la de moviment (ja no era l'aparell mecànic del primer espot); que s'integrés en les escenes de l'anunci i hi participés de manera activa com qualsevol altre personatge dels que hi sortien, i que tingués expressivitat, gesticulés, en definitiva: comunicués.

El programa *El Club*, de Televisió de Catalunya, que ja va participar el 2005 difonent la campanya i la Queta, i que va organitzar el concurs en què, per votació popular, es va trobar el nom a la mascota, va voler tenir novament el corpori de la Queta el dia de la presentació de la campanya del 2006, i així ajudar a fer conèixer els missatges de la campanya i col·laborar en la seva difusió.

Sota les formes més diverses, la Queta ha estat present en els esdeveniments populars de més ressò de tot el territori de Catalunya, ja sigui passejant-se, en forma de corpori gegant, pels carrers de diferents poblacions, esquiant en diverses pistes d'esquí catalanes o com a mona de Pasqua. Aquesta última acció es va dur a terme amb la col·laboració de la Federació Catalana de Pastisseria, la qual va elaborar 4.000 serigrafies de la Queta que es van distribuir a totes les pastisseries agremiades de Catalunya (940, aproximadament). Aquestes serigrafies, un cop estampades sobre una peça de xocolata, servien per guarnir els pastissos del dia de la mona.

També s'han fet adaptacions i caracteritzacions de la seva imatge en diferents contextos lúdics, festius o de l'àmbit professional, com ara una Queta que va a comprar impulsada per una confederació de comerç, una Queta amb birret, una dalt de l'escenari d'un teatre, la Queta caracteritzada de rei i reina per a un joc d'escacs, la Queta caganera per al pessebre de Nadal, etc. Han continuat difonent-se, a més, la Queta amb escut i llança en els actes del dia de Sant Jordi i la rockera en diferents espais musicals juvenils.

La sortida publicitària de la campanya va anar reforçada, a més, per un conjunt d'elements de marxandatge que han permès mantenir la seva presència més enllà del temps que ha durat el pla de mitjans publicitaris. Així, s'ha confeccionat material publicitari informatiu i de difusió, com ara tríptics, cartells, adhesius, punts de llibre, globus, samarretes, clauers, motxilles, bolígrafs o tapaboques, que s'ha distribuït a bastament per tot el territori.

6. La música

La campanya va incorporar en el seu anunci publicitari la cançó *El català va amb tu*, amb la lletra següent¹:

Allà on vas i en tot el que fas,
quan vas de marxa, quan vols connectar,
pots parlar en català.

Parlo sense vergonya, parlo amb llibertat
i, per començar, què parlo? Parlo català!

Pots parlar en català.
Pots parlar en català.
Pots parlar en català.

El català va amb tu.

Amb la voluntat de promoure la campanya en l'àmbit del lleure i com a suport dels actes de promoció de l'ús de la llengua catalana que s'han dut a terme en el marc de la campanya "Dóna corda al català. El català va amb tu", es van crear quatre versions de la cançó de la campanya del 2006 (hip-hop, reggae, rumba mestissa i disco), en format mp3, que es poden baixar (tant les cançons com les lletres) des del web de la campanya.² Entre el 19 d'abril (dia en què es van posar les versions de la cançó a Internet) i el 31 de desembre s'han produït un total de 9.286 baixades (inclou les baixades de l'arxiu .zip, de l'àudio en mp3 i de les lletres). Les visites a la pàgina de músiques i lletres de la campanya del web de "Dóna corda al català" han estat 2.232.

Just abans de l'estiu es van difondre les versions de la cançó de la campanya entre els locals d'oci nocturn (discoteques, sales de festa), bars musicals, etc. de Catalunya. Concretament, es va fer arribar una circular a les principals federacions de locals d'oci nocturn (Federació Catalana d'Associacions de Locals d'Oci Nocturn i Federació Catalana del Gremi de Sales de Festes i Discoteques de Barcelona), les quals agrupen el 90 % dels locals oberts a Catalunya, i també al Gremi de Restauració de Barcelona (que compta, entre els agremiats, amb els

¹ Falca de ràdio i espot de televisió al lloc següent:
<http://www6.gencat.net/llengcat/corda/2006.htm#>

² Versions i lletres de les cançons al lloc següent: <http://www6.gencat.net/llengcat/corda/musiques.htm>

propietaris de bars musicals), en què se'ls informava de les adaptacions que s'havien fet de la música de la campanya original i se'ls sol·licitava que en fessin difusió entre els seus associats.

D'altra banda, la música de l'espot i quatre imatges de la Queta caracteritzada estan disponibles al web de la campanya perquè es puguin baixar gratuïtament al telèfon mòbil com a melodia o com a fons de pantalla.³ Al llarg del 2006 s'han produït les baixades equivalents a 33.340 crèdits (cal tenir en compte que la baixada d'una imatge val 3 crèdits, la de la melodia amb so polifònic, 7 crèdits, i la melodia amb so real, 14 crèdits).

7. Accions fetes en el marc de la campanya

Durant l'any 2006 s'han dut a terme un seguit d'accions a fi de fixar la campanya a tot el territori. Les primeres setmanes van estar centrades bàsicament en la sortida publicitària amb un pla de mitjans que va preveure diversos elements de publicitat. El cost que s'ha destinat al pla de mitjans ha estat de 864.891,69 euros.

Així, l'eslògan, la cançó o la imatge de la campanya han aparegut en anuncis i intervencions a la televisió, a la ràdio, a la premsa escrita i digital, als cartells del metro, a Internet en forma de cibertires, als cinemes. Sempre que ha estat possible, l'estratègia ha estat focalitzar la publicitat cap a aquells productes o suports que tenien com a principal públic destinatari el mateix que la campanya (revistes juvenils, sales de cinema en què es projectessin pel·lícules amb públic majoritàriament jove, portals d'Internet visitats pel jovent, etc.). Durant tot el mes d'abril, a més, un esquiador que portava un inflable de la Queta va ser present a diferents pistes d'esquí catalanes.

Amb l'objectiu d'estimular i reforçar actituds favorables a l'ús de la llengua catalana en l'àmbit de la joventut, s'ha fet arribar la campanya a totes aquelles poblacions del territori català en què hi havia programades activitats que concentraven públic juvenil. Així, la campanya ha estat present en:

- esdeveniments esportius (partit entre el FC Barcelona i el Bayern de Munic en el marc del 41è Trofeu Joan Gamper, partit de bàsquet entre l'Akavayu Girona i el DKV-Joventut en el marc de la Copa Catalana de Bàsquet a Girona, partit de futbol entre les seleccions de Catalunya i Euskadi, Special Olympics de Catalunya...)
- esdeveniments musicals (festival Senglar Rock a Lleida, festival Altaveu de la Música i la Cançó a Sant Boi de Llobregat, festival Mercat de Música Viva de Vic, concerts del Parc del Fòrum de les Festes de la Mercè...)

³ Baixades al lloc següent: http://www.smscatala.com/sms_politicalinguistica/sms.htm

- diverses fires i festivals (Fira Expojove de Girona, Festa dels 20 anys de Carnet Jove a Port Aventura, Fira de Teatre al Carrer de Tàrraga, Fira Nivalia a Barcelona...), etc.

En
aqu
est
a
líni
a,
din
s
del
mar
c

de la campanya "Dóna corda al català. El català va amb tu", des del gener i fins al desembre del 2006 s'han dut a terme 90 accions de difusió de l'ús de la llengua catalana promogudes des de la Secretaria de Política Lingüística i des del Consorci per a la Normalització Lingüística. Per a aquestes accions de promoció territorial de la campanya de foment dels usos lingüístics interpersonals impulsades per aquests dos organismes, s'hi han destinat un total de 526.235,15 euros. Totes aquestes activitats dutes a terme i relacionades amb la campanya estan detallades al web de la campanya (<http://www.gencat.net/presidencia/llengcat/corda>), concretament a l'apartat Agenda d'activitats, en què també hi ha recollides les accions que, en aquest sentit, s'han impulsat des de les entitats subvencionades per la Secretaria de Política Lingüística. En aquest mateix web es troben els projectes descrits en aquest capítol i un historial de la campanya del 2005. El nombre de visites al web *Dóna corda al català. El català va amb tu* al llarg del 2006 ha estat de 231.241.

Des de la Secretaria de Política lingüística s'han promogut accions que tenen com a objectiu la fixació de models de comportaments lingüístics entre la joventut i la voluntat expressa de potenciar els usos lingüístics favorables al català en aquest col·lectiu. Amb aquesta intenció, s'han dut a terme dues activitats l'objectiu de les quals ha estat que la persona destinatària (lectora o oient) es familiaritzi amb la realitat sociolingüística del nostre país, desenvolupi la seva consciència sociolingüística, analitzi els usos lingüístics propis i, en conseqüència, pugui intervenir-hi o modificar-los.

D'una banda, formant part d'un projecte compartit amb el Departament d'Educació, s'ha editat el còmic *La veu dels Kats*, d'Editorial Mediterrània. El llibre és un suport per facilitar la reflexió i el debat sobre els usos lingüístics i s'adreça, principalment, a alumnes d'ESO. Aquesta publicació té dues parts: un còmic i una guia didàctica, en què es plantegen un seguit d'activitats que poden servir al professorat per conduir i animar el debat entre el jovent. *La veu dels Kats* és el número 7 de la col·lecció "Tu Què Faries", de l'Editorial Mediterrània, creada

amb la finalitat de fomentar la reflexió i el diàleg entre el jovent sobre temes actuals que els puguin preocupar o que puguin afectar la seva vida quotidiana. En aquest cas, el còmic publicat planteja activitats de reflexió sobre situacions comunicatives diverses que permeten analitzar actituds i conductes de parlants amb diferents perfils lingüístics. *La veu dels Kats* s'ha difós en els 56 cursos de formació dels coordinadors i coordinadores de llengua, interculturalitat i cohesió social de centres docents de primària i de secundària, públics i concertats, de tot Catalunya. En concret, el material s'ha treballat conjuntament amb 1.299 professionals per tal que el facin servir amb l'alumnat de cicle superior de primària i d'ESO. El cost total d'aquesta activitat, 23.340 euros, ha estat compartit a parts iguals entre el Departament d'Educació i la Secretaria de Política Lingüística.

D'altra banda, el 2 d'octubre de 2006 es va començar a emetre el concurs "El català va amb tu", els dilluns, dimecres i divendres, a les 8 h del matí, dins els programes *Flaix Matí* (de Flaix FM) i *El matí i la mare que el va parir* (de Ràdio Flaixbac). En aquests espais es plantejaven situacions comunicatives, en clau d'humor, en què diferents parlants, també de diversos perfils lingüístics, reproduïen actituds i conductes lingüístiques que trobem sovint en la nostra societat. En el concurs, cada oient, per mitjà d'un missatge de text SMS, havia de triar l'opció (a, b o c) que donava corda al català. El concurs, en què els comportaments lingüístics estereotipats apareixien expressament exagerats per tal de fer-los evidents i, al mateix temps, ridículs, pretenia incitar a la reflexió sobre les actituds envers la llengua i l'ús que en fem. En total, s'han rebut 2.704 missatges de text, dels quals 1.548 s'han enviat a Flaix FM i 1.156, a Ràdio Flaixbac. El pressupost destinat a aquesta activitat ha estat de 85.461,63 euros.

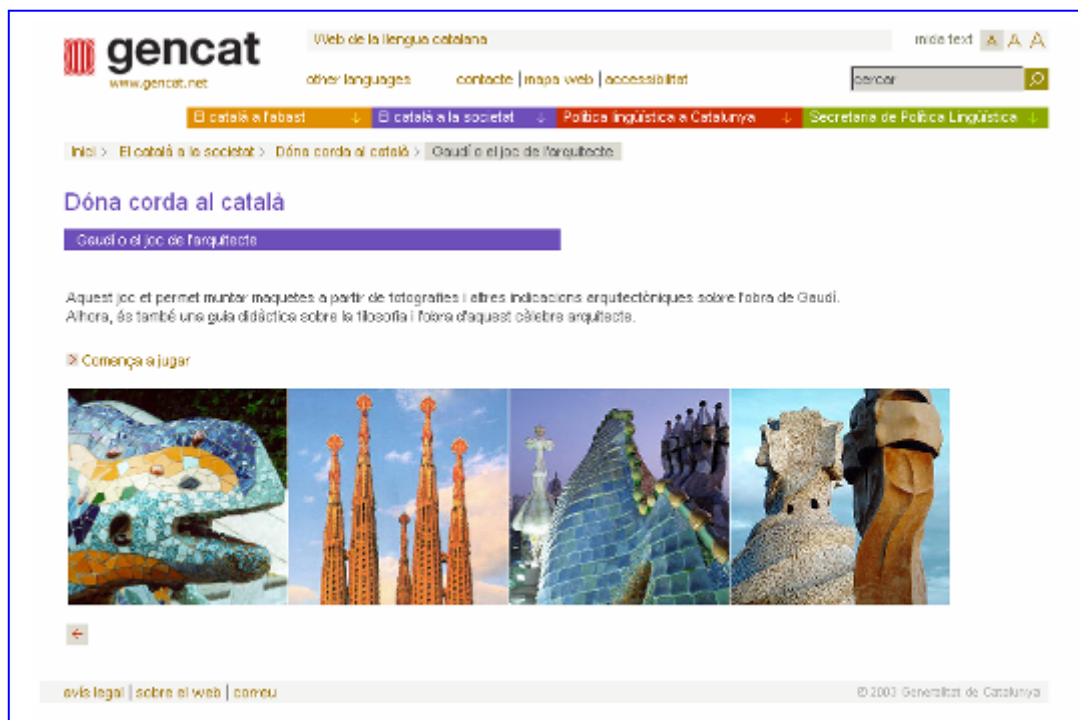
Amb aquest mateix objectiu d'estímul i reforç d'actituds favorables als usos de la llengua catalana entre la joventut, la Secretaria de Política Lingüística ha donat suport al programa *Pica lletres*, que d'octubre a desembre s'ha emès per diferents televisions locals i comarcals. Es tractava d'un concurs consistent a lletrejar paraules en català, adreçat a l'alumnat de tercer d'ESO i plantejat amb un format àgil, fresc i engrescador. Ha estat una important iniciativa, que ha tingut molt ressò en els instituts, en què la llengua apareix com un element divertit, atractiu per al jovent i que serveix per a activitats lúdiques, raons per les quals s'ha considerat com un marc molt adequat per difondre la imatge i els missatges de la campanya.

En aquesta edició del programa, hi han participat sis televisions: Localia (àrea metropolitana de Barcelona), Canal Blau (Vilanova i la Geltrú), Canal Reus TV, Badalona TV, Lleida TV i Canal Català Tarragona (que emet a través de Móra d'Ebre TV, Ràpita TV, Canal Català Ebre, TV El Vendrell, TV Vandellós, TV La Selva i TV Ulldecona). S'han fet 357 programes (119 primeres emissions i 238 reemissions, segons les dades de les mateixes televisions) i es calcula un nombre d'1.655.000 espectadors i espectadores potencials dels programes. Pel que fa a dades de participació, en aquesta edició han pres part 138 centres de Catalunya i 27.500 alumnes, i han passat pel programa 726 concursants. La Secretaria de Política Lingüística ha subvencionat amb 60.000 euros aquesta iniciativa, que també ha comptat amb la col·laboració i l'assessorament del Departament d'Educació.

Amb la voluntat d'apropar les noves tecnologies a l'àmbit del lleure juvenil, la Secretaria de Política Lingüística

ha allotjat al web de "Dóna corda al català" els jocs en línia "Gaudí o el joc de l'arquitecte" (<http://www6.gencat.net/llengcat/corda/jocgaudi/endcat.htm>) i "Dalí o el somni de la mosca" (<http://www6.gencat.net/llengcat/corda/jocdali.htm>). En el joc Gaudí, l'usuari o usuària ha de muntar les seves pròpies maquetes, a partir de fotografies i altres indicacions arquitectòniques que proporciona el joc. Alhora, es tracta d'una guia didàctica sobre la filosofia i l'obra de Gaudí. Pel que fa al joc Dalí, introdueix els jugadors i jugadores per l'obra i el món imaginari d'aquest pintor empordanès. La Secretaria de Política Lingüística ha adquirit a l'empresa Barcelona Multimèdia els drets de publicació en línia d'aquests jocs durant un any, amb l'objectiu d'acostar el lleure tecnològic a la franja d'edat jove, seguint la línia de la campanya "Dóna corda al català. El català va amb tu" del 2006. El nombre de visites al joc Gaudí entre l'1 de març (data en què es va donar d'alta al web) i el 31 de desembre de 2006 ha estat de 2.657. Pel que fa al joc Dalí (actiu des del mes de novembre), el nombre de visites ha estat de 363.

En aquesta mateixa línia, la Secretaria de Política Lingüística ha posat a disposició de la ciutadania, a través del web de "Dóna corda al català", un joc d'escacs adaptat a la imatge i als missatges de la campanya (<http://www6.gencat.net/llengcat/corda/escacsqueta>). El joc "Juga a escacs amb la Queta" permet jugar una persona contra un motor de joc amb tres nivells diferents de dificultat. Pel que fa a les peces que mou el motor de joc tenen un tret característic: els peons són Quetes i el rei i la dama, la Queta caracteritzada d'aquestes figures. A més, el joc inclou sons, el tema musical de la campanya i la terminologia dels escacs, facilitada pel TERMCAT. El nombre de visites a "Juga a escacs amb la Queta" entre el 24 de gener (primer dia en què el joc va estar disponible a Internet) i el 31 de desembre ha estat de 40.414.

Per tal de fer arribar el projecte i la campanya a un segment de la joventut, la Unió de Federacions Esportives de Catalunya, juntament amb la Federació Catalana d'Escacs i la Secretaria de Política Lingüística, va organitzar una competició d'escacs a través d'Internet entre estudiants de secundària, batxillerat i cicles formatius, en què van participar 205 centres educatius i 4.323 alumnes.

Amb el joc en línia de Gaudí i el d'escacs, la Secretaria de Política Lingüística va participar a FesInternet, la festa que organitza la Secretaria de Telecomunicacions i Societat de la Informació, del 2 al 17 de maig, amb l'objectiu de mostrar que accedir a Internet i a la societat del coneixement és senzill i molt útil. Així, d'una banda, els enllaços dels dos jocs han aparegut al web de FesInternet i, de l'altra, es va crear expressament per a aquest esdeveniment el joc TriquiQueta —al·lotjat al web del 3xl.net (<http://www-org.3xl.net/triqui/triquifesqueta/>) i al qual es pot enllaçar des del web de la campanya—, basat en el joc del Trivial, en què a través d'unes divertides preguntes sobre la Queta i la campanya de foment de l'ús i sobre noves tecnologies es van aconseguir pistes per endevinar una incògnita plantejada al començament.

En el mateix marc de FesInternet, el 10 de maig de 2006 es va fer una presentació del concurs VERSifica't a la carpa FesInternet, instal·lada a la plaça de Catalunya. VERSifica't ha estat un projecte comú de la Secretaria de Política Lingüística i la Secretaria General de Joventut. Es tractava d'un concurs adreçat al jovent de 15 a 29 anys i consistent a enviar missatges *versàtils* (poemes de tema i mètrica lliures) a través dels formats que ofereixen les noves tecnologies (missatges de text a través del mòbil o del correu electrònic i poemes visuals o sonors a través d'arxius d'imatge o de so respectivament). Es va crear un portal a Internet (<http://www6.gencat.net/llengcat/corda/versificat.htm>) per editar les bases del concurs, recollir les aportacions, editar-ne la classificació (qui el visitava podia votar les que considerava que eren les millors creacions), etc. El concurs es va presentar el dia de Sant Jordi i la festa de lliurament de premis va tenir lloc el diumenge 25 de juny. Aquest mateix dia es va iniciar la segona edició del concurs, amb una festa també de lliurament de premis que va tenir lloc el dia 17 de desembre. Les visites a la pàgina d'accés al concurs han estat 11.303. El pressupost destinat a aquesta actuació, compartit amb la Secretaria General de Joventut, ha estat d'11.981,64 euros per al disseny i la creació de la plataforma del concurs i 11.830 euros en concepte de gestió de continguts.

8. Avaluació de la campanya “Dóna corda al català. El català va amb tu”

L'estudi d'avaluació que s'ha realitzat té caràcter global, la qual cosa significa que va més enllà d'una avaluació de productes. Així, l'avaluació s'ha desenvolupat al llarg de la mateixa implementació de la política (avaluació formativa) i ha cobert una avaluació de les necessitats, del procés i del producte.

L'avaluació s'ha realitzat des d'una òptica clarament pluralista metodològicament i per a cada subtipus s'ha disposat de diferents tipus de fonts informatives, que han estat: l'anàlisi documental de la premsa, les entrevistes en profunditat al personal directiu i tècnic vinculat al desenvolupament de la campanya i un estudi qualitatiu basat en la tècnica dels grups de discussió.

Aquesta avaluació global ha comptat amb la col·laboració d'una especialista en avaluació de polítiques públiques de la Universitat de Barcelona.

Pel que fa a l'estudi concret basat en els grups de discussió, es tracta d'un estudi qualitatiu amb l'objectiu final de conèixer si la campanya ha estat útil i eficaç per iniciar o estimular un major ús del català entre la joventut. L'execució de l'estudi ha anat a càrrec de l'empresa CERES, Investigació Sociològica i de Mercats.

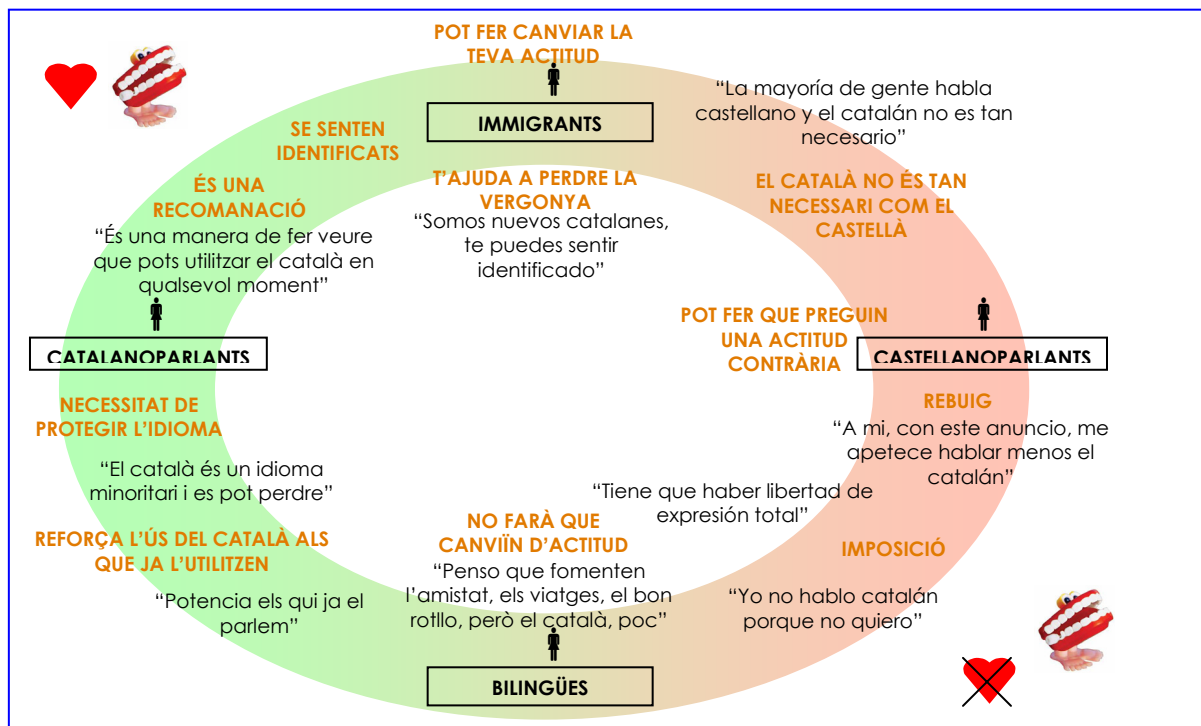
En aquest estudi s'ha treballat amb sis grups de discussió de vuit persones cadascun, de l'àrea metropolitana de Barcelona. Per a la composició dels grups, s'ha considerat la variable edat agrupada en tres categories (15-17 anys, 18-22 anys i 23-29 anys), la variable nivell d'estudis (secundaris, universitaris, recent incorporació al mercat laboral i laborals), la variable sexe i també la variable del grup lingüístic. Així, s'ha configurat un grup de catalanoparlants, un grup de castellanoparlants, un grup de bilingües, un grup d'immigrants no comunitaris i dos grups de catalanoparlants amb castellanoparlants i bilingües. Les sessions s'han portat a terme entre els dies 22 i 29 de novembre de 2006.

Principals resultats

Les conclusions dels estudis que configuren aquesta avaluació fan referència a la campanya vista, d'una banda, per les persones destinatàries, el jovent, i de l'altra, pel col·lectiu de professionals que hi han treballat.

- Tant joves com professionals valoren molt positivament la imatge del català a través de suports com l'anunci, els pòsters i la cançó. La mascota (la Queta) continua sent el símbol identitari de la campanya per excel·lència.
- Quant a l'espot publicitari, se'n destaquen els aspectes següents: es troba a faltar que no hi hagi cap persona que parli català durant la seqüència, que no hi hagi imatges de l'àmbit laboral i familiar, i es detecta entre el jovent castellanoparlant una manca d'identificació amb els personatges de l'anunci.
- En relació amb el canvi d'usos lingüístics, es reconeix que un anunci no és un element suficient per al canvi de llengua, sinó que són necessaris el foment de nous contextos interpel·lants, l'elaboració i difusió de recursos de tot tipus i la implantació progressiva de noves normes lingüístiques. Així doncs, el jovent matisa que si una conversa ja s'ha iniciat en una llengua, difícilment la canviaran.
- Pel que fa la valoració global de la campanya, el grup catalanoparlant l'avalua positivament: creu que reafirma la seva posició sociolingüística i l'anima a donar exemple a l'hora d'iniciar una conversa en català.

- El grup bilingüe valora positivament l'anunci, el troba simpàtic i valora que mostri escenes quotidianes i que sigui en clau d'humor. El considera un anunci jove i que l'implica tot i que creu que va adreçat a la gent de fora que no parla el català. En l'aspecte negatiu, destaca que s'hauria d'adreçar també al públic adult i no exclusivament al jovent.
- El grup castellanoparlant és el més reticent perquè percep la campanya amb una certa imposició. Així doncs, tot i que fa valoracions positives dels aspectes estètics (Queta, cançó, situacions còmiques de l'anunci), manifesta un rebuig al discurs general de la campanya, i no s'hi troba identificat.

Font: Estudi de grups de discussió per a l'avaluació de la campanya
 "El català va amb tu" 2006. CERES, investigació sociològica i de mercats.

- D'altra banda, el col·lectiu de professionals vinculat a la campanya posa de manifest la necessitat d'incidir més en els continguts, en el foment de l'ús pròpiament dit, continuant o no l'objectiu de fer veure el català com una llengua moderna, fresca, útil, etc. Per tant, posa de manifest la necessitat d'anar més enllà de la imatge i fer més actes efectius de foment.

V. L'ENSENYAMENT I LA LLENGUA CATALANA

1. L'ensenyament obligatori

1.1. El model escolar de Catalunya: una escola integradora

La Llei 7/1983, de 18 d'abril, de normalització lingüística a Catalunya, va suposar un impuls fonamental per facilitar la implantació de l'ensenyament en català, que es va consolidar a partir de la Llei orgànica 1/1990, de 3 d'octubre, d'ordenació general del sistema educatiu. Avui, els articles 20 i 21 de la Llei 1/1998, de 7 de gener, de política lingüística, consoliden el sistema de conjunció lingüística en el qual l'alumnat no pot ser separat en centres ni en grups diferents per raó de la seva llengua habitual. El català és la llengua vehicular i d'aprenentatge en l'educació no universitària, i l'ensenyament del català i del castellà té garantida una presència adequada en els plans d'estudi, de manera que tots els infants, sigui quina sigui la seva llengua habitual en iniciar l'ensenyament, han de dominar les dues llengües al final de l'educació obligatòria.

L'any 2006, el nou Estatut d'autonomia eleva de rang normatiu la regulació continguda en la Llei de política lingüística i estableix, a l'article 35, els drets lingüístics en l'àmbit de l'ensenyament:

"1. Totes les persones tenen dret a rebre l'ensenyament en català, d'acord amb el que estableix aquest Estatut. El català s'ha d'utilitzar normalment com a llengua vehicular i d'aprenentatge en l'ensenyament universitari i en el no universitari.

"2. Els alumnes tenen dret a rebre l'ensenyament en català en l'ensenyament no universitari. També tenen el dret i el deure de conèixer amb suficiència oral i escrita el català i el castellà en finalitzar l'ensenyament obligatori, sigui quina sigui llur llengua habitual en incorporar-se a l'ensenyament. L'ensenyament del català i el castellà ha de tenir una presència adequada en els plans d'estudis.

"3. Els alumnes tenen dret a no ésser separats en centres ni en grups classe diferents per raó de llur llengua habitual.

"4. Els alumnes que s'incorporen més tard de l'edat corresponent al sistema escolar de Catalunya gaudeixen del dret a rebre un suport lingüístic especial si la manca de comprensió els dificulta seguir amb normalitat l'ensenyament.

"5. El professorat i l'alumnat dels centres universitaris tenen dret a expressar-se, oralment i per escrit, en la llengua oficial que elegeixin."

D'acord amb aquestes previsions, els centres docents de Catalunya empren normalment el català com a llengua de l'ensenyament.

D'altra banda, segons disposa l'article 24 de la Llei de política lingüística, el professorat ha de conèixer les dues llengües oficials i ha d'estar en condicions de poder-ne fer ús en la tasca docent. Segons el Decret 244/1991, de 28 d'octubre, sobre el coneixement de les llengües oficials per a la provisió de llocs de treball docent dels centres públics d'ensenyament no universitari de Catalunya dependents del Departament d'Educació, en els concursos de trasllat del professorat es demana l'acreditació de català amb el certificat de capacitació (mòdul II) o el de coneixements suficients de català (nivell C).

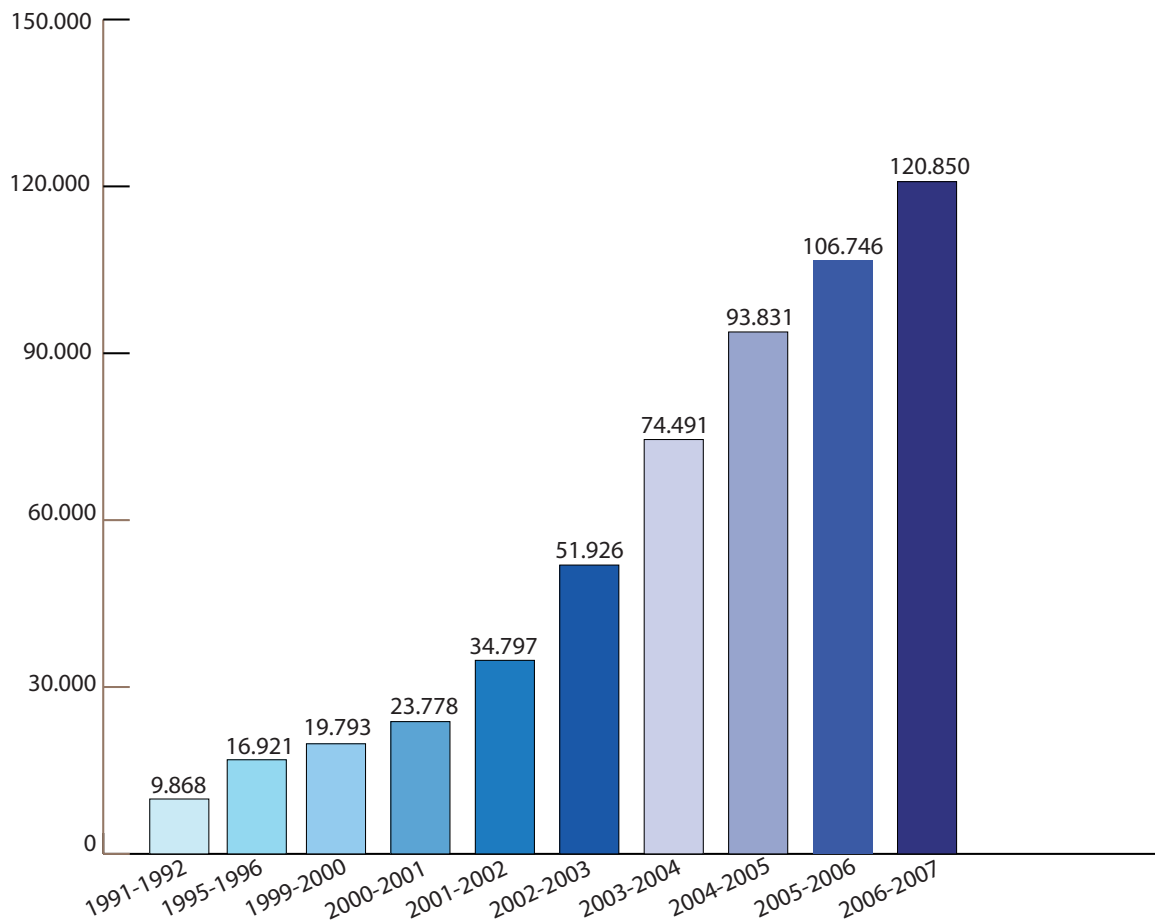
El sistema escolar de conjunció lingüística garanteix l'ensenyament de la llengua, permet uns primers espais de socialització dels infants en català i facilita la integració de l'alumnat procedent de fora de Catalunya. Cal remarcar la importància decisiva d'aquest model per a l'ensenyament del català i la integració social de l'alumnat estranger, que creix any rere any.

L'escola assumeix l'acollida i la integració de l'alumnat de nacionalitat estrangera de nova incorporació al sistema educatiu com una tasca bàsica i fonamental. Aquesta és una nova exigència educativa i social comuna a tots els països que formen part de l'Europa del benestar.

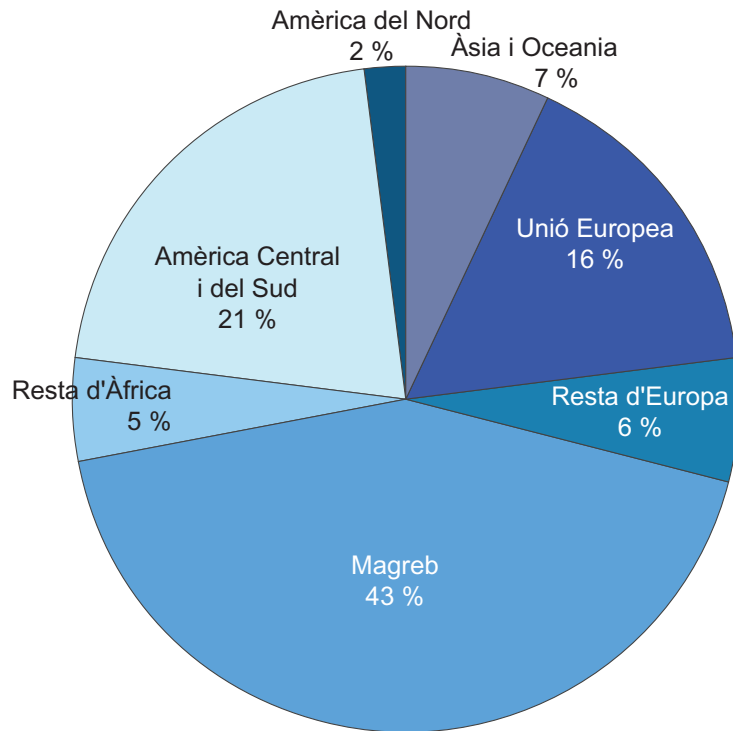
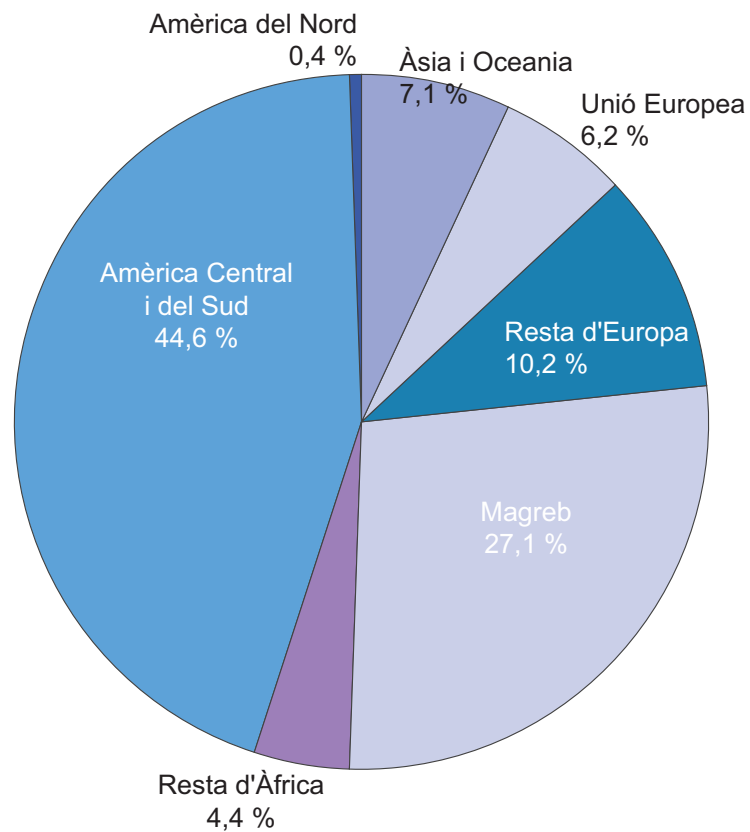
Cal que l'escola converteixi aquest repte en una oportunitat de millora de tot el sistema que respecti la diversitat i garanteixi la igualtat de totes les persones.

El nombre d'alumnes d'origen estranger ha anat creixent de manera continuada des de principis de la dècada dels noranta, tal com es detalla en el gràfic següent: mentre que en el curs 1991-1992 hi havia 9.868 alumnes de nacionalitat estrangera sobre una població escolar total d'1.218.879, xifra que representava el 0,8 %, en el curs 2006-2007 hi ha 120.850 alumnes de nacionalitat estrangera, de P3 en endavant, sobre un total de d'1.032.906 alumnes, xifra que representa un 11,7 %.

Gràfic 5.1. Evolució de l'alumnat d'origen estranger. 1991-2006

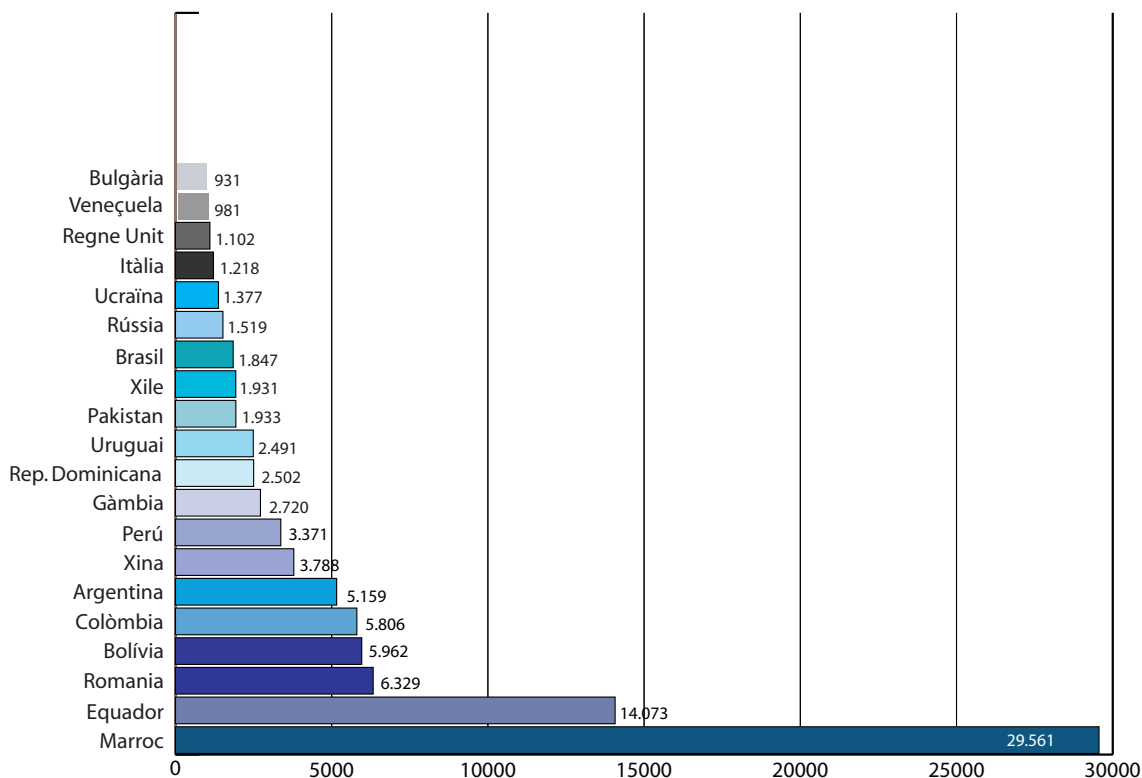

Al llarg d'aquests anys, la procedència de l'alumnat de nacionalitat estrangera ha sofert un cert canvi. Així com en el curs 1998-1999 el magrebí era el col·lectiu més nombrós, des del curs 2001-2002 han estat el centreamericà i el sud-americà els més nombrosos. L'evolució del nombre d'alumnes immigrants segons la seva procedència es pot apreciar en els gràfics adjunts.

Gràfic 5.2. Procedència de l'alumnat de nacionalitat estrangera. Curs 1998-1999**Gràfic 5.3. Procedència de l'alumnat de nacionalitat estrangera. Curs 2005-2006**

En el gràfic següent es recullen les dades relatives al nombre d'alumnes de les nacionalitats més representades a les aules en el curs 2005-2006.

**Gràfic 5.4. Principals procedències de l'alumnat de nacionalitat estrangera
Curs 2005-2006**

1.2. El Pla per a la llengua i la cohesió social

L'any 2004 el Departament d'Educació va crear un òrgan dedicat específicament al suport a l'alumnat nouvingut, la Subdirecció General de Llengua i Cohesió Social, dependent de la Direcció General d'Ordenació i Innovació Educativa, que engloba el Servei d'Ensenyament del Català i el Servei d'Interculturalitat i Cohesió Social.

A aquesta Subdirecció General li corresponen les funcions següents:

- Facilitar criteris i elements de reflexió per tal d'aconseguir i consolidar una escola oberta, solidària i de qualitat per a tot l'alumnat, en el marc de la societat catalana i davant els reptes de la immigració.
- Consolidar la llengua catalana com a llengua vehicular d'ensenyament i de comunicació als centres educatius i com a eix vertebrador del projecte educatiu en un marc plurilingüe.
- Impulsar i planificar programes i actuacions per al desenvolupament de l'educació intercultural, basada en el coneixement de la cultura pròpia i de les altres cultures, el respecte a la diferència i als valors cívics i democràtics, en un marc de bona convivència.
- Elaborar criteris i promoure actuacions per fomentar la inclusió escolar i garantir la igualtat d'oportunitats de tot l'alumnat i prevenir qualsevol tipus de marginació.
- Promoure actuacions que permetin un treball d'entorn escolar i altres actuacions transversals, fomentant la col·laboració i la coordinació entre tots els agents implicats en l'educació.

- Aportar criteris per a la formació continuada del professorat, dels equips directius i dels professionals de suport als centres pel que fa a la didàctica i l'ús de la llengua, l'educació intercultural i la cohesió social.
- Impulsar l'elaboració, selecció i difusió de materials específics.
- Realitzar estudis i investigacions sobre llengua, interculturalitat i cohesió social, en el marc dels procediments generals d'avaluació del Departament d'Educació.
- Impulsar i promoure actuacions que facilitin la col·laboració i la coordinació, en l'àmbit de l'ensenyament de la llengua, amb els territoris de l'àmbit lingüístic català.

El Departament d'Educació continua l'aplicació del Pla per a la llengua i la cohesió social iniciat l'any 2004. L'objectiu general d'aquest Pla és potenciar i consolidar la cohesió social, l'educació intercultural i la llengua catalana en un marc plurilingüe, sota els principis de coordinació i cooperació entre les diferents institucions, de descentralització i de participació i coresponsabilització de la comunitat educativa.

En el marc del Pla, els centres educatius elaboren un pla d'acollida i d'integració, en el qual fixen un protocol d'actuació respecte de l'alumnat de nova incorporació al centre, en què s'estableixen mesures específiques per atendre les necessitats comunicatives de l'alumnat, en el marc del respecte a la diversitat lingüística i del foment de la llengua catalana. El centre, en adequar el projecte educatiu i els altres documents organitzatius cap a aquestes necessitats, designa una coordinadora o coordinador lingüístic, d'interculturalitat i cohesió social. Si disposa d'aula d'acollida, disposarà d'un tutor o tutora d'acollida. Aquesta aula té la funció de reforçar els coneixements de llengua catalana de l'alumnat nouvingut; aquest alumnat passa una part de la jornada escolar amb el seu grup (habitualment en les àrees en què els coneixements lingüístics són menys importants, com l'educació física o l'educació visual i plàstica), i la resta a l'aula d'acollida, i a mesura que els seus coneixements lingüístics ho permeten es va integrant progressivament a la resta d'àrees.

L'any 2006 ha estat el tercer any d'aplicació del Pla per a la llengua i la cohesió social i de la posada en marxa del Servei d'Interculturalitat i Cohesió Social. S'han consolidat les aules d'acollida i s'ha impulsat el funcionament dels plans educatius d'entorn conjuntament amb els municipis implicats.

En l'apartat 2.1 del capítol VI d'aquest informe, dedicat a la immigració, es pot trobar més informació sobre les actuacions que du a terme la Subdirecció General de Llengua i Cohesió Social.

1.2.1. Les aules d'acollida

Pel que fa a les aules d'acollida, que faciliten l'atenció immediata a l'alumnat nouvingut, en la taula següent es recull l'evolució i distribució que han tingut des del curs 2004-2005.

Taula 5.1. Atenció lingüística a l'alumnat nouvingut: aules d'acollida

	Curs 2004-05	Curs 2005-06	Curs 2006-07
Educació primària	378	558	636
Educació secundària	225	310	347
Centres concertats	46	72	91
Centres municipals	---	---	7
Total	649	938	1.081

L'any 2006 el Departament d'Educació ha destinat 36.625.000 euros al funcionament de les aules d'acollida.

1.2.2. Els plans educatius d'entorn

El Pla per a la llengua i la cohesió social planteja els plans educatius d'entorn per donar suport institucional i els mitjans necessaris a aquelles experiències encaminades a assegurar la continuïtat i la coherència educativa en els diferents àmbits de la vida dels infants i del jovent,

impulsant l'ús de la llengua catalana i l'educació intercultural com a elements facilitadors de la cohesió social.

El punt de partida d'un pla educatiu d'entorn són les iniciatives locals que condueixen a un procés de constitució de xarxes de treball cooperatiu entre els agents educatius d'un territori determinat. Aquest treball en xarxa, que compta amb l'impuls de l'Ajuntament i del Departament d'Educació i amb la participació de les entitats cíviques del territori, rep el suport institucional dels departaments de la Generalitat, liderats pel Departament d'Educació, que s'articula a través d'un conveni amb l'ajuntament de la localitat corresponent.

Els plans educatius d'entorn estan dirigits a tot l'alumnat i a tota la comunitat educativa, però amb una especial sensibilitat als sectors socials més vulnerables, i pretenen educar per a la ciutadania, fent possible el desenvolupament de tot l'alumnat en el marc de la societat catalana plural, i fomentar la cohesió social, a partir de l'educació intercultural, basada en la igualtat d'oportunitats i el dret a la diferència, i la consolidació del català com a llengua d'ús social habitual.

En la taula següent es detalla el nombre de municipis en què s'han posat en marxa plans educatius d'entorn i el nombre de plans en funcionament des del curs 2004-2005. En el curs 2004-2005 hi havia 31 plans educatius d'entorn distribuïts en 26 municipis; en el curs 2005-2006 el nombre de plans va arribar fins a 68, que es distribuïen en 53 municipis, i en el curs 2006-2007 el nombre de plans d'entorn ha augmentat fins a 95, que es porten a terme a 80 municipis diferents.

Taula 5.2. Plans educatius d'entorn i distribució territorial

Servei territorial	2004-2005		2005-2006		2006-2007		TOTAL	
	Municipis	Plans	Municipis	Plans	Municipis	Plans	Municipis	Plans
Barcelona Ciutat	1	3	0	1	0	0	1	4
Barcelona Comarques	6	8	8	11	11	5	25	24
Baix Llobregat-Anoia	3	3	4	4	3	4	10	11
Girona	4	4	6	6	5	3	15	13
Lleida	2	2	2	2	2	2	6	6
Tarragona	3	3	1	1	5	10	9	14
Terres de l'Ebre	2	2	3	3	1	1	6	6
Vallès Occidental	5	6	3	9	0	2	8	17
Total	26	31	27	37	27	27	80	95

En el curs 2006-2007 s'han incorporat als plans educatius d'entorn 214 centres d'ensenyament. En la taula següent es detalla la tipologia i la distribució territorial d'aquests centres.

Taula 5.3. Nombre de centres que s'han incorporat als plans educatius d'entorn en el curs 2006-2007

Servei territorial	Llars	CEIP	IES	Concertats	EE	Persones adultes	Música	Total
Barcelona Ciutat								0
Barcelona Comarques	14	18	6	11		2	2	53
Baix Llobregat-Anoia	2	27	11	8	2	1		51
Girona	3	8	3	1				15
Lleida	3	3	2	3		3	1	15
Tarragona	8	34	18	8	1	1	1	71
Terres de l'Ebre		1	1					2
Vallès Occidental		6	1					7
Total	30	97	42	31	3	7	4	214

CEIP: col·legis d'educació infantil i primària

IES: instituts d'educació secundària

EE: centres d'educació especial

En el curs 2004-2005 el nombre de centres educatius que es van incorporar als plans educatius d'entorn va ser de 266, en el curs 2005-2006 s'hi van incorporar 311 centres i en el curs 2006-2007 ho han fet 214 centres. Per tant, el nombre total de centres que s'han incorporat als plans educatius d'entorn des que es van posar en funcionament en el curs 2004-2005 és de 791, que figuren detallats per tipologia en la taula següent.

Taula 5.4. Nombre total de centres als plans educatius d'entorn

	Llars	CEIP	IES	Concertats	EE	Persones adultes	Música	Total
Total	88	359	159	131	15	34	5	791

Pel que fa a l'alumnat, de 3 a 16 anys, inclòs en els plans educatius d'entorn, en el curs 2004-2005 era de 78.567 alumnes, i va passar a 169.440 en el curs 2005-2006. En el curs 2006-2007 n'hi ha 233.741, en 716 línies d'escolarització.

Quant a la dotació econòmica dels plans educatius d'entorn, en el curs 2005-2006 va ser de 2.360.660 euros, i en el curs 2006-2007 és de 6.661.607 euros, que representen un increment del 182 % respecte del curs anterior.

Entre les activitats dutes a terme en el marc dels plans educatius d'entorn, convé destacar els tallers d'estudi assistit i els tallers per a famílies.

L'actuació d'estudi assistit és una acció positiva que vol proporcionar a l'alumnat que viu en un entorn socioculturalment desafavorit unes condicions que l'ajudin al seguiment del currículum escolar, a adquirir hàbits d'organització i d'estudi, a planificar el treball escolar i a aprofitar totes les oportunitats que té al voltant en el seu procés de desenvolupament personal. Aquesta concepció del taller d'estudi assistit té com a objectiu general potenciar la igualtat d'oportunitats, evitar qualsevol tipus de marginació i exclusió i afavorir l'èxit escolar d'aquest alumnat. El desenvolupament de l'actuació comporta l'atenció mínima a l'alumnat d'una hora diària, fora de l'horari lectiu.

En la taula següent es detalla el nombre de tallers d'estudi assistit organitzats durant el curs 2006-2007 i la seva distribució territorial.

Taula 5.5. Tallers d'estudi assistit. Curs 2006-2007

Servei territorial	FA	PROA
Barcelona Ciutat	21	44
Barcelona Comarques	122	144
Baix Llobregat-Anoia	37	44
Girona	73	44
Lleida	15	16
Tarragona	10	8
Terres de l'Ebre	27	12
Vallès Occidental	72	52
Total	377	364

EA: tallers d'estudi assistit

PROA: tallers del Programa d'acompanyament, finançats pel Ministeri de l'Interior i gestionats pel Departament d'Educació

Els tallers per a famílies tenen com a objectiu afavorir la cohesió social i l'ús de la llengua catalana i es proposen crear un marc de convivència on les famílies tinguin ocasió de comunicar-se i compartir experiències i afinitats. Podem esmentar com a exemple els tallers de contes interculturals, de teatre, de cuina o de coneixement d'espais municipals.

En la taula següent es detalla el nombre de tallers per a famílies organitzats durant el curs 2006-2007 i la seva distribució territorial.

Taula 5.6. Tallers per a famílies. Curs 2006-2007

Servei territorial	Tallers
Barcelona Ciutat	37
Barcelona Comarques	177
Baix Llobregat-Anoia	55
Girona	80
Lleida	16
Tarragona	11
Terres de l'Ebre	22
Vallès Occidental	78
Total	476

D'altra banda, el curs 2006-2007 s'ha continuat desenvolupament el Pla català d'esport a l'escola, adreçat a incrementar la participació dels infants i el jovent en activitats físiques i esportives en horari no lectiu en el mateix centre educatiu i aprofitar el gran potencial d'aquestes activitats per contribuir a la formació personal i cívica de l'alumnat. En el curs 2006-2007 participen en aquest Pla un total de 189 centres inclosos en plans educatius d'entorn (65 CEIP, 109 IES i 5 centres concertats) i 263.214 alumnes.

2. La formació de les persones adultes

2.1. *Nous recursos per a l'ensenyament i l'aprenentatge de la llengua*

La Generalitat de Catalunya sempre ha posat un interès especial en l'ensenyament de la llengua catalana a les persones adultes. Aquest interès s'explica, en primer lloc, per la voluntat de procurar la integració d'un nombre important de ciutadanes i ciutadans arribats a Catalunya durant successives onades migratòries, els quals en un principi tenien com a primera llengua el castellà i actualment tenen llengües primeres de procedències diverses, i, en segon lloc, pel desig de facilitar l'aprenentatge de la llengua catalana a persones estrangeres que, per motius laborals o acadèmics, hi estan interessades.

La Secretaria de Política Lingüística (SPL) dóna suport a l'oferta de formació lingüística a Catalunya mitjançant diferents línies d'actuació que tenen per objectiu establir criteris i directrius vàlids per als diferents organismes que treballen en l'ensenyament de la llengua. L'elaboració dels programes de referència per a l'ensenyament i l'aprenentatge de català per a les persones adultes, la concreció en programacions per als diferents nivells i l'elaboració o promoció de materials didàctics en són els principals, tot i que cal destacar també el servei d'atenció de consultes sobre l'aprenentatge de català, la coordinació de la xarxa de centres d'autoaprenentatge de català i la participació en projectes europeus relatius a l'aprenentatge de llengües.

Mitjançant el servei d'atenció de consultes, durant el 2006, s'han atès 450 consultes (personalment, per telèfon i per correu electrònic), s'han facilitat materials d'aprenentatge i s'ha proporcionat assessorament didàctic a 30 professionals de l'ensenyament de la llengua catalana a les persones adultes de diferents institucions. Cal esmentar, a més, la informació sobre recursos per a l'aprenentatge i centres on es fan cursos que s'ofereix des del Web de la llengua catalana de l'SPL.

A més de les actuacions que es detallen a continuació, a l'apartat 4 d'aquest mateix capítol, dedicat a l'àmbit universitari, es presenten altres projectes desenvolupats per les universitats i orientats a l'aprenentatge del català i l'acollida lingüística d'estudiants i professorat.

2.1.1. *Programes i programacions*

L'any 2005 l'SPL va adaptar els programes de llengua catalana al *Marc europeu comú de referència per a les llengües: aprendre, ensenyar, avaluar*, proposat pel Consell d'Europa (<http://www6.gencat.net/llengcat/publicacions/programes/index.htm>), i va difondre els corresponents al nivell intermedi i al nivell de suficiència.

Durant el 2006 s'han elaborat les programacions del nivell intermedi a partir del programa corresponent i seguint la línia metodològica de les programacions dels nivells bàsic i elemental, organitzats a l'entorn de tasques comunicatives. Aquestes programacions serveixen alhora de base per a l'elaboració de les unitats i les activitats del *Curs de català en línia* i per als cursos que organitza el Consorci per a la Normalització Lingüística (CPNL).

2.1.2. *Materials per a l'aprenentatge de la llengua*

a. Curs de català en línia

L'ensenyament de la llengua catalana a les persones adultes ha evolucionat molt en els darrers vint anys. D'una banda, ens trobem amb un context sociolingüístic que implica canvis importants en el perfil i en els interessos dels aprenents i les aprenents actuals i, de l'altra, disposem de noves metodologies aplicables a l'ensenyament de les llengües que comporten l'elaboració de nous materials didàctics.

Aquests dos elements i el creixement d'Internet com a xarxa de comunicació i d'intercomunicació, que ens ofereix la possibilitat de dissenyar un espai per a l'aprenentatge de la llengua independent del lloc on es trobin les persones que volen aprendre-la i del temps de dedicació de què disposin, han portat la Secretaria de Política Lingüística (SPL) i l'Institut Ramon Llull (IRL), institució dedicada a la projecció i difusió de la llengua i la cultura catalanes

a l'exterior, a impulsar un projecte d'elaboració d'un curs de català en línia que té com a objectiu principal facilitar l'accés a l'aprenentatge de la llengua catalana a persones que vulguin seguir un sistema d'aprenentatge no presencial en un entorn que els faciliti la relació amb altres estudiants i que al mateix temps els acosti a uns referents culturals propis i específics de la comunitat lingüística catalana.

El projecte consisteix, doncs, en el desenvolupament d'un espai virtual que ofereixi recursos, eines i materials per a l'aprenentatge de la llengua i que faciliti la feina a totes aquelles persones que participen del procés d'ensenyament-aprenentatge: aprenents i aprenentes, professorat, tutors i tutores, persones que elaboren materials, etc., i, sobretot, en el disseny i l'elaboració d'un curs que incorpori totes les eines que el mitjà (Internet) permet.

El públic destinatari bàsic del curs seran persones de procedències culturals i lingüístiques diverses que volen aprendre català i que poden tenir o no coneixements previs d'aquesta llengua.

Des de la recuperació de les institucions democràtiques d'autogovern, la Generalitat de Catalunya va posar un interès especial en l'ensenyament de la llengua catalana a les persones adultes. En primer lloc, per pal·liar el desconeixement de la llengua pròpia d'una part important de la població de Catalunya provocat per l'eliminació d'aquest aprenentatge del sistema educatiu. En segon lloc, per procurar la integració d'un nombre important de ciutadanes i ciutadans arribats a Catalunya durant les successives onades migratòries i que tenen com a primera llengua el castellà. I, finalment, per facilitar l'aprenentatge de la llengua catalana a les persones estrangeres que hi tenien interès, i que es va potenciar majoritàriament mitjançant l'establiment de lectorats de català a diferents universitats de fora de l'àmbit lingüístic català o a través dels casals catalans a l'exterior.

L'exponent d'aquell procés va ser l'elaboració del curs multimèdia *Digui, digui...*, que, amb l'assessorament i l'aval del Consell d'Europa, es va convertir en un curs capdavanter, tant per l'enfocament comunicatiu que desenvolupava com per l'amplitud de mitjans que utilitzava.

D'aleshores ençà s'han anat desenvolupant i elaborant un nombre important de materials didàctics amb l'objectiu, primer, de complementar i modernitzar el *Digui, digui...*, i després per adequar-se a les noves necessitats i a les noves realitats de l'aprenentatge de llengües; els professionals i les professionals de l'ensenyament del català s'han hagut d'adaptar, també, al nou perfil d'alumnat i a les noves metodologies i eines de suport.

Aquest procés ha anat fent cada vegada més evident la necessitat de disposar d'un mètode pensat de manera global partint dels nous paràmetres que configuren actualment l'ensenyament de llengües: una nova metodologia, un nou entorn d'aprenentatge, uns nous materials i un nou perfil d'aprenent.

Per això s'ha pensat en un espai virtual que incorpori diferents elements de relació i de comunicació i una varietat de materials molt important i, sobretot, que permeti una flexibilitat molt gran a l'hora de moure-s'hi i d'utilitzar els recursos disponibles.

Tenint en compte que la finalitat principal d'aquest projecte és atendre les necessitats d'aprenentatge de la llengua catalana de la població adulta a fi que pugui usar-la sense limitacions, s'han definit els objectius que es detallen a continuació:

- L'espai virtual per a l'aprenentatge del català vol contribuir a la creació d'una comunitat virtual oberta a persones adultes que volen millorar els coneixements de català i a professionals de l'ensenyament d'aquesta llengua.
- Aquest espai ha de facilitar l'accés a l'aprenentatge de la llengua catalana a aquelles persones que per raons professionals, d'ubicació, de temps, per causa d'alguna discapacitat física, etc., tenen dificultats per accedir als sistemes presencials d'aprenentatge de la llengua o a aquelles que se sentin més còmodes amb un mètode d'aprenentatge d'aquestes característiques.

- Amb aquest recurs es pretén satisfer les demandes creixents d'aquelles persones residents a l'estranger que, de manera individual o des dels casals i lectorats catalans, volen aprendre el català o necessiten, a més d'una proposta d'aprenentatge de la llengua, un entorn de relació amb altres estudiants i uns referents culturals.
- Aquest projecte ha de permetre també promoure el desenvolupament d'eines i programes que ajudin al treball dels aspectes relacionats amb la producció oral de la llengua i proporcionar als sistemes presencials d'aprenentatge del català una base considerable de material audiovisual que constitueixi un suport variat i enormement enriquidor en el procés d'aprenentatge.

Pel que fa a l'elaboració de continguts, el punt de partida són els programes elaborats per l'SPL, adaptats al *Marc europeu comú de referència per a les llengües: aprendre, ensenyar, avaluar*, redactat pel Consell d'Europa. Aquest curs s'estructura en quatre nivells d'aprenentatge (bàsic, elemental, intermedi i suficiència) i cada un dels nivells proposats es dividirà en 25 unitats didàctiques aproximadament. Cada unitat tindrà una estructura similar, que inclourà els objectius d'aprenentatge i d'avaluació i els continguts teòrics complementaris necessaris per assolir-los.

En el desenvolupament dels continguts lingüístics i culturals que inclou el curs s'utilitzen tot tipus de recursos, tant textuals com audiovisuals i de disseny, que estaran localitzats en una plataforma tecnològica.

L'SPL ha assumit el finançament de l'elaboració d'aquest curs de català en línia, i n'ha gestionat la contractació a través del CPNL, tal com s'estableix en el conveni de col·laboració signat a aquest efecte entre el Departament de la Presidència, l'IRL i el mateix CPNL.

El CPNL és l'organisme amb més experiència i solvència en la gestió de cursos de català per a persones adultes a Catalunya. Es preveu que sigui també aquest organisme l'encarregat de fer el pilotatge del curs, una vegada estiguin enllestides les primeres unitats, i que assumeixi posteriorment l'explotació del curs a Catalunya.

És indubtable l'interès d'aquest curs en el marc dels objectius generals de política lingüística del Govern. Es tracta, a més, d'un producte perdurable, amb una vigència prevista superior als deu anys, i amb un caràcter innovador i flexible que el fa vàlid per a l'aprenentatge de la llengua catalana en qualsevol país del món.

Per aquest motiu el Govern va aprovar un expedient de despesa pluriennal pels imports següents:

2005	800.000 euros
2006	2.200.000 euros
2007	1.500.000 euros

Atesa la complexitat del projecte, tant el desenvolupament de la plataforma d'aprenentatge com la producció i la implantació dels continguts didàctics del curs i de tots els materials complementaris es van adjudicar mitjançant concurs públic l'abril de 2006.

La Generalitat de Catalunya ha dut a terme, durant el 2006, les actuacions següents:

- El seguiment de les tasques de producció del curs.
- El seguiment de les tasques de definició de la plataforma d'aprenentatge que allotjarà el curs i dels diferents espais que contindrà l'entorn virtual.
- L'elaboració d'una unitat pilot del primer nivell i el desenvolupament dels materials didàctics corresponents al primer grau del primer nivell.
- La programació de les unitats del nivell 3 del curs.

b. Itineraris per a l'autoaprenentatge de català

Els itineraris formatius per a l'aprenentatge de la llengua dels nivells intermedi i de suficiència del Centre d'autoaprenentatge virtual són el resultat de la col·laboració entre la Secretaria de Política Lingüística i l'Escola d'Administració Pública de Catalunya (EAPC). Són una activitat formativa a distància, feta des d'un ordinador, i tenen com a objectiu facilitar als treballadors i treballadores de les administracions públiques que presten els seus serveis a Catalunya l'aprenentatge de la llengua necessari perquè puguin desenvolupar, amb adequació i correcció, les tasques lingüístiques corresponents al seu lloc de treball o ampliar els seus coneixements de llengua. Aquest servei d'aprenentatge virtual s'oferirà des de l'Aula Virtual de l'EAPC.

Durant el 2006 s'han acabat els materials corresponents als itineraris de gèneres textuais, de patrons discursius i de continguts lingüísticotextuals del nivell de suficiència, i s'han editat en l'entorn virtual. També s'han revisat els materials dels itineraris del nivell intermedi i s'ha iniciat la fase d'experimentació.

c. Centres d'autoaprenentatge

Un altre instrument important que facilita l'aprenentatge de la llengua catalana són els centres d'autoaprenentatge de català. Aquest tipus d'aprenentatge va adreçat a les persones aprenents amb un grau d'autonomia important en el seu procés d'aprenentatge i s'ha consolidat com un model alternatiu i complementari a l'ensenyament presencial tradicional de manera força significativa.

Actualment hi ha 87 centres d'autoaprenentatge de català d'institucions diverses que són coordinats des de la Secretaria de Política Lingüística (SPL) i s'aprecia un increment anual de centres en contextos força diferents.

L'any 2006, amb la coordinació del Departament de Justícia, s'han obert centres d'autoaprenentatge als centres penitenciaris Quatre Camins, Homes de Barcelona i Joves de Barcelona. També han obert les portes enguany els centres de la Universitat de Barcelona, a la Facultat de Física i Química, i del Consorci per a la Normalització Lingüística a Vic.

Amb l'objectiu d'oferir formació i promoure l'intercanvi d'experiències entre els assessors i assessores dels centres d'autoaprenentatge, l'SPL, amb la col·laboració de la UGT de Catalunya, ha organitzat l'any 2006 la XII Trobada de Centres d'Autoaprenentatge. Va tenir lloc a la seu de la UGT de Catalunya a Barcelona el dia 26 de maig de 2006 i hi van participar 138 persones procedents de Catalunya, el País Valencià, les Illes, la Catalunya del Nord, Andorra i el País Basc. El tema central d'aquesta edició va ser la formació en recursos i estratègies per assessorar des d'un espai virtual d'aprenentatge.

2.1.3. Lingu@net Europa, projecte europeu

La Secretaria de Política Lingüística ha procurat, històricament, participar en tots aquells projectes europeus que tenen com a objectiu desenvolupar actuacions de difusió o de promoció de l'ús i l'ensenyament de llengües diverses. Aquest interès s'explica per un doble motiu. En primer lloc per facilitar a la llengua catalana tots aquells recursos i instruments que li permetin ser útil i efectiva en tots els contextos possibles i en segon lloc per donar-li la visibilitat que, atès el seu estatus i nivell de desenvolupament, li correspon en el context europeu.

Lingu@net Europa és un projecte europeu que reuneix clarament aquestes dues finalitats, i per això l'SPL hi ha estat treballant des de l'any 2004. Lingu@net Europa és un centre de recursos multilingüe en línia per a l'aprenentatge de llengües. Ofereix informació i enllaços a recursos de qualitat relacionats amb l'aprenentatge i l'ensenyament de llengües modernes i neix amb l'objectiu de proporcionar a estudiants i professorat de llengües la possibilitat de cercar recursos rellevants en qualsevol de les llengües que pugui entendre i no només aquells que trobaria buscant únicament en la seva llengua materna.

Dóna accés multilingüe a 3.500 recursos en línia catalogats, molts dels quals són específicament per a l'aprenentatge. També ofereix suport a persones adultes sobre com

aprendre una llengua, com avaluar el seu nivell i com comunicar-se amb d'altres en línia. És important destacar la qualitat d'aquestes seccions, que han estat desenvolupades per especialistes en llengües d'arreu d'Europa.

Es pot accedir a tot el lloc web en 20 llengües (alemany, anglès, basc, búlgar, català, danès, espanyol, estonià, finès, francès, gallec, grec, islandès, italià, lituà, maltès, neerlandès, polonès, portuguès i suec).

El projecte està coordinat pel CILT, el Centre Nacional de Llengües (Regne Unit), i en formen part 20 institucions de països europeus diferents. Aquest recurs és de lliure accés i està disponible a www.linguanet-europa.org.

Durant el 2006, l'SPL ha fet la revisió definitiva de l'entorn i dels recursos per a l'aprenentatge de català introduïts, i ha fet accessible l'enllaç amb Lingu@net Europa des de la pàgina de recursos per a l'aprenentatge del Web de la llengua catalana (<http://www6.gencat.net/llengcat/aprenca/recursos.htm>).

2.1.4. Publicacions

La Secretaria de Política Lingüística publica diferents materials relatius a les qüestions més significatives relacionades amb l'ensenyament i l'aprenentatge de la llengua catalana a les persones adultes. Durant l'any 2006 se n'han publicat els següents:

Contes per parlar, núm. 1 i 2

Jocs de paraules i passatemps 3

343 llocs per aprendre català

Actes de l'XI Trobada de Centres d'Autoaprenentatge de Català. L'espai d'autoaprenentatge: les noves necessitats i els models de funcionament en la societat actual

2.2. El Consorci per a la Normalització Lingüística

Des de 1981 el Govern de la Generalitat promou els cursos de català per a persones adultes per facilitar l'aprenentatge de la llengua del país als ciutadans i ciutadanes que desitgen aprendre-la. Des de 1989 l'oferta pública d'aquests cursos és assumida pel Consorci per a la Normalització Lingüística.

El Consorci per a la Normalització Lingüística té una plantilla de 410 persones, 365 de les quals són personal tècnic de normalització lingüística. Aproximadament la meitat dels tècnics i tècniques de normalització es dediquen a l'ensenyament del català a les persones adultes, i la resta, llevat del 12 % que fa tasques directives i de suport administratiu, s'ocupa de funcions d'assessorament i dinamització lingüística, en una proporció que varia segons les necessitats sociolingüístiques del territori al qual serveixen.

El pressupost ordinari del Consorci l'any 2006 ha estat de 22.715.000 euros, que suposa un increment d'un 4,44 % respecte de l'any anterior. A més, cal tenir en compte 2.000.000 d'euros de pressupost extraordinari per a acolliment lingüístic.

En el període 2005-2006, el CPNL ha ofert un total de 3.231 cursos presencials als quals s'han inscrit 68.598 alumnes. A més, 7.750 alumnes han seguit un curs a distància i 1.639 han seguit un procés autònom en un centre d'autoaprenentatge.

Taula 5.7. Alumnes del Consorci per a la Normalització Lingüística. Curs 2005-2006

Tipus d'aprenentatge	Nombre d'alumnes
Cursos presencials	68.598
Cursos a distància	7.750
Autoaprenentatge	1.639
Total	77.987

4.70.05.

Una informació interessant de destacar és la referida a la procedència de les persones inscrites als cursos de català.

Taula 5.8. Procedència de l'alumnat del Consorci per a la Normalització Lingüística. Curs 2005-2006

Procedència	Alumnes	Percentatge
Catalunya	21.540	27,6 %
Resta de l'Estat	17.321	22,2 %
Estranger	37.028	47,5 %
Sense dades	2.098	2,7 %
Total	77.987	100 %

Seguint la tendència dels darrers anys, durant el curs 2005-2006 ha estat important l'esforç que s'ha dut a terme per fer arribar les propostes d'aprenentatge de la llengua catalana als col·lectius d'immigrants, com ho demostra el fet que les persones nascudes a l'estranger són quasi la meitat de l'alumnat dels cursos del CPNL. L'increment de l'alumnat nouvingut als cursos de català per a persones adultes és una mostra de l'increment de població estrangera que s'està produint al conjunt del país. D'altra banda, el suport rebut per part de les diferents administracions ha permès que l'oferta de cursos del Consorci pugui arribar a les persones destinatàries principals.

2.2.1. Els cursos presencials

Quant als cursos presencials, durant el curs 2005-2006 el CPNL n'ha organitzat un total de 3.231, que han representat un increment de 533 cursos amb relació al període anterior, en què es van organitzar 2.698 cursos. Pel que fa al nombre de persones inscrites en els cursos presencials, se n'ha produït un increment continuat al llarg dels últims anys. En concret, el total d'alumnes que s'han inscrit als cursos presencials ha passat de 39.576 el curs 2001-2002 a 47.348 el curs 2002-2003, 55.756 el curs 2003-2004, 61.694 el curs 2004-2005 i 68.598 el curs 2005-2006.

La distribució de cursos per nivells és la següent: a més dels 285 cursos de nivell inicial, destinats a facilitar el primer contacte amb la llengua oral a 5.150 alumnes, s'han organitzat 1.589 cursos de nivell bàsic i 350 de nivell elemental per a 37.027 i 6.387 alumnes, respectivament. Pel que fa a la millora de les competències comunicatives, especialment de l'expressió escrita, s'han organitzat 500 cursos de nivell intermedi i 392 de nivell de suficiència per a 10.413 i 7.518 alumnes, respectivament.

Taula 5.9. Distribució de cursos presencials del Consorci per a la Normalització Lingüística per nivells. Curs 2005-2006

Nivells	Cursos	Alumnes
Cursos inicials	285	5.150
Cursos bàsics	1589	37.027
Cursos elementals	350	6.387
Cursos intermedis	500	10.413
Cursos de suficiència	392	7.518
Cursos de perfeccionament	55	1.249
Cursos complementaris d'expressió oral	34	513
Cursos complementaris d'expressió escrita	25	330
Cursos específics	1	11
Total	3.231	68.598

Taula 5.10. Cursos presencials de català, per agrupació de nivells, organitzats pel Consorci per a la Normalització Lingüística. Cursos 2003-2004 a 2005-2006

Descripció dels cursos	2003-2004		2004-2005		2005-2006	
	Cursos	Alumnes	Cursos	Alumnes	Cursos	Alumnes
Llengua oral	1.693	37.307	1.793	40.789	2.224	48.564
Llengua escrita	822	16.846	816	18.737	892	17.931
Complementaris	53	622	44	993	60	843
Superiors	48	981	45	1.175	55	1.260
Total	2.616	55.756	2.698	61.694	3.231	68.598

En les dades anteriors s'observa un augment progressiu, tant del nombre de cursos com del de persones inscrites, dels cursos on s'insisteix especialment en l'aprenentatge de la llengua oral. Així, si prenem com a base 100 el nombre de cursos orals del curs 2003-2004, al 2005-2006 l'índex aconseguiria un valor de 131 punts. El mateix es produiria en el cas de l'alumnat, amb un índex de 130 punts.

Es pot ampliar la informació relativa a l'ensenyament de català a persones adultes nouvingudes en el capítol VI d'aquest Informe, dedicat a la immigració.

Taula 5.11. Cursos presencials de català, per sectors, organitzats pel Consorci per a la Normalització Lingüística. Cursos 2003-2004 a 2005-2006

Sectors	2003-2004	2004-2005	2005-2006
	cursos	cursos	cursos
Serveis permanents	2.370	2.459	2.852
Administració local i món del dret	77	82	83
Món socioeconòmic	25	20	32
Món sanitari i assistencial	118	110	248
Altres	26	27	16
Total	2.616	2.698	3.231

2.2.2. Els centres d'autoaprenentatge i l'ensenyament a distància

El Consorci per a la Normalització Lingüística ofereix serveis i recursos per a l'autoaprenentatge de la llengua mitjançant una xarxa estable de centres i serveis. En concret l'any 2006 s'han ofert serveis d'autoaprenentatge mitjançant els 11 centres oberts en funcionament: Barcelona (2), Cornellà de Llobregat, Sant Vicenç dels Horts, Tarragona, el Vendrell, Terrassa, Sant Cugat del Vallès, Sabadell, Girona i Martorell. A més dels 11 centres oberts, l'alumnat dels cursos i el conjunt de la població han pogut millorar els coneixements de català mitjançant els materials d'autoaprenentatge disponibles als serveis oberts. Els serveis oberts, ubicats en algunes ocasions en biblioteques públiques i centres de recursos, disposen d'una selecció dels materials d'autoaprenentatge dels centres oberts. Durant el curs 2005-2006 han funcionat serveis oberts a Flix, Igualada, Lleida, Manlleu, Montblanc, Montcada i Reixac, Móra d'Ebre, Olot, Ripoll, Roses, Salt, Santa Coloma de Farners, Santa Perpètua de Mogoda,

la Seu d'Urgell, Solsona, Tremp i Valls. Un total de 1.639 alumnes han seguit un procés autònom per a l'aprenentatge del català mitjançant l'oferta dels centres i dels serveis oberts.

Una altra modalitat d'aprenentatge és la dels cursos no presencials o a distància. El nombre d'alumnes que han seguit aquesta modalitat d'aprenentatge de la llengua ha crescut de manera molt notable, tot i que en els darrers cursos s'ha estabilitzat. En línies generals podem dir que l'oferta de formació a distància ha tingut bona acollida i que l'oferta d'aquesta modalitat de formació s'ha consolidat a bona part del territori. A la taula següent es pot veure aquesta evolució.

Taula 5.12. Alumnes a distància (Consorti per a la Normalització Lingüística)

Curs	Alumnes
1998-1999	1.338
1999-2000	3.680
2000-2001	5.764
2001-2002	7.076
2002-2003	6.423
2003-2004	7.903
2004-2005	7.060
2005-2006	7.750

2.3. El Departament d'Educació

2.3.1. La Subdirecció General de Formació de Persones Adultes

D'acord amb el Decret 568/2006, de 19 de desembre, de reestructuració del Departament d'Educació, les competències en formació de persones adultes corresponen a la Direcció General d'Ensenyaments Professionals, Artístics i Especialitzats, a la qual està adscrita la Subdirecció General de Formació de Persones Adultes.

La formació de persones adultes és el conjunt d'activitats d'aprenentatge que permet a les persones desenvolupar les seves capacitats, enriquir els seus coneixements i millorar les seves competències bàsiques tècniques i professionals. Això fa que hi participin persones amb objectius diferents, com ara ampliar els coneixements, accedir a diversos nivells del sistema educatiu i obtenir una titulació.

El català és la llengua vehicular i d'aprenentatge dels centres i aules de formació de persones adultes que depenen de la Subdirecció General de Formació de Persones Adultes del Departament d'Educació; tots els ensenyaments i programes es realitzen en llengua catalana, excepte els de llengua castellana i llengua estrangera.

Des de fa algunes dècades els centres i les aules de formació de persones adultes desenvolupen múltiples experiències d'ensenyament del català, tant per a les persones adultes novingudes amb total desconeixement de la llengua catalana, com per a les persones que necessiten millorar i ampliar els seus coneixements de català.

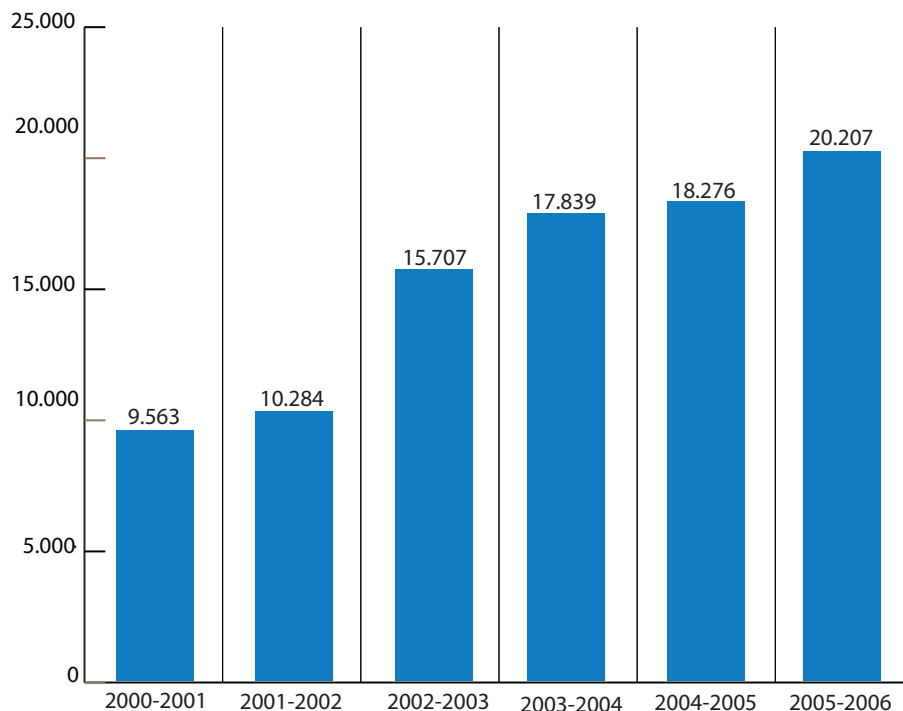
L'oferta dels centres i les aules de formació de persones adultes prioritza l'aprenentatge de la llengua catalana amb cursos d'acolliment lingüístic i nivell bàsic, adreçats a persones novingudes. Aquests cursos tenen com a finalitat que les persones participants adquireixin un grau de competència de la llengua catalana que els permetrà desenvolupar-se en la nostra societat.

El Departament d'Educació disposa de 125 centres o aules de formació de persones adultes distribuïts arreu de Catalunya, que ofereixen una formació flexible i adaptada a les necessitats i interessos de les persones adultes, en diferents franges horàries de matí, tarda i vespre.

El nombre total d'alumnes que s'han inscrit en els centres i aules de formació de persones adultes el curs 2005-2006 ha estat de 54.043; d'aquesta quantitat, 10.480 (19,4 %) van fer cursos específics de llengua catalana, d'acolliment lingüístic, bàsic i de comunicació.

En el curs 2005-2006 l'alumnat estranger inscrit als centres i aules de formació de persones adultes representa un 37,4 % del total de l'alumnat.

Gràfic 5.5. Evolució de la matrícula de l'alumnat d'origen estranger

De les 20.207 persones d'origen estranger matriculades el curs 2005-2006, el 31,8 % s'han inscrit als cursos d'acolliment lingüístic i bàsic i el 10 % al programa d'alfabetització.

Al llarg de l'any 2006 s'han realitzat diverses accions per incrementar l'ús del català en els centres i aules de formació de persones adultes:

- Continuació de la tasca dels coordinadors i coordinadores LIC (llengua, interculturalitat i cohesió social) als centres i aules de formació de persones adultes.
- Participació en algun dels plans educatius d'entorn.
- Contactes per establir elements de coordinació de l'oferta de formació de llengua catalana amb el Consorci per a la Normalització Lingüística.
- Finalització de l'elaboració dels currículums de llengua catalana corresponents als nivells inicial, bàsic i llindar. Aquests currículums s'han elaborat amb la col·laboració de la Subdirecció de Llengua i Cohesió Social i la Secretaria de Política Lingüística.
- Continuació de la tasca del grup de treball de docents de formació de persones adultes encarregat d'elaborar el disseny curricular dels cursos d'acolliment lingüístic i bàsic de català.

- Elaboració de material didàctic per a l'aprenentatge de la llengua catalana per part de les persones nouvingudes, mitjançant les tecnologies de la informació.
- Convocatòria del XIII Premi Rafael Farré de narrativa curta, per promoure la redacció de textos literaris en llengua catalana entre les persones inscrites en els centres i aules de formació de persones adultes. Aquest premi es convoca des de l'any 1995 amb una periodicitat anual.

D'altra banda, durant l'any 2006 han continuat les actuacions adreçades al professorat de formació de persones adultes per potenciar l'ensenyament de la llengua catalana. Amb aquesta finalitat s'han dut a terme els cursos següents:

- Metodologia del català com a segona llengua (Girona)
- Metodologia del català com a segona llengua (Tarragona)
- El currículum i la programació dels cursos d'acolliment lingüístic i bàsic de llengua catalana.

2.3.2. Les escoles oficials d'idiomes

Les escoles oficials d'idiomes (EOI) són centres públics d'ensenyament d'idiomes moderns adreçats a la població adulta, dins l'àmbit no universitari. El Pla d'estudis de les EOI s'estructura en dos cicles: el cicle elemental (3 cursos de 130 hores cadascun) i el cicle superior (2 cursos de 130 hores cadascun).

Durant el curs 2005-2006, les EOI, dependents del Departament d'Educació, han organitzat 47 cursos de llengua catalana, als quals s'han inscrit 1.341 alumnes.

3. La formació ocupacional i contínua

Les actuacions del Servei d'Ocupació de Catalunya per al foment de l'ús de la llengua catalana en els àmbits de la formació ocupacional i la formació contínua de les empreses té com a norma marc l'Ordre del 14 de gener de 2000 per la qual s'aproven les bases reguladores que han de regir les subvencions relatives a les accions de formació ocupacional i afins de caràcter ocupacional.

L'article 20 d'aquesta Ordre estableix que un dels requisits de les accions formatives és el d'incloure mòduls específics de català, de medi ambient i de seguretat i condicions de salut en el treball. L'article 73 disposa que les accions d'intercanvis internacionals tenen per finalitat facilitar estades de perfeccionament professional a l'estranger de persones residents a Catalunya així com les estades a Catalunya de persones residents a l'estranger perquè adquireixin una experiència professional laboral fora del seu entorn habitual i, alhora, coneguin i perfeccionin una altra llengua. L'article 77 preveu que les persones que facin estades a Catalunya o a l'estranger han de complir el requisit de tenir un coneixement suficient de l'idioma del país d'acollida.

En l'àmbit de la formació ocupacional, les actuacions més rellevants relacionades amb la normalització lingüística i el foment de l'ús del català dutes a terme pel Servei d'Ocupació de Catalunya durant l'any 2006 han estat emmarcades per la normativa següent:

- Resolució TRI/1850/2006, de 30 de maig, de convocatòria per a l'any 2006 per a la concessió de subvencions per als projectes destinats a la contractació de treballadors/ores desocupats/ades per a la realització d'obres i serveis d'interès general i social en col·laboració amb institucions i entitats sense ànim de lucre. L'article 7 estableix l'adquisició de coneixements bàsics d'entendre i parlar la llengua catalana com un dels criteris de selecció dels projectes.
- Resolució TRI/3512/2006, de 26 d'octubre, per la qual es desplega el procediment de concessió de subvencions per a entitats que organitzin projectes transnacionals de

mobilitat per a la qualificació professional de joves. L'article 15 dicta que els convenis de pràctiques han de ser redactats en català, castellà, anglès o francès.

- Resolució TRI/171/2006, de 25 de gener, per la qual s'obre la convocatòria per a l'any 2006 i es desplega el procediment de concessió de subvencions a les accions de formació professional ocupacional adreçades a noves qualificacions professionals per a treballadors/ores en situació d'atur.
- Resolució TRI/173/2006, de 25 de gener, per la qual s'obre la convocatòria per a l'any 2006 i es desplega el procediment de concessió de subvencions per a la realització d'accions de formació professional ocupacional vinculades al Catàleg de qualificacions professionals de Catalunya adreçades a treballadors/ores en situació d'atur.
- Resolució TRI/383/2006, de 24 de gener, per la qual s'obre la convocatòria per a l'any 2006 i es desplega el procediment de concessió de subvencions per a la realització d'accions de formació professional ocupacional adreçades a treballadors/ores ocupats/ades.

Aquestes resolucions disposen que un dels requisits de les accions formatives és el de ser impartides en, almenys, un 50 % en llengua catalana, així com que els materials didàctics elaborats per les entitats beneficiàries han d'estar redactats almenys en català.

En l'àmbit de la formació contínua, l'Ordre TRI/376/2004, de 25 d'octubre, per la qual s'estableixen les bases reguladores que han de regir les subvencions destinades als contractes programes per a la formació de treballadors/ores que promou el Consorci per a la Formació Contínua de Catalunya, en la disposició transitòria segona, assenyala que el Consorci per a la Promoció Contínua de Catalunya estableix un termini de 2 anys per tal que els participants en les accions subvencionades, a càrrec dels seus recursos, disposin dels materials didàctics en les dues llengües oficials a Catalunya.

Aquest termini de 2 anys va finalitzar el mes d'octubre de l'any 2006, motiu pel qual s'ha incorporat, dins el protocol de seguiment i control del Consorci, la verificació del compliment d'aquesta disposició.

D'altra banda, amb l'objectiu d'incloure l'aprenentatge de català com a eina ocupacional per elaborar els itineraris de les persones que busquen feina i s'adrecen a les oficines de treball per demanar informació sobre les possibilitats i els recursos al seu abast, i també amb la finalitat que aquestes oficines puguin donar informació sobre els llocs on es pot aprendre català, es va fer arribar a totes les oficines de treball l'opuscle *341 llocs per aprendre català*, editat per la Secretaria de Política Lingüística. Aquest opuscle conté informació sobre els diferents llocs on es pot aprendre català, classificats per municipis, i també es pot consultar per Internet a l'adreça <http://www6.gencat.net/llengcat/publicacions/llocs/index.htm>.

4. L'àmbit universitari

L'article 35 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya de 2006 estableix que el català s'ha d'utilitzar normalment com a llengua vehicular i d'aprenentatge en l'ensenyament universitari i en el no universitari (apartat 2), i que el professorat i l'alumnat dels centres universitaris tenen dret a expressar-se, oralment i per escrit, en la llengua oficial que elegeixin (apartat 5). D'altra banda, d'acord amb l'article 50, el Govern, les universitats i les institucions d'ensenyament superior, en l'àmbit de les competències respectives, han d'adoptar les mesures pertinents per garantir l'ús del català en tots els àmbits de les activitats docents, no docents i de recerca.

Pel que fa a la política lingüística universitària, les universitats, com a administracions titulars d'un servei públic, han d'actuar en el marc de l'Estatut i de la Llei de política lingüística, i d'acord amb els documents d'usos lingüístics que cada universitat aprovi.

La Generalitat de Catalunya, per mitjà del departament que té les competències relatives a les universitats, fomenta polítiques lingüístiques adreçades a garantir la presència del català en

l'àmbit universitari i a impulsar-ne l'ús entre l'alumnat i el professorat, en tant que llengua pròpia de les universitats de Catalunya.

Correspon a l'Oficina de Política Lingüística, adscrita al Comissionat per a Universitats i Recerca,¹ proposar i coordinar actuacions d'impuls de la llengua catalana en el món universitari i fer-ne el seguiment, i fomentar i elaborar programes de col·laboració i cooperació amb les universitats en aquesta matèria.

Amb aquest objectiu, l'Oficina treballa de manera coordinada amb els serveis de llengües de les diferents universitats catalanes i promou actuacions interuniversitàries entorn dels eixos següents:

a) Projectes i activitats de normalització lingüística

- Elaboració de plans de dinamització, promoció i actuació en favor de la llengua catalana a la universitat.
- Aplicació i desenvolupament de les noves tecnologies de la informació i la comunicació al català per a la comunitat universitària.
- Elaboració i traducció de materials universitaris de suport a la docència catalana, en el marc de l'Espai Europeu d'Educació Superior (EEES).
- Elaboració de recursos terminològics en llengua catalana.

b) Atenció i suport a l'acollida sociolingüística i cultural d'estudiants estrangers en el nostre territori en el marc de foment de la mobilitat universitària en un context multilingüe, i foment de l'acollida lingüística d'aquest col·lectiu mitjançant la impartició de cursos de català.

c) Suport al desenvolupament de noves eines d'aprenentatge presencial i en línia del català i de noves metodologies didàctiques i ajuts (conjuntament amb la Secretaria de Política Lingüística del Departament de la Presidència), per al manteniment dels centres d'autoaprenentatge de la llengua catalana adreçat al professorat, al personal d'administració i serveis i a l'estudiantat.

D'altra banda, el 2006 el Comissionat per a Universitats i Recerca ha publicat diversos materials, com ara els *Materials de llengua catalana per a estudiants d'intercanvi*, o bé ha col·laborat en l'edició d'altres, entre els quals cal destacar les guies de conversa (versions bilingües català / altres llengües), adreçats a fomentar el coneixement i l'ús de la llengua catalana en l'àmbit universitari.

4.1. Els serveis lingüístics universitaris

Els serveis lingüístics universitaris són mitjans de gran importància per impulsar l'ús del català. L'article 22.3 de la Llei de política lingüística emmarca la seva tasca: estableix que les universitats han d'oferir cursos i mitjans adequats perquè l'alumnat i el professorat perfeccionin la comprensió i el coneixement de la llengua catalana. Aquests serveis lingüístics de les universitats reben el suport del Govern i tenen per funció oferir formació de català a la comunitat universitària, promoure'n l'ús a la docència i fer activitats de dinamització de l'ús de la llengua del país entre l'alumnat, així com impulsar els estudis teòrics sobre noves metodologies per a l'ensenyament-aprenentatge de llengües i programes pilot on s'experimenten els estudis realitzats.

Els serveis de les universitats es coordinen entre si per mitjà de la Xarxa Vives d'Universitats (XVU) i amb el Govern de la Generalitat per mitjà del Departament d'Innovació, Universitats i Empresa, que té un servei específicament encarregat d'aquesta tasca.

¹ El Comissionat per a Universitats i Recerca es va crear al desembre de 2006 i es va adscriure al Departament d'Innovació, Universitats i Empresa (Decret 571/2006). A començament de 2006 l'Oficina de Política Lingüística depenia del Departament d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació, i al maig de 2006 va passar a dependre de la Secretaria d'Universitats i Recerca, que es va adscriure al nou Departament d'Educació i Universitats (Decret 212/2006).

A l'apartat 1.7 del capítol XIV es recullen les activitats dutes a terme per la XVU en matèria de llengua.

4.2. Actuacions de foment del català

Entre les actuacions de foment més destacades dutes a terme per la Generalitat de Catalunya en l'àmbit universitari durant l'any 2006, cal esmentar:

a) La convocatòria d'ajuts a l'edició i la difusió de llibres de text o manuals universitaris i llibres científicotècnics, en suport paper o en suport electrònic, escrits en llengua catalana (DILL 2006). L'import destinat a aquesta activitat ha estat de 198.000 euros.

b) La convocatòria d'ajuts a les universitats de Catalunya per a projectes i activitats de normalització lingüística (NORMA 2006), amb un total de 720.000 euros.

c) La col·laboració, mitjançant finançament econòmic, en diversos actes, com ara els que s'esmenten a continuació:

- La primavera de la llengua, jornada que pretén donar a conèixer tots els recursos i activitats de promoció de l'ús del català en l'àmbit universitari, programats per les universitats i per associacions i entitats implicades en la planificació lingüística.
- Les Jornades de formació per a tècnics i membres de les àrees de dinamització dels serveis lingüístics universitaris, destinades a garantir la col·laboració i la compartició d'experiències en l'àmbit de la normalització lingüística.
- La Commemoració del centenari del naixement de Joan Coromines i Vigneaux.

4.2.1. Ajuts per a tesis doctorals en català

L'1 de març de 2006 l'Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca, adscrita en aquell moment al Departament d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació, va publicar una convocatòria d'ajuts per a tesis doctorals en català defensades durant el 2005. S'hi van destinar 32.400 euros (300 euros per tesi doctoral) i es va atorgar aquest ajut a 108 tesis.

Taula 5.13. Sol·licituds presentades i atorgades per centres

Universitat	Presentades	Atorgades	Import (euros)
Barcelona	52	52	15.600,00
Autònoma de Barcelona	36	35	10.500,00
Pompeu Fabra	1	1	300,00
Politécnica de Catalunya	1	1	300,00
Lleida	2	2	600,00
Girona	13	13	3.900,00
Ramon Llull	2	2	600,00
Rovira i Virgili	2	1	300,00
Vic	1	1	300,00
Total	110	108	32.400,00

Taula 5.14. Sol·licituds presentades per àmbit de coneixement

Àmbit	Sol·licituds
Ciències mèdiques i de la salut	10
Enginyeria i arquitectura	10
Ciències socials	18
Humanitats	22
Ciències	22
Ciències de la vida	28
Total	110

4.3. Projectes i recursos per garantir el coneixement, la difusió i l'ús del català

El Departament d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació (fins al maig de 2006) i el Departament d'Educació i Universitats (fins al desembre de 2006) han participat en diferents projectes i en el desenvolupament de recursos adreçats a garantir el coneixement, la difusió i l'ús de la llengua catalana:

- La creació d'una interfície de consulta de les dades sociolingüístiques de la Universitat de Barcelona, amb la intenció d'unificar la metodologia i els criteris d'obtenció de dades en relació amb la llengua de la docència universitària.
- L'actualització dels continguts de l'aplicació d'autoaprenentatge de català Lingcat, recurs informàtic liderat per la Universitat de Barcelona, que forma part del programa [Interc@t](#), i que consisteix en un programa d'autoaprenentatge del català destinat a la comunitat universitària no catalanoparlant que tingui pensada una estada llarga en el nostre país.
- El projecte Minerva, de la Universitat Autònoma de Barcelona, que incideix en el desenvolupament de materials didàctics multimèdia clarament innovadors pel fet que simplifiquen la comprensió del català a l'estudiantat partint del coneixement que aquest té d'una altra o unes altres llengües romàniques.
- El programa Gràcies, promogut per la Universitat Rovira i Virgili, que té l'objectiu de facilitar l'acollida lingüística de l'estudiantat no català que arriba a aquesta Universitat.
- El projecte La línia del català, de la Universitat Pompeu Fabra, que pretén oferir una benvinguda i una acollida institucionals, pel que fa a la llengua catalana, al professorat que arriba a les universitats catalanes sense coneixements previs de català.
- El projecte Argumenta (segona fase), que, a partir de la creació del producte formatiu multimèdia adreçat a l'alumnat universitari a fi de millorar-ne les habilitats lingüístiques, en una posterior actuació ha adaptat aquest material per poder ser utilitzat, com a recurs lliure, en un espai d'accés obert.
- El projecte Punt de llengua, de la Universitat Politècnica de Catalunya, recurs presencial amb la intenció d'informar directament l'alumnat dels recursos en català a l'abast i de detectar noves mancances.
- El projecte Català per a passavolants, programa d'intercomprensió de llengües de la Universitat de Barcelona que pretén oferir eines útils a l'estudiantat estranger per entendre les classes impartides en català de la seva especialitat.
- La digitalització del material didàctic EuroRom 4, sistema d'aprenentatge de llengües innovador, promogut també per la Universitat de Barcelona, que es basa en l'ensenyament simultani d'idiomes d'un mateix tronc lingüístic.

D'altra banda, l'any 2006, arran del conveni específic de col·laboració entre el Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç i l'Administració de la Generalitat de Catalunya per a l'aplicació de les noves tecnologies en els àmbits de la investigació i la docència universitàries, l'antic

Departament d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació ha signat set convenis amb les universitats catalanes, per un import d'1.305.460 euros, l'objectiu dels quals és obtenir aplicacions i altres productes tecnològics en català i desenvolupar nous recursos lingüístics en aquesta llengua. Els projectes que han rebut suport han estat els següents:

CeRes

Promogut per la Universitat de Barcelona, el projecte CeRes, Cerca de Respostes en un portal web, desenvolupa un sistema automàtic de cerca de respostes (CR) basat en tècniques de processament de llenguatge natural. Permet localitzar informació tant en sistemes tancats (un portal web, una base de dades) com en sistemes oberts (Internet), segons les preguntes que formula qui l'usa. Incorpora cinc mòduls amb funcionalitats específiques, la creació dels quals ha implicat desenvolupar recursos lingüístics concrets i adaptar eines a l'entorn de l'aplicació i la llengua catalana.

Creació de recursos lingüístics del català necessaris per al desenvolupament de les tecnologies de la llengua i de la parla

Sobre aquest projecte, impulsat per la Universitat Politècnica de Catalunya, es pot trobar informació a l'apartat 2 (Recursos per a la comunicació: eines i tecnologies de la llengua) del capítol III (La qualitat de la llengua: eines i recursos per a la comunicació).

RESTAD

Fruit d'una col·laboració interuniversitària (Universitat Autònoma de Barcelona, Universitat Politècnica de Catalunya, Universitat Oberta de Catalunya i Universitat de Girona), aquest projecte desenvolupa eines i recursos que facilitin i millorin la traducció automatitzada al català de la documentació acadèmica i administrativa de l'àmbit universitari, en el marc de la gestió del multilingüisme i de l'Espai Europeu d'Educació Superior.

Textoral

Elaborat per la Universitat de Barcelona, es tracta d'un producte multimèdia consistent en un corpus de conferències en català fetes per professorat universitari, que serveix de material d'autoaprenentatge per a la comprensió oral i escrita de la llengua catalana. Permet consultar oralment i per escrit discursos de divulgació científica i, a la vegada, també facilita versions del mateix text en altres llengües i proposa exercicis per treballar la comprensió.

Guia de conversa català-castellà-aranès-euskera-gallec

Aquesta guia s'emmarca dins la col·lecció de *Guies de conversa universitària*. Conté, en una mateixa edició, totes les llengües amb rang d'oficialitat a l'Estat espanyol (amb els arxius corresponents de veu) i s'adreça a l'alumnat que, des del Districte obert (universitats espanyoles de fora de l'àmbit territorial català), s'incorporen a les universitats catalanes. L'objectiu és proporcionar a l'estudiantat recursos lingüístics per comunicar-se i facilitar-li l'aprofitament dels serveis que ofereix la universitat. Conté més de dues mil frases, organitzades per àmbits (matriculació, allotjament, transport, restaurant, etc.), que ajuden l'usuari o usuària d'aquests àmbits en les situacions de relació personal. També inclou nocions de gramàtica i un vocabulari d'equivalències.

SOLC (Servidor Ortològic de la Llengua Catalana)

Es tracta d'un projecte de gran interès lingüístic impulsat per la Universitat Pompeu Fabra que té com a objecte l'elaboració d'un diccionari ortològic per resoldre els dubtes del col·lectiu de

professionals de la llengua oral i que dona cobertura a totes les variants considerades en la proposta d'estàndard oral de la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans.

Plataforma de treball en xarxa

Aquest darrer projecte, impulsat també per la Universitat Pompeu Fabra, es concreta en la creació d'una plataforma de treball a través d'Internet que permeti, d'una banda, col·laborar activament amb l'Institut d'Estudis Catalans en el recull i l'anàlisi de neologismes procedents de les diverses varietats dialectals i, de l'altra, facilitar l'accés a les dades a través d'una interfície web.

4.4. Ús del català a les proves d'accés a la universitat

L'Oficina d'Organització de Proves d'Accés a la Universitat de Catalunya, adscrita a la Secretaria General del Consell Interuniversitari de Catalunya, organitza i gestiona les proves d'accés a la universitat.

En la taula següent es mostren els percentatges d'ús del català i del castellà en aquestes proves durant els darrers anys.

Taula 5.15. Ús del català a les proves d'accés a la universitat. Percentatges

	1998-99	1999-00	2000-01	2001-02	2002-03	2003-04	2004-05	2005-06
% català	93,93	92,35	92,10	92,44	93,05	94,14	93,68	93,20
% castellà	6,07	7,65	7,90	7,56	6,95	5,86	6,32	6,80

Font: Estudi comparatiu de l'ús del català a les PAU-2006

D'aquestes dades es desprèn que l'alumnat que vol accedir a la universitat té una elevada competència lingüística en català i utilitza aquesta llengua com a llengua vehicular en l'ensenyament. Aquesta tendència valida el model de conjunció lingüística de l'ensenyament no universitari comentat en l'apartat 1 d'aquest capítol.

Pel que fa a les proves del curs 2005-2006, cal assenyalar que d'un total de 77.381 exàmens, 72.120 s'han fet en català i 5.261 en castellà.

Si s'analitza l'ús del català per comarques, a 11 comarques s'ha fet la totalitat de les proves en llengua catalana i només 3 comarques no arriben al 90 % dels exàmens fets en aquesta llengua (el Baix Llobregat, amb un 89,81 %; el Barcelonès, amb un 88,89 %, i la Vall d'Aran, amb un 85,54 %).

4.5. Ús lingüístic a la docència i a les tesis doctorals

Pel que fa a les dades de l'ús del català a la docència i a la redacció de tesis doctorals, cal tenir en compte que les estadístiques no es fan anualment a totes les universitats i que no es fan servir els mateixos criteris metodològics en tots els casos. Per aquest motiu, a les taules següents les dades no són homogènies.

Taula 5.16. Percentatges de grups classe en què s'imparteix l'assignatura en català

Universitat	Percentatge	Curs de recollida de les dades
Universitat de Girona	80,2 %	2006-2007
Universitat Pompeu Fabra	65,5 %	2005-2006
Universitat de Barcelona	66,4 %	2004-2005
Universitat Autònoma de Barcelona	61,8 %	2004-2005
Universitat Politècnica de Catalunya	56,5 %	2004-2005
Universitat de Vic	84,0 %	2004-2005
Universitat Internacional de Catalunya	44,0 %	2004-2005
Universitat Abat Oliba CEU	32,0 %	2004-2005
Universitat de Lleida	53,1 %	2002-2003
Universitat Oberta de Catalunya	100,0 %	2002-2003
Universitat Ramon Llull	75,8 %	2002-2003
Universitat Rovira i Virgili	64,9 %	2001-2002

Taula 5.17. Ús del català a les tesis doctorals

Universitat	Tesis doctorals escrites en català	Curs o any de recollida de les dades
Universitat de Girona	60,4 %	2006
Universitat Pompeu Fabra	26,6 %	2005-2006
Universitat Rovira i Virgili	13,0 %	2005-2006
Universitat de Barcelona	33,3 %	2004-2005
Universitat Autònoma de Barcelona	27,5 %	2004-2005
Universitat Politècnica de Catalunya	11,0 %	2004-2005
Universitat de Lleida	18,9 %	2004-2005
Universitat Oberta de Catalunya	100 %	2004-2005
Universitat Ramon Llull	32,5 %	2004-2005
Universitat de Vic	-----	
Universitat Internacional de Catalunya	4,0 %	2004-2005
Universitat Abat Oliba CEU	50,0 %	2004-2005

En la taula següent es detallen, per a les universitats de què es disposa de dades, el nombre total de tesis presentades i el nombre i el percentatge corresponent a les diferents llengües en què s'han redactat.

Taula 5.18. Ús de les diferents llengües a les tesis doctorals

Universitat	Curs o any	Total	Català	Castellà	Anglès	Altres llengües
Universitat de Girona	2006		60,4 %	24 %	15,6 %	
Universitat Pompeu Fabra	2005-2006	49	13 (26,53 %)	17 (34,69 %)	19 (38,78 %)	
Universitat Rovira i Virgili	2005-2006	69	9 (13,0 %)	36 (52,2 %)	24 (34,8 %)	
Universitat de Barcelona	2004-2005	511	170 (33,3 %)	286 (56,0 %)	47 (9,1 %)	8 (1,6 %)

5. L'ensenyament de català fora del domini lingüístic

L'Institut Ramon Llull, per mitjà de l'Àrea de Llengua, té encomanada la funció de promoure l'ensenyament de la llengua i de la literatura catalanes a les universitats i altres centres d'estudis superiors fora del domini lingüístic. Així mateix, promou l'ensenyament de la llengua catalana a l'exterior al públic adult en l'àmbit no acadèmic, especialment allà on l'existència de comunitats catalanes o les relacions històriques, culturals o comercials ho fan més necessari.

5.1. L'àmbit universitari

Durant el curs acadèmic 2005-2006, la Xarxa de lectorats de llengua i literatura catalanes ha estat integrada per 98 universitats, distribuïdes en 28 països d'arreu del món, de les quals 81 a Europa, 14 a Amèrica, 1 a l'Àfrica, 1 a l'Orient Mitjà i 1 a Oceania. D'aquestes, cinc s'hi han incorporat aquest curs acadèmic: Universitat de Pisa (Itàlia), Universitat de Trieste (Itàlia), Universitat de Belgrad (Sèrbia), Universitat de Chicago (Estats Units d'Amèrica) i Universitat de Xile (Xile).

Durant aquest curs, un total de 5.390 alumnes han seguit estudis de llengua, literatura i cultura catalanes; d'aquest total destaquen les xifres de 1.165 alumnes a Alemanya, 1.100 a França, 700 a la Gran Bretanya, 658 a Itàlia i 368 a la República Txeca.

Taula 5.19. Xarxa de lectorats de llengua i literatura catalanes i alumnes. Curs 2005-2006

Països	Lectorats	Alumnes	Països	Lectorats	Alumnes
Alemanya	23	1.165	Hongria	2	151
Argentina	3	69	Irlanda	1	28
Austràlia	1	3	Israel	1	13
Àustria	2	50	Itàlia	12	658
Bèlgica	1	8	Mèxic	2	100
Camerun	1	95	Polònia	3	111
Canadà	1	29	Portugal	1	50
Cuba	1	60	República Txeca	2	368
Eslovènia	1	14	Romania	1	159
Estats Units	5	165	Rússia	2	41
Finlàndia	1	12	Sèrbia	1	22
França	10	1.101	Suïssa	1	56
Gran Bretanya	16	700	Uruguai	1	69
Holanda	1	17	Xile	1	76
Total				98	5.390

D'altra banda, l'IRL ha continuat mantenint relacions de cooperació amb diverses universitats de l'Estat espanyol amb l'objectiu de continuar impulsant-hi els estudis de llengua i literatura catalanes.

Concretament, el curs acadèmic 2005-2006 es va iniciar la col·laboració amb la Universitat de Santiago de Compostel·la per impulsar-hi els estudis de català mitjançant la presència d'un professor de suport. També s'ha signat un conveni amb la Universitat d'Alcalà d'Henares amb l'objectiu d'introduir i impulsar l'ensenyament de la llengua i la literatura catalanes a la universitat i per a la realització d'activitats de promoció i difusió que hi estiguin relacionades a partir del curs 2006-2007. Una altra universitat de l'Estat espanyol amb la qual ha col·laborat l'IRL l'any 2006 ha estat la Universitat de Vigo, amb l'objectiu que el seu Centre de Llengües pugui incorporar la llengua catalana dins la seva oferta de cursos.

5.2. L'àmbit no universitari

5.2.1. Les comunitats catalanes de l'exterior

En el marc del suport a actuacions que permetin més presència i estudi de la llengua catalana en centres i organismes d'àmbit no universitari, l'Institut Ramon Llull dona suport específic a les comunitats catalanes de l'exterior. D'acord amb la Resolució d'atorgament de subvencions a associacions o entitats de fora dels territoris de parla catalana sense finalitat de lucre per a l'organització de cursos destinats específicament a l'aprenentatge de la llengua catalana, publicada al DOGC el 13 de març de 2006, s'han beneficiat d'aquests ajuts les 36 entitats següents, que han impartit classes a més de 1.700 alumnes.

Taula 5.20. Entitats que han rebut subvenció per a l'organització de cursos de llengua catalana. Any 2006

Centre Cultural Català de Colònia	Alemanya
Agrupació Catalana Pergamino Agrupación Cultural Catalana de Mendoza Associació Catalana de Socors Mutus Montepío de Montserrat Casal de Catalunya de Buenos Aires Casal de Catalunya de Paraná Casal de Catalunya de Santa Fe Casal dels Països Catalans de la Plata Centre Català de Mendoza Centre Català de Rosario Centre Català de Venado Tuerto Les Quatre Barres	Argentina
Casal Català de Brussel·les	Bèlgica
Catalonia. Grupo de Catalanes de São Paulo	Brasil
Associació Casal Català de Costa Rica	Costa Rica
Casal Català de Quito	Equador
Associació Cultural del Matarranya Casa Catalana de Zaragoza Casal de Catalunya de Sevilla Cercle Català d'Àlaba Espai Catalunya Topalekua Societat de Beneficiència de Naturals de Catalunya Cercle Català de Madrid	Espanya
Casal dels Catalans de Califòrnia Fundació Paulí Bellet	Estats Units

Casal Català de Grenoble Casal Català de Tolosa de Llenguadoc	França
Centre Català de Luxemburg	Luxemburg
Casal de Cultura Catalana al Nord del Marroc	Marroc
Orfeó Català de Mèxic	Mèxic
Centre Català d'Asunción	Paraguai
Centre Català d'Escòcia	Regne Unit
Casa Nostra de Basilea Centre Català de Lausana	Suïssa
Casal Català de Montevideo	Uruguai
Centre Català de Santiago de Xile	Xile

D'altra banda, l'IRL ha enviat materials docents i altres materials complementaris d'interès per a la impartició dels cursos de llengua i cultura catalanes, i també ha prestat assessorament didàctic als centres que ho han sol·licitat. Pel que fa a la formació del professorat, s'ha ofert als professors i professores de llengua, cultura i literatura catalanes de les comunitats catalanes de l'exterior la possibilitat d'assistir als cursos de formació que organitza l'IRL.

5.2.2. L'Institut Cervantes

L'Institut Ramon Llull va signar un conveni de cooperació amb l'Institut Cervantes, al setembre de 2004, en virtut del qual aquest darrer es comprometia a impartir classes de català i a allotjar als seus centres d'arreu del món actes organitzats per l'Institut Ramon Llull.

Fruit d'aquesta col·laboració, durant l'any 2006 s'han dut a terme 37 cursos de llengua catalana a 19 centres de l'Institut Cervantes a les ciutats de Bordeus, Estocolm, Fes, Londres, Lió, Manchester, Milà, Moscou, Munic, Nova York, París, Rabat, Roma, Sofia, Tel-Aviv, Tolosa, Utrecht i Varsòvia, que han comptat amb 200 alumnes.

5.2.3. La Delegació del Govern de la Generalitat a Madrid

La Delegació del Govern de la Generalitat a Madrid organitza, entre altres activitats, cursos de català per a persones adultes, amb l'objectiu d'afavorir el coneixement de la llengua i la literatura catalanes i alhora esdevenir un canal de difusió de la cultura catalana.

Durant el curs 2005-2006 s'han organitzat els cursos de llengua catalana següents:

- 4 mòduls del nivell bàsic, de 90 hores lectives (79 alumnes)
- 2 mòduls del nivell elemental, de 90 hores lectives (52 alumnes)
- 1 mòdul del nivell intermedi, de 90 hores lectives (30 alumnes)
- 2 mòduls del nivell de suficiència, de 90 hores lectives (30 alumnes)

També s'ha impartit 1 mòdul de nivell bàsic, de 120 hores lectives, dins les assignatures de Llengua catalana I i Llengua catalana II que es fan a la Universitat Complutense de Madrid. Hi han assistit 12 alumnes.

A més, s'han impartit classes de català per a infants de 5 a 16 anys. S'hi han inscrit i han acabat el curs un total de 19 alumnes; d'aquest total, 5 alumnes eren no catalanoparlants.

6. L'acreditació dels coneixements de llengua catalana

6.1. Dins del domini lingüístic

6.1.1. La Secretaria de Política Lingüística

a. Certificats de coneixements de llengua catalana

L'expedició de certificats de coneixements de català per facilitar-ne l'acreditació als ciutadans i ciutadanes que no van poder cursar estudis de llengua catalana a l'ensenyament o que arriben a Catalunya un cop ja els han acabat depèn de la Secretaria de Política Lingüística. Poden prendre part en les proves corresponents les persones majors de setze anys, o que els compleixin durant l'any de la convocatòria, de qualsevol nacionalitat, que vulguin acreditar el seu coneixement de català al marge dels estudis reglats.

Arran de la publicació del Decret 3/2006, de 17 de gener (DOGC núm. 4554, de 19 de gener), pel qual es modifica el Decret 152/2001, de 29 de maig, sobre avaluació i certificació de coneixements de català (DOGC núm. 3406, d'11 de juny), el sistema de certificats de la Secretaria de Política Lingüística consta de cinc certificats de coneixements generals de llengua. Així, doncs, a partir d'aquest any, la Secretaria ha deixat de convocar les proves per a l'obtenció dels certificats de coneixements específics de llengua (certificats de llenguatge administratiu, de llenguatge comercial, de llenguatge jurídic, i de capacitació per a la correcció de textos). No obstant això, aquest any encara s'ha convocat, de manera excepcional, la prova del certificat de llenguatge jurídic.

La motivació d'aquest Decret rau en la voluntat de l'SPL de centrar els esforços en l'avaluació i certificació de coneixements de llengua general, que són els que tenen més demanda i que, per la seva naturalesa, són els que més s'adiuen amb la tasca pròpia de l'SPL, i circumscriure l'avaluació i l'acreditació de coneixements de llenguatges d'especialitat a l'àmbit d'organismes, institucions i entitats que imparteixen de manera habitual formació d'aquest tipus. Així, per exemple, les universitats acreditaran la formació en llenguatges d'especialitat i la capacitació per a la correcció de textos en l'àmbit universitari, i el Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada, organisme autònom adscrit al Departament de Justícia, acreditarà els coneixements de llenguatge jurídic en l'àmbit de l'Administració de justícia.

Les proves per a l'obtenció dels certificats de català de l'SPL es convoquen cada any per mitjà d'una resolució que habitualment es publica al DOGC abans de final de gener, la qual estableix les condicions i els calendaris de tot el procediment. La convocatòria d'aquest any s'ha regit per la Resolució PRE/66/2006, de 19 de gener (DOGC núm. 4559, de 26 de gener).

A diferència del que ha estat habitual fins al 2005, en què hi havia dos períodes de convocatòria (l'un al maig-juny i l'altre al novembre-desembre), aquest any la Resolució ha establert un únic període de proves i la previsió és continuar mantenint-ne un, atès que ja hi ha diversos organismes que, dins el seu àmbit, convoquen proves per a l'obtenció de certificats de coneixements de català que són equivalents als certificats de la Secretaria de Política Lingüística, per la qual cosa es considera que la demanda d'una acreditació oficial, no vinculada a cursos, amb un sol període de convocatòria queda suficientment atesa.

Taula 5.21. Dades de les proves per a l'obtenció dels certificats de coneixements generals i del certificat de llenguatge jurídic de l'SPL. 2006

TIPUS DE CERTIFICATS	Persones inscrites	Persones presentades	% Presentades / inscrites	Aptes	% Aptes / presentades
CERTIFICATS GENERALS					
Nivell bàsic	187	125	66,84	96	76,80

Nivell elemental	263	127	48,28	169	72,80
Nivell intermedi	1.528	1.029	67,34	837	81,30
Nivell de suficiència	3.832	2.480	64,71	1.091	44,00
Nivell superior	1.524	753	49,40	253	33,60
Total	7.334	4.514	61,54	2.446	54,18
CERTIFICATS ESPECÍFICS					
Llenguatge jurídic	691	494	71,49	275	56,00
Total	8.025	5.008	62,40	2.721	54,33

L'any 2006 la Secretaria de Política Lingüística ha convocat proves a les localitats que figuren a la taula següent, en què s'indiquen també els certificats convocats a cada localitat i el nombre de persones inscrites a cada prova. D'acord, però, amb allò que estableix la resolució de convocatòria, quan en una localitat no s'ha arribat a 30 inscripcions, s'ha anul·lat la convocatòria i, en aquest cas, les persones inscrites han estat adscrites automàticament a Barcelona, Girona, Lleida, Tarragona o Tortosa segons l'adscripció territorial de la localitat anul·lada.

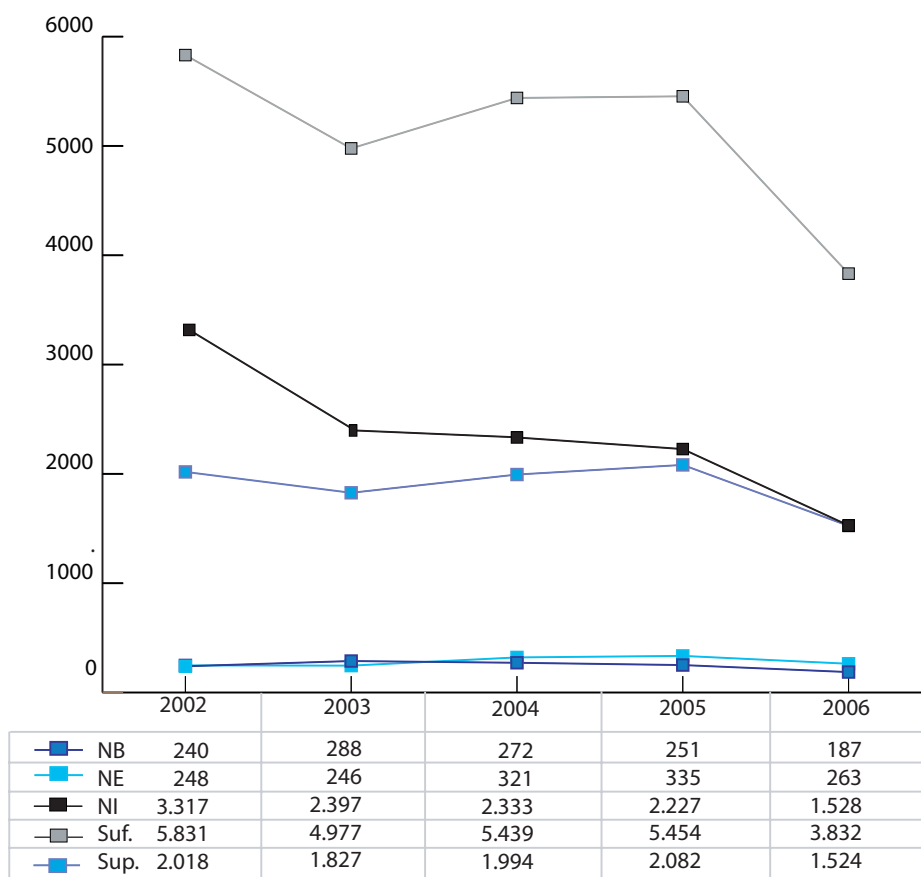
Taula 5.22. Persones inscrites a les proves convocades per l'SPL per localitats. 2006

	Bàsic	Elemental	Intermedi	Suficiència	Superior	Jurídic
Barcelona	37	131	527	1.705	597	456
Figueres			33	86		
Fraga			78	79		
Girona	7	10	102	260	262	100
Granollers	5		53	145	40	
Igualada			23	41	28	
Lleida	17	27	177	298	190	70
Manresa			34	113	66	
Mataró			78	212	58	
Olot			3	28		
Perpinyà	78	44	29	23		
Puigcerdà			9	5		
Reus			27	87	34	
Ripoll			1	6		
Sabadell			47	147	39	
Tarragona	40	51	132	181	50	50
Terrassa			36	150	36	

Tortosa	3		61	72	40	15
Tremp				8		
Vic			34	76	39	
Vielha			2	2		
Vilanova i la Geltrú			42	108	45	
Total	187	263	1.528	3.832	1.524	691

A la taula següent es mostra l'evolució de les inscripcions a les proves a partir de l'aprovació del Decret 152/2001, de 29 de maig, sobre avaluació i certificació de coneixements de català.

Gràfic 5.6. Evolució de la inscripció anual. 2002-2206
Certificats generals

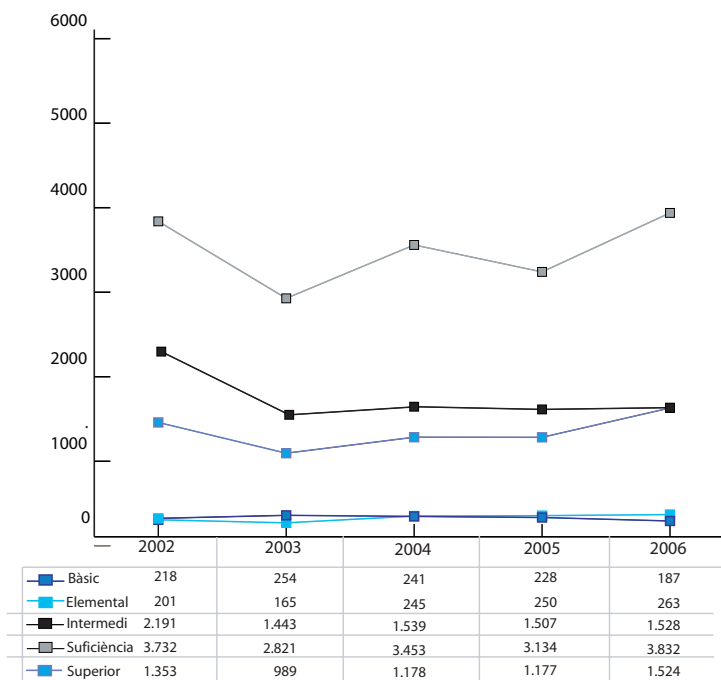

El gràfic mostra una disminució significativa de la inscripció durant l'any 2006 en relació amb les convocatòries dels anys anteriors. Recordem, però, que les dades del període 2002-2005 corresponen a dues proves de cada certificat (una corresponent al període de convocatòria de maig i una altra al de novembre) i que el 2006 la convocatòria ha tingut un únic període de proves, d'acord amb la modificació al Decret 152/2001.

Es preveu que per a l'any 2007 la inscripció augmenti amb relació a l'any 2006, ja que l'existència d'un sol període de proves serà prou conegut per la població i probablement la inscripció absorbirà part de la que acostumava a haver-hi en el segon període. Aquesta tendència a l'alça s'apunta en el gràfic següent per a la majoria dels certificats, i especialment i de manera notable en els certificats de coneixements de suficiència i superior. No és el cas, però, del certificat de nivell bàsic, a causa del fet que fins a la convocatòria del 2005 la majoria

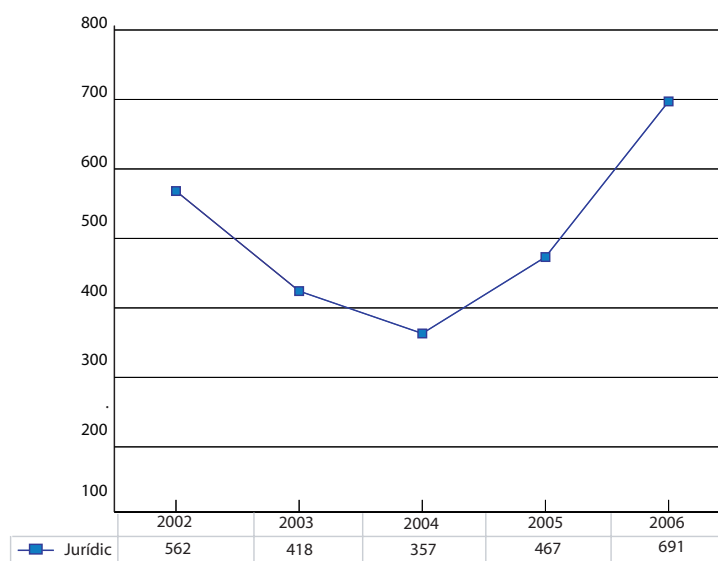
de persones inscrites a aquest certificat eren de centres penitenciaris i a partir del 2006 l'administració de proves en aquests centres ha estat assumida pel Consorci per a la Normalització Lingüística.

Gràfic 5.7. Evolució de la inscripció del primer període de convocatòries 2002-2005 i convocatòria 2006

Pel que fa al certificat de llenguatge jurídic, el fet que l'any 2006 s'hagi publicat la darrera convocatòria per a l'obtenció d'aquest certificat ha provocat que la inscripció augmentés notablement respecte als anys anteriors (un 48 % en relació amb el 2005), com es mostra en el gràfic següent.

Gràfic 5.8. Evolució de la inscripció anual. Certificat de llenguatge jurídic

En l'àmbit dels certificats de català, una de les tasques prioritàries de l'SPL és la formació de les persones que examinen i corregeixen en les convocatòries d'examen, amb l'objectiu de garantir, d'una banda, la correcta aplicació dels criteris i barems d'avaluació de les àrees d'expressió oral i d'expressió escrita i, de l'altra, la màxima fiabilitat de les puntuacions atorgades. Per això, continuant amb la línia iniciada fa uns anys, durant l'any 2006 s'ha dissenyat un sistema de formació en línia per a la formació permanent dels examinadors i examinadores del certificat de nivell intermedi, que es posarà en actiu a principi del 2007. Aquest sistema consisteix en un banc de mostres d'exàmens orals en línia, enregistrats per a la formació, que seran usades com a pràctiques autoavaluatives per les i els participants. A més, durant el període de formació, els examinadors i examinadores en actiu tindran a la seva disposició un servei de consultories.

Durant aquest any s'ha dut a terme també una nova edició de formació inicial en avaluació de l'expressió oral del certificat de nivell intermedi, atesa la necessitat d'ampliar el col·lectiu d'examinadores i examinadors d'aquest certificat. Aquesta formació combina l'aprenentatge en línia amb una sessió presencial d'avaluació de les persones participants, que tindrà lloc al febrer del 2007, i dels resultats de la qual dependrà que puguin actuar com a examinadores i examinadors en les properes convocatòries.

b. Proves per a l'habilitació professional per a la traducció i la interpretació jurades

El Decret 119/2000, de 20 de març (DOGC núm. 3110, de 30 de març), regula l'habilitació professional per a la traducció i la interpretació jurades d'altres llengües al català i viceversa. D'acord amb aquest Decret, la Secretaria convoca cada any, per mitjà d'una resolució, proves de traducció i interpretació jurades adreçades a les persones que vulguin obtenir una habilitació d'aquest tipus, les quals han de ser majors d'edat i posseir, com a mínim, un títol de diplomatura, enginyeria tècnica, arquitectura tècnica o equivalent. L'habilitació per a les modalitats de traducció i d'interpretació és independent l'una de l'altra.

Les proves s'estructuren en proves comunes (proves de català i de dret) i proves específiques (les de traducció directa i inversa i la d'interpretació consecutiva d'enllaç). Queden exemptes de fer la prova de català les persones que acrediten posseir el certificat de nivell superior (D) de la Secretaria o equivalent, i de fer la prova de dret, les persones que posseeixen el títol de llicenciatura en dret. Aquest règim de proves explica, en part, la notable diferència que hi ha entre el nombre de sol·licituds d'inscripció inicials i les persones que finalment són admeses a fer les proves específiques: no tothom que ha de fer les proves comunes finalment s'hi presenta, i no tothom que s'hi presenta les supera.

En la taula següent es recullen les dades relatives a la convocatòria d'aquest any, les condicions de la qual han estat establertes per la Resolució PRE/1457/2006, de 15 de maig (DOGC núm. 4637, de 19 de maig).

Taula 5.23. Dades de les proves específiques per a l'habilitació professional de traducció i interpretació jurades 2006

Llengua	TRADUCCIÓ				INTERPRETACIÓ			
	Sol·licituds inicials ¹	Persones admeses ²	Persones presentades	Aptes	Sol·licituds inicials ¹	Persones admeses ²	Persones presentades	Aptes
Alemanys	15	10	7	1	3	2	1	1
Castellà	71	26	22	15	53	23	15	10
Italià	12	5	3	1	3	3	2	0
Rus	9	3	2	0	7	1	1	0
Àrab	4	0	0	0	0	0	0	0
Total	111	44	34	17	66	29	19	11

¹ Sol·licituds inicials: totes les sol·licituds d'inscripció admeses (independentment que les persones hagin de fer o no la prova de català i/o de dret).

² Persones admeses a les proves específiques de traducció i d'interpretació.

Taula 5.24. Dades de les proves comunes de català i dret per a l'habilitació professional de traducció i interpretació jurades 2006

	Persones admeses	Persones presentades	Aptes
Català	24	10	4
Dret	66	35	16
Total	90	45	20

6.1.2. El Consorci per a la Normalització Lingüística

El Consorci per a la Normalització Lingüística expedeix certificats de coneixements de llengua catalana a les persones que han assistit als cursos que organitza i que han superat la prova d'assoliment al final de curs.

Taula 5.25. Certificats emesos pel Consorci per a la Normalització Lingüística. Curs 2005-2006

Centre de normalització lingüística	Nivell bàsic	Nivell elemental	Nivell intermedi	Nivell de suficiència	Nivell superior	Total de certificats
CNL de Barcelona	1.268	450	870	769	91	3.448
CNL de l'Hospitalet	112	42	147	128	---	429
CNL de Cornellà de Llobregat	30	17	16	16	---	79
CNL de Ca n'Ametller	125	67	145	138	9	484
CNL Roses	94	91	65	115	11	376
CNL Eramprunyà	181	135	143	102	11	572
CNL El Prat de Llobregat	33	15	35	45	---	128
CNL de Badalona i Sant Adrià	89	55	97	77	11	329
CNL del Maresme	122	52	168	173	15	530
CNL L'Heura	99	47	44	29	---	219
CNL de Sabadell	108	48	126	96	13	391
CNL Vallès Occidental 3	166	89	192	155	43	645
CNL de Terrassa i Rubí	108	61	130	172	6	477
CNL del Vallès Oriental	168	80	237	159	15	659
CNL d'Osona	44	10	46	61	21	182
CNL Montserrat	40	19	126	149	58	392
CNL de Tarragona	104	38	133	147	17	439
CNL de Lleida	62	---	95	131	118	406

CNL de Girona	322	137	250	319	77	1.105
CNL de les Terres de l'Ebre	12	---	38	86	14	150
CNL de l'Àrea de Reus Miquel Ventura	81	21	63	66	16	247
CNL de l'Alt Penedès i el Garraf	72	---	93	118	---	283
Total de certificats	3.440	1.474	3.259	3.251	546	11.970

6.1.3. Les escoles oficials d'idiomes

Les escoles oficials d'idiomes, dependents del Departament d'Educació, gestionen i administren proves per a l'obtenció de dos certificats oficials de coneixements de llengua catalana: el certificat de cicle elemental i el certificat d'aptitud. En el curs 2005-2006 han obtingut el certificat de cicle elemental 211 persones i el certificat d'aptitud, 509 persones.

6.2. Fora del domini lingüístic: l'Institut Ramon Llull

L'Institut Ramon Llull regula i expedeix els certificats de coneixements de llengua catalana fora del domini lingüístic i elabora les proves per obtenir-los. Amb aquesta finalitat convoca, administra i avalua les proves corresponents.

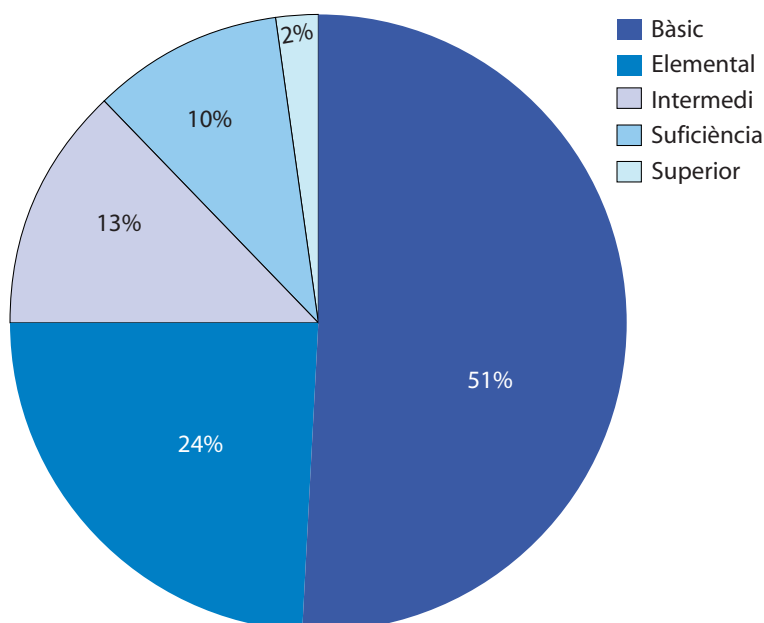
L'any 2006 les proves s'han administrat a 71 ciutats de 28 països d'arreu del món, la qual cosa representa un increment respecte de l'any anterior del 16 % pel que fa a les localitats i d'un 40 % pel que fa als països. S'hi han presentat 919 persones, un 8 % més que en la convocatòria de l'any anterior. En aquella ocasió, l'Institut va efectuar exàmens de català a 61 ciutats de 20 països, amb 742 persones que van obtenir el resultat d'apte de les 852 que s'hi van presentar.

Taula 5.26. Localitats on s'han convocat proves de coneixement de llengua catalana. Convocatòria 2006

País	Localitat
Alemanya	Berlín
	Bochum
	Bremen
	Frankfurt
	Hamburg
	Kiel
	Münster
Argentina	Buenos Aires
	Mendoza
	Paraná
	Rosario
	Santa Fe
Austràlia	Melbourne (Victòria)
Bèlgica	Brussel·les
Brasil	Sao Paulo
Corea del Sud	Seül
Cuba	L'Havana
Equador	Quito
Eslovènia	Ljubljana
Espanya	Granada
	Madrid
	Salamanca
	Santiago de C.
	Saragossa

	Sevilla Vitòria
Estats Units	Los Angeles Urbana (Illinois) Washington
França	Ais de Provença Grenoble Lió París Rennes Tolosa
Gran Bretanya	Birmingham Cambridge Cardiff Exeter Glasgow Lancaster Leicester Liverpool Londres Manchester Oxford Sheffield Swansea
Holanda	Amsterdam
Hongria	Budapest
Israel	Jerusalem
Itàlia	Càller Nàpols Pisa Sàsser Trento Trieste
Luxemburg	Luxemburg
Marroc	Tànger
Mèxic	Mèxic DF
Polònia	Cracòvia Poznan Varsòvia
República Txeca	Brno
Romania	Bucarest
Rússia	Moscou Sant Petersburg
Sèrbia	Belgrad
Suïssa	Zuric
Uruguai	Montevideo
Xile	Santiago de Xile

La distribució global per nivells ha estat la següent: 467 de nivell bàsic, 222 de nivell elemental, 122 d'intermedi, 90 de suficiència i 18 de superior.

Gràfic 5.8. Distribució de les proves per nivells. IRL 2006

De les persones que s'han presentat a les proves, 776 han obtingut el resultat d'apte (410 del nivell bàsic, 200 del nivell elemental, 111 del nivell intermedi, 48 del nivell de suficiència i 7 del nivell superior), les quals representen el 84 % del total de presentades. A la taula següent es mostra la representació en percentatges per nivells.

Taula 5.27. Resultats de les proves per nivells. IRL 2006

	bàsic	elemental	intermedi	suficiència	superior	Total
aptes	88 %	90 %	91 %	53 %	39 %	84 %
no aptes	12 %	10 %	9 %	47 %	61 %	16 %

6.3. Els certificats de català en el marc europeu

La Generalitat de Catalunya, a través de la Secretaria de Política Lingüística i de l'Institut Ramon Llull, està representada en l'Associació d'Avaluadors de Llengua a Europa (Association of Language Testers in Europe, ALTE), una associació que aplega organismes europeus que elaboren proves i expedeixen certificats de coneixements de llengua del país. Actualment està constituïda per 31 membres, que representen 26 llengües europees.

Els principals objectius de l'ALTE són, d'una banda, establir uns nivells comuns de competència lingüística per a tots els organismes i, de l'altra, establir uns estàndards comuns per a tots els processos implicats en el desenvolupament d'exàmens. Per això els membres de l'ALTE han elaborat i adoptat un Codi de pràctica que explicita els estàndards que els membres han de complir i estableix les condicions sota les quals han d'operar.

Un cop establert aquest Codi, durant l'any 2006 l'ALTE en conjunt, i especialment el Grup de treball del Codi de pràctica, ha dissenyat i planificat un sistema d'auditoria (una inspecció externa formal del compliment dels estàndards pels membres de l'ALTE) amb l'objectiu de poder establir un segell de qualitat en tot el context de l'associació. El procés d'auditoria s'ha de

dur a terme durant l'any 2007. Les institucions auditades hauran d'elaborar un informe i proporcionar tota la documentació necessària per tal de respondre a cadascun del estàndards mínims establerts per l'ALTE. Cada organisme haurà de justificar i demostrar que els seus exàmens compleixen aquests estàndards d'una manera suficient i adequada al context d'ús dels seus exàmens. Si els resultats de l'auditoria són satisfactoris, es conferirà la marca de qualitat d'ALTE als exàmens auditats.

VI. LA IMMIGRACIÓ I LA LLENGUA COM A FACTOR D'INCLUSIÓ SOCIAL

El moviment immigratori va ser la base del creixement de la població catalana en els tres primers quarts del segle xx. Només entre els anys 1950 i 1975 s'estima un saldo demogràfic d'1,5 milions d'habitants, amb la dècada dels seixanta com a període de màxima immigració. La intensitat d'aquells corrents, que procedien gairebé totalment de la resta d'Espanya, i la seva concentració en el temps i en l'espai van tenir grans repercussions. Des del punt de vista demogràfic, l'aportació migratòria no tan sols va suposar el creixement del nombre d'habitants de Catalunya, sinó que també va tenir un efecte directe sobre el creixement natural: l'arribada de segments joves, en una conjuntura de fecunditat alta, com la dels anys seixanta i primera dels setanta, es va traduir en un gran augment de naixements. Durant els anys setanta l'aportació procedent de la resta d'Espanya es va reduir molt, de manera que el saldo migratori va fluctuar entorn de zero entre 1975 i 1995.

El caràcter de la immigració dels últims anys ha estat força diferent. En destaca com a especialment rellevant en la dinàmica demogràfica l'inici d'una nova migració procedent de l'estranger. A partir de l'any 2000 les aportacions internacionals han deixat d'ocupar un lloc marginal en la dinàmica demogràfica catalana per convertir-se en un element central. En una conjuntura de baix creixement natural i de saldo migratori negatiu, la immigració estrangera ha anat augmentant i ha contribuït decisivament al creixement demogràfic de Catalunya des de la fi dels anys noranta.

En els últims anys el flux de persones estrangeres arribades al nostre país, lluny d'estabilitzar-se, s'ha accelerat, diversificat i estès a tot el territori, seguint la pauta característica de les noves dinàmiques migratòries sorgides en el darrer terç del segle xx. Segons dades dels padrons municipals, a 1 de gener de 2007 a Catalunya viuen 999.371 persones de nacionalitat estrangera, que representen el 13,8 % del total de població de Catalunya, que és de 7.217.549 persones.

La globalització n'ha diversificat enormement els fluxos i aquesta diversificació dona com a resultat una població molt heterogènia amb representació d'unes 180 nacionalitats i de més de 200 llengües parlades. El col·lectiu més nombrós és el procedent del Marroc (19,9 % de la població de nacionalitat estrangera), seguit de l'Equador (8,4 %), Romania (6,3 %) i Bolívia (5,3 %).

1. Polítiques d'immigració

Es pot constatar una llarga trajectòria del Govern de la Generalitat en el desenvolupament de polítiques d'immigració. Les primeres actuacions de la Generalitat de Catalunya en relació amb la immigració es van iniciar al final de la dècada dels anys vuitanta, amb accions d'alguns departaments com el d'Ensenyament i el de Sanitat i Seguretat Social.

L'any 1992 es va crear, per acord del Govern de la Generalitat, la Comissió Interdepartamental per al Seguiment i la Coordinació de les Actuacions en Matèria d'Immigració. Aquesta Comissió va elaborar el I Pla interdepartamental d'immigració (1993-2000), que el Govern va aprovar el 28 de setembre de 1993 i que recollia els treballs de més d'un any d'elaboració i discussió amb els departaments implicats i amb les entitats socials, les associacions d'immigrants i les organitzacions sindicals. El I Pla interdepartamental d'immigració es va redactar en un context marcat per l'inici del creixement de la immigració a Catalunya i tenia la finalitat de promoure la integració de la població immigrant tot desenvolupant polítiques coordinades i interdepartamentals.

El 31 d'agost del 2000 el Govern va crear la Secretaria per a la Immigració, amb l'objectiu de coordinar les actuacions dels òrgans interdepartamentals existents i donar suport als departaments de la Generalitat en matèria de polítiques d'immigració. Un dels primers encàrrecs que va rebre la Secretaria per a la Immigració va ser elaborar el II Pla interdepartamental d'immigració (2001-2004), que es va aprovar el 18 de juliol de 2001.

L'any 2005 es va aprovar un nou pla, el Pla de ciutadania i immigració 2005-2008, que ha de ser el marc per aplicar polítiques d'immigració a l'acció del Govern de la Generalitat i té com a punt de partida l'avaluació dels plans anteriors, l'anàlisi i la diagnosi de la situació, així com el marc normatiu i competencial.

El nou Estatut confirma que la Generalitat té competències en immigració (article 138) i, per tant, ratifica les polítiques dutes a terme fins ara i possibilita que se'n segueixin realitzant d'altres.

1.1. Pla de ciutadania i immigració 2005-2008

En el procés d'elaboració del Pla de ciutadania i immigració 2005-2008 han col·laborat tots els departaments de la Generalitat de Catalunya, a més d'associacions de persones immigrades, entitats de suport, municipis, consells comarcals, agents socials i un comitè de persones expertes.

El Pla, aprovat al juny de 2005, vol ser un instrument útil per resoldre el repte que planteja la incorporació dels nous ciutadans i ciutadanes. Es proposa, de forma prioritària, la millora de les polítiques socials, l'educació des de la interculturalitat, afavorir la cohesió social, promoure la inserció laboral, impulsar l'ús social del català, formar les professionals i els professionals dels serveis públics i lluitar contra l'exclusió i el racisme.

A l'adreça <http://www.gencat.net/benestar/societat/convivencia/immigracio/pla/index.htm> es pot consultar el Pla, que planteja dotze objectius específics:

1. Establiment d'un sistema de primera acollida coordinat. El Pla impulsa el Programa integral d'acollida (PIA), que té com a objectiu establir itineraris informatius i formatius per accelerar l'autonomia de les persones nouvingudes i facilitar la convivència. Per aconseguir-ho, la coordinació amb les administracions locals esdevé clau.
2. Millora de les polítiques socials. L'arribada de població immigrant obliga a reforçar les polítiques socials. Les polítiques de ciutadania requereixen la millora dels serveis públics per a tothom, de tal manera que ningú en surti perjudicat. Els àmbits de la salut, l'educació i l'habitatge són prioritaris per igualar les oportunitats de vida dels nous catalans i catalanes.
3. Millora de l'accés a la sanitat. Després de l'esforç fet per facilitar l'accés a la sanitat a la població immigrada, cal millorar la qualitat dels serveis de salut, reforçant-ne les àrees deficitàries i impulsant la figura dels professionals i les professionals de la mediació dins l'àmbit sanitari.
4. Educació intercultural per a la cohesió social. Les polítiques educatives adreçades al nou repte de la immigració tindran com a objectiu principal fer de l'educació un àmbit de cohesió social. A més de l'augment dels recursos i de les polítiques d'equilibri de la població estrangera als centres educatius, les prioritats principals seran la millora de l'acollida als centres escolars i el reforç de la xarxa estable d'entorn escolar i de suport a la comunitat educativa. Cal crear condicions per a la igualtat i reforçar els valors de l'educació intercultural per a tots, entesa com una preparació per a tot l'alumnat de saber viure i conviure en una societat culturalment diversa i socialment més igualitària.
5. Lluita contra l'exclusió social. Encara que el Pla impulsa un tractament de la immigració allunyat d'una visió centrada només en l'exclusió social i lluny de la temptació d'igualar immigració i serveis socials, cal tenir en compte aquells àmbits, grups i sectors on pugui haver-hi un major risc de fragmentació o discriminació, com ara dones, infants i joves.
6. Acolliment lingüístic i ús social del català. És una aposta estratègica per a la participació real dels nous catalans i catalanes. El Pla impulsa el coneixement i l'ús del català, tant en la primera acollida com en la formació ulterior. En l'àmbit educatiu se'l consolida com a llengua d'ús de tot l'alumnat i element comú d'identitat i cohesió.

7. Inserció laboral i autonomia personal. Cal actuar en el mercat de treball per crear, en un temps breu, processos d'autonomia personal. L'entrada en el mercat de treball a través dels mecanismes legals facilita una bona inserció. Les polítiques d'acollida han d'incloure informació sobre el món laboral i orientació per al mercat de treball. Cal establir mecanismes d'integració laboral i no-discriminació a les empreses.

8. Atenció al factor sexe. A Catalunya, amb un nombre important de dones migrades, cal que aquesta realitat es tradueixi en l'abordament de les diferents accions d'acollida (accés als serveis públics, formació, inserció laboral, integració) i també de la mateixa gestió de la diversitat cultural, considerant les dones migrades agents socials actius. Per tant, es donarà suport a les associacions de dones migrades.

9. Incorporació de joves d'origen immigrant a les polítiques de joventut. Cal millorar el contacte entre la joventut autòctona i la que ha arribat recentment. El Pla preveu l'adaptació de les polítiques de joves a la realitat actual i la millora del coneixement per part de les joves i els joves d'origens diversos. També s'han d'atendre les situacions específiques que comporten risc social.

10. Formació de professionals. És un punt bàsic per garantir l'accés als serveis públics en igualtat de condicions. En concret, els mediadors i mediadores interculturals treballen sense prou suport. El Pla n'impulsa la formació adequada i la seva coordinació amb el marc institucional.

11. Accés a la informació. La informació optimitza la capacitat d'actuar. Cal, doncs, que arribi a tota la ciutadania. Les institucions catalanes, per consegüent, han d'adaptar els seus mecanismes informatius a la nova realitat.

12. Lluita contra el racisme i la discriminació. És un dels objectius fonamentals de la política europea d'immigració, que el Pla recull i fa seu. Cal fer campanyes per sensibilitzar sobre els drets i l'accés als serveis públics en igualtat d'oportunitats.

Les polítiques prioritàries del Pla de ciutadania i immigració 2005-2008 poden agrupar-se en polítiques d'acollida, polítiques d'igualtat i polítiques d'acomodació.

Polítiques d'acollida

Les diferents administracions i entitats han hagut d'assumir reptes importants per afrontar la gestió d'una nova realitat social, cada vegada més plural, diversa i complexa. L'arribada de la població estrangera s'ha de gestionar amb previsió i amb una política anticipativa. La primera imatge, el primer contacte, les primeres relacions que una persona rep de la societat d'acollida la condicionen en la seva visió del lloc on ha arribat, en la cohesió social i la plena incorporació social d'aquesta persona al país. L'arribada és, doncs, un dels moments clau per a les persones. Dur a terme una bona política d'acollida que englobi tant la primera acollida com la que es faci des dels diferents sistemes, serveis i equipaments, garantirà que la informació i el coneixement que n'obtingui la persona nouvinguda sigui un element indispensable per promoure la seva plena autonomia al més ràpidament possible. És per això que cal impulsar mecanismes que permetin seguir itineraris que garanteixin el coneixement de l'entorn, el coneixement de la llengua, la formació laboral i, quan sigui necessari, l'acolliment residencial.

Polítiques d'igualtat

Un cop passat aquest primer moment d'acollida, l'establiment més o menys permanent d'aquestes persones comporta haver de dur a terme una sèrie de polítiques per garantir la igualtat d'oportunitats i reduir a la mínima expressió qualsevol situació de desavantatge degut a la diferència de drets i deures. Aconseguir que totes les persones que viuen a Catalunya se sentin i siguin considerades catalanes garantirà una societat més cohesionada i integrada. Les polítiques d'igualtat tenen quatre eixos:

- Facilitar l'accés en igualtat de condicions als serveis i recursos, millorant-los i adequant-los quan calgui.
- Formar les professionals i els professionals en l'atenció de persones de contextos culturalment diversos.
- Promoure la participació dels ciutadans i ciutadanes d'origen immigrant en la vida social, cultural, esportiva, econòmica i política, així com en els espais de participació i diàleg amb les administracions del país, com a agents actius.
- Promoure la millora, si cal, de la seva capacitat individual, sia lingüística, laboral o acadèmica.

Polítiques d'acomodació

Les polítiques d'acomodació tenen com a principal objectiu gestionar les relacions entre tots els ciutadans i ciutadanes, d'origen immigrant i la resta. Les polítiques d'acomodació comporten gestionar les zones públiques d'interacció i promoure el coneixement mutu, la sensibilització i la millora de la percepció ciutadana. Així, les polítiques d'acomodació tenen dos eixos:

- La gestió de la diversitat en els sistemes educatius, sanitaris i socials.
- La sensibilització del conjunt de la població davant la realitat canviant.

2. Polítiques en matèria de llengua i immigració

En aquesta primeria del segle XXI la fisonomia de la societat catalana ha canviat: la immigració procedent de països en via de desenvolupament constitueix una realitat demogràfica consolidada, i la pluriculturalitat que en resulta, un fet reconegut. Les generacions més joves de catalanes i catalans ho viuen amb naturalitat. Catalunya és, ja, una societat plural i diversa.

L'acollida de persones vingudes d'arreu, amb diferents coneixements, llengües, cultures i religions, forma part de la nostra tradició. Catalunya ha de ser un país capaç d'oferir a les persones que hi resideixen un espai d'oportunitats, unes perspectives d'assentament i d'inserció social i econòmica dignes i un context de participació que permeti realitzar les seves expectatives dins d'un entorn social comú.

I per això mateix aspirem a una societat articulada socialment sota el principi d'igualtat, amb un projecte cultural i polític obert i plural. És un enfocament optimista, estimulat per una tradició d'acolliment, que percep els processos migratoris actuals com una nova oportunitat per travar una societat catalana amb projecció de futur.

La societat catalana actual, la que està en formació a partir de la nova immigració, ha de ser de progrés, d'estabilitat i de cohesió. La interacció entre les persones nouvingudes (que són les ciutadanes i ciutadans catalans de demà) i la resta de la societat actual ha d'aportar beneficis mutus, tant en termes socioeconòmics com culturals. Això comporta la responsabilitat d'acceptar que aquest nou espai compartit implica tant renúncies mútues com noves oportunitats.

Tota política d'igualtat i d'acomodació de la ciutadania resident a Catalunya és una política lingüística. Assegurar la pràctica de la llengua catalana com a vehicle propi de comunicació social, econòmica, política i cultural és un dels objectius bàsics del Govern. Cal aconseguir que la llengua i la identitat catalanes siguin elements de referència per a la ciutadania resident.

La creixent complexitat cultural de la societat catalana (que no és solament fruit de la immigració) comporta una reflexió necessària sobre la identitat nacional. Una identificació amb una nació basada en el fet de compartir elements comuns hauria de ser una concepció compromesa en la defensa de la identitat catalana, una identitat que s'obre, ara, a les noves catalanes i als nous catalans, i es fa, així, més forta, més rica i més plural.

L'arribada d'immigrants en societats bilingües posa en evidència les relacions de poder que existeixen en relació amb la llengua. Les persones immigrants s'acomoden a la llengua que té més poder social, econòmic i polític.

El fet que moltes persones immigrants utilitzin el castellà és un reflex de les complexes situacions socials que coexisteixen a Catalunya. El coneixement i l'ús de la llengua catalana han de ser considerats per la població immigrada com una aposta estratègica. La visualització de la llengua i la cultura catalanes també.

Es tracta d'assumir que amb l'arribada d'immigrants es poden incrementar els dèficits instrumentals i socials de la pràctica de la llengua catalana, especialment perquè moltes persones immigrants no tenen una concepció de Catalunya amb llengua pròpia, ni tampoc els incentius per part de l'Estat per reconèixer-ne la legitimitat.

És per això que cal fer, primer, visibles i, després, atractives les institucions catalanes, la seva llengua i cultura, a les persones que s'incorporen amb les recents onades migratòries. Sovint, la cultura i la llengua catalanes poden restar en un segon pla de visibilitat. Cal generar processos que creïn empatia a les persones que s'incorporen a les recents onades migratòries.

L'ús del català ha de formar part dels deures de la societat catalana envers les noves persones residents, i s'ha d'aplicar a tots els sectors de la societat (especialment en els àmbits de la sanitat i de l'educació), xarxes associatives ja existents i persones individuals.

Això també implica l'obligació dels poders públics de facilitar les eines econòmiques i els altres recursos que permetin que les diferents administracions puguin adequar-se a aquest marc d'actuació i que l'aprenentatge de la llengua no suposi per a les persones nouvingudes residents un obstacle per al desenvolupament de la seva vida quotidiana, ni per accedir al lloc de treball, sinó que tinguin els mateixos requisits que la ciutadania autòctona.

Les persones residents a Catalunya, sigui quin sigui el seu origen, han de poder comunicar-se entre elles i amb les administracions públiques en català. Aconseguir aquest objectiu és responsabilitat no solament del Govern, sinó també de tots els poders públics i de la societat civil, econòmica i política de Catalunya.

Que la llengua vehicular de les persones immigrants sigui el català pot ajudar molt a la seva integració. De la mateixa manera, que la llengua catalana sigui la llengua de les associacions d'immigrants pot ajudar al seu reconeixement institucional, i cal valorar molt positivament la seva tasca per aconseguir que la immigració es converteixi en un factor positiu de normalització.

El català té l'oportunitat de ser la llengua vehicular de les persones nouvingudes residents a Catalunya. Amb aquest objectiu, durant l'any 2006 s'han continuat desenvolupant diverses iniciatives i actuacions per afavorir l'arrelament lingüístic en català de la població immigrada, principalment al voltant dels nuclis següents:

- L'escola. El Departament d'Educació ha continuat aplicant el Pla per a la llengua i la cohesió social i els plans educatius d'entorn.
- El municipi. La Secretaria de Política Lingüística i el Consorci per a la Normalització Lingüística, amb la implicació dels ens locals i de diversos organismes i entitats, duen a terme l'acolliment lingüístic de la població adulta.
- L'oferta de cursos de català per a persones adultes.
- La participació de la societat civil, especialment per mitjà del programa "Voluntaris per la llengua".

En els apartats següents es descriuen les actuacions en cadascun d'aquests àmbits.

2.1. El Pla per a la llengua i la cohesió social i els plans educatius d'entorn

L'atenció escolar de l'alumnat estranger als nostres centres, que augmenta de manera continuada cada curs, és un dels objectius més determinants de la política educativa. L'escola és l'espai social per excel·lència, on cristal·litzen i es posen en joc les limitacions i potencialitats del model de societat que construïm.

Hi ha presents a les aules més de cent nacionalitats. En els darrers cursos s'ha passat de 34.797 alumnes de nacionalitat estrangera (curs 2001-2002) a 120.850 alumnes (curs 2006-2007); això representa un creixement acumulat del 347 %. Els col·lectius escolars que més han crescut en els últims temps han estat els originaris de l'Europa no comunitària (i ara també comunitaris, com és el cas dels romanesos) i de l'Amèrica Central i del Sud.

Si tenim en compte les nacionalitats de l'alumnat nouvingut, el col·lectiu més nombrós en el sistema educatiu català és el marroquí. En començar el curs 2006-2007 hi havia 29.561 infants marroquins matriculats, quasi una quarta part del total d'alumnat estranger (24,5 %). Aquest col·lectiu continua essent important en l'ensenyament infantil i en la formació obligatòria; tanmateix, encara té una presència molt reduïda en la formació postobligatòria. Cal destacar també el creixement del col·lectiu d'Amèrica Central i del Sud, tant en termes relatius com en nombres absoluts, i molt en particular el procedent de l'Equador, Bolívia, Colòmbia i l'Argentina.

Per atendre i gestionar la complexitat que comporta aquesta realitat el Departament d'Educació aplica des de fa tres cursos el Pla per a la llengua i la cohesió social, que parteix d'una visió global al voltant del nucli central de l'escola, i que compta amb la necessària participació i col·laboració de totes les institucions i entitats relacionades amb l'educació, per tal d'aplegar voluntats i esforços perquè es pugui assolir la plena integració escolar i social de tot l'alumnat del nostre sistema educatiu.

L'objectiu general del Pla és potenciar i consolidar la cohesió social, l'educació intercultural i la llengua catalana en un marc plurilingüe. Els objectius específics en són els següents:

- La consolidació de la llengua catalana com a eix vertebrador d'un projecte plurilingüe.
- El foment de l'educació intercultural, basada en la igualtat, la solidaritat i el respecte a la diversitat de cultures, en un marc de diàleg i de convivència.
- La promoció de la igualtat d'oportunitats per evitar qualsevol tipus de marginació.

L'any 2006 ha estat el tercer any d'aplicació del Pla per a la llengua i la cohesió social aprovat pel Departament d'Educació i s'han posat en marxa 27 nous plans educatius d'entorn. Així, en el curs 2006-2007 hi ha en funcionament un total de 95 plans educatius d'entorn.

Dins del Pla per a la llengua i la cohesió social s'inclouen un seguit de projectes que ja apareixien detallats en l'Informe anterior; tanmateix, atesa la importància i l'abast que tenen els tornem a detallar a continuació. A tots aquests processos hi han contribuït de manera decisiva els tècnics i tècniques en llengua, interculturalitat i cohesió social (LIC) que formen la xarxa que assessora els centres en aquestes matèries.

a) El pla d'acollida i d'integració

L'acollida i la integració escolars de tot l'alumnat, amb independència de l'origen, és una de les primeres responsabilitats del centre educatiu i de tot el col·lectiu de professionals que hi treballen. Els eixos bàsics del pla d'acollida i d'integració han de ser l'assumpció com a centre de la interacció cultural amb alumnat procedent d'altres països i el conjunt d'estratègies que afavoreixen la plena integració de tot l'alumnat al centre.

b) El projecte lingüístic

L'actual context social i escolar, amb una presència significativa d'alumnat procedent d'altres cultures i que desconeix la llengua del sistema educatiu, obliga a una nova definició del projecte lingüístic de centre que consideri aquesta nova realitat. Així, el projecte ha de possibilitar al centre gestionar el procés de tractament del català com a llengua vehicular i

d'aprenentatge, articular els aspectes referents al tractament de les llengües curriculars i, alhora, fer de la llengua catalana un instrument de cohesió en un marc plurilingüe.

c) L'educació intercultural

L'educació intercultural implica un model educatiu que potencia la cultura del diàleg i de la convivència i ajuda a desenvolupar el sentiment d'igualtat com a condició prèvia per al coneixement i el respecte de les diferències culturals en el marc de la nostra realitat escolar. Des d'aquest punt de vista podem dir que el sistema educatiu té com a objectiu fonamental que tot l'alumnat assoleixi una sòlida competència cultural, és a dir, que desenvolupi actituds i aptituds per viure en una societat multicultural i multilingüe com la nostra.

d) L'aula d'acollida

L'aula d'acollida és un marc de referència i un entorn de treball obert dins el centre educatiu que facilita l'atenció immediata i més adequada de l'alumnat nouvingut i que ajuda el professorat davant els nous reptes educatius. Aquesta estructura organitzativa permet tenir previstes una sèrie de mesures curriculars i metodològiques, materials curriculars, etc., que garanteixen l'aprenentatge intensiu de la llengua i la progressiva incorporació de l'alumnat a l'aula ordinària.

e) La formació per als centres

La formació permanent ha de contribuir de manera central a l'adaptació dels centres per a l'acollida de l'alumnat nouvingut. Cal incloure-hi aspectes com ara l'acolliment emocional, l'educació en valors i en convivència, el desplegament de les capacitats i les competències comunicatives o els aspectes del currículum relacionats amb la diversitat.

f) Els plans educatius d'entorn

Els plans educatius d'entorn volen complementar i reforçar l'acció educativa dels centres docents establint continuïtats entre allò que es fa als centres educatius i les diferents dinàmiques socials i culturals de l'àmbit comunitari.

Amb aquests plans es vol construir una xarxa estable de suport a la comunitat educativa que permeti un treball educatiu d'entorn escolar amb la col·laboració dels diferents serveis i recursos municipals i d'altres institucions o entitats d'àmbit social, cultural o esportiu.

Els plans educatius d'entorn tenen dos eixos bàsics:

- el foment de la cohesió social, a partir de l'educació intercultural
 - la consolidació del català com a llengua d'ús social habitual.
-
- Un pla educatiu d'entorn és una iniciativa de cooperació educativa que vol:
 - Promoure la cohesió social mitjançant l'educació intercultural i l'ús de la llengua catalana en un marc multilingüe.
 - Crear un sistema de cooperació interdepartamental i amb l'Administració local, obert al món associatiu.
 - Donar una resposta integrada a partir de la coresponsabilització i la implicació del conjunt d'agents i serveis d'un territori.
 - Aconseguir l'educació integral de l'alumnat.
 - Actuar en un àmbit territorial concret d'una manera ordenada i estable.
 - Dinamitzar i potenciar actuacions coordinades entre els centres educatius i el seu entorn.

Les actuacions d'un pla educatiu d'entorn han d'abastar el temps escolar, el temps extraescolar i el temps no escolar de la població infantil i juvenil, per la qual cosa han d'incidir en qualsevol dels espais educatius on es desenvolupa la vida quotidiana de l'alumnat:

- Educació formal, amb la potenciació de les activitats complementàries.
- Educació informal, amb una incidència en la formació de les famílies en aspectes relacionats amb la llengua, l'educació intercultural, l'educació dels fills i filles, i l'educació per a la resolució de conflictes.
- Educació no formal, amb la potenciació de les activitats extraescolars, culturals, esportives i de lleure, així com l'acció dels educadors i educadores de carrer.

En l'apartat 1 del capítol v d'aquest Informe, dedicat a l'ensenyament obligatori, es recullen dades relatives a les actuacions dutes a terme en aquest àmbit.

2.2. Els plans d'acolliment lingüístic

El Pla d'acció de política lingüística 2004-2005 ja exposava l'acolliment lingüístic com un dels seus principals objectius. D'aquesta manera, a través de la Secretaria de Política Lingüística (SPL) i el Consorci per a la Normalització Lingüística (CPNL), el Govern ja es comprometia a aplicar a set municipis de Catalunya uns plans pilot sobre aquesta matèria, que van establir les bases per a futurs plans d'acolliment a tot el territori. Els municipis triats per posar en marxa els plans d'acció van ser: Badalona, Banyoles, Lleida, Manlleu, Reus, Ulldecona i Vic.

L'objectiu d'aquests plans era fer de la llengua catalana el vehicle d'integració de la població immigrada. I per aconseguir-ho es va establir una coordinació amb totes les administracions i entitats que acullen immigrants en cada municipi per oferir a les persones adultes nouvingudes una informació bàsica sobre la llengua catalana, es va facilitar l'aprenentatge de la llengua catalana a les persones nouvingudes amb un augment del nombre de cursos, i es van experimentar noves propostes d'organització i d'actuació, per complementar la formació amb coneixements culturals i d'entorn.

Aquests plans pilot es van desenvolupar fins al desembre de 2005. La participació de les entitats que treballen per l'acolliment dels immigrants en aquests municipis va ser del 90,6 % i es van realitzar 80 cursos amb un total de més de 1.800 alumnes.

Després dels bons resultats dels plans pilot duts a terme a les poblacions esmentades, el 2006 es van concretar els 22 plans d'acolliment lingüístic, coordinats pels 22 centres de normalització lingüística (CNL) que integren el Consorci per a la Normalització Lingüística, amb l'objectiu de fer del català la llengua vehicular i comuna de la gent que viu a Catalunya i una via d'inclusió social per als nouvinguts.

D'aquesta manera s'acomplia un dels objectius del Pla d'acció de política lingüística 2005-2006, reforçar la capacitat d'acolliment de la població adulta nouvinguda a Catalunya i la seva capacitat lingüística en el marc d'una política global de foment de la cohesió social.

L'aplicació dels plans d'acolliment es va fer a través del Consorci per a la Normalització Lingüística, un organisme capaç d'arribar a tot el territori i que compta amb el compromís de l'Administració local i del Govern de la Generalitat; actualment està format per la Generalitat de Catalunya, 81 ajuntaments, 37 consells comarcals i la Diputació de Girona, i té convenis vigents de col·laboració amb les diputacions de Barcelona, Tarragona i Lleida.

Els objectius específics dels plans d'acolliment van consistir, a més de l'increment del nombre de cursos de català, en la implicació i coordinació de les administracions i de les organitzacions ciutadanes i en l'organització d'activitats culturals i de coneixement de l'entorn, com ara visites culturals, participació en festes tradicionals o itineraris per barris.

Pel que fa a l'oferta formativa, dels 3.231 cursos presencials que va fer el CPNL en el curs 2005-2006, 1.874 van correspondre als nivells inicial i bàsic; i de les 68.598 persones inscrites, 42.177 van assistir a cursos d'aquests nivells. A l'apartat 2.3 es detalla la informació relativa a aquests cursos (nivells inicial i bàsic).

El Consorci també ha anat adaptant els horaris, la intensitat dels cursos i els materials utilitzats, amb criteris flexibles i dinàmics. Va ser també clau disposar de nous espais per atendre

l'increment d'alumnes, com ara l'Aula de llengua de Lleida i els nous locals del Centre de Normalització Lingüística a Vic.

L'SPL ha distribuït material a centres i entitats que fan acollida lingüística: *Viure a Catalunya. Vocabulari en imatges*, *Viure a Catalunya. Comencem a parlar*, *Català bàsic. Iniciació a la llengua oral I i II*. A partir de la publicació *Viure a Catalunya. Vocabulari en imatges*, l'SPL, el CPNL i el Servei d'Ensenyament del Català (SEDEC) del Departament d'Educació han elaborat una col·lecció de deu làmines per treballar el llenguatge en situacions comunicatives de la vida quotidiana a les aules dels cursos de nivell inicial i nivell bàsic (http://www6.gencat.net/llengcat/publicacions/lamines_viure/index.htm); els temes tractats són la casa, el parc, el bar i el restaurant, la ciutat, la muntanya i el camp, la platja i el port, el mercat i el supermercat, el temps, els transports i els oficis.

D'altra banda, al setembre de 2006 es va dur a terme a Girona una sessió de formació adreçada al professorat de català de col·lectius nousvinguts: L'acolliment Lingüístic. Segona Jornada de Presentació de Materials i Experiències.

2.2.1. Pressupost

L'any 2006 l'aportació ordinària de la Secretaria de Política Lingüística de la Generalitat de Catalunya al Consorci per a la Normalització Lingüística va ser d'11,4 milions d'euros. Per als plans d'acolliment lingüístic, aquest any la Secretaria va fer una aportació extraordinària de 4 milions d'euros.

A més, el Departament de Benestar i Família (des de novembre de 2006, Departament d'Acció Social i Ciutadania), a través de la Secretaria per la Immigració, va aportar 500.000 euros al pressupost extraordinari per a immigració del Consorci per a la Normalització Lingüística per tal de finançar cursos organitzats a través de les associacions d'immigrants; d'aquesta manera es facilita una programació de cursos amb horaris més flexibles i adaptats a les necessitats d'aquests col·lectius.

D'altra banda, la Secretaria per a la Immigració també va oferir subvencions adreçades a ens locals de Catalunya per al desenvolupament de programes i accions d'acollida i d'integració de persones estrangeres immigrades, amb un import de 450.000 euros. A aquestes subvencions, s'hi podien acollir les administracions locals i recollien la possibilitat de finançar el cost que representés per als ajuntaments l'organització de cursos de català extraordinaris de nivells inicials i bàsics. I, finalment, la Diputació de Barcelona va fer una aportació extraordinària de 90.000 euros. Aquestes vies de finançament van ser fonamentals per poder desenvolupar els 22 plans d'acolliment.

2.2.2. Distribució territorial

Pla d'acolliment lingüístic a Barcelona ciutat

A Barcelona ciutat, el pressupost global del programa d'acolliment lingüístic per al 2006 va ser de 2.276.176 euros, que es va cobrir amb aportacions de la Generalitat de Catalunya i de l'Ajuntament de Barcelona.

En el cas de Barcelona, l'impuls en acolliment lingüístic va haver de ser extraordinari, ateses les característiques de la ciutat. El curs 2004-2005 ja s'havia dut a terme un pla de xoc gràcies als recursos extraordinaris aportats pel Govern de la Generalitat. La continuació d'aquest impuls va ser la creació del Centre d'acolliment lingüístic de la plaça de Catalunya, inaugurat al setembre de 2005 amb el finançament de la Generalitat i l'Ajuntament de Barcelona. El centre està obert de 9 a 21 hores de dilluns a divendres i els dissabtes de 9 a 14 hores, la matrícula és permanent i s'inicien cursos cada setmana.

La creació del Centre d'acolliment lingüístic de Barcelona va permetre ampliar fins al 34 % l'oferta de cursos de català del primer nivell a la ciutat durant l'any 2005. Tot i això la demanda ha continuat creixent, motiu pel qual la Generalitat i l'Ajuntament de Barcelona han acordat reforçar i compartir el finançament del Pla d'acolliment lingüístic per augmentar l'oferta de

cursos bàsics i poder atendre totes les persones que arriben a la ciutat i demanen aprendre català.

L'objectiu del Pla d'acolliment lingüístic és facilitar i ampliar l'accés a la formació bàsica de català de totes aquelles persones que arriben i s'instal·len a la ciutat, ja que és fonamental per evitar desigualtats, per garantir l'accés de tothom, sense limitacions, al mercat laboral i per contribuir també a una major cohesió social.

De l'activitat del Centre d'acolliment lingüístic podem destacar els aspectes següents:

- Cada setmana comencen cursos a tots els barris
- Amb modalitats diferents que s'adiuen amb les diverses necessitats de l'alumnat. Es mantenen les inscripcions obertes durant tot l'any i no només en els períodes generals (octubre, febrer i estiu).
- 2a edició del Curs de català bàsic B1 i nou Curs de català bàsic B2
- Després de l'experimentació durant tot un any i en més de 50 cursos, el 2006 es va revisar i millorar el contingut del Curs de català bàsic B1 en una segona edició que fa èmfasi en l'entorn immediat de l'alumnat a partir de situacions comunicatives molt properes.
- També es va elaborar el Curs de català bàsic B2, que aprofundeix en la mateixa línia de continguts de coneixement de l'entorn que es planteja al nivell anterior.
- Aquest material renovat també s'orienta a fomentar l'intercanvi cultural i a promoure l'ús de la llengua per sobre del coneixement instrumental.
- Oferta d'activitats complementàries per a l'alumnat per fomentar la cohesió social
- S'organitzen visites culturals i lúdiques, a través del programa "Quedem?" d'Òmnium Cultural, en un context de comunicació en català que vincula l'aprenentatge i el coneixement de la ciutat.
- Un miler d'alumnes del Centre de Normalització Lingüística de Barcelona van participar durant el primer semestre de 2006 en el programa "Quedem?"; d'aquest total, més del 70 % estava inscrit als cursos bàsics.
- Més de 600 alumnes participen en el programa "Voluntaris per la llengua"
- La participació en aquest programa els permet relacionar-se en català fora del marc de l'aula. A més d'estimular les converses informals en català, el programa apropa les cultures de les persones nouvingudes a la societat catalana per fomentar-ne el coneixement mutu i la interacció.
- Campanya "Barcelona t'ensenya català"

Campanya de promoció i sensibilització, que s'ha intensificat durant el 2006 i compta amb la implicació directa del sector de Serveis Generals de l'Ajuntament i del Gabinet Tècnic d'Immigració.

- Oficina del Servei d'Atenció a Immigrants, Estrangers i Refugiats (SAIER)

Es manté l'oficina del SAIER, des d'on cada any es facilita a unes 1.500 persones nouvingudes el primer contacte amb la llengua catalana.

- Més oferta d'acolliment lingüístic a les entitats

El 2006 s'han ofert cursos de català subvencionats a les organitzacions d'immigrants i a totes les que donen suport a les polítiques d'integració. A final de 2006 el Centre de Normalització Lingüística de Barcelona ha impartit 50 cursos a entitats, per a 1.000 alumnes.

- Augment dels índexs de continuïtat de l'alumnat

Ateses la varietat de formats de cursos i la renovació didàctica, augmenta la continuïtat de l'alumnat, de manera que més del 50 % d'alumnes es comprometen a continuar el procés per aprendre a parlar català.

Pla d'acolliment lingüístic als centres de normalització lingüística d'Osona i Montserrat

Destaca l'augment de cursos inicials i bàsics de llengua catalana a les comarques de l'Anoia, el Bages, el Berguedà, la Cerdanya (impulsats pel Centre de Normalització Lingüística Montserrat) i Osona (impulsats pel Centre de Normalització Lingüística d'Osona), que han passat de 93, el curs 2003-2004, a 120, el 2005-2006. Pel que fa al nombre de persones inscrites, va passar de 1.953 a 2.491 en aquest mateix període. Aquest increment va ser possible gràcies a un pressupost extraordinari per a l'acolliment lingüístic de 266.963 euros, dels quals 127.321 van ser aportats per la Secretaria de Política Lingüística. La resta d'aportacions corresponen als ens locals, a la Diputació de Barcelona i a la Secretaria per a la Immigració.

A part dels cursos inicials i bàsics, els plans d'acolliment lingüístic del CNL d'Osona i el CNL Montserrat van comptar també amb activitats complementàries. En el cas del CNL d'Osona, amb activitats de coneixement de l'entorn (visites a la biblioteca, el CAP, l'Hospital General, la deixalleria, l'Ajuntament, etc.), clubs de lectura i el programa "Voluntaris per la llengua", amb 132 parelles el curs 2005-2006.

En el cas del CNL Montserrat cal destacar el programa Locutoris, que té per objectiu fomentar el català entre els responsables d'aquests establiments. Altres activitats complementàries han estat les diades gastronòmiques, les jornades de treball i intercanvi d'experiències i el programa "Voluntaris per la llengua", amb 90 parelles el curs 2005-2006.

Pla d'acolliment lingüístic a la resta de la demarcació de Barcelona

El municipi de Cornellà de Llobregat va acollir el 25 d'octubre la presentació dels plans d'acolliment lingüístic per a les comarques de l'Alt Penedès, el Baix Llobregat, el Barcelonès, el Garraf, el Maresme, el Vallès Occidental i el Vallès Oriental.

En aquest cas, es va destacar el pressupost extraordinari de 937.942 euros, aportats per la Secretaria de Política Lingüística, la Secretaria per a la Immigració, els ens locals i la Diputació de Barcelona, que es va dedicar a acolliment lingüístic i que va permetre passar de 580 cursos el 2003-2004 a 692 cursos el 2005-2006.

S'hi destaquen actuacions com la del Centre de Normalització Lingüística de l'Hospitalet, que en col·laboració amb l'Àrea de Benestar Social i Família de l'Ajuntament va inaugurar al setembre el Servei d'Acolliment Lingüístic dins l'Oficina d'Atenció al Ciutadà, un nou servei que ofereix cursos de català gratuïts d'acollida i de nivell bàsic a persones que acaben d'arribar a la ciutat.

Cal fer esment també de l'augment de cursos inicials i bàsics de llengua catalana a les comarques de l'Anoia, el Bages, el Berguedà, la Cerdanya (impulsats pel CNL Montserrat) i Osona (impulsats pel CNL d'Osona), que van passar de 93 el curs 2003-2004 a 120 el 2005-2006. Pel que fa al nombre de persones inscrites, van passar de 1.953 a 2.491 en aquest mateix període.

Pla d'acolliment lingüístic als centres de normalització lingüística de Tarragona i de Reus

Durant l'any 2006 van poder organitzar, entre els dos centres, 144 cursos de nivells inicial i bàsic, als quals es van inscriure 3.093 alumnes. A més de l'organització de cursos estàndard, els plans d'acolliment també van permetre l'aplicació de noves modalitats formatives flexibles, adaptades a la varietat d'interessos i disponibilitats de la nova immigració, aprofitant les noves tecnologies de la comunicació i, en el cas del CNL de Tarragona, l'amplitud d'horaris dels centres oberts de català de Tarragona i del Vendrell.

Pla d'acolliment lingüístic a les Terres de l'Ebre

Les dades indiquen que en el curs 2003-2004 es van impartir a les Terres de l'Ebre 10 cursos per a persones no catalanoparlants, mentre que en el període 2005-2006 la xifra de cursos organitzats ha estat de 41. Aquest increment de cursos va comportar que es quadruplicués l'alumnat, que va passar de 178 a 836 alumnes.

A banda d'això, el Pla d'acolliment lingüístic també va incloure activitats fora de l'aula, com ara visites culturals i actes lúdics per fomentar la cohesió social, amb la col·laboració d'entitats i ajuntaments del territori. En destaquem la visita al Club Nàutic de Móra d'Ebre o una excursió d'alumnes amb barca pel canal navegable de l'Ebre.

Pla d'acolliment lingüístic a la demarcació de Girona

La col·laboració entre administracions i entitats va ser la base del Pla d'acolliment de les comarques gironines. Amb un pressupost de 411.434 euros, els cursos inicials i bàsics han passat de 155 en el curs 2003-2004 a 227 en el 2005-2006.

Cal remarcar també els 40 convenis signats amb ajuntaments i consells comarcals, la participació del CNL de Girona en altres iniciatives d'acolliment (plans d'entorn, plans d'immigració i ciutadania, etc.) i les col·laboracions amb associacions d'immigrants.

Pla d'acolliment lingüístic a la demarcació de Lleida

A la demarcació de Lleida s'ha triplicat el nombre de persones inscrites en els cursos inicials i bàsics de català, que han passat de 604 en el curs 2003-2004 a 1.882 en el curs 2005-2006. També hem de destacar la posada en marxa de l'Espai Àgora, que permet el contacte entre els aprenents i disposa d'una aula multimèdia per a l'autoaprenentatge.

2.3. L'oferta de cursos de nivells inicial i bàsic de llengua catalana

L'aprenentatge de la llengua és fonamental per a una bona integració de la població immigrada en els països d'acollida. En aquest sentit és important destacar el paper de les administracions públiques catalanes per promoure l'ensenyament de la llengua catalana.

Pel que fa a la població adulta, la Generalitat de Catalunya ha fet un esforç considerable en els darrers anys per atendre les persones que no tenen el català com a llengua primera, especialment les que han arribat recentment, promovent un increment important de l'oferta de cursos del Consorci per a la Normalització Lingüística (CPNL).

Aquest increment s'ha fet especialment manifest en els cursos de nivells inicial i bàsic, dels quals cal destacar la gratuïtat com una de les principals estratègies per augmentar el nombre de persones que aprenen català. Els cursos inicials tenen l'objectiu de facilitar el primer contacte amb la llengua oral, mentre que els cursos de nivell bàsic s'adrecen a persones no catalanoparlants que volen entendre el català i iniciar-se'n en l'expressió oral.

Com es pot comprovar en les taules següents, l'increment, tant de cursos com d'alumnes que s'hi han inscrit, és força significatiu en els darrers períodes.

Taula 6.1. Nombre de cursos presencials de nivells inicial i bàsic. Evolució

Període	2000-2001	2001-2002	2002-2003	2003-2004	2004-2005	2005-2006
Nombre de cursos de nivells inicial i bàsic	596	793	1.191	1.405	1.469	1.874

Taula 6.2. Alumnes de cursos presencials, nivells inicial i bàsic. Evolució

Període	2000-2001	2001-2002	2002-2003	2003-2004	2004-2005	2005-2006
Nombre d'alumnes de nivells inicial i bàsic	11.244	15.074	23.560	31.843	33.846	42.177

Així, si prenem com a referència el nombre de cursos, en el període 2005-2006 se n'han fet més del triple que en el període 2000-2001, mentre que, si ens referim a l'alumnat inscrit, aquest s'ha quadruplicat.

Per tal de copsar la importància numèrica de l'alumnat que ha arribat a Catalunya més recentment, i la seva procedència, es pot consultar la taula següent. S'hi indica el lloc de naixement de les persones que han assistit als cursos presencials de nivells inicial i bàsic, que és on es concentra principalment la nova immigració. Atès que hi ha diverses tipologies territorials, la informació es detalla per a cada un dels 22 centres de normalització lingüística, alhora que s'afegeixen les dades del conjunt del CPNL.

Taula 6.3. Procedència de l'alumnat dels cursos inicials i bàsics per centres de normalització lingüística. Dades absolutes. Període 2005-2006

CNL	Catalunya	Reste de l'Estat espanyol	Unió Europea	Europa extracomunitària	Amèrica del Nord	Reste d'Amèrica	Àfrica del Nord	Reste d'Àfrica	Àsia	Oceania	Total
CNL de Barcelona	255	3.318	1.887	559	634	7.848	387	204	469	18	15.579
CNL de l'Hospitalet	78	284	36	39	21	669	87	11	32	2	1.259
CNL de Cornellà de Llobregat	39	162	13	9	8	254	15	3	1	0	504
CNL Ca n'Ametller	72	244	36	18	14	313	106	28	10	0	841
CNL Roses	28	215	30	19	12	338	18	5	12	0	677
CNL Eramprunyà	68	383	55	44	14	428	29	4	9	4	1.038
CNL El Prat de Llobregat	3	76	1	5	8	90	9	3	3	0	198
CNL de Badalona i Sant Adrià	101	190	25	21	10	253	53	12	55	0	720
CNL del Maresme	43	186	45	35	22	344	92	127	15	0	909
CNL L'Heura	125	350	8	10	8	230	47	10	44	0	832
CNL de Sabadell	69	268	44	73	23	551	37	25	12		1.102
CNL Vallès Occidental 3	73	413	79	41	32	587	81	29	20	0	1.355
CNL de Terrassa i Rubí	31	244	31	45	26	685	238	32	19	0	1.351
CNL del Vallès Oriental	71	480	78	82	17	640	259	158	14	1	1.800
CNL d'Osona	12	84	55	70	7	329	723	190	113	2	1.585
CNL Montserrat	24	94	66	74	11	379	181	39	21	0	889

CNL de Tarragona	36	468	137	156	27	604	387	31	58	0	1.904
CNL de Lleida	16	189	58	460	6	588	267	307	11	0	1.902
CNL de Girona	74	647	607	508	52	1.893	579	197	198	0	4.755
CNL de les Terres de l'Ebre	8	41	234	157	8	113	205	19	35	0	820
CNL de l'Àrea de Reus Miquel Ventura	6	250	122	107	20	405	188	9	14	1	1.122
CNL de l'Alt Penedès i el Garraf	14	130	82	30	23	392	189	9	5	1	875
Total CPNL	1.246	8.716	3.729	2.562	1.003	17.933	4.177	1.452	1.170	29	42.017

Taula 6.4 Procedència de l'alumnat dels cursos inicials i bàsics per centres de normalització lingüística. Percentatges. Període 2005-2006

CNL	Catalunya	Reste de l'Estat espanyol	Unió Europea	Europa extracomunitària	Amèrica del Nord	Reste d'Amèrica	Àfrica del Nord	Reste d'Àfrica	Àsia	Oceania	Total
CNL de Barcelona	1,6 %	21,3 %	12,1 %	3,6 %	4,1 %	50,4 %	2,5 %	1,3 %	3,0 %	0,1 %	100 %
CNL de l'Hospitalet	6,2 %	22,6 %	2,9 %	3,1 %	1,7 %	53,1 %	6,9 %	0,9 %	2,5 %	0,2 %	100 %
CNL de Cornellà de Llobregat	7,7 %	32,1 %	2,6 %	1,8 %	1,6 %	50,4 %	3,0 %	0,6 %	0,2 %	0,0 %	100 %
CNL Ca n'Ametller	8,6 %	29,0 %	4,3 %	2,1 %	1,7 %	37,2 %	12,6 %	3,3 %	1,2 %	0,0 %	100 %
CNL Roses	4,1 %	31,8 %	4,4 %	2,8 %	1,8 %	49,9 %	2,7 %	0,7 %	1,8 %	0,0 %	100 %
CNL Eramprunyà	6,6 %	36,9 %	5,3 %	4,2 %	1,3 %	41,2 %	2,8 %	0,4 %	0,9 %	0,4 %	100 %
CNL El Prat de Llobregat	1,5 %	38,4 %	0,5 %	2,5 %	4,0 %	45,5 %	4,5 %	1,5 %	1,5 %	0,0 %	100 %
CNL de Badalona i Sant Adrià	14,0 %	26,4 %	3,5 %	2,9 %	1,4 %	35,1 %	7,4 %	1,7 %	7,6 %	0,0 %	100 %
CNL del Maresme	4,7 %	20,5 %	5,0 %	3,9 %	2,4 %	37,8 %	10,1 %	14,0 %	1,7 %	0,0 %	100 %
CNL L'Heura	15,0 %	42,1 %	1,0 %	1,2 %	1,0 %	27,6 %	5,6 %	1,2 %	5,3 %	0,0 %	100 %
CNL de Sabadell	6,3 %	24,3 %	4,0 %	6,6 %	2,1 %	50,0 %	3,4 %	2,3 %	1,1 %	0,0 %	100 %
CNL Vallès Occidental 3	5,4 %	30,5 %	5,8 %	3,0 %	2,4 %	43,3 %	6,0 %	2,1 %	1,5 %	0,0 %	100 %
CNL de Terrassa i Rubí	2,3 %	18,1 %	2,3 %	3,3 %	1,9 %	50,7 %	17,6 %	2,4 %	1,4 %	0,0 %	100 %
CNL del Vallès Oriental	3,9 %	26,7 %	4,3 %	4,6 %	0,9 %	35,6 %	14,4 %	8,8 %	0,8 %	0,1 %	100 %
CNL d'Osona	0,8 %	5,3 %	3,5 %	4,4 %	0,4 %	20,8 %	45,6 %	12,0 %	7,1 %	0,1 %	100 %
CNL Montserrat	2,7 %	10,6 %	7,4 %	8,3 %	1,2 %	42,6 %	20,4 %	4,4 %	2,4 %	0,0 %	100 %
CNL de Tarragona	1,9 %	24,6 %	7,2 %	8,2 %	1,4 %	31,7 %	20,3 %	1,6 %	3,0 %	0,0 %	100 %
CNL de Lleida	0,8 %	9,9 %	3,0 %	24,2 %	0,3 %	30,9 %	14,0 %	16,1 %	0,6 %	0,0 %	100 %
CNL de Girona	1,6 %	13,6 %	12,8 %	10,7 %	1,1 %	39,8 %	12,2 %	4,1 %	4,2 %	0,0 %	100 %

CNL de les Terres de l'Ebre	1,0 %	5,0 %	28,5 %	19,1 %	1,0 %	13,8 %	25,0 %	2,3 %	4,3 %	0,0 %	100 %
CNL de l'Àrea de Reus Miquel Ventura	0,5 %	22,3 %	10,9 %	9,5 %	1,8 %	36,1 %	16,8 %	0,8 %	1,2 %	0,1 %	100 %
CNL de l'Alt Penedès i el Garraf	1,6 %	14,9 %	9,4 %	3,4 %	2,6 %	44,8 %	21,6 %	1,0 %	0,6 %	0,1 %	100 %
Total CPNL	3,0 %	20,7 %	8,9 %	6,1 %	2,4 %	42,6 %	9,9 %	3,5 %	2,8 %	0,1 %	100 %

En bona part dels casos, el grup majoritari és el d'alumnes procedents de l'Amèrica Central o del Sud (resta d'Amèrica), amb percentatges que estan en molts casos al voltant del 50 % de les persones inscrites. En segon lloc figuren, tot i que d'una manera menys generalitzada, les persones que han nascut a altres territoris de l'Estat espanyol, fora de Catalunya, amb gairebé un 21 %.

Finalment, hi ha tres CNL que presenten unes característiques específiques: CNL d'Osona, CNL de les Terres de l'Ebre i CNL de Lleida. En el primer cas (CNL d'Osona), el grup d'alumnes més nombrós és el de les persones que han nascut a l'Àfrica del Nord, tot i que les nascudes a la resta d'Amèrica també hi estan ben representades. Al CNL de les Terres de l'Ebre és majoria l'alumnat nascut a la Unió Europea i a l'Europa extracomunitària, que sumen prop del 48 %, i també hi ha un percentatge destacat de l'Àfrica del Nord (25 %). Finalment, al CNL de Lleida hi ha tres col·lectius relativament ben representats: les persones procedents de l'Àfrica subsahariana (resta d'Àfrica), de l'Europa extracomunitària i de la resta d'Amèrica.

D'altra banda, el Departament d'Educació també disposa de centres de formació de persones adultes que ofereixen cursos d'acolliment lingüístic i nivell bàsic adreçats a persones nouvingudes. A l'apartat 2.3.1 del capítol v, dedicat a l'ensenyament, es recullen dades sobre l'alumnat d'origen estranger inscrit en aquests cursos.

2.4. El programa "Voluntaris per la llengua"

Les primeres experiències en l'àmbit del voluntariat lingüístic a Catalunya van començar els anys noranta a les universitats catalanes, amb l'objectiu de facilitar l'acolliment d'estudiants no catalanoparlants que provenien, majoritàriament, dels programes Erasmus o Sèneca, perquè poguessin seguir les classes en català. Es tractava de l'intercanvi de coneixements lingüístics i culturals entre estudiants catalanoparlants i estudiants que parlaven altres llengües europees.

Posteriorment, diversos centres del Consorci per a la Normalització Lingüística van establir espais de conversa entre l'alumnat dels cursos inicials de català i el dels cursos superiors, per reforçar l'aprenentatge de català de les cada vegada més nombroses persones immigrades que hi assistien.

Aquestes experiències es van convertir en un programa de treball anomenat "Hores de conversa: parlem una estona", que donava resposta a la necessitat de l'alumnat dels cursos inicials de practicar allò que aprenia a l'aula i que al carrer, en situacions normals de comunicació, no podia practicar perquè les persones catalanoparlants se li adreçaven sistemàticament en castellà.

Finalment, a partir de l'èxit i la força d'aquestes experiències, al juliol de 2003 la Generalitat de Catalunya va presentar el programa "Voluntaris per la llengua", obert a tota la societat.

"Voluntaris per la llengua" és un programa dut a terme per la Generalitat de Catalunya i el Consorci per a la Normalització Lingüística, amb la col·laboració d'ajuntaments i més de dues-centes entitats i organitzacions culturals, socials i ciutadanes de tot Catalunya, i des del 2004 abasta tot el territori català.

Aquest programa pretén reforçar el procés d'aprenentatge de català i l'ús d'aquesta llengua per part de la població resident a Catalunya (tant la que procedeix de la resta de l'Estat o de l'estranger com la que ha nascut a Catalunya), oferint un espai de conversa en català a les

persones que comencen a parlar-lo i volen practicar-lo. Per assolir aquest objectiu posa en contacte persones catalanoparlants amb persones que estan aprenent català.

Ser voluntari o voluntària implica comprometre's a dedicar deu hores, una hora per setmana, a conversar en català amb una persona que estigui aprenent la llengua. Ser aprenent o aprenenta implica comprometre's a dedicar deu hores, una hora per setmana, a conversar en català amb una persona que el parla habitualment.

L'objectiu general del programa "Voluntaris per la llengua" és facilitar a les persones que volen adquirir més seguretat a l'hora de parlar català un espai d'ús on puguin practicar els coneixements adquirits i assolir més fluïdesa en l'expressió oral, però també facilitar la integració de persones nouvingudes mitjançant el coneixement mutu entre aquestes i els voluntaris i voluntàries, i promoure entre el col·lectiu catalanoparlant la idea que no cal canviar de llengua per acollir millor les persones que arriben a casa nostra.

Aquest objectiu general es pot concretar en els objectius específics següents:

- Oferir un espai de conversa a les persones que comencen a aprendre català.
- Canviar l'hàbit del col·lectiu catalanoparlant d'adreçar-se en castellà a persones desconegudes.
- Establir lligams emocionals entre la població autòctona i la nouvinguda, per afavorir la cohesió social.

Aquest programa constitueix una de les actuacions transversals més reeixides pel que fa a la promoció de la integració lingüística de les persones no catalanoparlants que viuen a Catalunya i especialment de les que han arribat recentment. En aquest sentit cal esmentar el reconeixement de la Comissió Europea, que, coincidint amb la celebració del Dia Europeu de les Llengües, el 26 de setembre de 2005 va fer pública una llista amb les millors experiències pedagògiques per aprendre una llengua que s'estan portant a terme a la Unió Europea, entre les quals va incloure el programa "Voluntaris per la llengua".

Durant el 2006 la Secretaria de Política Lingüística ha fet difusió del programa "Voluntaris per la llengua" a les entitats catalanes i a diferents àmbits sectorials (sindical, laboral, empresarial).

Alguns exemples d'entitats que han aplicat el programa dins la seva organització són la Plataforma per la Llengua, la Coordinadora d'Associacions per la Llengua (CAL), l'Associació de Mestres Rosa Sensat, Òmnium Cultural o l'Associació de Professionals i Estudiosos en Llengua i Literatura Catalanes (APELLC). Les escoles d'adults Manuel Sacristan (de CCOO), Maria Rubies (UGT) i Palau de Mar també han fet parelles lingüístiques amb el seu alumnat. També hi ha empreses que apliquen el programa entre els empleats i empleades: Telefónica, Nestlé i Bon Preu.

D'altra banda, la Secretaria de Política Lingüística ha atès sol·licituds d'informació sobre el programa d'entitats de fora de Catalunya: l'associació Elkarbanatuz, de Bilbao, i l'entitat Paraula i l'Ajuntament de Capdepera, de les Illes Balears.

Durant l'any 2006, la Secretaria de Política Lingüística, el Consorci per a la Normalització Lingüística i les altres entitats col·laboradores han constituït 4.496 parelles lingüístiques a tot Catalunya, que, sumades a les dels anys anteriors, fan un total de 14.418.

Una enquesta feta a una mostra d'aprenents i aprenents de Barcelona després de les deu hores de conversa ha donat els resultats següents: un 48 % abans no mantenia converses en català i ara sí, un 34 % ja mantenia converses en català però n'ha augmentat la freqüència i només un 18 % no n'ha incrementat l'ús.

Taula 6.5. Parelles lingüístiques constituïdes des del 2003

Període	Parelles
Any 2003	1.522
Any 2004	4.600
Any 2005	3.800
Any 2006	4.496
Total	14.418

El Consorci per a la Normalització Lingüística, durant l'any 2006, ha fet 3.966 parelles lingüístiques noves. En la taula següent es pot consultar la distribució territorial per centres de normalització lingüística de les parelles formades.

Taula 6.6. Parelles lingüístiques fetes pel Consorci per a la Normalització Lingüística. 2005-2006

Centre de normalització lingüística	Parelles lingüístiques 2005	Parelles lingüístiques 2006
L'Alt Penedès i el Garraf	234	261
Àrea de Reus Miquel Ventura	148	112
Badalona i Sant Adrià	91	46
Barcelona	504	530
Ca n'Ametller (Molins de Rei)	105	189
Cornellà de Llobregat	89	45
Eramprunyà (Sant Boi de Llobregat)	86	166
Girona	302	400
L'Heura (Santa Coloma de Gramenet)	98	139
L'Hospitalet	54	66
Lleida	179	237
El Maresme	82	159
Montserrat (Manresa)	97	82
Osona	119	76
El Prat de Llobregat	14	42
Roses (Sant Feliu de Llobregat)	29	57
Sabadell	267	326
Tarragona	230	221
Terrassa i Rubí	169	129
Terres de l'Ebre	9	24
Vallès Occidental 3 (Cerdanyola del Vallès)	177	224
Vallès Oriental	158	435
Total CPNL	3.241	3.966

Taula 6.7. Parelles lingüístiques totals. 2005-2006

Total CPNL	3.241	3.966
Altres entitats	559	530
Total	3.800	4.496

Com a suport al programa “Voluntaris per la Llengua”, el 2006 s’ha editat *Jocs de paraules i passatemps* 3 i s’ha encetat la col·lecció “Contes per Parlar”, de la qual s’han editat els números 1 i 2. Aquesta col·lecció té com a objectiu fomentar la conversa entre les parelles lingüístiques a partir de la lectura: cada llibre conté tres contes de tres autors diferents, i les narracions sempre es mouen al voltant de la cultura, en el sentit més ampli de la paraula, i també dels costums catalans. Cada conte es complementa amb uns apartats fixos que conviden a ampliar els coneixements sobre la societat catalana: unes propostes per fomentar la conversa, una recomanació de llibres, una selecció de fragments literaris d’autors catalans i una tria de webs relacionats amb el tema que planteja cada narració.

VII. L'ÚS DEL CATALÀ A LES ADMINISTRACIONS DE CATALUNYA

1. La regulació de l'ús

D'acord amb l'Estatut d'autonomia de Catalunya de 1979, la Llei de normalització lingüística del 1983 va establir que el català és la llengua pròpia de la Generalitat i de l'Administració territorial catalana, de l'Administració local i de les altres corporacions públiques dependents de la Generalitat. Posteriorment, el Decret 107/1987, de 13 de març, pel qual es regula l'ús de les llengües oficials per part de l'Administració de la Generalitat, va desplegar aquella normativa. La Llei 1/1998, de 7 de gener, de política lingüística, va recollir la normativa precedent i va establir que la Generalitat, les administracions locals, les altres corporacions públiques de Catalunya, les institucions i les empreses que en depenen i els concessionaris dels seus serveis han d'utilitzar el català en les seves actuacions internes i en la relació entre ells, i també que l'han de fer servir normalment en les comunicacions i notificacions adreçades a les persones residents en l'àmbit lingüístic català.

Cal recordar també que l'article 9.3 de la Llei 1/1998 estableix que les corporacions locals i les universitats han de regular l'ús del català en l'àmbit de les seves competències mitjançant l'aprovació de reglaments adequats als manaments i als principis de la Llei 1/1998. Més enllà de l'aprovació o no d'aquestes reglamentacions, els ajuntaments, consells comarcals, diputacions i universitats de Catalunya treballen habitualment en català i constitueixen un dels fonaments principals del procés de recuperació de la normalitat lingüística dels darrers anys.

L'adopció del català com a llengua habitual en l'àmbit públic, doncs, ha tingut un efecte directe en la difusió del seu ús social. La progressiva assumpció de competències de la Generalitat de Catalunya i la resta d'administracions catalanes i la seva influència creixent en els diversos àmbits de la vida quotidiana dels ciutadans i ciutadanes han comportat un impuls molt important de la normalització del coneixement i l'ús del català. En aquest sentit, cal tenir en compte que, sense perjudici de l'ús del castellà quan les persones interessades ho sol·liciten, el català és la llengua habitual de treball de les administracions en la prestació dels serveis públics, siguin educatius, sanitaris, culturals, assistencials, mediambientals, de transports, policíacs o de qualsevol altra mena.

Aquest marc legal ha quedat refermat i reforçat enguany amb la promulgació del nou Estatut d'autonomia de Catalunya, que en l'article 6.1 disposa que la llengua pròpia de Catalunya és el català i que, com a tal, és la llengua d'ús normal i preferent de les administracions públiques i dels mitjans de comunicació públics de Catalunya, com també és la llengua normalment emprada com a vehicular i d'aprenentatge en l'ensenyament.

2. La regulació del coneixement

L'article 11 de la Llei 1/1998 estableix que tot el personal funcionari, el personal laboral i la resta de persones que treballen a les administracions públiques han d'estar capacitades per fer servir les dues llengües oficials. El mateix article estableix que el Govern ha de garantir l'ensenyament del català al personal al servei de totes les administracions públiques catalanes, incloent-hi la de justícia, i ha de fomentar mesures de reciclatge. També estableix que en el procés de selecció per accedir a places de personal de l'Administració de la Generalitat, de l'Administració local i de l'administració i els serveis de les universitats, incloent-hi el personal laboral, s'ha d'acreditar el coneixement de la llengua catalana, tant en l'expressió oral com en l'escrita, en el grau adequat a les funcions pròpies de les places de què es tracti, en els termes establerts per la legislació de la funció pública.

El Decret 161/2002, d'11 de juny, sobre l'acreditació del coneixement del català i la llengua occitana d'Aran en els processos de selecció de personal i de provisió de llocs de treball de les administracions públiques de Catalunya, determina el nivell de coneixement del català i de l'aranès exigible per a cada tipus de plaça d'acord amb els grups de titulació que estableixen la legislació sobre funció pública i la normativa laboral aplicable, i en sistematitza l'acreditació. Així, d'ençà d'aquest Decret, la manera bàsica d'acreditar el coneixement de català per accedir a places de personal de les administracions catalanes són els certificats d'educació secundària

4.70.05.

obligatòria (ESO) o de batxillerat cursats a Catalunya, que aquest Decret equipara al nivell de suficiència de català (C). També es podrà acreditar, en tot cas, per mitjà dels certificats de la Secretaria de Política Lingüística (SPL) o de títols equivalents, com els de l'Escola d'Administració Pública de Catalunya (EAPC), el Consorci per a la Normalització Lingüística (CPNL) i els serveis lingüístics universitaris. Aquells aspirants a accedir a la funció pública que no tinguin cap d'aquestes acreditacions tenen l'oportunitat de fer una prova específica de català en el procés selectiu.

Pel que fa a l'aranès, el Decret esmentat n'inclou el requisit del coneixement per accedir a llocs de treball dependents de les institucions araneses i per al personal de la Generalitat destinat a la Vall d'Aran.

Quant a l'Administració local, l'any 2003 es va aprovar el Decret legislatiu 2/2003, de 28 d'abril. Es tracta d'una refosa de la Llei municipal i de règim local de Catalunya que incorpora les disposicions de la Llei 1/1998 abans esmentades. D'aquesta manera, l'articulat de la Llei catalana de règim local ja incorpora l'obligació de les corporacions locals d'exigir en el procés de selecció del seu personal l'acreditació del coneixement del català i, en els ens locals de la Vall d'Aran, també de l'aranès, tant en l'expressió oral com en l'escrita, en el grau adequat a les funcions pròpies de les places de què es tracti (art. 287.2).

Al seu torn, l'Estatut d'autonomia de Catalunya d'enguany estableix en l'article 33.3 i 33.4 que, per garantir el dret d'opció lingüística, els jutges i els magistrats, els fiscals, els notaris, els registradors de la propietat i mercantils, els encarregats del Registre Civil i el personal al servei de l'Administració de justícia, per prestar llurs serveis a Catalunya han d'acreditar, en la forma que estableixen les lleis, que tenen un coneixement adequat i suficient de les llengües oficials, que els fa aptes per acomplir les funcions pròpies de llur càrrec o de llur lloc de treball. I en el mateix sentit s'estableix per al personal al servei de l'Administració de l'Estat situada a Catalunya.

3. L'acreditació del coneixement del català en els processos de selecció de les administracions públiques

La Llei de política lingüística estableix que en els processos selectius per accedir a places de l'Administració de la Generalitat i de l'Administració local s'ha d'acreditar el coneixement de la llengua catalana. El Departament de Governació i Administracions Públiques, per mitjà de la Secretaria d'Administració i Funció Pública, és el departament competent per dur a terme els processos selectius i, per tant, el responsable de garantir l'acreditació del coneixement del català en els processos de selecció de les administracions públiques. Concretament, la Secretaria d'Administració i Funció Pública és l'òrgan responsable de la convocatòria dels processos selectius i l'Escola d'Administració Pública de Catalunya de l'organització de les proves per mitjà dels òrgans de selecció.

3.1. L'acreditació del coneixement del català en els processos de selecció de personal de l'Administració de la Generalitat

Durant l'any 2006, la Subdirecció General de Selecció de Personal, que depèn de la Direcció General de Funció Pública, ha iniciat 13 processos selectius.

Entre les persones aspirants a obtenir una de les places convocades, han hagut de fer la prova de català per acreditar coneixements de nivell C (suficiència) 19 persones, 7 de les quals l'ha superada.

El nombre de persones que han de fer la prova de català cada cop és menor, per dues raons principals:

- Perquè cada vegada hi ha més persones que tenen el nivell de català convalidat per l'ensenyament reglat.
- Perquè la prova de català ara es fa després de la segona prova en els cossos específics i després de la tercera prova en els cossos generals.

En aquests processos, hi participen dos representants de l'òrgan competent en matèria de normalització lingüística en qualitat d'assessors, amb veu però sense vot, que designa el secretari de Política Lingüística. Cal tenir en compte que, tal com s'ha dit més amunt, les persones aspirants que han pogut acreditar els seus coneixements mitjançant un certificat estan exemptes de la prova de llengua catalana, i que també n'estan exemptes aquelles que han superat una prova de català del mateix nivell per accedir a la mateixa Administració o en la mateixa oferta pública d'ocupació.

3.2. L'acreditació del coneixement del català en els processos de selecció del personal de l'Administració local

Pel que fa a les proves de llengua catalana que facilita l'EAPC als ens locals convocants, fruit de la col·laboració entre l'EAPC i el CPNL, durant l'any 2006 s'han facilitat 491 proves de llengua catalana: 289 de nivell C (suficiència), 133 de nivell B (intermedi) i 69 de nivell A (elemental).

3.3. L'acreditació del coneixement del català en els processos de selecció del personal de l'Administració de l'Estat

La presentació de certificats de llengua catalana per a places de l'Administració de l'Estat es valora en l'apartat de mèrits, però no és un requisit.

4. L'ensenyament del català al personal de les administracions públiques a Catalunya

D'acord amb l'Estatut d'autonomia de Catalunya i amb la Llei de política lingüística, el Govern ha de garantir l'ensenyament del català al personal al servei de totes les administracions públiques catalanes. Aquesta funció correspon a l'EAPC, que cada any inclou en la seva programació formativa cursos de llengua catalana. El CPNL també participa activament en la formació del personal de les administracions locals.

Durant l'any 2006, el nombre d'activitats de formació de llengua catalana adreçades al personal de les administracions i els organismes públics que tenen la seu a Catalunya i organitzades per l'EAPC ha estat de 409.

Pel que fa a l'ensenyament del català al personal de l'Administració local, el CPNL ha signat 33 acords de col·laboració (8 convenis i 25 annexos) per a cursos de català destinats al personal dels ens locals, que han estat organitzats en col·laboració amb l'EAPC.

Taula 7.1. Corporacions locals que han signat acords de col·laboració amb l'EAPC per a cursos de català

Ajuntament de Badalona
Ajuntament de Calafell
Ajuntament de Cambrils
Ajuntament de Castelldefels
Ajuntament de Cerdanyola del Vallès
Ajuntament de Girona
Ajuntament de l'Hospitalet de Llobregat
Ajuntament de Mollet del Vallès
Ajuntament de Reus
Ajuntament de Ripollet
Ajuntament de Rubí
Ajuntament de Sabadell
Ajuntament de Sant Cugat del Vallès
Ajuntament de Terrassa
Ajuntament de Viladecavalls
Ajuntament de Vilafranca del Penedès
Ajuntament de Vilanova i la Geltrú
Consell Comarcal del Vallès Oriental
Mancomunitat de Municipis de l'Àrea Metropolitana de Barcelona

Taula 7.2. Activitats de formació de català dutes a terme pels treballadors i treballadores de les administracions públiques radicades a Catalunya durant l'any 2006, per demarcacions territorials

Activitat	Barcelona	Girona	Lleida	Tarragona	Terres de l'Ebre	Total
Cursos de llengua general	203	27	11	24	5	270
Cursos de llenguatge específic	52	7	9	14	4	86
Tallers de llengua	14	1	4	3		22
Formació estratègica*	10	4	3	4	1	22
Altres	3	1	1	4		9
Total	282	40	28	49	10	409

* Pla de formació especialitzada

Taula 7.3. Activitats de formació de català dutes a terme pels treballadors i treballadores de les administracions de Catalunya durant l'any 2006, per administracions d'origen del personal

Activitat	Generalitat	Administració de l'Estat	Administració de Justícia	Administració ¹	Sindicats ²	Total
Cursos de llengua	64	48	79	64	15	270
Cursos de llenguatge	61	8	2	13	2	86
Tallers de llengua	22					22
Formació estratègica*	22					22
Altres	4					9
Total	173	56	81	82	17	409

*Pla de formació especialitzada

¹ Per a aquesta Administració, l'EAPC signa un conveni amb el CPNL.

² L'EAPC signa convenis amb els sindicats més representatius: UGT, CCOO i CATAC.

Així mateix, l'any 2006 s'han dut a terme les activitats del Pla de formació especialitzada, organitzat conjuntament per la Secretaria de Política Lingüística i per l'Escola d'Administració Pública de Catalunya. El Pla s'adreça al cos de planificació lingüística i al personal que aconsegueix tasques de planificació i política lingüística en els diversos departaments de la Generalitat i en els serveis lingüístics sectorials de diverses organitzacions i entitats. S'han efectuat 22 activitats de formació a Barcelona i a les delegacions territorials del Departament de la Vicepresidència a Tarragona, les Terres de l'Ebre, Lleida i Girona.

Per garantir una homogeneïtat de nivells de coneixements en els cursos, i poder-ne millorar la qualitat, enguany s'han fet, en coordinació amb el Consorci per a la Normalització Lingüística, proves de col·locació per als nivells A (bàsic), A (elemental), B (intermedi) i C (suficiència).

S'hi han presentat 875 persones i el resultat de les proves ha estat el següent:

- 69 persones van quedar classificades per fer un A (bàsic)
- 135 persones van quedar classificades per fer un A (elemental)
- 435 persones van quedar classificades per fer un B (intermedi)
- 236 persones van quedar classificades per fer un C (suficiència)

També per millorar l'avaluació, s'han fet les proves finals dels cursos de nivells A (bàsic), A (elemental), B (intermedi) i C (suficiència), d'una manera centralitzada. Les proves orals s'han dut a terme durant una setmana als locals de l'Escola d'Administració Pública i les proves escrites s'han fet a les instal·lacions de la Farga de l'Hospitalet de Llobregat.

Taula 7.4. Nombre d'examinands de les proves finals de llengua catalana

	A (bàsic)	A (elemental)	B (intermedi)	C (suficiència)	Total
Barcelona	104	82	514	1.111	1.811
Girona	8	20	97	181	306
Lleida	-	18	59	140	217
Tarragona	44	12	63	121	240
Terres de l'Ebre	-	2	22	30	54
Total	156	134	755	1.583	2.628

5. Foment de l'ús del català a la Inspecció Provincial de Treball i Seguretat Social de Barcelona

L'any 2004 es van preparar un conjunt d'actuacions de normalització a la Inspecció de Treball i Seguretat Social, amb el suport del Departament de Treball, que s'han dut a terme els anys 2005 i 2006. L'objectiu és afavorir l'ús del català en els processos i la documentació generada, com a mínim en les tasques que desenvolupa el cos d'inspectors de treball en l'àmbit de competències de la Generalitat.

5.1. Formació en llengua catalana

S'han dut a terme 7 activitats formatives per a la demarcació de Barcelona:

- 1 curs de nivell A bàsic (80 hores)
- 1 curs de nivell A elemental (80 hores)
- 1 curs de nivell B (80 hores)
- 1 curs de nivell C (80 hores)
- 1 taller d'aprofundiment en qüestions gramaticals (30 hores)
- 1 taller de redacció de documents (30 hores)
- 1 sessions de reforç de la llengua oral (12 hores)

Aquests cursos han acollit en total 78 persones de la Inspecció de Treball, majoritàriament inspectors i subinspectors. S'ha projectat la continuació del programa a partir dels resultats obtinguts.

Altament s'ha informat la Inspecció de Treball sobre les convocatòries de proves d'accés lliure convocades per la Secretaria de Política Lingüística per a l'obtenció de certificats oficials de llengua catalana per al 2006.

5.2. Sistema de traducció automàtica de textos català-castellà i castellà-català per als documents de la Inspecció de Treball i Seguretat Social de Barcelona

Per a la producció d'informes d'inspecció i altres documents generats a la Inspecció de Treball de Barcelona, s'ha estudiat la possibilitat d'incorporació d'un traductor automàtic. S'ha optat pel traductor ARA (castellà-català i català-castellà), un motor de traducció independent que es pot implementar en ordinadors personals i portàtils sense necessitat de connexió a Internet.

El mes de maig es van adquirir 10 llicències del traductor ARA i es va impartir una sessió de formació específica per al seu ús adreçada als inspectors i personal de plantilla de la Inspecció. Posteriorment s'ha fet el seguiment de la fase experimental amb una valoració final positiva. S'ha previst la continuació de l'actuació durant l'any 2007.

5.3. Normalització d'impresos

Durant l'any 2006 s'han revisat 40 models d'acta i oficis, i s'ha traduït el llibre de visites.

5.4. Traducció del web de la inspecció de Treball i Seguretat Social del Ministeri de Treball i Afers Socials

També s'han traduït al català les pàgines principals del web de la Inspecció de Treball i de la Seguretat Social dependent del Ministeri de Treball i Afers Socials. En aquesta pàgina s'hi accedeix a partir del web del Ministeri.

6. Els reglaments d'ús del català de les corporacions locals i les universitats

L'article 9.3 de la Llei de política lingüística estableix que les corporacions locals i les universitats han de regular l'ús del català, en l'àmbit de les seves competències, d'acord amb el que disposa la Llei, i que també l'han de regular, en aquest mateix sentit, les altres corporacions públiques.

L'any 2006 s'ha aprovat el Reglament d'ús de la llengua catalana de l'Ajuntament de l'Hospitalet de Llobregat. Va ser aprovat pel Ple de l'Ajuntament el 22 de desembre del 2006 i va ser publicat al *Butlletí Oficial Provincial* el 25 de gener de 2007, data en què també va entrar en vigor.

D'altra banda, l'Ajuntament de Barberà del Vallès va crear una Comissió Interdepartamental de Seguiment del Reglament per a l'ús de la llengua catalana a l'Ajuntament i a empreses i organismes que en depenen. La finalitat de la Comissió és fer el seguiment del compliment del Reglament per a l'ús de la llengua catalana.

D'acord amb les dades disponibles, un cop revisades i contrastades amb les d'anys anteriors, la xifra total de corporacions locals amb un reglament d'usos lingüístics aprovat és de 523: 484 ajuntaments, 37 consells comarcals i 2 diputacions.

La base de la immensa majoria d'aquests reglaments d'usos lingüístics ha estat el model de reglament per a l'ús de la llengua catalana per a les entitats locals aprovat pel Ple del CPNL el 20 de novembre de 1991, modificat el 3 de febrer de 1993, amb les adaptacions a la legislació vigent recomanades pel mateix Consorci l'any 1998.

Pel que fa als reglaments d'ús de la llengua en l'àmbit universitari, cal dir que la majoria d'universitats disposen de normes reguladores dels usos lingüístics, com ara les que figuren en el Pla estratègic de difusió i comunicació 2003-2007 de la Universitat Politècnica de Catalunya o les que contenen les Normes d'organització i funcionament de la Universitat de Vic. Tanmateix, en un sentit més estricte, els reglaments d'ús actualment vigents són els corresponents a la Universitat de Barcelona, la Universitat Rovira i Virgili i la Universitat Pompeu Fabra.

7. El foment de l'ús del català en l'Administració local. El Grup de Treball de Llengua i Administració Local

Atès que en la normalització de l'Administració local intervenen diversos organismes, l'any 2004 es va crear el Grup de Treball de Llengua i Administració Local, format per representants del Departament de Governació i Administracions Públiques (Gabinet Tècnic, Direcció General d'Administració Local i EAPC), de la Secretaria de Política Lingüística, del Consorci per a la Normalització Lingüística i de les associacions d'entitats locals que hi participen. Aquest Grup de Treball té com a objectiu proposar i dur a terme projectes adreçats a la normalització lingüística dels ens locals.

Al llarg del 2006, el Grup de Treball de Llengua i Administració Local ha treballat en la difusió d'uns procediments i models de bases referents a l'acreditació del coneixement de la llengua catalana en les convocatòries de personal de l'Administració local, elaborats l'any 2005, per ajudar els ens locals a complir adequadament el Decret 161/2002. També ha treballat en l'elaboració d'informes i propostes amb la finalitat de vetllar perquè els ens locals apliquin correctament la normativa lingüística vigent.

L'any 2006, el Grup de Treball de Llengua i Administració Local ha dut a terme les actuacions següents, amb la finalitat de fomentar l'ús del català a l'Administració Local:

Pel que fa al requisit de coneixement de la llengua catalana en els processos selectius, s'ha publicat el document *Procediment i model de bases relatiu a l'acreditació del coneixement de la llengua catalana en les convocatòries de personal de l'Administració local* al web Muncat i al web de l'EAPC, amb un enllaç al web del CPNL: http://www.municat.net/index_31.htm; http://www.gencat.net/sial/models/acreditacio_catala.htm i http://www.eapc.es/seleccio/LOCAL/CATALA/proced_model.htm

Aquest document, elaborat pel Grup de Treball l'any anterior, té com a objectiu oferir als ens locals i als centres de normalització lingüística criteris sobre el procediment que cal seguir en les convocatòries de personal pel que fa al requisit del coneixement de la llengua catalana, d'acord amb la normativa vigent.

Aquests webs inclouen també el model d'imprès preparat per l'EAPC perquè els ens locals puguin sol·licitar electrònicament les proves de llengua catalana directament a aquest organisme, amb la finalitat d'agilitar aquest tràmit.

S'ha presentat al Grup de Treball de Llengua i Administració Local l'Informe de conclusions sobre l'acompliment del requisit de coneixements de català a les convocatòries de les entitats locals, elaborat per l'EAPC. L'informe es basa en un estudi sobre el compliment a les entitats locals del Decret 161/2002, d'11 de juny, sobre l'acreditació del coneixement del català i l'aranès en els processos de selecció de personal i de provisió de llocs de treball de les administracions públiques de Catalunya <http://www6.gencat.net/llengcat/certific/docs/acredit.pdf>. El treball va consistir en l'estudi del nivell de català exigint en un total de 369 convocatòries de processos selectius corresponents a l'any 2005. Les conclusions mostren que s'aplica correctament el Decret en la pràctica totalitat de les convocatòries.

8. Les clàusules lingüístiques en l'activitat econòmica de l'Administració de la Generalitat

8.1. L'Acord de Govern de 30 de novembre de 2004

El 30 de novembre de 2004 el Govern va acordar mesures per fomentar l'ús del català mitjançant la contractació pública, les subvencions i els crèdits i avals atorgats per l'Administració de la Generalitat i les entitats que hi estan adscrites o vinculades. Amb aquest Acord, el Govern feia un pas més en la política de foment de la presència del català en la contractació pública iniciada amb l'Acord de Govern de 4 de febrer de 2003, arran del qual la Junta Consultiva de Contractació Administrativa, mitjançant les recomanacions 2/2003, de 4 de març, i 3/2003, de 18 de juliol, va recomanar als òrgans de contractació de la Generalitat que

incloguessin determinades estipulacions en els plecs de clàusules administratives dels contractes.

Amb el nou Acord del 2004, el Govern introdueix l'ús del català com a condició d'execució dels contractes públics en els casos en què les prestacions que són objecte del contracte o el seu compliment guardin una relació amb el que estableix la Llei 1/1998 o hi resultin afectades. Més concretament, arran d'aquest Acord, els òrgans competents de l'Administració de la Generalitat i de les entitats que hi estan adscrites o vinculades han d'incorporar les estipulacions següents en els plecs de clàusules per a la contractació administrativa:

- Establir com a condició d'execució del contracte l'obligació d'utilitzar el català en els rètols, publicacions i avisos i en la documentació adreçada al públic, quan tinguin una relació directa amb l'execució de les prestacions objecte del contracte.
- Esmentar específicament les obligacions que la Llei de política lingüística i les normes que la despleguen imposen als adjudicataris de contractes administratius.
- Incorporar com a condició d'execució del contracte l'obligació d'utilitzar el català en aquells supòsits en què l'idioma formi part, directament o indirectament, del producte o del servei, d'acord amb uns criteris de proporcionalitat i unes pautes de modulació acordades per la Junta Consultiva de Contractació Administrativa.
- Establir com a causa de rescissió del contracte l'incompliment d'aquestes obligacions en els casos en què aquest incompliment tingui una relació directa amb l'execució de les prestacions objecte del contracte.

La finalitat d'aquesta mesura és utilitzar la capacitat econòmica de l'Administració de la Generalitat per influir en el mercat i aconseguir reforçar la presència del català en l'activitat socioeconòmica catalana. Així, es tracta de generar una influència que transcendeixi l'àmbit propi de la contractació pública i tingui un efecte en el conjunt de la societat, ja que l'objectiu d'aquesta mesura és utilitzar la força de la demanda pública per generar una oferta de productes i serveis en català que després puguin ser posats també a disposició dels ciutadans i les ciutadanes.

Finalment, cal destacar que, fora ja de l'àmbit de la contractació pública, aquest Acord de Govern de 30 de novembre de 2004 estableix també que en les bases reguladores o en les condicions d'atorgament de les subvencions, i també en els crèdits i els avals que concedeixen l'Institut Català de Finances i l'Institut Català del Crèdit Agrari, es garanteixi que les persones beneficiàries compleixen la Llei 1/1998.

8.2. La Comissió de Seguiment de les Clàusules d'Ús del Català en la Contractació Pública

El segon punt de l'Acord de Govern de 30 de novembre de 2004 estableix, entre les mesures per fomentar l'ús del català mitjançant la contractació pública, les subvencions i els crèdits i avals atorgats per l'Administració de la Generalitat i les entitats que hi estan adscrites o vinculades, la creació de la Comissió de Seguiment de les Clàusules d'Ús del Català en la Contractació Pública (CSCUCAT). Aquesta Comissió està integrada per representants de l'SPL i de la Junta Consultiva de Contractació Administrativa, sota la presidència de la persona titular de la Direcció de Serveis del Departament d'Economia i Finances, i també en formen part les persones vocals de la Junta Consultiva de Contractació Administrativa que aquesta va designar atenent el pes del departament que representen (Educació, Política Territorial i Obres Públiques, Acció Social i Ciutadania, Innovació, Universitats i Empresa, Cultura i Mitjans de Comunicació i Presidència) en el conjunt de la contractació administrativa.

La primera tasca de la CSCUCAT va ser analitzar els plecs i els contractes dels departaments representats en la Comissió i de les entitats i empreses vinculades, per tal de verificar el grau de compliment de l'Acord de Govern de 30 de novembre de 2004 i proposar models de clàusules lingüístiques que facilitin l'aplicació generalitzada d'aquest Acord. A partir d'aquesta anàlisi, la CSCUCAT va proposar uns models de clàusules –tant generals com específiques, incloent-n'hi de penalització i de rescissió dels contractes– per a l'ús dels departaments i del sector públic vinculat o dependent, que d'una banda s'ajusten als continguts de l'Acord de

Govern de 30 de novembre de 2004 i de l'altra s'adeqüen als diversos supòsits de contractació administrativa.

Aquesta proposta es va concretar en la Recomanació 2/2005, de 5 de maig, de la Comissió Permanent de la Junta Consultiva de Contractació Administrativa. La Recomanació esmentada inclou també uns criteris de modulació de l'aplicació de les clàusules, per tal que les unitats de contractació dels departaments de la Generalitat i del sector públic que en depèn puguin ponderar de manera homogènia la valoració dels supòsits i l'aplicació de les previsions de la Recomanació.

Pel que fa a l'ús de la varietat aranesa de la llengua occitana, es va proposar, de comú acord amb el Conselh Generau d'Aran, la inclusió d'una referència a la normativa pròpia que el Conselh Generau d'Aran dicti per desplegar les normes de rang legal aplicables, és a dir, la Llei 1/1998 i la Llei 16/1990, de 13 de juliol, sobre el règim especial de la Vall d'Aran. Pel que fa a l'etiquetatge i l'embalatge, s'ha optat per exigir l'aranès almenys en relació amb els productes i serveis que adquireix directament l'Administració, mentre que, en els productes i serveis que s'ofereixen o es produeixen en el marc de contractes de gestió de serveis, de concessió d'obra pública i d'obres amb concessió de domini, l'aranès hi ha de ser present, de manera habitual (literalment, la clàusula diu "normalment"), en l'etiquetatge i l'embalatge.

Després de fer la fixació i la difusió de les clàusules d'ús del català generals i específiques per a les diverses modalitats de contractació pública, els seus criteris d'aplicació i de modulació, i el seguiment posterior i la verificació de la seva inclusió efectiva en els plecs de clàusules de tots els departaments i de les entitats de contractació que en depenen, la CSCUCAT ha fet durant el 2006 un seguiment, individualitzat per departaments i ens del sector públic que en depenen, del compliment efectiu de les estipulacions lingüístiques dels plecs de clàusules.

La CSCUCAT ha recomanat que les recepcions de conformitat o, si escau, les diligències de conformitat dels documents de factura o anàlegs expressin, d'una manera concreta, l'adequació dels béns o serveis objecte de la recepció a les prescripcions lingüístiques aplicables.

Igualment, les dues parts que lideren aquesta Comissió de Seguiment, és a dir, la Junta Consultiva de Contractació Administrativa i l'SPL, han mantingut relacions amb els òrgans de contractació i de recepció dels departaments més significatius pel seu volum de contractació per identificar i corregir els problemes que planteja l'execució de les clàusules lingüístiques i per detectar els objectes de contractació pública que tenen més incidència en els ciutadans i les ciutadanes com a persones consumidores de productes i serveis.

Concretament, durant el 2006 s'ha fet reunions de treball amb els òrgans de contractació dels departaments d'Educació, Innovació, Universitats i Empresa, Política Territorial i Obres Públiques i Economia i Finances

D'aquestes reunions es desprèn que:

a) Pel que fa a l'avaluació del compliment de la recomanació:

- La inclusió de les clàusules als plecs està generalitzada.
- La inclusió d'una referència expressa al compliment del clausulat lingüístic en els certificats de recepció és parcial.
- L'aplicació de la clàusula de resolució de contracte per incompliment de la clàusula lingüística solament s'ha donat en un cas.
- En general no ha calgut aplicar els criteris de modulació de les clàusules previstos a la mateixa Recomanació 2/2005.

b) Pel que fa a l'avaluació pràctica de l'aplicació de les clàusules lingüístiques a la contractació:

- En general, tots els departaments coincideixen a assenyalar que la inclusió de clàusules lingüístiques no ha generat problemes de minva en l'oferta dels proveïdors.

- També cal parlar, en general, d'un molt elevat grau de compliment de l'ús del català en la documentació escrita, per bé que menor en l'ús oral.
- L'assoliment de resultats concrets i d'impacte directe en el consum general és encara poc visible. Cal tenir en compte que bona part del producte amb més impacte en el consum general es contracta d'una manera centralitzada, per períodes pluriennals, i per tant cal esperar a l'entrada en vigor del nou contracte amb el clausulat lingüístic. Tanmateix, es pot parlar ja d'algun èxit, com és el cas dels automòbils SEAT (tots els models de la marca tenen a disposició dels clients el manual d'instruccions del vehicle en català) i de maquinària d'oficina, com fotocopiadores, impressores i faxes de diverses marques comercials que incorporen les pantalles de diàleg amb l'usuari en català.

VIII. EL MÓN DEL DRET

1. L'ús del català a l'àmbit de justícia

Malgrat el reconeixement constitucional de l'oficialitat que el català té a Catalunya, en la mesura que l'Estatut el declara llengua pròpia, la possibilitat fàctica de relacionar-se en català amb l'Administració de l'Estat i, com a tal, amb l'Administració de justícia, ha estat un camí llarg no mancat d'entrebancs.

La Llei orgànica 6/1985, d'1 de juliol, del poder judicial, va regular per primera vegada la utilització de les llengües oficials a cada territori en totes les actuacions judicials (article 231). Tanmateix, aquest dret quedava limitat per l'apreciació discrecional dels jutges que fer-ne ús no generava indefensió, la qual cosa ha suposat una aplicació desigual i matisada.

La Llei 1/1998, de 7 de gener, de política lingüística, declara formalment i sense límits el dret dels ciutadans i ciutadanes a relacionar-se amb normalitat amb l'Administració de l'Estat en la llengua que triïn, sense ser discriminats o obligats a presentar traducció i sense patir cap mena de retard en el cas que optin per la llengua catalana. Aquesta norma catalana recull així la filosofia de la Carta europea de les llengües regionals o minoritàries, feta a Estrasburg el 5 de novembre de 1992 i ratificada per Espanya el 2001, que reconeix en els articles 9 i 10 el dret dels ciutadans a triar la llengua oficial en la qual es tramitarà el procediment davant dels òrgans de l'Administració general de l'Estat i de l'Administració de justícia situats a Catalunya.

Així, l'article 2.2 de la Llei 1/1998 estableix que el català, com a llengua pròpia, és la llengua preferentment emprada per l'Administració de l'Estat a Catalunya. Igualment, l'article 3 de la mateixa Llei disposa que, atès el caràcter de doble oficialitat del català i el castellà, ambdós poden ser emprats indistintament pels ciutadans i ciutadanes en totes les activitats públiques i privades sense discriminació. I més específicament, aquest article fa referència explícita a la plena validesa i eficàcia que tindran els actes jurídics fets en qualsevol de les dues llengües oficials.

Els articles 13 a 17 de la Llei de política lingüística estableixen mesures que tenen per finalitat incrementar la presència del català en aquest àmbit, com són les que disposen l'acreditació del coneixement del català pel personal de l'Administració de justícia que depèn íntegrament de la Generalitat (Decret 49/2001, de 6 de febrer) i la possibilitat d'efectuar inscripcions en català en els registres públics de dependència estatal o la previsió que les notaries i els registres estiguin en condicions d'atendre el públic en qualsevol de les dues llengües oficials i que comptin amb personal que en tingui un coneixement adequat i suficient.

Les mancances de la presència de la llengua catalana en l'Administració de justícia han estat reconegudes enguany per les mateixes institucions europees. Efectivament, el Comitè de Ministres del Consell d'Europa ha aprovat, en data 21 de setembre de 2005, la Recomanació RecChL(2005)3 sobre l'aplicació de la Carta europea de les llengües regionals o minoritàries a Espanya. En aquesta Recomanació, el Comitè de Ministres assumeix l'avaluació feta pel Comitè d'Experts sobre la Carta respecte a la seva aplicació a Espanya i, en conseqüència, recomana a les autoritats espanyoles que prenguin les mesures jurídiques i pràctiques necessàries per assegurar l'aplicació dels compromisos continguts en l'article 9 de la Carta, relatiu a la justícia.

2. L'actuació del Govern

Per impulsar la normalització del català en l'àmbit de la justícia, el Govern, per mitjà del Departament de Justícia, ha continuat aplicant el Pla d'actuació general de promoció i coneixement de la llengua catalana entre el personal de l'Administració de justícia.

2.1. El coneixement del català en la judicatura i en el personal de l'Administració de justícia

La normalització del català en les relacions amb l'Administració de justícia requereix que el personal que hi presta servei en tingui un coneixement adequat i suficient. És per això que des del Govern de la Generalitat s'han fet esforços per garantir que el personal de l'Administració de justícia a Catalunya acrediti el grau de coneixement del català suficient per fer possible l'exercici efectiu i lliure dels drets lingüístics dels ciutadans i les ciutadanes.

L'article 13.5 de la Llei 1/1998, de 7 de gener, de política lingüística, disposa amb aquesta finalitat que, en la provisió de places del personal al servei de l'Administració de justícia dependent de la Generalitat, s'ha d'aplicar el règim de capacitació lingüística que es regula, amb caràcter general, per a tot el personal que presta servei a l'Administració de la Generalitat i a les administracions locals catalanes. Tanmateix, l'exigència d'aquest requisit al personal laboral i funcionari estatal de l'Administració de justícia ha estat tradicionalment qüestionada pel Govern de l'Estat i pels mateixos òrgans jurisdiccionals en sentències que han barrat el pas a l'exigència d'aquest requisit en els processos de selecció i de mobilitat d'aquest funcionariat d'habilitació estatal.

La modificació que la Llei orgànica 19/2003, de 23 de desembre, fa de la Llei orgànica 6/1985, d'1 de juliol, del poder judicial, comporta el reconeixement de la regulació feta per l'article 13 de la Llei de política lingüística, abans esmentat, en la mesura que estableix la necessitat de regular l'exigència del coneixement del català al personal al servei de l'Administració de justícia en la provisió de places i, per extensió, en la selecció de personal, en els casos en què la competència correspongui a la Generalitat (article 521.3.b).

Igualment, aquesta regulació del poder judicial va fer un pas endavant i va afegir, a la consideració en tot cas del coneixement oral i escrit del català com un mèrit a valorar, la possibilitat que es consideri un requisit exigible per accedir a llocs de treball en territoris amb llengua oficial pròpia. Concretament, l'article 530 disposa que "en determinats llocs [el coneixement oral i escrit del català] es pot considerar requisit exigible per accedir-hi, quan de la naturalesa de les funcions a exercir es derivi aquesta exigència i s'estableixi així en les relacions de llocs de treball".

Amb aquesta previsió, el text de la Llei orgànica del poder judicial aprovat per la Llei orgànica 19/2003 obre la porta, per bé que de manera més tímida i matisada del que seria desitjable, a la inclusió del coneixement del català com a requisit exigible per accedir a llocs de treball de l'Administració de justícia a Catalunya.

Fins ara, el coneixement del català per a la provisió de places de la carrera judicial a Catalunya ha estat, simplement, un mèrit a valorar, de conformitat amb l'Acord del Consell General del Poder Judicial de 25 de febrer de 1998, i com a tal s'ha tingut en compte en els concursos de provisió de places de jutges i magistrats per a Catalunya de l'any 2005 (certificat de nivell B).

2.2. L'ensenyament del català en l'àmbit de justícia

L'ensenyament del català al personal al servei de l'Administració de justícia és un dels instruments principals de dinamització lingüística per incidir en la conducta lingüística del personal que treballa als jutjats.

D'acord amb això, el Departament de Justícia destina molts recursos materials i personals a la formació en llengua catalana, amb l'objectiu que el personal que integra aquesta Administració tingui els coneixements suficients per atendre oralment i per escrit els ciutadans que s'hi adrecen.

L'oferta de cursos de català per al personal al servei de l'Administració de justícia s'adapta en la mesura del que és possible a la demanda que hi ha. Així, no només s'obren els cursos d'acord amb les necessitats dels seus destinataris, sinó que també es procura que tant l'horari com el lloc on s'imparteixi el curs s'adeqüin a les circumstàncies dels alumnes.

L'oferta de cursos de català comprèn els de llengua general (nivells A1, A2, B i C), els de llenguatge jurídic i els tallers de reforç d'aspectes determinats de la llengua, com ara ortografia, conversa i redacció. A més dels cursos d'autoaprenentatge adreçats a les persones que per motius personals o professionals no poden assistir a cursos presencials.

2.2.1. L'ensenyament del català com a eina de dinamització

Un cop finalitzat el Pla pilot de funcionament de les oficines judicials, el Departament de Justícia va decidir reorientar les actuacions de foment del català afavorint l'aprenentatge del català amb una àmplia oferta de cursos, adreçats especialment a jutges, secretaris i fiscals per tal de garantir la disponibilitat lingüística de les oficines judicials i els drets lingüístics dels ciutadans que es relacionen amb l'Administració de justícia.

Aquesta oferta de cursos atén especialment el col·lectiu de jutges, secretaris i fiscals perquè s'ha comprovat que són els que en matèria de llengua tenen més necessitats formatives i perquè, pel paper que desenvolupen a l'oficina judicial, s'entén que cal donar-los una formació adequada que els faci aptes per respondre els ciutadans en català.

Els funcionaris judicials continuen rebent la formació que necessiten de llengua catalana, però d'acord amb els resultats d'una enquesta que es va dur a terme l'any 2005 a tots els funcionaris, en què el 70% tenia, com a mínim, el nivell B de català, l'any 2006 l'oferta en cursos de català ha atès molt especialment el col·lectiu dels jutges, secretaris i fiscals.

Aquest pla individualitzat de formació ha tingut molt bona acollida, ja que el nombre de persones que s'hi ha inscrit ha superat amb escreix el d'anys anteriors. Per exemple, l'any 2005 només hi va haver 80 inscripcions de jutges, secretaris o fiscals a cursos de català. L'any 2006 el nombre total d'inscripcions d'aquest col·lectiu ha estat de 415.

A banda d'aquesta oferta especial de cursos de català, l'any 2006 també s'ha engegat un pla d'acollida adreçat als jutges, secretaris i fiscals que arriben nous a Catalunya. Se'ls s'envia una carta de benvinguda per oferir-los formació a mida, se'ls comunica que un tècnic del servei lingüístic està a la seva disposició per atendre o resoldre qualsevol incidència relativa a la llengua i se'ls recorda que l'existència a Catalunya de dues llengües oficials confereix als ciutadans, d'acord amb l'article 13.2 de la Llei de política lingüística, el dret a relacionar-se oralment i per escrit amb l'Administració de justícia en la llengua oficial que escullin, sense que se'ls pugui exigir cap traducció.

2.2.2 Cursos de llengua general

Els cursos de llengua general que s'ofereixen per al personal al servei de l'Administració de justícia es poden seguir mitjançant la modalitat de curs presencial de 80 hores de durada o mitjançant el sistema per autoaprenentatge. Tant si s'opta per un curs presencial o per un curs per autoaprenentatge, el certificat que s'obté, si es compleixen els requisits establerts i se supera l'examen final, és l'oficial de l'Escola d'Administració Pública de Catalunya.

Els cursos per autoaprenentatge són un bon recurs per a aquelles persones que treballen en partits judicials petits, on difícilment es poden obrir cursos perquè no hi ha el nombre mínim de persones per fer-los. Es fan amb el seguiment d'un tècnic lingüístic, que fa de tutor, i per poder tenir dret a l'examen final cal haver-ne fet els treballs i controls establerts. Els seguiment que se'n fa, doncs, és molt intens per tal d'assegurar que l'alumne estigui motivat a continuar el curs i no l'abandoni.

Taula 8.1. Nombre total de cursos de català oberts l'any 2005-2006

	A1	A2	B	C	Total
Barcelona ciutat	2	3	9	9	23
Barcelona comarques	—	—	8	12	20
Girona	1	3	0	4	8
Lleida	—	—	1	1	2
Tarragona	1	—	2	1	4
Terres de l'Ebre	—	—	—	—	—
Total	4	6	20	27	57

Taula 8.2. Nombre de persones inscrites a cursos de català presencials

	A1	A2	B	C	Total
Barcelona ciutat	22	27	100	165	314
Barcelona comarques	14	4	99	155	272
Girona	4	16	0	40	60
Lleida	—	2	14	10	26
Tarragona	8	—	18	19	45
Terres de l'Ebre	—	—	—	—	--
Total	48	49	231	389	717

Taula 8.3. Nombre de certificats d'assistència i aprofitament de persones inscrites a cursos de català presencials

	A1	A2	B	C	Total
Barcelona ciutat	1	1	25	51	78
Barcelona comarques	4	2	20	41	67
Girona	2	8	0	4	14
Lleida	—	—	5	3	8
Tarragona	5	—	6	7	18
Terres de l'Ebre	—	—	—	—	--
Total	12	11	56	106	185

Taula 8.4. Nombre de persones inscrites a cursos de català per autoaprenentatge

	A1	A2	B	C	TotalL
Barcelona ciutat	6	5	36	73	120
Barcelona comarques	70	22	90	148	330
Girona	6	4	23	40	73
Lleida	0	2	5	11	18
Tarragona	17	2	20	30	69
Terres de l'Ebre	0	2	9	7	18
TotalL	99	37	183	309	628

Taula 8.5. Nombre de certificats d'assistència i aprofitament de persones inscrites a cursos de català per autoaprenentatge

	A1	A2	B	C	TotalL
Barcelona ciutat	0	0	9	13	22
Barcelona comarques	2	2	4	17	25
Girona	2	1	2	5	10
Lleida	0	0	1	2	3
Tarragona	4	1	5	9	19
Terres de l'Ebre	0	1	4	2	7
Total	8	5	25	48	86

2.2.3 Cursos de llenguatge jurídic

Els cursos de llenguatge jurídic que s'han impartit fins al 2006 als òrgans judicials de Catalunya són de preparació per a l'examen de llenguatge jurídic de la Secretaria de Política Lingüística.

El Servei Lingüístic de l'Àmbit Judicial elabora i edita el material de suport i d'exercicis que es fa servir en aquests cursos. Aquests cursos són de 60 h de durada i els imparteixen els tècnics del Servei Lingüístic o professionals amb experiència en aquest llenguatge d'especialitat.

Com en els cursos de llengua general, les persones que per motius personals o professionals no poden assistir a un curs presencial, tenen l'opció de fer-lo per autoaprenentatge, amb el seguiment d'un tutor, que d'una manera individual assessora i orienta l'alumne. El curs de llenguatge jurídic per autoaprenentatge està elaborat i editat pel Servei Lingüístic de l'Àmbit Judicial, que també s'encarrega d'actualitzar-lo i incorporar-hi les qüestions noves que sorgeixen.

La formació en llenguatge jurídic és bàsica perquè el funcionariat sigui competent per redactar un document judicial. En molts casos, es detecta que persones amb bons coneixements de llengua catalana no són capaces de redactar correctament un document judicial en català perquè estan molt habituats a fer-ho en castellà i no coneixen els criteris d'estil propis del llenguatge jurídic català. Per aquest motiu, des del Departament de Justícia s'incideix molt en aquest tipus de formació.

En total s'han obert un total de 18 cursos de llenguatge jurídic, als quals s'ha inscrit un total de 293 persones. En la modalitat per autoaprenentatge el nombre d'inscrits ha estat de 481.

2.2.4 Tallers de llengua

Finalment, també cal fer una breu referència als tallers de llengua que s'han ofert al personal al servei de l'Administració de justícia. Aquests tallers pretenen tractar de qüestions específiques de la llengua, que en un curs de llengua general no es poden tractar a fons, com ara l'ortografia, la conversa o la redacció.

Els tallers de llengua estan adreçats a persones que ja fan un curs però volen incidir en aquestes qüestions específiques i a persones que ja tenen el certificat de nivell C, però volen revisar o reforçar aspectes concrets de gramàtica.

Taula 8.6. Tallers de llengua oberts el 2006

	Conversa	Ortografia	Redacció	Total
Grups	2	2	2	6
Persones inscrites	28	15	13	56

2.3. El foment de l'ús del català entre els professionals del dret: Pla pilot de qualitat lingüística als despatxos d'advocats de Girona

El mes d'octubre, la Secretaria de Política Lingüística, el Col·legi d'Advocats de Girona, l'Associació de Juristes en Defensa de la Llengua Pròpia, el Consorci per a la Normalització Lingüística i el Departament de Justícia van sumar voluntats i esforços per engegar, amb el finançament de la Secretaria de Política Lingüística, un pla pilot pioner a Catalunya que pretén augmentar la qualitat lingüística i comunicativa dels despatxos d'advocats que s'hi han inscrit i capacitar-los plenament perquè es puguin relacionar oralment i per escrit amb el ciutadà i amb l'Administració de justícia en català. D'entrada, s'hi han acollit 12 despatxos, als quals es va fer una presentació del Pla el dia 23 d'octubre.

Durant el darrer trimestre de 2006 s'han dut a terme l'anàlisi de l'índex d'ús del català de cada despatx i la detecció i definició corresponents de necessitats individualitzades i s'ha informat sobre recursos i materials de suport. També s'ha treballat en la definició d'elements de difusió i cohesió del Pla en l'àmbit del Col·legi i dels organismes col·laboradors i en la materialització de complements formatius.

Durant l'any 2007 es preveu pròpiament l'execució del Pla, durant la qual es revisaran i s'actualitzaran els models de documents que utilitzen els despatxos i se'ls mostrarà el funcionament d'eines informàtiques i recursos lingüístics d'accés fàcil (traductors automàtics, formularis jurídics electrònics, diccionaris electrònics, etc.), amb vista a fer-los al màxim d'autosuficients des del punt de vista lingüístic. Paral·lament, s'organitzarà, a Girona i a Olot, un taller de llenguatge jurídic presencial (obert a tots els advocats col·legiats) i un reforç personalitzat de llengua general dels nivells B i C amb la utilització de mètodes d'autoaprenentatge, i es programaran actuacions encaminades a contrarestar els possibles prejudicis de l'advocacia davant de l'ús del català a l'Administració de justícia, a la difusió d'informació específica sobre textos i protocols d'actuació a l'entorn dels drets lingüístics dels operadors jurídics i dels ciutadans i a la formació en comunicació oral. Finalment, l'any 2008 es preveu fer una avaluació del Pla.

Aquesta iniciativa s'emmarca en la detecció de necessitats del Grup de Treball de l'Àmbit Jurídic i Judicial de Girona, fòrum en què els institucions i corporacions principals del sector judicial, jurídic i acadèmic de Girona tracten de la progressiva implantació del català com a llengua d'ús en aquest àmbit, i té com a precedent el treball de tres estudiants del Màster en lingüística aplicada de la Universitat de Girona de l'any 2002 al despatx Capdevila Advocats d'Olot.

3. El coneixement del català i la disponibilitat lingüística a les oficines judicials

Per saber amb exactitud el coneixement de català a les oficines judicials, el Departament de Justícia fa, amb una periodicitat de dos anys, una enquesta personalitzada a tot el funcionariat judicial, en què se'ls demana el nivell de català que poden acreditar. D'acord amb això, les dades corresponents a l'enquesta realitzada el 2005 va donar els resultats següents:

Taula 8.7. Enquesta realitzada a funcionaris judicials

A bàsic - nivell bàsic de català	23	0,33%
A elemental - nivell elemental	227	3,30%
B - nivell intermedi de català	1328	19,30%
C - nivell de suficiència de català	3154	45,84%
D - nivell superior de català	326	4,74%
No tenim informació (1)	902	13,11%
Cap certificat	920	13,37%
Total general	6880	100,00%

1). No volen contestar o ja no són al jutjat (trasllat, baixa, jubilació, etc.)

Com es desprèn d'aquesta taula, el 70% del funcionariat judicial (els que tenen els nivells B, C o D) està en condicions d'atendre oralment i per escrit un ciutadà. De tot el personal que pot acreditar coneixements de català, el 55% ha obtingut el certificat mitjançant la formació oferta pel mateix Departament de Justícia.

Pel que fa a les dades sobre el coneixement de català dels jutges que exerceixen a Catalunya, el 39% tenen com a mínim el nivell B de català, ja que l'han al·legat com a mèrit preferent davant el Consell General del Poder Judicial.

Amb aquestes dades es pot afirmar que el 100% de les oficines judicials de Catalunya estan en condicions d'atendre en català un ciutadà, ja que tenen els mitjans per fer-ho i perquè el nivell de formació del personal que hi és destinat així ho garanteix. Pel que fa als mitjans, els documents de tramitació que utilitzen els jutjats són en català i en castellà, tots els jutjats tenen accés a un programa de traducció automàtica de documents i tot el personal al servei de l'Administració de justícia compta amb un tècnic del Servei Lingüístic per fer traduccions o correccions i per atendre qualsevol incidència que pugui sorgir relativa a la llengua.

4. L'ús del català als jutjats de Catalunya

El nivell d'ús del català en els òrgans judicials es manté similar a les dades corresponents a l'any 2005, fet que posa en relleu que la finalització del Pla pilot de funcionament en català de les oficines judicials, en el qual es gratificava econòmicament les oficines que treballaven en català, ha tingut una incidència mínima, ja que la majoria d'oficines que ja hi treballaven ho continuen fent i les que ho han deixat de fer ha estat perquè ha arribat un jutge o secretari nou que ha fet canviar el criteri d'ús lingüístic a la seva oficina.

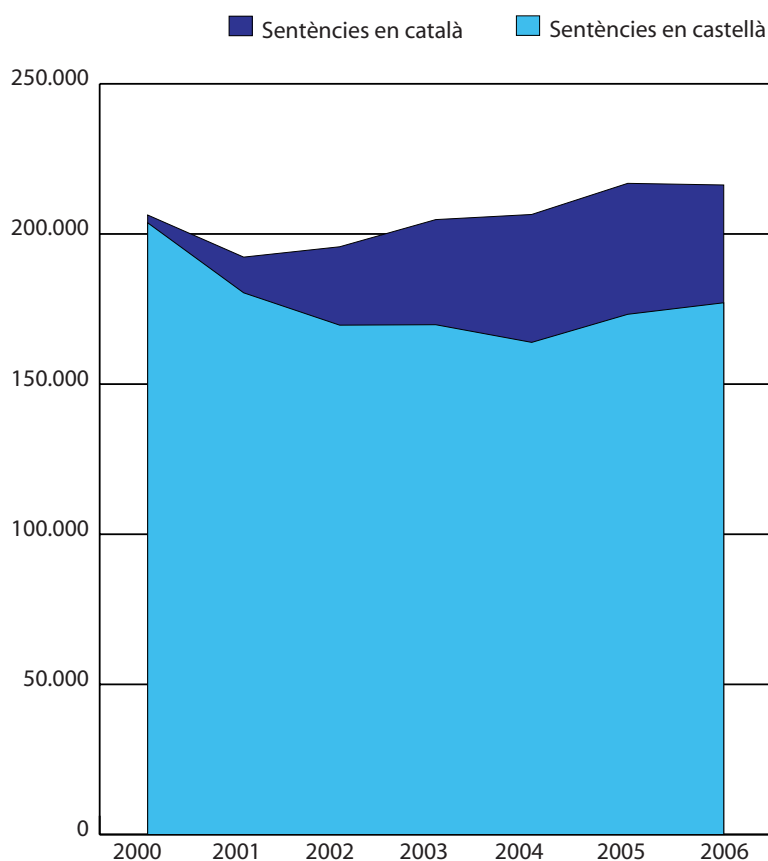
La tasca dels tècnics del Servei Lingüístic s'ha centrat a mantenir que les oficines que havien aconseguit trencar la inèrcia de l'ús del castellà i treballar en català ho hagin continuat fent, d'una manera autònoma (sense l'ajuda permanent del tècnic lingüístic) i amb els mitjans propis que el Departament de Justícia els proporciona.

Les dificultats per incrementar aquest nivell d'ús són múltiples: l'arribada constant de jutges, secretaris i fiscals de fora de Catalunya, la poca demanda que hi ha dels operadors jurídics de ser atesos en català i el poc coneixement que hi ha d'aquesta llengua, principalment, entre jutges, secretaris i fiscals.

Taula 8.8. Evolució de les sentències per llengües

Any	Total sentències	Sentències en castellà	Sentències en català	Percentatge de sentències en català
2000	206.311	203.715	2.596	1,26%
2001	192.289	180.400	11.889	6,18%
2002	195.736	169.630	26.106	13,34%
2003	204.785	169.780	35.005	17,09%
2004	206.493	163.896	42.597	20,63%
2005	216.858	173.245	43.613	20,11%
2006	216.311	177.086	39.225	18,13%

Gràfic 8.1. Evolució de les sentències per llengua

5. Principals actuacions del Servei Lingüístic de l'Àmbit Judicial per potenciar l'ús del català a l'Administració de justícia

5.1. Traducció de lleis en català i publicació a la pàgina web del Departament de Justícia. El projecte LexCat.

S'han dut a terme diverses iniciatives per difondre els textos legals en català, tant des d'un punt de vista editorial, com ara la publicació del suplement del BOE en català (normes amb rang de llei), a partir del gener de 1998. Tot i això, aquestes iniciatives han estat insuficients per atendre mínimament les necessitats dels operadors jurídics que treballen o volen treballar en català, per les raons següents:

- Per regla general, les publicacions han estat escasses i no previstes per a col·lectius professionals com els jutges o els advocats.
- Han quedat ràpidament desfasades i no se n'han fet versions actualitzades.
- La legislació estatal en català que es pot trobar per Internet és escassa.
- El fet que les normes del BOE en català surtin amb posterioritat a la versió castellana implica que als operadors jurídics que els interessa la novetat legislativa s'imprimeixin, primerament, la versió castellana.

Per tot això, des del Departament s'ha vist la necessitat d'anar constituint una base de lleis estatals en català amb les característiques següents:

- Els textos legislatius són publicats al web de l'Administració de justícia.
- Si hi ha una llei que ja està publicada en un altre web, s'hi posa l'enllaç.
- El text que s'ofereix és sempre la versió actualitzada i amb notes de totes les actualitzacions.
- Si el text original només està disponible en castellà (anterior al 1998), la versió consolidada que s'ofereix conté, per una banda, la traducció pròpia i, per l'altra, les modificacions a partir de 1998 amb el text del suplement del BOE en català.

5.2. Col·laboració amb l'Entitat Autònoma del Diari Oficial i Publicacions (EADOP)

Amb la finalitat de disposar de textos legislatius en català, s'ha col·laborat amb l'EADOP per mitjà de:

- L'intercanvi d'informació i experiència pel que fa a la fase de traducció de les lleis.
- L'intercanvi de textos traduïts, a fi de rendibilitzar al màxim el que ja s'ha fet.
- L'edició en paper de textos legislatius per a la col·lecció "Quaderns de Legislació", ara en fase inicial.

5.3. Publicació de lleis al web de l'Administració de justícia

Es troben disponibles al web de l'Administració de justícia les lleis següents:

- Llei d'enjudiciament civil.
- Estatut dels treballadors.
- Llei reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa.
- Llei del procediment laboral.
- Llei de responsabilitat civil i assegurança de circulació en vehicles de motor.
- Codi civil.
- Llei de règim jurídic administracions públiques i del procediment administratiu comú.
- Llei d'arrendaments rústics.
- Codi penal.
- Llei orgànica del poder judicial.
- Llei general tributària.
- Llei contra la violència de gènere.
- Llei concursal.
- Llei del jurat.
- Llei d'estrangeria.
- Llei de societats de responsabilitat limitada.

- Llei orgànica de protecció civil del dret a l'honor, a la intimitat personal i familiar i a la pròpia imatge.
- Llei d'arrendaments urbans.
- Llei d'expropiació forçosa.
- Reglament d'expropiació forçosa.
- Llei de propietat horitzontal.
- Llei d'assistència jurídica gratuïta.
- Llei de responsabilitat penal dels menors.
- Llei d'impost de transmissions patrimonials i actes jurídics documentats.
- Reglament d'estrangeria.

5.4. Publicació del *Curs de llenguatge jurídic*

Amb la finalitat d'impulsar l'ús del català en l'àmbit de la justícia, el Servei Lingüístic de l'Àmbit Judicial ha editat diversos materials d'aprenentatge que possibiliten la formació en llenguatge jurídic. Partint d'aquests materials, i amb l'objectiu que transcendeixin l'àmbit estrictament judicial i serveixin per a qualsevol persona que es vulgui formar en llenguatge jurídic català pel seu compte, s'ha elaborat el *Curs de llenguatge jurídic*.

El *Curs de llenguatge jurídic* consta de 15 unitats, en les quals es treballen aspectes diferents del llenguatge jurídic: criteris de redacció, terminologia, fraseologia, convencions i documents jurídics i judicials. Les unitats, a més de contenir una part teòrica molt exemplificada, plantegen exercicis per aplicar d'una manera específica els coneixements acabats d'adquirir i poden corregir-se amb la clau que es troba al final del llibre.

Aquest curs, doncs, està pensat per al personal de l'Administració de justícia, però, pel seu contingut i per la seva metodologia, està especialment adreçat a totes les persones interessades que, sense treballar en aquesta Administració, s'atansin al coneixement del llenguatge jurídic català, sobretot estudiants i professors de ciències jurídiques, advocats i altres professionals del dret.

5.5. Activitats de formació

5.5.1. Formació en llengua catalana

Com s'ha dit més amunt, aquest any s'ha ofert per segon cop un pla de formació especial per a jutges, secretaris i fiscals, que té com a objectiu facilitar al màxim l'accés d'aquests col·lectius a la formació en català. D'acord amb aquest pla, els jutges, secretaris i fiscals que ho sol·licitin poden comptar amb una formació en llengua catalana adaptada a les seves necessitats. Les principals novetats que presenta aquest pla són les següents:

- Es fan cursos presencials, de nivells A, B, C i J, només per a jutges, secretaris i fiscals, en grups molt reduïts i en l'horari, lloc, periodicitat i modalitat que millor s'adapti a les seves disponibilitats.
- Els jutges, secretaris i fiscals que prefereixin seguir un curs per autoaprenentatge ho poden fer amb el seguiment i suport d'un professor mitjançant tutories, en l'horari, lloc i periodicitat que sol·licitin.
- Els jutges, secretaris i fiscals es poden inscriure a cursos de reforç d'ortografia, redacció, conversa o iniciació al català.

A banda de l'oferta en formació de català que d'una manera generalitzada s'adreça a aquests col·lectius, també s'ha dut a terme un pla d'actuació especial per als jutges, secretaris i fiscals que acaben d'arribar a Catalunya (vegeu l'apartat 2.2.1.).

5.5.2. Sessions formatives sobre l'ús del traductor i les eines lingüístiques en línia

Tot el personal dels jutjats de Catalunya ha pogut accedir a unes sessions formatives adreçades als funcionaris judicials sobre l'ús del traductor automàtic i recursos lingüístics disponibles a la intranet.

5.5.3. Curs sobre legislació lingüística

En l'oferta de formació que ofereix el Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada, el Servei Lingüístic de l'Àmbit Judicial proposa i estructura cursos de legislació lingüística adreçats a funcionaris judicials, amb el programa següent:

- Pluralitat lingüística i ordenament jurídic. Una visió comparada de les diverses regulacions de la llengua als estats plurilingües.
- Règim juridicolingüístic a l'Estat espanyol. Referència històrica. La llengua a la Constitució i als estatuts d'autonomia.
- Legislació lingüística a Catalunya. Evolució i regulació actual: la Llei de política lingüística. Els conceptes bàsics.
- Règim lingüístic de les administracions públiques a Catalunya.
- L'Administració de justícia i el Registre Civil: usos lingüístics i drets dels ciutadans.

5.6. Accés de totes les oficines judicials al traductor automàtic

S'ha donat accés a tots els jutges, secretaris i funcionaris de tots els òrgans judicials de Catalunya a un traductor automàtic de català i castellà, al qual poden enviar els documents que necessitin traduir. A més, si es considera necessari, també es podrà comptar amb el suport dels tècnics de normalització lingüística per corregir les versions en català fetes pel traductor automàtic.

El Departament de Justícia entén que per aconseguir un ús normal del català en els òrgans judicials, cal que aquests òrgans estiguin en condicions de fer-ho; és a dir, el nivell de coneixement de català del personal que en forma part ha de ser suficient i adequat i se li han de proporcionar les eines per poder-ho fer.

5.7. Accés de totes les oficines a noves eines lingüístiques en línia mitjançant la intranet de l'Administració de justícia

Tot el personal judicial ja disposa dels recursos lingüístics necessaris per treballar en català a través d'un espai de llengua catalana a la intranet. En aquest espai, el personal de l'Administració de justícia té a la seva disposició, entre d'altres, les eines següents:

- Diccionaris de llengua general.
- Diccionaris terminològics.
- Models de documents.
- Documents amb els criteris lingüístics que cal aplicar en la redacció judicial.
- Cercador de noms de persones.

6. La implantació del català en la informatització del Registre Civil

Durant l'any 2006 s'ha dut a terme la informatització de l'activitat del Registre Civil, procés en el qual col·laboren el Departament de Justícia i el Ministeri de Justícia (Protocol d'actuació per al desenvolupament de la col·laboració per la informatització dels registres civils de Catalunya, de 22 d'octubre de 2004, i Conveni de col·laboració per al desenvolupament de les noves tecnologies de la informació i de la comunicació en l'àmbit dels registres civils de Catalunya).

En consonància amb l'article 23 de la Llei del Registre Civil, l'acord 2n.c del Protocol d'actuació estableix que les actuacions pel que fa al català tenen per objectiu que la pràctica dels assentaments i l'emissió dels certificats puguin fer-se en català i que els llibres dels registres, els impresos, els segells i els sistemes informàtics siguin distribuïts en aquesta llengua.

D'acord amb aquest marc d'actuació, el Departament fa el seguiment i la traducció de l'aplicació en línia INFOREG3, impulsada pel Ministeri de Justícia, a fi que els registres catalans puguin treballar en català i els ciutadans hi puguin tenir accés en aquesta llengua.

S'ha completat ja tota la traducció de les plantilles, els certificats i la interfície d'aquesta aplicació. Un cop s'implanti aquest programari als registres civils de Catalunya, els assentaments i la resta de documentació que els ciutadans demanin en català es podran lliurar sense problema.

7. Disponibilitat d'eines en línia en l'àmbit de la justícia

Durant l'any 2006, els ciutadans i ciutadanes han disposat, a través del web del Departament de Justícia, de les eines en línia següents:

7.1. Nou web del Departament de Justícia amb disseny i eines del portal Gencat

El mes de juny el Departament de Justícia va publicar el nou web amb el disseny i les eines del portal Gencat. El nou web s'ha beneficiat de les múltiples eines i prestacions inherents a aquest nou portal:

- Usar el mateix codi XHTML.
- Aprofitar el circuit de múltiples visites del directori Gencat.
- Cercar i ser trobat pel cercador Google adquirit per la Generalitat.
- Incorporar en un futur el mateix gestor de continguts Gencat.
- Valer-se de funcionalitats d'accessibilitat mòbil, etc.

Amb la finalitat d'adaptar el web a la nova guia d'estil de Gencat, s'han revisat tots els continguts de l'arbre del web, tant des del punt de vista comunicacional com de qualitat lingüística, ja que un dels objectius del nou disseny és que els continguts estiguin estructurats perquè siguin més fàcils de consultar i d'accedir-hi.

7.2. Adaptació al nou disseny de totes les eines lingüístiques en línia de què disposa el web

7.2.1. Curs d'autoaprenentatge de llenguatge jurídic

Aquest any 2006 s'ha dut a terme l'adaptació del Curs d'autoaprenentatge al nou disseny del web del Departament de Justícia. Es tracta de la nova versió que es va publicar al web del Departament l'any 2005. S'adreça a tothom que vulgui aprendre coneixements de llenguatge

jurídic català, però està pensat, especialment, per a personal de les oficines i òrgans judicials, operadors jurídics en general, estudiants i professors de dret, traductors i correctors.

7.2.2. Cercador terminològic Justiterm

Pel que fa al cercador de termes jurídics i administratius Justiterm, s'han introduït a la base de dades de l'aplicació tots els termes del *Diccionari de dret civil*, editat pel Departament de Justícia el desembre de 2005.

El *Diccionari de dret civil*, elaborat pel Termcat i el Departament de Justícia, és el primer diccionari en llengua catalana que recull els diversos termes de dret civil i els seus conceptes. S'adreça a tot el personal de les oficines i òrgans judicials, operadors jurídics, estudiants i professors universitaris, traductors i correctors i, en general, a tothom que estigui interessat en el dret civil.

8. Els registres i les notaries

8.1. Els registres de dependència estatal

A partir del 29 de gener de 1998, data d'entrada en vigor de la Llei de política lingüística, els assentaments en els registres de la propietat i mercantils de Catalunya es fan en català o en castellà, segons la llengua en què està redactat el document que provoca la inscripció. Això és així a l'empara de l'article 17 de la Llei que, per primer cop, va obrir els registres estatals a la llengua pròpia pel país. Cal destacar, en aquest punt, la bona disposició dels registradors i registradores de la propietat i mercantils de Catalunya a adaptar les seves oficines a les noves necessitats resultants de l'aplicació de la legislació catalana.

A diferència de l'estadística notarial, que resulta de dades totals, les dades sobre assentaments en els registres de la propietat i mercantils resulten d'una mostra de diversos registres de tot Catalunya que confecciona el Col·legi de Registradors i s'aporten exclusivament en percentatge. Els registres que serveixen de base a la mostra aporten les dades següents:

**Taula 8.9. Documents en català als registres de la propietat, en percentatges.
2002-2006 (*)**

Registre	% documentació en català				
	2002	2003	2004	2005	2006
Barcelona 2	8,36	8,10	8,30	8,64	9,06
Barcelona 10	12,50	8,80	10,58	9,67	7,58
Barcelona 17	11,14	13,20	13,82	13,33	4,92
Berga	60,79	69,10	58,44	56,86	65,42
Girona 2	15,42	16,10	18,75	22,37	20,08
Igualada 1	10,14	14,70	15,71	20,74	23,64
Igualada 2				7,98	11,49
Lleida 1	4,57	6,70	6,15	7,19	7,62
Lleida 4				8,00	9,70
Manresa 1	20,82	20,00	21,10	22,33	46,66
Manresa 2				18,10	24,75
Mataró 2	10,70	10,10	10,37	11,48	12,13
Mercantil BCN	4,02	5,60	4,86	4,77	4,34
Reus 1	5,52	6,20	7,24	8,61	9,14
Reus 2				10,05	9,10
Reus 3				2,15	3,14
Roses 1	9,14	14,20	11,69	12,31	12,11
Tarragona 1	3,15	3,90	5,48	5,13	4,56
Terrassa 3	10,39	9,40	8,64	9,30	12,57

4.70.05.

Tremp	8,33	7,40	11,83	11,17	7,16
Valls	5,10	8,50	13,86	17,24	14,21
Vilanova i la G.	4,38	4,00	3,08	3,44	4,17

(*) Mitjana anual feta a partir de la mitjana aritmètica dels percentatges mensuals confeccionats pel Col·legi de Registradors.

Pel que fa al Registre Civil, cal destacar que la Llei de l'Estat 12/2005, de 22 de juny, per la qual es modifica l'article 23 de la Llei de 8 de juny de 1957, del Registre Civil (BOE 149, de l'endemà; suplement en llengua catalana núm. 13, d'1 de juliol), va acollir el criteri de l'article 17 de la Llei catalana de política lingüística, d'acord amb el qual els assentaments s'han de fer en llengua castellana o en la llengua oficial pròpia de la comunitat autònoma en què radiqui l'oficina del Registre Civil, segons la llengua en què estigui redactat el document o en què es faci la manifestació i, si el document és bilingüe, s'han de fer en la llengua indicada per qui els presenti al Registre. Així mateix, s'hi estableix que els fulls dels llibres del Registre Civil, els impresos, els segells i els sistemes informàtics s'han de distribuir en les dues llengües oficials. Tanmateix, la mateixa Llei supedita l'aplicació efectiva de les disposicions lingüístiques esmentades a un desplegament reglamentari en el termini de tres mesos a partir de l'entrada en vigor de la Llei, cosa que en acabar l'any 2006 encara no s'ha produït. Malgrat aquesta manca de desplegament reglamentari, el fet cert és que la Llei esmentada ja dona cobertura legal perquè els assentaments registrals es puguin dur a terme en català, encara que no es disposa de dades en aquest sentit, com tampoc dels altres documents dels registres civils llevat de casos com el del text imprès del llibre de família, que és bilingüe.

8.2. Els registres de la Generalitat

L'any 2006 s'ha mantingut el predomini dels documents presentats en llengua catalana en el Registre General de Cooperatives. L'existència de models d'estatuts en català difosos per Internet al web del Departament de Treball i lliurats a les persones interessades facilita sens dubte la presentació de la documentació en català.

La distribució de constitució de cooperatives durant l'any 2006 per unitats territorials, així com la distinció entre la documentació en català i castellà, es recull a la taula següent:

Taula 8.10. Distribució de la constitució de cooperatives

	Total	Català	Percentatge	Castellà	Percentatge
Barcelona	114	87	76 %	27	24 %
Girona	9	9	100 %	0	0 %
Lleida	17	17	100 %	0	0 %
Tarragona	4	4	100 %	0	0 %
Terres de l'Ebre	1	1	100 %	0	0 %
Totals	145	118	81 %	27	19 %

Font: Servei de Foment de la Direcció General d'Economia Cooperativa, Social i d'Autoocupació.

Les societats laborals que han presentat els estatuts i altra documentació notarial per constituir-se durant l'any 2006 han estat 297, de les quals 200 (67%) han presentat els estatuts en castellà i 97 (33%) els han presentat en català (dades lliurades pel Servei d'Ordenació Jurídica i Registre; Direcció General d'Economia Cooperativa, Social i d'Autoocupació).

8.3 Les notaries

Les dades sobre ús de la llengua en els documents notariaus autoritzats a Catalunya que corresponen a l'any 2006 permeten de subratllar un increment de més del 6% del nombre absolut dels documents que s'autoritzen en català, que han passat de 138.500 a 147.500, fet que repercuteix directament, gairebé amb el mateix increment, en les dades relatives, que del 10,0% han passat al 10,6%. S'ha superat, doncs, l'estancament i fins i tot el lleu retorcés produït els anys 2004 i 2005 en relació amb el 2003.

Les dades s'ofereixen a partir de les aplicacions de l'Índex únic informatitzat del qual és responsable el Consell General del Notariat, que les obté per al conjunt de l'Estat. Això pot facilitar, més endavant, l'obtenció de dades sobre l'ús del català a les escriptures que s'autoritzen a les Illes Balears o a les terres valencianes i aragoneses. L'Índex dona informació sobre els actes jurídics que contenen els instruments, però el Col·legi de Notaris de Catalunya aporta les dades que corresponen al nombre d'escriptures per mantenir la sèrie informativa que s'ofereix d'ençà que va entrar en vigor el Decret 204/1998, de 30 de juliol.

L'any 2006 s'han redactat en català un total de 147.493 instruments notariais protocol·litzats, gairebé 9.000 més que l'any anterior. El creixement relatiu més gran ha correspost a les comarques de Tarragona (18,1% d'increment) i Girona (8,9% d'increment) i el més baix al conjunt de les de Barcelona (4,6%), a diferència de l'any precedent, que van ser les que van créixer més. A la ciutat de Barcelona hi ha hagut un lleu retrocés del 2%, compensat pel creixement percebut a Sabadell i a Igualada.

La taula següent mostra l'evolució de la documentació notarial en català incorporada als protocols en els nou darrers anys, prenent com a base l'estadística comunicada pel Col·legi a la Generalitat cada any, i que permet fer-se càrrec de la lentitud del canvi lingüístic en aquest, com en d'altres àmbits, i també la progressió en l'increment de l'ús del català.

Taula 8.11. Documents notariais en català (nombre i percentatge) 1998-2006

Any	Barcelona		Girona		Lleida		Tarragona		Total	
	Docum.	%	Docum.	%	Docum.	%	Docum.	%	Docum.	%
1998	43.238	5,4	10.266	10,2	4.290	8,3	6.450	6,3	64.244	6,1
1999	56.236	7,0	21.395	20,7	5.015	9,6	7.064	6,7	89.710	8,4
2000	62.180	7,9	25.339	24,7	4.060	8,0	6.695	6,3	98.274	9,4
2001	69.374	8,3	28.519	25,8	5.365	9,7	6.989	6,0	110.247	9,8
2002	68.642	7,8	26.404	22,7	5.832	10,1	6.656	6,5	107.534	9,2
2003	84.068	8,9	31.087	25,2	7.845	12,4	7.705	5,9	130.705	10,3
2004	82.226	8,4	31.681	24,4	8.629	12,6	7.732	5,4	130.268	9,9
2005	89.396	8,8	32.694	23,2	9.432	12,6	7.012	4,6	138.534	10,0
2006	93.554	9,2	35.606	25,5	10.049	12,9	8.284	5,3	147.493	10,6

La presència del català en els documents notariais es consolida, com en anys precedents, a les comarques de Girona i de la Catalunya central, amb una tendència a la disminució de les diferències intercomarcals. El 2006 s'ha mantingut el predomini del català, per sobre del 50% a Osona, el Ripollès, la Cerdanya, l'Alt Urgell, el Solsonès i la Garrotxa. L'Urgell, el Pla i la Segarra s'hi ha acostat.

Al Gironès s'han redactat en català el 37,5% dels documents, amb increment respecte de l'any precedent; al Berguedà, el 37,2%, amb una disminució notable; al Bages, el 25,8%; a l'Alt Penedès, el 23,75%, en ambdós casos amb un increment respecte de l'any precedent; a l'Alt Camp, el 17,5%, amb una disminució lleu; a l'Empordà, el 13,4%; al Maresme, el 12,1%; al Vallès Occidental, el 9,7%, aquest darrer amb un increment de més de 2 punts respecte de l'any anterior; a l'Anoia, s'ha arribat al 9%, fet que representa el doble de l'any anterior; a la Noguera, els documents en català han estat el 8%, igual que a la Selva; al Vallès Oriental, n'han representat el 7,2%; a Barcelona, el 7,2% amb una disminució lleu en relació amb l'any 2005, i al Baix Camp el 7,1%.

La resta de comarques catalanes queden, encara, per sota del 5%. El Tarragonès i el Segrià han incrementat lleument el percentatge de l'any anterior, tot assolint, respectivament, el 4,6%, contra el 3,2% de l'any 2005, i el 5%, contra el 4,5% de l'any anterior. Al Baix Llobregat també ha crescut la presència del català, que ha arribat al 3,7% (2,9% el 2005). Les dades més negatives són, novament, les que corresponen a les Terres de l'Ebre, en què en conjunt l'ús del català ha quedat en l'1,5%, els dos Pallars i l'Alta Ribagorça, on en conjunt també ha estat de l'1,5%.

Taula 8.12. Evolució del català a les comarques capdavanteres

Comarca	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Osona	63,6	69,3	67,4	64,8	66,5	68,1
Garrotxa	55,8	62,8	61,2	53,0	51,9	59,3
Cerdanya i Ripollès	65,0	62,6	67,9	65,4	65,7	66,0
Alt Urgell i Solsonès	45,4	50,4	49,0	50,5	49,9	55,4
Berguedà	43,5	54,2	51,2	51,2	57,9	37,2
Urgell, Pla d'Urgell, Segarra	32,3	48,5	49,1	45,7	49,4	48,4
Gironès	30,9	43,8	47,2	35,2	34,3	37,5

Les dades permeten de concloure que en l'ús del català als documents notarials hi incideixen factors diversos; especialment, l'entorn sociològic i sociolingüístic, l'activitat econòmica, i l'actitud dels professionals i de les notaries en conjunt. Això explica que comarques amb nivells de coneixement social del català semblants, com les de la Catalunya central i les de les Terres de l'Ebre o el Pallars, presentin diferències tan grans. En aquest sentit, la Junta Directiva del Col·legi, el juliol de 2006 va demanar als notaris de les Terres de l'Ebre i del Pallars que informessin del perquè dels nivells tan baixos d'ús del català que denotaven les estadístiques, i tots van respondre en la línia apuntada: la població d'aquelles comarques té una certa malafiança a usar el català en els seus documents notarials.

D'ençà que va entrar en vigor la Llei de política lingüística, doncs, el català s'ha anat introduint en els protocols notarials d'una manera creixent i sostinguda. Es pot afirmar que, tot i ser minoritari a la majoria de les comarques del país, ha deixat de ser percebut com una raresa, com era deu anys enrere. Això és fruit d'una major implicació de les notaries del país, d'una major exigència de la ciutadania, de les majors facilitats ofertes per les entitats d'estalvi arran de la signatura d'acords amb la Generalitat entre els anys 1998 i 2000 i al fet que, després de l'entrada en vigor de la Llei, els registres fan els assentaments en la llengua en què es fa l'escriptura, tot evitant traduccions al castellà que generaven inseguretat. El servei de traducció automàtica en línia que ofereix el Col·legi a les notaries catalanes també hi contribueix d'una manera significativa, tot i que no sempre els textos que en resulten tenen la correcció lingüística que correspondria.

Una altra dada d'un cert interès és la que relaciona les classes de documents i llengua. Els documents que més es redacten en llengua catalana són els testaments i les cancel·lacions d'hipoteca. Així, de 119.500 testaments atorgats a Catalunya el 2006, 21.354, un 17,87%, s'han redactat en català. Pel que fa a les cancel·lacions, el percentatge de les redactades en català ha estat del 18,3%. I han estat en català, també, el 12,9% de les herències, l'11,8% dels contractes, el 10,1% dels préstecs i el 8,6% de les societats. D'acord amb les dades obtingudes de l'Índex, els documents en què menys s'usa el català són les actes, amb un 6,7%; els contractes per raó de matrimoni, amb un 4,7%, i els poders, amb un 3,8%.

Pel que fa a les pòlisses, atenent les observacions del Consell Social de la Llengua Catalana en l'Informe sobre política lingüística de l'any 2003, el Col·legi ha revisat en profunditat la informació relativa als documents mercantils intervinguts pels notaris catalans, que els darrers anys no s'havia ofert perquè no semblava prou fiable ni contrastada, com tampoc no ho semblava la que s'havia fet pública després de la integració dels corredors de comerç al Notariat. Corresponent a l'any 2006 és possible elaborar la taula següent:

Taula 8.13. Documents mercantils intervinguts pels notaris en català (nombre i percentatge) 2006

Any	Barcelona		Girona		Lleida		Tarragona		Total	
	Pòlisses	%	Pòlisses	%	Pòlisses	%	Pòlisses	%	Pòlisses	%
2006	151.204	30,9	31.898	44,5	15.399	36,5	22.864	36,6	221.365	33,24

Com suggeria el Consell Social en l'informe esmentat, la diferència en favor del català a les pòlisses té a veure amb una major implicació de les entitats de crèdit que tenen un tracte més directe amb les persones amb qui contracten les pòlisses i, a més, en utilitzar sempre contractes normats, pràcticament d'adhesió, permeten un ús més elevat del català.

En la documentació mercantil intervinguda, redactada per les entitats de crèdit, les diferències comarcals han estat menys grans que en les escriptures redactades pels notaris. Els nivells més elevats han correspost a l'Urgell i la Segarra (76,7%), al Bages (69,6%), a Osona (67,4%), la Cerdanya (63,1%), l'Alt Urgell (58,1%), l'Alt Penedès (57,6%) la Garrotxa (53%), l'Alt Camp (52,3%) i el Gironès (51,2%). A la ciutat de Barcelona el percentatge d'ús del català ha estat del 26%. Tot i això, si les dades sobre els documents protocol·litzats són contrastades i semblen del tot fiables, per a les dades de documents mercantils intervinguts caldrà esperar els propers anys per tenir una major perspectiva de la situació real i de com evoluciona aquesta documentació, i encara més després de la reforma de la Llei del notariat que va entrar en vigor l'1 de desembre de 2006.

IX. ELS MITJANS DE COMUNICACIÓ

1. Els mitjans audiovisuals

L'Estatut d'autonomia de Catalunya, en l'article 6, estableix que la llengua pròpia de Catalunya és el català i que, com a tal, és la llengua d'ús normal i preferent dels mitjans de comunicació públics. D'altra banda, en l'article 146, dedicat als mitjans de comunicació social i serveis de contingut audiovisual, estableix que la Generalitat ha de fomentar el pluralisme lingüístic i cultural de Catalunya en els mitjans de comunicació social.

La Llei 1/1998, de 7 de gener, de política lingüística, regula la presència del català en els mitjans de radiodifusió i televisió públics:

Article 25

Els mitjans de radiodifusió i televisió públics

1. En els mitjans de radiodifusió i de televisió gestionats per la Generalitat i per les corporacions locals de Catalunya la llengua normalment emprada ha d'ésser la catalana. En aquest marc, els mitjans dependents de les corporacions locals poden tenir en compte les característiques de llur audiència.
2. Sens perjudici de l'aplicació del que disposen els apartats 1 i 5 de l'article 26, els mitjans a què fa referència l'apartat 1 de l'article present han de promoure les expressions culturals de Catalunya, especialment les que es produeixen en llengua catalana.
3. La Corporació Catalana de Ràdio i Televisió ha de garantir la programació regular d'emissions radiofòniques i televisives en aranès per a la Vall d'Aran.
4. El Govern de la Generalitat ha de facilitar la recepció correcta a Catalunya de les televisions d'altres territoris que emeten en llengua catalana.

La presència de la llengua catalana als mitjans de radiodifusió i de televisió de concessió està igualment regulada per la Llei de política lingüística, que estableix quotes de presència de la llengua i de la cultura catalanes en la seva programació, en els termes següents:

Article 26

Els mitjans de radiodifusió i televisió de concessió

1. Sens perjudici de l'aplicació de la Llei 8/1996, del 5 de juliol, de regulació de la programació audiovisual distribuïda per cable, les entitats a què fa referència la Llei esmentada han de garantir que com a mínim el cinquanta per cent del temps d'emissió de programes de producció pròpia de qualsevol mena i dels altres teleserveis que ofereixin sigui en llengua catalana.
2. El que disposa l'apartat 1 s'aplica també als concessionaris de televisions de gestió privada d'àmbit territorial de Catalunya.
3. Les emissores de radiodifusió de concessió atorgada per la Generalitat han de garantir que com a mínim el cinquanta per cent del temps d'emissió sigui en llengua catalana, bé que el Govern de la Generalitat, atenent les característiques de llur audiència, pot modificar per reglament aquest percentatge.
4. El Govern de la Generalitat ha d'incloure l'ús de la llengua catalana en percentatges superiors als mínims establerts com un dels criteris en l'adjudicació de concessions d'emissores de televisió per ones terrestres, de canals de televisió distribuïda per cable i de les emissores de radiodifusió.
5. Les emissores de radiodifusió i de televisió han de garantir que en la programació de música cantada hi hagi una presència adequada de cançons produïdes per artistes catalans i que com a mínim el vint-i-cinc per cent siguin cançons interpretades en llengua catalana o en aranès.
6. Les emissores a què fa referència aquest article que emeten o distribueixen per a la Vall d'Aran han de garantir una presència significativa de l'aranès en llur programació.

Des d'una altra perspectiva, el 2006, l'entrada en vigor de la Llei 22/2005, de 29 de desembre, de la comunicació audiovisual de Catalunya, ha implicat que el Consell de l'Audiovisual de Catalunya assumeixi noves competències en matèria de normalització i foment de la llengua i la cultura catalanes i de l'occità d'Aran en els mitjans de comunicació audiovisual en relació amb la possibilitat d'establir adaptacions específiques en matèria de llengua i s'ha consolidat un règim d'infraccions i sancions en cas d'incompliment de les obligacions en matèria de llengua i música cantada en català i en aranès.

2. La Corporació Catalana de Ràdio i Televisió

La Corporació Catalana de Ràdio i Televisió (CCRTV) és l'ens encarregat de la gestió dels serveis públics de radiodifusió i televisió de la Generalitat de Catalunya i té la missió d'oferir a tots els ciutadans, en compliment del mandat del Parlament, un servei públic audiovisual de qualitat, compromès amb els principis ètics i democràtics i amb la promoció de la cultura i de la llengua catalanes.

El febrer de 2006 es va presentar l'ésAdir, el web lingüístic de la CCRTV (<http://esadir.cat>), elaborat pels serveis lingüístics de TV3 i Catalunya Ràdio, que representa la difusió dels criteris lingüístics amb què han treballat aquests mitjans des de l'inici i altres continguts d'interès per al llenguatge radiofònic i televisiu, amb els avantatges de la immediatesa i l'actualitat que proporciona Internet. Un dels apartats d'aquest web, Filmoteca, és un cercador d'una base de dades de les pel·lícules emeses per TV3 des de la primera emissió i dels títols doblats pel Servei Català de Doblatge.

2.1. Televisió de Catalunya

L'article 25 de la Llei 1/1998, de 7 de gener, de política lingüística, i la Llei 10/1983, de 30 de maig, de creació de l'ens públic de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió, disposen que el català és la llengua normalment utilitzada en els mitjans de comunicació propis de la Generalitat o de les corporacions locals de Catalunya. Aquesta disposició, i el fet que la televisió institucional catalana hagi optat des del primer moment per una programació generalista i competitiva, ha tingut un efecte clau en el procés de recuperació de la llengua catalana, tant pel que fa a l'adquisició del coneixement per la ciutadania com pel que fa a la seva presència i al prestigi social.

Televisió de Catalunya, S. A. (TVC), empresa de la CCRTV, gestiona diversos canals de televisió públics de Catalunya.

TVC lidera el trànsit a la televisió digital terrestre (TDT) a Catalunya. Tots els seus canals emeten en TDT, simultàniament a l'emissió en sistema analògic. Paral·lelament, TVC és pionera en el desenvolupament d'aplicacions interactives, que permetran a l'espectador accedir a un ampli paquet de serveis complementaris.

Televisió de Catalunya compta actualment amb cinc canals:

TV3 és el primer canal, generalista, adreçat a públics majoritaris i familiars, amb una programació molt variada i un fort perfil informatiu.

El K3 i el 33, que comparteixen una mateixa freqüència, emeten en franges diürna i nocturna, respectivament. El K3 és un canal adreçat al públic infantil i juvenil, i el 33 ofereix una programació amb un marcat perfil documental, divulgatiu, cultural i esportiu, i és també una finestra oberta a l'experimentació de nous llenguatges i formats.

El 3/24 és un canal de notícies que emet les 24 hores del dia en català.

TVCi és el canal internacional de TVC, que emet via satèl·lit per a l'Europa occidental i una gran part del continent americà. La seva programació es basa en una selecció dels continguts dels diversos canals de TVC.

El 300 és un canal de ficció que només es pot veure en l'entorn de la TDT.

Taula 9.1. Mitjana anual d'audiència. 2006

TV3	18,2%
K3-33	4,3%
TVE1	14,4%
La 2	3,8%
Tele5	19,3%
Antena 3	18,6%
Cuatro	6,5%
La Sexta	1,2%

El 2006, TV3, K3-33 i 3/24 han emès un total de 26.275 hores en català, de les quals 17.536 hores corresponen a producció pròpia (66,7%) i 7.325 hores a producció aliena (27,8%). Les hores restants inclouen continuïtat i publicitat.

El 300, el canal digital de TVC, ha emès un total de 8.338 hores en català i TVC Internacional n'ha emès 8.723.

Pel que fa a les audiències, l'audiència acumulada dels dos canals principals de TVC (TV3 i K3-33) ha estat del 22,5%.

A Catalunya, a més dels canals de la CCRTV, emeten en obert 6 canals generalistes analògics d'àmbit estatal. En les taules següents es mostren, per al 2006, els percentatges d'audiència d'aquests canals d'àmbit general i les dades corresponents als programes de no-ficció més vistos cada mes.

Taula 9.2. Programes de no-ficció més vistos a Catalunya, per mesos. 2006

Mes	Cadena	Dia	Hora	Programa	Espectadors / espectadores	Quota
Gener	TV3	07/01	22.02	Futbol Lliga espanyola: Espanyol - Barcelona	1.517.000	51,8
Febrer	TVE1	22/02	20.45	Futbol Lliga de campions: Chelsea - Barcelona	1.906.000	57,3
Març	TVE1	08/03	20.45	Futbol Lliga de campions: Arsenal - R. Madrid	1.391.000	44,8
Abril	TV3	01/04	22.04	Futbol Lliga espanyola: Barcelona - R. Madrid	2.187.000	66,9
Maig	TVE1	17/05	20.46	Futbol Lliga de campions: Barcelona - Arsenal	2.219.000	70,7
Juny	Cuatro	27/06	21.00	Futbol Alemanya 06: Espanya - França	1.396.000	46,5
Juliol	Cuatro	09/07	21.50	Futbol Alemanya 06: pròrroga Itàlia - França (final)	1.286.000	45,3
Agost	A3	25/08	20.45	Futbol Supercopa Europa: Barcelona - Sevilla	1.133.000	57,5
Setembre	A3	12/09	20.45	Futbol Lliga de campions: Barcelona - Levski Sofia	1.238.000	42,6
Octubre	A3	31/10	20.45	Futbol Lliga de campions: Barcelona - Chelsea	1.496.000	56,1
Novembre	TV3	04/11	22.00	Futbol Lliga espanyola: Corunya - Barcelona	993.000	38,8
Desembre	A3	05/12	20.45	Futbol Lliga de campions: Barcelona - Werder Bremen	1.560.000	54,6

La ficció, l'humor i els informatius continuen sent els gèneres que més audiència aporten a TV3 després de les retransmissions esportives, especialment el futbol. El 2006, el programa més vist a TV3 ha estat el partit de la Lliga estatal de futbol que enfrontava el FC Barcelona i el Reial Madrid, amb més de 2 milions d'espectadors, i el segon lloc l'ha ocupat el partit de futbol

de la Copa del Rei que van disputar el FC Barcelona i el Reial Saragossa. En tercer lloc s'ha situat el capítol d'*El cor de la ciutat* emès el 16 de juliol, amb una audiència mitjana d'1.036.000 espectadors.

En la taula següent es mostren, per ordre d'audiència, els programes de TV3 situats entre els 40 més vistos l'any 2006 tenint en compte totes les cadenes que emeten a Catalunya.

Taula 9.3. Programes més vistos a TV3. 2006

Data	Programa	Espectadors/ores
1 d'abril	Futbol Lliga espanyola: Barcelona - Reial Madrid	2.187.000
1 de febrer	Futbol Copa del rei: Barcelona - Saragossa	1.366.000
16 de juliol	El cor de la ciutat	1.036.000
16 de febrer	Polònia	1.025.000
10 de gener	Ventdelplà	962.000
18 de maig	Barça campió	930.000
22 d'agost	Futbol Joan Gamper: Barcelona - Bayern Munic	926.000
16 d'octubre	Caçadors de bolets	925.000
28 de gener	Telenotícies cap de setmana (edició del migdia)	913.000
5 de març	30 minuts: Un mercat retratat	887.000
3 d'octubre	La rentadora	882.000
1 d'abril	Avantmatx	878.000
19 de febrer	Jet lag	862.000
17 d'abril	Un lloc estrany	846.000
2 de maig	APM?	834.000
13 de setembre	Telenotícies vespre	817.000

Pel fa al doblatge, el 2006 la CCRTV ha doblat al català 2.491 hores de programació. En la taula següent es detalla la distribució de les hores de programació doblada al català durant els últims anys i els percentatges que corresponen a cada gènere.

Taula 9.4 Hores de doblatge. 2004-2006

	2004	2005	2006
Cinema	23,2% (505 hores)	20,4% (449 hores)	16,6% (415 hores)
Sèries	22,1% (481 hores)	28,4% (624 hores)	26,1% (650 hores)
Animació	31,5% (687 hores)	20,2% (444 hores)	26,4% (657 hores)
Documentals	23,2% (505 hores)	31,0% (683 hores)	30,9% (769 hores)
Total	2.178 hores	2.200 hores	2.491 hores

El cost dels doblatges duts a terme el 2006 ha estat de 9.249.180 euros. Cal destacar que aquesta inversió, a més de tenir una influència molt positiva sobre l'oferta de programació en

català, i per tant, sobre l'ús del català, també contribueix de manera fonamental a impulsar la indústria catalana del doblatge i el sector de la interpretació i la traducció.

Es pot trobar més informació referent al doblatge i la subtitulació de produccions cinematogràfiques, i a la cessió d'aquests títols a mitjans de comunicació i distribuïdores videogràfiques, en l'apartat 1.2 del capítol XI, dedicat al Servei Català de Doblatge, que la CCRTV va posar en marxa el 2005.

Cal destacar que, des de fa molts anys, l'accessibilitat és un objectiu prioritari de TVC. S'ofereixen espais informatius traduïts a la llengua de signes catalana, i des del començament del teletext s'ha impulsat de manera molt important la subtitulació adreçada a persones sordes. S'emeten també programes amb audiodescripció per a persones cegues.

La subtitulació es va iniciar amb l'emissió d'una pel·lícula, coincidint amb la posada en marxa del teletext, el 10 de setembre de 1990. Al final de 1991 va començar l'emissió diària de l'informatiu *Telenotícies vespre*. Des d'aleshores l'oferta de programes subtitulats ha anat augmentant any rere any: l'any 2000 es van subtitular 1.670 hores de programació; el 2001, en què amb la creació del K3 va augmentar molt la programació infantil subtitulada, es van emetre en total 3.200 hores amb subtítols; el 2003 les hores d'emissió subtitulada van augmentar fins a 4.721, i el 2005, es va arribar a les 6.080 hores.

Durant el 2006, els canals analògics (TV3 i K3-33) han emès 6.676 hores amb subtítols. Si hi sumem el canal 300, que ha emès amb subtítols pràcticament des del començament i ha subtitulat 3.242 hores de programació, s'han emès en total prop de 10.000 hores de televisió subtitulada.

Taula 9.5. Hores de programació subtitulada. 2006

Canal	Hores de programació subtitulada	Percentatge respecte del total d'hores d'emissió
TV3	3.044 hores	36%
K3-33	3.632 hores	42%
300	3.242 hores	38%

El 2003 es va desenvolupar un sistema tecnològic propi que permet subtitular programes en directe en temps real; així, debats, entrevistes i també el programa *Àgora* se subtitulen amb la transcripció literal de les intervencions. En total, l'any 2006, s'han subtitulat amb aquest sistema 92 hores de programació.

En aquests moments es poden seguir amb subtitulació tot tipus de programes: documentals, humor, pel·lícules, sèries de producció pròpia i aliena, programes culturals, esports, programes infantils, dibuixos animats, etc. Alguns exemples són *El cor de la ciutat*, *Ventdelplà*, *Porca misèria*, *Caçadors de bolets*, *Cuines*, *La cuina de l'Isma*, *L'illa del tresor*, *Temps de neu*, *Karakia*, *Thalassa*, *Nip Tuck* o *Doraemon*. Pel que fa als informatius, s'emeten amb subtítols *TN migdia*, *TN vespre*, *30 minuts*, *Entre línies* i *Info-K*.

En la taula següent es mostra la distribució per gèneres, durant el 2006, de la programació subtitulada de TV3 i el K3.

Taula 9.6..Percentatge de subtitulació per gèneres. TV3 i K3. 2006

Gènere	Percentatge
Programació infantil	26%
Documentals	23%
Sèries	17%
Pel·lícules	13%
Informatius	12%
Altres	9%

La valoració del servei de subtitulació de la CCRTV és altament positiva no solament pel fet que possibilita l'accés de persones amb graus diferents de disminució d'oïda a la informació i als continguts de la programació de tota mena emesa per TVC, sinó també pel que suposa d'aproximació de la llengua escrita a sectors socials que no hi podrien accedir amb tanta facilitat a través de la premsa, la literatura, etc. Es tracta, doncs, d'un valor afegit del servei de subtitulació inicialment pensat per a les persones sordes, que ha suposat que un determinat segment de la població, molt especialment gent gran, s'hagi apropiat a la llengua catalana escrita i s'hagi habituat a llegir-la amb normalitat.

Pel que fa a l'audiodescripció per a persones invidents, l'any 2006 s'han ofert 286 hores pels diversos canals de TVC, cosa que representa un 3% del total de la programació.

L'any 2007 TVC començarà a emetre, a través de la TDT, pel·lícules amb audiodescripció per a persones cegues. TV3 va fer les primeres emissions de pel·lícules amb audiodescripció a final dels anys vuitanta, i més endavant es van emetre amb aquest sistema sèries com *Plats bruts*, *Majoria absoluta* i *L'un per l'altre*, però ara es preveu oferir una programació regular i estable adreçada a persones cegues i anar-la augmentant progressivament. Les audiodescripcions fetes fins ara s'emeten a través del sistema dual, i això comportava haver d'eliminar la versió original o el so estèreo del programa; en canvi, ara, gràcies a la TDT, es podrà destinar un canal d'àudio exclusivament a l'audiodescripció.

2.2. Catalunya Ràdio

La ràdio és un dels mitjans de comunicació amb més incidència en la vida quotidiana per mantenir una llengua viva i dinàmica.

La Llei de política lingüística de 1998 (com la de normalització de 1983) determina mesures de normalització i foment de l'ús del català entre els mitjans de ràdio i de televisió. Concretament, estableix que el català és la llengua dels mitjans de comunicació institucionals i que ha de ser la llengua preferentment utilitzada per les empreses i les entitats que ofereixen serveis al públic:

- Les emissores públiques d'institucions catalanes han d'emprar normalment el català si bé, en aquest marc, les corporacions locals poden tenir en compte les característiques de l'audiència (article 25).
- Les emissores privades de radiodifusió de concessió atorgada per la Generalitat (les de freqüència modulada) han de garantir que com a mínim el 50% del temps d'emissió sigui en català, i el Govern ha d'incloure l'ús del català en percentatges superiors als mínims establerts com un dels criteris en l'adjudicació de concessions (article 26).

Pel que fa a les emissores municipals, aquesta normativa es completa amb el Decret 263/1990, de 23 d'octubre, de regulació del procés de concessió per a la gestió indirecta per part de les corporacions locals del servei de radiodifusió. I, pel que fa a les privades, amb el Decret 269/1998, de 21 d'octubre, del règim jurídic de les concessions per a la prestació del servei de radiodifusió sonora en ones mètriques amb modulació de freqüència per a emissores comercials. Aquesta norma preveu que l'ús del català ha de ser distribuït en totes les franges horàries (article 6.6) i permet que les emissores que en el moment de l'entrada en vigor de la normativa formaven part de cadenes d'abast estatal, puguin excloure de l'obligació d'emetre en català fins a un màxim de sis hores consecutives, que no computen per a l'establiment de la base del càlcul de la quota.

Els serveis públics de radiodifusió de la Generalitat de Catalunya, els gestiona Catalunya Ràdio SRG, SA, empresa radiofònica de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió (CCRTV). És un grup d'emissores que engloba quatre canals: Catalunya Ràdio, el canal convencional, el primer i el que dona nom al grup; Catalunya Informació, una fórmula de vint-i-quatre hores de notícies ininterrompudes; Catalunya Música, dedicada exclusivament a la música clàssica i contemporània, i iCat fm, un nou model de ràdio avançat, multimèdia i completament vinculat a Internet.

Com a novetat del 2006 podem destacar la posada en funcionament, el dia de Sant Jordi, d'iCat fm, emissora musical lligada a Internet, que és l'aposta més innovadora del grup d'emissores de la CCRTV. A iCat fm la música és l'element vertebrador i protagonista, que es combina amb peces de contingut cultural, i la nit es reserva a l'especialització, la divulgació i la paraula. Aquesta emissora aporta un nou model de consum cultural que combina els continguts radiofònics amb la informació complementària d'un web propi, www.icatfm.cat, que incorpora tres canals musicals que només s'escolten a través de la Xarxa, dedicats al jazz (iCatJazz), a la música en català (TotCat) i a les músiques del món (MusicAtles).

Pel que fa a les cadenes de ràdio convencional o generalista, l'audiència mitjana a Catalunya l'any 2006, de dilluns a divendres, ha estat d'1.766.000 oients, segons l'Estudi General de Mitjans (EGM). En la taula següent es detalla l'audiència mitjana anual en dies laborables de les diverses emissores generalistes.

Taula 9.7. Audiència mitjana de ràdio a Catalunya (dies laborables). 2004-2006

Emissora	2004	2005	2006
Catalunya Ràdio	598.000	598.000	564.000
SER	524.000	503.000	495.000
RAC1	158.000	216.000	279.000
COPE	159.000	191.000	180.000
Onda Cero	273.000	176.000	155.000
RNE		133.000	133.000
Punto Radio		137.000	123.000
COMRàdio	86.000	66.000	40.000
Ràdio 4		10.000	15.000
Total convencional	1.804.000	1.812.000	1.766.000

Font: Estudi General de Mitjans

L'any 2006 les quatre emissores de la CCRTV han emès en conjunt un total de 35.000 hores en català (24 hores cada una els 365 dies de l'any) i han assolit una audiència mitjana conjunta de 698.000 oients diaris. L'audiència ha disminuït en relació amb els anys anteriors, tal com resulta de la taula següent, d'acord amb la tendència general de la radiodifusió a Catalunya.

Taula 9.8. Audiència mitjana de les emissores de Catalunya Ràdio. 2004-2006

Emissora	2004	2005	2006
Catalunya Ràdio	598.000	598.000	564.000
Catalunya Informació	128.000	121.000	101.000
Catalunya Música	25.000	29.000	25.000
Catalunya Cultura	8.000	7.000	
iCat fm			8.000
Total	759.000	755.000	698.000

Font: Estudi General de Mitjans

Catalunya Ràdio, amb 564.000 oients diaris de mitjana, tanca l'any com a líder indiscutible de les emissores del país per dotzè any consecutiu, amb una diferència respecte de la segona emissora de 69.000 oients. Catalunya Ràdio és líder d'audiència des de les set del matí fins a les quatre de la tarda.

Pel que fa a la programació, *El matí de Catalunya Ràdio* ha tornat a ser el programa més escoltat del país, amb 408.000 oients i amb 128.000 oients de diferència respecte del seu competidor principal, i *L'informatiu del migdia*, amb 47.000 oients, ha mantingut el lideratge en la franja de dues del migdia a dos quarts de tres de la tarda.

D'altra banda, Catalunya Informació, amb 101.000 oients, i Catalunya Música, amb 25.000, han acabat l'any com a líders de les seves fórmules radiofòniques, i iCat fm ja ha acumulat 8.000 oients diaris en els seus primers mesos d'existència.

Segons les dades de l'Estudi General de Mitjans, el consum de ràdio generalista ha baixat aquest any un 3%, mentre que la ràdio musical i la informativa augmenten un 4% i un 3%, respectivament.

3. Les televisions locals

La presència del català en les televisions locals es regeix per la Llei 1/1998, de 7 de gener, de política lingüística. Aquesta Llei estableix quin ha de ser l'ús del català en la programació de les cadenes locals, tant les municipals com les privades.

En l'article 25 de la Llei esmentada es diu que la llengua normalment emprada en les emissores gestionades per la Generalitat de Catalunya o les corporacions locals ha de ser el català, i també s'hi fa esment de l'obligació de la CCRTV de garantir l'ús de l'aranès d'una manera regular en una part de la programació televisiva que s'emet a la Vall d'Aran. D'altra banda, l'article 26 regula l'ús del català en les emissores de gestió privada; aquestes estan obligades a garantir que, com a mínim, el 50% de la seva programació de producció pròpia sigui en català.

Segons l'*Informe de la comunicació a Catalunya 2005-2006*, elaborat per l'Institut de la Comunicació de la Universitat Autònoma de Barcelona, el desembre de 2006 emetien a Catalunya 54 televisions públiques i 70 privades d'àmbit local. L'oferta majoritària es troba a la demarcació de Barcelona i, sobretot, a la seva àrea metropolitana. La llengua hegemònica en la televisió local és la catalana, malgrat que a l'àrea metropolitana s'ha detectat un creixement del castellà i també de l'anglès al llarg dels anys dos mil.

3.1. La Xarxa de Televisions Locals i la Xarxa Audiovisual Local

En aquest apartat recollim la informació que ens ha facilitat la Xarxa Audiovisual Local (XAL).

La Xarxa de Televisions Locals (XTVL) no té naturalesa jurídica pròpia. És una marca instituïda per la Xarxa Audiovisual Local (XAL), entitat pública empresarial de la Diputació de Barcelona. La XAL es va crear amb l'objectiu de promoure la comunicació local. D'acord amb aquest objectiu, gestiona el diari digital *LaMalla.net* i l'XTVL. És per això que cal remarcar que la Xarxa de Televisions Locals no és una cadena centralitzada ni jerarquizada, és un instrument de participació i coproducció de les televisions que en formen part i que es comprometen a complir unes normes de funcionament.

La Xarxa de Televisions Locals (XTVL) agrupa un total de 69 televisions locals d'arreu de Catalunya, les Illes Balears i el País Valencià, amb els objectius següents:

- Coordinar les televisions de proximitat.
- Gestionar els recursos disponibles.
- Produir i coproduir continguts (programes i notícies, entre d'altres).
- Fomentar la contribució de fonts diferents: institucions, televisions locals, agències, entre d'altres.
- Distribuir continguts mitjançant els instruments tecnològics més adients.
- Comercialitzar els continguts emesos a través de l'XTVL.
- Proporcionar assessorament jurídic, financer, lingüístic i tècnic a les televisions que formen part de l'XTVL i per a les productores del sector.

La Xarxa de Televisions Locals disposa d'un centre de coordinació, que n'és la seu oficial. En aquest centre es reben les aportacions de les televisions adherides, s'emeten els serveis de la Xarxa i se'n produeixen i coordinen les activitats.

El contacte amb les televisions i el seguiment del sector ha estat clau en el 2006. Però si bé el 2005 es va caracteritzar per ser l'any en què van sortir publicades les bases que havien de regular les concessions dels canals públics locals i els plecs de clàusules per al concurs de la TDT local privada, el 2006 ha significat la resolució del concurs dels canals privats (59 canals) i l'adjudicació dels canals reservats als operadors públics (37 canals) als municipis sol·licitants. Pel que fa als públics, les adjudicacions s'han atorgat als municipis, que han tendit a agrupar-se en consorcis, tal com estableix la Llei, per gestionar els canals en les demarcacions respectives. El procés de creació de consorcis per gestionar els canals de TDT pública en les diverses demarcacions encara ha de concloure.

3.1.1. Les televisions que formen part de l'XTVL

Les televisions adherides a l'XTVL en finalitzar el 2006 són les següents:

Àrea Metropolitana, primera corona

BTV Barcelona
TV L'Hospitalet
TV Badalona
ETV-Llobregat Televisió
Locàlia Viladecans
Gavà TV
Canal Català Barcelona
Mira'm TV (Sant Boi de Llobregat)
Molins de Rei TV

Àrea "B" Metropolitana, segona corona

Canal Terrassa TV
TV Mataró
Granollers TV
Canal Blau TV (Vilanova i la Geltrú)
Vilafranca TV
Canal Català Vallès (Sabadell)
Canal Mollet
Calella TV
Canal 50 Rubí
TV Arenys de Munt
TV Sant Cugat
Maricel TV Sitges
Canal Català Vallès Oriental (Caldes)
Canal Català Maresme (Premià)
RTV Cardedeu
TV10 Sant Esteve Sesrovires
Canal Set Santa Eulàlia (Santa Eulàlia de Ronçana)
TV de la Granada (Granada del Penedès)
Canal Català Anoia (Masquefa)
TV Llavanes
TV Vilanova del Vallès
RTV Llinars
Gelida TV
Telecubelles

Àrea "C" Regions Centrals

TV Manresa
El 9TV
Canal Català Osona
TV Comarcal del Berguedà (Berga)
Canal Català Berga

Conca TV (Igualada)
Anoia TV (Santa Margarida de Montbui)
Sant Pere TV (Sant Pere de Torelló)

Àrea “D” Tarragona

Canal Reus TV
Canal Català Tarragona
El Vendrell TV
Canal Camp (la Selva de Camp)
Vandellòs TV

Àrea “E” Terres de l'Ebre

Canal Català Ebre (Roquetes)
Móra d'Ebre TV
Ràpita TV
TV Ulldecona

Àrea “F” Lleida

Lleida TV
Segrià TV (Alcarràs)

Àrea “G” Girona

TV Girona
Canal Nord TV (Figueres)
TV Blanes
Canal Català la Selva (Lloret de Mar)
TV Costa Brava
Olot TV
Empordà TV (Roses)
TV del Ripollès (Ripoll)
Canal Català Girona Pla (Banyoles)
TV Maçanet
TV l'Escala
TV Tossa

Àrea “H” Pirineus

Pirineus TV
La Seu TV

Àrea “I” Balears

M7 TV Mallorca
TV Eivissa i Formentera

Àrea “J” País Valencià

Nord TV (Morella)

3.1.2. La llengua de les emissions i característiques de la programació

El conjunt de les televisions locals adherides a l'XTVL tenen com a llengua habitual la catalana. Els percentatges d'emissió en llengua catalana, segons dades de la XAL, freqüen el 90% en la producció pròpia, i el 100% en el cas dels programes que es distribueixen a través de l'XTVL. Tot i això, les dades exactes sobre els percentatges són les que recull el Consell de l'Audiovisual de Catalunya en virtut de la Instrucció general sobre la presència de la llengua i la cultura catalanes i de l'aranès en els mitjans de comunicació, instrucció aprovada el 17 de novembre de 2004 i ara en procés de revisió.

Els espais televisius que ofereix l'XTVL al conjunt de les televisions són de dos tipus: informatius i programes.

Informatius

Pel que fa als informatius, la XAL ofereix diversos programes: l'informatiu esportiu *Esports en Xarxa* i el programa *XS-Esports* de retransmissions esportives, notícies i reportatges sobre esports. Això vol dir que a banda dels continguts d'interès general, ofereix informació esportiva de proximitat, amb la perspectiva d'un determinat col·lectiu, geogràfic o social. Aquest és el cas de l'hoquei herba a Terrassa, el waterpolo a Mataró, o el bàsquet en cadira de rodes a Badalona. La redacció d'esports també actua com a servei d'agència que elabora continguts per ser distribuïts a les televisions en tres enviaments diaris.

D'altra banda, la redacció d'informatius, l'XN, fa diàriament dues edicions de l'informatiu *Al Dia*. També funciona com a agència de notícies per a les televisions de proximitat, perquè aquestes puguin complementar les seves ofertes informatives de proximitat amb altres notícies d'interès local. L'XN també elabora programes especials. Entre d'altres, l'informatiu especial que es va emetre des de Sant Jaume de Frontanyà amb motiu de l'entrada en vigor del nou Estatut, o els resums de l'any dels informatius, elaborats des de la perspectiva de la informació de proximitat, però sense perdre la vinculació de la informació d'interès general.

Programes

Pel que fa a programes, des de l'XTVL s'ha reforçat la programació sindicada (programes distribuïts al conjunt de les televisions locals per a la lliure programació) d'acord amb els interessos manifestats per les televisions des de la comissió de continguts. En la comissió s'escullen els programes tenint en compte criteris de qualitat, lingüístics, d'especialització temàtica, per raons territorials i sectorials. L'XTVL distribueix prop de cinquanta programes setmanals produïts per les mateixes televisions i productores independents, d'acord amb una oferta de programació d'ús i caràcter voluntari.

Hi ha un segon règim de programació, en el qual les televisions assumeixen un nivell de compromís molt més alt en conciliar la programació en franges complementàries al seu *prime time* local de producció pròpia. En aquest cas contribueixen al finançament i l'explotació conjunta. El 2006 aquesta estratègia de producció ha consolidat una graella en què s'han acararat propostes impossibles d'assolir individualment, com ha estat el fet de bastir una franja diària d'una hora de programació infantil. El 2006, però, aquesta programació ha quedat reduïda conjunturalment, ja que a causa de la migració a la TDT, les televisions han minimitzat la despesa dedicada a la compra de continguts.

L'XTVL també ha participat en la difusió d'actes a partir de la retransmissió en diferit, com la 25a edició del Festival de Jazz de Terrassa, la 10a edició de la fira del Circ Trapezi, la 26a edició de la Fira del Teatre al Carrer de Tàrraga o les retransmissions castelleres de la Diada de Sant Fèlix, Diada Castellera de la Bisbal del Penedès i el Concurs de Castells de Tarragona.

També ha col·laborat en la producció de programes documentals, com *Carles Santos*, de Benecé, la pel·lícula documental *Rock and Cat*, produïda per Utopia Global Enguany, el documental *Literatura de l'exili*, produït per Ovideo TV amb la col·laboració del Centre de Cultura Contemporània de Barcelona (CCCB), entre d'altres.

3.1.3. Característiques dels espectadors i de les audiències de l'XTVL

El conjunt de televisions de l'XTVL donen cobertura a més de cinc milions i mig de persones. El sistema de mesurament d'audiències TNS-Sofres no recull dades fiables amb relació a les audiències de les televisions adherides a l'XTVL, ja que està pensada amb objectius publicitaris i no de servei públic. Tot i això, el sistema TNS-Sofres és el que fins ara s'ha utilitzat per donar referències d'audiències dels mitjans de comunicació a Catalunya. Així doncs, d'acord amb TNS-Sofres, laXTVL va tenir el 2004 una audiència mitjana de 0,493%; el 2005, l'audiència mitjana va ser de 6,372% i el 2006 ha estat de 8,172%.

L'elaboració de les dades de TNS-Sofres duta a terme per la XAL indiquen que:

- *Prime time* entre setmana és on es concentra l'audiència de les televisions adherides de l'XTVL.
- Matí i sobretaula tenen més audiència entre setmana que no pas el cap de setmana. En canvi, a la tarda el consum és més alt el cap de setmana.
- En general, el consum és més alt entre setmana que no pas el cap de setmana, independentment del *target*.
- Gènere: el consum de televisió en dones entre setmana és igual que en cap de setmana. En canvi, els homes en consumeixen menys els caps de setmana.
- Nens: gran consum a les tardes entre setmana, matins i sobretaula de cap de setmana.
- 13-15 anys: els consumidors d'*access prime time* i tarda durant els caps de setmana.
- 16-29 anys: gran consum matins entre setmana, i baixa els caps de setmana.
- Adults: comportament general: gran consum entre setmana, que baixa el 50% el cap de setmana (34-44 anys).
- Entre setmana:
Al matí consumeixen nens, adolescents i persones majors de 65 anys.
Access prime time i tarda, consumeixen nens i majors de 65 anys.
Late night, consumeixen persones entre els 35-44 anys.
- Cap de setmana:
Baixa un 50% el consum en general.
Matins i sobretaula, consum de TV nens petits.
Late night, grup d'edat entre 30-60 anys.
- BCN/NO BCN:
Entre setmana, l'audiència de les televisions que no són Barcelona augmenta, i durant el cap de setmana es consumeix més a BCN.
Late night, el cap de setmana baixa el 50% en general.
Entre setmana, la franja matí funciona molt bé a NO BCN.
Prime time entre setmana està molt equiparat NO BCN i BCN. El cap de setmana, en canvi, augmenta BCN.
- Segons la llengua del teleespectador:
Entre setmana el consum és equitatiu per llengües.
El consum durant el cap de setmana augmenta entre gent que parla el català.

3.1.4. Previsions per al 2007

El sector de la televisió de proximitat afronta el 2007 amb moltes expectatives. La resolució del concurs de les televisions privades i la constitució dels nous consorcis públics per a la gestió dels canals públics de cada televisió en el marc de la televisió digital terrestre estan configurant un nou mapa en el qual caldrà definir molts dels règims de programació en els quals actua l'XTVL i en què moltes de les televisions existents seran competència. L'aposta pel talent, la producció descentralitzada al territori i programes identificables que generin segell marcaran les línies d'actuació per a l'XTVL. Entre les previsions, es treballa a favor de crear una gran programació per a la televisió pública de proximitat i amb aquest objectiu s'estan definint diverses línies de producció, com crear una sèrie de ficció o la recerca de nous formats per a la televisió pública de proximitat.

Des del punt de vista lingüístic, s'està treballant en la possibilitat d'emetre programes en altres varietats dialectals que no siguin la central, com el valencià o la nord-occidental. L'objectiu és promoure el coneixement de la diversitat dialectal de l'espai audiovisual català, atès que a les televisions de l'XTVL hi ha presència de cinc dels sis grans dialectes establerts per l'Institut d'Estudis Catalans.

3.1.5. Valoració estratègica de futur

Amb l'aprovació de la Llei de la comunicació audiovisual i l'atorgament de les concessions per a la TDT local pública i privada, la televisió local s'enfronta a nous reptes del sector audiovisual, vinculats a les noves realitats i necessitats dels municipis. La viabilitat del sector audiovisual local passa, entre d'altres, per donar impuls als projectes locals de comunicació i als nous continguts audiovisuals que han de donar resposta a les noves necessitats ciutadanes.

En aquest sentit, des de la XAL es treballa per un nou model de mitjans de comunicació local, públics i de qualitat, al servei de la informació de proximitat, per a una ciutadania crítica i responsable. Per això, la comunicació local no només exerceix un servei públic, sinó també suposa la creació de llocs de treball, la promoció de la creativitat, i aporta dinamisme a tot el sector audiovisual català, potenciant les anomenades indústries culturals. Tot i mantenir la singularitat de cada municipi, l'aposta per al 2007 és la redefinició dels mitjans de comunicació locals existents, revisant-ne i reajustant-ne el funcionament estructural i programàtic, com també els seus objectius, en suport de la transmissió de polítiques i valors al servei de les persones.

En aquest sentit, cal disposar d'un reflex real, unificat i eficaç de les audiències i de la implantació al territori amb l'objectiu de situar en el sector audiovisual no només la televisió de proximitat, sinó també la ràdio.

3.1.6. Incidència en la difusió de l'ús social de la llengua catalana

La XAL defensa el paper estratègic dels mitjans de comunicació audiovisual generals i els locals en particular per fer front als reptes de canvi de la societat catalana. En aquest sentit, davant d'una nova etapa històrica, considera que calen nous principis d'organització polícolingüística més equitatius, que compatibilitzin l'autoafirmació amb el respecte i la integració lingüístiques.

Des de la XAL i l'XTVL es treballa perquè els mitjans de comunicació local garanteixin el respecte per la legislació lingüística, tant pel que fa a la llengua catalana com a l'aranès. Val a dir que totes les televisions de l'XTVL tenen una àmplia programació en llengua catalana. Fins i tot moltes d'aquestes televisions inclouen l'emissió en llengua catalana com un principi recollit en els documents fundacionals, estatuts, etc., amb la qual cosa, en general, es compleixen amb escreix els percentatges establerts en la legislació lingüística. Però a banda de treballar per garantir el respecte per la legislació, i més enllà de la política lingüística entesa com a quota, també s'ha fet un esforç per al tractament adequat del bilingüisme, de la diversitat dialectal de la llengua catalana, per la qualitat lingüística, i per un tractament adequat de les noves realitats lingüístiques aportades pels nous col·lectius de ciutadans.

En aquest sentit, la filosofia de la XAL és que la televisió ha de fornir models lingüístics útils per a la vertebració de la proximitat en les realitats d'emissió, un model que ha d'anar més enllà del mer reflex real de la societat per fomentar usos lingüístics favorables a la sostenibilitat lingüística de la comunitat en llengua catalana.

És per això que, amb relació al foment de l'ús social de la llengua catalana, la XAL treballa per un model de televisió de proximitat que exerceixi d'eina per a la inclusivitat. Amb la col·laboració de l'Àrea d'Igualtat i Ciutadania de la Diputació de Barcelona, la XAL ha promogut espais per a la integració de col·lectius de nova immigració, com el *Diccionari de la Diversitat*, *Uníson* o el programa de cuina *Nyam-nyam*. El 2006 s'ha treballat en les guies lingüístiques per al programa *Pati Latino*, un espai presentat per un català i una colombiana que, entre d'altres, promou l'ús de la llengua catalana en el col·lectiu llatinoamericà mitjançant l'alternança de la llengua catalana i castellana d'ambdós presentadors i amb l'adopció d'usos i estratègies d'ancoratge de la llengua catalana a través de diverses combinacions entre llengua oral i llengua escrita.

També s'està treballant per consolidar les diverses varietats dialectals estàndard presents en les televisions que formen part de l'XTVL. I d'aquesta manera fomentar la qualitat lingüística en les varietats presents en un gran nombre de televisions locals. Amb aquest objectiu, i conjuntament amb la Universitat Autònoma de Barcelona, s'està treballant en el llibre d'estil fonètic de les televisions adherides a l'XTVL.

3.2. El Consorci Local i Comarcal de Comunicació i Comunicàlia

En aquest apartat recollim la informació facilitada pel Consorci Local i Comarcal de Comunicació.

El Consorci Local i Comarcal de Comunicació (CLCC) és una institució creada l'any 1998 per les diputacions de Lleida, Tarragona i Girona, i diversos consells comarcals i ajuntaments amb la voluntat de donar suport a la comunicació local, a partir de la convicció que la comunicació local és una eina clau per a la pluralitat informativa i l'oferta cultural del país, per a la cohesió social i territorial, i per al suport, l'enfortiment i l'impuls de la llengua catalana. L'any 2003 el CLCC va crear Comunicàlia, SA, amb l'objectiu d'encarregar-li la gestió de tots els serveis que ofereixen als mitjans de comunicació.

Tot i que, afortunadament, podem parlar del sòlid procés d'implantació de les bases de l'anomenat model català de comunicació local, no es pot deixar de donar suport a aquest sector fins a aconseguir que aquest procés esdevingui una realitat consolidada, fermament estructurada i amb les garanties de futur suficients. Després de més d'un quart de segle de comunicació local audiovisual, som davant el repte d'un nou salt qualitatiu que professionalment es prefigura com apassionant. Però, des de l'aspecte nacional, també som davant d'una nova incertesa fruit de la multiplicació de l'oferta de mitjans de comunicació en altres llengües diferents del català.

3.2.1. Política de programació

L'activitat principal de Comunicàlia consisteix a dotar els mitjans de comunicació audiovisuals locals i comarcals de continguts de qualitat divertits, amens, divulgatius, que responguin a criteris d'interès general, que respectin els valors de la diversitat i pluralitat, realitzats en català, i per ser emesos seguint la filosofia de programació pròpia de cada operador.

Des del principi de les emissions de continguts de televisió, l'any 1997, quan la Fundació Granados (precedent de l'actual Consorci) va emetre en directe, via satèl·lit i en xarxa per a totes les televisions locals, la cantada d'havaneres de Calella de Palafrugell, s'ha aconseguit un increment constant d'hores d'emissió. Actualment s'ofereixen una mitjana de 12 hores de programació setmanals (segons els trimestres) que inclouen tots els gèneres dels programes que es poden qualificar d'interès general. L'objectiu temàtic és abastar totes les franges de públic a partir de grups d'interès considerats segons franges d'edat. D'acord amb aquesta prioritat, destaca l'aposta per la programació infantil com un valor diferencial amb altres distribuïdors de programes (actualment ocupa el major nombre de minuts de programació setmanal repartits en dos programes).

D'acord amb els objectius de la institució, es busca la màxima diversitat també en l'origen de les produccions i (amb l'objectiu d'enfortir la indústria audiovisual local) hi prevalen els emissors i les empreses vinculades a les mateixes televisions. Això significa una gran diversitat de sensibilitats, de variants idiomàtiques o d'accents, d'interessos i de punts de vista, però sobretot una aposta per la descentralització, per donar pas al territori.

Es manté també des de la fundació de la institució una política activa de suport a la programació de la ràdio local municipal en coordinació amb altres entitats o emissors institucionals.

3.2.2. Televisions adherides

Des de la consciència que el territori lingüístic és el que defineix el seu espai de comunicació, el Consorci Local i Comarcal de Comunicació (CLCC) ha treballat sempre per al conjunt del domini lingüístic del català, però centrat en els mitjans de comunicació local audiovisuals del Principat.

En la taula següent es recullen les denominacions i localitzacions de les 65 televisions adherides al CLCC.

Taula 9.9. Televisions adherides al Consorci Local i Comarcal de Comunicació

Televisió	Municipi	Comarca
TV Rodonyà	Rodonyà	Alt Camp
Canal Nord	Figueres	Alt Empordà
L'Escala TV	L'Escala	
Empordà TV	Roses	
VTV - Vilafranca TV	Vilafranca del Penedès	Alt Penedès
Pirineus TV	La Seu d'Urgell	Alt Urgell
Piera TV	Piera	Anoia
Igualada TV	Igualada	
Anoia TV	Igualada	
Canal Català Anoia	Masquefa	
Canal Català Central	Manresa	Bages
TV Santpedor	Manresa	
TV de Vandellòs	Vandellòs i Hospitalet de l'Infant	Baix Camp
Canal Català Ebre	Roquetes	Baix Ebre
Paüls TV	Paüls	
Tortosa TV - Canal 31	Tortosa	
TV Costa Brava - Canal Català	Castell-Platja d'Aro	Baix Empordà
Canal 12 TV Baix Empordà	Palamós	
La Palma TV	La Palma de Cervelló	Baix Llobregat
ETV Llobregat TV	Esplugues de Llobregat	
Mira'm TV	Sant Boi de Llobregat	
TV Vallirana	Vallirana	
Molins de Rei TV	Molins de Rei	Baix Penedès
El Vendrell TV	Vendrell	
Tdcat	Barcelona	Barcelonès
Urbe TV	Barcelona	
8 TV	Barcelona	
Canal Català Barcelona	Barcelona	
Tele Taxi Televisió	Sant Coloma de Gramenet	
25 TV	L'Hospitalet de Llobregat	Berguedà
Televisió Comarcal del Berguedà	Berga	
Olot TV	Olot	Garrotxa
TV de Girona	Girona	Gironès
TV Argentona	Argentona	Maresme
Calella TV	Calella	
Canal Català Maresme	Premià de Mar	
VTV - TV Vilassar	Vilassar de Mar	
Visió 3	Amposta	Montsià
TV Godall	El Godall	
TV Ulldesona	Ulldesona	
TV Sant Pere de Torelló	Sant Pere de Torelló	Osona
Atlàntida TV	Vic	
Canal Català Osona	Vic	
Canal Català Girona-Pla	Banyoles	Pla de l'Estanty
Vídeo Ascó TV	Ascó	Ribera d'Ebre
TV Móra d'Ebre	Móra d'Ebre	
Tele-Masos	Móra la Nova	

TV Ripollès	Ripoll	Ripollès
TV Blanes	Blanes	Selva
Canal Català Selva	Lloret	
TV Maçanet	Maçanet de la Selva	
TV Tossa	Tossa de Mar	
Segrià TV	Alcarràs	Segrià
Solsonès TV	Solsona	Solsonès
Canal Català Tarragona	Tarragona	Tarragonès
TV Matadepera	Matadepera	Vallès Occidental
Canal 50-Rubí	Rubí	
Canal Català Vallès	Sabadell	
TV 20 Terrassa	Terrassa	
TV Sant Cugat	Sant Cugat del Vallès	
Canal Català V. Oriental	Caldes de Montbui	Vallès Oriental
TV Mollet	Mollet del Vallès	
Canal Set- Sant Eulàlia TV	Santa Eulàlia de Ronçana	
Canal Català Illes Balears	Palma de Mallorca	
Palma TV	Palma de Mallorca	

3.2.3. Continguts audiovisuals de suport

Una part essencial de l'oferta de programació de Comunicàlia són els informatius. L'oferta consisteix en uns blocs de notícies que estan concebuts per ser un complement del veritable element d'identitat dels mitjans de comunicació de proximitat: la informació local.

De dilluns a divendres es distribueixen via satèl·lit dos informatius d'uns dotze minuts de durada cada un. La primera edició, la del migdia, s'emet a les 13 hores, i la segona edició, la del vespre, a les 19 hores. És un bloc informatiu que es pot emetre independentment, però que busca ser un complement d'alta qualitat dins d'un informatiu local.

Temàticament, es dedica atenció prioritària als grans temes d'interès nacional. Les qüestions referents al Govern de Catalunya i a les institucions, i els temes d'interès general econòmics, socials i culturals hi reben una atenció prioritària. No s'hi obliden els esdeveniments esportius d'especial rellevància, sobretot els relacionats amb els principals clubs del país i amb les seleccions nacionals.

Quan l'actualitat informativa així ho exigeix, s'ofereixen programes especials (eleccions al Parlament, declaracions institucionals de relleu, etc.) de caràcter no periòdic.

Pel que fa a la resta de la programació, es planifica a partir d'un concepte de servei a les televisions i a la seva audiència. Per les característiques pròpies dels mitjans locals, es dona molta estabilitat a la graella de programació per tal de facilitar la identificació i la fidelització de l'audiència que, en el cas de la televisió de proximitat, és molt elevada però necessita un llarg període de temps per consolidar-se.

Sense oblidar mai que la televisió depèn de l'audiència, es treballa amb objectius que superen els mateixos índexs d'acceptació dels programes. Això ha permès idear i mantenir programes de literatura o de creadors artístics, que s'han assentat a les graelles de moltes televisions.

El país (paisatges i patrimoni), la seva gent (programes d'interès social i de creació cultural) i els seus àmbits d'interès (des de la cultura tradicional a les noves tendències) formen la part central de la programació.

Aquests són els espais televisius emesos l'última temporada:

- L'últim trobador
- Geoprisma
- A peu
- Sotavent
- Història de Catalunya
- Ballem-la
- El Book Insígnia
- Veus literàries
- C3. Capital de la Cultura Catalana
- Actualitat Viva
- Top Motor
- L'Esport al dia
- Glasgow Go, go!
- Tot Neu
- El Flash
- El Flash d'estiu
- MPG
- El cinematògraf
- La cuina de l'àvia Remei
- La Farmàcia i tu
- L'Administrador a casa
- Residus i Recursos
- Apunts mediambientals
- Ecoturisme
- Poble Nou
- Això és la pera
- D'Kids
- Connecta't
- Oooh!

Pel que fa a les 96 emissores de ràdio associades al CLCC, han pogut completar la seva programació local amb un extens catàleg de continguts oferts per Comunicàlia.

D'altra banda, Comunicàlia ha treballat amb l'experiència d'adaptar programes de televisió de comunicació bàsicament verbal (com és el cas d'algunes entrevistes) en programes radiofònics. Aquesta ha estat una experiència positiva en la línia de generació de continguts multiplataforma, que es podrà ampliar en el futur.

3.2.4. Previsions de futur

El sector de la comunicació local viu un dels moments més importants de la seva història. Una vegada assolit el repte de la consolidació de l'oferta, havent l'audiència certificat l'interès d'aquests mitjans, cal consolidar-ne les estructures que han de garantir la professionalitat i la continuïtat en la millora dels continguts. L'àmbit local serà, previsiblement, el més sensible al futur multimèdia. La dimensió de les redaccions i la necessària optimització dels recursos farà que sigui aquí on tingui sentit el producte multiplataforma: pensat, produït i explotat per més d'un sistema de difusió.

El conjunt del sistema audiovisual busca des de fa anys la rendibilitat ampliant la dimensió del seu mercat potencial. A partir d'aquesta premissa, i amb l'objectiu d'abaratir costos, moltes produccions es fan ja en les llengües majoritàries (anglès i castellà, principalment). La universalització de la llengua i les temàtiques deixa un espai de comunicació només cobert pels mitjans locals, que han fet l'aposta per la programació de proximitat i en català. El futur, per a aquests, serà aprofundir el concepte de proximitat i associar-lo al de participació.

4. El Consell de l'Audiovisual de Catalunya i el control de la presència de la llengua en els mitjans de radiodifusió i televisió públics i de concessió

D'acord amb les previsions de la Llei 2/2000, de 4 de maig, del Consell de l'Audiovisual de Catalunya; de la Llei 22/2005, de 29 de desembre, de la comunicació audiovisual de Catalunya i, més recentment, de l'Estatut d'autonomia de Catalunya, aprovat per la Llei orgànica 6/2006, de 19 de juliol, el Consell de l'Audiovisual de Catalunya és l'autoritat independent de regulació de la comunicació audiovisual pública i privada de Catalunya. Pel que fa al seu àmbit competencial, és el que estableix l'article 2 de la Llei 22/2005.

L'article 10.e) de la Llei 2/2000, de 4 de maig, atorga al Consell de l'Audiovisual de Catalunya (CAC), en l'àmbit de la seva actuació, la funció de vetllar per la pluralitat lingüística i cultural en el conjunt del sistema audiovisual a Catalunya i, en particular, pel compliment de la legislació referent a la preservació i la normalització de la llengua i la cultura catalanes i de l'aranès.

Aquesta legislació és recollida fonamentalment en la Llei 1/1998, de 7 de gener, de política lingüística, i en la Llei de la comunicació audiovisual.

La Llei de política lingüística té, entre altres objectius, normalitzar i fomentar l'ús del català en els mitjans de comunicació social, determinant els usos lingüístics en els mitjans de radiodifusió i televisió públics i privats atorgats per concessió, i en les indústries culturals. Aquesta Llei preveu que el català és la llengua dels mitjans de comunicació institucionals, i que ha de ser la llengua preferentment emprada per les empreses i les entitats que ofereixen serveis al públic. Específicament regula, en els articles 25 i 26, les obligacions en relació amb la normalització i el foment de l'ús de la llengua i la cultura catalanes i de l'aranès.

Així, quant a la llengua parlada, l'article 25, sobre els mitjans de radiodifusió i televisió públics, determina que en els mitjans d'aquest tipus gestionats per la Generalitat i per les corporacions locals, la llengua normalment emprada ha d'ésser la catalana, si bé en els dependents de les corporacions locals es poden tenir en compte les característiques de l'audiència.

L'article 26, sobre mitjans privats, estableix que, en el cas de les televisions, almenys el 50% del temps d'emissió dels programes de producció pròpia ha de ser en català; i en el cas de les ràdios de concessió, ha de ser el 50% del temps d'emissió.

Per la seva banda, també estableix criteris de pluralitat lingüística l'article 87 de la Llei 22/2005, de comunicació audiovisual, que en el punt 2 diu:

"Els prestadors de serveis a què fa referència l'apartat 1 [prestadors de serveis de televisió] han de reservar com a mínim el 51% del seu temps anual a la difusió d'obres audiovisuals europees. El 51% d'aquest temps de reserva, com a mínim, l'han de dedicar a la difusió d'obres audiovisuals europees l'expressió originària de les quals sigui en qualsevol llengua oficial a Catalunya. S'ha de garantir que, com a mínim, el 50% d'aquestes obres sigui en català. El 10% del temps total d'emissió, com a mínim, l'han de destinar a obres audiovisuals europees subministrades per productors independents i produïdes els darrers cinc anys".

Com a desenvolupament de les obligacions dels mitjans de radiodifusió televisiva i sonora en relació amb la normalització i la protecció de la llengua i la cultura catalanes i de l'aranès com a principis bàsics de programació en els mitjans de comunicació audiovisuals, i en exercici de les seves competències, el Consell de l'Audiovisual de Catalunya va aprovar l'Acord 118/2004, de 17 de novembre, que conté la Instrucció general sobre la presència de la llengua i la cultura catalanes i de l'aranès en els mitjans de comunicació audiovisuals (DOGC núm. 4281, de 16.12.2004).

Amb aquesta Instrucció es van establir els criteris i els instruments tècnics per dur a terme el seguiment que el Consell Audiovisual de Catalunya ha de fer respecte del compliment de les obligacions lingüístiques dels mitjans de radiodifusió i televisió públics i privats.

Aquesta Instrucció es va començar a aplicar durant el 2005.

Per analitzar el compliment de les obligacions, el Consell de l'Audiovisual utilitza tres procediments: les declaracions que els prestadors de serveis estan obligats a trametre d'acord amb la Instrucció; les queixes presentades al Consell sobre la presència de la llengua catalana en la programació, i el seguiment directe d'alguns prestadors de serveis, seleccionats aleatòriament. En relació amb aquest darrer punt, l'any 2006 el CAC ha supervisat durant tot un trimestre la programació diària de tres canals de televisió i set emissores de ràdio i ha efectuat altres controls puntuals de durada inferior a una emissora de televisió i a una emissora de ràdio.

En termes de compliment en ràdio, l'any 2006 les emissores municipals i les privades de cobertura local han complert les obligacions en matèria de llengua parlada pràcticament en la totalitat. També ho han fet íntegrament les públiques d'abast català i, d'una manera majoritària, les emissores privades d'abast català o supracomarcal. Quant a emissores vinculades a xarxes o cadenes d'abast estatal, el 2006 el Consell ha iniciat un procés destinat a aconseguir el compliment de la normativa, atès que la programació en català no arribava als percentatges normatius.

En televisió, tant les autonòmiques com les locals públiques i privades el 2006 han complert majoritàriament les seves obligacions de llengua parlada.

L'entrada en vigor de la Llei 22/2005, de 29 de desembre, de la comunicació audiovisual de Catalunya, ha comportat la revisió de la Instrucció, l'adaptació a la realitat de la comunicació i la presentació, peels prestadors de serveis de televisió i de ràdio, de la informació. En aquest sentit, el 2005 i el 2006, durant la vigència de la Instrucció general aprovada el 2004, s'ha posat en relleu la necessitat d'aplicar fórmules de presentació de la documentació més àgils.

El 2006 s'ha iniciat el procés de revisió i modificació de la Instrucció, una vegada escoltat el sector. Es preveu que la nova Instrucció entrarà en vigor al final del 2007.

Un altre fet rellevant del 2006 en aquest àmbit fa referència a la televisió local. Un cop el Govern va haver fet les 37 concessions de televisió digital terrestre (TDT) local de gestió pública, es va resoldre el concurs per a l'adjudicació de 59 concessions de TDT local de gestió privada. Amb l'informe previ vinculant del CAC, el Govern ha adjudicat 56 concessions, ja que tres han quedat desertes.

El plec de clàusules d'aquest concurs n'incloïa una (clàusula 13.6.6) sobre la utilització de la llengua catalana per sobre dels percentatges normatius, la qual millorava sensiblement la puntuació que podien obtenir els candidats.

Clàusula 13.6.6. "Oferta del licitador de millorar l'obligació de garantir el 50% d'emissions en llengua catalana, amb expressió de la fórmula de millora que proposa i de la franja o franges horàries en què es compromet a emetre en català.

Quan la televisió tingui la seva zona de servei a la Vall d'Aran, oferta del licitador d'utilitzar l'aranès de forma significativa en la seva programació, amb l'expressió de la fórmula de millora que proposa, i de la franja o franges horàries en què s'emetrà."

D'acord amb les ofertes que es van presentar a aquest concurs de TDT local de gestió privada, el 62,5% dels adjudicataris es comprometien a fer el 100% de la programació en català. Pel que fa a la resta, un 21,4% es comprometia a fer en català entre el 90 i el 99%; un 5%, entre el 80 i 89% del total, i el 10,7%, entre el 70 i el 79%.

Aquestes TDT locals privades encara no estan en funcionament el 2006.

5. La premsa a Catalunya

El sector de la premsa en català s'enfronta amb un mercat de dimensions reduïdes, amb una forta presència i competència del castellà, però encara està molt per sota del seu potencial, si tenim en compte la creixent capacitat lectora de la població en aquesta llengua.

Ajudar a trencar les inèrcies del lector i a fer més competitiva la premsa en català és feina de dos departaments de la Generalitat:¹

- El Departament de Cultura,² mitjançant l'Àrea d'Edició i Premsa de l'Institut Català de les Indústries Culturals, en l'àmbit de la premsa escrita.
- El Departament de la Presidència, mitjançant la Secretaria de Comunicació,³ amb competències en tots els mitjans (premsa escrita, digital, ràdio i televisió).

5.1. Les característiques del sector

a) Atomització i manca d'estructures empresarials fortes

La premsa en català es caracteritza per una atomització empresarial, una manca d'estructures industrials sòlides i una professionalització encara deficient, sense un gran grup de comunicació com en el cas del castellà (tot i que alguns dels més importants estan radicats a Catalunya: Grup Godó i Grup Zeta).

Això implica que, tot i gaudint d'un índex de producció considerable (sobretot tenint en compte la vitalitat de la premsa associativa i de la premsa comarcal), la presència general de la premsa en català en termes de difusió sigui molt baixa, especialment en el cas dels diaris i les revistes nacionals: els costos que implica mantenir una publicació periòdica d'aquestes característiques, per a un mercat reduït com el català, és difícilment assumible per una sola empresa. D'altra banda, pel que fa al nombre d'editores, el perfil "tipus" que predomina en el panorama català és el d'una revista d'abast local editada per una entitat.

Els darrers anys, algunes iniciatives han mirat de compensar aquest dèficit, com ara COMIT, que aplega diverses editores de premsa comarcal amb l'objectiu de sumar sinergies i d'impulsar projectes comuns, com el cas d'*El 9 Esportiu* l'any 2002. Una altra iniciativa en aquest sentit és la creació del Grup Cultura 03, grup cooperatiu que inclou diverses empreses relacionades amb el món de la comunicació i l'edició.

L'ICIC ha donat suport a alguns d'aquests projectes, com l'anomenat G10, que aplega diverses revistes catalanes amb l'objectiu de potenciar la seva presència als punts de venda.

b) Dispersió i escassetat de dades sistematitzades

Un altre element que cal tenir en compte, possiblement a conseqüència d'aquesta atomització i poca professionalització, és la dispersió i escassetat de dades sistematitzades sobre el sector, fet que dificulta analitzar la posició de la premsa en català respecte del castellà. No existeix un cens d'empreses ni de publicacions, ni tampoc un informe anual, com en el cas de l'informe Precisa del Gremi d'Editors per al sector del llibre, que pugui establir evolucions i comparacions amb la premsa en castellà. Es disposa de l'*Informe de la comunicació a Catalunya*, elaborat per l'INCOM, d'informació valuosa però amb més vocació d'anàlisi en profunditat que de recull sistemàtic de dades, i de periodicitat biennal (l'informe té el suport de l'ICIC i del Departament de la Presidència).

¹ Des del desembre de 2006, aquestes funcions les du a terme íntegrament el Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació.

² Des del novembre de 2006 es denomina Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació (Decret 421/2006, de 28 de novembre, de creació, denominació i determinació de l'àmbit de competència dels departaments de l'Administració de la Generalitat de Catalunya).

³ El mes de desembre de 2006 la Secretaria de Comunicació es va adscriure al Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació (Decret 477/2006, de reestructuració parcial del Departament de la Presidència) i posteriorment es va crear la Secretaria de Mitjans de Comunicació (Decret 569/2006, de 19 de desembre, d'estructuració del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació).

D'altra banda, la *Guia de mitjans de comunicació en català*, editada per l'Associació de Publicacions Periòdiques en Català amb el suport de l'ICIC, serveix de cens i és útil per a les dades de contacte, però no permet fer anàlisis.

c) Importància de les associacions de premsa

Una característica definidora del panorama català respecte d'altres comunitats de l'Estat és el paper rellevant i dinamitzador de les associacions de premsa catalanes, la majoria de llarga trajectòria.

Taula 9.10. Nombre de capçaleres de les associacions de premsa a Catalunya 2003-2006*

	2003	2004	2005	2006
Associació de Publicacions Periòdiques en Català (APPEC)	122	130	133	142
Associació Catalana de la Premsa Comarcal (ACPC)	125	126	125	131
Associació Catalana de Premsa Gratuïta (ACPG)	39	42	47	84
Associació Catalana d'Editors de Diaris (ACED)	19	19	17	17
Total capçaleres/editores associades	305	317	322	374

*Un nombre reduït de capçaleres té doble filiació
Font: associacions de premsa

Si tenim en compte que en la *Guia de mitjans 2006* es ressenyen més de 600 capçaleres, observem que moltes de les capçaleres estan associades. De les que no ho estan, la majoria corresponen a premsa gratuïta no associada a l'ACPG.

Per potenciar aquesta funció de les associacions, el 2006 l'ICIC ha continuat amb els convenis estables amb les associacions per a l'activitat ordinària de prestació de serveis, formació, difusió i extensió de les publicacions i foment de la lectura iniciats l'any anterior.

El II Saló del Llibre de Barcelona ha estat una iniciativa conjunta duta a terme per l'APPEC, l'ACPC i l'ACPG, que ha rebut l'ajut econòmic de l'ICIC.

5.2 Actuacions de l'ICIC amb el Departament de la Presidència

5.2.1. El Baròmetre de la Comunicació i la Cultura

Pel que fa a les dades de difusió i lectura de la premsa, es disposa de l'Oficina de Justificació de la Difusió (OJD) i de l'Estudi General de Mitjans (EGM), però amb la dificultat que aquests instruments, pensats en clau estatal, no aconsegueixen radiografiar amb precisió la realitat catalana, amb la seva particularitat quant a llengua i quant a distribució local/comarcal. A més, els preus que han de pagar les editores per obtenir aquest tipus de control fa que no els resulti a compte en el cas de les més petites. El problema és que aquesta manca de dades va en detriment de les publicacions a l'hora de negociar la publicitat amb les centrals de compres (especialment en el cas de la premsa comarcal, amb un índex de lectura molt considerable).

Per solucionar aquest fet, l'any 2005 la Fundació Audiències de la Comunicació i la Cultura (FUNDACC), el Departament de la Presidència i l'ICIC van signar un conveni per a la creació del Baròmetre de la Comunicació i la Cultura, amb l'objectiu de fer una fotografia a mida de les audiències dels mitjans als territoris de parla catalana.

El Baròmetre de la Comunicació i la Cultura es concep, doncs, com l'instrument de mesura i anàlisi de les audiències i consums culturals dels territoris de parla catalana. Amb aquesta finalitat, es realitzen anualment 39.154 entrevistes en 41 unitats territorials de Catalunya, 7 del

País Valencià i 3 de les Illes Balears. L'estudi s'ampliarà a la Franja de Ponent, Andorra i la Catalunya Nord, amb 2.533 entrevistes secundàries que es realitzaran cada dos anys. Així, la indústria de la comunicació i la cultura, independentment de la llengua en la qual desenvolupi la seva activitat, podrà disposar de la informació bàsica sobre un mercat de més de 12 milions de persones.

La informació que facilitarà el Baròmetre serà de gran utilitat per als mitjans de comunicació i la indústria cultural catalanes, ampliant i complementant la informació que aporten els instruments de mesurament existents actualment, ja que permetrà conèixer les audiències dels mitjans de comunicació a escala comarcal. A més, aportarà informació sobre el perfil de l'audiència o les motivacions del consum, ja que a més de mesurar quanta audiència té un mitjà, l'estudi informarà igualment de qui el consumeix, com i quan el consumeix, i per què el tria entre d'altres. El Baròmetre també proporcionarà informació valuosa a les centrals de planificació de mitjans per a una gestió òptima de les inversions publicitàries dels anunciants.

Aquesta informació serà especialment rellevant a l'hora d'establir les estratègies empresarials i de posicionament dels mitjans de comunicació, per definir públics objectius, per concebre estratègies publicitàries i comercials, per concretar les estratègies territorials i lingüístiques, per establir continguts i programacions, i per detectar punts febles i noves oportunitats de mercat.

Per la seva banda, les administracions públiques podran obtenir, per mitjà del Baròmetre, dades valuoses per a la definició de polítiques públiques de comunicació i cultura, per a la definició de criteris d'atorgament de subvencions i per a la racionalització d'estudis i fonts estadístiques de referència.

Per tot això exposat, la Generalitat de Catalunya ha donat suport a la posada en funcionament del Baròmetre com una eina necessària per al desenvolupament de la indústria de la comunicació i de la cultura del país. Així, l'any 2005 el Consell Executiu va aprovar una subvenció de 2,8 milions d'euros per al període 2005-2008 aportats pel Departament de la Presidència, mitjançant la Secretaria de Comunicació i de la Secretaria de Política Lingüística, als quals cal afegir l'aportació de 675.000 euros de l'Institut Català de les Indústries Culturals. L'any 2006 l'ICIC ha fet la seva aportació anual de 225.000,00 euros.

És previst que, a partir del treball de camp iniciat l'any 2005, el Baròmetre ofereixi en el període d'abril a desembre del 2007 les primeres onades oficials de mesurament i anàlisi de les audiències i els consums culturals als territoris de parla catalana. A partir d'aquest moment, cada any s'emetraran tres onades corresponents als tres quadrimestres i l'informe anual final.

5.2.2. Simposi Internacional d'Ajuts a la Premsa a Europa. Desenvolupament, pluralisme i transparència

El Simposi Internacional d'Ajuts a la Premsa a Europa. Desenvolupament, pluralisme i transparència, celebrat a Barcelona els dies 19 i 20 de juny de 2006, ha estat una iniciativa conjunta de la Generalitat de Catalunya (Secretaria de Comunicació del Departament de la Presidència, l'Institut Català de les Indústries Culturals del Departament de Cultura i el Patronat Català Pro Europa) i de l'àmbit acadèmic a través de l'Institut de la Comunicació de la Universitat Autònoma de Barcelona.

La premsa té un paper decisiu per a la configuració de l'opinió pública en les democràcies modernes i constitueix una part fonamental dels moderns sistemes de comunicació, especialment pel que fa referència al pluralisme, a la diversitat cultural i a la informació de qualitat. La protecció d'aquests valors constitueix la raó de ser de les polítiques d'ajut a la premsa i va ser també l'objectiu principal del Simposi.

El director de l'ICIC va presentar la ponència titulada "Els ajuts a la premsa i la política lingüística", en la taula rodona 5 del 20 de juny, amb els representants de governs de comunitats autònomes amb programes d'ajuts a la premsa per motius lingüístics. El dia anterior l'ICIC va moderar la taula rodona 2, sobre models de polítiques d'ajuts a la premsa als estats europeus.

5.3 El suport de l'ICIC a les actuacions del sector

Des de l'Àrea d'Edició i Premsa s'impulsen una sèrie de línies i actuacions destinades a fomentar la indústria catalana del sector de la premsa:

- Ajuts a la producció: convocatòria de subvencions per a l'edició i comercialització de publicacions periòdiques en català o en aranès.
- Ajuts a projectes per a la consolidació d'empreses periodístiques: convocatòria de subvencions a projectes per a la consolidació d'empreses periodístiques i entitats editores de premsa i per a l'extensió de la premsa en català o en aranès.
- Ajuts corporatius i singulars: subvencions excloses de concurrència.

6. Ajuts a l'edició i comercialització de la premsa en català o en aranès

L'ajut públic a la premsa ha estat i continua sent controvertit. Com a exemple, l'Estat espanyol va eliminar els ajuts a la premsa l'any 1990, excepte els adreçats a publicacions culturals. Només les comunitats autònomes tenen ajuts a la premsa i els donen per raó lingüística, és a dir, per protegir i promoure la llengua, en aquest cas catalana, com a llengua de coneixement i informació, en definitiva, com a llengua de cultura. Al mateix temps, es vol ajudar a compensar el desavantatge que suposa la dimensió reduïda del mercat per a les empreses i entitats editores.

L'ajut corrector de mercat posat en marxa pel Departament de Cultura el 1983, amb algunes modificacions i actualitzacions al llarg del temps, és l'ajut a l'edició i comercialització de la premsa en català o aranès. De caràcter automàtic, pretén enfortir el teixit productiu i territorial de la premsa en català, prenent com a paràmetre de càlcul la producció i tenint en compte la periodicitat, la cobertura territorial i la naturalesa jurídica de l'editora.

Aquesta és la principal línia d'ajut a aquest sector, i que l'any 2006 ha comptat amb una dotació de 4.465.000 euros, que representa un increment d'un 25% respecte del 2005, tot completant l'actualització pressupostària prevista fa dos anys. L'import total executat ha estat de 4.365.013,81 euros, un 30% més que l'any 2005.

La normativa del 2006 ha potenciat les empreses, les publicacions d'abast nacional i ha millorat sensiblement les aportacions a les publicacions d'abast local, que suposen un actiu cultural, social i territorial.

El 38% de les publicacions de pagament beneficiàries han estat empreses, amb un import del 88% sobre el total subvencionat. Les entitats han continuat representant el gruix dels editors de premsa que reben subvenció (62%), amb el 12% del total subvencionat.

També és destacable la distinció efectuada entre una quota d'ajut fix i una altra de variable en funció d'actuacions executades referents a problemes estructurals (comercialització, punt de venda, promocions, etc.) per a publicacions no diàries d'abast nacional, i que correspon a la voluntat d'incidir cada cop més en la promoció i comercialització, a més de la producció.

La novetat el 2006 ha estat la incorporació dels ajuts a la premsa gratuïta editada per entitats. L'any 2005 la convocatòria es va obrir per primera vegada para la premsa gratuïta editada per empreses, amb paràmetres basats en el contingut de redacció, l'ús del català i el control de la difusió.

Quant a les sol·licituds, s'han incrementat un 5% respecte del 2005, amb un 5% més de subvencions atorgades.

Taula 9.11. Ajut automàtic 2006. Per tipus de distribució

	Concedides	%/total concedides	Import concedit	%/import total concedit	No admeses + traspassos
Pagament	258	80,12%	4.097.746,93 €	93,88%	23
Gratuites	64	19,88%	267.266,88 €	6,12%	19
Total	322	100,00%	4.365.013,81 €	100,00%	42
Total sol·licituds presentades		364			

Atesa la informació disponible, resulta difícil valorar la incidència de l'ajut en el total de la premsa que es comercialitza a Catalunya (tot i que es pot ajustar força pel coneixement de les capçaleres associades). A continuació s'indica l'estat del sector, dividit en quatre grups, amb els ajuts automàtics a l'edició i comercialització el 2006.

6.1. Diaris

Sector

L'estructura de la premsa diària el 2006 és la següent:

- **22 diaris de pagament:**

14 editats a Catalunya: 5 en català: *Avui*, *El Punt*, *Regió 7*, *Diari de Girona* i *El 9 Esportiu de Catalunya*.

- 2 tenen doble versió en castellà i en català: *El Periódico* i *Segre*.
- 7 són en castellà, tot i que els comarcals empren de manera ocasional la llengua catalana: *La Vanguardia*, *Diari de Sabadell*, *Diario de Terrassa*, *Diari de Tarragona*, *La Mañana*, i els esportius *Mundo Deportivo* i *Sport*

8 diaris d'abast espanyol amb edició especial per a Catalunya: *ABC*, *El Mundo del Siglo XXI*, *El País*, *As*, *Marca*, *Expansión*, *Cinco Días* i *La Gaceta de los Negocios*, tots en castellà (*El País* i *El Mundo* amb una estructura de redacció considerable a Catalunya).

- **12 de distribució gratuïta**, editats a Catalunya:

- 4 d'informació general en català i castellà, d'àmbit local metropolità: *Metro Directe*, *20 minutos* (tots dos amb un 30-40% de català), *Què!* i *ADN*, de nova aparició, tots dos amb pràcticament tots els continguts en castellà.
- 6 d'informació general en català d'àmbit comarcal: *Més Tarragona*, *Més Reus*, *Més Manresa*, *Més Terrassa*, *Més Sant Cugat*, *Més Costa Daurada*.
- 2 d'esports en castellà: *El Crack 10* i *Penalty*.

Si es té en compte la difusió de les capçaleres de pagament (de moment, les que disposen de prou dades per fer anàlisis comparatius), s'observa la gran diferència entre la difusió en castellà i en català. En el quadre següent, elaborat a partir de les dades de l'OJD, s'observa com el primer diari més venut en català, *El Periódico de Catalunya* té menys de la meitat de difusió que el primer diari més venut, *La Vanguardia*, que és en castellà. En total, la difusió del català és un 19% de la difusió total en el cas de tots els diaris i representa poc més de la quarta part dels diaris d'informació general.

Aquesta diferència no correspon a la capacitat lectora en català de la població. La causa no caldria cercar-la tant en la poca visibilitat de la premsa en català, menys greu en el cas de la premsa diària, sinó per la inèrcia en els hàbits dels lectors de la població pel que fa a la premsa.

Un altre problema és la manca d'un gran diari de referència en català i l'envergadura econòmica de les dobles versions, com en el cas d'*El Periódico* o el *Segre*.

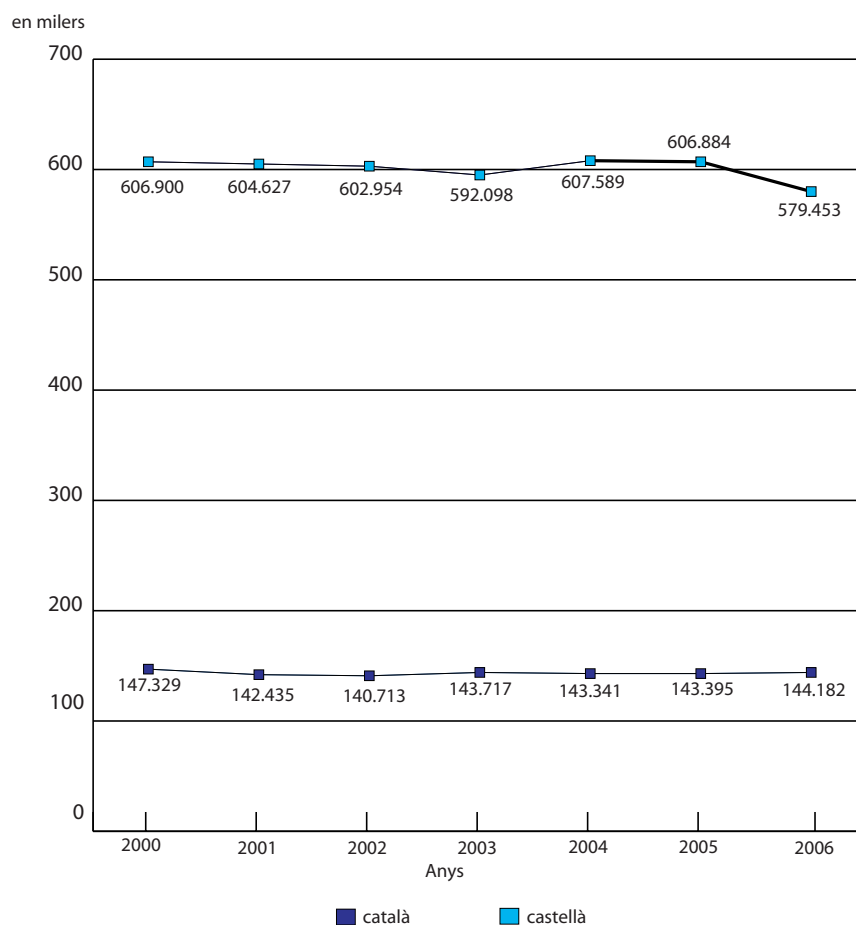
El 2005 l'*Avui* va passar a formar part de l'empresa Corporació Catalana de Comunicació, SL, participada a parts iguals pel Grup Godó i el Grup Planeta. Tot i que encara és aviat per fer-ne una valoració, les dades de difusió de 2005 i 2006 canvien la tendència descendent dels anys anteriors.

Taula 9.12. Rànquing de difusió dels diaris de pagament a Catalunya 2006

TOTS ELS DIARIS				DIARIS D'INFORMACIÓ GENERAL			
Posició	Capçalera	2006	%/total	Posició	Capçalera	2006	%/total
1	La Vanguardia	177.336	24,51%	1	La Vanguardia	177.336	32,69%
2	El Periódico de Catalunya-castellà	88.883	12,28%	2	El Periódico de Catalunya-castellà	88.883	16,38%
3	El Periódico de Catalunya-català	67.499	9,33%	3	El Periódico de Catalunya-català	67.499	12,44%
4	Sport	62.202	8,60%	4	El País	52.488	9,68%
5	El País	52.488	7,25%	5	Avui	28.161	5,19%
6	Mundo Deportivo	52.459	7,25%	6	El Punt	25.465	4,69%
7	Avui	28.161	3,89%	7	El Mundo	20.304	3,74%
8	El Punt	25.465	3,52%	8	La Razón	14.668	2,70%
9	As	23.125	3,20%	9	Diari de	14.122	2,60%
10	Marca	21.997	3,04%	10	Regió 7	8.514	1,57%
11	El Mundo	20.304	2,81%	11	Abc	8.024	1,48%
12	La Razón	14.668	2,03%	12	Diari de Girona	8.021	1,48%
13	Diari de Tarragona	14.122	1,95%	13	Segre- català	6.522	1,20%
14	Expansión	9.755	1,35%	14	Segre- castellà	6.519	1,20%
15	La Gaceta de los negocios	8.593	1,19%	15	Diario de Terrassa	5.547	1,02%
16	Regió 7	8.514	1,18%	16	Diari de Sabadell	5.404	1,00%
17	Abc	8.024	1,11%	17	La Mañana	5.018	0,92%
18	Diari de Girona	8.021	1,11%				
19	Segre-català	6.522	0,90%	Català		144.182	26,58%
20	Segre-castellà	6.519	0,90%	TOTAL		542.495	100,00%
21	Diario de Terrassa	5.547	0,77%				
22	Diari de Sabadell	5.404	0,75%				
23	La Mañana	5.018	0,69%				
24	Cinco días	3.009	0,42%				
Català		144.182	19,55%				
Total		723.635	100,00%				

Pel que fa a l'evolució de la premsa en català, des del 2002 el percentatge de difusió ha augmentat lleument, un 2,5%, i es manté fregant el 20% de la difusió total i una mica més d'una quarta part de la informació general.

Gràfic 9.1. Difusió dels diaris a Catalunya 2000-2006

Edició i comercialització

Els 6 diaris amb difusió controlada per l'OJD, més *El 9 Esportiu de Catalunya*, han rebut subvenció de l'ajut a l'edició i comercialització. Tots els diaris estan editats per empreses.

Taula 9.13. Ajut automàtic 2006. Diaris

Diaris	Import concedit
El Periódico	981.786,43 €
El Punt	472.180,13 €
Avui	452.401,59 €
Regió 7	234.527,13 €
El 9 Esportiu	199.089,14 €
Diari de Girona	164.228,54 €
Segre	115.394,74 €
Total	2.619.607,70 €

6.2 Revistes d'abast nacional

Sector

En el cas de les revistes, el lector té una àmplia oferta de premsa en castellà i molt poca oferta en català, moltes vegades existent però invisible, per les dificultats de distribució i comercialització, la qual cosa, a la vegada, en dificulta la viabilitat. Per trencar aquest cercle, l'ICIC, a més de continuar ajudant en la producció, posa l'accent cada vegada més en la promoció i la comercialització.

Tot i que algunes revistes tenen una difusió no gens menyspreable, com *Sàpiens*, en el rànquing de difusió cal comptar fins al número 52 de capçaleres per trobar la primera en català.

Taula 9.14. Rànquing de les 59 revistes de més difusió a Catalunya el 2006

Posició	Capçalera	Difusió	Posició	Capçalera	Difusió
1	PRONTO	171.403	31	TELVA	24.788
2	LECTURAS	90.493	32	INTERIORES, IDEAS Y TENDENCIAS	24.251
3	CLARA - EDICION BOLSILLO	78.817	33	COSMOPOLITAN - FORMATO GRANDE	24.205
4	HOLA	77.626	34	MARIE CLAIRE - FORMATO GRANDE	24.205
5	CLARA	66.725	35	WOMAN - FORMATO GRANDE	24.174
6	CUORE	48.321	36	CUERPOMENTE	23.160
7	MUY INTERESANTE	44.969	37	MARIE CLAIRE	22.898
8	GLAMOUR	44.547	38	HISTORIA NATIONAL GEOGRAPHIC	22.642
9	LECTURAS COCINA FACIL - EDICION BOLSILLO	42.374	39	CITIZEN K	22.294
10	MIA	40.703	40	FOTOGRAMAS	22.192
11	NATIONAL GEOGRAPHIC	39.024	41	PSYCHOLOGIES	21.928
12	COSMOPOLITAN	38.802	42	ESPECIALES MIA - ASTROLOGIA	21.853
13	MENTE SANA	37.044	43	UNICA	21.735
14	CLARA - FORMATO GRANDE	36.880	44	SUPER POP	21.704
15	ELLE	35.261	45	VOGUE	21.593
16	SABER VIVIR MUY SALUDABLE	33.270	46	CASA DIEZ	21.253
17	QUE ME DICES	31.608	47	INTERVIU	20.381
18	DIEZ MINUTOS	31.357	48	VIVE	20.066
19	LECTURAS ESPECIAL COCINA	30.762	49	NUEVO VALE	19.902
20	TELEPROGRAMA	29.948	50	LECTURAS COCINA FACIL - FORMATO GRANDE	19.774
21	FHM	27.702	51	COMPUTER HOY	19.701
22	SEMANA	26.782	52	SAPIENS	19.579
23	LECTURAS COCINA FACIL	26.536	53	COMER BIEN CADA DIA	18.363
24	MENTE SANA - FORMATO GRANDE	25.857	54	QUO	17.927
25	IN STYLE	25.839	55	HOBBY CONSOLAS	17.433

26	BRAVO POR TI	25.836		56	AR LA REVISTA DE ANA ROSA	17.386
27	SORPRESA	25.787		57	TELENOVELA	17.187
28	WOMAN	25.684		58	MUY HISTORIA	16.777
29	COSAS DE CASA	25.263		59	EL JUEVES	16.762
30	EL MUEBLE	25.188				

* Darreres dades disponibles: 2006

El tiratge mensual del centenar de revistes especialitzades en català, moltes de les quals sense control de difusió, es calcula que assoleix els 700.000 exemplars i una audiència de 2,5 milions de lectors. Tracten d'un ventall molt ampli d'especialitats. La majoria estan associades a l'APPEC, que du a terme projectes interessants, com el SupermerCAT de Revistes, quiosc itinerant de revistes en català, o el G10, ja esmentat.

D'altra banda, l'any 2006 també ha estat l'any de l'aparició de la revista cultural *Benzina*, gràcies, en part, a una bona campanya publicitària que ha rebut el suport de l'ICIC.

A més de les revistes, hi ha cinc setmanaris d'abast nacional: *Catalunya Cristiana*, *Dossier Econòmic*, *El Temps*, *El Triangle* i *Actual*.

**Taula 9.15. Edició i comercialització.
Ajut automàtic 2006. Revistes d'abast nacional**

Tipus d'editora	Nombre de publicacions	Import concedit
Editades per empresa	53	590.268,84 €
Editades per entitat	52	216.783,20 €
Total	105	807.052,04 €

Potenciar aquestes capçaleres serà l'objectiu de les properes actualitzacions de la normativa de l'ajut automàtic, per tal com actuen de punta de llança del sector. La importància d'una bona promoció en aquest tipus de premsa fa que estigui en el punt de mira d'aquest ajut i, en general, dels ajuts de l'Àrea d'Edició i Premsa.

6.3. Premsa comarcal

Sector

La primera característica rellevant de la premsa comarcal és la utilització majoritària del català, ja des dels orígens. El seu paper de cohesionador social i de normalització i foment de la llengua ha estat cabdal. El quadre següent, elaborat a partir de les dades de l'OJD, compara la difusió dels diaris per llengua i per àmbit de difusió. La presència del català en l'àmbit comarcal supera el 50% i guanya en difusió respecte dels diaris en castellà els darrers cinc anys, tot i que en perd el darrer any. La difusió dels diaris en català en l'àmbit nacional també presenta una evolució positiva, mentre que és negativa per al castellà.

Taula 9.16. Diaris editats a Catalunya. Comparació català-castellà segons l'àmbit

	2002	2003	2004	2005	2006	Variació 2002-2006	Variació 2005-2006
NACIONAL							
Català							
El Periódico de Catalunya-català	66.337	67.067	66.655	69.557	67.499	1,8%	-3,0%
Avui	27.353	27.273	25.960	26.305	28.161	3,0%	7,1%
Total	93.690	94.340	92.615	95.862	95.660	2,1%	-0,2%
% català/total nacional	18,9%	19,3%	18,9%	19,8%	20,1%	1,2%	0,3%

4.70.05.

Castellà							
La Vanguardia	189.957	183.688	180.685	184.107	177.336	-0,8%	1,9%
El Periódico de Catalunya-castellà	93.268	95.156	94.847	90.381	88.883	-4,9%	-4,7%
Sport	62.128	63.148	67.094	61.413	62.202	-6,7%	-8,5%
Mundo Deportivo	55.467	52.252	53.493	52.092	52.459	-9,0%	-2,6%
Total	400.820	394.244	396.119	387.993	380.880	-3,9%	-2,1%
% castellà/total nacional	81,1%	80,7%	81,1%	80,2%	79,9%	-1,2%	-0,3%
TOTAL NACIONAL	494.510	488.584	488.734	483.855	476.540	-3,6%	-1,5%
LOCAL I COMARCAL							
Català							
El Punt	25.461	25.311	26.236	27.642	25.465	2,0%	-7,9%
Regió 7	8.928	8.488	8.728	8.458	8.514	-4,6%	0,7%
Diari de Girona	7.834	7.705	8.105	8.151	8.021	2,4%	-1,6%
Segre-català	5.813	5.519	6.308	6.475	6.522	12,2%	0,7%
Total	48.036	47.023	49.377	50.726	48.522	1,0%	-4,3%
% català/total local i comarcal	55,6%	55,8%	56,2%	57,3%	57,4%	1,8%	0,1%
Castellà							
Diari de Tarragona	14.251	14.447	14.920	14.931	14.122	-0,9%	-5,4%
Segre-castellà	7.366	6.713	7.145	6.855	6.519	-11,5%	-4,9%
Diario de Terrassa	5.449	5.323	5.582	5.498	5.404	-0,8%	-1,7%
Diari de Sabadell	5.920	5.815	5.651	5.466	5.018	-15,2%	-8,2%
La Mafiana	5.418	4.922	5.262	5.006	4.883	-9,9%	-2,5%
Total	38.404	37.220	38.560	37.756	35.946	-6,4%	-4,8%
% castellà/total local i comarcal	44,4%	44,2%	43,8%	42,7%	42,6%	-1,8%	-0,1%
TOTAL LOCAL I COMARCAL	86.440	84.243	87.937	88.482	84.468	-2,3%	-4,5%
TOTAL DIARIS	584.537	578.753	576.521	577.216	561.008	-4,0%	-2,8%

La taula següent mostra l'evolució de la difusió dels setmanaris amb control de l'OJD els darrers anys:

Taula 9.17. Rànquing de difusió dels setmanaris i bisetmanaris amb control de l'OJD a Catalunya 2002-2006

Capçalera	2002	2003	2004	2005	2006	Variació 2002-2006	Variació 2005-2006
El 9 Nou - Osona i Ripollès	9.001	9.060	9.181	9.203	9.318	3,5%	1,3%
El 9 Nou - Vallès Oriental	4.389	4.405	4.409	9.192	4.438	1,1%	-51,7%
Diari de Vilanova	6.231	6.530	6.627	6.662	6.563	5,3%	-1,5%
El 3 de Vuit	5.505	5.312	5.064	4.891	4.559	-17,1%	-6,8%
L'Alt Empordà	3.546	3.901	4.094	4.418	4.529	27,8%	2,5%
La Veu de l'Anoia	4.858	4.301	4.239	4.307	4.157	-14,4%	-3,5%

La Comarca d'Olot	3.370	3.402	3.430	3.450	3.448	2,3%	-0,1%
Osona comarca	-	-	-	2.457	-	-	-
Hora Nova	2.231	2.582	2.582	2.106	1.738	-22,1%	-17,5%
L'Eco de Sitges	2.006	2.002	2.920	1.961	1.879	-6,3%	-4,2%
El Ripollès	-	-	-	1.290	1.332	-	3,3%
Nova Tàrrrega*	1.230	1.230	1.230	1.230	1.230	-8,9%	0,0%
Àncora	1.239	1.280	1.193	1.169	1.112	-10,3%	-4,9%
Forja	1.072	1.000	1.087	1.024	1.001	-6,6%	-2,3%
Montbui*	891	877	877	877	877	-4,4%	0,0%
Difusió total	45.569	45.882	46.027	54.237	46.181	1,3%	-14,9%

*No es disposa de les dades dels darrers anys. Es pren com a referència la darrera dada de difusió. Sense comptar la difusió estimada d'aquestes capçaleres, el total de difusions és de 44.652 el 2003, 43.920 el 2004, 52.130 el 2005 i 44.074 el 2006.

Completen el panorama de la premsa comarcal catalana unes 250 publicacions més, algunes setmanals sense control de l'OJD, i la majoria amb una periodicitat que va de quinzenal a trimestral, escrites majoritàriament en català.

El tiratge conjunt és de més de 300.000 exemplars i l'audiència supera els 850.000 lectors, segons l'Associació Catalana de la Premsa Comarcal (ACPC).

**Taula 9.18. Edició i comercialització
Ajut automàtic 2006. Premsa comarcal**

Periodicitat	Publicacions		Import subvencionat	
	Nombre	%/ total pagament	€	%/total pagament
Diaris	3	1,2%	514.150,41 €	12,5%
Setmanaris	27	10,5%	271.413,29 €	6,6%
Revistes	115	44,6%	240.450,89 €	5,9%
Total	145	56,2%	1.026.014,59 €	25,0%
Total pagament	258	100,0%	4.097.746,93 €	100,0%

La taula permet observar el pes de la premsa comarcal quant al nombre de publicacions, la qual cosa certifica la bona cobertura de la premsa comarcal al territori.

6.4. Premsa gratuïta

Sector

A Catalunya hi ha més de 300 publicacions gratuïtes, que formen un grup heterogeni en format, periodicitat i temàtica. Té un tiratge conjunt d'1,6 milions d'exemplars i una audiència de 4 milions de persones.

Segons l'ACPG, el perfil majoritari de l'associat és el d'una publicació setmanal, d'informació local i comarcal i de format reduït, editada per una petita o mitjana empresa i que compta amb una salut publicitària excel·lent. Es podria afirmar que aquest és el model de la premsa gratuïta a Catalunya, una premsa que s'ha professionalitzat i que ha assolit bons nivells de qualitat. De fet, cuidar la qualitat per damunt de la quantitat és un dels reptes que es comença a plantejar en aquesta premsa en constant expansió.

L'associació ha creat dues marques per als seus associats:

ACPG: Associació Catalana de Premsa Gratuïta: inclou publicacions amb control de difusió, un mínim de 25% de contingut de redacció pròpia i majoritàriament en català.

PGC: Publicacions Gratuïtes Catalanes: un 15 % mínim de contingut redacció pròpia, amb independència de la llengua.

Edició i comercialització

D'acord amb el seu caràcter de sector emergent, l'ajut automàtic s'ha obert a les gratuïtes. L'any 2005 es va obrir a les empreses i el 2006 també ha estat per a les entitats. Un dels requisits és un mínim de 70% de català, per tal d'estimular l'increment del català en les publicacions.

L'altre requisit és el contingut de redacció pròpia, amb un tram entre el 25% i el 60% de contingut i un de superior al 60%, per tal d'incidir en la millora de l'aspecte informatiu, un aspecte que es considera d'interès social i cultural.

Taula 9.19. Ajut automàtic 2006. Premsa gratuïta

Periodicitat	Nombre de publicacions	Import concedit
Diaris	6	61.866,88 €
Setmanaris	24	127.925,00 €
Revistes	34	77.475,00 €
Total	64	267.266,88 €
Tipus d'editor	Nombre de publicacions	Import concedit
Empresa	62	265.616,88 €
Entitat	2	1.650,00 €
Total	64	267.266,88 €
Contingut redaccional	Nombre de publicacions	Import concedit
>60%	24	131.891,88 €
<=60%	40	135.375,00 €
Total	64	267.266,88 €
Àmbit	Nombre de publicacions	Import concedit
Nacional	4	9.275,00 €
Local	60	257.991,88 €
Total	64	267.266,88 €

7. Subvencions a projectes per a la consolidació d'empreses periodístiques i entitats editores de premsa i per a l'extensió de la premsa en català o en aranès

De l'anàlisi anterior es desprèn clarament que la premsa en català necessita estratègies de promoció per fer arribar la seva producció, considerable, al seu públic potencial.

L'objectiu dels ajuts a projectes per a la consolidació d'empreses periodístiques i entitats editores de premsa i per a l'extensió de la premsa en català o en aranès és donar suport a accions de posicionament empresarial, com ara campanyes de promoció, fidelització de lectors o ampliació de la cobertura territorial. També inclou l'edició de noves publicacions.

D'acord amb el seu paper dinamitzador del sector, la dotació del 2006 ha estat d'1.000.000,00 euros. Aquesta quantitat ha estat augmentada amb 175.000,00 euros d'altres partides de l'Àrea d'Edició i Premsa de l'ICIC. Des del 2004 el pressupost de la convocatòria ha crescut un 135%.

Aquesta convocatòria s'ha coordinat, com l'any anterior, amb la convocatòria del Departament de la Presidència, la qual ha concedit 67 subvencions sobre 173 sol·licituds, per un import de 6.111.574 euros.

Taula 9.20. Nombre de sol·licituds tramitades l'any 2006

Tipus de resolució	Nombre d'expedients	%
Concessió	57	54,29%
Denegació	35	33,33%
Inadmissió	4	3,80%
Desistiment	9	8,57%
Total presentades	105	100,00%

Els ajuts s'atorguen segons dos conceptes bàsics: edició d'una nova publicació i accions de promoció. El concepte majoritari pel que fa al nombre de subvencions i quantitat atorgada és el de promoció, que s'han emportat el 80% de la dotació pressupostària. Tot i això, els ajuts per nova publicació augmenten considerablement des de les 6 publicacions de l'any 2004 fins a les 10 del 2006, la qual cosa és un indicador del dinamisme del sector. D'altra banda, des del 2004 el nombre de sol·licituds ha augmentat un 110%.

Taula 9.21. Nombre de sol·licituds i import concedit

Concepte	Nombre	Import concedit
Nova publicació	10	235.500,00
Promoció	47	939.500,00
Total	57	1.175.000,00

A diferència de l'ajut l'automàtic, l'ajut a projectes no exclou altres llengües. En qualsevol cas, el català i l'aranès sempre són objecte de discriminació positiva.

En el conjunt dels ajuts atorgats en el 2006, cal destacar els projectes següents:

La nova publicació de la revista cultural *Benzina*.

Les publicacions *Report Maresme*, *Més Maresme*, *Teatre BCN*, *Dones*, *Contrapunt* i *Ateneu*, com a exemples d'extensió al territori.

Els projectes de foment de la lectura adreçats al públic infantil i juvenil de les revistes *La Veu de l'Anoia* i *Secundèria*, i el suplement *El Pou Jove*.

8. Ajuts corporatius i singulars

Una altra línia d'actuació de l'ICIC és l'establiment d'ajuts i convenis estables amb les entitats corporatives Associació Catalana de la Premsa Comarcal (ACPC), Associació de Publicacions Periòdiques en Català (APPEC), Associació Catalana de la Premsa Gratuïta (ACPG) i el Col·legi de Periodistes de Catalunya, per atendre prestacions d'interès col·lectiu i activitats de difusió de la premsa fora dels àmbits merament representatius.

Pel que fa als ajuts singulars a projectes de difusió editorial, s'adrecen a projectes del sector que no tenen línia de concurrència o no formen part dels ajuts i convenis corporatius.

L'any 2006 l'ICIC ha esmerçat un total de 902.065,84 euros en aquestes subvencions excloses de concurrència:

Taula 9.22. Línies d'actuació

Línia d'actuació	2006
Ajuts corporatius	349.900,00
Ajuts singulars	552.165,84
Total	902.065,84

X. EL LLIBRE, LA CULTURA I LES ARTS

1. La indústria del llibre a Catalunya

El llibre és un dels principals actius industrials i culturals de Catalunya. Té, com en el cas de la premsa, la llengua com a vehicle principal i comparteix amb aquesta algunes de les problemàtiques del sector. L'any 2005, en el marc de la reestructuració del Departament de Cultura, l'Institut Català de les Indústries Culturals (ICIC) va assumir les competències en matèria de llibre, que se sumen a les que ja tenia de premsa. Així, el 2006 s'ha treballat la indústria de l'edició en conjunt, amb estratègies de suport comunes al llibre i a la premsa, a més de les específiques per a cada sector.

En un context de lideratge de la indústria editorial catalana en l'àmbit estatal, l'edició en català continua requerint que l'Administració la reforci perquè pugui compensar les limitacions del seu mercat reduït: tiratges més baixos, increment dels costos de producció i, consegüentment, una situació de desavantatge a l'hora de competir amb el castellà. A més, s'ha de comptar amb una sobreproducció i saturació de títols que afecta el món editorial en general, amb molta rotació de títols nous i poc moviment del fons editorial.

1.1. Estructura empresarial

El 2006 es comptabilitzen 244 editorials privades associades al Gremi d'Editors de Catalunya (editorials radicades a Catalunya amb independència de la llengua de publicació) i 88 a l'Associació d'Editors en Llengua Catalana (les que publiquen en català, exclusivament o amb altres llengües). Moltes empreses, doncs, editen en castellà i tenen com a mercat l'Estat espanyol i Amèrica Llatina.

D'altra banda, el fenomen internacional de la concentració editorial també hi és present: el 27,7% empreses formen part d'un grup empresarial, moltes vegades multinacional.

Pel que fa a l'edició en català, les editorials principals es poden classificar en els grups següents:

- Grup 62: a partir de l'entrada, l'agost de 2006, del Grup Planeta i el Grup Enciclopèdia Catalana en la propietat de Grup 62, aquest darrer es configura com el gran grup de l'edició en català. Així, als segells del Grup 62 (Edicions 62, Empúries, Selecta) s'afegeixen els segells en català de Planeta (Columna, Planeta, Destino, Timun Mas) i els d'Enciclopèdia (Edicions Proa, Pòrtic, Mina, La Galera). La notícia de la concentració s'ha rebut, en general, com a amenaça però també com a oportunitat per a la resta d'editorials catalanes.
- Editorials mitjanes: amb una trajectòria ja consolidada dins el món editorial català, algunes de les quals es consideren editorials de prestigi i de referència, per la descoberta d'autors, etc. com La Campana, Quaderns Crema, Edicions 1984, o per la seva especialització, com Publicacions de l'Abadia de Montserrat o Cruïlla, i algunes de fora de Barcelona que els últims anys han agafat importància dins el sector, com Cossetània, Pagès Editors, etc. A més, s'ha de comptar amb els segells de grans grups en castellà, com La Magrana (Grup RBA) o Rosa dels Vents (Grup Random House Mondadori). En total, en aquest grup constaria d'unes 40 empreses.
- Editorials petites: una quarantena d'empreses, aproximadament, moltes vegades unipersonals, per a les quals els ajuts de l'Administració són molt importants (per exemple: Edicions de l'Albí, Dalmau Editor).

1.2. La producció editorial

Les dades de l'*Informe de comerç interior en Catalunya 2005* (les darreres que s'han fet públiques), elaborat pel Gremi d'Editors de Catalunya, mostren la situació del català respecte del castellà (bàsicament, tot i que no és l'única altra llengua d'edició), en termes de producció:

Taula 10.1. Evolució de la producció editorial a Catalunya. 2001–2005

	2001	2002	2003	2004	2005	% variació 2005- 2001	% variació 2005-2004
Títols editats Catalunya	25.628	26.214	27.788	29.259	30.710	19,8	5,0%
Títols editats en català	8.015	8.183	8.386	8.016	8.577	7,0	7,0%
% editat en català/ total editat	31,30	31,20	30,20	27,40	27,90	-3,4	0,5%
Exemplars editats	107.934.638	113.338.968	127.599.029	155.338.441	165.987.280	53,8	6,9%
Exemplars editats en català	23.143.154	24.225.730	22.937.314	23.597.484	25.055.808	8,3	6,2%
% exemplars en català / total	21,40	21,40	18,00	15,20	15,10	-6,3	-0,1%

L'anàlisi de les dades dona com a resultat el següent:

- L'any 2005 l'edició del llibre en català és el 27,9% del conjunt del sector editorial de Catalunya, cosa que representa un augment d'un 0,5% respecte de l'exercici anterior. L'any 2004 es va trencar la tendència ascendent de la producció dels anys anteriors, que es manté, però, per a l'edició total (per tant, en castellà). Una de les causes del descens és probablement una contenció en la producció, com havien anunciat alguns editors, per evitar la saturació del mercat abans esmentada.
- Per contra, el nombre d'exemplars en català, que representa el 15,10% del total, ha pujat el 6,2% respecte de l'any 2004 (el total, el 6,9%). El tiratge mitjà dels títols en català és de 2.921 (el total, 5.405) i es manté gairebé als mateixos nivells que l'any anterior.

1.3. La venda i la lectura

La facturació de les editorials privades i agremiades de Catalunya l'any 2005, a preu de tapa i incloent-hi l'IVA, és de 1.569,31 milions d'euros, la qual cosa suposa un increment del 0,9% respecte de l'exercici anterior. En català, la xifra és de 235,62 milions d'euros, amb un augment del 0,2% respecte de l'any anterior. D'altra banda, la facturació en català representa el 15% de la facturació total a Catalunya. Si comparem aquesta dada amb la de producció, quasi un 30% respecte al total, veurem que queda força per sota del que li correspondria.

Taula 10.2. Evolució de la facturació. 2001-2005

	2001	2002	2003	2004	2005	% variació 2005- 2001	% variació 2005- 2004
Facturació Catalunya (*)	1.445,67	1.426,22	1.583,66	1.555,70	1.569,31	8,6	0,9
Facturació en català (*)	216,76	228,01	268,37	235,12	235,62	8,7	0,2
% català / total Catalunya	15	16	17	15	15	0,0	0,0

(*) milions d'euros.

Com en el cas de la producció, la facturació per temàtica mostra les particularitats de l'edició en català, analitzada a partir de les dades del llibre infantil i juvenil, que mostren el seu pes en el mercat.

1. Facturació de llibres infantils i juvenils editats a Catalunya el 2005:

- 162,80 milions d'euros, el 10,4% del total.
- Ocupa el quart lloc en facturació per gèneres, després de la literatura, el llibre de text no universitari i els diccionaris.
- Puja el 15,8% respecte del 2004 en nombres absoluts, però augmenta el 0,1% respecte de les altres matèries.

2. Facturació de llibres infantils i juvenils editats a Catalunya en català el 2005:

- 41,46 milions d'euros (17,6%).
- Ocupa el segon lloc en facturació per gèneres, després del llibre de text no universitari.
- Baixa el 2,6% respecte del 2004 en nombres absoluts i el 0,5% respecte de les altres matèries.

Tanmateix, com mostren els darrers estudis d'hàbits de lectura (*Hàbits de lectura dels infants i joves de Catalunya*, del Consell Català del Llibre Infantil i Juvenil), s'observa una caiguda de l'hàbit lector en el pas de la infància a l'adolescència.

D'altra banda, els canals principals de venda de llibres, en general són les llibreries (amb el 25,8% de la facturació), seguides de la venda a crèdit (18,9%), les cadenes de llibreries (16,0%), els hipermercats (7,8%) i altres. En català, l'ordre és el següent: llibreries (40,7%), empreses i institucions (15,2%) cadenes de llibreries (15,2%), venda a crèdit (11,2%) i altres.

1.4. El comerç exterior i la internacionalització del sector

L'import total de les exportacions de les empreses catalanes ha estat, el 2005,¹ de 167.540.512 euros, segons dades de la Cambra del Llibre de Catalunya. Una altra dada que demostra el pes que les editorials catalanes tenen en aquest àmbit és que un 49,9% de les exportacions espanyoles de l'any 2005 corresponen a empreses catalanes. En el cas d'Iberoamèrica, primera destinació de les exportacions catalanes i espanyoles, aquest percentatge és d'un 57,3%.

¹ Les últimes dades disponibles són les de 2005.

Cal tenir en compte que aquest mercat és bàsicament per al llibre en castellà. Per afavorir la internacionalització del llibre en català, l'ICIC treballa des de les seves àrees d'Edició i Premsa i de Promoció Internacional amb les associacions d'editors i llibreters en un pla per engrandir i millorar la presència i la imatge col·lectiva de l'edició catalana en fires rellevants.

L'esdeveniment Frankfurt 2007, en què la cultura catalana és la convidada d'honor, ha donat lloc l'any 2006 a la signatura d'un conveni de col·laboració entre el Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç i l'ICIC, per un import de 6 milions d'euros. A partir d'aquest conveni, s'ha signat un conveni de col·laboració entre l'ICIC, l'Associació d'Editors en Llengua Catalana i el Gremi d'Editors de Catalunya, per potenciar la competitivitat i internacionalització del sector editorial català amb vista a la Fira d'Alemanya, com també a altres fires internacionals rellevants, d'un import màxim de 2 milions d'euros per al 2006. També s'han signat convenis de col·laboració amb la Institució de les Lletres Catalanes i amb l'Institut Ramon Llull, per a l'organització de la presència catalana a la Fira. L'import en favor de la ILC és de 275.000 euros i per a l'IRL, de 2.100.000 euros.

2. El suport de la Generalitat a l'edició en català

La transformació del suport genèric del Departament de Cultura, consensuada amb l'Associació d'Editors en Llengua Catalana, consisteix a convertir-lo en dues línies d'ajuts, que en potencien els dos vessants: l'ajut a la indústria i l'ajut a la lectura pública.

Es parteix de la base que la promoció del llibre i de la lectura en català són dos objectius que comparteixen, entre altres agents, el Departament de Cultura, les biblioteques públiques i el sector editorial d'obres en català. Igualment, es parteix d'un doble objectiu: d'una banda, l'ajut al sector editorial català, atesa la seva situació d'excepcionalitat, i, de l'altra, un segon objectiu al qual el programa de suport genèric anterior no havia servit prou bé: incrementar la lectura en català.

D'acord amb aquest doble objectiu, en el suport a l'edició en català intervenen, treballant de manera coordinada:

- L'Institut Català de les Indústries Culturals.
- L'Àrea de Biblioteques de la Direcció General de Cooperació Cultural.
- La Institució de les Lletres Catalanes.

2.1. Ajuts de l'ICIC

L'ICIC, des de l'Àrea d'Edició i Premsa impulsa una sèrie de línies i actuacions destinades a fomentar la indústria catalana del llibre:

- *Ajuts a la promoció*: convocatòria de subvencions a la producció editorial en català i aranès, i per a l'edició de partitures de compositors catalans i convocatòria de subvencions a la producció editorial d'especial interès cultural en llengua catalana o aranesa.
- *Ajuts corporatius*.
- *Ajuts per a la internacionalització i difusió del sector*.

a) Convocatòria per a la concessió d'ajuts a la producció editorial en català i en aranès i per a l'edició de partitures de compositors/es catalans/es (ICIC)

L'ajut automàtic a la producció es continua valorant des de la Generalitat com a imprescindible per poder millorar la competitivitat dels llibres en català. Substitueix l'antic Suport Genèric, el qual donava suport a l'edició en català des dels anys vuitanta. És una subvenció a l'empresa que té per objecte reforçar la capacitat operativa de les editorials i actuar com a corrector del mercat del llibre en català i aranès. Ajut amb voluntat d'inserció comercial que prioritza el canal llibreria i aplica extorns a llibres amb tiratge superior al fixat *a posteriori*; l'import dels extorns es resta de la subvenció que per altres títols rebí l'editorial l'any que aquests es meritin. La nova reformulació es consensua amb l'Associació d'Editors en Llengua Catalana, i s'acorda fer-ne revisions periòdicament.

El 2006 s'ha revisat la convocatòria i s'hi ha introduït algunes modificacions: la inclusió del còmic com a gènere subvencionable i l'obertura de la convocatòria a empreses de la Unió Europea amb establiment permanent a Catalunya.

La dotació de l'ajut a la producció editorial el 2006 ha estat d'1.751.000 euros, corresponents a 1.469 sol·licituds concedides. Les sol·licituds presentades han augmentat un 4% respecte del 2005, la qual cosa ha implicat també un augment de les concedides: de 1.368 a 1.469. La proporció de sol·licituds atorgades sobre el total de presentades el 2006 és del 90,9%. 128 sol·licituds han estat no admeses (7,9% sobre el total); 19, renunciades (1,2%), i cap, revocada.

Taula 10.3. Comparació de sol·licituds rebudes

Sol·licituds	2005	%	2006	%
Concedides	1.368	88,30	1.469	90,90
No admeses	156	10,10	128	7,90
Renunciades	25	1,60	19	1,20
Revocades	0	0,00	0	0,00
Total	1.549	100	1.616	100

La majoria de sol·licituds correspon a llibres amb un tiratge de 1.001 a 1.500 exemplars. S'hi observa molt poca variació respecte del 2005.

Taula 10.4. Comparació de tiratges d'exemplars

Tiratges	2005		2006	
	Sol·licituds	%	Sol·licituds	%
Fins a 1.000 ex.	136	8,78	160	9,90
De 1.001 a 1.500 ex.	637	41,12	665	41,15
De 1.501 a 2.000 ex.	384	24,79	347	21,47
De 2.001 a 2.500 ex.	110	7,10	159	9,84
De 2.501 a 3.000 ex.	190	12,27	200	12,38
De 3.001 a 3.500 ex.	91	5,87	79	4,89
Més de 3.501 ex.	1	0,06	6	0,37
Total	1.549	100	1.549	100

Quant al preu de venda, el 35,27% de sol·licituds correspon a publicacions amb un preu de venda de 12,03 a 18,03 euros. En segon lloc ve el grup dels llibres amb un preu de venda de 9,02 a 12,03 euros. Aquest darrer grup ocupava el tercer lloc l'any 2005 darrere del grup de preu de venda de menys de 9,02 euros.

Taula 10.5. Comparació de preus

Preus	2005		2006	
	Sol·licituds	%	Sol·licituds	%
Fins a 9,02 euros	442	28,53	338	20,92
De 9,03 a 12,02 euros	358	23,11	427	26,42
De 12,03 a 18,03 euros	516	33,31	573	35,27
De 18,04 a 30,05 euros	233	15,04	278	17,20
Total	1.549	100	1.616	100

Dels títols subvencionats, 1.325 són llibres, subvencionats amb 1.595.718,9 euros (el 91,13% del total), i 144 són partitures, amb 155.280,93 euros (8,87%).

Taula 10.6. Distribució per matèries de les sol·licituds presentades

Matèries	Sol·licituds	%
Art	5	0,31
Assaig	290	17,95
Biografies/Memòries	33	2,043
Còmic	1	0,06
Cultura popular	17	1,05
Diccionaris	3	0,19
Divulgació científica	7	0,43
Filosofia	7	0,43
Gastronomia. Cuina	33	2,04
Geografia. Toponímia	1	0,06
Infantil	542	33,48
Música	5	0,31
Narrativa	301	18,63
Oci	62	3,84
Partitures	153	9,47
Poesia	92	5,69
Religió	32	1,98
Teatre	32	1,98
Total	1.616	100

Cal tenir present que s'exclouen els llibres amb un tiratge menor de 1.100 exemplars i major de 3.500, per assegurar un mínim de comercialització i evitar ajudar els que ja són rendibles. Tampoc no s'ajuden matèries definides i captives (llibres de text, universitaris, enciclopèdies).

La taula següent analitza l'evolució de la producció de les editorials catalanes els anys 2004-2005 (les darreres dades de què es disposa) i compara la totalitat dels títols editats i els títols editats en català.

Taula 10.7. Títols d'editorials catalanes i distribució per matèries en percentatge sobre el total. 2004–2005

	Total			En català		
	2004	2005	variació 2004-2005	2004	2005	variació 2004-2005
Nombre total	29.259	30.710	5,0%	8.016	8.577	7,0%
Literatura	27,4%	27,5%	0,1%	12,8%	16,4%	3,6%
Infantil i juvenil	14,5%	17,5%	3,0%	26,4%	24,7%	-1,7%
Text no universitari	25,8%	19,3%	-6,5%	43,2%	36,7%	-6,5%
Universitari, tècnic i científic	8,9%	6,9%	-2,0%	3,5%	4,4%	0,9%
Ciències socials	7,4%	7,6%	0,2%	4,8%	6,1%	1,3%
Llibres pràctics	4,7%	5,8%	1,1%	3,1%	3,8%	0,7%
Divulgació general	5,2%	7,4%	2,2%	2,6%	4,3%	1,7%
Diccionaris i enciclopèdies	1,3%	1,3%	0,0%	1,9%	1,3%	-0,6%
Còmics	3,3%	3,4%	0,1%	0,7%	0,6%	-0,1%
Altres	1,4%	3,3%	1,9%	1,1%	1,7%	0,6%

D'acord amb la taula precedent, el percentatge més alt de producció editorial pel que fa al total dels llibres correspon a la literatura, seguit del llibre de text no universitari i del gènere infantil i juvenil.

En canvi, si s'analitza només la producció en català, en primer lloc apareix el llibre de text no universitari, seguit a força distància de l'infantil i juvenil i la literatura. El fet que el català sigui la llengua d'aprenentatge en el sistema educatiu impulsa l'edició de més d'un terç dels llibres editats en català el 2005 i d'un 20% sobre el volum total de títols en català. L'edició de llibres de text en català per disseny curricular afecta també l'extensió de la capacitat lectora en català entre la població, la qual cosa afavoreix alhora l'augment de l'edició en català (ambdues variables es relacionen clarament).

Uns altres elements rellevants són el dèficit en els apartats de llibre universitari, tècnic i científic, pràctic i de divulgació general i la sobredimensió relativa en llibre infantil i juvenil.

b) Ajut a la producció editorial d'especial interès cultural en català o aranès

S'adreça a aquelles edicions considerades d'interès especial, tenint en compte, entre d'altres, l'interès de la temàtica i la dificultat de la difusió.

En la convocatòria de 2006 s'ha explicat que l'ajut comprèn totes les disciplines del coneixement, incloent-hi la ciència i la tècnica, la qual cosa afavoreix la presentació de llibres en

aquest àmbit. També el 2006 s'han ampliat els criteris de baremació, com el de lectura fàcil i autors propis, entre d'altres.

Taula 10.8. Evolució del pressupost 2002-2006

2002	2003	2004	2005	2006
150.000 €	150.000 €	150.000 €	200.000 €	200.000 €

El fet que les sol·licituds d'àmbit competencial de la ILC tinguin una línia de subvenció pròpia (obres de caràcter literari d'autors/es catalans/es), té com a conseqüència que l'ICIC, amb la mateixa dotació (200.000 euros), tingui una major disponibilitat pressupostària per a aquesta línia.

Si es compara amb el 2005, s'observa un increment significatiu en els imports dels ajuts gràcies a l'augment esmentat de la disponibilitat pressupostària, juntament amb el fet que el nombre de sol·licituds i de concessions ha disminuït.

El 2006 s'hi han presentat 64 sol·licituds (119 el 2005). D'aquestes, 36 han estat concedides (47 el 2005), 23 desestimades, 1 no admesa i hi ha hagut 1 renúncia. Se n'han traspassat 3 a la convocatòria de la Institució de les Lletres Catalanes.

Taula 10.9. Nombre de sol·licituds tramitades l'any 2006

Tipus de resolució	Nombre d'expedients	%
Concessió	36	56,25
Desestimació	23	35,94
No admissió	1	1,56
Renúncia	1	1,56
Traspàs	3	4,69
Total presentades	64	100,00

D'altra banda, cal tenir en compte que el Comissionat per a Universitats i Recerca de la Generalitat de Catalunya també ha atorgat ajuts per a l'edició i la difusió de llibres de text o manuals universitaris i llibres científicotècnics en català (vegeu l'apartat 4.2 del capítol V).

c) Ajuts corporatius

L'ICIC comparteix el principi d'actuació que és desitjable que les diverses associacions i gremis representatius dels sectors culturals mantinguin la seva independència d'actuació i, en aquest sentit, financin les seves activitats bàsicament amb recursos propis. Ara bé, l'ICIC constata l'existència d'un seguit d'actuacions, més enllà de la prestació de serveis ordinaris als associats i dels costos d'estructura, que pel seu caràcter tenen una repercussió especial en la societat, suposen un salt qualitatiu en el procés de resolució de problemes estructurals o bé potencien els punts forts del sector. Des del 2005 l'ICIC té convenis amb el Consell Català del Llibre per a Infants i Joves i amb el Gremi de Llibreters de Barcelona i Catalunya.

El Consell Català del Llibre per a Infants i Joves és una federació d'organismes integrada pels editors, llibreters, creadors (il·lustradors i escriptors), representants de la Xarxa de Lectura Pública de Catalunya i l'Administració (ICIC i Departament d'Ensenyament).

El 2005 es va signar el primer conveni de col·laboració entre l'ICIC i el Consell Català del Llibre per a Infants. D'acord amb el pla de finançament pactat amb el Consell, aquesta entitat va

començar un procés de creixement en l'autofinançament, que li permetrà assegurar els costos d'estructura i una part de les activitats ordinàries als quatre anys.

El 2006 el Consell ha aconseguit incrementar els ingressos propis, amb la qual cosa, tot mantenint l'aportació de l'ICIC s'han pogut dur a terme les mateixes actuacions del 2005 i incorporar-ne de noves.

El Gremi de Llibreters de Barcelona i Catalunya és una organització professional sense finalitat de lucre. Entre les seves finalitats destaquen el fet d'impulsar la representació, gestió i defensa dels interessos professionals i econòmics comuns dels llibreters, fomentant la seva participació en la vida pública i col·laborant amb la difusió i la promoció del llibre.

El 2005 es va signar el primer conveni de col·laboració entre el Gremi de Llibreters de Barcelona i l'ICIC, per a la realització de determinades actuacions destinades a la promoció de la llibreria com a prescriptor del llibre i la lectura i per a la consolidació professional, mitjançant estudis comparatius del sector.

El 2006, després de la valoració positiva de les activitats realitzades el 2005 amb la nova junta, s'ha considerat adient de col·laborar amb el Gremi de Llibreters de Barcelona i Catalunya per mitjà de la signatura d'un segon conveni.

d) Ajuts singulars a projectes de difusió editorial i internacionalització

L'ICIC té entre els seus objectius donar suport a les iniciatives empresarials de producció i promoció de productes culturals en l'àmbit català, i fomentar el consum d'aquests productes. També és voluntat de l'ICIC afavorir el desenvolupament cultural i econòmic als diversos territoris i al conjunt del país. És per això que l'ICIC atorga subvencions cada any per a l'organització de diverses fires del llibre:

- Setmana del Llibre en Català
- Saló del Llibre de Barcelona
- Fira del Llibre d'Ocasíó Antic i Modern
- Saló Internacional del Còmic
- Fira del Llibre i l'Autor Ebrenc
- Fira del Llibre de Muntanya
- Mercat del Llibre Vell de Poesia de Folgueroles

II Saló del Llibre de Barcelona

Del 2006 cal destacar la participació de l'ICIC en la celebració del II Saló del Llibre de Barcelona, organitzat pel Gremi d'Editors de Catalunya i el Gremi de Llibreters de Barcelona i Catalunya.

El Saló del Llibre de Barcelona ha substituït l'antiga Fira del Llibre de Barcelona, amb la intenció de dotar Barcelona i Catalunya d'un instrument de promoció del llibre, tot prenent com a model els salons internacionals del llibre de París, Torí, Brussel·les i Ginebra. La intenció és que Barcelona i Catalunya tinguin dos moments importants durant l'any que concentren l'atenció del món del llibre: Sant Jordi a la primavera, en una fira més de carrer, i el Saló a la tardor, a l'espai de la Fira.

L'ICIC dona suport al projecte econòmicament i participa en la comissió organitzadora, amb presència institucional (estand cedit a l'Àrea de Biblioteques de la Direcció General de Cooperació Cultural) i amb l'organització del MIDA (Mercat Iberoamericà de Drets Audiovisuals), que, impulsat pel Centre de Desenvolupament Audiovisual de l'ICIC, és una trobada entre productors audiovisuals, d'una banda, i autors, editors i agents literaris, de l'altra, per facilitar la venda de drets.

24a Setmana del Llibre en Català

El 2006 també s'ha celebrat la 24a Setmana del Llibre en Català, que té per objectiu divulgar la literatura catalana, amb un format que combina l'aparador i la fira amb un esdeveniment ciutadà de primera magnitud. A les darreres edicions s'hi van exposar, per a la venda, uns 20.000 títols, que representen la quasi totalitat de la producció editorial en català existent al mercat.

L'edició de la Setmana de 2006 ha suposat una renovació important pel que fa al model amb l'objectiu de fer-la més accessible a tots els ciutadans de Catalunya. El nou model s'ha concretat, d'una banda, en el canvi de lloc, ja que la seu de la Setmana s'ha traslladat a la plaça de Catalunya, un espai més cèntric i més transitat, amb un enlloc de 2000 metres quadrats, destinat a la venda de llibres de fons i a activitats; i, de l'altra, en la seva descentralització, amb la participació de llibreries distribuïdes per tot el territori on s'han trobat les novetats i també s'hi han fet activitats.

La valoració general del canvi de model ha estat molt positiva per tots els agents implicats en l'organització: l'assistència de públic s'ha triplicat, amb un total de 190.000 visitants; les vendes han augmentat un 80%, amb un volum de 295.100 euros, i s'ha constatat una renovació del públic visitant: públic més jove, lectors esporàdics i estrangers de visita ocasional.

2.2. Sistema d'Adquisició Bibliotecària

El Sistema d'Adquisició Bibliotecària (SAB) introdueix un seguit de novetats rellevants en la cooperació entre el sector editorial i el camp de la biblioteca pública. La relació institucional entre editorials i biblioteques s'articulava fins ara per mitjà de fórmules diverses que no partien d'un esforç compartit. A partir d'ara aquesta col·laboració institucional es concreta en un espai de diàleg i de treball compartit entre els editors i les biblioteques, i s'expressa per mitjà de diversos canals de comunicació, tant presencials com virtuals. L'Ordre CLT/437/2005, d'11 de novembre, per la qual s'aproven les bases que han de regir el programa d'ajuts a la producció editorial en català i al foment de la lectura pública en català, i se'n regula la tramitació telemàtica (DOGC núm. 4513, de 18 de novembre de 2005), en regula el marc de funcionament.

El SAB és l'eina operativa per mitjà de la qual l'Àrea de Biblioteques gestiona la seva línia d'ajuts a la indústria editorial en català i coopera en el desenvolupament de les col·leccions de les més de 300 biblioteques públiques del Sistema de Lectura Pública de Catalunya.

Amb la finalitat d'aconseguir la màxima agilitat i operativitat en els procediments de selecció, adquisició i distribució dels llibres, el SAB s'estructura en dues comissions i un grup de treball. La Comissió de Valoració fa el seguiment del funcionament del Sistema, l'avalua i hi proposa mesures correctores. La Comissió d'Adquisició Bibliotecària (CAB) aprova les adquisicions, a partir de les propostes que fan les cinc centrals de biblioteques. El Grup de Selecció Bibliogràfica (GSB) valora i tria les propostes que els editors i editores presenten i que les centrals territorials podran adquirir.

El funcionament del Sistema s'ordena d'acord amb el procediment següent: el Grup de Selecció Bibliogràfica valora i tria cada mes les propostes que els editors i editores presenten a través d'un canal de comunicació virtual. La tria dels llibres es dona a conèixer a les centrals de biblioteques, que coordinen les xarxes territorials i s'encarreguen de fer les propostes de comandes. La Comissió d'Adquisició Bibliotecària resol mensualment l'adquisició d'aquestes propostes, a partir del pressupost assignat, i ordena els tràmits de compra, distribució i facturació dels exemplars destinats a les centrals. La Comissió de Valoració es reuneix cada tres mesos per valorar el funcionament del Sistema, avaluar-ne els resultats obtinguts i acordar-hi les millores més adequades per acomplir els objectius del programa.

Seguint aquest esquema de funcionament, el SAB articula el programa d'ajuts a partir de les necessitats específiques del camp de la biblioteca pública, d'acord amb la política de desenvolupament de la col·lecció dels diversos serveis bibliotecaris. Aquest model de col·lecció del SAB dona prioritat a la tria d'obres bàsiques en català dels camps del coneixement d'interès

cultural i de caràcter general. La selecció s'orienta sobretot a les categories d'obres següents: obres de referència, manuals, autors i títols clàssics, assaigs amb una gran demanda i premis literaris.

La tria de les propostes de lectura es fa en funció de dos eixos bàsics: a) l'adequació dels projectes a la demanda i als hàbits de lectura en l'espai de les biblioteques públiques, i b) l'impuls de projectes editorials que incorporen nous camps, tractaments o visions en el panorama del llibre català.

El model de col·lecció i els elements que orienten la selecció es concreten en els criteris de valoració que s'especifiquen en l'Ordre que regula el programa d'ajuts:

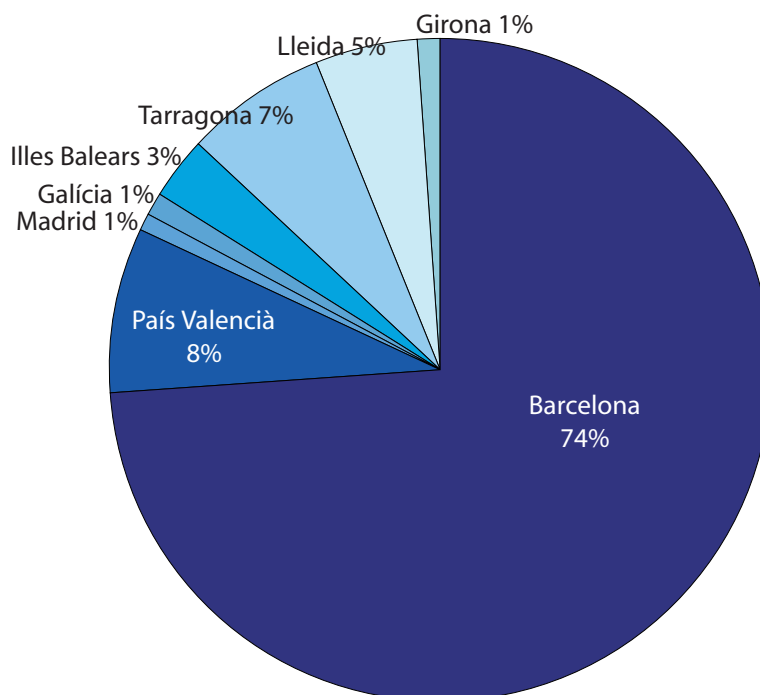
- a) Obres d'interès general.
- b) Obres bàsiques o canòniques de la tradició cultural.
- c) Adequació a la demanda i als hàbits lectors de les biblioteques públiques.
- d) Interès cultural de l'obra que té en compte la diversitat i canvia la visió marcada pels models patriarcal.
- e) Valoració i impuls de projectes editorials nous d'interès cultural, especialment els relacionats amb camps temàtics amb una producció molt deficitària.
- f) Atenció especial a les categories d'obres següents: títols bàsics dels diversos camps del coneixement, obres que abordin la visibilitat de la cultura femenina i la incorporació de la mirada de les dones en la difusió cultural, obres de referència, manuals, autors i títols clàssics, premis literaris d'interès general.
- g) Qualitat formal de l'edició.
- h) La disponibilitat en el mercat d'altres edicions d'un mateix títol.
- i) Obres d'autoria femenina.

Un altre element per destacar és el fet que l'eina bàsica de treball del SAB és una aplicació virtual feta a mida per facilitar i automatitzar la selecció, la compra, la distribució i la gestió de tots els procediments del Sistema. El fet de ser un procediment automatitzat i telemàtic permet optimitzar recursos i tenir la informació permanentment actualitzada, ja que tots els usuaris implicats en el projecte tenen un accés fàcil a la informació des de qualsevol punt del territori. La utilització d'una base de dades centralitzada permet una gestió eficient dels processos: les validacions es fan en la mateixa aplicació, no hi ha endarreriments en la transmissió d'informació i se simplifiquen els procediments administratius.

Durant l'any 2006 s'hi han presentat 2.033 propostes, corresponents a 120 editorials, tant de Catalunya com del País Valencià, les Illes i altres comunitats de l'Estat. Cal afegir, a aquestes dades, l'ajut específic de l'Àrea de Biblioteques a la col·lecció "Vull Saber" de l'Editorial UOC. L'ajut es concreta en l'adquisició de 705 exemplars de cada un dels títols apareguts durant l'any 2006, amb una despesa total de 74.942 euros.

Taula 10.10. Editorials i propostes per territori

Territori	Editorials	Propostes	%
Barcelona	91	1.508	74,18
Girona	3	24	1,18
Lleida	1	93	4,57
Tarragona	5	151	7,43
Illes Balears	7	53	2,61
Galícia	1	18	0,89
Madrid	2	27	1,33
País Valencià	10	159	7,82
Total	120	2.033	100

Gràfic 10.1. Distribució de les propostes per territori

La taula següent permet constatar la incidència del funcionament del Sistema al territori a partir del percentatge de propostes triades amb relació a la seu social dels editors.

Taula 10.11. Propostes editorials per territori

Territori	Propostes	Triades	% de propostes triades
Barcelona	1.508	574	38,06
Girona	24	11	45,83
Lleida	93	29	31,18
Tarragona	151	46	30,46
Illes Balears	53	10	18,87
Galícia	18	10	55,56
Madrid	27	12	44,44
País Valencià	159	39	24,53
Total	2.033	731	36%

Pel que fa a les matèries, la taula següent informa del percentatge de propostes triades i no triades:

Taula 10.12. Distribució temàtica de les propostes

	Matèria	Propostes	Triades	%	No triades	%
0	Obres generals	14	8	57,14	6	42,86
1	Filosofia. Psicologia	54	22	40,74	32	59,26
2	Religió	32	10	31,25	22	68,75
3	Ciències socials. Folklore	185	67	36,22	118	63,78
5	Ciències pures i ciències naturals	20	12	60,00	8	40,00
6	Ciències aplicades. Cuina	68	32	47,06	36	52,94
7	Belles arts. Espectacles. Esports	163	75	46,01	88	53,99
80	Lingüística	55	24	43,64	31	56,36
82	Teoria i crítica literària	38	11	28,95	27	71,05
8N	Narrativa. Prosa	352	100	28,41	252	71,59
8P	Poesia	114	27	23,68	87	76,32
8T	Teatre	61	21	34,43	40	65,57
9	Geografia. Biografia. Història	181	74	40,88	107	59,12
IC	Llibres infantils de coneixements	171	99	57,89	72	42,11
II	Llibres infantils i juvenils d'imaginació	525	149	28,38	376	71,62
Total		2.033	731	36%	1.302	64%

Més de la meitat de les propostes presentades pels editors corresponen al camp de la ficció o de la creació literària: llibres infantils i juvenils d'imaginació (25%) o títols de narrativa, poesia o teatre (26%). A continuació, vénen les divisions del camp de les humanitats: les ciències socials, la geografia i la història, i les belles arts. Respecte d'aquesta divisió, cal apuntar que la majoria de títols són guies d'excursionisme. No gaire lluny, en l'ordre d'importància numèrica, ens trobem els llibres infantils de coneixements; i a una certa distància vénen la resta de matèries: ciències aplicades (bàsicament llibres de cuina); lingüística (amb un pes important dels llibres de lectura fàcil); filosofia i religió. Tanquen la taula les divisions de les ciències pures i les obres generals.

La relació entre la tria proposada pel Grup de Selecció Bibliogràfica i la demanda de les biblioteques queda recollida en la taula següent:

Taula 10.13. Oferta i demanda de la col·lecció

	Matèria	Títols oferts	% oferta	Exemplars adquirits	% demanda
0	Obres generals	8	1,09	1.076	1,36
1	Filosofia. Psicologia	22	3,01	3.107	3,91
2	Religió	10	1,37	804	1,01
3	Ciències socials. Folklore	67	9,17	5.697	7,17
5	Ciències pures i ciències naturals	12	1,64	2.046	2,58
6	Ciències aplicades. Cuina	32	4,38	3.573	4,50
7	Belles arts. Espectacles. Esports	75	10,26	9.209	11,60
80	Lingüística	24	3,28	2.893	3,64
82	Teoria i crítica literària	11	1,50	685	0,86
8N	Narrativa. Prosa	100	13,68	7.750	9,76
8P	Poesia	27	3,69	2.224	2,80
8T	Teatre	21	2,87	2.723	3,43
9	Geografia. Biografia. Història	74	10,12	7.894	9,94
IC	Llibres infantils de coneixements	99	13,54	14.000	17,63
II	Llibres infantils i juvenils d'imaginació	149	20,38	15.727	19,81
Total		731	100%	79.408	100%

S'hi constata una demanda molt per sobre de l'oferta rebuda en els camps de llibres infantils de coneixements, ciències pures, belles arts, psicologia i també teatre. Això ve donat per la manca que tenen en aquestes matèries la majoria de biblioteques públiques.

El pressupost assignat per a l'exercici 2006 ha estat d'1.300.000 euros. La distribució del pressupost s'ha fet per mòduls. Els mòduls permeten agrupar les biblioteques en funció de la població atesa i de la superfície total del seu edifici. D'aquesta manera les biblioteques que tinguin les mateixes característiques disposaran de la mateixa quantitat de diners, independentment de la central territorial a la qual pertanyin.

Tenint en compte aquesta distribució, l'execució del pressupost per centrals de biblioteques ha estat la següent:

Taula 10.14. Execució del pressupost

Territori	Exemplars adquirits	Despesa	% pressupost executat
Barcelona	51.629	811.344	99,89
Girona	11.450	161.051	96,95
Lleida	6.356	84.219	95,13
Tarragona	5.709	81.429	95,99
Terres de l'Ebre	3.408	46.384	102,53
Fons de lliure compensació	856	36.248	107,90
Col·lecció "Vull Saber"	17.625	74.942	
Total	97.033	1.295.618 €	99,66%

Després de dos anys de funcionament del Sistema d'Adquisició Bibliotecària, poden comparar-se els resultats obtinguts i extreure'n algunes conclusions.

En la taula següent s'indiquen els totals d'ambdós anys i el percentatge de la diferència entre les dades:

Taula 10.15. Comparativa 2005-2006

	2005	2006	%Δ
Despesa total	1.238.391 €	1.295.618 €	4,62
Editorials participants	98	120	22,45
Propostes presentades	1.724	2.033	17,92
Obres seleccionades	717	731	1,95
Exemplars adquirits	86.181	79.408	-7,86
Mitjana preu per exemplar	16,35	18,72	14,5

La despesa total ha augmentat lleument, ja que malgrat que els pressupostos per als dos anys eren iguals, durant el 2006 s'ha pogut gastar un 99,66% del pressupost adjudicat.

Les editorials que han introduït propostes en l'aplicació han augmentat un 22,45% respecte de l'any anterior, fet que permet suposar la bona acollida que ha tingut el SAB entre els editors. Per aquest motiu també han augmentat les propostes presentades.

Quant a les obres seleccionades, s'ha aplicat un nivell de tria molt selectiu sobretot en les obres de ficció, per tal d'oferir un model de col·lecció més equilibrat, i com a indicador d'una consistència amb el procediment iniciat l'any anterior.

L'única dada que cal destacar és la disminució d'exemplars adquirits, però que queda justificada per l'augment de la mitjana de preu per exemplar adquirit.

S'ha constatat, doncs, una consolidació en la gestió del Sistema i una coherència del procediment executat amb el creixement constant i contingut de les dades analitzades.

3. La producció literària i la Institució de les Lletres Catalanes

La Llei 20/1987, de 12 de novembre, va crear la Institució de les Lletres Catalanes com una entitat autònoma del Departament de Cultura. Aquesta entitat té un antecedent històric important en la primera Institució de les Lletres Catalanes, que va funcionar des de l'entrada de la tardor del 1937, tot i les dificultats que suposava la guerra civil.

Els òrgans rectors de la Institució són la Junta de Govern i el Consell Assessor. En la Junta hi ha representants de l'Administració i de la societat civil (Centre Català del PEN Club, Associació d'Escriptors en Llengua Catalana, Associació Col·legial d'Escriptors de Catalunya i Associació d'Editors en Llengua Catalana). Pel que fa a l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana, hi són representades tant la seva secció de Catalunya com les del País Valencià i les Illes Balears, a més de la secció de traducció.

Les entitats representants de la societat civil, com l'Associació de Joves Escriptors en Llengua Catalana, el Consell Català del Llibre per a Infants, l'Associació Internacional de Llengua i Literatura Catalanes i el Gremi d'Editors de Catalunya, també formen part del Consell Assessor. En aquest Consell, s'hi integren igualment personalitats com ara premis d'honor de les lletres catalanes, exdegans de la Institució de les Lletres Catalanes i representants dels mitjans de comunicació.

La Institució té com a objectiu fonamental vetllar per la promoció de la creació literària en llengua catalana i difondre les obres dels autors i autores que s'expressen en català dins i fora del domini lingüístic. Amb aquest fi, atorga subvencions a creadors literaris, traductors i estudiosos. També programa campanyes de promoció dels escriptors i escriptores a les escoles i als centres culturals, com els "Itineraris de lectura" o "Al vostre gust". D'altra banda, fa exposicions sobre temes literaris, participa en fires de llibres i manté contactes amb editors, agents literaris i centres d'escriptors i traductors. A més, la Institució elabora i manté la base de dades d'escriptores i escriptors catalans actuals "Qui és qui".

La campanya "Al vostre gust" és un programa de promoció de la literatura que permet que els escriptors i escriptores catalans parlin de la seva obra amb el públic lector. Per dur-lo a la pràctica, la Institució es fa càrrec de posar en contacte les persones responsables dels equipaments culturals del país amb els autors i autores sol·licitats, als quals paga les minuts. Els actes de la campanya es fan en biblioteques, centres culturals, universitats i entitats sense finalitat lucrativa. Fonamentalment són conferències, col·loquis en clubs de lectura i recitals poètics. El pressupost del 2006 per a aquesta campanya ha estat de 80.000 euros. Durant aquest any, 191 autors han visitat 120 poblacions.

La campanya "Itineraris de lectura" constitueix una activitat de promoció de la literatura catalana en l'àmbit de l'ensenyament primari i secundari als territoris que integren el domini lingüístic del català. Així, des del curs 1997-1998, escriptors i escriptores en la nostra llengua visiten centres escolars i comenten amb l'alumnat els seus llibres, a partir de textos treballats prèviament a classe. Es tracta, doncs, d'un intercanvi estimulant entorn de la creació i la lectura. El 2006 s'han fet 239 col·loquis a 153 poblacions, amb un pressupost de 100.000 euros.

La base de dades "Qui és qui a les lletres catalanes" es va presentar l'any 1991 en format de llibre i, del 2000 ençà es pot consultar per Internet. Conté actualment 1.547 fitxes consultables d'autors i autores de creació literària en llengua catalana amb dues o més obres publicades, dels quals qualsevol persona que faci una consulta pot obtenir el repertori bibliogràfic i les dades biogràfiques.

Pel que fa a un aspecte tan important com és l'ajuda directa a creacions i activitats literàries, cal dir que, des del 1988, primer any de la seva activitat, la Institució de les Lletres Catalanes ha concedit diverses línies d'ajuts, que es van iniciar amb els destinats a la creació literària, a activitats de promoció de la literatura catalana i a traduccions d'obres literàries al català i del català. Posteriorment s'hi van incorporar les altres línies: el 1989, investigació, promoció i difusió de la literatura catalana; el 1993, traducció al català (ajuts directes a traductors i traductores), i el 2002, creació de pàgines web sobre literatura catalana. Els destinataris d'aquests ajuts són persones físiques, entitats sense finalitat de lucre i empreses editorials.

L'objectiu dels ajuts a persones físiques és potenciar la creació, la traducció i la recerca. Durant el 2006 s'han concedit els ajuts següents: 30 ajuts a la creació per un total de 210.000 euros, 25 a traductors i traductores per a la traducció d'obres d'altres llengües al català per un total de 26.568 euros i 30 per a recerca sobre literatura catalana per un total de 42.400 euros.

El pressupost i el nombre d'entitats ajudades per a activitats de promoció i difusió de la literatura catalana s'han incrementat notablement des del 1988, en què es van concedir 6 ajuts per un total de 8 milions de pessetes, fins al 2006, en què s'han atorgat 46 ajuts per un total de 321.132 euros. Amb aquestes subvencions s'ha prestat ajut a les activitats de les associacions d'escriptors i escriptores i a les d'entitats, com l'Associació de Performers, Artistes i Poetes Associats (PAPA).

S'han concedit 13 ajuts per un total de 47.900 euros per a la creació de pàgines web, ajuts que poden demanar tant persones físiques com entitats sense finalitat de lucre.

Pel que fa als ajuts destinats a empreses editorials, des del 1988 se'n concedeixen per a traduccions al català, però el 2006 s'han obert dues línies més d'ajuts: per a traduccions de la literatura catalana a l'aranès i per a edicions d'obres literàries d'especial interès cultural.

En el cas de traduccions al català, la partida s'ha incrementat des dels gairebé 8 milions de pessetes del 1988 fins als 80.303,42 euros del 2006, amb els quals s'han atorgat 44 ajuts. En el cas traduccions de la literatura catalana a l'aranès, s'ha concedit un ajut de 1.680 euros, i per a edicions d'obres literàries d'especial interès cultural s'han concedit 24 ajuts per un total de 97.128,12 euros.

4. L'ICIC i el suport a la llengua catalana en els diversos àmbits de la cultura i les arts

Tot seguit es fa referència a la resta d'ajuts i subvencions que l'ICIC atorga a expressions culturals i artístiques i en els quals la convocatòria preveu un suport especial a l'ús de la llengua catalana.

4.1. El suport al teatre i al circ en català

L'ICIC té oberta una línia de subvencions mitjançant convenis triennals (2006-2008) de col·laboració amb companyies de teatre i de circ, empreses de producció teatral i de circ i empreses gestores de sala amb producció pròpia, amb una dotació global per als tres anys d'1.045.000 euros, dels quals 300.000 corresponen al 2006, 360.000 al 2007 i la resta, és a dir 385.000, es lliuraran durant el 2008.

Per obtenir aquests ajuts, les empreses de producció teatral i les gestores de sala amb producció pròpia han de preveure una producció o una programació, segons el cas, amb almenys el 50% d'espectacles en llengua catalana.

En aquest mateix marc cal tenir en compte que l'ICIC ha donat continuïtat als convenis que es van establir l'any 2005 amb empreses de teatre i de circ amb els mateixos requisits. L'import global de les anualitats corresponents al 2006 ha estat de 2.663.400 euros.

Així mateix, l'ICIC compta amb una línia d'ajuts per a produccions de teatre i de circ per a un muntatge en concret, dotada amb 1.000.000 euros l'any 2006. Entre els criteris de valoració es té en compte la contribució del projecte al foment de les noves creacions dels autors i autores catalans o a la recuperació del patrimoni teatral de Catalunya, com també la utilització de la llengua original en el projecte proposat, o bé la traducció en llengua catalana.

Finalment, cal destacar en aquest apartat la línia de subvencions de l'ICIC a sales privades de teatre amb programació estable, que per al 2006 ha estat dotada amb 100.000 euros. L'objecte de la subvenció és afavorir les sales dedicades a oferir amb regularitat una programació teatral estable. Per ser-ne beneficiari cal acreditar que almenys el 50% de la programació és en català.

4.2. El suport a la música en català

L'ICIC té oberta una línia de subvencions per a l'edició i promoció de fonogrames, que per al 2006 ha tingut una dotació de 500.000 euros.

Aquesta subvenció incorpora un criteri de discriminació positiva per a l'edició en llengua catalana, atesa la seva feblesa en les condicions de mercat, amb la qual cosa els projectes d'edició o de promoció de fonogrames editats en català reben un plus econòmic de 1.000 euros respecte de la resta d'edicions. En total, la quantitat de l'ajut per a l'edició o promoció de fonogrames en català és de 3.500 euros. S'entén edició en llengua catalana, la d'aquells fonogrames que tenen un mínim del 60% dels temes o del total de la durada en llengua catalana.

L'ICIC ha obert una nova línia de subvencions per a la programació i organització d'activitats de música en viu de caràcter professional, que per l'any 2006 ha tingut una dotació d'1.025.000 euros, dels quals 332.000 euros s'han destinat a sales privades per a la programació estable de música en viu, 453.000 euros a empreses per a l'organització de festivals de música, i 240.000 euros a empreses per a l'organització de cicles de concerts.

Per ser-ne beneficiari cal destinar un mínim del 20% de la programació tant a formacions emergents catalanes, com a nous autors catalans o a darrers treballs d'autors catalans en el cas de les sales de concerts, mentre que els festivals hi han de destinar un mínim del 15% de la programació. Els cicles de concerts han de destinar un mínim del 10% de la programació a formacions catalanes o d'autors catalans.

4.3. El suport a les arts visuals en català

L'ICIC ha obert una nova línia de subvencions a galeries d'art de Catalunya per a la realització d'activitats de difusió de la seva programació i propostes artístiques, amb una dotació de 160.000 euros per a l'any 2006.

Les bases que fan referència a aquesta convocatòria estableixen que per tal d'obtenir l'ajut, la llengua utilitzada en la realització del projecte haurà de ser com a mínim el català.

XI. EL CATALÀ EN EL SECTOR DEL CINEMA A CATALUNYA

1. Les línies bàsiques de l'actuació del Govern

Un dels objectius del Govern, recollit en la Llei de política lingüística, és afavorir la producció de pel·lícules catalanes i en català, estimular i fomentar el doblatge i la subtitulació al català de pel·lícules d'expressió original no catalana i promoure la distribució i l'exhibició d'aquests productes en qualsevol format. També es vol garantir que els doblatges fets per al cinema s'incorporin de manera automàtica al format DVD.

Els agents institucionals principals de les actuacions encaminades a aconseguir aquests objectius són la Secretaria de Política Lingüística pel que fa al doblatge i la subtitulació de pel·lícules de producció estrangera i l'Institut Català d'Indústries Culturals per a les pel·lícules de producció pròpia.

1.1. La Secretaria de Política Lingüística

L'objectiu de la Secretaria de Política Lingüística (SPL) en l'àmbit audiovisual previst en el Pla d'acció de política lingüística 2005-2006 és definir i adoptar un programa de mesures polítiques, legislatives i pressupostàries, de promoció del cinema en català doblat o subtitulat al català, tant pel que fa a l'exhibició en sales, com a l'emissió televisiva i la comercialització en format DVD. Per a l'assoliment d'aquest objectiu, s'han plantejat com a mesures: incidir en els diversos àmbits de la distribució i de l'exhibició cinematogràfica en català, impulsar iniciatives perquè tots els productes que en derivin (formats domèstics) incorporin el català, i incrementar i reforçar la promoció de les pel·lícules en català, doblades o subtitulades en aquesta llengua.

1.1.1. Suport al doblatge i a la subtitulació al català

La Secretaria de Política Lingüística, per tal de fomentar el doblatge i la subtitulació al català, publica anualment una convocatòria de subvencions adreçada a augmentar les estrenes comercials de pel·lícules doblades o subtitulades en llengua catalana. Aquestes subvencions cobreixen les despeses generades pel doblatge o la subtitulació, les còpies i els materials de promoció per a la difusió de les còpies catalanes.

D'acord amb les propostes de les distribuïdores cinematogràfiques, la Secretaria de Política Lingüística selecciona les pel·lícules a les quals destinarà recursos perquè es doblin o subtitulin al català.

Els criteris principals de selecció es basen en la rendibilitat comercial prevista per les empreses propietàries de les pel·lícules. Les pel·lícules adreçades al públic infantil predominen en el conjunt de títols doblats al català, atès que gaudeixen d'una major acceptació del públic i del sector empresarial de l'exhibició. El doblatge de grans produccions, especialment les adreçades als més joves, també és un dels objectius principals. Tot i que les xifres d'espectadors mostren que les grans produccions juvenils tenen cada vegada menys èxit de públic i no compensen les despeses invertides, algunes sagues de pel·lícules, com *Harry Potter* o *El senyor dels anells*, que són versions de llibres editats també en català, són d'elecció inqüestionable.

Pel que fa a la subtitulació, la poca oferta de sales de projecció en VO i la poca disponibilitat de les distribuïdores per estrenar les versions originals en català no han afavorit la tasca de la Secretaria de Política Lingüística d'impulsar-la en català. Tot i això, algunes estrenes s'han fet en versió original subtitulada en català i també s'ha continuat donant suport a la VOSC de llargmetratges documentals i pel·lícules presentades a festivals i mostres de cinema.

Per fomentar aquestes iniciatives, l'any 2006 la SPL, en el marc de la convocatòria de subvencions per al doblatge i subtitulació de llargmetratges en català, ha destinat la quantitat de 2.049.795,01 euros. També s'ha fet una inversió de 27.800 euros en subvencions directes a entitats organitzadores de festivals i mostres de cinema.

a). El doblatge al català durant el 2006

L'any 2006 s'han estrenat en versió catalana 22 pel·lícules de producció estrangera, de les quals 20 ho han fet en versió doblada al català, 1 versió original subtitulada al català i 1 en versions doblada i subtitulada al català.

Taula 11.1. Estrenes subvencionades en versió doblada o subtitulada al català. Any 2006

Pel·lícula	Distribuïdor	Data estrena
<i>Gisaku*</i>	Sociedad Gral. de Derechos Audiovisuales, S.A.	17.03.06
<i>Ice age 2: el desglaç</i>	Hispano Fox Film, S.A.E.	31.03.06
<i>Memòries de Xina (VOSC)</i>	Notro Films, S.L.	08.04.06
<i>M:i:III</i>	UIP	05.05.06
<i>Veïns invasors</i>	UIP	16.06.06
<i>Fineta, una foqueta la mar de salada</i>	Eurocine Films, S.L.	23.06.06
<i>Astèrix i els vikings</i>	Dea Planeta, S.L.	30.06.06
<i>Cars</i>	The Walt Disney Co. Iberia, S.L.	05.07.06
<i>Jordi el Curiós</i>	UIP	04.08.06
<i>Monster house</i>	Sony Pictures Realising de España, S.A.	01.09.06
<i>Ant bully, benvingut al formiguer</i>	Warner Bros Entertainment España, S.L.	08.09.06
<i>La increïble però certa història de la Caputxeta Vermella</i>	Manga Films, S.L.	22.09.06
<i>El príncep dels lladres</i>	Flinx & Pinículas, S.L.	06.10.06
<i>The Guardian</i>	The Walt Disney Co. Iberia, S.L.	11.10.06
<i>Copying Beethoven</i> (doblada i subtitulada)	Notro Films, S.L.	20.10.06
<i>Scoop</i>	Zeta Audiovisuales, S.A./On pictures	27.10.06
<i>El corral, una festa molt animal</i>	UIP	27.10.06
<i>Col·legues al bosc</i>	Sony Pictures Realising de España, S.A.	10.11.06
<i>Ciutat ratolí</i>	UIP	01.12.06
<i>Happy feet, trencant el gel</i>	Warner Bros Entertainment España, S.L.	05.12.06
<i>Eragon</i>	Hispano Fox Film, S.A.E.	15.12.06
<i>Arthur i els Minimoys</i>	New World Films Internacional, S.A.	15.12.06

*Pel·lícula de producció espanyola, llengua original: gallega

De les 22 pel·lícules estrenades, 16 han estat per al públic infantil, 2 adreçades especialment al públic juvenil i 4 al públic adult.

Cal destacar, més enllà de les xifres, la presència a les pantalles de Catalunya de gairebé totes les pel·lícules d'animació infantil més destacades de l'any en versió doblada al català. Els títols més remarcables han estat: *Cars*, *Ciutat ratolí*, *Col·legues al bosc*, *Happy Feet*, *Ice Age 2: el desglaç* i *Veïns invasors*. Amb aquests doblatges es garanteix, en gairebé tots els casos, la posterior comercialització en DVD. També cal destacar l'oferta de títols dirigits al públic juvenil, com *Eragon* i *M:i:III (Missió impossible III)* i d'altres adreçades a un públic adult, com *Copying Beethoven*, *Memòries de Xina*, *Scoop* (del director Woody Allen) i *The Guardian*.

D'aquests 22 títols, 13 pertanyen a empreses multinacionals associades a FEDICINE: 2 d'Hispano Fox Film, 2 de Sony Pictures Realising de España, 2 de The Walt Disney Company Iberia, 5 d'United International Pictures, i 2 de Warner Bros Entertainment España. Altres empreses independents, algunes de les quals han participat en les convocatòries en edicions anteriors, han estrenat un total de 9 pel·lícules: DeAPlaneta 1, Eurocine Films 1, Flins & Pinículas 1, Manga Films 1, New World Films International 1, Notro Film 2, Sociedad Gral. de Derechos Audiovisuales 1, i Zeta Audiovisuales/On pictures 1.

D'acord amb els convenis de col·laboració existents entre la Generalitat i el Govern de les Illes Balears, 8 de les pel·lícules doblades al català s'han exhibit a les Illes. El Govern de les Illes Balears es fa càrrec de les despeses de la còpia corresponent.

En gran format s'han estrenat dos títols doblats al català: *Esculls coral·lins* i *Índia misteriosa*. Aquests títols han comptat amb el suport de l'SPL mitjançant promoció directa a televisió i ràdio.

b) La subtitulació al català durant el 2006

L'SPL ha col·laborat en la subtitulació al català de 2 llargmetratges: *Memòries de Xina* i *Copying Beethoven*, les dues estrenades amb 1 còpia subtitulada al català.

L'SPL ha continuat donant suport al projecte CinemaNet Europe (CNE). Consisteix en una xarxa digital de cinema europeu constituïda actualment per 7 països (Alemanya, Anglaterra, Àustria, Eslovàquia, Espanya, Holanda i Irlanda). Té com a objectiu la difusió del cinema independent, documentals i cinema especialitzat europeu per mitjà de la creació d'una xarxa de cinema digital europea, la qual cosa ha permès la transformació de sales cinematogràfiques en més de 100 poblacions europees. Paralel40 és l'empresa que gestiona el CNE al territori espanyol. A Catalunya durant el 2006 s'han projectat 12 documentals en l'espai mensual *El documental del mes*, 11 dels quals en versió original subtitulada al català.

L'èxit de la iniciativa ha quedat reflectit, per una banda, en l'augment del nombre de sales de projecció i, per una altra, en el nombre d'espectadors. Quant a les sales de projecció, s'ha passat de 8 l'any 2005 a 12 l'any 2006: Barcelona (2 sales: Filmoteca i Verdi), Banyoles, Canet de Mar, Esparreguera, Manresa, Girona, Molins de Rei, Sant Boi de Llobregat, Sant Just Desvern, Tàrraga i Vilanova i la Geltrú. També s'han fet projeccions extres dels documentals.

Quant als espectadors, han augmentat un 56,67%, ja que de 7.215 l'any 2005 s'ha passat a 11.304 l'any 2006 (cal incloure-hi la projecció de tots els documentals i les projeccions extres).

**Taula 11.2. Documentals estrenats en VOSC del projecte El documental del mes
Any 2006**

Títol del documental
<i>Els amics de San Fernando / The lovers of San Fernando</i>
<i>L'experiment de Goebbels / Das Goebbels-Experiment</i>
<i>Basat en una història real / Based on a true history</i>
<i>Odessa...Odessa / Odessa...Odessa</i>
<i>El socialista, l'arquitecte i la torre girada / The socialist, the architect and the twisted tower</i>
<i>How many roads... / Per quants carrers...</i>
<i>Els números de la sort / Dreaming by numbers</i>
<i>China blue / China blue</i>
<i>Viure a l'Ermitage / The hermitage dwellers</i>
<i>Reservat als blancs / His big white self</i>
<i>Acompanyar a morir / Elisabeth Kübler-Ross</i>

Per últim, la Secretaria de Política Lingüística ha col·laborat en la subtitulació al català de projeccions de la quarta edició del Festival Europeu de Telefilms i Mostra de cinema Zoom Igualada, i de l'onzena edició de la Mostra de cinema gai i lèsbic de Barcelona.

1.1.2. Suport a la promoció

La Secretaria de Política Lingüística ha donat suport a la difusió de les versions catalanes de les pel·lícules d'origen estranger amb ajuts per a la creació i edició de materials de promoció de la versió catalana (espot de televisió, falca de ràdio, tràiler i cartells), amb la finalitat de dur a terme campanyes publicitàries per televisió, ràdio, premsa i Internet de cadascuna d'aquestes pel·lícules.

Quant a la difusió per televisió i ràdio, per a cada estrena s'ha realitzat una campanya publicitària als mitjans de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió (TV3, C33 i Catalunya Ràdio). Aquestes campanyes s'han emmarcat durant l'any 2006 en la campanya "Dóna corda al català", promoguda per la Secretaria de Política Lingüística, que té com a objectiu impulsar l'ús del català en tots els àmbits, entre els quals, el del cinema. Així, al final de tots els espots i falques de les pel·lícules s'hi ha inclòs una cua amb la imatge i la locució representativa de la campanya.

Per la seva banda, la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió ha continuat emetent un microespai diari de 30 segons titulat *Agenda de cinema en català* que s'emet abans del *Telenotícies vespre*, el qual anuncia diàriament una de les pel·lícules en projecció a la cartellera.

Als mitjans de premsa, en el marc de la campanya "Dóna corda al català", s'ha fet promoció de les pel·lícules mitjançant la publicació d'anuncis de les estrenes als diaris *Avui*, *El Periódico*, *El País*, *La Vanguardia*, *El Punt* i als diaris gratuïts *Metro* i *20 minutos*.

La Secretaria de Política Lingüística ha informat setmanalment als diaris *La Vanguardia*, *Avui*, *El Periódico* i *El Punt* de la cartellera de cinema en català. L'*Avui* i *La Vanguardia* han reservat un espai per anunciar exclusivament el cinema en català.

La cartellera de cinema en català també s'ha continuat publicant al Web de la llengua catalana (<http://www.gencat.cat/presidencia/llengcat/cinema/>) de la Generalitat de Catalunya i al Teletext de Televisió de Catalunya.

S'han publicat anuncis d'estrenes en català a les revistes especialitzades: *Cinèfilm*, *Descobrir Catalunya*, *El Hispano*, *Sàpiens* i *Teatre BCN*.

També s'han dut a terme actuacions publicitàries al web de cinema *Sessió Contínua*, al web de notícies *Vilaweb* i a la versió digital del diari *El Periódico* (aquest últim només els mesos de novembre i desembre), mitjançant la inserció de bàners de promoció de cinema en català.

En el marc d'un conveni amb la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió s'han publicat bàners i informació de les pel·lícules al 3xl.net. Esporàdicament, s'han publicat bàners als altres webs de la Corporació. També s'ha habilitat una cartellera de cinema en català integrada al web de Televisió de Catalunya, la qual s'ha mantingut permanentment actualitzada.

Per reforçar les actuacions de promoció de les estrenes en català, s'han fet diverses preestrenes mitjançant la col·laboració del Club TREC i del Club Servicaixa. La Secretaria, juntament amb TVC, ha organitzat una presentació en exclusiva de la pel·lícula *Eragon*, distribuïda per Hispano Fox Film S.A.E., la qual s'adreça especialment al públic jove. L'acte, emmarcat en la campanya genèrica dirigida als joves, va tenir lloc al cinema Comèdia i va comptar amb la presència de personatges del món de l'espectacle, dels esports, i autoritats polítiques, raó per la qual l'acte va tenir un fort impacte mediàtic.

Una altra de les actuacions de la Secretaria de Política Lingüística per promoure les estrenes ha estat la difusió de 300 cartells en català de cada pel·lícula, que s'han distribuït a diverses entitats (Consorti per a la Normalització Lingüística, delegacions territorials de la Secretaria de

Joventut, delegacions territorials de la Secretaria de Política Lingüística, Departament d'Educació, Enciclopèdia Catalana i revista del Club Súper 3).

La Secretaria de Política Lingüística també ha col·laborat en la promoció del Cicle de Cinema Infantil en Català (CINC) mitjançant fullets divulgatius (vegeu l'apartat 1.1.3. *Suport a L'exhibició*).

Per últim, durant l'any 2006 la Secretaria de Política Lingüística ha col·laborat amb l'Institut Català de les Indústries Culturals per al suport a la promoció de pel·lícules en versió original catalana. Amb aquest objectiu, la Secretaria ha destinat recursos econòmics per a la realització de campanyes publicitàries als mitjans de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió.

La inversió de la Secretaria durant el 2006 per a la promoció i difusió del cinema i DVD en català ha estat de 977.233,79 euros.

1.1.3. Suport a l'exhibició

Les còpies de pel·lícules d'estrena en català s'han distribuït en els circuits habituals d'exhibició de Catalunya. Normalment s'estrenen dues còpies a la ciutat de Barcelona, però mai en les mateixes condicions que les versions castellanes, que solen estrenar-se amb un nombre entre 10 i 15 còpies en aquesta ciutat. Altres poblacions on s'han distribuït sovint les versions catalanes han estat Girona, Lleida, Sabadell, Tarragona, Manresa, Olot i Granollers; i també, encara que amb menys freqüència, Arenys, Terrassa, Vic i Amposta. Durant l'any 2006 s'han reforçat les campanyes de difusió de les pel·lícules d'estrena en català i, més directament, de les sales de projecció en versió catalana.

Altres actuacions en l'àmbit de l'exhibició en català i que es recullen en el Pla d'acció 2005-2006 han estat els cicles de cinema infantil en els àmbits locals i comarcals. Des del 2004 s'organitza el CINC (Cicle de Cinema Infantil en Català). Aquesta iniciativa és el resultat de l'activitat dels exhibidors amb la col·laboració dels serveis territorials de la Secretaria de Política Lingüística i la mateixa Secretaria, que té com a objectius suplir el dèficit de cinema infantil en català al mercat, formar nous espectadors de cinema en català i potenciar l'hàbit de consum de productes cinematogràfics en aquesta llengua, gràcies a una programació atractiva i a una política de preus baixos. Així, se seleccionen majoritàriament pel·lícules que s'han estrenat comercialment al cinema i encara no s'han posat a la venda en format DVD. Al llarg d'aquests anys, s'han projectat títols com: *Ice Age*, *Doraemon*, *Buscant en Nemo*, *Shin Chan*, *Cars*, etc.

L'any 2005 eren 14 les poblacions que participaven en el cicle. El 2006 s'hi ha incorporat el circuit de cinemes Oscar i 6 poblacions més. En total, 20 poblacions han participat en aquesta activitat: Almacelles, Balaguer, Berga, Cervera, el Vendrell, Girona, Granollers, la Seu d'Urgell, Lleida, Mequinensa, Mollerussa, Montblanc, Platja d'Aro, Ponts, Ripoll, Roquetes, Tamarit de la Llitera, Tarragona, Tàrraga i Tremp. Durant el 2006, un total de 28.868 espectadors han assistit a les diverses projeccions del CINC. L'any 2005 hi va haver 23.217 espectadors, l'augment, per tant, ha estat de més de 5.000 espectadors, cosa que significa un increment del 24,34%.

1.1.4. Suport al DVD

La major part de les pel·lícules doblades al català per a la pantalla gran tenen versió catalana en DVD. Alguns dels títols més destacats que han aparegut en aquest mercat durant el 2006 han estat, entre d'altres: *Bona nit i bona sort*, *Cars*, *El codi da Vinci*, *Harry Potter i el calze del foc*, *Ice Age 2: el desglaç* i *Missió impossible III*.

La Secretaria de Política Lingüística ha continuat la seva política d'ajuts per garantir la inclusió de les versions catalanes en els DVD i la seva distribució als punts de venda. L'aportació total a les empreses per aquest concepte ha estat de 150.829 euros. Onze empreses han estat beneficiàries de les subvencions, la majoria per conceptes de subtitulació, creació d'*authoring*, despeses d'edició. Prioritàriament, han presentat productes adreçats als més petits. Les grans empreses del sector, les quals porten les pel·lícules més comercials, no s'han presentat a les convocatòries de subvencions, però sí que han incorporat el doblatge català als DVD.

Taula 11.3. Títols de DVD en català subvencionats. Any 2006

Títols	Empresa videogràfica
Aladí (2 DVD) Els somnis de Jana (3 DVD) Fantasmes (3 DVD) L'illa del tresor Otijocs 4 robots bojos	Barcelona Multimèdia
Animals entremaliats Jamie, el ratolí Metà·lics	Benecé Produccions, SL
Inspector Lavardin Kirikú i les bèsties salvatges La vida secreta de les paraules L'Escrupó Negre (5 DVD) Sí Primer Ministre (4 DVD) Twin Peaks: el foc camina amb mi	Cameo Media, SL
Buffalo Bill + El flautista d'Hamelin Cleopatra + Robinson Crusoe Contes clàssics 1 - 5 Contes orientals El llibre d'Andersen El mag Merlí + King Kong Frankenstein + L'home de Mayapan Hansel i Gretel + Cristòfor Colom Juanito Jones 1 - 3 Jules Verne Karaoke 2 La bruixa avorrida 1 La festa d'aniversari de la bruixa La rateta que escombrava l'escaleta/Patufet Leonardo da Vinci + Llibre de la selva Les set cabretes + L'Atlàntida Les tres bessones bebès 1 - 3 Les tres bessones i l'enigma del Quixot L'home de Cromanyó + Ulisses Llibre W. Amadeus Mozart Màgic lletres 1 Marco Polo + Caputxeta vermella Miniman 1 Pipsqueak i el planeta Pipsqueak i els esports Robin Hood + Els tres porquets Romeu i Julieta/Barbablava Tarzan + Blancaneu UMD Les tres bessones i Jules Verne	Cromosoma, SA
Alí Babà Dies de transició Guerra Civil a Catalunya. Zona Roja Kong II Porca Misèria	Enciclopèdia Catalana, SA
Baby Einstein 1 - 9	Essential Minds

<i>Doraemon en el màgic món de les aus</i> <i>Doraemon i els déus del vent</i>	Luk Internacional, SA
<i>Buenas noches, buena suerte</i> <i>Crash</i> <i>El asesinato de Richard Nixon</i> <i>El mercader de Venecia</i> <i>Hostage</i> <i>Juegos de Mujer</i> <i>La última señal</i> <i>New Police Story</i> <i>Orgazmo</i> <i>Pingu Pack (3 DVD)</i> <i>Tempus fugit</i> <i>Thai Dragon</i> <i>The matador</i> <i>Una canción del pasado</i>	Manga Films, SL
<i>Brainy baby english</i> <i>Brainy baby music</i>	Nikidom, SL
<i>La tomba dels cucaculls</i>	SAV, SA del Video
<i>Gisaku</i> <i>Oliver Twist</i>	Sociedad General de Derechos Audiovisuales

La prestatgeria única

Aquesta iniciativa, impulsada pels departaments de la Presidència i de Comerç de la Generalitat de Catalunya (a través de l'SPL i del COPCA), amb la col·laboració dels principals editors i distribuïdors dels productes, va néixer l'any 2004 amb la finalitat d'augmentar els productes audiovisuals en català disponibles al mercat, i de garantir el dret de les persones consumidores i usuàries a accedir-hi en condicions d'igualtat amb altres productes.

Un cop ha finalitzat el termini de tres anys previst per a aquesta actuació i tenint en compte els canvis del comportament del mercat videogràfic que s'han produït, els quals faciliten que els DVD, cada cop més, incorporin la versió catalana i no calgui localitzar de manera especial les versions catalanes als establiments, la Secretaria de Política Lingüística ha considerat oportú no continuar mantenint aquesta iniciativa. Tot i això, alguns establiments especialitzats han optat per mantenir els expositors.

1.2. El Servei Català de Doblatge

La darrereria de juliol de 2005, la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió, amb la finalitat de donar un impuls definitiu a la presència del català en l'emissió de cinema a les televisions, va posar en marxa el Servei Català de Doblatge (SCD). L'SCD té com a objectiu doblar al català totes les pel·lícules, en format televisiu, per poder incorporar els doblatges als DVD i altres suports de consum domèstic. TV3 assumeix el doblatge per a televisió dels films estrangers que s'estrenen en sales comercials i el cedeix gratuïtament a les distribuïdores, amb la finalitat que el puguin incloure en les edicions de DVD/vídeo i el posin a disposició de les televisions que en comprin els drets d'emissió. Tanmateix, el Servei gestiona el fons històric de doblatge de TV3.

Durant l'any 2006, des del Servei Català del Doblatge s'han doblat 124 títols i se n'han subtitulat 109.

Fins al 31 de desembre de 2006, s'han editat aquests 24 títols per a explotació en DVD:

- *16 carrers*
- *A la deriva*
- *Caos*
- *Casino Royale*
- *Deixa't portar*
- *Destinació final 3*
- *Diari d'un executiu agressiu*

- *Edison*
- *El capità Zoom i els petits grans herois*
- *El cas Slevin*
- *El codi Da Vinci*
- *El color del crim*
- *El joc dels idiotes*
- *Nuvi*
- *Els escalfabanquetes*
- *La cruïlla*
- *Match point*
- *Penombra*
- *Patitos salvatges*
- *Pregunta-ho al vent*
- *Set espases*
- *She's the man*
- *Ultraviolet*
- *Evolution*

Pel que fa al nombre d'hores de doblatge que l'SCD ha cedit a diversos mitjans de comunicació i distribuïdores videogràfiques, han estat 2.259 hores, tal com s'indica en la taula següent:

Taula 11.4. Nombre d'hores cedides pel Servei Català del Doblatge. 2006

Organisme	Nombre d'hores
Tele-taxi	54
City	300
BTV + xarxa de TV locals	681
Consorci TV locals	779
Distribuïdores	445
TOTAL	2.259

1.3..L'Institut Català d'Indústries Culturals (ICIC)

La política de promoció de l'audiovisual, i de manera molt especial, de la promoció cinematogràfica que realitza l'Institut Català de les Indústries Culturals (ICIC), té com a objectiu principal el desenvolupament integral de les empreses de producció de continguts.

Això suposa desenvolupar línies de suport en els camps següents:

- Desenvolupament de projectes.
- Suport específic a la producció de continguts.
- Suport a l'exhibició i distribució.
- Suport a la internacionalització.
- Suport als projectes de creació de públics: festivals.

Òbviament, aquests objectius s'han de complir dins el marc normatiu de les polítiques europees, atenent a les dinàmiques generals de coproducció que regeixen al sector i amb la màxima relació possible amb altres agents com Televisió de Catalunya (TVC) o l'Institut de la Cinematografia y de las Artes Audiovisuales (ICAA).

Un dels objectius de l'ICIC és també la potenciació i la promoció de la producció cinematogràfica en versió original catalana. Respecte a l'àmbit d'actuacions de l'ICIC que queda delimitat en la producció cinematogràfica d'empreses catalanes, s'ha constatat un increment global de produccions catalanes i en català.

Cal assenyalar les dificultats inherents a aquest objectiu, donada la tendència inevitable a la coproducció estatal i internacional del cinema català, inevitable per l'estructura creixent dels costos de producció de les pel·lícules i per la necessitat, derivada de les normatives europees,

de considerar amb igualtat de condicions el talent artístic provinent de qualsevol indret de la Unió Europea.

L'any 2006 l'ICIC ha mantingut la línia plantejada l'any 2005 destinada exclusivament a fomentar la producció de llargmetratges en versió original catalana, així com per a l'exhibició de llargmetratges en català. Aquesta convocatòria va ser publicada amb una dotació inicial de 500.000 euros, que posteriorment va ser ampliada fins a 1.100.000 euros, el qual ha suposat un augment del 75% respecte de la quantitat finalment executada el 2005.

D'altra banda, els llargmetratges produïts en versió original en català, com també els doblats al català poden accedir de manera genèrica a un ajut per assumir fins al 17% del cost de producció, amb un màxim de 140.000 euros, i a un ajut de fins al 25% de la inversió realitzada per a la promoció i publicitat en l'estrena en cinemes, fins a un màxim de 60.000 euros, que poden ser ampliat amb 40.000 euros més si aquesta inversió és superior al 30% del cost de realització del llargmetratge, és a dir, una subvenció global màxima de 240.000 euros. Aquestes convocatòries han sumat una dotació final situada en els 4,5 milions d'euros.

Aquesta política ha permès un augment de les pel·lícules rodades en català, juntament amb un increment paral·lel de la seva quota de mercat.

Taula 11. 5. Estrenes en versió original catalana. 2006

Títol	Distribuïdora	Data d'estrena	Espectadors
<i>Flicció</i>	Alta Classics, S.L.Unipersonal	10.11.06	28.919
<i>Animals ferits</i>	Sociedad Gral. de Derechos Audiovisuales, S.A.	10.02.06	17.234
<i>Rock & Cat</i>	Sociedad Gral. de Derechos Audiovisuales, S.A.	21.04.06	13.585
<i>Honor de cavalleria</i>	Notro Films S.L.	12.05.06	8.468
<i>La Central</i>	Eurocine Films S.L.	28.07.06	8.395
<i>La casa de mi abuela</i>	Sorolla Films S.A.	12.04.06	5.695
<i>Dies d'agost</i>	Benecé Produccions,S.L.	05.12.06	4.293
<i>Febrer</i>	Notro Films S.L.	11.08.06	3.697
<i>Cineastes en acció</i>	Prod. Kilimanjaro, S.L.	15.09.06	1.090
<i>La silla</i>	U.I.P	17.11.06	572
<i>Artigas</i>	ABS Production-Barcelona, S.L.	01.09.06	530
<i>El coronel Macià</i>	Diafragma Producciones Cinematograficas, S.L.	23.12.06	352
<i>Enigma Cervantes</i>	Baditri Films , S.L.	20.10.06	295
<i>La dona sense ànima</i>	Producciones Kaplan, S.L	15.10.06	112
<i>La dona del bosc</i>	Producciones Kaplan, S.L	15.10.06	99
<i>Deixa'm en pau</i>	Belnix Actividades De Futuro, S.L.	06.10.06	76

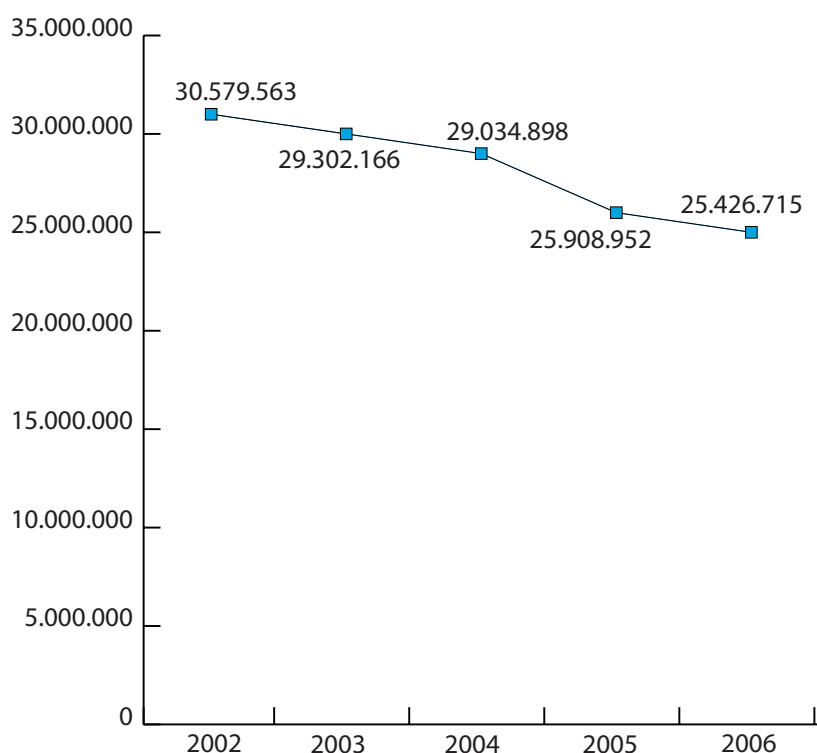
2. L'evolució del mercat audiovisual

2.1. Dades sobre l'evolució dels espectadors de cinema a Catalunya

L'any 2006, les sales de cinema de Catalunya han rebut 25.426.715 espectadors, xifra que representa una disminució de l'1,9% en comparació amb l'assistència de públic durant l'any 2005. Aquesta caiguda, que ha estat més moderada que la registrada l'any anterior (que gairebé va significar un 11%), no ha afectat negativament la recaptació.

El gràfic següent il·lustra l'evolució del nombre d'espectadors a Catalunya de l'any 2002 a l'any 2006.

Gràfic 11.1. Evolució del nombre d'espectadors a Catalunya, 2002-2006

El cinema en català ha rebut l'assistència de 656.648 espectadors, un 23,5% menys que l'any anterior. Aquesta davallada s'ha produït tot i l'augment d'un 10,4% en l'oferta de títols exhibits: de 96 l'any 2005 s'ha passat a 106 l'any 2006.

Dels 106 títols, 24 s'han projectat en versió original en català, 76 en versió doblada, 5 en versió subtítulada i 1 en versió doblada i subtítulada.

Del total de títols exhibits en català, un 62,5%, o sigui 66 títols, han estat d'estrena: 16 en versió original en català, 44 en versió doblada, 5 en versió subtítulada i 1 en versió doblada i subtítulada.

Pel que fa a la nacionalitat de les 45 pel·lícules estrenades doblades en català, 22 són d'origen estranger, 22 de producció catalana i 1 de producció espanyola.

La taula següent il·lustra l'assistència d'espectadors a pel·lícules exhibides en català per versions. Com s'hi pot observar, únicament les pel·lícules subtitulades en català tenen un increment d'espectadors, ja que, durant el 2006, l'oferta de títols en aquesta versió ha estat més gran que la de l'any 2005 (d'1 títol es passa a 6). L'assistència de públic a pel·lícules originals en català disminueix un 21,5% i a les doblades en català un 26%.

Taula 11.6. Assistència d'espectadors a pel·lícules exhibides en català per versions

	2005	2006
Original en català	133.956	105.116
Doblada en català	724.400	535.763
Subtitulada en català	198	15.769

La pel·lícula més vista en català ha estat *Ice Age 2: el desglaç* amb 58.314 espectadors; seguida de *Cars*, amb 46.542 espectadors; *Scoop*, amb 29.052 espectadors, i *SOS Planeta*, amb 29.013 espectadors. De les pel·lícules produïdes a Catalunya, les més vistes en català han estat *Ficció*, amb 28.919 espectadors; *El perfum: història d'un assassí*, amb 27.281 espectadors; *Animals ferits*, amb 17.234 espectadors, i *Tirant el Blanc* amb 16.110 espectadors.

Tot seguit desglossem aquestes dades generals segons si el cinema és de producció catalana o no catalana.

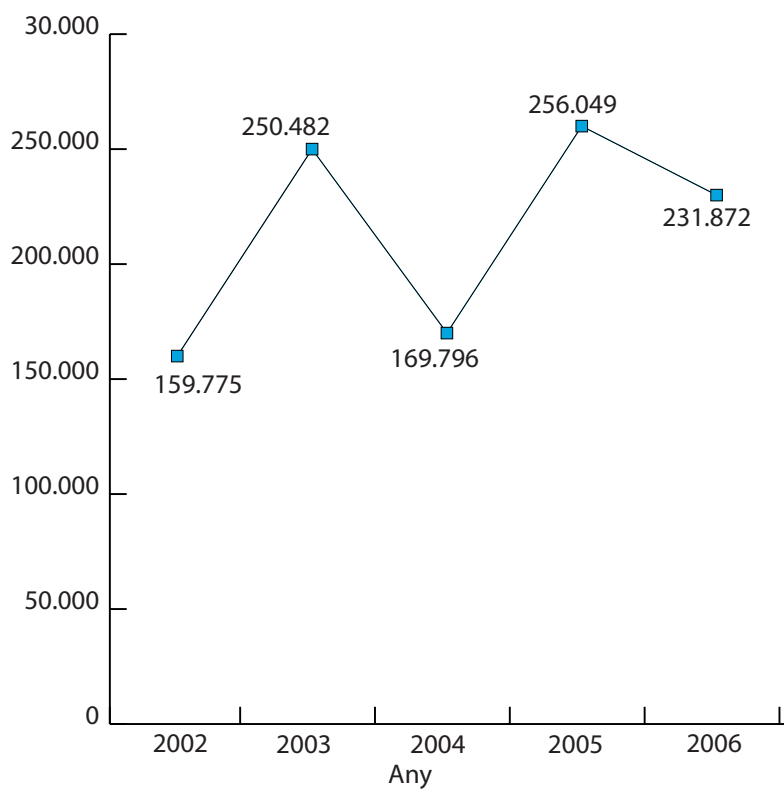
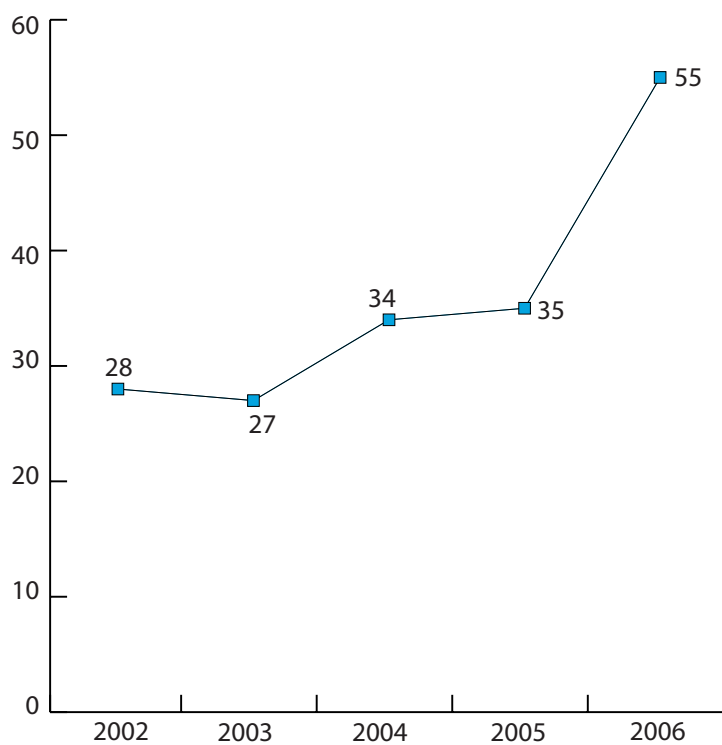
2.2. Dades sobre l'evolució de l'exhibició del cinema de producció catalana

L'assistència de públic al cinema de producció catalana en català (en versió original, doblada i subtitulada) ha tingut variacions durant els darrers cinc anys. Si comparem l'assistència de públic a aquestes produccions entre els anys 2002 i 2006, s'observa que ha crescut el 45,1%, tot passant de 159.775 espectadors l'any 2002 a 231.872 el 2006.

Aquest increment del nombre d'espectadors ha anat acompanyat d'un increment en l'oferta de títols de producció catalana en català, el 96,4%. De 28 llargmetratges exhibits el 2002 s'ha passat a 55 l'any 2006 (24 en versió original, 27 en versió doblada i 4 en versió subtitulada).

L'any 2006, el nombre de llargmetratges de producció catalana exhibits en català ha suposat el 56,1% del total de llargmetratges catalans exhibits (55 en català sobre un total de 98). D'aquestes 55 pel·lícules, 42 s'han estrenat en català.

Les gràfiques següents il·lustren l'evolució de l'exhibició de la producció catalana en català (llargmetratges) en relació amb el nombre d'espectadors i de títols exhibits des de l'any 2002 al 2006.

Gràfic 11.2. Espectadors de llargmetratges de producció catalana en català**Gràfic 11.3. Nombre de llargmetratges de producció catalana exhibits en català**

Els llargmetratges catalans estrenats l'any 2006 amb més èxit de públic i de taquilla en la seva exhibició en català, per versió, són:

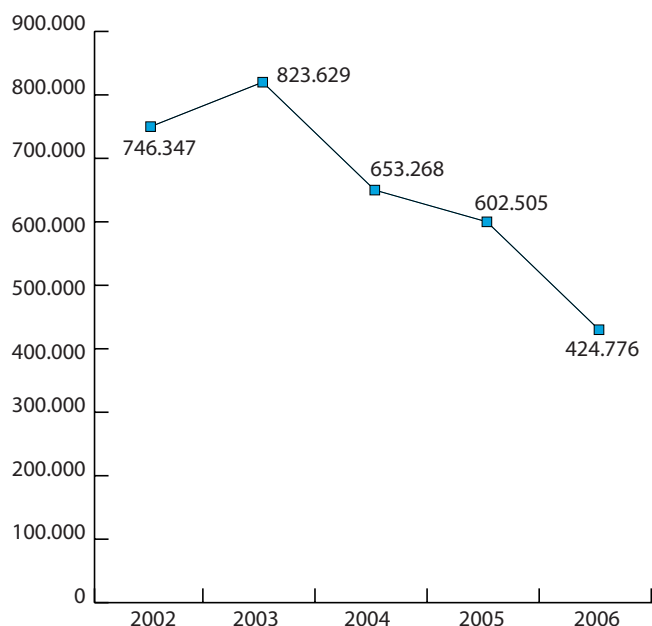
Taula 11.7. Llargmetratges catalans estrenats l'any 2006, amb més èxit de públic

Versió	Títol	Estrena	Espectadors	Recaptació
Original	FICCIÓ	10/11/06	28.919	172.122,12
	ANIMALS FERITS	10/02/06	17.234	96.853,85
	ROCK&CAT	21/04/06	13.585	68.642,38
	HONOR DE CAVALLERIA	12/05/06	8.468	49.089,80
	LA CENTRAL	28/07/06	8.395	47.857,10
	TOTALS		76.601	434.565,25
Doblada	EL PERFUM:HISTÒRIA D'UN ASSASSÍ	24/11/06	27.281	149.338,40
	TIRANT EL BLANC	8/04/06	16.110	86.552,90
	EL MISTERI DEL NIL	2/03/05	10.357	65.996,10
	PÉREZ, EL RATOLÍ DELS TEUS SOMNIS	22/12/06	8.009	44.345,10
	LA TEVA VIDA EN 65 MINUTS	14/07/06	7.932	43.994,04
	TOTALS		69.689	390.226,54
Subtitulada	DE MADRID A LA LLUNA	26/10/06	8.217	149.338,40
	LA LLEGENDA DEL TEMPS	2/06/06	2.611	14.459,00
	LA CASA DEL DRAGÓ	23/06/06	826	4.192,20
	LA BICICLETA	30/06/06	99	564,00
	TOTALS		11.753	168.553,60

2.3. Dades sobre l'evolució de l'exhibició del cinema de producció no catalana doblat i subtitulat al català

Durant l'any 2006 el cinema de producció no catalana doblat i subtitulat al català ha assolit un total de 424.776 espectadors. Aquesta xifra representa un 64,7% del total d'espectadors en català de l'any 2006, en què, com s'ha fet esment en el punt 1.1, n'hi va haver 656.648. Tanmateix, comparat amb l'any 2005 hi ha hagut una disminució d'un 29,5%.

Gràfic 11.4. Evolució del nombre d'espectadors 2002-2006 en català de pel·lícules de producció no catalana doblades i subtitulades al català

Des de la perspectiva del treball dut a terme en aquest sector des de l'Administració, cal considerar que, malgrat tots els esforços per facilitar que els productes audiovisuals en català estiguin a disposició del ciutadà, les dificultats per aconseguir-ho són nombroses. A part la tendència a la baixa de l'assistència d'espectadors als cinemes en general, es confirma una baixada d'espectadors en les pel·lícules en català. És evident que el volum de l'oferta de cinema en català no és la mateixa que la de castellà, i que tampoc no s'ofereix en les mateixes condicions.

Pel que fa a aquest darrer aspecte, la distribució de les còpies doblades no té la mateixa difusió, per la qual cosa costa de trobar, i es fa en sales i horaris molt desavantatjosos en relació amb les còpies en castellà. Quant al volum de l'oferta en català, cal tenir en compte que la seva dimensió el fa molt sensible a la presència o no d'algun èxit de públic en l'any analitzat.

La taula anterior, indicativa de l'evolució del nombre d'espectadors, s'explica millor si es té en compte que l'any 2003 la Secretaria de Política Lingüística va finançar el doblatge i el copiatge dels llargmetratges dels coneguts personatges Shin Chan i Doraemon, ambdós basats en les sèries de televisió emeses per TV de Catalunya, que es van estrenar amb més de 60 còpies en la versió doblada al català, i que van suposar un volum d'espectadors de 280.000. L'any 2004 es va doblar un títol més de cada sèrie i entre els dos van arribar als 130.000 espectadors. El 2005 només es va doblar la pel·lícula corresponent a Doraemon, la qual va aconseguir la xifra de 80.000 espectadors. Durant l'any 2006 la distribuïdora no va programar cap títol d'aquests personatges.

A banda d'això, i en una clau més genèrica, cal tenir en compte que tot el sector del cinema viu un moment d'inflexió causat pel canvi d'hàbits en el consum de productes audiovisuals. El progressiu consum del cinema al domicili, la pirateria o l'ús d'Internet són factors que cal tenir en compte a l'hora de determinar un canvi en les polítiques de promoció del cinema en català que en aquest moment resulta convenient. D'altra banda, la possibilitat d'extensió del cinema digital també pot permetre una gestió diferent de les còpies de les pel·lícules a les empreses de distribució de cinema, a les d'exhibició i a les videogràfiques.

La Secretaria de Política Lingüística considera necessari, en aquest moment, mantenir-se atenta a l'evolució del mercat i explorar noves vies d'actuació, conjuntament amb el Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació, per avançar en l'objectiu d'aconseguir una igualtat de condicions per al consum de cinema en català a Catalunya.

Pel que fa a la producció dels 51 títols exhibits en català durant el 2006, 48 van ser de producció estrangera en versió doblada o subtitulada al català i 3 de producció espanyola, xifra que representa un 48,1% del total de títols exhibits en català durant aquest any, que han estat 106. Envers el total de títols de producció estrangera exhibits en català durant l'any 2005, hi ha hagut una disminució del 15%.

Dels 51 títols exhibits, 24 han estat d'estrena, 22 dels quals en versió doblada, 1 subtitulada i 1 en versions doblada i subtitulada. La resta han estat reposicions de pel·lícules ja estrenades en el marc de diverses activitats o cicles de cinema, la qual cosa fa que el volum d'espectadors que hi ha assistit sigui molt variat, d'acord amb la sala i amb la mateixa naturalesa del marc en què es van projectar.

Taula 11.8 Exhibició de pel·lícules doblades o subtitulades en català d'origen estranger. Títols i rànquing d'espectadors. Any 2006

Pel·lícula	Distribuïdor	Data estrena	Espectadors
<i>Ice age 2: el desglaç</i>	Hispano Fox Film, S.A.E.	31.03.06	58.314
<i>Cars</i>	The Walt Disney Co Iberia, S.L.	05.07.06	46.542
<i>Scoop</i>	Zeta Audiovisuales, S.A./ On pictures	27.10.06	29.052
<i>SOS Planeta</i>	Teatromax, S.A	11.11.05	29.013
<i>Veïns invasors</i>	UIP	16.06.06	25.361

<i>Happy feet, trencant el gel</i>	Warner Bros Entertainment España, S.L.	05.12.06	24.587
<i>Ciutat ratolí</i>	UIP	01.12.06	17.179
<i>Astèrix i els vikings</i>	Dea Planeta, S.L.	30.06.06	15.354
<i>Col·legues al bosc</i>	Sony Pictures Realising Epaña, S.A.	10.11.06	13.852
<i>Eragon</i>	Hispano Fox Film, S.A.E	15.12.06	12.476
<i>La increïble però certa història de la Caputxeta Vermella</i>	Manga Films, S.L.	22.09.06	12.429
<i>El corral, una festa molt animal</i>	UIP	27.10.06	11.354
<i>Jordi el Curiós</i>	UIP	04.08.06	10.667
<i>Forces de la natura</i>	Teatromax, SA	14.07.05	10.303
<i>Monster house</i>	Sony Pictures Realising Epaña, S.A.	01.09.06	10.126
<i>Copying Beethoven (doblada i subtitulada)</i>	Notro Films, S.L.	20.10.06	9.607
<i>Esculls coral·lins</i>	Teatromax, S.A	23.02.06	9.460
<i>M:i:III</i>	UIP	05.05.06	9.297
<i>Ant Bully. Benvingut al formiguer</i>	Warner Bros Entertainment España, S.L	08.09.06	8.794
<i>Kirikú i les bèsties salvatges</i>	Alta Films	23.12.05	7.917
<i>Arthur i els Minimoys</i>	New World Films Internacional, S.A.	15.12.06	6.206
<i>Chicken little</i>	The Walt Disney Co Iberia, S.L.	18.11.05	5.349
<i>Índia misteriosa</i>	Teatromax, SA	25.05.06	4.805
<i>El cos humà</i>	Teatromax, SA	10.05.02	4.470
<i>The Guardian</i>	The Walt Disney Co Iberia, S.L.	11.10.06	3.904
<i>King Kong</i>	UIP	13.12.05	3.561
<i>Fineta, una foqueta la mar de salada</i>	Eurocine Films, S.L.	23.06.06	3.188
<i>Harry Potter i el calze del foc</i>	Warner Bros Entertainment España, S.L	25.11.05	2.960
<i>Wallace & Gromit: la maledicció de les verdures</i>	UIP	07.10.05	2.123
<i>Oliver Twist</i>	Sociedad Gral. de Derechos Audiovisuales, S.A.	02.12.05	2.095
<i>La profecia de les granotes</i>	Baditri, S.L.	23.12.05	1.970
<i>Gisaku(1)</i>	Sociedad Gral. de Derechos Audiovisuales, S.A.	17.03.06	1.845
<i>Opopomoz(2)</i>	Dea Planeta, S.L.	23.12.05	1.584
<i>El príncep dels lladres</i>	Flins & Pinículas, S.L.	06.10.06	1.501
<i>Misteris d'Egipte</i>	Teatromax, SA	14.05.99	1.204
<i>Austràlia</i>	Teatromax, SA	06.12.03	942
<i>Retorn a la 3a dimensió</i>	Teatromax, SA	05.05.04	932
<i>El somni d'una nit de Sant Joan</i>	The Walt Disney Co Iberia, S.L.	01.07.05	830
<i>Robots</i>	Hispano Fox Film, S.A.E.	18.03.05	777
<i>Misteris del Titànic</i>	Teatromax, SA	12.12.03	571
<i>Memòries de Xina (VOSC)</i>	Notro Films, S.L.	08.04.06	456
<i>Charlie i la fàbrica de xocolata</i>	Warner Sogefilms, A.I.E.	12.08.05	424
<i>Glup</i>	Barton Films, S.L	02.04.04	315
<i>Els Increïbles</i>	The Walt Disney Co Iberia, S.L.	21.11.04	257
<i>La llegenda del Zorro</i>	Sony Pictures Realising de España, S.A.	28.10.05	247

<i>Doraemon i els déus del vent</i>	Luk International	02.09.05	234
<i>Buscant en Nemo</i>	The Walt Disney Co Iberia, S.L.	28.11.03	109
<i>Madagascar</i>	UIP	17.06.05	107
<i>El conte de Nadal</i>	Planeta 2010 SL	21.12.01	57
<i>Rolo i el secret del pèsol</i>	Dea Planeta, S.L.	22.07.05	39
<i>El secret dels germans Grimm</i>	Dea Planeta, S.L.	09.09.05	30
Total espectadors			424.776

(1) Pel·lícula de producció espanyola, llengua original: gallega.

(2) La pel·lícula *Opopomoz*, per Resolució de 27/10/05 de l'Institut Català de les Indústries Culturals, es va qualificar de nacionalitat italiana. Per tant, en el moment de l'estrena (22 de desembre de 2005), i a l'efecte d'aquest Informe, s'ha considerat que la pel·lícula és de producció estrangera i ha rebut subvenció de la Secretaria de Política Lingüística. Posteriorment s'ha publicat la Resolució d'11.12.06 de rectificació de la Resolució anterior, en la qual s'ha requalificat la pel·lícula de coproducció italiana (90%) i catalana (10%).

Les pel·lícules que han obtingut més espectadors (vegeu taula 1) han estat les d'animació, *Ice Age 2: el desglaç*, amb 58.314 espectadors, i *Cars*, amb 46.542 espectadors; la darrera pel·lícula de Woody Allen, *Scoop*, amb 27.913 espectadors, i la pel·lícula de gran format *SOS Planeta*, amb 29.013 espectadors.

2.4. Dades generals de DVD i altres formats domèstics

La desaparició progressiva del format VHS i la generalització del DVD afavoreixen la incorporació de la banda sonora catalana i dels subtítols en el cas que existeixin. Aquest fet facilita també el consum del català en l'audiovisual, ja que no hi ha una doble distribució del producte, ni cal fer esforços per trobar les versions catalanes al mercat. La majoria de DVD que contenen versions catalanes, però, tenen el títol en castellà i només hi ha una breu referència a l'apartat que indica els idiomes del doblatge. Cada vegada hi ha més empreses videogràfiques que incorporen les versions catalanes, ja sigui perquè s'han doblat les pel·lícules per al cinema, ja sigui perquè són doblatges cedits per Televisió de Catalunya o el Servei Català del Doblatge. També es nodreix el mercat de sèries televisives en català i productes adreçats als infants.

En els nous suports audiovisuals: Blue Ray, HD DVD i UMD, la presència de les versions catalanes és encara molt escassa, tot i que ja hi ha alguns productes que les contenen.

XII. LES TECNOLOGIES DE LA INFORMACIÓ I LA COMUNICACIÓ

Tenint en compte la importància per al futur de la llengua que tenen les tecnologies de la informació i la comunicació, l'article 29 de la Llei 1/1998, de 7 de gener, de política lingüística, estableix que el Govern de la Generalitat ha d'afavorir, estimular i fomentar amb mesures adequades:

- La investigació, la producció i la comercialització de tota mena de productes en català relacionats amb les indústries de la llengua, com ara els sistemes de reconeixement de veu, de traducció automàtica i similars.
- La producció, la distribució i la comercialització del programari en llengua catalana i la traducció, si escau, d'aquests productes al català.
- La presència de productes i informacions en català en les xarxes telemàtiques d'informació.

El desenvolupament de la societat de la informació i la utilització del català en aquest entorn tenen una importància especial en l'actual moment social i econòmic del nostre país.

Tant per a les persones com per a les organitzacions, la societat de la informació comporta noves exigències lingüístiques associades a les innovacions tecnològiques. Per aquest motiu, el desenvolupament de la societat de la informació ha d'anar unit a la política d'extensió de l'ús de la llengua catalana i al desenvolupament econòmic del sector català de les indústries de la llengua i de les tecnologies de la informació i la comunicació (TIC). En aquest sentit, l'impuls de la llengua catalana en l'àmbit de la societat de la informació és un objectiu prioritari del Govern de la Generalitat.

En l'àmbit de la Generalitat de Catalunya, la Secretaria de Telecomunicacions i Societat de la Informació (STSI),¹ d'acord amb l'article 17 del Decret 480/2006, de 5 de desembre, de reestructuració del Departament de Governació i Administracions Públiques, té la responsabilitat d'impulsar, d'acord amb la Secretaria de Política Lingüística, accions de promoció del català en les tecnologies de la informació i la comunicació, per tal d'evitar una fractura digital lingüística. L'STSI té atribuïdes les funcions en l'àmbit material de les telecomunicacions, la informàtica i la societat de la informació, i concretament li correspon:

- Estudiar, proposar i executar la política general sobre informàtica, telecomunicacions i societat de la informació, impulsar els respectius sectors econòmics i facilitar la creació a Catalunya de les infraestructures adequades per al suport de les telecomunicacions.
- Impulsar la integració de les tecnologies de la informació en tots els àmbits de la societat catalana potenciant accions contra la fractura digital, amb especial èmfasi en els àmbits de l'ensenyament i la llengua.
- Així, un dels objectius de l'STSI és vetllar per la presència de la llengua catalana en tots els productes i serveis relacionats amb les tecnologies de la informació i la comunicació, i la disponibilitat d'aquests productes va lligada al foment de l'ús social de la llengua catalana en tots els entorns vinculats a les TIC.

¹ La Secretaria de Telecomunicacions i Societat de la Informació estava adscrita al Departament d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació fins al mes de maig de 2006, en què va passar a dependre del Departament de la Presidència (Decret 177/2006). A partir del desembre de 2006 forma part del Departament de Governació i Administracions Públiques (Decret 480/2006).

Cal tenir en compte que les eines i els productes desenvolupats amb noves tecnologies no es recullen en aquest capítol, sinó en el corresponent d'acord amb la seva finalitat. Així, en altres capítols d'aquest Informe es pot trobar informació sobre els recursos següents:

- Corrector ortogràfic i gramatical de català (vegeu l'apartat 2 del capítol III)
- Traducció automàtica (vegeu l'apartat 2 del capítol III)
- Curs de català en línia (vegeu l'apartat 2.1.2.1 del capítol V)
- Projectes i recursos elaborats per les universitats (vegeu l'apartat 4.3 del capítol V)
- Plats a la carta: programa informàtic per confeccionar cartes de bars i restaurants en català (vegeu l'apartat 4.3.3 del capítol XIII)
- Terminologia Oberta (vegeu l'apartat 5.3 del capítol III)
- Jocs en línia i concurs Versifica't, dins la campanya "Dóna corda al català. el català va amb tu" (vegeu l'apartat 7 del capítol IV)

1. Difusió del programari en català

1.1. Web de la llengua catalana

En la línia de donar el màxim suport i la màxima difusió possible al programari en català, la Secretaria de Política Lingüística (SPL) continua difonent des de l'espai d'Informàtica i noves tecnologies del Web de la llengua catalana, <http://www.gencat.cat/llengua>, els productes informàtics i els serveis web disponibles en català. En aquest espai es pot trobar informació sobre tota mena de productes, com ara navegadors, verificadors ortogràfics, sistemes operatius o programaris per a empreses de diversos sectors. També s'hi inclouen apartats específics dedicats al programari exclusiu per a ordinadors de butxaca, telefonia, impressores, fotocopiadores i altres dispositius electrònics.

L'any 2006, la pàgina d'Informàtica i noves tecnologies ha rebut un total de 140.195 visites.

Així mateix, es continuen atenent les consultes que s'adrecen a l'SPL, tant per via telefònica com telemàtica, sobre productes informàtics en català.

1.2. CD-ROM Programari en català. Perquè el teu ordinador parli com tu

El 2006 la Secretaria de Telecomunicacions i Societat de la Informació ha produït una nova edició d'un CD amb un recull de programari de distribució lliure en català, *Programari en català. Perquè el teu ordinador parli com tu*, amb l'objectiu d'oferir a la ciutadania eines informàtiques per viure i treballar en català. Concretament, se n'han editat 300.000 unitats, que s'han distribuït de franc mitjançant diverses publicacions en català, entre altres canals de distribució, com ara la Xarxa de Telecentres de Catalunya o el Consorci per a la Normalització Lingüística. El cost d'aquesta actuació ha estat de 58.935,78 euros.

Aquesta iniciativa ha comptat amb el proveïment de programari per la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió Interactiva (CCRTV Interactiva), Google, Microsoft, PalmCAT i Softcatalà.

Per a GNU/Linux, el CD inclou el navegador Firefox 1.5.0.1, el gestor de correu electrònic Thunderbird 1.5, l'OpenOffice.org 2.0.2 i el corrector ortogràfic Spell. A més, conté programari lliure per a la plataforma Windows (el navegador Firefox 1.5.0.1, el Thunderbird 1.5, l'OpenOffice.org 2.0.2, el Gimp 2.2.8, l'AbiWord 2.4.3 o el Gaim 1.5, el Missatger o l'Inkscape 0.43, entre d'altres) i per a Mac OS (el Firefox 1.5.0.1, el Thunderbird 1.5 i el Nvu 1.0), i programari divers per a ordinadors de butxaca del sistema Palm OS. També inclou la traducció en català del recull d'articles de Richard M. Stallman *Programari lliure, societat lliure*.

1.3. Xarxa Pilot de Telecentres de Programari Lliure

La Xarxa Pilot de Telecentres de Programari Lliure, que formen part de la Xarxa de Telecentres de Catalunya, està formada per 40 punts públics d'accés a Internet que disposen d'aplicacions de codi lliure.

El programari lliure és una de les apostes de la Generalitat de Catalunya com a eix d'innovació tecnològica per situar Catalunya com a país avançat en la societat del coneixement, i és un instrument inqüestionable per fomentar la cohesió digital. El programari lliure es pot modificar, utilitzar i distribuir lliurement, fet que permet adaptar i traduir les aplicacions informàtiques existents a les necessitats dels usuaris finals. La Secretaria de Telecomunicacions i Societat de la Informació (STSI) impulsa aquest projecte com un element per difondre el coneixement del programari lliure en català a tot el país.

Aquesta prova pilot la integren 30 telecentres nous i 10 que ja existien i que faran migrar els seus sistemes a programari lliure. Els nous telecentres de programari lliure disposen d'un servidor de terminals GNU/Linux, impressores, un projector multimèdia i tenen entre 5 i 9 terminals lleugers. Pel que fa al programari, els equips ofereixen aplicacions ofimàtiques, multimèdia i d'Internet en català.

L'aportació econòmica de l'STSI a aquest projecte ha estat de 373.381 euros, destinats tant a programari com a formació i dinamització.

2. El català a Internet

2.1. Ús del català als webs

D'acord amb el *Baròmetre de l'ús del català a Internet* que elabora Websmàsters Independents en Català, de Cultura i Àmbits Cívics (WICCAC), el 2006 el català presenta un creixement sostingut però moderat amb relació als anys anteriors, i ha superat per segon any la barrera del 50%: el percentatge global de l'ús del català als webs d'empreses i organitzacions ha passat del 50,48% el gener de 2006 al 52,23% el desembre d'aquest mateix any.

Aquest baròmetre analitza 35 sectors, dels quals al desembre de 2006 n'hi ha 17 que tenen un percentatge de l'ús del català inferior al 50%. D'aquests, 9 sectors tenen un percentatge d'ús del català del 30% al 50% (baix) i 8 sectors el tenen inferior al 30% (molt baix). D'aquests 8, 3 no arriben al 20%. En la franja més negativa destaquen els sectors d'electrodomèstics i fotografia, amb un 7,04% (5 webs de 71) d'ús del català, i el de l'automòbil, amb un 2,90% (2 webs de 69).

La taula següent mostra la situació del català als webs, d'acord amb la darrera actualització del *Baròmetre* de WICCAC. S'han utilitzat els criteris següents de classificació pel que fa a l'ús del català: molt alt, més del 80%; alt, entre 65 i 80%; mitjà, entre 50 i 65%; baix, entre 30 i 50%; molt baix, menys del 30%.

Taula 12.1. Presència del català a Internet per sectors. 2006

Núm.	Grup/Sector	Resum d'ús del català	Total webs	Total webs en català	% webs en català
1	Universitats	Molt alt	21	20	95,24%
2	Teatre i dansa	Molt alt	57	53	92,98%
3	Fires i salons	Molt alt	66	58	87,88%
4	Vins i caves	Molt alt	143	125	87,41%
5	Església	Molt alt	25	21	84,00%
6	Cercadors i	Molt alt	21	17	80,95%
7	Portals d'Internet	Alt	30	23	76,67%
8	Música	Alt	112	84	75,00%
9	ONG	Alt	27	20	74,07%

4.70.05.

10	Ràdio, televisió, grups de comunicació i productores	Alt	50	36	72,00%
11	Diaris, revistes, agències i diaris digitals	Alt	79	54	68,35%
12	Editorials i llibreries	Mitjà	91	57	62,64%
13	Jocs, videojocs, oci i còmic	Mitjà	42	25	60,98%
14	Esports	Mitjà	224	133	59,38%
15	Illes Balears	Mitjà	48	28	58,33%
16	Assegurances i mútues	Mitjà	42	23	54,76%
17	Cinema	Mitjà	21	11	52,38%
18	Varis (diversos sectors)	Mitjà	163	82	50,31%
19	Alimentació i begudes	Baix	172	84	48,84%
20	Immobiliàries i construcció	Baix	124	60	48,39%
21	Òptiques	Baix	23	11	47,83%
22	Viatges, turisme, transports i hotels	Baix	194	91	46,91%
23	Caixes, bancs i entitats financeres	Baix	69	32	46,38%
24	Informàtica i Internet	Baix	106	48	45,28%
25	País Valencià	Baix	125	54	44,63%
26	Empreses de treball temporal	Baix	23	8	34,78%
27	Telecomunicacions, electrònica, telefonia mòbil i tecnologia	Baix	43	14	32,56%
28	Institucions de l'Administració de l'Estat i de la Unió Europea	Molt baix	49	13	27,08%
29	Laboratoris, farmàcia i química	Molt baix	26	7	26,92%
30	Moda, roba i perruqueria	Molt baix	80	20	25,00%
31	Missatgeria, transport i seguretat	Molt baix	31	7	22,58%
32	Grans empreses i multinacionals	Molt baix	79	15	20,83%
33	Neteja, perfumeria, cosmètica i drogueria	Molt baix	44	5	11,36%
34	Electrodomèstics i fotografia	Molt baix	71	5	7,04%

35	Automòbil i motocicletes	Molt baix	69	2	2,90%
	TOTALS* (a 26.12.2006)	Mitjà-Baix	2.590	1.346	52,23%

Font: WICCAC, desembre de 2006

Segons la darrera actualització de l'informe sobre la presència de la llengua catalana a Internet, elaborada per Softcatalà l'octubre de 2005, el català, amb 7.140.000 pàgines web indexades, és la vint-i-sisena llengua d'Internet. Aquest mateix informe destaca que, si tenim en compte el nombre relatiu de pàgines web indexades per nombre de parlants, el català ocupa la dinovena posició, per davant del castellà (24a posició), el portuguès (31a) i el xinès (33a).

2.2. El domini .cat

El 13 de febrer de 2006, la Fundació puntCAT va començar la gestió de les sol·licituds per obtenir el domini .cat, un domini propi per a la comunitat lingüística i cultural catalana a Internet. En una primera fase, el van poder sol·licitar entitats que promouen la llengua i la cultura catalanes, sectors culturals i acadèmics, indústries de continguts culturals, administracions públiques i altres organismes dependents en què el català és llengua pròpia, i entitats i membres de l'Associació puntCAT. A partir del 24 d'abril va començar el període de registre obert, en què podien sol·licitar un domini .cat aquells webs redactats en llengua catalana, o aquells que, redactats en altres llengües, tractessin sobre llengua o cultura catalanes.

El total de registres validats del domini .cat el 2006 ha estat de 19.693.

El mes de novembre, la Fundació puntCAT va signar un conveni amb la Biblioteca Nacional de Catalunya per incloure els recursos digitals amb el domini .cat en el dipòsit Patrimoni Digital de Catalunya. Per tant, aquest dipòsit recollirà i preservarà tota la producció cultural, científica i de caràcter general produïda en format digital i creada a Catalunya o que conté informació referent a Catalunya o d'interès majoritari per al poble català.

2.3. Assessorament i ajuts per a l'elaboració de webs en català

Orientacions per al multilingüisme als webs d'empresa

La Secretaria de Política Lingüística, conscient que una de les bases de la política comercial de les empreses és la determinació del seu públic objectiu i l'adaptació dels productes i serveis que ofereixen a aquest públic, i que la majoria d'empreses disposen d'un web a través del qual fan publicitat, atenen els clients i clientes o fan transaccions comercials, ofereix en el web *El multilingüisme als webs d'empresa*, <http://www.gencat.net/websmultiling/>, unes *Orientacions per al multilingüisme als webs d'empresa*, adreçades a les empreses i entitats que desenvolupen l'activitat a Catalunya o que tenen població catalana entre el seu públic objectiu, amb dues finalitats ben clares: sensibilitzar l'empresariat sobre els avantatges comercials que té incloure la llengua catalana en els webs que van destinats al públic de Catalunya, i orientar tècnicament les empreses, i especialment les persones responsables de webs, en el disseny i la producció de llocs web multilingües. Aquestes orientacions es poden consultar en català, castellà, anglès i llengua occitana d'Aran.

Aquest web ha rebut durant tot l'any 2006 un total de 67.016 visites.

Foment dels webs en català

També per afavorir la presència del català a Internet, la Secretaria de Comerç i Turisme de la Generalitat de Catalunya du a terme un seguit d'accions de suport a les petites empreses comercials detallistes i entitats sense ànim de lucre i amb personalitat jurídica pròpia que confeccionin pàgines web de promoció o comercialització dels seus productes, serveis o imatge, les tradueixin o les refacin. El web que opti als ajuts ha de disposar d'una versió íntegra en català, un domini propi i una adreça de contacte, i no ha de tenir pàgines de primer i segon nivell en construcció.

D'altra banda, el Consorci de Promoció Comercial de Catalunya (COPCA), adscrit al Departament d'Innovació, Universitats i Empresa, convoca una línia d'ajuts per afavorir la presència de les empreses a Internet. L'objectiu és impulsar iniciatives de promoció i comercialització de productes, serveis o imatge mitjançant la confecció, optimització o promoció de pàgines web. Aquests webs han d'estar allotjats en un servidor d'Internet membre del consell assessor de la fira Products ans Services from Catalonia. El web ha de disposar com a mínim d'una versió íntegra en llengua catalana i una altra en un idioma internacional no oficial a l'Estat espanyol.

2.4. Sistemes operatius

L'EYEOS és un sistema operatiu nou i revolucionari que permet accedir a l'escriptori propi des de qualsevol ordinador a través del navegador. Ha estat desenvolupat per un equip de joves catalans i han rebut la col·laboració de comunitats de tot el món. Ha estat concebut en programari lliure, es pot baixar gratuïtament i disposa de versió catalana: <http://www.eyeos.cat/>.

2.5. El portal Llengua.org

El projecte Llengua.org (<http://llengua.org>) és una actuació que du a terme la Secretaria de Telecomunicacions i Societat de la Informació (STSI) amb la finalitat de promoure l'ús de la llengua catalana en la societat del coneixement. Aquest projecte té com a objectius fonamentals, els següents:

- Incrementar la presència de qualitat i ús de la llengua catalana a Internet, afavorint i donant visibilitat a la producció pròpia de llocs en català a la Xarxa
- Facilitar i afavorir el desenvolupament de llocs web en llengua catalana i sobre llengua catalana a Internet.

Llengua.org és un portal d'eines i recursos gratuïts i en català, en què destaca el desenvolupament d'un mòdul que permet integrar als webs un apartat d'enllaços recomanats (autoactualitzable i sense necessitat de mantenir-lo posteriorment), a partir de les dades que conté l'apartat en català del directori temàtic de Dmoz: l'Open Directory Project. Així mateix, pretén ser una plataforma per donar visibilitat a les iniciatives ja existents, tant de programari de comunicació per ordinador com d'altres utilitats per crear o millorar llocs web, per tal d'evitar-ne duplicitats i perquè es puguin conèixer.

Aquest portal està pensat tant per a les persones que gestionen llocs web com per a qualsevol persona que vulgui començar a crear la seva pròpia pàgina web.

L'any 2006 l'STSI ha encarregat a la Fundació Observatori per a la Societat de la Informació de Catalunya (FOBSIC) que dinamitzi i consolidi el projecte. El maig es va presentar el portal i en una segona fase s'han potenciat les prestacions de consulta i exportació de les dades del directori temàtic i també una major interacció amb els usuaris.

El projecte s'ha donat a conèixer arreu dels territoris de parla catalana, amb presentacions territorials acordades amb institucions i entitats ben diverses, amb l'objectiu d'escoltar propostes i inquietuds dels usuaris potencials per millorar i ampliar els serveis de Llengua.org.

L'aportació econòmica de l'STSI a aquest projecte l'any 2006 ha estat de 138.040 euros.

2.6. El portal Anuaris.CAT

L'objectiu d'aquest projecte (<http://www.anuaris.cat>), dut a terme per la Fundació Privada pel Foment de la Societat del Coneixement, amb el suport de la Secretaria de Telecomunicacions i Societat de la Informació (STSI), és posar a l'abast, des d'Internet, uns anuaris que recullen els fets més destacables de l'any, tant dels Països Catalans com de la resta del món, amb imatges, cronologia i dades estadístiques, d'una manera semblant als anuaris existents en altres llengües. Els anuaris que s'oferiran per Internet s'han distribuït en suport paper o CD-ROM amb alguns diaris des del 1995.

A més, quan hagi finalitzat el projecte (primer trimestre del 2007), els anuaris i els seus continguts podran ser consultats permanentment i amb vinculacions més enllà de l'any en curs, guanyaran presència i rellevància en la vida periodística i cultural catalana i podran convertir-se en eina de consulta freqüent, oberta i útil per a multitud de periodistes, estudiants i ciutadania en general. Aquesta informació no tindrà cap restricció d'accés, ja que la publicació de tots els continguts es fa amb llicències Creative Commons, que garanteixen el lliure accés al coneixement i el respecte per l'autoria dels materials, i amb programari lliure i estàndards oberts.

L'aportació econòmica de l'STSI a aquest projecte l'any 2006 ha estat de 112.000 euros.

3. La Fundació Observatori per a la Societat de la Informació de Catalunya

La Fundació Observatori per a la Societat de la Informació de Catalunya (FOBSIC) és una entitat fundada, el 2003, per la Secretaria de Telecomunicacions i Societat de la Informació de la Generalitat de Catalunya, el Consorci Local per al Desenvolupament de les Xarxes de Telecomunicacions i de les Noves Tecnologies (Localret) i la Universitat Oberta de Catalunya (UOC).

La Fundació FOBSIC té com a missió fonamental ajudar els agents socials, especialment les administracions públiques, en la presa de decisions referents al desenvolupament de la societat de la informació i del coneixement a Catalunya.

Els objectius de la Fundació per al 2006 han estat els següents:

- Actuar de centre de coneixement especialitzat en la societat de la informació i el coneixement (SIC) a Catalunya.
- Interpretar tendències de la SIC i transmetre-les a les persones interessades.
- Fomentar la recerca i el debat en l'àmbit de la SIC.
- Difondre la SIC a la societat i als agents socials.

En la línia de foment de la SIC entre la societat, la Fundació ha executat per a la Secretaria de Telecomunicacions i Societat de la Informació el projecte Llengua.org (vegeu l'apartat 2.5 d'aquest mateix capítol).

Entre l'activitat de recerca que du a terme la Fundació, s'inclouen dues línies relacionades amb la llengua:

- La presència de la llengua i la cultura catalana a la Xarxa i en elements relacionats amb la SIC, com programaris i dispositius tecnològics.
- L'ús que la població de Catalunya fa dels recursos que es creen al seu territori o que estan disponibles en llengua catalana.

En la primera línia, la Fundació ha continuat donant suport al projecte *Estadística sobre la presència del català a la xarxa d'Internet* (ECXI), i ha obert una nova operació estadística adreçada a conèixer la presència de la llengua pròpia de Catalunya en els diversos dispositius tecnològics que estan a disposició de la població de Catalunya.

La segona línia, que investiga l'ús que fa la població de Catalunya dels serveis i productes disponibles en llengua catalana a Internet i relacionats amb les tecnologies, ha continuat present dins l'enquesta oficial de la Fundació, TIC-Llars (*Enquesta sobre equipament i ús de les tecnologies de la informació i la comunicació a les llars*, TIC-Llars 2005).

La nova operació estadística, anomenada *Ús social de la llengua a Internet i a les tecnologies de la Informació* (TIC-Llengua), avança en aquestes dues línies i complementa i amplia les informacions existents a Catalunya en matèria de llengua i noves tecnologies.

3.1. ECXI

L'objectiu del projecte ECXI és conèixer el nombre de llocs web en català que hi ha a la Xarxa, les característiques principals dels seus continguts i serveis associats, i la seva evolució en el temps.

En l'apartat 3 del capítol II, Noves dades sobre el coneixement i l'ús del català, s'amplia la informació sobre aquesta estadística.

3.2. TIC-Llars

La FOBSIC desenvolupa l'estudi estadístic *Enquesta sobre equipament i ús de les tecnologies d'informació i comunicació a les llars de Catalunya*, TIC-Llars, estudi sistemàtic que va començar a recollir informació sobre la tinença i ús de tecnologia de la població catalana l'any 2000.

El 2005 la FOBSIC va introduir dues preguntes bàsiques sobre la llengua i la cultura catalana a l'enquesta TIC-Llars.

Com a indicador d'ús de la llengua en les tecnologies de comunicació i la xarxa es va escollir l'idioma en què les persones declaraven escriure els correus electrònics.

Com a indicador d'ús de la producció escrita en llengua catalana a Internet es va preguntar quina era la llengua de la pàgina que obria el navegador per defecte en iniciar-lo.

Aquestes línies d'investigació s'han mantingut en l'operació estadística duta a terme el 2006.

Les limitacions de TIC-Llars per incloure noves preguntes i la possibilitat que oferia el programa Llengua.org de fer recerca van afavorir que es posés en marxa una investigació *ad hoc* sobre llengua i tecnologies, TIC-Llengua.

3.3. TIC-Llengua

L'operació estadística TIC-Llengua ha estat ideada amb els objectius següents:

- Copsar l'ús de la llengua en els equipaments i programaris tecnològics que hi ha a disposició de la població de 15 o més anys.
- Copsar l'ús de la llengua a Internet, i en els diversos àmbits i espais que ofereix la Xarxa.
- Conèixer les preferències idiomàtiques de la població de 15 anys o més en els aparells tecnològics al seu abast, com també en programari i en Internet.
- Relacionar aquests usos i preferències amb les característiques sociolingüístiques de les persones.
- Relacionar l'ús de la llengua en les tecnologies, en el programari i Internet amb l'ús de la llengua que es fa en altres situacions equivalents en mitjans i tecnologies més tradicionals, com la televisió o la premsa.
- Aportar a les administracions informació útil per a l'elaboració de polítiques de llengua i noves tecnologies, i col·laborar a orientar així les polítiques del Govern.

TIC-Llengua mostrarà les diferències que hi ha entre la llengua en la qual estan disponibles els productes i serveis existents i la llengua en la qual preferirien adquirir-los els individus.

La Secretaria de Telecomunicacions i Societat de la Informació i la Secretaria de Política Lingüística han participat en TIC-Llengua, amb els objectius següents:

- No repetir investigacions ja realitzades.
- Aconseguir que els resultats de TIC-Llengua siguin comparables amb les anteriors recerques d'ambdues secretaries.
- Construir-la segons els objectius d'aquestes secretaries, i amb la meta general que els resultats obtinguts esdevinguin indicadors útils per a la presa de decisions polítiques.
- Compartir informació i estar oberts a incorporar suggeriments perquè la investigació tingui el màxim d'utilitat per a ambdós departaments públics amb competències en els aspectes tractats.

Els resultats estaran disponibles el març de 2007.

4. La formació per a la cohesió digital

Un dels objectius de la Secretaria de Telecomunicacions i Societat de la Informació (STSI) és fomentar la cohesió digital i alhora enfortir el sector de les TIC a Catalunya. Les actuacions que porta a terme estan destinades a tots els ciutadans i ciutadanes de Catalunya i especialment a les persones que tenen més dificultats per accedir a la societat del coneixement.

L'any 2006 l'STSI ha publicat dues convocatòries de subvencions per a projectes de formació en TIC destinada a col·lectius amb risc d'exclusió digital. Els beneficiaris de les subvencions són ens locals i entitats sense ànim de lucre.

Segons la Resolució de la convocatòria, "la llengua que es farà servir en les exposicions orals dels cursos i en els materials didàctics per a la seva realització ha de ser el català. La llengua del programari que es faci servir en aquests cursos, tant del sistema operatiu com de les aplicacions, haurà de ser el català sempre que existeixi versió en aquesta llengua. A l'àmbit territorial de la Val d'Aran s'haurà d'utilitzar l'aranès o el català."

Cal vincular aquesta exigència al fet que un dels conceptes subvencionables era l'elaboració de materials i que l'entitat o organisme beneficiari els havia de sotmetre a un règim de llicència Creative Commons o similar, que en permetés la lliure difusió pública.

Les convocatòries d'ajuts d'anys anteriors han fet possible la creació d'un fons de material didàctic sobre TIC en llengua catalana que, un cop avaluat i seleccionat per especialistes, s'ha publicat el primer trimestre de 2006 al web de la Xarxa de Telecentres de Catalunya (<http://www.xarxa365.cat>).

D'altra banda, s'han dut a terme 4 cursos virtuals o semipresencials per a dinamitzadores i dinamitzadors de la Xarxa de Telecentres de Catalunya. En finalitzar els cursos, els continguts (fets en llengua catalana, igual que les classes presencials) queden a lliure disposició pública, un cop adaptats, en el mateix entorn virtual d'aprenentatge que es va utilitzar per al curs, que és accessible en el web de la Xarxa de Telecentres de Catalunya.

5. La telefonia mòbil

El novembre de 2006 l'empresa Nokia va treure al mercat el model de telèfon mòbil Nokia 5200, que incorpora la llengua catalana en el menú d'opcions lingüístiques. Aquesta empresa inclourà el català com a opció lingüística progressivament i, durant el 2007, el nombre de models amb aquesta prestació s'anirà ampliant.

També el mes de novembre, Movistar i l'Institut d'Estudis Catalans van signar un conveni de col·laboració pel qual treballaran conjuntament per promoure l'oferta de serveis, publicacions,

comunicacions i aparells de telefonia mòbil amb les indicacions, els menús i els diccionaris predictius en català.

Altres novetats són l'aparició al mercat dels models Motorola L7 i Benq-Siemens EL71, amb menú d'opcions lingüístiques en català; aquest últim també inclou el manual d'instruccions en català. Així, a final de 2006, en el mercat de fabricants de telefonia mòbil, a banda dels models esmentats anteriorment, les empreses que inclouen el català dins el menú d'opcions lingüístiques són: Alcatel (tots els models), Grundig (models G402i i Grundig G410i per a Movistar), Sagem (models myX-2m i SG341i per a Movistar), i Siemens (els models anteriors al juny de 2006).

6. El GPS

L'empresa holandesa Nav4all va començar a distribuir per Internet un sistema de navegació via GPS per a telèfon mòbil, anomenat Nav4all, extremament simple. Només cal un terminal de telèfon mòbil i un receptor de GPS. Les instruccions són senzilles i amb símbols i icones que substitueixen els mapes excessivament detallats. A més, es tracta d'un sistema barat, ja que la subscripció oscil·la entre els 0,50 i els 2 euros mensuals. El programari es pot baixar des del web (<http://www.nav4all.com/site2/www.nav4all.com/cat/download.php>) i, entre els 56 idiomes i les 101 veus que s'hi poden seleccionar, hi ha el català.

D'altra banda, l'empresa holandesa TomTom ha inclòs el català en cinc dels seus terminals de navegació via GPS: TomTom GO 510, TomTom GO 710, TomTom GO 910, TomTom ONE Europe i TomTom ONE Regional.

7. La tasca d'entitats de la societat civil

Internet Global Congress

El mes de maig, la Secretaria de Política Lingüística, amb l'objectiu de promoure el multilingüisme com un factor de qualitat en el servei que les empreses ofereixen als clients i preservar-lo a la xarxa digital, va patrocinar el bloc de multilingüisme de la vuitena edició de l'Internet Global Congress, congrés internacional sobre tecnologia, innovació i societat digital que organitza anualment la Fundació Barcelona Digital. L'aportació econòmica ha estat de 12.000 euros.

El bloc de multilingüisme va constar de tres sessions:

1. Bones pràctiques multilingües.
2. Innovació i solucions tecnològiques.
3. Recursos i eines multilingües.

Fòrum de Noves Tecnologies de les Comarques de Girona

La Secretaria de Política Lingüística, en el marc d'aquesta jornada, ha patrocinat el Premi a l'excel·lència en el tractament lingüístic, destinat a programes informàtics i webs. Aquest premi s'ha concedit el 2006 per tercera vegada i s'ha atorgat al web Vimmocat.com, catàleg immobiliari virtual que comercialitza immobles de les comarques gironines i que fa l'aposta que la llengua del portal sigui únicament el català, tot i incloure zones molt turístiques. La dotació econòmica del premi ha estat de 600 euros.

XIII. L'ACTIVITAT ECONÒMICA I SOCIAL

1. El marc normatiu

1.1. El capítol cinquè de la Llei 1/1998 i l'Estatut del consumidor de 1993

L'àmbit socioeconòmic és el que més incideix en els ritmes de les societats contemporànies. Les empreses públiques i privades, els seus productes i serveis, les relacions de treball que s'hi generen, així com les organitzacions sindicals i empresarials, són els espais on una llengua es juga el seu prestigi. Si s'utilitza en els actes quotidians de la producció i l'oferta de serveis, del consum i les relacions laborals, aquesta llengua és sinònim d'instrument de comunicació àgil, modern i consolidat.

El món socioeconòmic, però, no és només el context on es posen a prova les capacitats comunicatives de les llengües, sinó que, en el cas de les llengües que els poders públics han intentat d'anihilar, aquest sector conté els elements més vitals per estendre'n el necessari ús social.

La Llei de política lingüística de 1998 va establir unes normes generals sobre l'ús del català per al món econòmic. D'aquesta manera, el món del treball i de l'empresa esdevé un dels protagonistes del procés de recuperació de la llengua catalana.

Les normes d'ús del català al món socioeconòmic que preveu la Llei 1/1998, de 7 de gener, de política lingüística, estan contingudes a l'article 15 i al capítol cinquè de la Llei (articles 30 a 36) i a l'article 26 de la Llei 3/1993, de 5 de març, de l'estatut del consumidor, que en essència disposen:

- *Les empreses públiques* de la Generalitat i de les corporacions locals (per exemple, Transports de Barcelona, Ferrocarrils de la Generalitat o ADIGSA) i les seves empreses concessionàries (les titulars de ports esportius o estacions d'esquí, d'autopistes i vies de peatge, de seguretat, d'equipaments culturals o de neteja de vies públiques, entre d'altres) quan gestionen o exploten el servei concedit han d'emprar el català en les actuacions i en la documentació internes, en la retolació i també en les comunicacions i notificacions, incloent-hi les factures adreçades a persones residents en l'àmbit lingüístic català (article 30).
- *La publicitat institucional* del Govern de la Generalitat, els ens locals i les empreses públiques ha de ser normalment en català.
- *Les empreses de servei públic*, com ara les de transports (autobusos, ferrocarrils, aviació), subministraments (aigua, gas, electricitat) o comunicacions (telefonía, correus), han d'emprar almenys el català en la retolació i la megafonia, així com en les comunicacions i notificacions escrites, incloent-hi les factures, que adrecen a persones residents a Catalunya, sens perjudici del dret d'aquestes a rebre-les en castellà si ho demanen (article 31), i amb el benentès que, si es tracta de serveis que presta directament l'Estat, com és el cas de RENFE, Correus i Telègrafs i AENA, entre d'altres, és aquest que ha de preveure les mesures necessàries per donar compliment a aquest mandat.
- *L'atenció directa al públic i la retolació comercial*. Les empreses que es dediquen a la prestació de serveis en l'àmbit territorial de Catalunya han d'estar en condicions de poder atendre els consumidors i consumidores quan s'expressin en qualsevol de les llengües oficials a Catalunya i han de tenir almenys en català la senyalització i els cartells d'informació general (article 32).
- *La documentació*. Els contractes d'adhesió, amb clàusules tipus o condicions generals, com els de les companyies financeres, d'assegurances, de subministrament d'aigua, gas, electricitat o telefonía i d'altres de semblants, han d'estar a disposició immediata dels clients en català i en castellà, en exemplars separats. Qualsevol part interessada té dret a rebre en català la documentació relacionada amb algun dels contractes esmentats, com, per exemple, els rebuts i les altres comunicacions que se'n deriven (articles 15.3 de la Llei 1/1998 i 26.b de la Llei 3/1993, de 5 de març).

4.70.05.

- *La retolació interior dels centres de treball* ha d'estar redactada almenys en català (article 36.4).
- *L'etiquetatge*. A partir de febrer del 2003, les dades obligatòries i les informacions voluntàries addicionals que figuren a l'etiquetatge dels productes catalans amb denominació d'origen i dels productes artesanals que es distribueixen en l'àmbit territorial de Catalunya han de ser, com a mínim, en català. Entre els productes de gran consum, aquesta mesura afecta els vins, els caves i els olis.

La Llei també preveu que la Generalitat ha de fomentar l'ús del català en l'atenció al públic (article 32.2); en la publicitat, especialment la que es fa a la via pública (article 35.2); en les activitats professionals, els centres de treball, les relacions laborals i els convenis col·lectius i els contractes de treball (article 36), i, en general, en les activitats laborals, professionals, mercantils, publicitàries, culturals, associatives, esportives, lúdiques i de qualsevol altra mena (article 37.1).

Pel que fa a aquest àmbit socioeconòmic, l'Estatut d'autonomia de Catalunya de 2006 recull de manera genèrica, en l'article 50.5, les prescripcions de la Llei de política lingüística respecte a les empreses que depenen de les administracions, i semblantment quant als concessionaris de llurs serveis. D'altra banda, en l'apartat 4 del mateix article 50 s'insta els poders públics a promoure que les dades que figuren en l'etiquetatge, en l'embalatge i en les instruccions d'ús dels productes distribuïts a Catalunya constin també en català, la qual cosa sembla que ha de tenir un abast que superi les mesures estrictament de foment i promoció. Finalment, l'article 34 de l'Estatut aprovat enguany, sobre drets lingüístics dels consumidors i usuaris, representa un pas endavant en vista de la regulació anterior, ja que preveu no solament el dret dels consumidors a ser atesos quan s'expressin en català o castellà, com ja feia l'article 32.1 de la Llei de política lingüística, idèntic al 27 de la Llei de l'estatut del consumidor, sinó també el dret a ser correspostos en la llengua oficial d'elecció del consumidor. Aquest dret a ser correspost en la llengua d'elecció queda supeditat, però, a un desplegament posterior que encara no s'ha dut a terme.

1.2. El règim de disciplina i de sancions

La Llei de política lingüística va establir un règim indirecte de sancions per al cas d'incompliment d'algunes de les obligacions.

Així, l'incompliment dels articles 15, 30, 31 i 32.3 imputable a les empreses i les entitats concernides es considera una negativa injustificada a satisfer les demandes de les persones usuàries i consumidores, a la qual s'ha d'aplicar el règim sancionador que estableix la Llei 1/1990, de 8 de gener, sobre la disciplina del mercat i de defensa dels consumidors i dels usuaris, i en concret el seu article 4.f.

Pel que fa a l'incompliment de l'article 34.2, és directament sancionable a l'empara de la Llei 1/1990, de 8 de gener, perquè l'incompliment de les disposicions que regulen l'etiquetatge de productes és una falta administrativa tipificada directament a l'article 5.d de la Llei esmentada.

En ambdós casos l'incompliment d'aquests articles té la consideració de falta lleu, llevat que s'apreciï una situació clara de predomini en el mercat per part de l'empresa infractora, que la negativa a usar el català sigui reiterada, que hi hagi reincidència en el període de sis mesos o que es tracti d'infraccions del mateix tipus generalitzades en un sector determinat.

Les multes per infracció lleu poden ser de fins a 3.000 euros. Les multes per falta greu, entre 3.000 i 30.000 euros.

En tot cas, cal tenir en compte que la norma preveia una moratòria de dos anys per aplicar-la a les empreses i de cinc anys als autònoms. D'aquesta manera, des de l'any 2000, les empreses estaven obligades a complir la normativa i des del 2003 era de compliment obligat també per als autònoms.

A l'apartat 5 es descriu quina ha estat l'actuació de l'Administració de la Generalitat, en el cas d'incompliments de la Llei de política lingüística, especialment en defensa dels drets de les persones consumidores i usuàries.

2. La política lingüística en l'activitat econòmica i social

2.1. *Precedents: una política de concertació*

Des del moment de l'entrada en vigor de la Llei 1/1998, el Govern de la Generalitat ha manifestat la voluntat de fer-ne una aplicació dialogada amb els agents econòmics i socials i iniciar-la pels sectors que tenen més repercussió en la ciutadania i amb els productes més emblemàtics. Els convenis signats en uns casos i el seguiment de la situació del català a grans superfícies, grans magatzems, cadenes de comerç i d'hoteleria, amb una atenció especial cap a les grans empreses, en són el paradigma.

No s'ha d'oblidar, però, que aquesta política de concertació no eximeix el Govern d'exigir el compliment de la Llei de política lingüística en tot allò que afecta els drets de les persones consumidores i usuàries. És per això que al llarg del 2006 ha augmentat l'activitat inspectora i sancionadora de la Subdirecció General de Consum en aquest àmbit.

2.2. *El foment de la demanda de productes i serveis en català*

L'any 2006 s'ha continuat amb les línies de treball iniciades l'any 2005 quan es va fer un nou enfocament de la política lingüística del Govern a patir del qual les competències en política lingüística, que fins aleshores havia assumit el Departament de Cultura, van passar a dependre del Departament de la Presidència. Aquest desplaçament i el fet que aquestes competències s'assumien en el marc d'una secretaria i no d'una direcció general, han comportat uns nous plantejaments de la política lingüística, que s'han reafirmat amb l'adscripció de la Secretaria de Política Lingüística al Departament de la Vicepresidència el mes de novembre del 2006. Aquest nou plantejament es concreta en dos aspectes fonamentals:

- La política lingüística s'entén com una política transversal. Això vol dir que totes les conselleries, des dels seus àmbits sectorials de responsabilitat i competència, han de fer política lingüística i han de promoure, en coordinació amb el Consorci per a la Normalització Lingüística, accions a favor de l'ús de la llengua i l'oferta de productes i serveis en català per a la ciutadania.
- Tenint en compte el punt anterior, la Secretaria de Política Lingüística centra la seva tasca a sensibilitzar la ciutadania perquè usi el català i a promoure la demanda de productes i serveis en català (competència, aquesta, que només la Secretaria de Política Lingüística pot assumir); és a dir, es pretén, d'una banda, transformar en usos efectius aquelles capacitats i coneixements que la societat catalana té i, de l'altra, sensibilitzar la població perquè demani productes i serveis en català. Tot plegat pren forma en el marc de la campanya "Dóna corda al català. El català va amb tu" (vegeu el capítol IV).

2.3. *Les actuacions de les entitats de la societat civil*

Aquest nou panorama es tradueix, doncs, en un reenfocament de les actuacions que ha de dur a terme la Secretaria de Política Lingüística, però també en una implicació més àmplia de la societat civil:

- Es reforcen les relacions i la coordinació amb les associacions i entitats socials i del món socioeconòmic, d'una banda, i amb el Consorci per a la Normalització Lingüística, de l'altra, organismes que tenen un impacte important sobre l'ús social del català.
- S'orienten les subvencions de la Secretaria cap a projectes que contribueixen a avançar en l'ús social i interpersonal del català, especialment entre els joves.

- Es promou en l'àmbit socioeconòmic que les organitzacions i empreses analitzin els usos i els criteris lingüístics per tal d'incorporar-los en els seus plans de comunicació.
- Es posen a disposició de les empreses les eines i els recursos necessaris perquè puguin treballar i atendre la clientela també en català.

2.3.1. La subvenció per promoure els usos interpersonals de la llengua catalana

L'any 2006 la Secretaria de Política Lingüística, en la línia ja apuntada d'implantar com a objectiu prioritari el foment de l'ús social de la llengua catalana, ha convocat, per segona vegada, una convocatòria única per a la concessió de subvencions per a iniciatives adreçades a promoure els usos interpersonals de la llengua catalana. L'objecte de la concessió de subvencions és promoure iniciatives que incloguin actuacions específiques per fomentar els usos interpersonals de la llengua catalana, en el marc de la campanya "Dóna corda al català", adreçada als joves de 15 a 29 anys, als sectors deficitaris pel que fa a l'ús de la llengua catalana i a l'organització d'activitats del programa "Voluntaris per la llengua", que impulsa la Secretaria de Política Lingüística.

Les activitats susceptibles de ser subvencionades en el marc d'aquesta convocatòria són les següents:

- Activitats de sensibilització per a l'extensió de l'ús social de la llengua catalana, amb prioritat les que s'adrecin a joves de 15 a 29 anys.
- Activitats que incrementen la percepció del català com una llengua que també serveix per a activitats lúdiques que ofereixin una imatge personal atractiva i moderna.
- Activitats que fan sentir la llengua catalana com una llengua propera, flexible i que promou lligams emocionals.
- Activitats que fomenten els usos interpersonals en llengua catalana en sectors deficitaris.
- Activitats que promouen els valors del català com a llengua útil i que facilita l'èxit professional.
- Organització de parelles lingüístiques d'acord amb el programa "Voluntaris per la llengua", impulsat per la Secretaria de Política Lingüística.

Aquestes actuacions es poden adreçar a persones que habitualment parlen en català per tal que no canviïn de llengua innecessàriament, a persones que tenen un coneixement passiu de la llengua, però que habitualment no la utilitzen i a persones d'immigració recent.

Aquesta convocatòria única ha disposat d'una dotació pressupostària d'1.000.000 euros. L'any 2006, s'han subvencionat 86 projectes, presentats per 74 entitats de tot el territori català.

La tipologia d'activitats subvencionades ha estat diversa:

Tallers de sensibilització i tallers d'espai lingüístic personal

Aquesta activitat pretén fomentar els usos interpersonals en llengua catalana entre col·lectius diferents, sobretot aquells que són model lingüístic per a una part de la població, com ara monitors educatius i del temps del lleure, monitors esportius, professorat, etc. Aquests tallers permeten als assistents disposar d'un espai de reflexió sobre els seus usos lingüístics i ajuden a fer que la tria lingüística sigui una actuació voluntària i pensada. També s'han fet alguns tallers específics adreçats a joves. Les entitats que han realitzat aquests tallers han estat les següents:

- Entitats educatives i de lleure: La Roda d'Espectacles, Fundació Pere Tarrés, Grup d'Esplai la Fàbrica de Can Tusell, Associació de Mestres Rosa Sensat, Escoltes Catalans i Amics de la ciutat.
- Entitats esportives: Fundació Privada Catalana de Futbol.
- Entitats que treballen a favor de la llengua: Fundació Privada Reeixida, Associació de Professionals i Estudiosos en Llengua i Literatura Catalanes.
- Organitzacions Sindicals: CCOO de Catalunya, UGT de Catalunya, USOC i la CSC Intersindical.
- Organitzacions empresarials: Associació Independent de Joves Empresarials de Catalunya.

Voluntaris per la llengua

En el marc d'aquest programa, algunes entitats i organitzacions, a més de treballar en la formació de parelles lingüístiques, han organitzat i ideat activitats complementàries que promouen la participació dels voluntaris en activitats culturals diverses. Aquestes activitats ofereixen un espai més de trobada a les parelles lingüístiques en un ambient distès on poden intercanviar coneixements i experiències alhora que participen en activitats d'interès ciutadà. Les entitats que han dut a terme aquests projectes en el marc del programa "Voluntaris per la llengua" han estat: CCOO de Catalunya, UGT de Catalunya, Associació Àgora, Associació Atzavara-Arrels, Casal dels Infants del Raval, Associació de Mestres Rosa Sensat, Associació de Professionals en Llengua i Literatura Catalanes, Associació Wafae, Coordinadora d'Associats per la Llengua Catalana, Col·lectiu l'Esbarzer, Comissió Catalana d'Ajuda al Refugiat, Federació Nacional d'Estudiants de Catalunya, Òmnium Barcelona, Òmnium Anoia, Òmnium Bages, Secretariat de Sants, Hostafrancs i la Bordeta i Fundació Orfeo Gracienc.

Elaboració de materials de sensibilització lingüística

Algunes entitats han elaborat materials fruit d'una actuació de sensibilització i de foment de l'ús de la llengua catalana:

- La Fundació ekre@ ha elaborat un CD-ROM interactiu en dos blocs, un primer bloc de contes catalans amb personatges que formen part de la mitologia catalana i un segon bloc de contes àrabs.
- El Col·lectiu l'Esbarzer ha elaborat un programa de televisió que incorpora la fusió de l'entreteniment i el foment de l'ús del català mitjançant un concurs i la participació de parelles lingüístiques per fer difusió del programa "Voluntaris per la llengua" i ha elaborat la guia *Què faig si...?*, que conté alguns suggeriments que poden ser útils per afrontar situacions quotidianes pel que fa a l'ús de la llengua catalana.
- L'Associació de Músics Musicat ha elaborat un triple CD, *Engresca't*, que és un recopilatori de cançons en català pensat per a un públic jove i destinat a fires lúdiques i comercials. Aquest CD es va presentar durant les Fires de Sant Narcís a Girona i va servir de música de fons de tota la zona de firaires i de bars musicals. La distribució d'aquest CD forma part d'un seguit d'actuacions per fomentar l'ús de la llengua catalana entre els joves.

Activitats de sensibilització lingüística ciutadana

Tot un seguit d'entitats han desenvolupat un conjunt d'actuacions de diversa mena amb l'objectiu de sensibilitzar la ciutadania perquè usi la llengua catalana en l'àmbit en què pot incidir l'entitat. És el cas de les entitats següents:

- Entitats que treballen amb joves: Associació Cultural Telenoika, Associació Lúdic Cultural de Joves del Vallès, CAL, Escoltes Catalans, Federació Nacional d'Estudiants de Catalunya, Amics de la Ciutat, Associació Cultural d'Espais de Música en Català, Entitat Cultural Esportiva GER, Minyons Escoltes i Guies de Catalunya, Unió de Federacions Esportives de Catalunya, Fundació Privada Catalana de Futbol, Fundació Catalana de l'Esplai i Bloc d'Estudiants Independentistes.
- Entitats que desenvolupen l'activitat en l'àmbit socioeconòmic: Associació Independent de Joves Empresaris de Catalunya, Associació de Comerciants de la Creuoberta, Juristes en Defensa de la Llengua Pròpia, Consell dels Il·lustres Col·legis d'Advocats de Catalunya, Petita i Mitjana Empresa de Catalunya (PIMEC), Confederació de Comerç de Catalunya, Col·lectiu l'Esbarzer, Investigació i Desenvolupament (I+D).
- Entitats que s'adrecen a la població en general: Federació d'Ateneus de Catalunya, Foment Targari, Associació en Defensa de l'Etiquetatge en Català, Amics de la Ciutat, Mesa Cívica del Pla de l'Estany, Òmnium Badalona, Plataforma ArtísticoCcreativa Festinaval, Fundació Presme i Fundació Marianao.
- Entitats que desenvolupen la seva activitat en el món laboral: CCOO de Catalunya, UGT de Catalunya, USOC, CTC, CSC Intersindical i Fundació Josep Comaposada.

Premis per fomentar i reconèixer l'ús de la llengua catalana

La patronal PIMEC ha organitzat la novena edició dels premis a l'empresa que ha destacat per l'ús del català en la seva tasca diària. L'any 2006 el premi s'ha atorgat a l'empresa Establiments Viena, fundada el 1969.

La Confederació de Comerç de Catalunya ha organitzat la tercera edició del Premi a la millor iniciativa lingüística en el sector comercial. L'any 2006 han estat guardonats en les diverses categories: Establiments Raventós, la Unió de Botiguers de Reus, el Gremi Provincial de Pastisseria i el Gremi de Flequers de Barcelona.

El Consell dels Il·lustres Col·legis d'Advocats de Catalunya ha organitzat la segona edició dels Premis Agustí Juandó i Royo, que s'atorga a aquelles persones que han destacat per la defensa i l'ús de la llengua catalana en l'àmbit de la justícia.

El sindicat CCOO de Catalunya ha organitzat un concurs de presentacions de Power Point per a joves que relaciona l'ús de la llengua i l'entorn laboral.

El sindicat UGT de Catalunya ha organitzat la tercera edició del Premi Paraula Breu de narrativa, conjuntament amb el grup de joves del sindicat.

Les entitats que han rebut suport de la Secretaria de Política Lingüística per desenvolupar projectes de foment de l'ús de la llengua catalana, per mitjà de la convocatòria de subvencions de l'any 2006, es poden agrupar de la manera següent:

- Organitzacions empresarials (6)
- Organitzacions sindicals (6)
- Col·legis professionals (1)
- Entitats de la cultura, la música i el lleure (14)
- Entitats que treballen pel foment de l'ús de la llengua catalana (15)
- Entitats esportives (2)
- Entitats socials (13)

2.3.2. El Cens d'entitats

En la línia de col·laboració de la Secretaria de Política Lingüística amb les entitats sense finalitat de lucre, el 2002 el Departament de Cultura va establir el Cens d'entitats que promouen l'ús de la llengua catalana, per estimular-les a continuar treballant en aquest àmbit tan significatiu per a Catalunya. Els donatius a les fundacions i associacions inscrites en el cens comporten des de llavors una deducció en l'impost sobre la renda de les persones físiques. Així ho estableix l'article 1 de la Llei 21/2001, de 28 de desembre, de mesures fiscals i administratives, publicada el 31 de desembre. La Llei estableix la deducció en el 15% de les quantitats donades, amb el límit màxim del 10% de la quota íntegra autonòmica.

Una ordre publicada el 2002 precisa que "s'entén per foment de la llengua catalana la realització d'activitats que promouen les actituds positives envers el català o tendeixen a incrementar-ne el coneixement o l'ús entre la població en general o en col·lectius concrets, i també la investigació sobre la llengua catalana o la seva situació". Les entitats que s'han inclòs en el cens han de presentar una memòria anual d'activitats a la Secretaria de Política Lingüística.

Les entitats incloses en el Cens d'entitats que tenen per finalitat el foment de la llengua catalana, segons la Resolució PRE/2603/2006, de 19 de juliol (DOGC núm. 4691 del 4.8.2006), del secretari de Política Lingüística, són:

- Acció Escolar del Congrés de Cultura Catalana
- Associació Amics de la Bressola
- Associació Cívica per a la Normalització del Valencià a Elx, El Tempir
- Associació de Cantants i Intèrprets Professionals en Llengua Catalana (ACIC)
- Associació Cultural del Matarranya
- Associació Cultural Músics per la Llengua

- Associació en Defensa de l'Etiquetatge en Català (ADEC)
- Associació d'Editors en Llengua Catalana
- Associació d'Escriptors en Llengua Catalana
- Associació de Juristes en Defensa de la Llengua Pròpia
- Associació Internacional de Voluntariat (AIV)
- Associació Llengua Nacional
- Associació per a la Llengua "El Raig"
- Associació de Publicacions Periòdiques en Català (APPEC)
- Associació per a la Salvaguarda del Patrimoni Historicocultural de l'Alguer
- Ateneu d'Acció Cultural (ADAC)
- Bloc d'Estudiants Independentistes (BEI)
- Centre de Cultura Catalana del Principat d'Andorra
- Centre Internacional Escarré per a les Minories Ètniques (CIEMEN)
- Centre d'Agermanament Occitano-Català (CAOC)
- Coordinadora d'Associacions per la Llengua (CAL)
- L'Esbarzer
- Federació d'Organitzacions per la Llengua Catalana (FOLC)
- Fundació Cavall Fort
- Fundació Congrés de Cultura Catalana (FCCC)
- Fundació Josep Irla
- Fundació La Roda d'Accions Culturals i del Lleure
- Fundació Orfeo Gracienc
- Fundació Privada Lluís Carulla
- Fundació Privada Nous Horitzons
- Fundació Privada Òmnium
- Fundació Privada Reeixida
- Grup Català de Sociolingüística
- Grup d'Esplai La Fàbrica de Can Tusell
- Institut d'Estudis Eivissencs
- Institut de Projecte Exterior de la Cultura Catalana (IPECC)
- Joves de Mallorca per la Llengua
- Òmnium Cultural
- Organització pel Multilingüisme
- Unió Sindical Obrera de Catalunya (USOC)

2.3.3. El suport a l'etiquetatge en català

La Secretaria de Política Lingüística també dona suport, a través de la convocatòria de subvencions per al foment dels usos de la llengua catalana, a projectes que tenen com a objectiu fomentar l'etiquetatge en català.

En aquesta línia, l'any 2006 s'ha donat suport a l'Associació en Defensa de l'Etiquetatge en Català (ADEC), associació sense finalitat de lucre nascuda l'any 1987, que fa temps que col·labora amb la Generalitat de Catalunya en l'àmbit de la defensa de l'etiquetatge en català. Les activitats realitzades per l'ADEC es dirigeixen a impulsar la presència del català en les etiquetes i els envasos de productes nous i antics en el mercat, i a establir contactes amb les empreses per tal d'aconseguir que etiquetin en llengua catalana els articles que comercialitzen a Catalunya. La promoció d'aquests productes es fa mitjançant les fires, exposicions i campanyes publicitàries, i també amb l'edició renovada i actualitzada del catàleg d'empreses que etiqueten en català. L'activitat més representativa de la seva actuació és la Mostra de Productes Etiquetats en Català, que és una exposició itinerant d'industrials i productors que etiqueten els seus productes en català.

D'acord amb això, el 2006 la Secretaria de Política Lingüística i el Departament de Comerç, Turisme i Consum han donat suport econòmic a l'entitat ADEC per editar el desè catàleg en què figuren les empreses que etiqueten i envasen els seus productes en català i difondre'l públicament a través de la premsa catalana, i, d'altra banda, per actualitzar la seva pàgina web.

La Secretaria de Política Lingüística també ha donat suport econòmic (a través de l'Ordre de subvencions per al foment dels usos de la llengua catalana) a la campanya "A taula, en català", impulsada conjuntament per l'ADEC i per l'entitat Plataforma per la Llengua. L'objectiu principal d'aquesta iniciativa és incrementar la demanda dels productes etiquetats en català per tal d'aconseguir la normalització de la llengua catalana en aquest àmbit. Amb aquest objectiu, la companyia promou que grans entitats i institucions del país es comprometin a consumir productes etiquetats en català, començant per uns productes en concret amb una àmplia oferta en el mercat (aigües, vins, caves, cerveses, begudes, refrescants). Com a conseqüència d'aquesta campanya, més de 200 ajuntaments i més d'una cinquantena d'entitats públiques i privades s'han compromès a consumir productes en català.

L'entitat Plataforma per la Llengua, a més, ha continuat portant a diverses poblacions l'exposició itinerant "La llengua en l'etiquetatge de les grans marques". Aquesta exposició mostra etiquetes de productes de gran consum i de marca internacional, editades en les respectives llengües dels estats plurilingües o bé en llengües que tenen un nombre de parlants igual o inferior al català, amb el propòsit de mostrar com es comporten les multinacionals quan trien la llengua per etiquetar els seus productes fora de l'àmbit lingüístic català i comparar-ho amb el que fan als Països Catalans. L'any 2006 l'exposició s'ha pogut visitar, entre altres poblacions, a la Seu d'Urgell, Reus, Caçà de la Selva, Castellbisbal, Arenys, Navàs, Sallent, Santa Eulàlia de Ronçana i Barcelona.

D'altra banda, la Secretaria de Política Lingüística ha col·laborat en la campanya d'etiquetatge en català en el sector del cava, impulsada per la patronal Pimec, a través de PIMECAVA, patronal del cava Catalunya. PIMECAVA es va fundar el febrer de l'any 2006 i és una organització patronal i professional que representa empreses familiars que es dediquen a l'elaboració i a la criança de cava amb una producció anual no superior de 1.500.000 ampolles. Actualment agrupa una cinquantena de caves petites i mitjanes.

III Jornada sobre l'etiquetatge en català: vins i caves

L'Ajuntament de Sant Sadurní d'Anoia i el Consorci per a la Normalització Lingüística han organitzat la III Jornada sobre l'Etiquetatge en Català: Vins i Caves.

El Departament de Comerç, Turisme i Consum ha donat suport a aquesta Jornada, que tenia per objectiu revisar, deu anys després de la primera Jornada sobre l'Etiquetatge en Català de Vins i Caves, l'evolució positiva que ha viscut en les darreres èpoques l'etiquetatge de vins i caves. La Jornada pretenia consolidar i millorar els avenços que s'han aconseguit en l'etiquetatge d'aquests productes, a fi que tots els productes amb denominació d'origen es mostrin com a mínim als territoris de parla catalana en la seva llengua pròpia i, en segon lloc, avançant per fer que el català sigui un indicador clar de qualitat i de l'origen del producte.

Hi van participar representants del món empresarial, universitari, de foment del català i de l'Administració pública.

2.3.4. Subvenció per a l'estudi L'ús del català en la publicitat de la premsa diària

L'any 2006 s'ha concedit, mitjançant una resolució del conseller de Comerç, Turisme i Consum, una subvenció a l'entitat sense finalitat de lucre L'Esbarzer per dur a terme l'elaboració i publicació de l'estudi *L'ús del català en la publicitat de la premsa diària* (vegeu el capítol II apartat 5.).

Una de les activitats més importants d'aquesta entitat és la realització d'estudis i projectes sociolingüístics en diversos àmbits socioeconòmics, que consisteixen a destacar la rendibilitat comercial de la llengua catalana i el seu potencial econòmic en les empreses.

2.4. La col·laboració amb les empreses privades

La Secretaria de Política Lingüística ha atès les empreses privades que han sol·licitat informació sobre alguns dels serveis que s'ofereixen a les empreses.

La col·laboració de la Secretaria de Política Lingüística amb les empreses privades per al compliment de la Llei 1/1998, de 7 de gener, de política lingüística, no té un contingut econòmic, sinó que es concreta en el suport tècnic mitjançant l'oferta d'eines i recursos perquè la llengua catalana no sigui un entrebanc sinó una ajuda per poder fidelitzar els clients. Per aquest motiu es promou que les empreses analitzin les seves comunicacions i desenvolupin un pla de comunicació global que permeti incorporar, també, la llengua catalana. Aquest pla de comunicació serveix per analitzar els usos i els criteris lingüístics de l'empresa i oferir les eines i recursos necessaris perquè les empreses puguin atendre els seus clients, també en català.

Igualment, el Servei de Foment de l'Ús del Català de la Secretaria de Política Lingüística es posa en contacte amb les empreses que han estat objecte de queixa o denúncia a les oficines de garanties lingüístiques, a fi d'oferir-los el suport necessari per tal d'esmenar els déficits que han generat la queixa per l'incompliment de la Llei de política lingüística.

2.4.1. Acords de col·laboració: conveni per fomentar l'ús del català a IKEA

El 31 de març de 2006 el conseller de Comerç, Turisme i Consum, Josep Hugué, el secretari general del conseller primer, Xavier Vendrell, i el director d'Expansió d'IKEA, Jaime Garcia Alegre, van firmar un conveni per fomentar l'ús del català en tots els establiments comercials de l'empresa a Catalunya.

El conveni preveu el compromís de totes dues parts a treballar plegades per implantar mesures complementàries de la Llei de política lingüística, norma que l'empresa ja complia íntegrament des de la seva entrada en vigor. L'objectiu de l'acord és crear un canal de comunicació constant entre l'empresa i l'Administració per col·laborar en la normalització i el foment de l'ús del català a IKEA.

Entre les mesures previstes, IKEA es compromet a vetllar per la implantació d'aquelles recomanacions que, en el marc dels objectius per a cada exercici, li adrecin la Generalitat de Catalunya o el Consorci per a la Normalització Lingüística. Per aquest motiu, IKEA ha constituït un equip interdepartamental que ha anomenat Servei Lingüístic, i que és l'encarregat de l'execució, el seguiment i el control dels compromisos adoptats en el conveni signat.

El Servei Lingüístic d'IKEA s'ha compromès a supervisar que es continuïn complint les prescripcions que estableix la Llei de política lingüística referents a la retolació, tant interior com exterior dels establiments, i l'ús de la llengua catalana en els contractes i en la publicitat. Així mateix, el Servei Lingüístic s'obliga a controlar que l'atenció al client, tant presencial, com telefònica i telemàtica, es continuï oferint en totes dues llengües oficials de Catalunya, a fide garantir al client l'elecció lingüística, i que es mantingui el català en els avisos de megafonia, en la seva pàgina web i en els fulls de reclamació.

Per la seva banda, la Generalitat de Catalunya es compromet, a través del Consorci per a la Normalització Lingüística, a donar suport tècnic i assessorament al Servei Lingüístic d'IKEA, per determinar les necessitats lingüístiques de l'empresa, i a col·laborar en la realització d'activitats de promoció de la llengua, com ara el voluntariat lingüístic o altres iniciatives que es puguin acordar i que contribueixin a fomentar l'ús del català entre els treballadors, i entre aquests i els clients. En aquest àmbit, la Generalitat també ha acordat de donar el seu suport en l'establiment dels criteris de l'ús de la llengua catalana en l'atenció al públic.

A banda de garantir el compliment de la Llei, en el marc d'aquest acord, IKEA també queda compromesa a adoptar un seguit de mesures complementàries, tot i que no obligatòries, entre les quals:

- Impulsar l'edició en paper del catàleg general en català, que ha d'estar disponible el mes d'octubre següent a l'acord, i en els catàlegs de cuines i empreses.
- Redactar indistintament en català o castellà els contractes laborals dels empleats, segons l'opció lingüística de cada treballador.
- Oferir als treballadors, especialment als que han de tenir un tracte directe amb els clients, la possibilitat de fer cursos de formació o reciclatge en català.
- Traduir al català, abans del gener del 2008, els documents d'informació als consumidors.

3. L'actuació del Consorci per a la Normalització Lingüística: el suport a les empreses

El Consorci per a la Normalització Lingüística (CPNL), creat l'any 1989 com a òrgan territorial d'aplicació a Catalunya de la política lingüística del Govern, està format actualment per la Generalitat de Catalunya, 81 ajuntaments, 37 consells comarcals i la Diputació de Girona. A través d'una xarxa de 22 centres de normalització lingüística (CNL) estesa per tot el territori, amb més de 410 professionals especialitzats, el Consorci desenvolupa estratègies i accions per garantir l'extensió territorial del coneixement i l'ús de la llengua catalana.

El Consorci per a la Normalització Lingüística ofereix els seus serveis d'assessorament i formació a les empreses i organitzacions empresarials d'implantació local i a les entitats del territori, i estableix també col·laboracions específiques amb els ens locals, tant pel que fa a l'establiment de plans concrets de catalanització del treball com pel que fa a la resolució de dubtes lingüístics específics o la revisió de textos, i per a la col·laboració en actuacions que promoguin l'ús del català.

El suport que el Consorci per a la Normalització Lingüística ofereix a les empreses té per finalitat facilitar-los que puguin treballar en català per millorar la qualitat dels serveis que ofereixen i la relació amb els seus clients i usuaris.

El compromís del CPNL amb les empreses es recull bàsicament en convenis de col·laboració, que solen tenir una durada de dos anys, després dels quals, se'n pot acordar una pròrroga, si la col·laboració continua en els mateixos termes. Els convenis que signen el CPNL i altres organitzacions comporten la voluntat, manifestada i acceptada mútuament, de fomentar el coneixement, l'ús i la divulgació del català, d'acord amb els preceptes legals en matèria lingüística.

Els convenis regulen i descriuen les iniciatives que s'ajusten als objectius del CPNL: execució de plans lingüístics, prestació de serveis d'assessorament, organització de cursos i plans de formació, accions de dinamització i altres intervencions que incideixen en el procés de la normalització lingüística. La finalitat específica de cada conveni s'expressa en el seu títol.

Els supòsits recollits en els convenis de col·laboració també es poden desenvolupar i ampliar amb la signatura d'annexos complementaris.

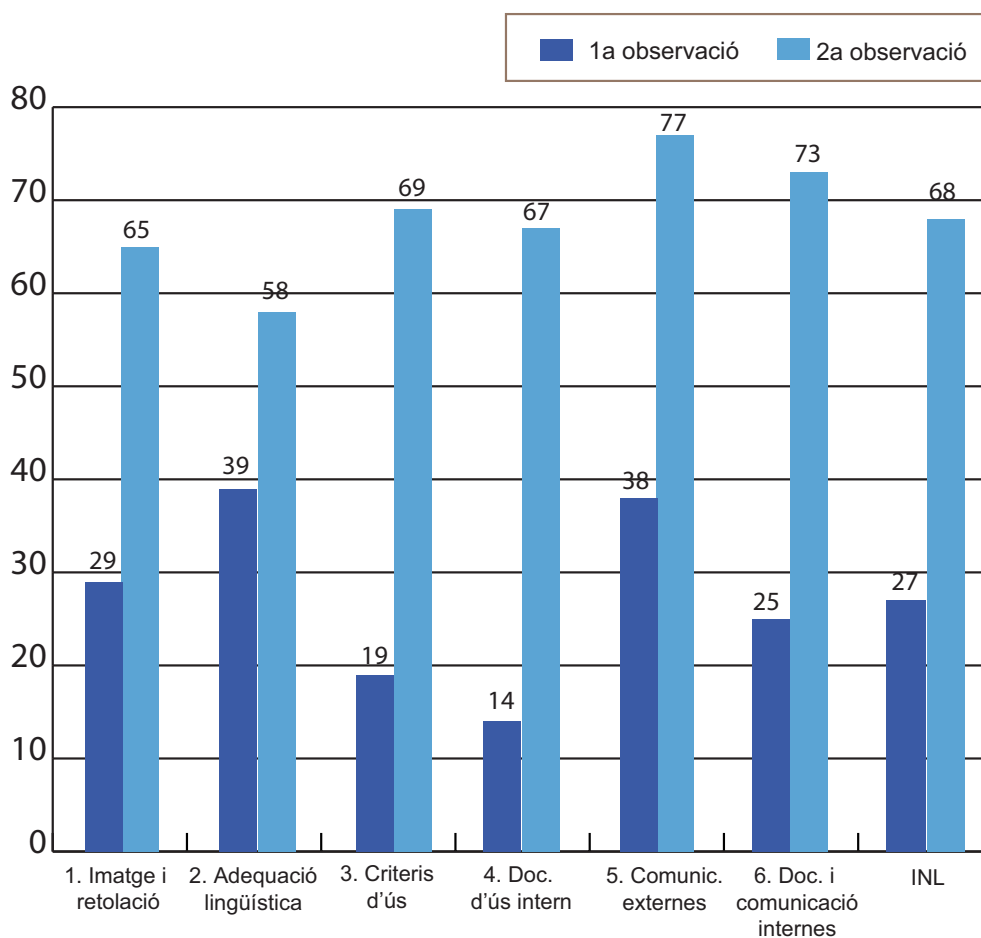
En els casos en què es formalitzen accions molt concretes, per exemple amb establiments que col·laboren activament amb el programa "Voluntaris per la llengua", el compromís es reflecteix en una altra tipologia de documents, els acords de col·laboració.

Per dur a terme aquesta tasca, el CPNL disposa d'un equip de professionals i especialistes, d'una metodologia de planificació lingüística i d'una eina d'anàlisi: l'Indexplà.

L'Indexplà és un programa informàtic que permet conèixer la situació lingüística d'una empresa o entitat mitjançant una representació gràfica de sis factors: imatge i retolació, adequació lingüística del personal, criteris d'ús lingüístic, documents d'ús extern, comunicacions externes i documentació i comunicacions internes.

El diagnòstic que ofereix l'Indexplà permet fer un pla lingüístic que recull les actuacions i els serveis que contribuiran a transformar el sistema de comunicacions de l'organització, segons els objectius que la mateixa empresa o entitat s'hagi fixat. El progrés s'avaluarà amb una segona observació o més.

Gràfic 13.1. Observacions de l'Indexplà

Durant l'any 2006 s'ha treballat per millorar la nova versió de l'Indexplà. D'aquesta manera s'han incorporat dues noves eines automatitzades: una per efectuar la recollida documental i l'altra per elaborar els perfils lingüístics i la corresponent adequació lingüística. Alhora se n'ha elaborat un manual de l'aplicació web i s'ha millorat la Guia d'usuari de l'Indexplà.

El 2006 s'han efectuat 93 observacions d'Indexplà, 81 amb la versió de l'any 1998 i 12 amb la nova web Indexplà06.

A continuació reproduïm les taules en què es pot observar l'evolució dels convenis en comparació amb anys anteriors, per sectors d'intervenció (empreses i organitzacions, entenent com a tals entitats de la societat civil sense finalitat de lucre) i per continguts.

Taula 13.1. Convenis signats pel Consorci per a la Normalització Lingüística, per sectors d'intervenció. 1998-2006

	Empreses	Organitzacions	Total
1998	74	103	177
1999	93	116	209
2000	122	110	232
2001	131	138	269
2002	130	206	336
2003	149	245	394
2004	175	228	403
2005	161	306	467
2006	36	122	158

Taula 13.2. Documents signats pel CPNL per sectors d'intervenció. 2006

	Empreses	Organitzacions	Total
Convenis	36	122	158
Acords de col·laboració	39	67	106
Pròrrogues	44	86	130
Annexos	41	89	130
Total	160	364	524

Taula 13.3. Documents signats pel CPNL per continguts. 2006

	Empreses	Organitzacions	Total
Assessorament	15	13	28
Dinamització de l'ús	26	38	64
Formació	63	234	297
Plans lingüístics	40	38	78
Assessorament i formació	16	41	57
Total	160	364	524

El total de documents signats durant l'any 2006 amb el sector empresarial (convenis, acords de col·laboració, pròrrogues i annexos en conjunt) ha estat de 160. D'altra banda, continuen sent significatives les intervencions específiques. Es van signar 63 documents de formació i 40 per a l'execució de plans lingüístics.

Les actuacions que comporten l'execució d'un pla lingüístic són les més completes, ja que permeten avaluar d'una manera sistemàtica no tan sols la feina realitzada (revisions, consultes lingüístiques, formació i altres activitats) sinó també els resultats.

Els plans lingüístics efectuats pel CPNL segueixen la metodologia de treball següent:

- Anàlisi de la situació.
- Diagnòstic de necessitats.
- Definició d'objectius.
- Pla d'actuacions a mida.
- Avaluacions periòdiques.

Per executar un pla lingüístic, el Consorci per a la Normalització Lingüística ofereix un conjunt de recursos per aplicar a la comunicació: productes informàtics en català, diccionaris generals i específics, atenció de consultes lingüístiques i revisió de textos breus, revisió de documents i adreces web d'interès. Per aplicar als recursos humans, el CPNL ofereix formació a mida i orientacions i models de proves de català per a la selecció de personal.

Durant l'any 2006 el CPNL ha signat 36 convenis per realitzar actuacions adreçades a establiments comercials, empreses de sectors diversos i organitzacions.

Entre aquests convenis i acords cal destacar els que s'han signat amb empreses i comerços per al desenvolupament d'actuacions de foment del coneixement i ús de la llengua catalana: Aigües de Barcelona, Banesto, Col·legi d'Arquitectes de Barcelona, Finques Forcadell, Fincas Temple, Reddis Unió Mutual i Rius Consultors Associats són exemples d'algunes d'aquestes organitzacions.

3.1. Projecte Llengua i empresa a la Garrotxa

El projecte Llengua i empresa, organitzat pel Centre de Normalització Lingüística de Girona, s'ha desenvolupat en el marc del Pla d'immigració de la Garrotxa amb l'objectiu de sensibilitzar les empreses (especialment les càrnies, sector en el qual treballa el gruix més important de població nouvinguda) de la necessitat que el personal nouvingut conegui la llengua i que aquest coneixement afavoreixi la comunicació entre empresa i treballador.

3.2. Actuacions del CPNL en l'àmbit sanitari

Durant l'any 2006 ha organitzat cursos de català adreçats al personal de diversos hospitals i centres de l'àmbit bit sanitari:

- Badalona Serveis Assistencials, SA
- Consorci Sanitari Integral (Barcelona i l'Hospitalet de Llobregat)
- Fundació de Gestió Sanitària de l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau (Barcelona)
- Hospital Clínic i Provincial de Barcelona
- Hospital de Barcelona, Societat Cooperativa
- Hospital Sant Rafael (Barcelona)
- Hospital Sant Joan de Déu (Esplugues de Llobregat)
- Institut d'Assistència Sanitària de Girona
- Fundació Hospital Asil de Granollers
- Althaia, Xarxa Assistencial de Manresa
- Hospital Universitari de Sant Joan de Reus
- Fundació Hospital de l'Esperit Sant (Santa Coloma de Gramenet)
- Consorci Sanitari de Terrassa
- Gestió Sanitària i Assistencial Tortosa (GESAT)

També s'han realitzat altres actuacions encaminades a assolir l'autonomia lingüística a:

- Fundació Unió Catalana d'Hospitals (Barcelona)
- Unió Catalana d'Hospitals (Barcelona)
- Centre Mèdic Pla d'Urgell, S.A. (Mollerussa)

4. L'ús del català en els sectors del turisme, l'hostaleria i la restauració

4.1. El foment de l'ús del català en l'àmbit del turisme: premis i publicacions

El sector del turisme és un dels més representatius del món socioeconòmic de Catalunya i de màxima importància pel que fa a les relacions quotidianes amb els ciutadans com a consumidors. A més de la imatge exterior que transmet i de la satisfacció dels clients, l'àmbit del turisme també és fonamental com a instrument d'integració social de les persones que treballen en aquest sector.

El Departament de Comerç, Turisme i Consum ha continuat el 2006 la seva línia d'actuacions adreçades al compliment de la legislació lingüística, d'una banda, i del foment de l'ús del català en els establiments turístics, de l'altra. Així, les actuacions s'han centrat a transmetre la idea que l'ús de la llengua pròpia en el sector del turisme, més enllà de l'estricta compliment de la legislació vigent, és un instrument fonamental que aporta qualitat de servei, fidelització de la clientela i que contribueix a la competitivitat.

4.2. Premis CAT Turisme

L'any 2006, en el marc del Saló Internacional de Turisme de Catalunya (SITC), s'ha celebrat el lliurament de la tercera edició dels Premis Cat Turisme, que concedeix la Generalitat i el Saló Internacional de Turisme de Catalunya, i reconeix l'esforç de promoció turística en llengua catalana als expositors de fora de l'àmbit de parla catalana.

El Premi CAT Turisme 2006 al major esforç editorial en llengua catalana en la promoció turística es va atorgar a la Gipuzkoaku Foru Aldundia (Diputació Foral de Guipúscoa). Va ser lliurat pel president del Saló Internacional de Turisme de Catalunya (SITC), Ramon Bagó, el secretari de Política Lingüística, Miquel Pueyo, i el subdirector general de Turisme, Josep Maria Navarro, que van presidir l'acte.

El jurat, que estava format per representants de la Secretaria de Política Lingüística, de la Direcció General de Turisme i del Comitè Organitzador del Saló Internacional de Turisme de Catalunya, va premiar l'esforç editorial amb un únic guardó, però va considerar oportú atorgar tres diplomes a:

- Visit Scotland. British Tourist Authority (Oficina Nacional de Turisme).
- Kultur eta Turismo Ekintzetxea. Centro de Atracción y Turismo de Donostia (Ajuntament de Sant Sebastià).
- Eusko Jauritzako Industria, Merkataritza eta Turismo Sailari (Govern Basc).

Els Premis CAT Turisme van ser instituïts l'any 2004 per la Generalitat de Catalunya i el Saló Internacional de Turisme de Catalunya, per reconèixer l'esforç de promoció turística en llengua catalana fet pels expositors de fora de l'àmbit lingüístic català per la producció de material gràfic de promoció turística. Així mateix, pretén animar els expositors que encara no ho fan, a emprar la llengua catalana en la difusió de les destinacions turístiques com a mitjà d'apropar-se més i amb més qualitat d'oferta i de servei als possibles visitants del seu país. Podien optar al premi els expositors del SITC que representen empreses i entitats, públiques o privades, amb la raó social fora dels territoris en què el català és llengua oficial.

4.3. Comerç: oberts al català

4.3.1. Codi de bones pràctiques sobre l'ús del català

La Confederació de Comerç de Catalunya, amb la col·laboració de la Secretaria de Política Lingüística i del Departament de Comerç, Turisme i Consum, ha impulsat el *Codi de bones pràctiques sobre l'ús del català* per fomentar la presència de la llengua catalana en els establiments comercials i sensibilitzar sobre l'ús de la llengua els treballadors i empresaris del sector comercial. El Departament de Comerç, Turisme i Consum ha destinat a aquest conjunt d'accions un total de 28.300 euros, i la Secretaria de Política Lingüística, 20.000 euros.

Amb l'eslògan "Oberts al català", la Generalitat i la Confederació de Comerç de Catalunya volen potenciar l'ús del català en els establiments comercials del territori. Amb aquest objectiu, el *Codi de bones pràctiques sobre l'ús del català en el comerç* reconeix l'esforç dels empresaris per incrementar la presència de la llengua als seus establiments, més enllà del compliment de la Llei de política lingüística. Per a aquesta campanya s'ha editat un tríptic i un adhesiu acreditatiu de l'adhesió voluntària de l'establiment a la campanya i que garanteix l'ús del català en els termes que recull el Codi.

El *Codi de bones pràctiques sobre l'ús del català en el comerç* proposa utilitzar el català en els àmbits de l'atenció al client, la retolació, els cartells d'informació general, la publicitat, les ofertes de serveis i l'administració de l'empresa.

4.3.2. *Guia per instal·lar-se comercialment en català*

En una segona fase de la campanya, s'ha editat i presentat la *Guia per instal·lar-se comercialment en català*. Es tracta d'una guia en format paper i en format digital per orientar les persones interessades a obrir un establiment comercial. L'objectiu d'aquesta guia és facilitar la integració dels nous empresaris comercials que vénen de fora de Catalunya i informar-los sobre el marc legal lingüístic i dels recursos d'assessorament al seu abast, així com altres enllaços d'interès del sector comercial. La *Guia* s'ha editat en set llengües: català, anglès, àrab, castellà, francès, urdú i xinès, tant en la versió impresa com en la digital.

La *Guia* es va presentar el 10 de novembre de 2006, en el marc de la I Convenció d'Associacions i Gremis de Comerciants de Catalunya "Fem comerç, fem futur".

Aquesta *Guia* es pot consultar a través de les pàgines web de la Confederació de Comerç de Catalunya i a través dels enllaços que hi remeten des d'associacions comercials, dels organismes que intervenen en el procés d'obertura d'un establiment (entitats financeres, empreses immobiliàries i Administració pública) i igualment des dels enllaços de webs de la llengua catalana (<http://www.gencat.net>).

D'altra banda, com a protagonista d'aquesta acció de sensibilització en el món del comerç, la Secretaria de Política Lingüística també ha col·laborat amb la CCC en l'adaptació del personatge de la Queta –imatge de la campanya institucional de la Generalitat "Dóna corda al català"– amb l'eslògan "La Queta va de compres".

4.3.3. *Plats a la carta: programa informàtic per confeccionar cartes de bars i restaurants en català*

El 29 de desembre de 2005 es va presentar l'aplicació multilingüe *Plats a la carta*, que té per objectiu facilitar al sector de la restauració la confecció de cartes i menús en català i inclou, a més, la possibilitat de traducció al castellà, l'alemany, l'anglès, el francès i l'italià. Des d'aleshores, la Secretaria de Política Lingüística, en col·laboració amb el TERMCAT, ha gestionat l'aplicació, que es pot fer servir gratuïtament des de l'adreça <http://www.gencat.net/platsalacarta>.

Plats a la carta ofereix una base de dades de denominacions de menjars i begudes que inicialment constava de 1.691 registres i que, d'acord amb la sol·licitud dels 3.170 establiments usuaris, s'ha anat ampliant fins als 3.792 registres validats que hi ha el 31 de desembre de 2006.

Pel que fa a la difusió en el sector, durant aquest primer any s'ha presentat l'aplicació a diverses localitats: Barcelona, Tarragona, Girona, Tortosa, Lleida, etc.

4.3.4. Programa *Català a taula*

El programa *Català a taula*, organitzat pel Centre de Normalització Lingüística de Barcelona, posa a l'abast del sector de l'hostaleria i la restauració, i especialment entre la població nouvinguda que hi treballa, els recursos necessaris per augmentar-hi l'ús del català.

El programa consta de dos eixos principals:

- El curs de català oral específic d'atenció al públic per a cambrers i cambreres.
- La nova aplicació informàtica, creada per la Secretaria de Política Lingüística, *Plats a la carta* (www.gencat.cat/platsalacarta), que permet elaborar cartes i menús en català, i en cinc llengües més.

Amb aquesta oferta de cursos específics del programa *Català a taula* adreçada al sector de la restauració, el Centre de Normalització Lingüística de Barcelona es proposa facilitar la formació de català a determinats col·lectius d'immigrants, especialment els que tenen una forta representació numèrica a la ciutat de Barcelona, com els provinents d' Amèrica del Sud, Paquistàn o el Marroc.

L'objectiu del programa el *Català a taula*, especialment pel que fa a l'oferta i a la realització dels cursos específics de català, és assegurar la competència lingüística mínima perquè les persones que fan tasques d'atenció al públic als bars i restaurants puguin garantir els drets lingüístics dels seus usuaris i aquests puguin ser atesos en català.

El grup VIPS, que gestiona la cadena de restaurants Ginos, Starbucks Coffee i les cafeteries dels seus establiments comercials, ha estat una de les empreses que s'han adherit al programa *Català a taula* perquè els seus treballadors i treballadores facin cursos de català per conèixer el vocabulari específic de bars i restaurants i poder atendre el públic en català. Del total d'alumnes de l'any 2006, 40 persones de nacionalitats diverses corresponen a personal d'aquest grup.

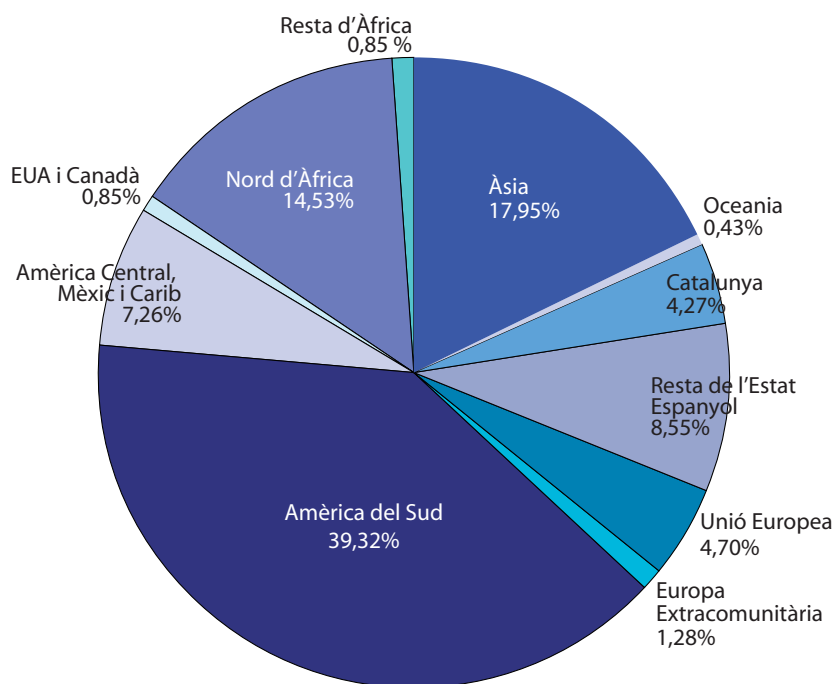
El nombre total de persones que s'han inscrit, a Barcelona, al programa *Català a taula* ha estat de 234. A continuació s'especifica el nombre i la procedència dels alumnes que han participat en el programa.

Taula 13.4. Nombre de persones que han participat en el programa *Català a taula* durant l'any 2006 a Barcelona, i lloc de procedència

Lloc de procedència	Nombre de participants
Amèrica del Sud	92 (majoria del Perú, Colòmbia i Equador)
Àsia	42 (majoria de Paquistàn)
Nord d'Àfrica	34 (majoria del Marroc)
Resta de l'Estat espanyol	20 (majoria d'Andalusia)
Amèrica central, Mèxic i Carib	17 (majoria de la República Dominicana)
Unió Europea	11 (majoria d'Itàlia)
Catalunya	10

Europa extracomunitària	3
Resta d'Àfrica	2
Estats Units i Canadà	2
Oceania	1
Total:	234

Gràfic 13.2. Percentatge de persones que han participat en el programa *Català a taula* durant l'any 2006 a Barcelona, i lloc de procedència

El percentatges més grans corresponen a persones que procedeixen d'Amèrica del Sud, 39,32%; a l'Àsia, 17,95%, i al Nord d'Àfrica 14,53%.

5. Els drets lingüístics de les persones consumidores i usuàries i la seva tutela

5.1. Les oficines de garanties lingüístiques

El Pla de govern 2004-2007 de la Generalitat de Catalunya constata que la situació de l'ús social de la llengua catalana necessita una resposta urgent i decidida del Govern de la Generalitat en els seus diversos àmbits d'actuació, que es formula a través d'un pla estratègic específic. En l'apartat de mesures per reforçar el coneixement del català, s'hi inclou la creació d'una xarxa d'oficines de garanties lingüístiques (OGL).

El Pla d'acció de política lingüística 2004-2005, vigent fins al juny, tenia per objectiu potenciar l'ús social del català i fer fàcil viure en català (i en llengua occitana d'Aran a la Vall d'Aran), i incloïa iniciatives relacionades amb els àmbits de la immigració, les noves tecnologies, el món socioeconòmic i les activitats empresarials. El Pla es concretava en tretze mesures, la segona de les quals era la creació de les oficines de garanties lingüístiques. L'avaluació del Pla es va presentar al Parlament de Catalunya el juliol de 2005.

L'Oficina de Garanties Lingüístiques està adscrita al Servei d'Informació, Difusió i Estudis de la Secretaria de Política Lingüística, i es va posar en funcionament el 9 de febrer de 2005. Per tant, aquest any 2006 les oficines han funcionat durant un any natural administratiu complet per primer cop.

5.1.1. Objectius de les oficines de garanties lingüístiques

Les oficines de garanties lingüístiques són unitats integrades en la Secretaria de Política Lingüística del Departament de la Vicepresidència de la Generalitat de Catalunya.

N'hi ha cinc, a les seus de la Secretaria de Política Lingüística de Barcelona, Girona, Lleida, Tarragona i Tortosa, a les quals es pot adreçar tothom que vulgui presentar una petició d'informació o una queixa o una denúncia sobre l'ús del català (o l'aranès a la Vall d'Aran). Les oficines tenen uns objectius concrets:

- Atenen les persones que volen formular consultes, queixes o denúncies a l'entorn de l'ús de la llengua catalana.
- Tramiten les queixes i denúncies perquè, si escau, els organismes competents iniciïn el procediment d'inspecció.
- Ofereixen assessorament i recursos a les empreses o entitats objecte de queixa o denúncia per facilitar-los l'ús del català, en col·laboració amb els centres del Consorci per a la Normalització Lingüística.
- Fan propostes d'actuació per afavorir l'ús del català en els àmbits que generen més queixes o consultes.
- Col·laboren amb els organismes de l'Administració de la Generalitat de Catalunya competents en matèria de protecció dels drets de les persones consumidores i usuàries, i en general amb els departaments de l'Administració de la Generalitat de Catalunya en l'aplicació de la normativa lingüística en el seu àmbit.

5.1.2. Vies d'accés i tipus de peticions a les oficines

Les oficines reben peticions d'informació i també denúncies o queixes sobre el dret de viure en català, que poden arribar per les vies següents:

- Personalment, a les seus de les oficines.
- Per correu postal.
- Per correu electrònic.
- Des del Web de la llengua catalana (<http://www.gencat.net/presidencia/llengcat>).
- Per telèfon: telèfons de les oficines i telèfon d'atenció ciutadana 012.
- Per fax.

Informació. Si una persona vol obtenir una informació determinada relacionada amb el dret de viure en català, pot fer aquesta consulta a través dels diversos canals previstos.

Denúncia. Si una persona vol que s'iniciï un procediment administratiu que pot acabar en sanció, en el cas que es demostrï l'incompliment de la legislació vigent, pot presentar una denúncia.

Queixa. Si una persona vol queixar-se perquè no se li han respectat els drets lingüístics, encara que, per la naturalesa dels fets, aquests no puguin ser objecte de sanció, pot presentar una queixa.

5.1.3. La coordinació amb altres organismes

Les OGL es coordinen amb altres organismes per dur a terme les seves activitats. Els principals són:

- Agència Catalana del Consum, adscrita al Departament d'Economia i Finances, i Direcció General de Turisme, adscrita al Departament d'Innovació, Universitats i Empresa.
- Les OGL hi traslladen els casos que poden ser objecte de sanció en matèria de defensa dels consumidors i usuaris. Per la seva banda, aquests dos organismes també reben denúncies o queixes sobre incompliments en matèria lingüística, que

tramiten, i traslladen els casos a les OGL perquè facin actuacions de foment del català en les empreses objecte de denúncia o queixa.

- Xarxa Tècnica de Política Lingüística de la Generalitat.
- Les OGL li traslladen les queixes sobre departaments de la Generalitat que no compleixen la normativa, perquè es prenguin les mesures adequades per corregir aquesta situació.
- Telèfon d'informació ciutadana 012.
- És una possible via d'entrada de peticions, que es deriven a les OGL.
- Consorci per a la Normalització Lingüística.
- Proporciona assessorament i serveis a les empreses, establiments, etc. que són objecte de queixa o denúncia. Traslada a les oficines les peticions que, per la seva naturalesa, s'han de resoldre des d'aquestes unitats.
- Síndic de Greuges de Catalunya.
- Les OGL i el Síndic es traslladen els diferents casos en funció de qui els hagi de gestionar segons la naturalesa dels fets.

5.1.4. Balanç del 2006

Des de l'1 de gener fins al 31 de desembre de 2006, les OGL han atès 1.648 peticions. La baixada respecte a l'any 2005 (2.134) ve donada per la novetat que representava el servei el 2005 i per les expectatives creades. De les peticions rebudes, en destaquen les queixes i denúncies sobre l'àmbit privat i empresarial, i es manté la tendència del 2005. Els establiments o empreses que han estat objecte de queixa o denúncia en un tant per cent més elevat han estat: comerços de venda al detall, restaurants, sector de les activitats immobiliàries i empreses de telecomunicacions. Com a novetat d'aquest any, cal destacar l'elevat nombre de peticions sobre el sector immobiliari, a causa del canvi de normativa que obliga els administradors de finques a fer servir el català en determinats documents. Quant als aspectes que generen més queixes o denúncies, s'han de destacar la retolació, l'atenció oral i els documents d'oferta de serveis. Pel que fa a les consultes, la gran majoria es refereixen a les obligacions que estableix la Llei 1/1998, de 7 de gener, de política lingüística, que es constata que és bastant desconeguda.

A continuació recollim les dades sobre l'activitat de les oficines durant l'any 2006.

Taula 13.5. Activitat de l'Oficina de Garanties Lingüístiques. Any 2006

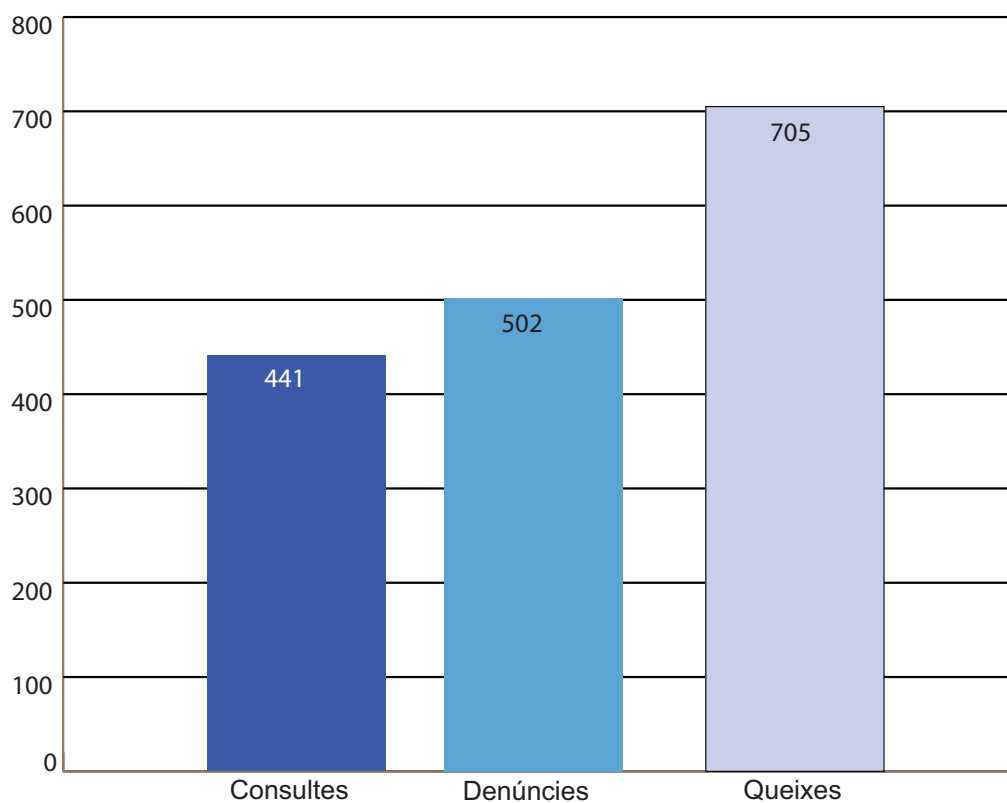
	Consultes		Queixes		Denúncies		TOTAL	
<u>Àmbit</u>	%		%		%		%	
Àmbit privat i empresarial	261	59,18%	408	57,87%	499	99,40%	1.168	70,87%
Administracions públiques	143	32,43%	271	38,44%	0	0,00%	414	25,12%
<i>Desglossament</i>								
Generalitat	94	21,32%	104	14,75%	0	0,00%	198	12,01%
Adm. Estat	24	5,44%	99	14,04%	0	0,00%	123	7,46%
Adm. local	18	4,08%	49	6,95%	0	0,00%	67	4,07%
Adm. justícia	4	0,91%	10	1,42%	0	0,00%	14	0,85%
Universitats	3	0,68%	9	1,28%	0	0,00%	12	0,73%

Altres	37	8,39%	26	3,69%	3	0,60%	66	4,00%
TOTAL	441	100,00%	705	100,00%	502	100,00%	1.648	100,00%
TOTAL	441	26,76%	705	42,78%	502	30,46%	1.648	100,00%

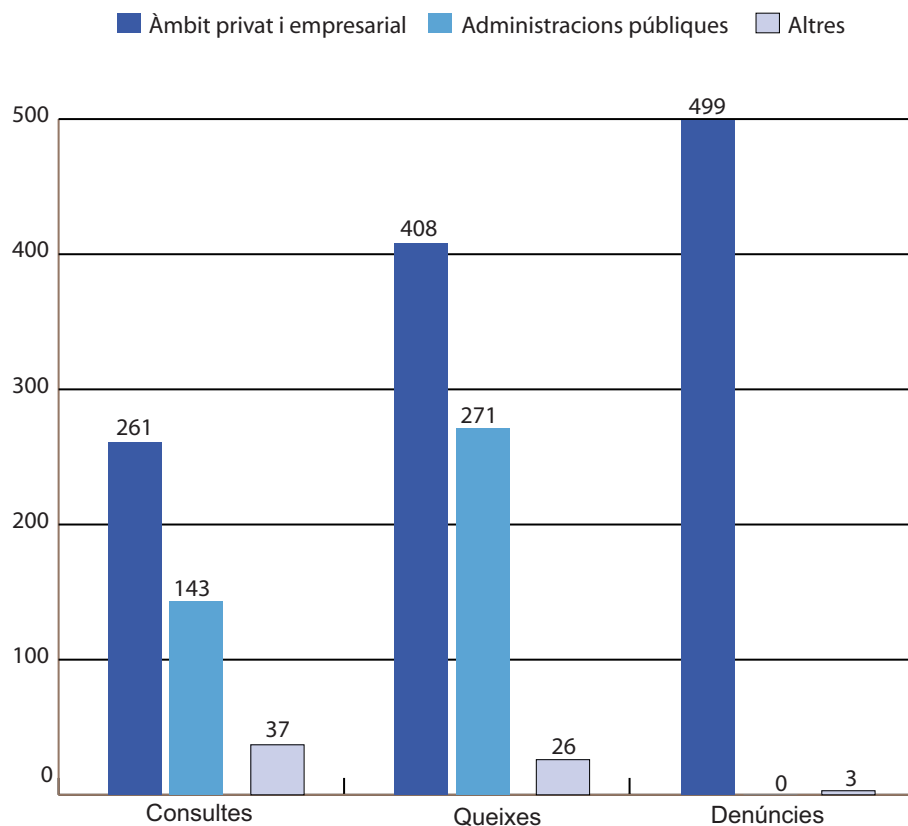
Taula 13.6. Desglossament per oficines (1.648 peticions)

Barcelona	1.487
Girona	59
Lleida	40
Tarragona	54
Terres de l'Ebre	8

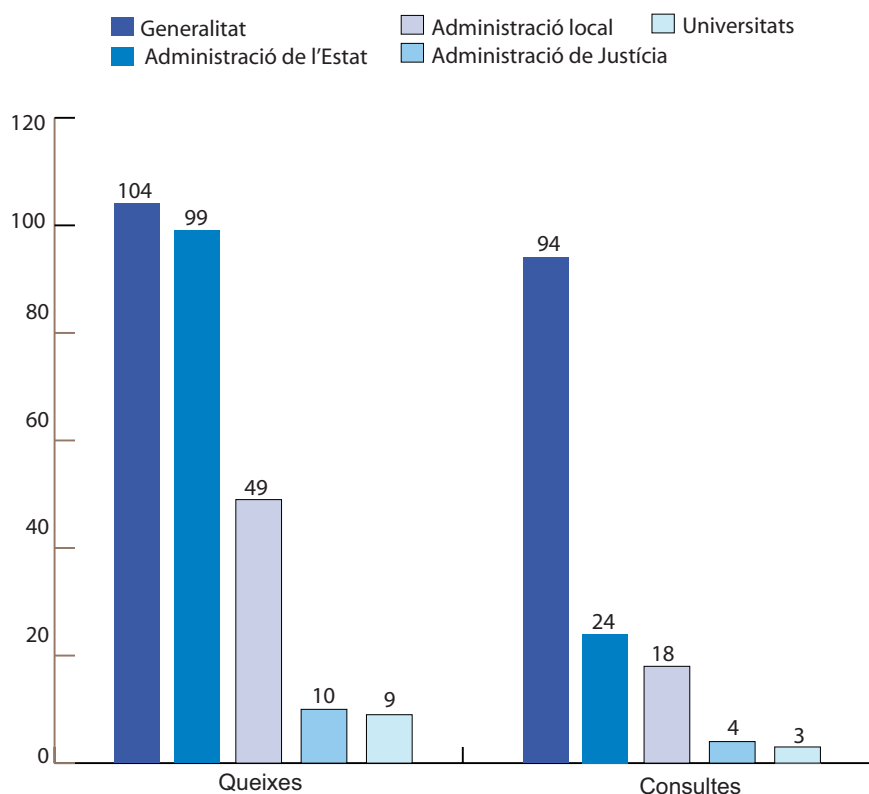
Gràfic 13.3. Desglossament per tipus de petició (1.648 peticions)

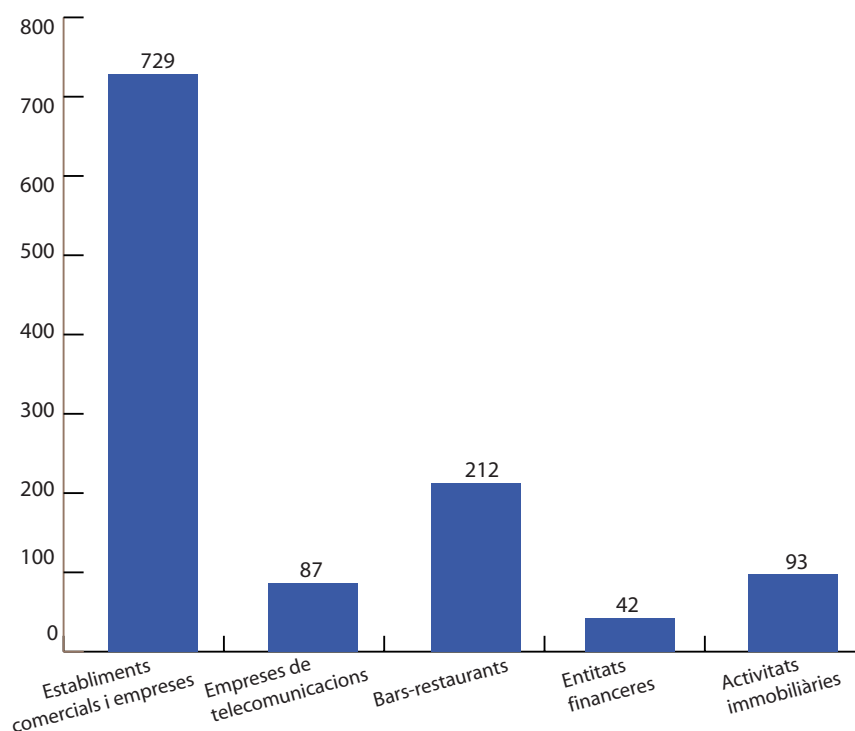
Gràfic 13.4. Desglossament per àmbits (1.648 peticions)

Gràfic 13.5. Dades sobre administracions públiques (414 peticions)

Gràfic 13.6. Desglossament de les peticions sobre l'àmbit privat per tipus d'establiment (1.168 peticions)

Gràfic 13.7. Desglossament de les peticions sobre l'àmbit privat per tema (1.168 peticions)

Taula 13.7. Comparació de dades entre els anys 2005 i 2006

	2005		2006	
Consultes	630	29,52%	441	26,76%
Queixes	839	39,32%	705	42,78%
Denúncies	646	30,27%	502	30,46%
Altres	19	0,89%	0	0%
Total	2.134	100%	1.648	100%

Les OGL han fet 490 cartes adreçades als establiments objecte de queixa o denúncia per oferir-los el servei d'assessorament lingüístic del Consorci per a la Normalització Lingüística, que s'han traduït en 400 intervencions d'aquest organisme, ja siguin visites o contactes telefònics.

5.1.5. Conclusions i perspectives de futur

Les OGL són un punt de referència unificat per a totes les consultes i incidències relacionades amb l'ús de la llengua, tot i que no se n'ha fet difusió directa.

Hi ha força desconeixement de les obligacions i els drets que estableix la Llei de política lingüística. Seria convenient fer-ne una campanya de difusió.

Hi ha sectors en què no hi ha obligacions lingüístiques però en què la societat demana que se li garanteixin els drets lingüístics.

Les empreses i establiments són receptius en general i manifesten la voluntat de complir la llei.

5.2. El Consorci per a la Normalització Lingüística: atenció de consultes sobre drets lingüístics

Els centres, serveis i oficines del Consorci per a la Normalització Lingüística també atenen consultes sobre drets lingüístics i legislació lingüística. En la taula següent es detalla la procedència de les 822 consultes que s'han atès durant els anys 2005 i 2006.

Taula 13.8. Procedència de les consultes sobre drets lingüístics i legislació lingüística. 2005 i 2006

	2005	2006
Persones consumidores i usuàries	238	367
Ús oficial i normativa legal (Administració local)	224	232
Sector educació i joventut	9	10
Mitjans de comunicació i indústries culturals	43	56
Àmbit socioeconòmic	98	125
Institucions sanitàries i socials	15	32
Total	627	822

5.3. Comerç i consum

5.3.1. L'Agència Catalana de Consum

L'Agència Catalana del Consum (ACC) ha continuat durant el 2006 la seva línia d'actuacions adreçades al compliment de la legislació lingüística. Aquestes actuacions segueixen dos eixos fonamentals, complementaris i, sovint, encreuats: la difusió d'informació sobre drets i deures lingüístics, i el control del compliment d'aquesta legislació específica.

Pel que fa a la difusió d'informació sobre els drets lingüístics que emparen les persones consumidores i usuàries, l'Agència Catalana del Consum ha fet un seguit d'actuacions per divulgar-los, amb un interès especial a fer arribar a consumidors i usuaris els seus drets lingüístics, no tractats aïlladament com a drets específics, sinó entesos com a drets establerts legalment i, sobretot, perquè els drets lingüístics, de la mateixa manera que qualsevol altres tipus de drets en l'àmbit del consum, han de permetre que els agents econòmics puguin oferir uns bons serveis de qualitat i una bona atenció a la clientela.

5.3.2. Difusió d'informació

Seguint les pautes d'anys anteriors, l'Agència Catalana del Consum ha fet, durant el 2006, un seguit de recomanacions a les persones consumidores i usuàries per fer-los conèixer els seus drets, i els mecanismes que tenen per fer-los respectar o per fer-ne la queixa o denúncia en cas que siguin vulnerats. La informació es difon a través del web de l'ACC, on entre els temes de consum de què s'hi tracta, hi ha un espai específic dedicat a l'explicació dels drets lingüístics i a la legislació lingüística que els regeix.¹

Així mateix, també s'han aprofitat els comunicats de premsa per recordar que:

- L'etiquetatge dels productes ha de ser en castellà i/o en català (esmentat en el cas de les rebaixes, dels productes tèxtils i de les cadiretes infantils d'automòbil).
- Els contractes d'empreses de serveis (esmentat en el cas d'empreses de serveis financers) ha d'estar a la disposició del client com a mínim en català.

Pel que fa a difusió d'informació als establiments comercials, l'Agència Catalana del Consum ha elaborat una carpeta de materials divulgatius per ajudar el comerç a millorar els seus establiments. Juntament amb l'assessorament i la informació de caràcter general, també recull els requisits generals que han de complir aquests establiments respecte de l'ús de la llengua.

¹ http://www.consumcat.net/temes_de_consum/drets_linguistics/index.html

5.3.3. Inspeccions i sancions

A principi d'any, l'Agència Catalana del Consum, en el marc de les campanyes d'inspecció efectuades regularment, ha analitzat el compliment de la Llei de política lingüística en l'actuació d'unes 30 companyies aèries.

D'altra banda, també l'Agència Catalana del Consum ha fet públiques les dades sobre l'activitat inspectora i sancionadora a les empreses que ofereixen assistència en la tramitació i execució de procediments sancionadors, especialment les que es dediquen a interposar recursos contra multes de trànsit. Les dades del març del 2006 mostren que entre el 2002 i el 2005, i des del punt de vista de la tipologia de les infraccions detectades, el 3,41% (7 en total) correspon a vulneració dels drets lingüístics.

5.3.4. Marc legal

Pel que fa a l'àmbit legal, el 2006 el Govern ha recollit, en el Decret 349/2006, de 5 de setembre, pel qual es regulen les activitats de les empreses prestadores de serveis i representació de les persones consumidores i usuàries davant l'Administració pública en la tramitació i execució de procediments sancionadors, l'obligació que tenen aquestes empreses respecte del català.

Article 15

Ús del català en la informació i contractació

15.1 Tota la documentació, les ofertes i els cartells d'informació previstos en el present Decret hauran de ser redactats almenys en llengua catalana.

15.2 Qualsevol comunicació o notificació escrita adreçada a persones residents a Catalunya s'ha de fer almenys en català, sens perjudici del dret dels ciutadans i ciutadanes a rebre-les en castellà si així ho demanen.

També l'Ordre TRI/487/2006, de 18 d'octubre, per garantir la informació i la protecció dels drets de les persones consumidores i usuàries en el procés d'implantació de la televisió digital terrestre (TDT), recull el dret de rebre tota la informació en català.

Article 6

Llengua de redacció de la documentació

Tota la documentació que es lliuri a les persones consumidores en compliment d'aquesta Ordre haurà d'estar redactada almenys en català.

7. Els convenis col·lectius i els contractes de treball

7.1. La llengua dels convenis col·lectius

L'article 16 de la Llei 1/1998, situat en el capítol que regula l'àmbit oficial, estableix que els convenis col·lectius són vàlids en qualsevol de les llengües oficials i s'han de redactar en la llengua oficial que acordin les parts o, si no hi ha acord, en les dues llengües oficials i en exemplars separats. La Llei dona un tracte rellevant a aquesta documentació, atès el seu caràcter de norma pactada de les relacions laborals i el gran nombre de persones que afecten, en conjunt, els convenis col·lectius.

El Departament de Treball vetlla pel compliment normatiu de l'ús del català en els convenis amb un seguit d'actuacions directament adreçades. Procura la revisió lingüística dels textos procedents de la negociació col·lectiva i, si s'escau, la traducció de la versió original a l'altra llengua oficial per tramitar-ne la publicació al DOGC. L'any 2006 s'han traduït o revisat 265 documents, amb un total de 10.149 pàgines, i s'ha encarregat la traducció de 17 documents més (amb 904 pàgines).

L'any 2006 s'han publicat al DOGC un total de 554 convenis de sector o d'empresa i altres documents de la negociació col·lectiva (dades lliurades per la Direcció General de Relacions Laborals i pels Serveis Territorials del Departament de Treball).

La taula següent presenta l'evolució recent pel que fa a la llengua de signatura dels convenis col·lectius registrats els darrers anys a Catalunya.

Taula 13.9. Acords laborals registrats a Catalunya, per llengües. 2004-2006

Llengua	Any 2004		Any 2005		Any 2006	
	Nombre	%	Nombre	%	Nombre	%
Català	101	31%	177	48,6%	148	43,3%
Castellà i català	57	17%	51	14%	52	15,2%
Castellà	171	52%	136	37,4%	142	41,5%

Font: Servei d'Estudis i Estadístiques; Gabinet Tècnic. Departament de Treball.

El total de treballadors i treballadores afectats pels 342 convenis registrats és de 229.000.

Taula 13.10. Treballadors afectats pels acords laborals registrats a Catalunya, per llengües. 2004-2006

Llengua	Any 2004		Any 2005		Any 2006	
	Nombre	%	Nombre	%	Nombre	%
Català	93.668	14%	314.435	41,2%	105.812	46,2%
Castellà i català	490.077	74%	170.730	22,4%	48.056	21%
Castellà	77.819	12%	277.756	36,4%	75.132	32,8%

Font: Servei d'Estudis i Estadístiques; Gabinet Tècnic. Departament de Treball.

7.2. Les clàusules lingüístiques

El 25 de gener de 1999, la Comissió Permanent del Consell de Treball de Catalunya va aprovar un model de clàusules lingüístiques per incorporar, per acord de les parts empresarial i sindical, en els convenis col·lectius, tal com preveu l'article 36.3 de la Llei 1/1998.

7.3. Documents d'àmbit laboral i altres impresos a Internet

Un dels aspectes quotidians de la vida jurídica que afecta de manera directa l'ús del català és el de la contractació laboral. Per seguir fomentant l'ús del català en aquest àmbit, l'any 2006 s'han revisat i actualitzat, d'acord amb la normativa estatal, els 18 models contractuals, a més dels 15 documents relacionats directament. Aquests documents en català s'ofereixen en versió electrònica i es poden formalitzar directament des del web del Departament.

Pel que fa als impresos d'àmbit laboral, a més de controlar-ne la qualitat lingüística, es participa directament en l'elaboració i el disseny dels documents. El catàleg d'impresos conté actualment més de 980 formularis. Una les actuacions més destacades d'aquest any ha estat la normalització en català i castellà dels impresos del procés electoral d'eleccions sindicals.

XIV. LA PROJECCIÓ EXTERIOR

1. La cooperació amb altres territoris de parla catalana

L'article 6.4 de Estatut d'autonomia de Catalunya de 2006 estableix que la Generalitat ha de promoure la comunicació i la cooperació amb les altres comunitats i els altres territoris que comparteixen patrimoni lingüístic amb Catalunya i que, a aquest efecte, pot subscriure convenis, tractats i altres mecanismes de col·laboració per a la promoció i la difusió exterior del català.

En el mateix sentit, la disposició addicional segona de la Llei de política lingüística, amb la finalitat de facilitar l'adopció de polítiques comunes que contribueixin a superar els dèficits d'ús i d'estatus del català, estableix que la Generalitat ha de promoure acords, convenis i tractats amb les comunitats autònomes aragonesa, balear i valenciana i amb els estats andorrà, francès i italià per fomentar l'intercanvi cultural entre territoris de parla catalana.

D'acord amb aquestes normes, el Govern de la Generalitat manté relacions de cooperació amb la resta d'institucions dels territoris de l'àrea lingüística catalana.

XII Trobada de Centres d'Autoaprenentatge

La Secretaria de Política Lingüística, amb la col·laboració de la UGT de Catalunya, ha organitzat l'any 2006 la XII Trobada de Centres d'Autoaprenentatge, amb l'objectiu d'oferir formació i promoure l'intercanvi d'experiències entre els assessors i assessores dels centres d'autoaprenentatge. Va tenir lloc a la seu de la UGT de Catalunya a Barcelona el dia 26 de maig de 2006 i hi van participar 138 persones procedents de Catalunya, el País Valencià, les Illes, la Catalunya del Nord, Andorra i el País Basc. El tema central d'aquesta edició va ser la formació en recursos i estratègies per assessorar des d'un espai virtual d'aprenentatge.

Universitat Catalana d'Estiu

El 2006 la Secretaria de Política Lingüística ha continuat la col·laboració amb la Universitat Catalana d'Estiu de Prada, d'acord amb el que estableix l'apartat 7 del conveni de col·laboració entre les dues institucions. Aquesta col·laboració s'ha concretat en l'organització d'un curs de llengua catalana d'expressió oral i escrita per a persones estrangeres i en el suport a aquest curs.

1.1. Col·laboració amb les Illes Balears

Els governs de la Generalitat i de les Illes Balears mantenen relacions de cooperació amb la finalitat de rendibilitzar els esforços de tots dos governs per promoure la llengua. En aquest marc de col·laboració s'inscriuen publicacions i actuacions conjuntes en diversos camps, com ara la difusió de la terminologia elaborada pel TERMCAT, la col·laboració en matèria de cinematografia, que fa possible l'exhibició a les Illes de les pel·lícules que es doblen al català amb el suport de la Generalitat, o la cooperació en el camp de la formació de personal tècnic.

Les col·laboracions dutes a terme durant el 2006 s'han materialitzat en les actuacions que s'esmenten a continuació.

1.1.1. El TERMCAT

Pel que fa a la col·laboració del TERMCAT amb institucions de les Illes durant l'any 2006, s'han dut a terme diverses activitats.

En l'àmbit de la formació, s'ha ofert un curs sobre qüestions pràctiques de terminologia aplicades a l'assessorament lingüístic a la Direcció General de Política Lingüística del Govern de les Illes Balears i una sessió de presentació del TERMCAT i la normalització de la terminologia en català a la Universitat de les Illes Balears.

D'altra banda, quant a l'elaboració i edició de terminologies, el TERMCAT ha treballat en el desenvolupament de diversos projectes terminològics amb la col·laboració d'institucions balears: el *Diccionari d'infermeria*, en què hi han treballat especialistes de l'Escola Universitària d'Infermeria i Fisioteràpia de la Universitat de les Illes Balears; el *Diccionari de l'esport*, en què han col·laborat el Govern Balear i diverses federacions esportives de les Illes; la *Terminologia del comerç electrònic*, projecte en què han participat especialistes de la Universitat de les Illes Balears, i *La normalització terminològica en català: criteris i termes 1986-2004*, editada amb el suport del Govern de les Illes Balears.

1.1.2. La difusió del cinema en català

D'acord amb el conveni de col·laboració existent entre els governs català i balear, 8 de les pel·lícules doblades al català durant el 2006 s'han exhibit a les Illes. Els Govern Balear s'ha fet càrrec de les despeses de les còpies corresponents.

Les pel·lícules doblades al català exhibides a les Illes Balears han estat les següents:

- *Ice Age 2: els desglaç*
- *Missió: Impossible III*
- *Veïns invasors*
- *Astèrix i els vikings*
- *Jordi el Curiós*
- *Ciutat ratolí*
- *Happy Feet. Trencant el gel*
- *Eragon*

1.1.3. La formació especialitzada

L'any 2006 la Secretaria de Política Lingüística ha continuat col·laborant amb la Direcció General de Política Lingüística del Govern de les Illes Balears per a l'organització del Pla de formació especialitzada en planificació lingüística a les Illes; concretament, en la proposta de continguts de les activitats formatives i de professorat. Corresponent al Pla de formació 2006-2007, s'han realitzat cinc activitats de formació, adreçades als tècnics i tècniques dels diversos serveis lingüístics d'aquest territori (Govern, consells insulars, ajuntaments, sindicats, mitjans de comunicació...) i en segon terme als llicenciats i llicenciades en filologia.

1.1.4. L'edició de les Obres completes de Pompeu Fabra

La Generalitat de Catalunya i el Govern de les Illes Balears han donat suport institucional a l'Institut d'Estudis Catalans (IEC) per dur a terme aquest projecte i hi participen en el finançament (vegeu l'apartat 6.2 del capítol III).

1.1.5. Els centres d'autoaprenentatge

Amb l'objectiu de fomentar l'autoaprenentatge, la Secretaria de Política Lingüística ha col·laborat amb el Govern Balear per al funcionament de quatre centres i sis punts d'autoaprenentatge de català. Pel que fa als centres d'autoaprenentatge, un és a la Universitat de les Illes Balears a Palma, i els altres tres, adreçats a la població en general, són a Palma, Menorca i Eivissa. Els punts d'autoaprenentatge estan distribuïts per tot el territori. La Secretaria de Política Lingüística també ha col·laborat amb el centre d'autoaprenentatge de l'entitat Paraula, Centre de Serveis Lingüístics, situat a Palma. Entre les actuacions dutes a terme destaquen l'assessorament i la tramesa de materials didàctics.

1.1.6. Els ajuts a entitats civils

El Departament de la Presidència de la Generalitat atorga ajuts regularment a iniciatives adreçades a difondre i prestigiar la cultura, la llengua i la identitat catalanes dins del seu àmbit lingüístic. L'any 2006 han rebut ajuts les entitats de les Illes Balears que consten en la taula següent.

Taula 14.1. Entitats de les Illes Balears que han rebut ajuts. 2006

Joves de Mallorca per la Llengua	35 .000 €
Institut d'Estudis Eivissencs	12.000 €
Obra Cultural Balear	200.000 €
Casa Catalana de Mallorca	11.000 €
Paraula. Centre de Serveis Lingüístics	20.000 €
Total	278.000 €

1.2. Col·laboració amb Andorra

1.2.1. IV Campus Universitari de la Llengua Catalana

El Govern d'Andorra ha col·laborat amb l'Institut Ramon Llull en l'organització del V Campus Universitari de la Llengua Catalana, que va tenir lloc a l'estiu de 2006 (vegeu l'apartat 2.1.1 d'aquest capítol, dedicat a l'ensenyament de la llengua catalana a l'exterior).

1.2.2. El TERMCAT

El TERMCAT ha continuat col·laborant amb el Govern d'Andorra per a l'elaboració i edició de terminologies. L'any 2006 s'han editat *La normalització terminològica en català: criteris i termes 1986-2004* i *Terminologia del comerç electrònic*. D'altra banda, el TERMCAT ha treballat en el desenvolupament de diversos projectes terminològics amb la col·laboració d'institucions d'Andorra: el *Diccionari de la infermeria*, en què han treballat especialistes de l'Escola Universitària d'Infermeria d'Andorra, i el *Diccionari de l'esport*, en què han col·laborat el Govern d'Andorra i diverses federacions esportives andorranes.

1.2.3. Els centres autoaprenentatge

Andorra té tres centres d'autoaprenentatge de llengua catalana que depenen del Govern andorrà. La Secretaria de Política Lingüística s'hi relaciona per donar-los suport i els trameta materials i recursos didàctics.

1.2.4. Els ajuts a entitats civils

El Departament de la Presidència de la Generalitat atorga ajuts regularment a iniciatives adreçades a difondre i prestigiar la cultura, la llengua i la identitat catalanes dins del seu àmbit lingüístic. L'any 2006 ha rebut un ajut de 30.000 euros el Centre de la Cultura Catalana d'Andorra.

1.3. Col·laboració amb el País Valencià

1.3.1. El TERMCAT

Durant l'any 2006 el TERMCAT ha continuat mantenint convenis de col·laboració pel que fa a activitats de formació amb la Universitat d'Alacant, la Universitat Jaume I de Castelló i la Universitat de València. Aquest any un estudiant de la Universitat Jaume I de Castelló ha fet una estada de formació al TERMCAT.

1.3.2. Els centres d'autoaprenentatge

Amb l'objectiu de fomentar l'autoaprenentatge, la Secretaria de Política Lingüística col·labora amb els centres d'autoaprenentatge de llengua catalana del País Valencià. L'any 2006 han estat en funcionament vuit centres a les universitats valencianes: un a la Universitat Jaume I, tres a la Universitat Politècnica de València i quatre a la Universitat de València.

1.3.3. Els ajuts a entitats civils

El Departament de la Presidència, l'any 2006, ha atorgat ajuts per al foment de la llengua a les entitats del País Valencià que figuren en la taula següent.

Taula 14.2. Entitats del País Valencià que han rebut ajuts. 2006

Escola Valenciana	145.000 euros
Associació Cívica Valenciana Tirant lo Blanc	20.000 euros
Fundació Sambori	5.000 euros
Acció Cultural del País Valencià	100.000 euros
Total	270.000 euros

1.4. Col·laboració amb la Catalunya del Nord

1.4.1. La Casa de la Generalitat de Catalunya a Perpinyà

El 5 de setembre de 2003 es va inaugurar la Casa de la Generalitat de Catalunya a Perpinyà, com a representació oficial del Govern català a la Catalunya del Nord. Amb aquesta actuació, el Govern català es va dotar d'un canal estable de comunicació i de promoció de la cooperació amb aquesta zona de parla catalana en tots els àmbits de la vida social i econòmica: comercial, laboral, lingüístic, cultural, juvenil, turístic, esportiu, etc.

El gener de 2005 es va contractar un tècnic, adscrit a la Casa de la Generalitat a Perpinyà, encarregat específicament de la difusió de la llengua catalana. Des d'aquest servei es duen a terme accions en camps diversos i sempre en relació amb actors locals, siguin aquests institucionals, empresarials o associatius.

A continuació es detallen les principals actuacions dutes a terme durant l'any 2006:

- Col·laboracions amb l'Associació de Batlles i Adjunts dels Pirineus Orientals.

La Casa de la Generalitat a Perpinyà ha participat en reunions formals d'aquesta associació, en particular en la Comissió Catalanitat i la Comissió Relacions Transfrontereres. S'ha treballat amb aquesta associació i amb l'Observatori de la Llengua Catalana en el projecte de creació d'un sindicat intercomunal a favor de la llengua catalana que podria ser creat el 2007. Per arribar a aquest objectiu s'ha participat en el seguiment de la redacció i de la difusió de l'*Estudi de viabilitat d'un marc de difusió de la llengua catalana a la Catalunya Nord*, publicat per l'Observatori de la Llengua Catalana.

- Reunions de reflexió amb l'Ajuntament de Perpinyà.

Mensualment s'organitzen reunions d'un grup de reflexió i de treball anomenat Llengua i Ciutat amb l'Institut Font Nova de l'Ajuntament de Perpinyà, per proposar accions concretes a l'Ajuntament, en col·laboració o no amb la Generalitat.

- Accions amb la Cambra de Comerç i d'Indústria (CCI).

S'ha traduït al català i s'ha copublicat el catàleg llibret del Festival Off de Fotoperiodisme de Perpinyà. L'aportació de la Casa de la Generalitat a aquesta actuació ha estat de 4.087 euros.

També s'ha concebut, dissenyat i imprès un adhesiu que diu "Aquí, també parlem català" en català, francès, anglès i alemany. Se n'han editat 5.000 exemplars, que seran distribuïts per la CCI la primavera de 2007 a la totalitat de comerços de la Catalunya del Nord. L'aportació de la Casa de la Generalitat ha estat de 4.736 euros.

D'altra banda, s'ha concebut i dissenyat un tríptic sobre gastronomia catalana destinat als professionals, amb l'objectiu principal d'evitar faltes d'ortografia en els noms de les especialitats catalanes. Aquest tríptic serà imprès i distribuït per la CCI la primavera 2007, i se n'editaran 3.000 exemplars.

- Cursos i proves de català per a adults.

Durant el curs 2005-2006 s'han organitzat cursos de català per a adults a la Casa de la Generalitat: 7 grups de 3 nivells diferents, per a un total d'un vuitantena d'alumnes. El cost d'aquesta actuació ha estat de 5.250 euros.

A més, s'ha creat un curs intensiu per a adults, de 6 hores setmanals, en què han participat 15 alumnes. El cost d'aquesta actuació ha estat de 1.640 euros.

La Casa de la Generalitat ha coordinat les proves de català de la Secretaria de Política Lingüística, conjuntament amb el Col·lectiu de Professors de Català per a Adults i en col·laboració amb l'Ajuntament de Perpinyà. S'hi van inscriure 157 candidats i s'han presentat a les proves 114 persones. Han obtingut el certificat 77 persones: 43 de nivell bàsic, 12 de nivell elemental, 17 de nivell intermedi i 5 de nivell de suficiència.

Pel que fa a la formació del professorat, s'han fet sessions de formació didàctica de 24 hores, fruit d'una col·laboració entre el Col·lectiu de Professors de Català per a Adults i la Secretaria de Política Lingüística de la Generalitat de Catalunya. S'han impartit a la Casa de la Generalitat i hi han assistit una vintena de professors i professores.

- Ajuda a les escoles primàries i secundàries.

La Casa de la Generalitat ha contribuït amb 1.950 euros al finançament d'estades i viatges lingüístics a Catalunya per a les escoles immersives i bilingües.

Amb l'associació APLEC s'ha traduït un llibret de vocabulari en imatges per a escoles, destinat a alumnes que reben un ensenyament en català. El cost d'aquesta actuació ha estat de 2.166 euros i se n'han distribuït 2.000 exemplars.

La Casa de la Generalitat ha invertit 2.765 euros en la subscripció de la totalitat de les escoles immersives i bilingües a les revistes *Esquix*, *Tretzevents* i *Cucafera*.

A més, s'ha posat a disposició de les escoles immersives i bilingües material lingüístic divers.

D'altra banda, s'ha continuat un programa de projecció de films en català a la Casa de la Generalitat, destinat a totes les escoles de la Catalunya del Nord.

- Distribució de material lingüístic.

El 2005 la Secretaria de Política Lingüística va editar 20.000 exemplars del llibret *Vocabulari en imatges. Viure a Catalunya*, adaptat al català rossellonès. Durant l'any 2006 se n'han distribuït 6.100 exemplars a associacions, empreses, municipis i escoles.

- Comunicació.

S'ha publicat un anunci de mitja plana sobre el traductor automàtic gratuït de la Generalitat a *La Semaine du Roussillon*. El cost d'aquesta actuació ha estat de 523 euros.

- Sociologia.

La Casa de la Generalitat ha col·laborat en la concepció i el seguiment de l'enquesta *La percepció de la llengua catalana pels turistes i visitants a Catalunya Nord*, publicada per l'Observatori de la Llengua Catalana.

1.4.2. Col·laboracions amb institucions i associacions

L'Ajuntament de Perpinyà va organitzar, el 4 de maig, el Dictat en Català, acte en què van participar unes 650 persones. La Secretaria de Política Lingüística hi va col·laborar amb l'aportació de materials per obsequiar els premiats.

La Secretaria de Política Lingüística també col·labora amb l'Ajuntament de Perpinyà per al manteniment d'un centre d'autoaprenentatge de català. Concretament, hi ofereix assessorament i materials i recursos didàctics.

L'any 2006, el Departament de la Presidència ha atorgat un ajut de 100.000 euros a l'Ajuntament de Perpinyà, amb l'objectiu que pugui mantenir i accentuar els seus esforços de promoció de la cultura i de l'ús de la llengua catalana.

D'altra banda, l'Associació Amics de la Bressola ha rebut una subvenció de 490.000 euros destinada a la impartició de classes de català a primària i secundària.

A més, durant el 2006, el Departament de la Presidència ha atorgat subvencions per al foment i la difusió de la llengua i la cultura catalanes a altres entitats de la Catalunya del Nord, que es detallen en la taula següent.

Taula 14.3. Entitats de la Catalunya del Nord que han rebut ajuts. 2006

Associació d'Amics de l'Escola Comte Guifré	50.000 €
Associació Comte Guifré	40.000 €
Associació Arrels	50.000 €
Centre Cultural Català del Vallespir	4.000 €
Albera Viva	3.000 €
Baladonf	900 €
Fem Feina	2.000 €
Aire Nou de Bao	20.000 €
Associació Endavant	900 €
Òmnium Cultural Catalunya Nord	30.000 €
Sant Jordi Catalunya Nord	2.000 €
Catalunya Nord Punt Com	3.000 €
APA Escola Pública	1.100 €
Federació per a la Defensa de la Llengua i la Cultura	3.000 €
Associació per a l'Ensenyament del Català	62.000 €
Associació Casal d'Arrià	4.000 €
Associació Accueil et Découverte en Conflent	2.500 €
Associació Cooperativa Bressola Sant Galdric	450 €
Total	278.850 €

1.5. Col·laboració amb l'Alguer

El Departament de la Presidència de la Generalitat atorga ajuts regularment a entitats que treballen per al foment de la llengua catalana a l'Alguer. L'any 2006 ha rebut un ajut de 45.000 euros el Cercle per la Defensa i la Difusió de la Llengua i la Cultura Catalanes, per al Pla de redreçament de la llengua i la cultura a l'Alguer. També ha rebut un ajut, de 20.000 euros, el Centre de Recursos Pedagògics Maria Montessori, per contribuir al finançament de l'escola maternal en català de l'Alguer.

1.6. Col·laboració amb la Franja de Ponent

La Generalitat de Catalunya atorga ajuts regularment per a entitats que treballen per al foment de la llengua catalana a la Franja de Ponent. L'any 2006, la Institució Cultural de la Franja ha rebut un ajut de 25.000 euros del Departament de la Presidència. A més, aquest Departament ha atorgat 16.200 euros en concepte d'ajut a l'entitat Acció Cultural del País Valencià (Casal Jaume I Ponent) per a les activitats de difusió del català que du a terme a la Franja.

D'altra banda, cal esmentar el Cicle de Cinema Infantil en Català (CINC), al qual es va adherir la localitat de Mequinensa la primavera de 2006. El CINC és una iniciativa de la Secretaria de Política Lingüística que va començar l'any 2001 i que té com a objectiu fomentar el cinema infantil en català. Ofereix una programació regular de pel·lícules doblades al català, ja estrenades comercialment, durant 2 períodes l'any, a la primavera i a la tardor. De les 20 poblacions que han participat aquest any en el CINC, 2 pertanyen a la Franja de Ponent: Tamarit de la Llitera, que s'hi va incorporar la tardor de 2005, i Mequinensa.

1.7. La Xarxa Vives d'Universitats

La Xarxa Vives d'Universitats (XVU) és una associació que potencia les relacions entre les universitats de Catalunya, el País Valencià, les Illes Balears, Andorra i la Catalunya del Nord, per tal de crear un espai universitari que permeti coordinar la docència, la recerca i les activitats culturals, i potenciar la utilització i la normalització de la llengua pròpia. Funciona en comissions de treball, cadascuna de les quals gestiona un programa permanent d'actuació.

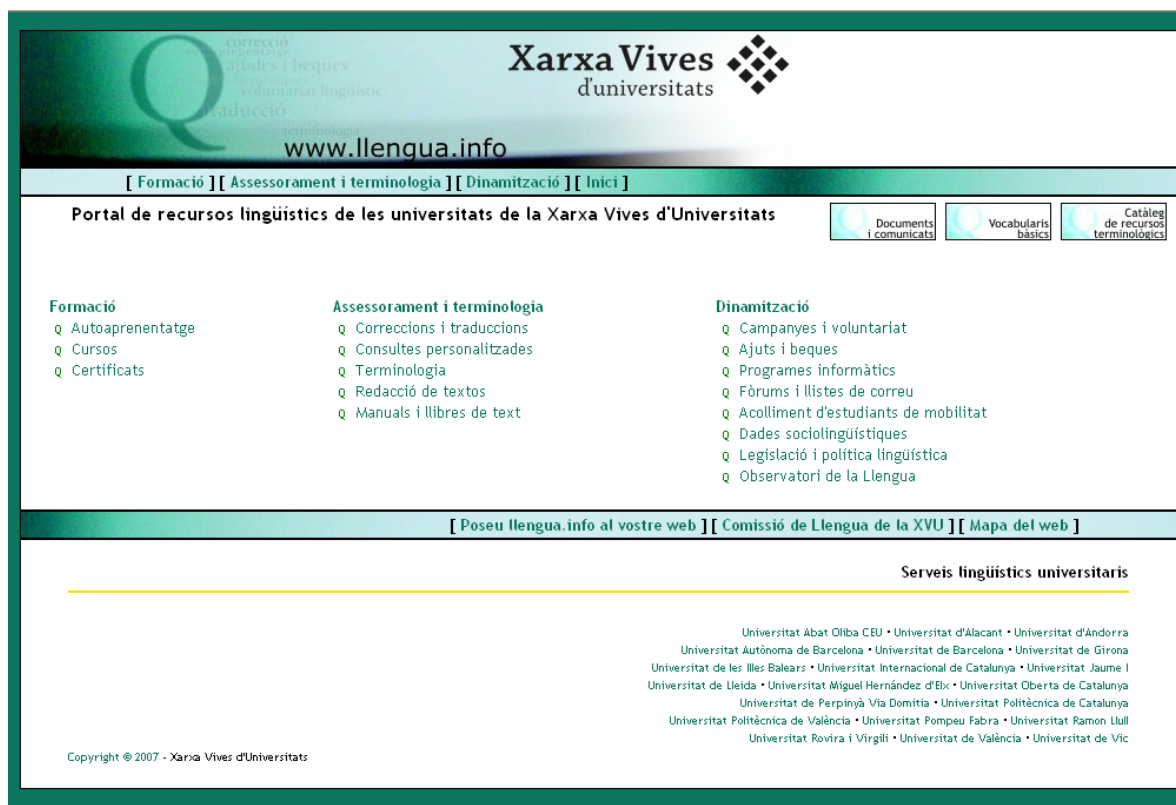
Durant el 2006 ha dut a terme les activitats que es detallen a continuació:

- Desenvolupament del portal www.llengua.info.

En el marc de les activitats de la Comissió de Llengua de la XVU, el portal Llengua.info posa a l'abast de tothom els serveis lingüístics de les 20 universitats de la Xarxa. Es tracta d'una eina que materialitza un dels objectius fundacionals de la Xarxa: promoure l'ús de la llengua pròpia entre la comunitat universitària, i entre la societat del seu entorn.

El portal www.llengua.info vol ser una pàgina de referència d'informació dels serveis lingüístics de les nostres universitats. Té com a objectiu resoldre les necessitats en matèria de llengua de tota la societat, a través d'un servei de qualitat: els serveis lingüístics universitaris.

Il·lustració 14.1. Portal www.llengua.info

Està organitzat en tres àrees: formació, assessorament i terminologia, i dinamització. Disposa, a més, d'un cercador terminològic (a partir de les bases de dades dels vocabularis bàsics que edita la Xarxa) i d'un metacercador de recursos terminològics.

A més a més, arran del compromís de les universitats per a l'atenció a la diversitat social, Llengua.info ha estat organitzat per assolir una navegació accessible per a aquelles persones amb alguna discapacitat visual.

- XV Trobada de Serveis Lingüístics Universitaris.

Els dies 1 i 2 de juny va tenir lloc la XV Trobada de Serveis Lingüístics Universitaris de la Xarxa, a la Universitat Oberta de Catalunya. El tema d'aquesta Trobada va ser l'EEES i les competències comunicatives bàsiques dels estudiants i del professorat. Hi van participar uns 50 membres dels serveis lingüístics de les universitats de la Xarxa.

- Seminari Terminologia, lèxic i traducció automàtica.

El Servei Lingüístic de la Universitat Oberta de Catalunya va acollir el dia 30 de maig un seminari de formació per als tècnics dels serveis de llengües i terminologia de les universitats de la XVU. La temàtica escollida va ser les noves tecnologies, i va aplegar un total de 30 participants.

- Seminari L'avaluació de la qualitat en un servei lingüístic. La carta de serveis.

El dia 9 de novembre el Servei de Normalització Lingüística de la Universitat Politècnica de València va acollir el segon seminari de formació anual, dedicat a tractar de l'avaluació de la qualitat en un servei lingüístic. Hi van participar 35 persones.

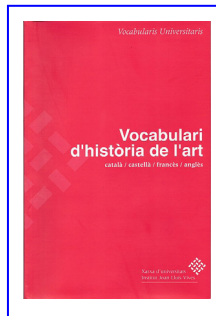
- Exposició sobre la llengua al Parlament Europeu.

El dia 19 d'abril el president de la Xarxa Vives d'Universitats, juntament amb el conseller d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació de la Generalitat de Catalunya, va presidir l'acte de presentació de l'exposició *El català, llengua d'Europa*, que es va fer al Parlament Europeu, a Brussel·les.

La Xarxa Vives va disposar d'un espai destacat per explicar què és i quines són els projectes principals que estan desenvolupant les universitats, sobretot en matèria de llengua catalana.

- Elaboració conjunta de vocabularis bàsics.

La Xarxa Vives coordina l'elaboració de vocabularis bàsics i altres materials terminològics i els publica. Els vocabularis bàsics són lèxics que incorporen els termes més usats d'un ensenyament o especialitat universitària en català, castellà, francès i anglès. Els destinataris principals dels vocabularis bàsics són els estudiants i les estudiants.

L'any 2006 s'ha editat el *Vocabulari bàsic d'història de l'art*, amb un total de 713 entrades. L'ha elaborat el Servei Lingüístic de la Universitat de les Illes Balears i l'ha revisat la Universitat Oberta de Catalunya.

- Projecte d'elaboració del diccionari de formants i adequació telemàtica.
 - Al llarg del 2006 s'ha continuat treballant en l'elaboració de la *Base de dades de formants (BDForm)*. És un diccionari informatitzat que conté 1.500 formants (els prefixos i sufixos cultes i els prefixos de la llengua catalana) amb el significat i l'equivalència en castellà, francès i anglès. Es tracta d'una eina lexicogràfica d'interès cabdal per a la terminologia i la fixació dels neologismes.
 - Enquesta sobre l'ús de la llengua a la docència.
 - La Comissió de Llengua, per encàrrec dels vicerectorats de Política Lingüística de les universitats de la Xarxa, ha continuat treballant en l'elaboració d'un model d'enquesta sobre l'ús de la llengua a la docència a totes les universitats de l'XVU, a fi de fer-ne un informe posterior.

2. Actuacions fora del domini lingüístic

2.1. L'Institut Ramon Llull

La disposició addicional tercera de la Llei de política lingüística encomana al Govern que vetlli per la projecció de la llengua i la cultura catalanes fora del seu àmbit lingüístic. La mateixa norma encomana al Govern que faciliti l'aprenentatge del català a les comunitats catalanes a l'exterior.

Aquestes funcions les du a terme l'Institut Ramon Llull (IRL), consorci integrat per la Generalitat de Catalunya i l'Institut d'Estudis Catalans.

L'Institut, per mitjà de l'Àrea de Llengua, promou la presència, l'estudi i l'aprenentatge de la llengua catalana i la seva realitat a les universitats d'arreu del món, afavoreix el treball d'investigació entorn de la llengua i la cultura catalanes, i presta suport i dona impuls a les entitats de catalanística, que agrupen estudiosos i experts de la llengua i la literatura catalanes de fora del domini lingüístic. Així mateix, facilita recursos lingüístics i didàctics per a l'aprenentatge, la recerca o el treball amb la llengua catalana i presta assessorament per impulsar la formació del professorat especialitzat en l'ensenyament del català com a llengua estrangera.

L'Institut és l'organisme avaluador dels coneixements de llengua catalana fora del domini lingüístic i, amb aquest objectiu, convoca i administra les proves per a l'obtenció dels certificats que permeten acreditar-ne el progrés en l'aprenentatge, i en regula i expedeix els certificats que no corresponen a estudis reglats.

Igualment, és objectiu de l'Institut fomentar accions específiques per difondre el coneixement de la llengua i la cultura catalanes, tant entre el públic en general com en les institucions públiques en l'àmbit internacional.

2.1.1. Ensenyament de la llengua catalana a l'exterior

Pel que fa a l'ensenyament de la llengua catalana i l'acreditació de coneixements fora del domini lingüístic, vegeu els apartats 5 i 6.2 del capítol V d'aquest *Informe*, dedicat a l'ensenyament i la llengua catalana.

A més de les dades recollides en el capítol V, detallem a continuació altres actuacions relacionades amb l'ensenyament de la llengua catalana fora del domini lingüístic.

Per al curs 2006-2007, més d'una vintena d'universitats han sol·licitat el suport de l'IRL per iniciar estudis de llengua i literatura catalanes, amb el compromís d'incloure'ls en els plans d'estudis de les titulacions que ofereixen, almenys en qualitat d'assignatures optatives, a fi que puguin generar crèdits i constar en el certificat d'estudis estès per la universitat. Un cop valorades les peticions, s'ha arribat a un acord per iniciar docència de llengua i/o literatura catalanes a les 10 universitats següents: Universitat de Zadar a Croàcia, Universitat de Massachussets, Universitat de Nova York i Universitat de Brown als Estats Units d'Amèrica, Universitat de Tartu a Estònia, Universitat Charles de Gaulle-Lille 3 a França, Universitat de Milà a Itàlia, Universitat de Leeds i Universitat King's College al Regne Unit, i Universitat de Fribourg a Suïssa. Així, el curs 2006-2007 el nombre d'universitats amb estudis catalans finançades per l'IRL s'ha incrementat fins a 107.

D'altra banda, l'IRL ha atès la petició del Centre d'Estudis Acadèmics Avançats de la Universitat de Dubrovnik d'impartir un curs d'aproximació a la cultura i la llengua catalanes el juliol de 2006.

Amb la finalitat d'afavorir els estudis i la recerca sobre la llengua i la cultura catalanes fora del domini lingüístic, l'IRL ha contribuït al manteniment o la creació de centres d'estudi de llengua i cultura catalanes en diverses universitats d'arreu del món. L'any 2006 s'han dut a terme les actuacions següents:

- S'ha renovat la col·laboració amb el Centre d'Estudis Catalans de la Universitat de la Sorbona de París.
- Amb la Queen Mary University of London s'ha signat un conveni de col·laboració per al manteniment del lectorat de català i per a la creació del Centre de Recerca en Estudis Catalans, la inauguració del qual ha tingut lloc el 6 de març de 2006.
- Amb la Universitat de Frankfurt s'ha signat un conveni de col·laboració per a la creació de l'Estudi d'Investigació Catalanística, que es va inaugurar el 4 d'octubre. En aquesta universitat hi ha una Biblioteca Catalana, que disposa d'un fons de més de 35.000 obres sobre la llengua i la cultura catalanes, que és en procés de digitalització gràcies a l'ajut de l'IRL.
- Amb la Universitat de Chicago s'ha iniciat una col·laboració per a l'establiment d'un lectorat de català i la creació de la Càtedra Joan Coromines d'Estudis Catalans. Amb motiu de la inauguració dels estudis catalans, els dies 7 i 8 d'abril de 2006 es va celebrar en aquesta universitat el I Simposi Joan Coromines.
- A la darrereria del 2006, l'IRL i la London School of Economics and Political Science han signat un conveni de col·laboració per promoure la dimensió catalana del Centre Cañada Blanch d'Estudis Espanyols Contemporanis i, d'aquesta manera, fomentar i consolidar el coneixement de la realitat catalana al Regne Unit.

Pel que fa a jornades i estades de formació, l'IRL ha organitzat, conjuntament amb el Govern d'Andorra, el V Campus Universitari de la Llengua Catalana, adreçat a estudiants no catalanoparlants, a fi que puguin ampliar els seus coneixements de llengua catalana i integrar-se en el teixit social i el context natural de Mallorca i Andorra al llarg de tres setmanes

d'immersió lingüística. En aquesta cinquena edició del Campus, que va tenir lloc entre el 27 de juliol i el 17 d'agost de 2006, hi han participat 26 persones de 10 països diferents. Totes han assistit a cursos de 30 hores de llengua catalana, de nivell elemental o intermedi, i a cursos de 15 hores sobre diversos aspectes de la cultura.

També s'ha dut a terme una altra col·laboració amb l'Ajuntament de Gironella, que organitza, des de l'any 1989, les Jornades Internacionals de Llengua i Cultura Catalanes, amb la intenció de facilitar la tasca d'aprenentatge a totes aquelles persones que s'han interessat per la llengua i la cultura catalanes des dels seus països d'origen. L'Institut Ramon Llull forma part de l'organització des del 2005, i aquest any s'hi ha inclòs també l'Ajuntament de Masdenverge. En aquesta edició, s'hi han impartit 44 hores de classe de dos nivells de llengua, elemental i intermedi, i s'hi han organitzat conferències, activitats i visites per completar-ne l'oferta cultural. Hi han participat 21 persones procedents d'11 països.

La Universitat de Viena organitza des de l'any 1998 les Jornades Austríaques/Catalanes, i des de fa quatre anys ho fa en col·laboració amb la Universitat de Vic. L'Institut Ramon Llull, d'acord amb el que estableix el conveni de col·laboració subscrit amb aquesta Universitat, ha finançat una part de les Jornades del 2006.

D'altra banda, l'IRL ha continuat atorgant beques a estudiants de català amb l'objectiu de facilitar-los l'assistència a cursos de llengua catalana que es realitzin dins el domini lingüístic. En aquest sentit, el 2006 s'han establert dues línies d'ajuts. D'una banda, s'han concedit beques destinades a cobrir les despeses de desplaçament, estada o matrícula en activitats formatives organitzades per diverses institucions o entitats dels territoris de parla catalana, i d'altra banda, en el context d'activitats de formació organitzades per l'Institut Ramon Llull en col·laboració amb altres institucions, l'Institut ha ofert 20 inscripcions gratuïtes a estudiants que hi han volgut participar.

2.1.2. Assessorament i formació del professorat

L'IRL té entre les seves funcions promoure la formació del professorat especialitzat en l'ensenyament del català com a segona llengua que exerceix a l'exterior del domini lingüístic.

Durant el 2006 ha continuat prestant assessorament i suport a aquest professorat: s'han atès 1.021 consultes, un 60% de les quals de caràcter docent, i s'han dut a terme 5 trameses anuals de material bibliogràfic als més de 200 centres que imparteixen docència de català.

L'IRL ha organitzat la quarta edició del Curs de perfeccionament adreçat als professors del Con Sud d'Amèrica, que va tenir lloc entre els dies 12 i 15 de juliol a Rosario (Argentina); el Curs de formació didàctica per a professors de català dels casals d'Europa, dut a terme a Sant Sebastià del 12 al 15 de novembre; les XX Jornades Internacionals per a Professors de Català, que el 2006 van tenir lloc a Barcelona els dies 25, 26 i 27 de juliol; i, juntament amb la Universitat Autònoma de Barcelona, la segona edició del curs de formació didàctica El català com a llengua estrangera: eines i estratègies, esdevingut lloc del 3 al 7 de juliol.

2.1.3. Eines i materials per a l'aprenentatge

En el marc general de la projecció exterior de la llengua i la cultura catalanes, l'Institut Ramon Llull ofereix recursos per a l'aprenentatge de la llengua i per a l'elaboració de treballs de recerca, i promou l'elaboració i la difusió de materials específics, com ara mètodes per a l'aprenentatge del català com a llengua estrangera i altres materials complementaris.

L'any 2005 l'IRL va signar un conveni amb la Secretaria de Política Lingüística per a l'elaboració i explotació del Curs de català en línia, i enguany ha continuat participant en aquest projecte (vegeu l'apartat 2.1.2.1 del capítol V d'aquest *Informe*).

Amb l'objectiu de millorar la qualitat de l'ensenyament i l'aprenentatge de la llengua, la cultura i la literatura catalanes, l'IRL ha ofert al professorat dels diversos centres d'arreu del món el servei *3alacarta*, com a eina complementària a la docència que imparteixen.

L'IRL també participa, juntament amb la Secretaria de Telecomunicacions i Societat de la Informació, en el projecte *Aprenecat*, que té com a objectiu el desenvolupament i la posada en

marxa d'un portal audiovisual de banda ampla per donar suport a la comunitat de professors i estudiants de català d'arreu del món. Durant el 2006 s'ha estat provant un servei de multivideoconferències amb una vintena d'universitats de la xarxa de l'Institut Ramon Llull i s'ha estat treballant en l'elaboració d'un portal d'Internet, que consta d'una plataforma genèrica de gestió de continguts multimèdia on els usuaris poden consultar diversos audiovisuals i, en aquest sentit, s'han enregistrat una sèrie d'entrevistes a agents culturals, escriptors, periodistes, acadèmics i editors.

2.1.4. Associacions i entitats internacionals de catalanística

L'Institut Ramon Llull té encomanada la funció de promoure i donar suport a les associacions i entitats de catalanística, especialment a les seves iniciatives, i als projectes i a les activitats.

L'any 2006 l'Institut ha renovat la col·laboració iniciada l'any anterior amb les principals associacions internacionals de catalanística: l'Anglo-Catalan Society, l'Association Française des Catalanistes, la Deutschen Katalanistenverbands e.V., l'Associazione Italiana di Studi Catalani, la North-American Catalan Society i l'Associació Internacional de Llengua i Literatura Catalanes, amb l'objectiu d'establir un marc de cooperació per al desenvolupament i la promoció de les activitats de cada associació.

En el marc de les actuacions que duen a terme, les associacions organitzen periòdicament col·loquis i congressos. Al llarg del 2006 han tingut lloc el XIVè Col·loqui de l'Associació Internacional de Llengua i Literatura Catalanes (AILLC), a Budapest; el LII Col·loqui de l'Anglo-Catalan Society (ACS), a Lancaster, i les Jornades de Lexicografia Italo-catalana organitzades per l'Associazione Italiana di Studi Catalani, a la Universitat de Bolonya-Forlì (Itàlia).

El 21 de desembre de 2006, representants de les sis associacions internacionals de catalanística esmentades es van reunir a Barcelona, a la seu de l'Institut d'Estudis Catalans, per constituir-se formalment en una federació. Aquest procés té com a objectiu constituir un ens que els permeti desenvolupar activitats conjuntes que donin una major projecció internacional a la catalanística i esdevenir un òrgan d'interlocució comú amb l'IRL i altres institucions públiques i privades per a la promoció de la llengua, la literatura i la cultura catalanes en l'àmbit acadèmic i universitari.

2.1.5. Divulgació del català

L'Institut Ramon Llull fomenta i du a terme accions específiques que tenen per finalitat difondre la llengua catalana i la seva realitat. Amb aquest objectiu participa en les principals fires i exposicions d'àmbit estatal i internacional relacionades amb la llengua i el seu aprenentatge, que permeten d'oferir una informació completa de les possibilitats d'aprenentatge i perfeccionament de la llengua i alhora donar a conèixer la situació del català al territori o fer-hi actuacions concretes de política lingüística.

L'Institut ha participat conjuntament amb el Govern de les Illes Balears a la 24a edició de la Fira Expolangues, que va tenir lloc a París del 18 al 21 de gener de 2006, amb l'objectiu de presentar a les persones visitants material didàctic i divulgatiu sobre la llengua i la cultura catalanes. En el marc de l'Expolangues, l'Àrea de Llengua de l'IRL ha presentat dues activitats complementàries: una conferència sobre la situació sociolingüística de la llengua catalana i una classe inicial per donar unes primeres nocions sobre les estructures bàsiques i el funcionament de la llengua catalana.

Del 17 al 19 de novembre l'IRL va participar a Expolingua Berlín, fira internacional de llengües i cultures, que enguany ha celebrat la 19a edició i que ha tingut Espanya com a país convidat d'honor. L'IRL hi ha estat present amb un estand conjunt en col·laboració amb l'Instituto Cervantes, l'Instituto de Alfabetización y Reeuskaldunización de Adultos (HABE) del Govern Basc, Turespaña i la Xunta de Galícia. En el marc d'aquesta fira s'ha impartit una conferència sobre el plurilingüisme a l'Estat espanyol i s'han organitzat uns minicursos de català.

2.2. La Casa de les Llengües

La Casa de les Llengües és un consorci creat per un Acord de Govern del 22 de març de 2005. És un organisme amb seu a Catalunya que té per missió promoure les llengües del món i el multilingüisme igualitari i equitatiu, recollir i difondre la diversitat lingüística del planeta com a valor i patrimoni de la humanitat, i donar a conèixer internacionalment el model de gestió de la diversitat lingüística a Catalunya.

Durant el 2006, l'actuació de Linguamón-Casa de les Llengües s'ha organitzat en tres línies de treball:

- Multilingüisme i societat.
- Aquesta línia s'ha adreçat a la ciutadania, als seus coneixements de llengües i a l'actitud de respecte de la diversitat lingüística del món.
- Multilingüisme, organitzacions i empresa.
- Aquesta línia aplega els objectius i les actuacions adreçades als organismes i a les empreses.
- Multilingüisme i cibersocietat.
- Aquesta línia recull l'activitat adreçada a la millora de la presència de les llengües a Internet.

En aquestes línies s'han definit, com a sectors d'actuació prioritària, els organismes internacionals, la Mediterrània i les llengües de la immigració present a Catalunya. A continuació es presenten les actuacions més rellevants dutes a terme durant el 2006.

2.2.1. Multilingüisme i societat

a) El Museu de la Casa de les Llengües

El 2006 s'ha formalitzat l'acord de cessió, per l'Ajuntament de Barcelona, d'un edifici del recinte de Can Ricart, al districte 22@ de Barcelona, amb una superfície de 5.000 metres quadrats, per instal·lar-hi la infraestructura cultural, de serveis i museogràfica de la Casa de les Llengües.

El mes de juliol es va constituir el Comitè Científic Internacional, integrat per un grup d'experts amb l'objectiu d'oferir assessorament en relació amb els continguts, l'aportació científica i la difusió d'aquesta iniciativa. També s'ha iniciat el procés de definició del pla museològic: s'ha treballat amb un grup d'experts en gestió cultural amb l'objectiu d'analitzar i definir els públics i l'oferta de serveis de la Casa de les Llengües.

b) Multilingüisme de la ciutadania

Amb l'objectiu de difondre tota l'oferta, pública i privada, d'aprenentatge de llengües per a adults, s'ha creat una base de dades i un servei d'informació de lliure accés a través del web de la Casa de les Llengües amb informació sobre els centres de tot Catalunya on es poden aprendre més de 40 llengües.

D'altra banda, amb la finalitat d'incorporar recursos orals en diverses llengües accessibles des del web de la Casa de les Llengües, s'ha creat un directori de ràdios i televisions digitals que recopila més de 1.000 mitjans de comunicació audiovisuals en línia per a 105 llengües.

c) Difusió del multilingüisme i de Linguamón-Casa de les Llengües

El 2006 ha estat l'any de presentació pública de Linguamón-Casa de les Llengües i l'any d'inici de les activitats de divulgació dels serveis en funcionament i de difusió de coneixement sobre la diversitat lingüística i el multilingüisme, mitjançant la realització d'activitats docents, la col·laboració i participació en activitats altres organismes i entitats, la producció de continguts web i la producció de materials divulgatius en suport editorial i audiovisual.

El web de Linguamón-Casa de les Llengües (<http://www.linguamon.cat>) difon informació de caire general sobre la diversitat lingüística i les llengües del món. Aquesta informació està disponible en 20 llengües.

Així mateix, i en consonància amb els objectius de difusió de Linguamón-Casa de les Llengües s'han realitzat presentacions i contactes amb organismes oficials i institucions i entitats de Catalunya, l'Estat espanyol, Europa i Amèrica.

d) Linguamón Mediterrània

Amb l'objectiu de difondre el patrimoni lingüístic dels territoris de la Mediterrània, s'han mantingut reunions per promoure la creació d'un observatori de la llengua amaziga, s'ha realitzat un avantprojecte de continguts per a l'organització d'una exposició itinerant sobre les llengües de la Mediterrània i s'ha creat un espai d'informació al web sobre aquestes llengües amb dades bàsiques de descripció i situació de totes les llengües d'aquesta àrea.

2.2.2. Multilingüisme, organitzacions i empresa

a) Linguamón Bones Pràctiques

Linguamón Bones Pràctiques (LBP) va iniciar la seva activitat al final del 2005. El desembre de 2005 es va constituir el Comitè Científic Català, amb representants dels organismes governamentals de política lingüística, de les entitats que han dut a terme projectes de difusió de la llengua catalana i de les universitats del domini lingüístic català.

El primer objectiu de LBP durant l'any 2006 ha estat definir una metodologia de treball que permeti recollir i difondre internacionalment les bones pràctiques que han contribuït a fer avançar el coneixement i l'ús social de la llengua catalana.

S'ha iniciat la identificació de bones pràctiques en àmbits diferents i des dels diversos territoris de parla catalana, i s'ha desenvolupat i activat la base de dades multilingüe que permet consultar aquestes bones pràctiques. Concretament, s'han creat quatre grups sectorials (associacionisme, educació, nous ciutadans i visitants, i tecnologies de la informació i la comunicació) i dos de territorials (País Valencià i Illes Balears). En l'activitat dels grups de treball s'hi han implicat 67 organismes i hi han col·laborat més de 100 persones.

Durant el 2006 s'ha elaborat una primera llista de bones pràctiques amb més de 120 activitats, s'han redactat 60 bones pràctiques i s'ha activat el directori de bones pràctiques amb la versió en català.

b) Orientacions pràctiques per al tractament de les llengües dels immigrants en la fase d'acollida

Amb l'objectiu de facilitar a les administracions i organismes que treballen en tasques d'acolliment d'immigrants unes orientacions pràctiques per al tractament de les llengües dels immigrants en la fase d'acollida al país, s'ha donat continuïtat a l'informe iniciat el 2005 a instàncies de la Secretaria per a la Immigració. Es preveu que l'informe es pugui completar durant el 2007.

A partir de les entrevistes realitzades i de la recerca bibliogràfica, s'han identificat iniciatives tipus que poden servir de model i de punt de referència per a altres organismes amb necessitats semblants. Les bones pràctiques identificades han estat generades a Catalunya i també a altres països.

c) Multilingüisme corporatiu

Atès que l'ús i el coneixement de llengües és un element bàsic per a la competitivitat de les empreses i que, a la vegada, la gestió del multilingüisme i els serveis per atendre les necessitats lingüístiques adequadament també són una oportunitat de negoci, s'han fet també algunes actuacions en aquest àmbit.

S'ha dut a terme el manteniment del portal de tecnologies multilingües i s'ha presentat per mitjà d'una conferència i a través d'un estand a l'Internet Global Congress, que va tenir lloc a Barcelona, del 29 de maig a l'1 de juny de 2006. També s'ha adaptat el web de Linguamón-Casa de les Llengües per poder crear un nou espai de consulta per difondre articles i estudis per a la gestió del multilingüisme.

Linguamón-Casa de les Llengües i la Universitat Oberta de Catalunya han creat la Càtedra de Multilingüisme Linguamón-UOC, per fomentar activitats de recerca i formació sobre el multilingüisme com a mitjà de desenvolupament social i econòmic de la societat.

2.2.3. Multilingüisme i cibersocietat

Els objectius de Linguamón-Casa de les Llengües en aquest àmbit són participar en el desenvolupament d'eines que facilitin l'accés a la informació multilingüe a través de les TIC, col·laborar amb organismes internacionals en el seguiment de la presència de les llengües al ciberespai i donar suport a iniciatives que facilitin l'accés de totes les llengües a Internet.

Durant el 2006 s'ha ampliat el vocabulari en línia multilingüe accessible des del web de Linguamón per a les parelles de llengües català-alemany (20.000 entrades), català-èuscar (25.000 entrades) i català-occità (20.000 entrades).

D'altra banda, s'ha inclòs un apartat, dins la secció Recursos multilingües del web, que enllaça amb les eines de traducció automàtica corporatives de la Generalitat i s'ha col·laborat en els projectes de la Generalitat d'ampliació de la traducció automàtica a altres parelles de llengües.

També s'ha signat un conveni de col·laboració per a la realització de l'estadística de dominis en català a Internet (vegeu l'apartat 3 del capítol II), que permetrà disposar de dades per ampliar l'estadística a altres llengües, i un acord de col·laboració amb la Universitat Oberta de Catalunya per col·laborar en el projecte Adum, que ofereix informació sobre els programes de la Unió Europea susceptibles de ser aprofitats per finançar projectes de les comunitats lingüístiques minoritzades.

2.3. El Departament de Governació i Administracions Públiques

D'acord amb l'Estatut d'autonomia de Catalunya i amb la disposició addicional tercera de la Llei 1/1998, de 7 de gener, de política lingüística, la Generalitat ha de vetllar per la projecció de la llengua i la cultura catalanes fora de l'àmbit lingüístic català i ha de facilitar la difusió i l'aprenentatge de català a les comunitats catalanes de l'exterior. En aquest sentit, el Departament de Governació i Administracions Públiques, per mitjà de la Secretaria de Cooperació Exterior, du a terme una sèrie d'actuacions adreçades als casals catalans d'arreu del món i a les comunitats catalanes de l'exterior per tal de difondre la llengua i la cultura catalanes.

Durant l'any 2006 s'han dut a terme les actuacions que es detallen a continuació:

- Convocatòria del programa Catalunya 2006 per a joves de casals catalans, adreçat a joves entre 18 i 30 anys de casals catalans de tot el món. Joves de les comunitats catalanes de l'exterior participen en el programa per tal de conèixer el territori i fer un curs de català. S'han destinat 1.000 euros a aquesta actuació.
- Edició de la revista *Catalonia*, que es trameta a les comunitats catalanes de l'exterior. S'editen en versió catalana, castellana i anglesa. El pressupost destinat a aquesta actuació ha estat de 75.233 euros.
- Transferència a l'Institut Ramon Llull per a la convocatòria de subvencions per a classes de català a les comunitats catalanes de l'exterior i per a l'organització d'un curs, amb la col·laboració de l'espai Catalunya Topalekua (al País Basc), per a professors de català a entitats catalanes d'Europa. El pressupost corresponent a aquesta actuació ha estat de 200.000 euros.
- Compra de publicacions periòdiques en català i tramesa a 70 comunitats catalanes de l'exterior perquè el puguin consultar els associats i el públic en general que tingui accés a les biblioteques dels centres. A aquesta actuació s'han destinat 61.498 euros.
- Organització d'una gira del grup Whiskins per les comunitats catalanes del Con Sud d'Amèrica per promoure la llengua i la cultura catalanes a l'exterior. El pressupost destinat a aquesta actuació ha estat de 42.620 euros.

2.4. La Delegació del Govern de la Generalitat a Madrid

La Delegació del Govern de la Generalitat a Madrid du a terme, entre altres activitats, la difusió de la llengua i la cultura catalanes en aquesta ciutat. Destaquen, en aquest camp, la concessió

anual del Premi Blanquerna, les activitats de la Llibreria i Centre Cultural Blanquerna i els cursos de català per a persones adultes.

Les Aules de Català de la Delegació programen cada any cursos de llengua catalana amb l'objectiu d'afavorir el coneixement de la llengua i la literatura catalanes i alhora esdevenir un canal de difusió de la cultura catalana.

A l'apartat 5.2.3 del capítol V, dedicat a l'ensenyament, es detallen els cursos impartits en el curs 2005-2006.

L'any 2006 s'han celebrat per primer cop a Madrid dues convocatòries de proves per a l'obtenció dels certificats de coneixements de llengua catalana que expedeix l'Institut Ramon Llull, amb els resultats que es detallen en la taula següent. La primera convocatòria, com en les edicions anteriors, es va fer durant els mesos de maig i juny, i la segona, el mes de novembre.

Taula 14.3. Proves de llengua catalana per nivells. Madrid 2006

	bàsic	elemental	intermedi	suficiència	superior	Total
persones inscrites	48	34	22	51	7	162
persones presentades	45	31	21	41	4	142
persones aptes	44	31	20	25	2	122

2.5. La difusió de la política lingüística catalana: els convenis i acords fora del domini lingüístic

Catalunya, com a país on conviuen dues llengües, una de pròpia, el català, i una d'oficial arreu de l'Estat i també parlada en molts altres llocs del món i, per tant, amb un fort poder d'atracció, el castellà, és un exemple i un model perquè l'estudiïn altres països que també tenen una situació plurilingüe.

L'experiència catalana, amb la recuperació oficial i la preservació i difusió social d'una llengua llargament prohibida, constitueix un referent molt valorat per a la gestió del multilingüisme arreu del món. En aquest sentit, són múltiples les ocasions en què es demana la participació d'expertes i experts catalans en trobades internacionals, en què es reben representacions o delegacions que volen estudiar el model català de política lingüística i en què es proposa la signatura de convenis de col·laboració per intercanviar experiències en matèria de política lingüística.

Pel que fa a l'any 2006, han destacat les col·laboracions que s'esmenten en els subapartats següents.

2.5.1. El País Basc i Galícia

Per al Govern Basc han estat habituals les relacions i la col·laboració en matèria de política lingüística amb la Generalitat de Catalunya, que s'han materialitzat en el transcurs dels anys en múltiples projectes comuns, que reflecteixen la importància i l'interès d'intercanviar informació sobre els objectius, les línies de treball i les experiències de les polítiques lingüístiques respectives. En aquesta línia, el març de 2005 el Govern Basc i la Generalitat de Catalunya van signar un protocol de col·laboració en matèria de política lingüística.

En el marc d'aquest protocol, el març de 2006 va tenir lloc a Barcelona una jornada de treball en què van participar representants de la Viceconselleria de Política Lingüística del Govern Basc i de la Secretaria de Política Lingüística de la Generalitat de Catalunya. L'objectiu d'aquesta trobada era que els representants de l'Administració basca coneguessin amb detall l'experiència de la posada en marxa de les oficines de garanties lingüístiques de la Generalitat i l'Indexplà, qüestionari per a la recollida de dades relatives a les actituds i els usos lingüístics en una empresa o en una organització.

En l'àmbit de la terminologia, durant el 2006, el TERMCAT ha continuat la seva col·laboració amb el Centre Basc de Terminologia UZEI, oferint assessorament documental per a l'elaboració de projectes terminològics, i participant en l'intercanvi de publicacions i informacions.

Pel que fa a la col·laboració amb la Xunta de Galícia, el maig de 2006 el secretari de Política Lingüística de la Generalitat de Catalunya i la secretària general de Política Lingüística de la Xunta de Galícia van signar un protocol de cooperació per intercanviar informació i promoure mesures de defensa de les llengües. Aquest protocol intensifica la col·laboració de les dues administracions en matèria de política lingüística i expressa la voluntat d'establir un marc general i una metodologia per al desenvolupament d'una col·laboració mútua en aquest àmbit. El protocol es concreta en cinc àmbits de treball conjunt: comunicació i intercanvi d'informació, formació, terminologia, inclusió del criteri lingüístic en els sistemes de certificació de qualitat i promoció de mesures de protecció i ús de les llengües oficials en l'àmbit de l'Administració de l'Estat i de la Unió Europea.

D'altra banda, el TERMCAT ha continuat, durant el 2006, la col·laboració amb el centre de terminologia gallec (TERMIGAL), especialment pel que fa a la prestació d'assessorament documental per a l'elaboració de projectes terminològics i a l'intercanvi de publicacions i informacions.

Les relacions en matèria de política lingüística entre els governs de Catalunya, el País Basc i Galícia han tingut diferents nivells i graus de col·laboració, habitualment bilaterals. Atès que els tres executius consideren que, des del màxim respecte a les polítiques de cada govern, resulta eficaç i positiu definir i desenvolupar un marc de col·laboració que permeti intercanviar i contrastar experiències, així com impulsar projectes i actuacions en benefici d'una major igualtat social entre les llengües, el mes de juliol es van reunir els màxims responsables de política lingüística de la Generalitat de Catalunya, el Govern Basc i la Xunta de Galícia amb l'objectiu d'elaborar un protocol marc de col·laboració que, amb una durada de tres anys, serà desenvolupat i concretat per mitjà de protocols anuals.

A més de la col·laboració per al desenvolupament de les polítiques lingüístiques pròpies en el seus respectius àmbits d'actuació, les delegacions dels tres governs van mostrar la voluntat d'unir esforços i criteris perquè els poders públics de l'Estat avancin cap al ple reconeixement en peu d'igualtat de les quatre llengües oficials (castellà, català, basc i gallec) en l'àmbit de l'Administració de l'Estat, i que aquesta cooficialitat plena inspiri l'actuació dels poders públics centrals, així com la de les institucions de la Unió Europea, ja que consideren necessari avançar cap al ple reconeixement del plurilingüisme estatal que recull la Constitució en els parlaments espanyol i europeu.

En aquesta trobada es van definir les línies generals d'actuació i es va constituir un grup de treball amb l'objectiu d'elaborar el protocol multilateral de col·laboració i fer el seguiment de l'aplicació de la Carta europea de les llengües regionals i minoritàries a l'Estat espanyol.

Les línies estratègiques de col·laboració entre els tres governs són les següents:

- Promoció de mesures de protecció i ús de les llengües oficials en l'àmbit de l'Administració de l'Estat i de la Unió Europea.
- Intercanvi d'informació en matèria política lingüística.
- Àmbit socioeconòmic.
- Ensenyament de les llengües pròpies a la població adulta.
- Terminologia,
- Tecnologies de la informació i la comunicació.
- Ús social de la llengua.
- Difusió internacional de llengua i cultura.

2.5.2. El Quebec

La cooperació entre els governs quebequès i català és fluida des de fa ja alguns anys. En aquesta línia, la Generalitat de Catalunya i el Govern del Quebec van signar, el 2005, un nou programa de cooperació en matèria de planificació lingüística per al període 2005-2007. Els àmbits principals de col·laboració són les polítiques lingüístiques relatives a les noves tecnologies, l'ensenyament del francès o el català a les persones immigrades i la promoció d'aquestes llengües en les empreses i medis de treball, amb una atenció especial a les tecnologies de la comunicació.

En el marc d'aquest programa de cooperació, durant la setmana del 8 al 12 de maig de 2006 una delegació de la Secretaria de Política Lingüística, del Consorci per a la Normalització Lingüística i del TERMCAT va viatjar al Quebec per dur a terme unes jornades de treball conjuntes. Durant aquest dies es van fer sessions monogràfiques sobre els temes següents:

- Ensenyament del francès i el català a la nova immigració.
- Programes de normalització lingüística a les empreses, especialment pel que fa a les TIC.
- Tractament de la toponímia.
- Atenció de consultes lingüístiques i terminològiques.
- Tractament de queixes sobre drets lingüístics.
- Elaboració d'indicadors lingüístics.

D'altra banda, i conjuntament amb la delegació de la Secretaria per a la Immigració de la Generalitat de Catalunya, es va dur a terme una sessió de treball sobre mitjans de comunicació i sobre les experiències relacionades amb campanyes de sensibilització lingüística dutes a terme a Catalunya i al Quebec.

Pel que fa a la terminologia, cal destacar que una terminòloga del TERMCAT va visitar els dos organismes que s'ocupen d'aquesta matèria al Canadà: a l'Oficina Quebequesa de la Llengua Francesa i a l'Oficina de Traducció del Govern Federal del Canadà. L'estada va tenir per objecte l'intercanvi pel que fa a diversos aspectes del treball terminològic dut a terme per cada organisme, com ara qüestions metodològiques, l'organització de les bases de dades, les eines de gestió terminològica i els processos de recerca puntual.

3. El català a les institucions europees

Després de més de vint anys de pertinença a la Unió Europea (UE), i malgrat les diverses iniciatives i propostes fetes des de Catalunya perquè la llengua catalana fos reconeguda oficialment per les institucions europees, el català, igualment com les llengües basca i gallega, no ha disposat fins molt recentment de cap reconeixement oficial de les institucions europees.

En aquest sentit, durant l'any 2004, aprofitant la conjuntura favorable que suposaven, d'una banda, els debats que van donar lloc a la signatura del Tractat pel qual s'estableix una Constitució per a Europa i, de l'altra, la formació d'un nou Govern espanyol més sensible a les reivindicacions catalanes en aquest àmbit, el 30 de setembre de 2004 el Parlament de Catalunya va aprovar una Resolució per la qual instava el Govern de la Generalitat a promoure la declaració del català i de la resta de llengües de l'Estat com a llengües oficials de la Unió Europea.

D'acord amb aquest mandat, el Govern de la Generalitat va presentar al Govern espanyol una proposta àmplia de reforma del Reglament 1/1958 de Consell de la UE (reglament lingüístic), per tal que la llengua catalana fos equiparada en igualtat de drets a la resta de llengües oficials de la Unió Europea.

El Govern espanyol no va assumir íntegrament la proposta de la Generalitat de Catalunya, per bé que, en canvi, va presentar als altres estats membres, en el si del Consell de Ministres comunitari, un Memoràndum de sol·licitud de reconeixement a la UE de totes les llengües oficials a Espanya (13 de desembre 2005).

La proposta del Govern espanyol, en síntesi, consistia en la possibilitat que les institucions de la Unió Europea acordessin un reconeixement oficial, però limitat, de les llengües distintes del castellà que tenen reconegut constitucionalment a Espanya un estatut territorial d'oficialitat. Per assolir aquest objectiu el Govern espanyol demanava la modificació del Reglament 1/1958 esmentat.

Després d'un procés negociador entre els vint-i-cinc estats membres, el Consell de Ministres de la UE va aprovar, el 13 de juny de 2005, unes Conclusions que recullen la possibilitat d'un ús

oficial limitat en les institucions i els organismes comunitaris de llengües que no siguin les que tenen la consideració de llengües oficials i de treball de les institucions europees. Cal remarcar que la possibilitat d'aquest ús oficial no equival, en cap cas, a un reconeixement de la seva oficialitat, que queda reservat únicament per a les vint-i-tres llengües que actualment figuren en el Reglament 1/1958, el qual no ha estat modificat en virtut de les Conclusions esmentades.

D'acord amb les Conclusions del Consell, el Govern espanyol, i també qualsevol altre Estat membre que ho sol·liciti, podrà demanar la conclusió d'acords administratius amb les diverses institucions i organismes de la Unió.

Convé assenyalar que l'abast de les Conclusions aprovades pel Consell són sensiblement inferiors a la proposta inicial del Govern espanyol i més encara respecte de la proposta primera de la Generalitat. A més, el contingut dels diversos acords administratius signats fins ara amb el Consell, el Comitè de les Regions, la Comissió Europea, el Comitè Econòmic i Social, el Defensor del Poble Europeu i, pel que fa al Parlament Europeu, l'Acord de la Mesa en la qual es preveu aquesta possibilitat, encara limiten més les possibilitats obertes per les Conclusions del Consell.

En cadascun dels acords administratius signats fins al moment, s'estableixen les condicions pràctiques de l'ús de llengües diferents del castellà per a cada institució i organisme. D'una manera general el que es preveu en els distints acords és la possibilitat d'utilitzar el català, el gallec i el basc en els supòsits següents:

- Intervencions orals en les institucions i els organismes comunitaris.
- Únicament en les sessions plenàries dels participants en els Consells de Ministres, i de membres i suplents del Comitè de les Regions.
- Comunicacions escrites dels particulars (ciutadans, empreses) amb les institucions i els òrgans de la UE.
- Es realitzen per mitjà d'un organisme intermediari designat per l'Estat espanyol. És aquest organisme qui s'encarregarà de fer les traduccions de l'escrit al castellà i enviar-lo a la institució corresponent. Aquesta institució respondrà en castellà i enviarà la seva resposta a l'organisme intermediari esmentat perquè en faci la traducció al català i la transmeti al ciutadà. Pot haver-hi excepcions si la institució comunitària vol i té la capacitat de respondre directament al ciutadà.
- Publicació de disposicions oficials de la Unió Europea.
- Únicament es traduiran els actes adoptats en codecisió, és a dir, els actes que cal que siguin adoptats de manera conjunta pel Parlament Europeu i el Consell de Ministres. Aquestes traduccions no tindran validesa jurídica i tampoc no es publicaran en el *Diari Oficial de la Unió Europea*, sinó únicament en un lloc web del Consell. El ciutadà que ho demani podrà sol·licitar una còpia d'aquest acte.

Finalment, cal assenyalar que els distints acords preveuen també que el Govern espanyol assumeixi el compromís de fer-se càrrec de les despeses directes i indirectes que en comporti l'aplicació per les institucions i els organismes comunitaris.

3.1. Acords amb les institucions i els òrgans de la Unió Europea

Acord amb el Consell de Ministres

El 7 de novembre de 2005 es va signar l'Acord administratiu entre el Govern espanyol i la Presidència del Consell de Ministres de la UE. Es tracta del primer acord administratiu signat a partir de les Conclusions del Consell de 13 de juny de 2005. Per aquesta raó, en certa manera, ha servit de model a la resta d'acords signats amb les altres institucions i organismes comunitaris.

L'Acord amb el Consell de Ministres, després de reconèixer en el preàmbul l'existència a la UE d'altres llengües que les oficials i de treball previstes en el Reglament 1/58 i d'afirmar que aquesta mesura pretén contribuir a una major identificació dels ciutadans que utilitzen aquestes altres llengües amb el projecte polític de la Unió Europea, estableix tres àmbits d'aplicació: les comunicacions escrites adreçades al Consell, les intervencions orals durant una sessió del

Consell i la publicitat dels actes adoptats en codecisió (és a dir, els actes que han de ser aprovats conjuntament pel Consell i el Parlament Europeu).

En relació amb el primer àmbit, l'Acord permet als ciutadans espanyols que ho vulguin, adreçar-se per escrit al Consell en una llengua distinta del castellà i que tingui reconegut un estatut d'oficialitat segons la Constitució espanyola, és a dir, el català en el cas de Catalunya, i obtenir-ne una resposta en aquesta mateixa llengua. El procediment previst en aquest punt estableix que l'escrit haurà d'anar dirigit a l'organisme competent designat pel Govern central amb aquesta finalitat, el qual el trametrà a la Secretaria General del Consell juntament amb una traducció al castellà. El Consell remetrà la seva resposta en castellà a l'esmentat organisme, el qual s'encarregarà de facilitar al ciutadà una traducció de la resposta en la llengua original de l'escrit.

Pel que fa al segon punt, l'Acord adoptat permet que els representants de la delegació espanyola en el Consell, dintre de la qual es poden trobar consellers o representants autonòmics, puguin utilitzar les llengües pròpies i oficials de les comunitats autònomes respectives quan hi intervinguin, sempre que aquesta possibilitat s'adverteixi al Consell amb un període previ de, com a mínim, set setmanes abans de la celebració del Consell.

Finalment, el tercer punt de l'Acord preveu la possibilitat que el Govern espanyol, o l'organisme que es designi amb aquesta finalitat, pugui realitzar traduccions jurades a les llengües esmentades dels actes que la UE adopti en codecisió. Aquestes traduccions, que no tindran valor jurídic, seran trameses a la Secretaria General del Consell, la qual en facilitarà còpia a qualsevol ciutadà de la Unió que ho sol·liciti.

A més d'aquests tres punts, l'Acord preveu que els costos directes i indirectes de la seva aplicació aniran a càrrec del Govern espanyol i que serà aplicable a partir de la data en què el Govern espanyol comuniqui a la Secretaria General del Consell l'organisme designat per fer les traduccions previstes.

Des del moment de la signatura de l'Acord, i en aplicació de les seves disposicions, l'aleshores ministre espanyol d'Indústria, José Montilla, va utilitzar parcialment el català amb motiu del Consell de Ministres de Competitivitat del 29 de novembre de 2005. Posteriorment, diversos consellers del Govern català l'han utilitzat també en les seves intervencions en consells de ministres oberts a les comunitats autònomes (febrer del 2006, consellera Anna Simó; març del 2006, conseller Josep Maria Rañé; maig del 2006, conseller Ferran Mascarell).

Acord amb el Comitè de les Regions

L'Acord amb el Comitè de les Regions, signat el 16 de novembre de 2005, segueix el mateix model que el signat amb el Consell, és a dir, d'una banda, estableix la possibilitat que els ciutadans s'hi puguin adreçar en català i rebre'n una resposta en aquesta llengua, i d'una altra banda, permet als membres del Comitè de les Regions utilitzar el català en les sessions plenàries, sempre que aquesta opció hagi estat comunicada prèviament al seu Secretariat General.

La possibilitat que els ciutadans utilitzin el català s'articula a partir de la intermediació d'un organisme designat per l'Estat que garantirà les traduccions al castellà, tant de l'escrit formulat, com de la resposta del Comitè de les Regions.

Diferentment del que preveuen els acords administratius amb la Comissió Europea i amb el Comitè Econòmic i Social, l'Acord amb el Comitè de les Regions no recull la possibilitat que els seus serveis administratius puguin contestar directament al ciutadà en català si és que estiguessin en condicions de fer-ho i en tinguessin la voluntat.

Cal recordar, finalment, que el dia següent de la formalització d'aquest Acord, l'aleshores president de la Generalitat de Catalunya i membre del Comitè de les Regions, Pasqual Maragall, es va expressar en català en la sessió plenària d'aquesta institució. Era la primera vegada que oficialment un president regional podia utilitzar el català en aquesta cambra. D'altra banda, la membre suplent del Comitè, Anna Terrón, utilitza el català en els plens d'aquest òrgan.

Acord amb la Comissió Europea

Per mitjà d'aquest Acord, signat el 21 de desembre de 2005, qualsevol persona física o jurídica que resideixi o que tingui la seu a Espanya es pot adreçar per escrit en català a la Comissió Europea i rebre'n una resposta en aquesta mateixa llengua. El procediment previst estableix que l'escrit haurà d'anar dirigit a l'organisme competent designat pel Govern espanyol amb aquesta finalitat, el qual l'enviarà a la Comissió juntament amb una traducció al castellà. La Comissió comunicarà la seva resposta en castellà a l'esmentat organisme, el qual s'encarregarà de facilitar-ne una traducció en la llengua original de l'escrit.

Com a novetat important, cal destacar que l'Acord preveu que en el cas que la Comissió ho decideixi, pot respondre directament al ciutadà en la llengua de la comunicació original, és a dir, per exemple, en català.

Acord amb el Comitè Econòmic i Social

El text d'aquest Acord, signat el 7 de juny de 2006, com la resta d'acords anteriors, reconeix la possibilitat que els ciutadans puguin adreçar comunicacions escrites en català a aquesta institució i rebre'n una resposta en la mateixa llengua, sempre per mitjà del procediment d'intermediació descrit en els acords anteriors.

Aquest Acord també recull la possibilitat d'una resposta directa del Comitè Econòmic i Social en la llengua del document original. Cal destacar, però, que no s'hi preveu l'ús oral de les llengües cooficials en les sessions plenàries d'aquest organisme.

Acord de la Mesa del Parlament Europeu

Diferentment de la resta dels casos anteriors, la fórmula utilitzada en relació amb el Parlament Europeu no es concreta en un text formal signat amb el Govern espanyol, sinó amb l'Acord de la Mesa del Parlament, aprovat el 3 de juliol de 2006, complementat amb un intercanvi de cartes, signades el 20 de juliol de 2006, entre el president d'aquesta institució i el representant del Govern espanyol.

L'Acord de la Mesa preveu únicament, i de manera genèrica, que la correspondència escrita entre els ciutadans i el Parlament Europeu es pugui fer utilitzant les denominades llengües addicionals, com ara el català. No s'hi descriu el tipus de procediment que s'establirà amb aquesta finalitat, ni tampoc la llengua en la qual el Parlament haurà de donar la seva resposta. En canvi, assenyalava que en la mesura de les seves possibilitats el Parlament utilitzarà els seus propis serveis interns per a les qüestions relatives a la traducció dels documents originals i que, només quan això no sigui possible, recorreran a un organisme extern de traducció.

L'Acord també preveu que el lloc web del Parlament ofereixi, amb una exempció clara de responsabilitat, però, enllaços a les traduccions i les publicacions dels actes legislatius adoptats en el marc del procediment de codecisió a les quals prèviament s'ha compromès el Govern espanyol. Aquestes traduccions, però, no tindran validesa jurídica.

Cal recordar finalment que l'Acord de la Mesa no fa referència a les intervencions orals dels diputats al Parlament Europeu, les quals, per tant, continuen sotmeses al règim lingüístic actual, que únicament preveu que aquestes es puguin fer en alguna de les llengües oficials i de treball de les institucions comunitàries; per tant, no pas en català, basc o gallec.

Acord amb el Defensor del Poble Europeu

Aquest Acord, signat el 30 de novembre de 2006, permet als ciutadans espanyols, o a qualsevol altra persona física o jurídica que resideixi o tingui la seva seu a Espanya, adreçar al Defensor del Poble Europeu comunicacions escrites en català, basc o gallec.

Igualment, com en el cas dels acords anteriors, aquesta comunicació s'haurà de fer a través d'un organisme designat pel Govern espanyol que serà responsable de rebre les comunicacions escrites dels ciutadans en llengües diferents del castellà i d'enviar-les, juntament amb una traducció certificada al castellà, al Defensor del Poble. Aquesta institució redactarà la seva resposta en castellà i la remetrà al mateix organisme competent esmentat, que proporcionarà als ciutadans una traducció certificada de la resposta en la llengua del

document original. Cal tenir en compte també que per al Defensor del Poble Europeu únicament les versions en castellà seran autèntiques, és a dir, gaudiran de validesa legal.

L'Acord amb el Defensor del Poble indica també que s'informarà al ciutadà d'aquesta tramitació a través d'una carta tipus redactada en la llengua de la comunicació original.

Finalment, l'Acord també preveu que les autoritats espanyoles hauran de posar a disposició dels ciutadans les pàgines d'Internet amb les diverses versions lingüístiques dels formularis de reclamació i altres documents informatius del Defensor del Poble Europeu. Al mateix temps, aquest haurà d'oferir en la seva pàgina en castellà un enllaç amb les pàgines creades per les autoritats espanyoles.

3.2. Informe sobre l'aplicació de la Carta europea de les llengües regionals o minoritàries a Catalunya

La Carta europea de les llengües regionals i minoritàries (CELROM) va ser aprovada, com a convenció internacional, pel Comitè de Ministres del Consell d'Europa, el 25 de juny de 1992. Va ser ratificada per Espanya l'abril del 2001 i, d'acord amb l'article 96 de la Constitució, va passar a formar part de l'ordenament jurídic espanyol. La Carta compromet l'Estat a defensar moltes de les polítiques que, en suport del català i de l'occità d'Aran, du a terme el Govern de Catalunya, i també obliga els tribunals a tenir-la en compte a l'hora d'interpretar la normativa lingüística aplicable al català.

L'any 2006, per primera vegada, les comunitats autònomes de l'Estat espanyol amb llengua pròpia, com a titulars de les competències sobre normalització lingüística de les llengües pròpies, han tingut veu i participació en l'informe que, triennalment, el Regne d'Espanya ha d'enviar al Comitè d'Experts que avalua l'aplicació de la CELROM. Aquest Comitè no rep únicament informes governamentals, sinó que també rep i té en consideració informes d'altres entitats de defensa de la llengua que s'hi vulguin adreçar.

El Ministeri d'Administracions Públiques va demanar al Govern de la Generalitat de col·laborar en l'elaboració de l'informe corresponent al període 2002-2005 sobre l'aplicació de la CELROM a Catalunya, i la Secretaria de Política Lingüística ha dut a terme aquest encàrrec, en nom del Govern de la Generalitat. Per elaborar l'informe, la Secretaria de Política Lingüística ha demanat la col·laboració dels departaments de la Generalitat de Catalunya i també ha consultat el Consell Social de la Llengua Catalana.

D'acord amb la petició del Ministeri d'Administracions Públiques, que va demanar a les comunitats autònomes amb llengües oficials diferents del castellà que presentessin un informe sobre les polítiques aplicades al seu territori, l'informe elaborat per la Generalitat de Catalunya, lliurat al Ministeri a començament del mes d'octubre, recull les polítiques del Govern de la Generalitat i l'avaluació de les polítiques públiques de la resta d'administracions a Catalunya, i també les mancances en la política lingüística del Govern de l'Estat pel que fa al respecte i a la promoció de la riquesa que suposa el plurilingüisme a l'Estat espanyol.

L'informe elaborat per la Generalitat de Catalunya, relatiu al català al territori de Catalunya, i l'informe que el desembre de 2006 l'Estat espanyol va presentar al Consell d'Europa, relatiu a totes les llengües de l'Estat, es poden consultar des del web de la Secretaria de Política Lingüística (<http://www6.gencat.net/llengcat/legis/nor-norm.htm>).

EDICIÓ EN MICROFITXA

El pagament es farà exclusivament per mitjà de domiciliació bancària.

A/e: edicions@parlament.cat
Tel. 933 046 635 • Fax 933 046 636

80,00 euros

**Les publicacions oficials
també són consultables a
www.parlament.cat**